

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základnej umeleckej školy
Poľná č.1, 990 01, Veľký Krtíš

Organizácia	Základná umelecká škola
Obec a PSČ	990 01 Veľký Krtíš
Ulica a číslo	Poľná 1
Právna forma	Rozpočtová organizácia
Identifikačné číslo organizácie (IČO)	37889036
Štát	Slovenská republika
Vyučovací jazyk	Slovenský
Druh školy	Štátna
Forma štúdia	Denná
Riaditeľ	Mgr. art. Marek Mišiak
Názov	Život s umením
Tel. kontakt	+421 47 48 304 13, 0918 686 854,
www	www.zusvkrtis.eu riaditel@zusvkrtis.eu , hospodarka@zusvkrtis.eu ,
Zriaďovateľ	Mesto Veľký Krtíš, J. A. Komenského 3, 990 01 Veľký Krtíš

Riaditeľ Základnej umeleckej školy (ďalej len „škola“) schvaľuje tento Školský vzdelávací program.
Platnosť a účinnosť Školského vzdelávacieho programu od 01/10/2019.

Veľký Krtíš 26.08.2019

.....
Mgr. art. Marek Mišiak riaditeľ školy

Prerokované a odsúhlasené dňa: 23.09.2019

Zástupcom zamestnancov : Jozef Škamla .....

OBSAH

Obsah.....	2
1 CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÉHO UMELECKÉHO VZDELÁVANIA.....	4
1. 1 Charakteristika základného umeleckého vzdelávania.....	4
1. 2 Stupne základného umeleckého vzdelania.....	5
1. 3 Organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu v ZUŠ Veľký Krtíš.....	9
1. 4 Organizácia a kritériá prijímacieho konania v ZUŠ Veľký Krtíš.....	9
1. 5 Kritériá pre prijímacie skúšky.....	10
1. 6 Ukončovanie štúdia v ZUŠ	10
2 CHARAKTERISTIKA ZUŠ VEĽKÝ KRTÍŠ.....	11
2. 1 Materiálno–technické zabezpečenie školy.....	12
2. 2 Personálne zabezpečenie školy.....	13
2. 3 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi.....	14
2. 4 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní.....	14
3 CHARAKTERISTIKA ŠKVP.....	15
3. 1 Zámery (ciele).....	15
3. 2 Pedagogický princíp školy – vlastné ciele výchovy a vzdelávania.....	15
3.2.1 Hodnotenie žiakov.....	16
3.2.2 Hodnotenie pedagogických zamestnancov.....	16
4 UČEBNÉ PLÁNY.....	17
4. 1 HUDOBNÝ ODBOR.....	18
4. 2 LITERÁRNO- DRAMATICKÝ ODBOR.....	34
4. 3 VÝTVARNÝ ODBOR.....	41
4. 4 TANEČNÝ ODBOR.....	47

5 UČEBNÉ OSNOVY.....	52
5.1 HUDOBNÝ ODBOR.....	52
5.1.1 študijné zameranie HUDOBNÁ NÁUKA.....	52
5.1.2 študijné zameranie HRA NA KLAVÍRI.....	70
5.1.3 študijné zameranie HRA NA KEYBORDE.....	110
5.1.4 študijné zameranie HRA NA SOPRÁN. ZOBCOVEJ FLAUTE.....	134
5.1.5 študijné zameranie SPEV	157
5.1.6 študijné zameranie HRA NA AKORDEÓNE.....	177
5.1.7 študijné zameranie HRA NA GITARE.....	215
5.1.8 študijné zameranie HRA NA HUSLE.....	265
5.1.9 študijné zameranie HRA NA CIMBALE.....	299
5.1.10 študijné zameranie HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH.....	318
5.1.11 študijné zameranie KOMORNÁ HRA.....	350
5.2 VÝTVARNÝ ODBOR.....	357
5.3 TANEČNÝ ODBOR.....	412
5.4 LITERÁRNO – DRAMATICKÝ ODBOR.....	478

1. CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÉHO UMELECKÉHO VZDELÁVANIA

Umelecké školstvo na Slovensku predstavuje ucelenú sústavu výchovy a vzdelania, ktorá poskytuje mladej generácii možnosť rozvíjať svoje nadanie v niektorej z tvorivých disciplín. Jednotlivé zložky tejto sústavy a ich výstupy sú usporiadané tak, že umožňujú žiakovi pokračovať v umeleckej príprave na vyššom stupni a postupne sa kvalifikovať pre profesionálny výkon niektorého umeleckého povolania alebo stať sa amatérom v oblasti umenia. ZUŠ pôsobia na najširšej základni a v systéme umeleckého vzdelávania predstavujú základný článok. ZUŠ svojím hudobným, výtvarným, tanečným a literárno-dramatickým odborom a odborom audiovizuálnej a multimediálnej tvorby predstavujú školu, ktorá poskytuje na základnom stupni vzdelávania umelecké vzdelávanie žiakom so zvýšeným záujmom a predpokladmi o umeleckú tvorbu.

V súčasnosti sú to školy s dvojakou koncepciou líniou:

- ↳ pripravujú na štúdium v učebných a v študijných odboroch na stredných školách a na konzervatóriu a pripravujú odborne na vysokoškolské štúdium umeleckého a predovšetkým umelecko-pedagogického zamerania,
- ↳ pripravujú amatérskych umelcov, ktorí sú schopní tvoriť, interpretovať a prijímať umenie.

Poslanie ZUŠ:

Základná umelecká škola poskytuje základné umelecké vzdelanie. Pripravuje na štúdium odborov umeleckého vzdelávania v stredných odborných školách a v konzervatóriách, pripravuje aj na štúdium na vysokých školách s pedagogickým alebo umeleckým zameraním.

❖ 1.1 Charakteristika základného umeleckého vzdelávania

ZUŠ svojimi špecifickými vzdelávacími a kultúrno-výchovnými cieľmi, obsahom a organizáciou umeleckého vzdelávania v značnej miere spĺňa atribúty školy s významným kultúrno-výchovným poslaním. ZUŠ vytvárajú podmienky pre aktívnu umeleckú činnosť žiakov škôl a stávajú sa tak významnou a zmysluplnou súčasťou programu výchovy a vzdelávania a účinným nástrojom úsilia proti negatívnym prejavom. ZUŠ poskytuje umelecké vzdelávanie pre veľmi širokú vzorku záujemcov o štúdium, vo vekovom rozpätí detí predškolského veku až dospelých uchádzačov. Záujemcom o štúdium ponúka prípravné štúdium, základné štúdium, ktoré sa člení na I. a II. stupeň, rozšírené štúdium, skrátené štúdium a štúdium pre dospelých.

Väčšina žiakov navštevujúcich ZUŠ uplatní nadobudnuté vedomosti, zručnosti a návyky priamo v rámci záujmovej umeleckej činnosti alebo v individuálnej umeleckej tvorbe. ZUŠ poskytuje mnohým svojim žiakom v rámci základného štúdia základné umelecké vzdelanie v

uvedených stupňoch, ktoré je východiskom pre ďalšie umelecké vzdelávanie. Z tohto dôvodu možno chápať štúdium v ZUŠ ako prípravu mnohých žiakov pre ich profesionálne pôsobenie v oblasti umenia.

V ZUŠ možno zriadiť hudobný, výtvarný, tanečný a literárno-dramatický odbor alebo niektoré z uvedených odborov.

- **V hudobnom odbore** získavajú žiaci hudobné vedomosti a rozvíjajú svoje zručnosti v hre na strunových, klávesových, dychových, bicích nástrojoch a v sólovom a zborovom speve, v komornej a orchestrálnej hre.
- **Vo výtvarnom odbore** získavajú žiaci základné vedomosti v oblasti výtvarného umenia, rozvíjajú svoje schopnosti v predmetoch kresba, maľba, grafika, modelovanie dekoratívne činnosti, a v ďalších nepovinných predmetoch.
- **V tanečnom odbore** získavajú žiaci základné informácie z dejín tanečného umenia a rozvíjajú svoje pohybové schopnosti v predmetoch hudobno-pohybová výchova, tanečná príprava, klasický tanec, ľudový tanec, kreatívny tanec, džezový tanec, historický tanec, moderný tanec, tance iných národov, pantomíma a v nepovinnom predmete súborová práca.
- **Literárno-dramatický odbor** je syntetizujúcim odborom, ktorý obsahuje dramatické, pohybové, rečové, prednesové a slovesné tvorivé činnosti, hru s bábkou a písané slovo, prostredníctvom ktorých pôsobí na celkový rozvoj myslenia, čítania a konania žiakov.

Pripúšťa sa aj zriadenie iných ako uvedených umeleckých odborov. Tie však možno zriadiť iba so súhlasom Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. V tomto období sa to týka najmä zriadenia odboru audiovizuálnej a multimedialnej tvorby. Jednotlivé umelecké odbory sa členia na oddelenia. Napríklad oddelenie strunových nástrojov, oddelenie klávesových nástrojov, oddelenie dychových nástrojov v hudobnom odbore, alebo oddelenie dramatické a slovesné, oddelenie bábkarské v literárno-dramatickom odbore a pod.

❖ 1.2 Stupne základného umeleckého vzdelania

Úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v ZUŠ získavajú žiaci základné umelecké vzdelanie.

Medzinárodná štandardná klasifikácia vzdelávania (ISCED –International

Standard Classification of Education)

Pre vypracovanie Štátneho vzdelávacieho programu podľa jednotlivých stupňov vzdelávania používame aj na Slovensku klasifikáciu ISCED (UNESCO, 1999) pre obsahové oblasti vzdelávania, podľa ktorej sa postupuje v Európskej únii a ktorú akceptujú aj iné medzinárodné organizácie (napr. OECD). Základný stupeň umeleckého vzdelania, podľa International Standard Classification of Education (ďalej len ISCED), poskytujú v Slovenskej

republike základné umelecké školy . V tejto súvislosti ide o primárne vzdelanie –1B a nižšie sekundárne vzdelanie –2B. Zároveň sú ZUŠ súčasťou sústavy základných a stredných škôl. V ustanovení § 17 ods. 2 zákona o výchove a vzdelávaní sa zároveň uvádza, že umelecké vzdelanie získané v ZUŠ nenahrádza základné vzdelanie poskytované základnou školou.

Základné umelecké vzdelanie sa člení na:

- 1) Prvý stupeň** - nadväzuje na prípravné štúdium, má najviac deväť ročníkov a je rozdelený na dve časti:
- a) prvú ISCED 1B (najviac štyri ročníky)
  - b) druhú ISCED 2B (najviac päť ročníkov)

a) ISCED 1B - primárne umelecké vzdelanie – 1. časť I. stupňa základného štúdia

Úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre prvú časť prvého stupňa základného štúdia ZUŠ žiak získa primárne umelecké vzdelanie, *dokladom o získanom stupni vzdelania je záverečné vysvedčenie s doložkou - „Žiak získal primárne umelecké vzdelanie“*.

b) ISCED 2B - nižšie sekundárne umelecké vzdelanie - 2. časť I. stupňa základného štúdia

Úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre druhú časť prvého stupňa základného štúdia ZUŠ žiak získa nižšie sekundárne umelecké vzdelanie; *dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou*. Na záverečnom vysvedčení žiaka sa uvedie doložka *„Žiak získal nižšie sekundárne umelecké vzdelanie“*.

Predpokladom dosiahnutia cieľov nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania je zaistenie kontinuity a plynulého prechodu z primárneho na nižšie sekundárne vzdelanie. Uvedený stupeň vzdelania ZUŠ zodpovedá spravidla nižšiemu sekundárnemu vzdelaniu na základnej škole (5. –8. ročník). Nadväzuje na primárne vzdelanie v jednotlivých odboroch ZUŠ. Základom nižšieho sekundárneho vzdelania je hlbšie rozvíjanie a utvrdzovanie odborných zručností, uprednostňovanie kreativity žiakov schopnosťou hľadať a nachádzať originálne riešenia, príprava na štúdium v odborných umeleckých školách alebo v amatérskej umeleckej sfére. Ťažisko výučby spočíva v zapojení poznávacieho procesu (v zmysle racionálnom i mimoracionálnom) do vzťahu s tvorením. ZUŠ formujú žiakov mnohostranne, priamo ovplyvňujú ich odborný umelecký rast variabilnými študijnými programami a alternatívnymi metódami práce. Vychováva návštevníkov kultúrnych umeleckých podujatí, pre ktorých sa umenie stáva neoddeliteľnou súčasťou ich života.

- 2) Druhý stupeň** – nadväzuje na prvý stupeň základného štúdia a má najviac štyri ročníky. Je určené pre žiakov, ktorí preukázali požadovanú úroveň umeleckých schopností, zručností a návykov umožňujúci ich ďalší úspešný rozvoj v príslušnom umeleckom odbore.

Ciele primárneho vzdelávania

Súčasná ZUŠ svojimi špeciálnymi vzdelávacími a kultúrno-výchovnými cieľmi, obsahom a organizáciou vzdelávania v značnej miere spĺňa požadované atribúty školy s významným kultúrno-výchovným poslaním. ZUŠ vytvárajú podmienky pre aktívnu umeleckú činnosť žiakov základných a stredných škôl v čase mimo vyučovania v popoludňajších hodinách, ich náplň sa tak stáva významnou a zmysluplnou súčasťou programu výchovy a vzdelávania a účinným nástrojom úsilia proti negatívnym prejavom správania, drogovej závislosti a kriminalite. V ontogenetickom vývoji jedinca existujú obdobia, v ktorých sú vytvorené najvhodnejšie podmienky na formovanie určitých vlastností osobnosti. Potreba koordinovať formovanie určitých vlastností a postojov osobnosti počas psychického a somatického vývoja jedinca je vedecky podložená. Jej uplatňovanie je obzvlášť dôležité pri rozvíjaní schopností a najmä zručností a návykov, ktoré sú predmetom umeleckého vzdelávania. Práve tieto procesy, vyžadujúce si rovnomerný rozvoj a koordináciu viacerých zložiek osobnosti a zosúladenie činnosti viacerých systémov, možno úspešne rozvíjať spravidla v období mladšieho a staršieho školského veku. V postpubertálnom období a v období adolescencie ich už spravidla nie je možné efektívne rozvíjať. Vyššie uvedené je potrebné chápať v súvislosti so špecifikami výchovy a vzdelávania v jednotlivých umeleckých odboroch. Preto aj odporúčaný vek na prijatie do ZUŠ je uvedený v platných učebných plánoch pre ZUŠ podľa jednotlivých umeleckých odborov. Z toho vyplýva opodstatnenosť, v mnohých prípadoch nevyhnutnosť, začať umelecké vzdelávanie v mladšom školskom, prípadne už v predškolskom veku dieťaťa. Učebné plány to umožňujú.

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplývajú nasledovné ciele:

- rozvíjať kreatívne myslenie,
- rozvíjať emočnú inteligenciu, pestovať zmysel pre dobro a krásu,
- budovať v dieťati hodnotový systém a obrans schopnosť voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt a pod.,
- usmerňovať dieťa k vyšším duchovným hodnotám,
- prispôbovať sa potrebám konkrétnych oblastí, zohľadňovať nové trendy vo vývoji umení,
- viac sa venovať vývoju vkusovej orientácie detí,
- úzka spoluprácu ZUŠ nielen so základnými školami v mieste pôsobenia, ale i s obcou, kultúrnymi centrami či umeleckými súborami v mieste školy a pod.,
- sústavne vzdelávať a rozširovať obzor žiakov –nielen ich odbornej umeleckej úrovne, ale i v oblasti komunikačno-ľudskej,
- využívať systém projektového vyučovania je možné realizovať dvojakým spôsobom:
  1. formou vytvárania integratívnych hudobno-scénických a výtvarných projektov rôznych typov (vyžaduje medziobdobrovú spoluprácu v rámci škôl, prípadne i zaangažovanie profesionálnych umelcov z umeleckých súborov, pôsobiacich v mieste školy) alebo

2. analytickým spôsobom v rámci teoretických predmetov.

Ciele nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania

Umelecké školstvo na Slovensku predstavuje ucelenú sústavu škôl, ktoré poskytujú mladej generácii možnosť rozvíjať svoj talent a nadanie v niektorej z tvorivých umeleckých disciplín. Jednotlivé zložky tejto sústavy a ich výstupy sú usporiadané tak, že umožňujú žiakovi pokračovať v umeleckej príprave na vyššom stupni (konzervatórium, stredné umelecké odborné školy, pedagogické školy a pod.) a postupne sa kvalifikovať pre profesionálny výkon niektorého umeleckého povolania alebo sa stať umeleckým amatérom. Súčasná ZUŠ svojimi špeciálnymi vzdelávacími a kultúrno-výchovnými cieľmi, obsahom a organizáciou vzdelania v značnej miere spĺňa požadované atribúty školy s významným kultúrno-výchovným poslaním. ZUŠ vytvárajú podmienky pre aktívnu umeleckú činnosť žiakov základných a stredných škôl v čase mimo vyučovania v popoludňajších hodinách, ich náplň sa tak stáva významnou a zmysluplnou súčasťou programu výchovy a vzdelávania a účinným nástrojom úsilia proti negatívnym prejavom správania, drogovej závislosti a kriminalite.

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplývajú nasledovné ciele:

- upevňovať kreatívne myslenie,
- naďalej rozvíjať emočnú inteligenciu,
- neustále pestovať zmysel pre dobro a krásu,
- pokračovať v budovaní hodnotového systému žiaka a obranyschopnosti voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt a pod.,
- usmerňovať žiaka k vyšším duchovným hodnotám,
- prispôbovať sa potrebám konkrétnych oblastí, zohľadňovať nové trendy vo vývoji umení,
- usmerňovať vkusovú orientáciu žiakov,
- naďalej úzko spolupracovať nielen so základnými školami v mieste pôsobenia, ale i s obcou, kultúrnymi centrami či umeleckými súbormi v mieste školy a pod.,
- sústavne vzdelávať a rozširovať obzor žiakov –nielen ich odbornej umeleckej úrovne, ale i v oblasti komunikačno-ľudskej,
- využívanie systému projektového vyučovania je možné realizovať dvojakým spôsobom:

1. formou vytvárania integratívnych výtvarno-hudobno-scénických projektov rôznych typov (vyžaduje medziodborovú spoluprácu v rámci škôl, prípadne i zaangažovanie profesionálnych umelcov z umeleckých súborov, pôsobiacich v mieste školy)alebo

2. analytickým spôsobom v rámci teoretických predmetov,
- primerane veku rozvíjať kľúčové spôsobilosti, zmysluplné základné vedomosti a znalosti a vypestovať základ pre záujem o celoživotné vzdelávanie,
  - naďalej upevňovať povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva,
  - precizovať záujem a potrebu zmysluplnej aktivity a tvorivosti.

❖ 1.3 Organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu v ZUŠ Veľký Krtíš

Základná umelecká škola vo Veľkom Krtíši organizuje prípravné štúdium, základné štúdium a štúdium pre dospelých:

- **Prípravné štúdium** má najviac dva ročníky. Je určené pre žiakov prvého ročníka prvého stupňa základnej školy a pre nadané deti vo veku pred plnením povinnej školskej dochádzky.
- **Základné štúdium** sa člení na dva stupne. Prvý stupeň má najviac deväť ročníkov (4 + 5) a druhý stupeň má najviac štyri ročníky.
- **Štúdium pre dospelých** má najviac štyri ročníky.

Vyučovanie je individuálne a skupinové. Počty žiakov v jednotlivých vyučovacích predmetoch určujú učebné plány. Riaditeľ základnej umeleckej školy môže prerušiť štúdium žiakovi na jeho žiadosť alebo na žiadosť jeho zákonného zástupcu.

Vyučovacia hodina trvá 45 minút.

V hudobnom odbore pri dotácii 1,5 vyučovacej hodiny môže byť delenie vyučovacej dotácie nasledovné: 70' vcelku (pri vyšších ročníkoch), 45' + 22, 5' ako štandardné členenie dlhá – krátka hodina. Spájanie vyučovacích hodín do blokov vo výtvarnom a literárno-dramatickom odbore sa uskutočňuje podľa jednotlivých učebných plánov v daných umeleckých odboroch.

V hudobnom odbore žiaci okrem dotácie na vyučovanie hlavného predmetu a hudobnej náuky (1 hod. týždenne v 1. - 4. ročníku prvej časti, 1,5 hod. týždenne v 1. – 4. ročníku druhej časti) navštevujú v súlade s učebnými plánmi aj predmet štvorročná hra (hra na klavíri), komorná hra alebo zborový spev alebo hra v súbore (všetko v súlade s UP).

❖ 1.4 Organizácia a kritériá prijímacieho konania v ZUŠ Veľký Krtíš

Do **prípravného štúdia** prijíma riaditeľ školy žiakov na základe posúdenia predpokladov na štúdium vo zvolenom umeleckom odbore. Po skončení prípravného štúdia nevzniká žiakovi nárok na prijatie do základného štúdia.

Prípravné štúdium má najviac dva ročníky. Je určené pre žiakov prvého stupňa základnej školy a pre talentované deti v predškolskom veku na intenzívne diagnostikovanie umeleckých schopností dieťaťa a jeho následné zaradenie do príslušného umeleckého odboru. Pre žiakov, ktorí nenavštevovali prvý stupeň základného štúdia v literárno-dramatickom odbore, možno

zriadiť jednoročné prípravné štúdium na druhom stupni. Je dôležité venovať pozornosť psychologickým faktorom – prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii – prebudiť vnímavosť, predstavivosť a následne formovať návyky. Hravý spôsob výučby PŠ zefektívňuje prácu, udržuje záujem dieťaťa a rozvíja jeho fantáziu. Dôležitá je atraktivnosť tém a objavnosť.

Do **základného štúdia, štúdia pre dospelých** prijíma riaditeľ školy žiakov na základe výsledkov talentovej skúšky, pričom môže prijať aj nadaných žiakov, ktorí nedosiahli alebo prekročili vek odporúčaný v učebnom pláne umeleckého odboru alebo študijného zamerania. Na posúdenie študijných predpokladov uchádzačov na štúdium zriaďuje riaditeľ školy trojčlennú prijímaciu komisiu a vymenúva jej členov.

❖ 1.5 Kritériá pre prijímacie skúšky

HUDOBNÝ ODBOR:

- zisťovanie hudobného sluchu
- zisťovanie rytmického cítenia
- spev ľudovej alebo umelej piesne
- fyzické dispozície a predpoklady pre vybraný hudobný nástroj

VÝTVARNÝ ODBOR:

- vnímanie tvaru, farebnosti, priestoru
- kresba (ľubovoľná téma)

LITERÁRNO-DRAMATICKÝ ODBOR:

- artikulácia hovoreného slova
- komunikačné schopnosti
- recitácia textu, básne alebo vlastnej tvorby

TANEČNÝ ODBOR:

- zisťovanie hudobno-pohybových schopností
- zisťovanie rytmického cítenia
- fyzické dispozície a predpoklady

❖ 1.6 Ukončovanie štúdia v ZUŠ Veľký Krtíš

Štandardný spôsob ukončovania štúdia v ZUŠ je, ak žiak úspešne vykoná záverečnú skúšku.

Zriedkavo sa v ZUŠ vyskytujú prípady, keď žiak sústavne alebo závažným spôsobom porušuje školský poriadok. V týchto prípadoch môže riaditeľ školy rozhodnúť o predčasnom ukončení štúdia. Riaditeľ školy je oprávnený rozhodnúť o mimoriadnom ukončení štúdia aj v prípade neuhrádzania príspevku na čiastočnú úhradu nákladov spojených so štúdiom.

Kritériá pre hodnotenie jednotlivých záverečných skúšok sú presne špecifikované pri obsahových a výkonových štandardoch jednotlivých vyučovacích predmetov.

2. CHARAKTERISTIKA ZUŠ VEĽKÝ KRTÍŠ

Základná umelecká škola vo Veľkom Krtíši je rozpočtová organizácia mesta Veľký Krtíš s právnou subjektivitou. ZUŠ Veľký Krtíš vznikla v roku 1972. Počas svojho doterajšieho pôsobenia škola prešla mnohými zmenami, vybudovala si stabilné postavenie, tradíciu a renomé a v súčasnosti je modernou školou, ktorá vychovala mnohých absolventov pokračujúcich v štúdiu na umeleckých školách, či už pôsobiacich ako aktívni umelci, alebo pedagógovia. Škola sa významnou mierou podieľa na kultúrnom živote mesta Veľký Krtíš, keďže je organizátorom mnohých verejných podujatí, koncertov, či pravidelných stretnutí s občanmi mesta, napr. koncert pri príležitosti Vinobrania, Úcta k starším, Deň učiteľov, mnohé iné. Naši žiaci sú často súčasťou programov organizovaných mestom Veľký Krtíš, či iných organizátorov. Na škole svoju činnosť rozvíjajú detské umelecké súbory: Borievka, Cvičky, Krtišanček.

Škola má žiakov navštevujúcich všetky druhy štúdia v ZUŠ: prípravné, základné, a štúdium pre dospelých. Škola disponuje kvalifikovaným pedagogickým zborom vo všetkých umeleckých odboroch. Pedagogický kolektív pozostáva väčšinou zo žien. Učitelia majú pedagogickú, aj odbornú spôsobilosť, výborné schopnosti a dlhoročné skúsenosti s prácou s nadanými deťmi, čo dokazujú na rôznych verejných vystúpeniach, súťažiach a prehliadkach. Pozitívom je, že všetci pedagógovia spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výučbu daného predmetu. V škole pracujú 5 nepedagogickí zamestnanci (2x upratovačka, 2x admin. pracovník, 1x ekonóm).

Ako hodnotiaci, kontrolný, či poradný orgán pri škole aktívne pôsobí Rada školy, kde sú zastúpení rodičia žiakov navštevujúcich školu, ale aj zástupcovia mesta Veľký Krtíš mestskí poslanci, či vedúci odboru školstva. Ich aktívne stretnutia a komunikácia s vedením školy je dôkazom pozitívneho vzťahu školy s ďalšími inštitúciami a rodičmi. Na škole pôsobí ďalší poradný orgán umelecká rada, kde sú zastúpení vedúci predmetových komisií, pedagogická rada a inventarizačná komisia.

Základná umelecká škola počas svojho doterajšieho pôsobenia prešla mnohými zmenami a vybudovala si stabilné postavenie a tradíciu v regióne. Škola disponuje kvalifikovaným pedagogickým zborom. Učitelia majú pedagogickú aj odbornú spôsobilosť, výborné schopnosti a dlhoročné skúsenosti s prácou s nadanými deťmi, čo dokazujú na rôznych verejných vystúpeniach, súťažiach a prehliadkach. V súčasnosti je modernou školou, ktorá vychovala mnohých absolventov pokračujúcich v štúdiu na umeleckých školách na Slovensku i v zahraničí. Jej absolventi pôsobia ako aktívni umelci či pedagógovia. Škola má ambíciu rozvíjať mladé talenty v regióne a učiť ich láske k umeniu. Významnou mierou sa tiež podieľa na kultúrnom živote mesta Veľký Krtíš, keďže je organizátorom mnohých verejných podujatí, koncertov či pravidelných stretnutí s občanmi mesta. Naši žiaci sa pravidelne zúčastňujú rôznych programov organizovaných mestom Veľký Krtíš. Na škole je

prijemná priateľská atmosféra, čoho dôkazom sú aktívne stretnutia s rodičmi i verejnosťou, dobrá komunikácia a pozitívny vzťah školy s ďalšími inštitúciami v meste a rodičmi.

Základná umelecká škola podporuje prezentáciu mladých talentov na verejnosti a pripravuje svojich žiakov na vyššie umelecké vzdelanie do stredných škôl, prípadne umeleckých súborov.

❖ 2.1 Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Škola disponuje koncertnou sálou s kapacitou 80 miest na sedenie. Wifi je prístupné vo všetkých triedach v budove ZUŠ. Učebne výtvarného odboru boli vybavené ďalšími učebnými pomôckami. Hospodársko-ekonomický úsek a riaditeľstvo školy je treba dovybaviť počítačmi. Súčasný IKT sú používané 12 rokov a treba ich vymeniť. Zborovňa slúži cez prestávky všetkým učiteľom. Konajú sa tu pracovné porady. Učebne individuálneho vyučovania sú vybavené starými hudobnými nástrojmi, ktoré postupne vymieňame za nové. Do budúca bude potrebné riešiť dopravu a prepravu žiakov a nástrojov na jednotlivé koncerty a podujatia (čo prispeje k bezpečnosti žiakov ako aj zamestnancov) využitím vozidlového parku mesta. Toto je v štádiu riešenie so zriaďovateľom mestom V. Krtíš.

Údaje o priestorových a materiálno-technických podmienkach školy:

- klasické učebne pre potreby individuálneho vyučovania: 12
- odborné učebne pre potreby skupinového vyučovania počet: 7
- iné priestory 3

V súčasnosti sa vyučuje v priestoroch nasledovne:

Hudobný odbor:	12 učební pre individuálne vyučovanie 1 učebňa pre hudobnú náuku
Tanečný odbor:	1 tanečná sála na tanečnú prípravu, kreatívny a ľudový tanec + šatňa 1 tanečná sála na tanečnú prípravu a ľudový tanec + šatňa
Výtvarný odbor:	2 učebne pre výtvarné činnosti 1 grafická dielňa
Literárno – dramatický odbor:	1 učebňa pre dramatickú činnosť šatňa
Kancelária administratívy:	1
Zborovňa	1
Riaditeľňa	1 (súčasne trieda improvizácie a hudobnej náuky)

❖ 2.2 Personálne zabezpečenie školy

Mená vedúcich zamestnancov:

Mgr. art. Marek Mišiak – riaditeľ školy

Údaje o počte zamestnancov:

Pedagogickí zamestnanci

Interní: 19	Kvalifikovaní: 19	Nekvalifikovaní: 0
Externí: 1	Kvalifikovaní: 0	Nekvalifikovaní: 1

Nepedagogickí zamestnanci školy: 5

Rada školy:

Rada školy je volená na 4-ročné obdobie, pozostáva z 11 členov. 4 členovia zastupujú rodičov, 4 mesto, 2 sú pedagogickými zamestnancami školy a 1 je nepedagogický zamestnanec.

Učitelia ZUŠ navštevujú semináre, kurzy, metodické dni a školenia pedagogického aj nepedagogického charakteru, ktoré im umožňujú ďalší umelecký aj odborný rast. So svojimi žiakmi sa každoročne zúčastňujú súťažných aj nesúťažných prehliadok vo všetkých odboroch. Okrem ponúkaných mimoškolských seminárov si jednotlivé odborové predmetové komisie vytvárajú metodické dni venované konkrétnej problematike a pozývajú si pedagógov a školiteľov z iných škôl.

Ďalšie poradné orgány:

Umelecká rada, Pedagogická rada, Inventarizačná komisia

Zoznam študijných odborov

Umelecké odbory v ZUŠ:

- hudobný	HO
- výtvarný	VO
- tanečný	TO
- literárno-dramatický	LDO

Oddelenia hudobného odboru:

klávesové (klavír, keyboard)
strunové (gitara, husle, cimbal)
akordeónové
spevácke
dychové (sopránová zobcová a altová flauta)
bicie
hudobná náuka

Formy vyučovania: individuálna
                                      skupinová

❖ 2.3 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi v oblasti zabezpečenia materiálnych potrieb školy je dobrá. Práca vo výbore rodičovskej rady je aktívna, členovia sú veľmi nápomocní pri riešení problémov a organizovaní akcií školy. Rada školy pozostáva z 11 členov a zasadá najmenej 2 x do roka.

Škola pravidelne prispieva svojim programom na podujatiach organizovaným mestom a MsKS vo Veľkom Krtíši.

❖ 2.4 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Škola zabezpečuje bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie, žiaci sú na začiatku školského roka poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri vyučovaní na všetkých skupinových vyučovacích hodinách. Pre zamestnancov školy uskutočňujeme pravidelné školenia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a požiarnej ochrany. Zabezpečuje ich autorizovaný bezpečnostný technik – Mgr. D. Šagiová. O zdravie zamestnancov sa staráme vstupnými, preventívnymi a výstupnými lekárskymi prehliadkami. Pôsobenie školy v oblasti bezpečnosti je orientované predovšetkým na preventívne opatrenia, ktoré majú minimalizovať frekvenciu vzniku situácií ohrozujúcich zdravie účastníka výchovno – vzdelávacieho procesu.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKVP

❖ 3.1 Zámery (ciele)

Základným a prvoradým cieľom vedenia ZUŠ vo Veľkom Krtíši je aj naďalej poskytovať umelecké vzdelanie deťom z Veľkého Krtíša a jeho blízkeho okolia.

Pre splnenie tohto cieľa je aj naďalej veľmi dôležitá korektná spolupráca a profesionálne zázemie poskytované zriaďovateľom mesta Veľký Krtíš. V tejto oblasti je našou prioritou získavať deti pre všetky umelecké odbory ZUŠ a prezentovať verejnosti ich prácu. V rámci výtvarného odboru - formou výstav a výzdoby pri našich verejných koncertoch. Hudobný, tanečný a literárno – dramatický odbor majú možnosť prezentácie formou verejných vystúpení. Či už sú to koncerty a kultúrne podujatia (hudobný odbor), folklórne festivaly a tanečné podujatia (tanečný odbor), divadelné prehliadky a festivaly, moderátorské súťaže (literárno-dramatický odbor).

Pre talentované deti so záujmom pokračovať v štúdiu na umeleckej strednej škole sú pripravené možnosti rozšíreného vyučovania a odborných konzultácií priamo s pedagógmi odborných stredných škôl.

Cieľom do budúcnosti je aj naďalej prehĺbovať medziodborovú spoluprácu pri realizácii väčších umeleckých podujatí, ako sú vianočné a výchovné koncerty, ktoré v poslednom čase zaznamenali veľký úspech u širšieho publika.

❖ 3.2 Pedagogický princíp školy - vlastné ciele výchovy a vzdelávania.

Vízia ZUŠ Veľký Krtíš:

Pre ZUŠ je hlavnou víziou vytvárať priestor, kde sa nielen umelecké, ale aj ľudské hodnoty zdokonaľujú prostredníctvom hudby, tanca, dramatického a výtvarného umenia.

Hlavným cieľom našej školy aj umeleckého školstva je výchova umením (formovanie osobnosti), k umeniu (rozvoj schopnosti tvoriť a prijímať umenie) a pre umenie (príprava na profesionálnu umeleckú činnosť). Kladieme dôraz na činnostne orientované vyučovanie. Čím viac skúseností žiak získa vlastnou poznávacou činnosťou, tým sú jeho predstavy o svete prepracovanejšie, viac zvnútornené a získané poznatky vie lepšie využívať v živote.

Žiaci:

- komunikujú a vyjadrujú myšlienky prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov umenia,
- vytvoria artefakty a zrealizujú nápady vlastným (autentickým) spôsobom,
- uvedomelo esteticky vnímajú,
- orientujú sa v kultúre a svete umenia,
- rozvíjajú kreatívne myslenie,

- rozvíjajú emočnú inteligenciu,
- pestujú zmysel pre dobro a krásu.

3. 2. 1 Hodnotenie žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov vychádzame zo štátneho vzdelávacieho programu a z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu (č.21/2009-R na klasifikáciu a hodnotenie žiakov základných umeleckých škôl).

Na začiatku školského roka oboznamujeme žiakov s kritériami hodnotenia a klasifikácie v jednotlivých predmetoch (výsledky, dochádzka pri kolektívnom vyučovaní, miera naplnenia individuálneho študijného plánu žiaka). Naším cieľom je objektivnosť a spravodlivosť hodnotenia výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov, z tohto dôvodu používame merateľné výstupy jednotlivých výkonových štandardov. Kritériá hodnotenia musia byť jasné a jednoznačné, zamerané na proces a výsledok, ktorý musí žiak preukázať.

Kritéria hodnotenia žiakov

Klasifikácia žiakov sa uskutočňuje priebežne, v rámci jednotlivých povinných vyučovacích predmetov a voliteľných vyučovacích predmetov, a formou súhrnnej klasifikácie.

Prospech žiaka v jednotlivých predmetoch sa klasifikuje stupňami

- Výborný (1)
- Chváľitebný (2)
- Uspokojivý (3)
- Neuspokojivý (4)

Všeobecne platí uznesenie, že sa do hodnotenia započítava dochádzka na vyučovací proces, plnenie tematického výchovno-vzdelávacieho plánu a individuálne požiadavky vyplývajúce z dohovoru v jednotlivých predmetových komisiách.

3. 2. 2 Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Na hodnotenie pedagogických zamestnancov vedenie školy využíva:

- kompetenčný profil pedagóga
- rozhovor

- výsledky žiakov, ktorých učiteľ učí (žiacke súťaže, účinkovanie na kultúrnych podujatiach školy interných i verejných, reprezentácia školy v rámci mesta, okresu, atď.
- hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti zodpovednosti k vlastnej práci, školskej a mimoškolskej činnosti, ďalšieho vzdelávania a pod.
- pozorovanie (hospitácia) v prípade, že si ju vynúti okolnosti alebo tretia osoba (iný pedagóg, vedúci PK, rodič)

Kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov:

Od školského roka 2018/2019 začali učitelia ZUŠ s programom kontinuálneho vzdelávania, ktorý vychádza z ponuky organizácií poskytujúcich tento typ vzdelávania pre cieľovú skupinu „učiteľ ZUŠ.“

4. UČEBNÉ PLÁNY

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 9. februára 2018 pod číslom 2018/3131:1-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2018.

Rámcové učebné plány (ďalej len „učebné plány“) pre základnú umeleckú školu sú súčasťou Štátneho vzdelávacieho programu pre základnú umeleckú školu pre primárne umelecké vzdelávanie a nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie. Obsahujú tiež učebné plány prípravného štúdia, II. stupňa základného štúdia, rozšíreného štúdia a štúdia pre dospelých. Sú rozčlenené podľa jednotlivých umeleckých odborov základnej umeleckej školy, jednotlivých druhov štúdia a príslušných študijných zameraní. Jednotlivé učebné plány sú označené číslom, obsahujú informácie o stupni poskytovaného umeleckého vzdelania, o študijnom zameraní, o odporúčanom veku na prijatie žiaka na príslušné štúdium a o dĺžke štúdia. Zároveň sú tu uvedené povinné vyučovacie predmety a týždenná hodinová dotácia pre ne. Samostatné učebné plány určujú voliteľné vyučovacie predmety, ktoré sa vyučujú výberom v rozsahu hodinovej dotácie určenej pre výučbu voliteľných vyučovacích predmetov. Riaditeľ školy môže po prerokovaní s umeleckou radou upraviť učebné plány niektorým žiakom podľa ich schopností a záujmu a podľa regionálnych podmienok a potrieb školy v rozsahu 20% vo všetkých povinných vyučovacích predmetoch okrem hlavného predmetu a so zachovaním vyučovacieho predmetu hudobná náuka najmenej v rozsahu 2/3 hodinovej dotácie, t. j. v celkovom objeme ich časovej dotácie (okrem časovej dotácie hlavných predmetov) pre študijné zamerania v jednotlivých učebných plánoch využívaných školou a určiť využitie voliteľných vyučovacích predmetov.

1. Vyučovacia hodina trvá 45 minút.
2. Vyučovacie hodiny možno spájať alebo deliť. Najviac možno spojiť tri vyučovacie hodiny v týždni. V literárno-dramatickom odbore (LDO) možno do jedného bloku spojiť najviac 3,5 hodiny.

3. V jednotlivých umeleckých odboroch sa vyučuje formou individuálneho a skupinového vyučovania podľa príslušných učebných plánov. Vek je uvádzaný ako odporúčaná optimálna hranica na zaradenie žiaka do štúdia a ročníka.

4. Vyučovanie voliteľných vyučovacích predmetov vo všetkých umeleckých odboroch a stupňoch zriaďuje riaditeľ školy.

5. Mieru vyučovacej povinnosti pedagogických zamestnancov upravuje nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 422/2009 Z. z., ktorým sa ustanovuje rozsah priamej vyučovacej činnosti a priamej výchovnej činnosti pedagogických zamestnancov v znení neskorších predpisov

❖ 4.1 HUDOBNÝ ODBOR

POZNÁMKY K UČEBNÝM PLÁNOM

Predmet	Počet žiakov
Hra na hudobnom nástroji – hlavný predmet	1
Spev – hlavný predmet	1
Ostatné hlavné predmety	1
Improvizácia (0,5 hodiny)	1
Príprava k hre na nástroji v PŠ - individuálne štúdium	1
Základy hudobnej kompozície – hlavný predmet	1
Príprava k hre na nástroji v PŠ	2
Hlasová výchova (aj prípravná)	2
Štvorročná hra	2
Inštrumentálny sprievod	2
Duo (inštrumentálne, spevácke)	2
Taktovacia technika	2
Základy dirigovania	2
Komorná hra , komorný spev	2 – 9
Tanečná alebo džezová skupina	od 4
Prípravná hudobná výchova	5 – 8
Hudobná náuka (I. stupeň základného štúdia 1. – 4. roč. a 1. – 3.roč.)	8 - 15
Hudobná náuka (4.roč. druhá časť I.st. zákl. štúdia)	od 1
Hudobná náuka (II. stupeň zákl. štúdia a ŠPD)	od 4
Hudobná náuka pre žiakov s rozšíreným štúdiom	5 – 8
Náuka o hudbe	od 4
Hra v súbore, komorný spevácky zbor	10 - 15
Zborový spev (hlavný predmet) – spevácky zbor, hra v orchestri	nad 15
Hlasová príprava a prípravný zborový spev	8 – 10

1. Štúdium na I. stupni základného štúdia trvá spolu 8 rokov, hudobná náuka končí v 3. ročníku druhej časti prvého stupňa základného štúdia. Vo 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia sa vyučuje hudobná náuka ako príprava na prijímacie skúšky pre žiakov pripravujúcich sa na stredné školy s umeleckým zameraním a konzervatóriá.

2. Hra v orchestri, súbore, komorná hra, zborový spev a štvorročná hra sa môžu vyučovať spoločne v skupine žiakov I. a II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých podľa individuálnych podmienok školy. O zaradení žiaka do príslušného predmetu rozhodne riaditeľ školy.

3. Hru v orchestri alebo zborový spev väčšieho obsadenia od 30 žiakov vyučuje učiteľ aj v skupinách podľa nástrojového obsadenia alebo hlasov o jednu vyučovaciu hodinu navyše.

4. Korepetíciu prideluje riaditeľ školy podľa potreby triedy, najviac však :

- do 8 žiakov – 1 hodina
- do 12 žiakov – 1,5 hod.
- do 16 žiakov – 2 hod.
- od 17 žiakov – 2,5 hod.
- žiak v rozšírenom štúdiu – 0,5 hod.

Korepetícia je v úväzku učiteľa hlavného predmetu aj korepetítora. V študijnom zameraní hlasová výchova, spev sa korepetícia prideluje od 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia.

4a. Korepetíciu môže riaditeľ školy prideliť v predmete zborový spev a prípravný zborový spev v rozsahu 1 – 2 hodiny týždenne podľa príslušného učebného plánu.

5. Hra na organe a hra na čembale sa vyučuje na II. stupni základného štúdia.

6. Individuálne vyučovanie v 1. – 4. ročníku prvej časti I. stupňa základného štúdia s časovou dotáciou 1,5 hodiny týždenne sa uskutočňuje 2-krát do týždňa.

7. Žiaci hudobného odboru II. stupňa základného štúdia pripravujúci sa na odborné štúdium môžu študovať formou rozšíreného štúdia. Pre týchto žiakov sa rozširuje hodinová dotácia v hlavnom predmete o 1 hodinu týždenne.

8. Vyučovací predmet hudobná náuka sa vyučuje:

- v 4. ročníku primárneho umeleckého vzdelávania – 1 hod. týždenne,
- v 1. - 3. ročníku sekundárneho umeleckého vzdelávania – 1 hod. týždenne,
- **v 4. ročníku sa vyučuje hudobná náuka pre žiakov pripravujúcich sa na prijímacie skúšky na školy s umeleckým zameraním – 1 hod. týždenne.**

9. Ak v škole nie je možné vytvoriť pre žiakov študujúcich podľa UP č. 10 (2-ročné štúdium prvej časti I. stupňa základného štúdia) a následne podľa UP č. 11 - 15 (druhá časť I. stupňa základného štúdia) na vyučovaní hudobnej náuky samostatnú skupinu, vyučuje sa hudobná náuka v rozsahu učiva 1. – 4. Ročníka prvej časti a 1. – 3. Ročníka druhej časti prvého stupňa základného štúdia kontrahovaním ročníkov.

10. Pre žiakov II. stupňa a štúdia pre dospelých, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia, je štúdium hudobnej náuky povinné v rozsahu 1 hodina týždenne v skupinovom vyučovaní.

11. Ak nie je možné pre žiakov dochádzajúcich na vyučovanie na elokované pracoviská z organizačných dôvodov zabezpečiť vyučovanie hudobnej náuky v skupinách podľa jednotlivých ročníkov, možno v tomto vyučovacom predmete v odôvodnených prípadoch zaradiť do skupiny žiakov najviac dvoch po sebe nasledujúcich ročníkov v rámci 2. časti I. stupňa základného štúdia, II. stupňa základného štúdia a ŠPD.

UČEBNÉ PLÁNY PRÍPRAVNÉHO ŠTÚDIA

UP číslo	PŠ	Dĺžka štúdia - počet rokov	PREDMET	1. rok		2. rok	
				Počet hodín týždenne			
1a	A	2	1. Prípravná hudobná výchova *)	1		1	
			a) Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova alebo	-		1	
			b) Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova – individuálne štúdium	0,5		1-1,5	
1b	B	1		1. pol – rok	2. pol – rok		
			1. Prípravná hudobná výchova	1		1	
			2. Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova	-		1	
			a) Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova alebo	0,5		1	
			b) Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova – individuálne štúdium**)	1		1	

***) V prípade záujmu je možné v 2. polroku individuálne štúdium do 1, 5 hod. týždenne so súhlasom riaditeľa

Prípravné štúdium „A“

- deti predškolského veku alebo žiaci 1. ročníka základnej školy

*)V 1. Roku možno spojiť s hudobno-pohybovou výchovou (pozri UP TO č. 36), na 1. stupni sa môže prideliť klavírny sprievod – 1 hodiny týždenne.

Po absolvovaní 1. roku žiaci pokračujú v PŠ HO podľa učebného plánu č. 1a alebo sa zaraďujú do PŠ TO (ak sa spojila výučba v 1. roku do hudobno-pohybovej výchovy).

- žiaci, ktorí absolvovali celý učebný plán HO č. 1a, sa môžu uchádzať o prijatie do 1. ročníka I. stupňa základného štúdia hudobného odboru ZUŠ - primárneho umeleckého vzdelávania.

- o zaradení žiaka do predmetu „príprava ku hre na nástroji“ alebo „prípravná hlasová výchova“ v 1. roku rozhoduje riaditeľ školy na základe odporúčania triedneho učiteľa.

Prípravné štúdium „B“

- pre žiakov od 6 alebo 7 rokov, ktorí neabsolvovali PŠ HO podľa učebného plánu č. 1a „A“

- žiaci, ktorí absolvovali prípravné štúdium podľa učebného plánu HO č. 1b, sa môžu uchádzať o prijatie do 1. ročníka I. stupňa základného štúdia hudobného odboru základnej umeleckej školy – primárneho umeleckého vzdelávania. Individuálne štúdium v 1. polroku je možné na základe žiadosti rodiča so súhlasom riaditeľa.

I. STUPEŇ – ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán voliteľných vyučovacích predmetov pre všetky študijné zamerania

Učebný plán č. 2

Učebný plán číslo	2							
Stupeň štúdia	I. - základné štúdium							
Študijné zameranie	Voliteľné vyučovacie predmety pre všetky študijné zamerania							
Vek	neuvádza sa							
Dĺžka štúdia	Najviac 8 rokov							
Predmet:	Ročník:							
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
A variant - inštrumentály sprievod, komorná hra , hra v orchestri,	-	1	1	1	1	1	1	1
- zborový spev, komorný spev, hra na nástroji	1	1	1	1	1	1	1	1
- hra na bicích nástrojoch	-	-	1	1	1	1	1	1
- improvizácia, spev*	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
- projekty (hudobná náuka), IKT v hudbe – HN – Sibelius, Audioprojekty a pod.)	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Spolu:	1	2	4	4	5	5	5	5
B variant - podľa školského vzdelávacieho programu a špecifikácie školy**								
Spolu:	1	2	2	2	3	3	3	3

* Spev môžu navštevovať žiaci už od 1. ročníka primárneho umeleckého vzdelávania.

** Variant B je možné doplniť výberom z predmetov variantu A tak, aby bol súčet hodín maximálne v rozsahu variantu A.

Učebný plán č. 3

Stupeň štúdia:	I. - základné štúdium							
Študijné zameranie:	Hra na klavíri, hra na keyborde							
Vek:	Od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
	Primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky			
Predmet:	Ročník							
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Štvorročná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo komorná hra alebo zborový spev	-	-	1	1	1	1	1	1
3. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	----
Spolu:	2,5	2,5	3,5	3,5	4	4	4	2,5

Poznámka k UP č. 3:

Na návrh triedneho učiteľa môže riaditeľ školy prideliť štvorročnú hru aj žiakom 2. ročníka primárneho umeleckého vzdelávania. V 3. a 4. ročníku primárneho umeleckého vzdelávania rozhoduje o zaradení alebo nezaradení žiaka do predmetu štvorročná hra alebo sprievod alebo komorná hra riaditeľ školy. Ak to podmienky nedovoľujú zaradí žiakov do inštrumentálneho sprievodu alebo komornej hry alebo zborového spevu.

Učebný plán č. 4

Stupeň štúdia:	I.- základné štúdium							
Študijné zameranie:	Hra na husliach, violončele, gitare, cimbale, akordeóne							
Vek:	Od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
	primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky			
Predmet:	Ročník							
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra alebo inštrumentálny sprievod	-	-	1	1	1	1,5	1,5	1,5
3. Hra v súbore alebo v orchestri	-	-	2	2	2	2	2	2
4. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	---
Spolu: 1. 2. 4.	2,5	2,5	3,5	3,5	4	4,5	4,5	3
1. 3. 4.			4,5	4,5	5	5	5	3,5

Poznámka:

V študijnom zameraní Hra na akordeóne je komorná hra a hra v súbore od 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia.

*) V študijnom zameraní Hra na gitare sa komorná hra v 3. a 4. ročníku prvej časti I. stupňa základného štúdia a v 1. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia vyučuje v rozsahu 1 hodina týždenne, v 2. - 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia sa komorná hra vyučuje v rozsahu 1,5 hodiny týždenne

Učebný plán č. 5

Stupeň:	I. - základné štúdium							
Študijné zameranie:	Hra na sopránovej zobcovej flaute							
Vek:	od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
	primárne umelecké vzdelávanie 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky			
Predmet:	Ročník							
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo hra v súbore	-	-	1	1	1	1	1	1
3. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	---
Spolu:	2,5	2,5	3,5	3,5	4	4	4	2,5

Poznámka: Po získaní primárneho umeleckého vzdelania môže žiak pokračovať v štúdiu na nižšom sekundárnom stupni umeleckého vzdelávania zvoleným dychovým nástrojom podľa UP č. 13.

Učebný plán č. 7

Stupeň štúdia:	I.- základné štúdium							
Študijné zameranie:	Hra na bicích nástrojoch							
Vek:	Od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
	primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky			
Predmet:	Ročník							
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Inštrumentálny sprievod	0,5	0,5						
3. Komorná hra alebo	-	-	1	1	1	1	1	1
4. Hra v súbore alebo v orchestri	-	-	-	-	2	2	2	2
5. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	---
Spolu: 1. 2. 5.	3	3						
1. 3. 5.			3,5	3,5	4	4	4	2,5
1. 4. 5.					5	5	5	3,5

Učebný plán č. 8

Stupeň štúdia:	I. - základné štúdium							
Študijné zameranie:	Hlasová výchova, spev							
Vek:	od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia:	8 rokov							
	primárne umelecké vzdelávanie 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky			
Predmet:	Ročník							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1a Hlasová výchova (v skupine 2 žiakov)	1,5	1,5	1,5	-	-	-	-	-
1b Spev (individuálne štúdium)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Obligátny nástroj (klávesové nástroje – príp. Iný nástroj)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
3. Komorný spev alebo	-	-	1	1	1	1	1	1
4. Zborový spev	-	-	2	2	2	2	2	2
5. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	----
Spolu 1a. 2. 5.	3	3						
1b. 2. 5.	3	3						
1a. 2. 3. 5.			4					
1b. 2. 4. 5.			5					
1b. 2. 3. 5.				4	4,5	4,5	4,5	3
1b. 2. 4. 5.				5	5,5	5,5	5,5	4

Učebný plán č. 9

Stupeň:	I. - základné štúdium							
Študijné zameranie:	Zborový spev							
Vek:	od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia:	8 rokov							
	primárne umelecké vzdelávanie 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky			
Predmet:	Ročník							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
Hlasová príprava *	1	1	-	-	-	-	-	-
1. Prípravný zborový spev*)	1	1	-	-	-	-	-	-
2. Zborový spev	-	-	2	2	2	2	2	2
3. Obligátny nástroj (klávesový príp. iný)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
4. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	-
Spolu:	3,5	3,5	3,5	3,5	4	4	4	2,5

*) 8 – 10 žiakov tvorí jednu skupinu.

Učebný plán č. 13

Stupeň štúdia:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia			
Študijné zameranie:	Hra na * zobcových flautách			
Vek:	od 11 rokov, príp. 10 rokov			
Dĺžka štúdia:	4 roky			
	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky			
Predmet:	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu, príprava k súhre	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra alebo inštrumentálny sprievod	-	-	1	1
3. Hra v súbore alebo hra v orchestri	-	-	2	2
4. Hudobná náuka	1,5	1,5	1,5	---
Spolu: 1. 2. 4.	3	3	4	2,5
1. 3. 4.			5	3,5

* Okrem sopránovej (táto je v UP č. 5)

Poznámka: Komornú hru alebo hru v súbore alebo v orchestri je možné zaradiť v 1. a 2. ročníku v rámci voliteľných vyučovacích predmetov.

II. STUPEŇ – ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM, ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH

Učebný plán č. 19

Stupeň:	II. - základné štúdium a štúdium pre dospelých			
Študijné zameranie:	Voliteľné vyučovacie predmety pre všetky študijné zamerania II. stupňa a ŠPD			
Vek:	od 15 rokov, príp. 14 rokov			
Dĺžka štúdia:	Najviac 4 roky			
Predmet:	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Náuka o hudbe alebo základy hudobnej skladby, alebo hra na bicích nástrojoch, alebo na inom nástroji, náuka o harmónii,	1	1	1	1
2. Hra v súbore alebo v orchestri, alebo komorná hra, alebo komorný a zborový spev	2	2	2	2
3. Improvizácia, dirigovanie speváckeho zboru (základy) spev	0,5	0,5	0,5	0,5
3. Organová improvizácia	-	0,5	0,5	0,5
Spolu:	3,5	4	4	4

Učebný plán č. 20

Stupeň:	II. - základné štúdium a štúdium pre dospelých			
Študijné zameranie:	Hra na klávesových nástrojoch, sláčikových, dychových nástrojoch, cimbale, gitare, harfe, akordeóne a bicích nástrojoch s možnosťou hry na príbuzných elektrických a elektroakustických nástrojoch			
Vek:	od 15 rokov, príp. 14 rokov			
Dĺžka štúdia:	4 roky			
Predmet:	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu, príprava k súhre	1,5	1,5	1,5	1,5
2a. Štvorročná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo	0,5	0,5	0,5	0,5
2b. Komorná hra alebo hra v súbore, alebo hra v orchestri	1-2	1-2	1-2	1-2
	1	1	1	1
3. Hudobná náuka *)				
Spolu: 1. 2a. 3.	3	3	3	3
1. 2b. 3.	4-5	4-5	4-5	4-5

*) HN je povinný vyučovací predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia hudobného odboru, a to 1 h týždenne v skupinovom vyučovaní.

Poznámka: V študijnom zameraní Hra na klávesových nástrojoch rozhoduje o zaradení alebo nezaradení žiaka do predmetu štvorročná hra alebo sprievod riaditeľ školy, a to podľa individuálnych schopností žiaka a podmienok školy.

Učebný plán č. 22

Stupeň:	II.- základné štúdium a štúdium pre dospelých			
Študijné zameranie:	Spev			
Vek:	od 15 rokov, príp. 14 rokov			
Dĺžka štúdia:	4 roky			
Predmet:	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Sólový spev	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Hra na nástroji (klavír a iné)	0,5	0,5	0,5	0,5
3. Hudobná náuka *)	1	1	1	1
Spolu pre začiatočníkov	3	3	3	3
Spolu pre pokroč.	2	2	2	2

*) Je určená pre začiatočníkov (starších). HN je povinný predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia hudobného odboru.

Učebný plán č. 23

Stupeň:	II.- základné štúdium a štúdium pre dospelých			
Študijné zameranie:	Zborový spev			
Vek:	od 15 rokov (chlapci po mutácii)			
Dĺžka štúdia:	4 roky			
Predmet:	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Hlasová príprava	1	1	1	1
2. Zborový spev	3	3	3	3
3. Hudobná náuka **)	1	1	1	1
Spolu pre začiatočníkov	5	5	5	5
Spolu pre pokroč.	4	4	4	4

*) Skupinu tvorí 8 – 10 žiakov

**) Je určená pre začiatočníkov (starších). HN je povinný predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia hudobného odboru.

❖ **4.2 LITERÁRNO- DRAMATICKÝ ODBOR**

POZNÁMKY K UČEBNÝM PLÁNOM

1. Do prípravného štúdia LDO sa prijímajú žiaci 1. ročníka ZŠ, v mimoriadnych prípadoch žiaci posledného roka predškolského veku. V tom prípade navštevujú prípravné štúdium 2 roky. V prípravnom štúdiu sa vyučuje v skupine 5 až 15 žiakov.
2. V základnom štúdiu I. a II. stupňa sa vyučuje v skupine 5 až 10 žiakov, pokiaľ nie je uvedené inak.
3. Vyučovaci predmet prednes v 1. a 2. ročníku prvej časti I. stupňa základného štúdia (prvé dva roky primárneho umeleckého vzdelávania) sa vyučuje v skupine 5 – 10 žiakov, prípadne týždenne sa striedajú skupiny žiakov po 2 až 3 podľa potreby.
4. Vo vyučovacom predmete prednes od 3. ročníku prvej časti I. stupňa základného štúdia v dramatickom a slovesnom oddelení sa vyučuje v skupine 2 až 3 žiakov.
5. Vyučovaci predmet vodenie bábok a prednes na I. stupni základného štúdia v bábkarskom oddelení (od 3. ročníka primárneho umeleckého vzdelávania) sa vyučuje v skupine 2 až 4 žiakov.
6. Práca v súbore sa vyučuje v skupine od 5 žiakov.
7. V rozšírenom štúdiu na I. stupni sa vyučovaci predmet individuálna príprava vyučuje individuálne.
8. V základnom štúdiu na II. stupni sa vyučovaci predmet štúdium rolí a umelecký prednes (0,5 vyučovacej hodiny týždenne) vyučuje individuálne, prípadne 1 vyučovacia hodina týždenne sa vyučuje v skupine 2 žiakov.
9. V základnom štúdiu na II. stupni – študijné zameranie príprava na vysoké školy – sa vyučovaci predmet individuálna príprava na štúdium vyučuje individuálne.
10. V základnom štúdiu na II. stupni – študijné zameranie záujmová umelecká činnosť – sa vyučovaci predmet hudobná a hlasová príprava vyučuje v skupine do 10 žiakov.
11. V základnom štúdiu na II. stupni – študijné zameranie príprava na vysoké školy – sa vyučovaci predmet hudobná a hlasová príprava vyučuje v skupine 2 žiakov. Predmet môžu navštevovať aj iní záujemcovia z príslušného ročníka.
12. V štúdiu pre dospelých sa vyučuje v skupine 4 až 8 žiakov.
13. Do vyučovacieho bloku možno spojiť najviac 3,5 hodiny.
14. Na vyučovaní predmetu pohyb sa využíva sprievod v rozsahu 1 hodiny týždenne.
15. Vo vyučovacom predmete hudobná a hlasová príprava sa využíva sprievod 0,5 hodiny týždenne podľa potrieb a podmienok školy.
16. Hodiny práce v súbore, ak ročník nepripravuje inscenáciu, je možné využívať na tvorivé písanie, na prednesové činnosti, prácu s Orffovými nástrojmi, v rozšírenom štúdiu na hlasovú výchovu – podľa potrieb skupiny a podľa podmienok školy)
17. V prvých dvoch ročníkoch primárneho umeleckého vzdelávania je hlavným vyučovacím predmetom dramatická príprava, v treťom a štvrtom ročníku dramatika a slovesnosť (dramatika s bábkou a slovesnosť).

18. Hlavným vyučovacím predmetom nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania je vo všetkých štyroch ročníkoch je dramatika a slovesnosť (dramatika s bábkou a slovesnosť).

19. Hlavným vyučovacím predmetom na II. stupni základného štádia je vo všetkých štyroch ročníkoch základy dramatickej tvorby (základy slovesnej tvorby)-

20. V predmete Práca v súbore je možné spájať žiakov po sebe nasledujúcich ročníkov.

21. Voliteľné vyučovacie predmeta (UP č. 42) môžu učitelia využiť na zdokonaľovanie činností podľa zamerania a profilácie (aj v UP č. 43 až 51) skupiny súboru (ako je napr. o štúdium roké a nácvik divadelných predstavení).

I. STUPEŇ – ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán č. 41

Stupeň štúdia:	Prípravné štúdium
Študijné zameranie:	Prípravná dramatická výchova
Vek:	pre 6 ročných
Dĺžka štúdia:	1 rok
1. Prípravná dramatická výchova	1, 5
Spolu:	1, 5

Učebný plán č. 42

Stupeň štúdia:	I. – základné štúdium							
Študijné zameranie:	Dramatické a slovesné oddelenie							
Vek:	od 7 rokov							
Dĺžka štúdia:	8 rokov							
	primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky			
Predmet:	Ročník							
	1.	2.	3.	4	1.	2.	3.	4 .
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Dramatická príprava	2	2	-	-	-	-	-	-
2. Dramatika a slovesnosť	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
3. Pohyb 14)	-	-	1	1	1	1	1	1
4. Prednes	1	1	1	1	1	1	1	1
5. Práca v súbore	-	-	1	1	1	1	1	1
6.* Voliteľné vyučovacie predmety	1 – 2				1 - 2			
Spolu:	3	3	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	5
	3-5	3-5	4,5-6,5	4,5-6,5	4,5-6,5	4,5-6,5	4,5-6,5	4,5-6,5

II. stupeň základného štúdia

Učebný plán č. 44

Stupeň:	II.- základného štúdia			
Študijné zameranie:	Dramatické oddelenie – záujmová umelecká činnosť			
Vek:	od 15 rokov			
Dĺžka štúdia:	4 roky			
Predmet:	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Dramatika a slovesnosť	-	-	-	-
2. Základy dramatickej tvorby	1, 5	1, 5	1, 5	1, 5
3. Pohyb	1	1	1	1
4. Dejiny dramatickej tvorba*	0, 5	0, 5	0, 5	0, 5
5. Štúdium rolí a umelecký prednes	0, 5	0, 5	0, 5	0, 5
6. Práca v súbore	1	1	1	1
7. Hudobná a hlasová príprava	-	-	-	-
8. Prednes				
Spolu	4, 5	5, 5	5, 5	5, 5

Možno vyučovať po 2 hodinách raz za mesiac.

Učebný plán č. 45

Stupeň:	II.- základného štúdia			
Študijné zameranie:	Dramatické oddelenie – príprava na vysoké školy umeleckého smeru			
Vek:	od 15. roku			
Dĺžka štúdia:	4 roky			
Predmet:	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Základy dramatickej tvorby	1, 5	1, 5	1, 5	1, 5
2. Pohyb	1	1	1	1
3. Dejiny dramatickej tvorba*)	0, 5	0, 5	0, 5	0, 5
4. Štúdium rolí a umelecký prednes a sólový dramatický prejav	0, 5	0, 5	0, 5	0, 5
5. Práca v súbore	1	1	1	1
6. Hudobná a hlasová príprava	1	1	1	1
7. Individuálna príprava na štúdium **)	1	1	1	1
Spolu	4, 5	5, 5	5, 5	5, 5

*) Možno vyučovať po dvoch hodinách za mesiac.

***) Na individuálnu prípravu na štúdium má každý žiak svoj individuálny plán.

Učebný plán č. 46

Stupeň:	II.- základného štúdia			
Študijné zameranie:	Dramatické oddelenie – záujmová umelecká činnosť			
Vek:	od 15 rokov			
Dĺžka štúdia:	4 roky			
Predmet:	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Dramatika a slovesnosť	-	-	-	-
2. Základy dramatickej tvorby	1, 5	1, 5	1, 5	1, 5
3. Poetika	1	1	1	1
4. Dejiny slovesnej tvorby *)	0, 5	0, 5	0, 5	0, 5
5. Prednes	-	-	-	-
6. Autorská tvorba a umelecký prednes	0, 5	0, 5	0, 5	0, 5
7. Pohyb	-	-	-	-
8. Práca v súbore	1	1	1	1
Spolu	4, 5	4, 5	4, 5	4, 5

*) Určený počet hodín možno spojiť do celkov dva razy do mesiaca.

Učebný plán č. 47

Stupeň:	II.- základného štúdia			
Študijné zameranie:	Slovesné oddelenie – príprava na vysoké školy			
Vek:	od 15. roku			
Dĺžka štúdia:	4 roky			
Predmet:	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Základy slovesnej tvorby	1, 5	1, 5	1, 5	1, 5
2. Poetika	1	1	1	1
3. Dejiny slovesnej tvorby *)	0, 5	0, 5	0, 5	0, 5
4. Autorská tvorba a umelecký prednes	0, 5	0, 5	0, 5	0, 5
5. Pohyb alebo hudobná a hlasová príprava	1	1	1	1
6. Individuálna príprava na štúdium **)	1	1	1	1
Spolu	5, 5	5, 5	5, 5	5, 5

*) Určený počet hodín možno spojiť do celkov dva razy do mesiaca.

***) Na individuálnu prípravu na štúdium má každý žiak svoj individuálny študijný plán.

❖ 4.3 VÝTVARNÝ ODBOR

POZNÁMKY K UČEBNÝM PLÁNOM

1. Na štúdium vo výtvarnom odbore je možné prijať žiakov, ktorí na prijímacích skúškach výtvarným prejavom (vlastná kresba, maľba) preukážu určitú mieru nadania a talentu (súboru schopností, ktoré umožňujú osobité, nadpriemerné výkony z hľadiska tvorivosti v niektorej z oblastí výtvarného vyjadrovania sa). Žiak je zaradený do ročníka s ohľadom na jeho vek a schopnosti (dôležité je prihliadať na to, že výtvarná vyspelosť – myslenie žiaka je úmerné jeho veku; chýbajúce technické zručnosti je možné získať/doplniť si aj vo vyšších ročníkoch).
2. Štúdium zahŕňa disciplíny plošné (kreslenie, maľovanie, grafika, fotografia, 2D dizajn ...), priestorové (modelovanie, skulptúra, objekt, 3D dizajn, architektúra ...), intermediálne (kombinácia médií, inštalácia ...), akčné (performancia, happening, sociálna plastika ...) aj multimediálne (video, elektronické médiá, zvukové umenie ...). Primerane veku (prevažne formou výtvarnej interpretácie, galerijnej animácie a neskôr aj štúdiá odborných časopisov, literatúry a elektronických zdrojov) je žiakom sprístupňované historické i novodobé umenie. Tieto disciplíny a činnosti sa môžu v rámci jedného vyučovania prelínať alebo dopĺňať. Žiakovi má byť umožnené spoznať v priebehu štúdia celú šírku výtvarných disciplín a postupne sa profilovať podľa svojho nadania a záujmu.
3. **Jednotlivé vyučovacie predmety vychádzajúce z výtvarných činností podliehajú hodnoteniu a klasifikácii**, ktorá sa uvádza na konci I. a na konci II. polroka na tlačivách schválených MŠVVaŠ SR (napr. katalógový list žiaka a vysvedčenie). Pre potreby vykazovania a hodnotenia sú jednotlivé výtvarné činnosti považované za vyučovacie predmety. Učiteľ má možnosť do voľných políčok školských tlačív dopísať aj činnosti (vyučovacie predmety), ktoré sa podľa ŠkVP na škole vyučujú, ale v tlačivách absentujú.
4. Jednotlivé výtvarné činnosti prípravného štúdia vytvárajú súbor hlavných predmetov: kresba, grafika, dekoratívne činnosti, modelovanie a vytvárajú súborný predmet výtvarná príprava.
5. V prvej časti a v druhej časti I. stupňa základného štúdia jednotlivé výtvarné činnosti: kreslenie, maľovanie, grafika, fotografia, dizajn, priestorové vytváranie, modelovanie, intermediálna a multimediálna tvorba. Spolu vytvárajú súbor hlavných predmetov: kresba maľba, grafika, dekoratívne činnosti, modelovanie a práca s materiálom a voliteľné predmety: fotografia, a film vybrané tate z teórie umenia a predmety ponúkané ako vyučovacie predmety. Výtvarné činnosti – plošné, priestorové, intermediálne, akčné aj multimediálne disciplíny v sebe zahŕňajú vyučovacie predmety výtvarného odboru pre ZUŠ. Predmety spoločne vytvárajú súborný predmet výtvarná tvorba.
6. Hlavný predmet alebo skupinu hlavných predmetov si v tomto zmysle na II. stupni základného štúdia a pre dospelých určí a uvedie škola v príslušnom ŠkVP. Predmety spoločne vytvárajú súborný predmet výtvarná tvorba II.

7. Prípravné štúdium

Prípravné štúdium výtvarného odboru ZUŠ je určené pre nadané deti v predškolskom veku alebo pre žiakov prvého ročníka základnej školy. Zahŕňa plošné i priestorové výtvarné činnosti s dôrazom na spontánny detský výtvarný prejav. Štúdium trvá 1 – 2 roky.

Základné štúdium I. stupeň

8. Prvá časť I. stupňa základného štúdi výtvarného odboru ZUŠ zodpovedá veku 7 až 10 rokov. Žiaci sú prijímaní na štúdium na základe absolvovania prípravného štúdia alebo na základe prijímacej skúšky. Osvojujú si základné procesy, prostriedky a techniky výtvarných disciplín. Štúdium zahŕňa kreslenie, maľovanie, grafiku, modelovanie, priestorové a akčné vytváranie i zoznamovanie s multimédiami; primerane veku (prevažne formou výtvarnej interpretácie) je žiakom sprístupňované historické i novodobé umenie.

9. Druhá časť I. stupňa základného štúdia výtvarného odboru ZUŠ zodpovedá veku 11 až 15 rokov. Žiaci sú prijímaní na štúdium na základe absolvovania prvej časti I. stupňa základného štúdia alebo na základe prijímacej skúšky. Štúdium obsahuje kreslenie, maľovanie, grafiku, modelovanie, fotografiu, dizajn, elektronické médiá, priestorové vytváranie, akčné vytváranie, základy z architektonicko-priestorového vytvárania, video a animáciu – proporcionalitu jednotlivých zložiek volí učiteľ na základe podmienok školy a profilácie žiakov v súlade so ŠkVP. Žiaci sa oboznamujú s dejinami umenia, s novodobými i súčasnými tendenciami.

10. Základné štúdium II. stupeň

Štúdium zodpovedá stredoškolskému veku, t. j. 16 až 19 rokov. Žiaci sú prijímaní na štúdium na základe absolvovania I. stupňa základného alebo na základe prijímacej skúšky. Štúdium sa špecializuje na médiá alebo disciplíny podľa zamerania žiaka (dôraz je kladený na koncepčné myslenie, tvorivosť, zručnosti, informovanosť o aktuálnych tendenciách umenia a na kritickú sebareflexiu žiaka.

11. Štúdium pre dospelých

Individuálny študijný program v rámci skupinového vyučovania, zameraný na prehĺbené štúdium (s možnosťou špecializácie) alebo na prípravu na ďalšie štúdium výtvarnej profesie. Program štúdia môže byť zameraný aj na ľudové umelecké remeslá a techniky s cieľom samostatnej tvorby v tejto oblasti alebo ako príprava na kvalitnú amatérsku tvorbu.

12. Dĺžka štúdia je uvedená v jednotlivých učebných plánoch.

13. Počty žiakov v skupine sú uvedené v jednotlivých učebných plánoch.

14. Z dôvodu úbytku žiakov v skupine na konci prvého alebo druhého polroka školského roku pod spodnú hranicu uvedenú v príslušnom učebnom pláne možno v 2. Časti I. stupňa základného štúdia, v II. stupni základného štúdia zaradiť do skupiny aj žiaka z iného bezprostredne po sebe nasledujúceho ročníka.

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán č. 52

Stupeň:	Prípravné štúdium – variant A
Študijné zameranie:	Prípravná výtvarná výchova
Vek:	Deti predškolského veku alebo 1. ročníka ZŠ
Dĺžka štúdia:	1 rok
Počet žiakov v skupine	5 – 8
Počet hodín týždenne	2 x 45 minút (1x týždenne)
Spolu	2
Študijné zameranie	Prípravné štúdium – variant B
Študijné zameranie:	Prípravná výtvarná výchova
Vek:	Absolventi PŠ alebo žiaci 1. ročníka ZŠ
Dĺžka štúdia:	1 rok
Počet žiakov v skupine	5 – 8
Počet hodín týždenne	2 – 3* x 45 minút (1x týždenne)
Spolu	2 – 3*

* Poznámka: V druhom roku štúdia (žiaci prvého ročníka ZŠ) je možné zvýšiť hodinovú dotáciu z dvoch na tri vyučovacie hodiny.

I. STUPEŇ - ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán č. 53

Stupeň štúdia:	Prvá časť prvého stupňa základného štúdia			
Študijné zameranie:	Výtvarná tvorba			
Vek:	7 - 10 rokov			
Dĺžka štúdia:	Najviac 4 roky			
Počet žiakov v skupine	6 -10			
Stupeň vzdelávania:	Primárne umelecké vzdelávanie			
Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodín týždenne	3 x 45 minút (1x týždenne) *			
Spolu vyučovacích hodín týždenne:	3*	3	3	3
Spolu vyučovacích hodín ročne:	99(66)*	99	99	99
Charakteristika vyučovania:	<p>Vyučovanie prostredníctvom výtvarných činností žiaka je orientované na experimentovanie (materiálno-technické, s vyjadrovacími prostriedkami), uplatnenie jeho fantázie a predstavivosti, na prekonávanie schém zobrazovania a myslenia a na podporu vlastných žiakových riešení na úrovni obsahu i formy.</p> <p>Vo vyučovaní je zastúpené plošné a priestorové vytváranie a jednotlivé disciplíny (kresba, maľba, grafika, modelovanie, priestorové a akčné vytváranie).</p> <p>Primerane veku, prevažne formou výtvarnej interpretácie a rozhovorov o umení je žiakom sprístupňované historické i súčasné umenie.</p> <p>Vyučovacie predmety: Kresba, Maľba, Grafika, Modelovanie, Priestorové a akčné vytváranie</p>			
Absolvovanie štúdia	Prvá časť I. stupňa základného štúdia sa ukončuje vystavenou záverečnou prácou.			

*Poznámka: V prvom ročníku je možné znížiť hodinovú dotáciu z troch na dve vyučovacie hodiny.

Učebný plán č. 54

Stupeň štúdia:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia				
Študijné zameranie:	výtvarná výchova				
Odporúčaný vek:	11 až 15 rokov				
Dĺžka štúdia:	Najviac 5 rokov				
Počet žiakov v skupine	6 -10				
Stupeň vzdelávania:	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie				
Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodín týždenne	3 x 45 minút (1x týždenne)				
Spolu vyučovacích hodín týždenne:	3	3	3	3	3
Spolu vyučovacích hodín ročne:	99	99	99	99	99
Charakteristika vyučovania:	<p>Vyučovanie prostredníctvom činností žiaka. Je orientované na experimentovanie s technikami, materiálmi, vyjadrovacími prostriedkami i témami, formou vecných, aspektových a analyticko-syntetických štúdií, ktoré vyúsťujú do samostatnej operatívnej tvorby žiaka (jeho vlastných tvorivých riešení).</p> <p>Vo vyučovaní je zastúpené plošné a priestorové vytváranie a jednotlivé disciplíny (kresba, maľba, grafika, dekoratívne činnosti, modelovanie, fotografia, dizajn, elektronické médiá, priestorové vytváranie, akčné vytváranie, video a animácia) – proporcionalitu jednotlivých disciplín a činností volí učiteľ na základe podmienok školy a profilácie žiakov.</p> <p>Žiakom sú priebežne sprostredkované poznatky o súčasnom výtvarnom umení, dizajne a architektúre.</p>				
Absolvovanie štúdia	Druhá časť I. stupňa základného štúdia výtvarného odboru ZUŠ sa ukončuje vystavenou záverečnou prácou alebo kolekciou prác				

II.STUPEŇ - ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán č. 56

Stupeň štúdia:	II. stupeň základného štúdia				
Študijné zameranie:	výtvarná tvorba zameraná na samostatnú tvorbu				
Vek:	16 - 19 rokov				
Dĺžka štúdia:	najviac 4 roky				
Počet žiakov v skupine	4 - 6				
Ročník:	1.	2.	3.	4.	
Počet hodín týždenne:	3 x 45 minút (1x týždenne)				
Spolu vyučovacích hodín týždenne :	3	3	3	3	3
Spolu vyučovacích hodín ročne:	99	99	99	99	99
Charakteristika vyučovania:	<p>Vyučovanie prostredníctvom výtvarných činností žiaka. Štúdium je zamerané na výtvarnú profiláciu žiaka na určitú oblasť vizuálnych umení, na médium alebo disciplínu. Dôraz je kladený na tvorbu vlastných konceptov a ich realizáciu. Súbežne žiaci spoznávajú aktuálne tendencie umenia a jeho teoretickú a kritickú reflexiu prostredníctvom štúdia literatúry, časopisov, elektronických zdrojov, diskusií a (podľa možností školy) návštev galérií.</p>				
Absolvovanie štúdia	<p>Druhý stupeň základného štúdia je ukončený absolventskou prácou (alebo kolekciou prác) a stručným písomným zdôvodnením vlastnej koncepcie, ktorú spolu s prácou žiak vystaví na absolventskej výstave.</p>				

❖ 4.4 TANECNÝ ODBOR

POZNÁMKY K UČEBNÝM PLÁNOM

1. Vyučovanie v prípravných ročníkoch je možné minimálne jedenkrát do týždňa v spojených hodinách alebo maximálne dvakrát do týždňa v delených hodinách. Počet hodín v pláne je na jeden týždeň.
2. Vyučovanie na I. aj II. stupni vzdelávania (základné štúdium) je možné minimálne dva razy do týždňa v delených vyučovacích hodinách. Počet hodín v pláne je na jeden týždeň.
3. Predmet tanečná prax sa vyučuje dvoma spôsobmi:
  - a. Rozdelenie a pridanie alikvotnej čiastky hodiny k jednotlivým tanečným technikám.
  - b. Vyučovanie samostatne ako predmet s možnosťou vyučovania dva razy do mesiaca.
    - v prípade, že si to vyžaduje tanečný repertoár, je možné v rámci organizácie vyučovania v tomto predmete spájať do skupín žiakov z rôznych ročníkov,
    - ak bude počet žiakov v skupine v niektorom ročníku druhej časti prvého stupňa základného štúdia v predmete Tanečná prax nižší ako je stanovený minimálny počet, je možné takúto skupinu žiakov spojiť do jednej skupiny so skupinou žiakov z príbuzného /nasledovného/ ročníka.
4. Korepetícia sa využíva v plnom rozsahu učebného plánu s dôrazom na predmety: tanečná príprava, klasický tanec, ľudový tanec a hudobno-pohybová výchova.
5. Organizácia vyučovania:
  - a. V skupine 5 až 15 žiakov v prípravnom štúdiu a v prvej časti I. stupňa základného štúdia (pri dostatočných priestorových podmienkach a vo výnimočných prípadoch až 20 žiakov).
  - b. V skupine 5 až 15 žiakov v druhej časti I. stupňa základného štúdia
  - c. V skupine 5 až 10 žiakov na druhom stupni základného štúdia (pri dostatočných priestorových podmienkach a vo výnimočných prípadoch až 15 žiakov).
  - d. V skupine 5 až 20 žiakov pri využívaní voliteľných vyučovacích predmetov – rozšírené vyučovanie.
6. Využitie voliteľných vyučovacích predmetov v školskom vzdelávacom programe uskutočnia pedagogickí zamestnanci podľa svojej kvalifikácie, špecializácie a podľa záujmu žiakov.
7. Zoradenie vyučovaných predmetov a ich časová dotácia je v kompetencii pedagóga, riadiac sa platnými učebnými plánmi tanečného odboru, pričom vyučovanie navštevujú žiaci v delených vyučovacích hodinách minimálne dva razy do týždňa. (PŠ 1, PŠ 2 minimálne jedenkrát do týždňa).

8. V predmete kreatívny tanec v štúdiu 1. časti I. stupňa základného štúdia je možné zamerať obsah tohto predmetu na prípravu na džezový tanec a pod. v prípade, že škola nedisponuje odborným pedagógom na tento predmet.

9. Voliteľné vyučovacie predmety sa môžu zamerať na prehĺbenie vedomostí základných tanečných techník či poznania iných druhov tanca v rozsahu do 2 vyučovacích hodín týždenne.

10. Voliteľné vyučovacie hodiny umožňujú škole, zamerať sa i na rozvoj iných tanečných techník ako napr. step, írsky tanec, spoločenský tanec, gymnastika, hip-hop, disco tanec, show dance a pod., t.j. tanečné techniky, ktoré sú už dnes vhodným doplnkom pohybovej spôsobilosti tanečníka. Zároveň tento predmet ponúka rozvoj i povinných tanečných techník, ako je moderný tanec, klasický tanec a ľudový tanec i formou rozšíreného vyučovania repertoáru daných techník prostredníctvom školského súboru .

– Cieľ: je umožniť žiakom rozšíriť si svoju spôsobilosť o techniky o ktoré je eminentný záujem v posledných rokoch, a to bez ohrozenia zníženia kvality vyučovania techník povinných predmetov na ZUŠ.

11. V tanečnom súbore resp. na rozšírenom vyučovaní s využitím voliteľných vyučovacích predmetov sa môžu žiaci I. a II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých zúčastniť aj spoločne v skupine 5 – 15 žiakov (vo výnimočných prípadoch a vhodných priestorových podmienkach až 20 žiakov).

Skupinu hlavných predmetov jednotlivých ročníkov tanečného odboru tvoria všetky predmety prislúchajúce k jednotlivým ročníkom v rámcových učebných plánoch.

Prípravné štúdium TO

- deti predškolského veku,
- dĺžka štúdia: najviac 2 roky,
- prípravné štúdium má dva ročníky,
- do PŠ 1 zaradíme uchádzačov predškolského veku, do PŠ 2 zaradíme uchádzačov, ktorí absolvovali PŠ 1 alebo uchádzačov – žiakov 1. ročníka ZŠ,
- do PŠ1 možno zaradiť do skupiny spoločne žiakov tanečného odboru aj prípravného štúdia hudobného odboru,
- vo výnimočných prípadoch pri mimoriadnom talente žiaka zaradíme do PŠ 2 žiaka, ktorý ešte nenastúpil do 1. ročníka ZŠ, ale absolvoval PŠ 1.

Učebný plán č. 36

Stupeň:	Prípravné štúdium - variant 1
Študijné zameranie:	Hudobno-pohybová výchova
Vek	Deti predškolského veku alebo 1.ročníka ZŠ
Dĺžka štúdia:	1 rok
Počet hodín:	2
Spolu:	2
Stupeň:	Prípravné štúdium - variant 2
Študijné zameranie:	Tanečná príprava
Vek	Absolventi PŠ1 alebo žiaci 1. ročníka ZŠ
Dĺžka štúdia:	1 rok
Počet hodín:	2
Spolu:	2

I. STUPEŇ – ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán č. 37

Stupeň:	primárne umelecké vzdelávanie 4 roky			
Študijné zameranie:	Tanec			
Vek:	od 7 rokov			
Dĺžka štúdia:	4 roky			
Predmet:	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
1. Tanečná príprava	2	2	-	-
2. Klasický tanec	-	-	1	1
3. Ľudový tanec	-	-	1	1
4. Kreatívny tanec	-	-	1	1
5. Tanečná prax	1	1	1	1,5
/* 6. Voľné hodiny	1	1	1	1
Spolu:	3 - 5	3 - 5	4 . 6	4,5 – 6,5

/* voľné hodiny - vo všetkých ročníkoch je dotácia 1 vyučovacej hodiny pridaná k predmetu tanečná prax

Učebný plán č. 38

Stupeň:	nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky			
Študijné zameranie:	Tanec			
Vek:	neurčuje sa			
Dĺžka štúdia:	4 roky			
Predmet:	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
1.Klasický tanec	1	1	1	1
2. Ľudový tanec	1	1	1	1
3.Džezový tanec	1	1	1	1
/+ 4. Historický tanec	-	-	-	1
5. Tanečná prax	1,5	1,5	1,5	1,5
/* 6.Voľné hodiny	2	2	2	2
Spolu:	4,5 – 6,5	4,5 – 6,5	4,5 – 6,5	5,5 – 7,5

/+ keďže škola nedisponuje odborným pedagógom na tento predmet, časová dotácia je pridelená predmetu tanečná prax.

/* – voľné hodiny - pridaná k predmetu tanečná prax

5 UČEBNÉ OSNOVY

❖ 5.1 HUDOBNÝ ODBOR

Hudobný odbor:

5. 1. 1 Študijné zameranie **HUDOBNÁ NÁUKA**

Prípravné štúdium

UČEBNÝ PLÁN Č.: 1A, 1B

Názov predmetu	Prípravná hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Stupeň vzdelania	-----
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Poslaním predmetu prípravná hudobná náuka je vytvárať a usmerňovať záujem a vzťah žiaka k hudbe, kultivovať jeho osobnosť, rozširovať a rozvíjať hudobne skúsenosti, vedomosti a zručnosti. Žiakov je potrebné aktivizovať využívaním hudobných nástrojov, súvisiacimi pohybovými, výtvarnými a dramatickými aktivitami a využívaním audiovizuálnych a multimedialných pomôcok. Obsah, formy a metódy práce sa rozvíjajú a postupne transformujú od počiatočného činnostného charakteru (spev, rytmické, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické činnosti spojené s kolektívnou hrou na ľahkoovládateľných nástrojoch) cez postupné nadobúdanie vedomostí (hudobná teória, poznatky o hudobných nástrojoch a uplatnení hudby v živote človeka a spoločnosti) až po sústredenú percepciu.

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Cieľom prípravnej hudobnej výchovy je podporovať tvorivú aktivitu žiaka. Je potrebné zamerať sa na spontánnosť a hravosť dieťaťa. Prostredníctvom primeraného hudobného materiálu rozvíjať elementárne hudobne zručnosti, návyky, poznatky, vedomosti, hudobnú pamäť, predstavivosť a fantáziu. Poskytovať základne informácie o hudbe.

PROFIL ABSOLVENTA

Po absolvovaní prípravnej hudobnej výchovy je žiak pripravený k výučbe hry na nástroji (spevu).

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia

Názov predmetu	Hudobná náuka
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Stupeň vzdelania	ISCED 1B – primárne umelecké vzdelanie
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Poslaním predmetu hudobná náuka je vytvárať a usmerňovať záujem a vzťah žiaka k hudbe, kultivovať jeho osobnosť, rozširovať a rozvíjať hudobné skúsenosti, vedomosti a zručnosti. Predmet má poskytovať žiakom základy odborného umeleckého vzdelania a vychovávať poslucháča hudby a aktívneho hudobníka, ktorému je hudba životnou potrebou.

Na rozdiel od individuálnej nástrojovej a speváckej výučby sa systematicky zaoberajú tými disciplínami, ktoré individuálne vyučovanie môže dať len okrajovo. Predmety pripravujú a dopĺňajú inštrumentálne a spevácke predmety a súčasne nadväzujú na poznatky a skúsenosti z individuálneho a skupinového vyučovania, prehlbujú ich, zovšeobecňujú a uvádzajú do širších súvislostí celej hudobnej kultúry.

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Poskytovať žiakom základy odborného vzdelania, vychovávať poslucháča hudby i aktívneho hudobníka, ktorému je hudba životnou potrebou. Rozvíjať záujem o počúvanie a porozumenie hudobnému umeniu, poznanie vychádzajúce z poskytovaného zážitku, hudobnú predstavivosť, fantáziu, orientáciu v hudobnom priestore, spoznávanie významu hudobných tvarov a štruktúr. Rozvíjať schopnosť rozlišovať jednotlivé vyjadrovacie prostriedky: metrum, tempo, rytmus, melodiku, harmóniu, dynamiku, farbu tónu, hudobnú pamäť v spojení s jednotlivými činnosťami. Podnecovať rozvoj kľúčových kompetencií žiakov, kultivovanie ich osobnosti po stránke umeleckej a motivovanie k celoživotnému vzdelávaniu.

PROFIL ABSOLVENTA

Po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia majú absolventi osvojené základy hudobnej a prvotnej kultúrnej gramotnosti, získali základy pre celoživotné učenie sa a pre rozvíjanie svojich kompetencií. Vážia si seba aj druhých, sú spôsobilí ústretovo komunikovať a spolupracovať, sú vnímaví k potrebám iných. Získali základy používania odbornej terminológie a komunikácie v oblasti hudby. Úroveň rozvinutosti kompetencií nie je

ukončená, vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa, pre zapojenie sa do pracovného procesu.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Názov predmetu	Hudobná náuka
Časový rozsah výučby	1,5 hodiny týždenne, spolu 49,5 vyučovacích hodín
Stupeň vzdelania	ISCED 2B – nižšie sekundárne umelecké vzdelanie
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Poslaním predmetu hudobná náuka je vytvárať a usmerňovať záujem a vzťah žiaka k hudbe, kultivovať jeho osobnosť, rozširovať a rozvíjať hudobné skúsenosti, vedomosti a zručnosti. Predmet má poskytovať žiakom základy odborného umeleckého vzdelania a vychovávať poslucháča hudby a aktívneho hudobníka, ktorému je hudba životnou potrebou.

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Poukázať na ľudský hlas a jeho uplatnenie v tvorbe skladateľov. Na základe ukážok rôznych štýlových období viesť žiakov k vnímaniu rôznych druhov skladieb, v ktorých sa uplatňuje ľudský hlas: od najjednoduchšie piesne až po veľké vokálno-inštrumentálne sklady. Priebežne oboznamovať žiaka s piesňou a zborovou tvorbou, operou, operetou, muzikálom, kantátou, oratóriom, melodramou. Rozvíjať silnejúcu racionálnu zložku myslenia, využívať spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia na odhaľovanie logických postupov a zákonitostí hudobnej štruktúry diela.

PROFIL ABSOLVENTA

Po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia predmetu hudobná náuka majú absolventi osvojené a upevnené základy hudobnej a kultúrnej gramotnosti a sú pripravení na štúdium na konzervatóriu.

Prípravné štúdium

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 1A, 1B

Žiaci na konci 1. ročníka prípravného štúdia „A“ a na konci 1. polroku prípravného štúdia „B“:

	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Interpretačné činnosti <i>Ispevácke, intonačné, rytmické, pohybové a improvizáčné/</i>	Jednoduché piesne v rozsahu c ¹ – a ¹ . Hudobno-pohybové, hudobno-dramatické činnosti a hudobné hry. Hra na detských melodických a rytmických nástrojoch, hra na tele. Melodizácia a rytmizácia slov, detských riekaniak a detských textov.	✓ Žiaci interpretujú jednoduché piesne, ✓ využívajú pri speve správne základy speváckych návykov, ✓ rozoznávajú rytmickú pulzáciu, zahrajú na detských nástrojoch a na tele – samostatne aj v skupine.
Percepčné činnosti	Zvuky hudobné a nehudobné, ľudské hlasy. Kontrasty v hudbe. Krátke vokálne a inštrumentálne skladby. Melodická orientácia v rozsahu oktávy (nahor, nadol, krok, skok). Vlastnosti tónu – výška, dĺžka, farba, dynamika. Párne a nepárne metrum. Elementárne tonálne a harmonické vzťahy.	✓ Žiaci rozlišujú zvuky a tóny a ich farby, ✓ rozlišujú kontrastné výrazové polohy, ✓ vnímajú krátke hudobné ukážky a verbálne vyjadria zážitok z nich, ✓ rozoznávajú vlastnosti tónu, ✓ rozoznávajú sluchom párny a nepárny takt, reagujú na elementárny harmonický pohyb.

Žiaci na konci 2. ročníka prípravného štúdia „A“ a na konci 2. polroku prípravného štúdia „B“:

	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Interpretačné činnosti <i>/spevacké, intonačné, rytmické, pohybové a improvizáčn/</i>	Jednoduché piesne v rozsahu oktávy $c^1 - c^2$. Hudobno-pohybové a hudobno-dramatické činnosti a hry. Kreatívne hudobné hry na osvojenie výrazových prostriedkov hudby, elementárna improvizácia a prekompozícia.	✓ Žiaci interpretujú jednoduché piesne, reprodukujú krátke rytmické alebo melodické motívy a detské piesne samostatne alebo v skupine so sprievodom detských ľahko-ovládateľných nástrojov a/alebo hrou na tele (ostínatej sprievody).
Percepčné činnosti <i>/sluchová analýza/</i>	Kontrasty v hudbe (doplniť o vyššie - nižšie, nežne - rózne, veselo - smutne a pod.). Hudobné nástroje (klavír, husle, flauta) a ľudské hlasy (ženský, mužský, detský). Melodická orientácia v rozsahu oktávy (nahor, nadol, menší a väčší krok, skok), vlastnosti tónu - výška, dĺžka, farba, dynamika v širšom spektre. Kratke vokálne a inštrumentálne skladby. Párny a nepárny takt. Elementárne tonálne a harmonické vzťahy.	✓ Žiaci rozlišujú diferencované výrazové polohy, ✓ rozlišujú hudobné nástroje (klavír, husle, flauta) a ľudské hlasy, ✓ orientujú sa v časopriestore hudby, ✓ vnímajú krátke hudobné ukážky a verbálne vyjadria zážitok z nich, ✓ rozoznávajú rytmickú pulzáciu v dvojdobom a trojdobom metre sluchom, rozlišujú elementárne tonálne a harmonické vzťahy sluchom.
Hudobno-teoretické poznatky	Základná hudobná abeceda (notová osnova, husľový kľúč, taktová čiara, noty $c^1 - c^2$), basový kľúč (informatívne). Nota celá, polová, štvrtová, dvojica osminových nôt a pomlčky, opakovacie znamienko.	✓ Žiaci dokážu prečítať notový zápis interpretovanej skladby, ✓ ovládajú základy notopisu (nota celá, polová, štvrtová, pomlčky, husľový a basový kľúč), ✓ reagujú na zmeny tempa a metra,

	Základné tempá a zmeny - rýchlo, pomaly, krokom, zrýchľovať, spomaľovať. Pochod, tanec, uspávanka.	rozlišujú základné výrazové polohy hudby.
--	---	---

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti prvého stupňa základného štúdia:

Spev piesne s ostinátnym sprievodom na ľahkoovládateľnom hudobnom nástroji samostatne alebo v skupine, verbalizácia hudobného zážitku z krátkej vokálnej alebo inštrumentálnej skladby, orientácia v dvoj- a trojdobom takte (pochod, valčík), ovládanie základných hudobnonáukových pojmov (notová osnova, husľový kľúč, taktová čiara, hodnoty nôt, základné dynamické označenia, opakovacie znamienko).

HUDOBNÝ MATERIÁL (ODPORÚČANÝ):

PODSTAVKOVÁ, O.: Hudobná prípravka I., II. H plus Bratislava 1995.

HRICOVÁ, O., GANZER, L.: Hudobný zošitok. SHF Bratislava 1970.

HURNÍK, I., EBEN, P.: Česká Orffova škola. Supraphon 1969.

HARTÍK, J.: Medzi trpaslíkmi. Opus Bratislava

E. SUCHOŇ: Varila myšička kašičku

P. EBEN: Vlák sa rozbieha

V. TROJAN: Kuriatko a slon

S. PROKOFIEV: Peter a vlk

G. PISCHINGEROVÁ: Zahrajme sa s klavírom

T. FREŠO: V detskej izbičke

Prvá časť, prvého stupňa základného štúdia

Študijné zameranie

HUDOBNÁ NÁUKA

**1. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia
základnej umeleckej školy ISCED 1 B**

	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Interpretačné činnosti <i>Ispevacke, intonačné,</i> <i>pohybové,</i> <i>rytmické a improvizované/</i>	Jednohlasné melódie a piesne bez náročných skokov. Rytmické a rytmicko-melodické hry. Základné metrické hodnoty dvojdobého a trojdobého	✓ Žiaci intonujú jednoduché durové a molové melódie, ✓ interpretujú základné metrické hodnoty s rozoznaním

<p>Percepčné činnosti <i>sluchová analýza/</i></p>	<p>taktu s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr. pochod, valčík), taktovanie dvojdobého a trojdobého taktu. Vokálno-inštrumentálne, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické hry.</p> <p>Sústredené počúvanie krátkych skladbičiek rôzneho charakteru, hudobných rozprávok, verbalizácia zážitku, určenie nálady. Identifikácia použitých výrazových prostriedkov hudby na základe ich počúvania (pohyb melódie, dynamika, tempo, metrum, durový a molový charakter skladby, tónina). Rytmicko-melodické cvičenia a hry s následným prevedením do znakovkej podoby. Transpozícia.</p>	<p>prízvučnej doby, ✓ vytvárajú sprievod k jednoduchým piesňam na detských melodicko-rytmických nástrojoch.</p> <p>✓ Žiaci vnímajú krátke hudobné ukážky a hudobné rozprávky a verbálne vyjadria zážitok z nich, ✓ rozlišujú charakter dur a mol, ✓ zapisujú krátke rytmické motívy, vytvárajú rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizujú a melodizujú riekanky a detské texty, transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne).</p>
<p>Hudobno-teoretické poznatky</p>	<p>Notová osnova, takt, taktová čiara, opakovacie znamienko. Noty $c - g^2$, posuvky. Durový a molový trojzvuk, celý tón a poltón. $2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 4/8$ takt. Stupnica, legato, staccato. Dynamické značky - p, mf, f, crescendo, decrescendo. Tempové značenie - moderato, allegro. Abreviatúry - prima -secunda volta, opakovacie znamienko</p>	<p>✓ Žiaci ovládajú notopis husľového kľúča ($c^1 - g^2$), ✓ ovládajú notopis basového kľúča ($c - c^1$), ✓ rozpoznajú stupnicu dur a mol, ✓ poznajú trojzvuk, ovládajú základnú terminológiu podľa obsahového štandardu.</p>

HUDOBNÝ MATERIÁL (ODPORÚČANÝ):

TURZA-SLUJKOVÁ-FISLA-GANZER: Hudobná náuka pre 1. roč. ĽUŠ
 KOPINOVA L., Ružičkova T., Damborakova V.: Hudobná výchova pre 1. ročník ZŠ
 E: SUCHOŇ: Maličká som
 J. HARTÍK: Trpaslúšikovia
 C. DEBUSSY: Detský kútik (výber)
 Zborníky ľudových a umelých piesní

2. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Interpretačné činnosti <i>Ispevácke, intonačné, pohybové</i> rytmické a improvizáčne/ a percepčné činnosti <i>/sluchová analýza/</i>	Interpretácia jednohlasných melódií a piesní bez náročných skokov so sprievodom, jednoduchý dvojhlas a kánon. Intonácia. Počúvanie skladieb, aktívna percepčia a verbalizácia zážitku (hudobný príbeh, záhady hudby). Komplementárne vokálne a inštrumentálne činnosti do skladieb alebo ich úryvkov. Rytmizácia a melodizácia detských veršov, vlastných textov s použitím trioly, synkopy, bodkovaného rytmu, predtaktia. Transpozícia. Intervaly, kvintakord a obraty - identifikácia. Zvukovo kontrastné nástroje a ich zvuková charakteristika (farba), tiež ľudské hlasy. Orientácia v durových stupniciach do 3 # a 2b.	✓ Žiaci rozlišujú jednohlasný spev od viachlasného spevu, realizujú kánonický spev, ✓ intonujú melodické motívy, durový a molový kvintakord, príp. s pridanou oktávou, ✓ vnímajú krátke skladby a reagujú na ne vlastnou činnosťou, ✓ ovládajú rytmické členenie a základné taktovacie schémy, ✓ identifikujú metrum skladby a určia príp. rytmické zvláštnosti, ✓ transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne), ✓ rozlišujú sluchom intervalové kroky, durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy,

Hudobno-teoretické poznatky	Dynamické označenia pp, ff. tempové označenia allegretto, adagio, fermata, ligatúra, ritardando, accelerando, predtaktie, synkopa, triola.	rozlišujú zvukovo kontrastné nástroje, ovládajú delenie do skupín. ✓ Žiaci sa orientujú v durových a molových stupniciach do 3# a 2b, ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu.
------------------------------------	---	--

HUDOBNÝ MATERIÁL (ODPORÚČANÝ):

B: TURZA, V. SLUJKOVÁ, R. FISLA, L. GANZER: Hudobná náuka pre 2.roč. ĽŠU
Metodická príručka HN pre 2. ročník ĽŠU
Zborníky ľudových a umelých piesní
M. SCHNEIDER-TRNAVSKÝ. Zo srdca
P. EBEN, I. HURNÍK: Česká Orffova škola I.-III.
B. SMETANA: Polky
C. SAINT-SAËNS: Karneval zvierat

3. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Interpretačné činnosti <i>Ispevácke, intonačné, pohybové, rytmické a improvizované/ a</i> percepčné činnosti <i>/sluchová analýza/</i>	Interpretácia detských ľudových a umelých piesní aj s klavírnym sprievodom. Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu. Transpozícia. Počúvanie skladieb, aktívna percepcia. Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.), delenie podľa regiónu.	✓ Žiaci reprodukovávajú jednoduchý rytmicko-melodický útvar, ✓ ovládajú dvojhlasný spev a spev v kánone, ✓ analyzujú súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, resp. dve pásma so sprievodom, ✓ transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy, ✓ rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určujú primerané výrazové

Hudobno-teoretické poznatky	<p>Durový a molový charakter piesní a skladieb, veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta.</p> <p>Pomenovanie stupňov v stupnici: prima - oktáva a ich kvalita.</p> <p>Durové a molové stupnice do 4# a 4bé, rovnomenné a paralelné.</p> <p>Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma. stupnice.</p> <p>Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.</p>	<p>prostriedky,</p> <p>✓ vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym rytmicko-harmonickým sprievodom improvizáčného charakteru, aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach.</p> <p>✓ Žiaci rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia,</p> <p>✓ ovládajú stupnice do štyroch predznamenaní,</p> <p>✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu, rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra.</p>
------------------------------------	---	---

HUDOBNÝ MATERIÁL (ODPORÚČANÝ):

- B. TURZA, V. SLUJKOVÁ, R. FISLA, L. GANZER: Hudobná náuka pre 3. roč. EŠU
 Spevníky slovenských ľudových piesní
 D. Kardoš: Bagately
 B. BARTÓK: Deťom
 S. PROKOFIEV: Peter a vlk
 C: SAINT- SAENS: Karneval zvierat
 A: DVOŘÁK: Moravské dvojspevy
 B. BARTÓK: Duetá pre dvoje huslí
 B. BRITTEN: Sprievodca mladého človeka orchestrom

**4. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia
základnej umeleckej školy ISCED 1 B**

	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
<p>Interpretačné činnosti <i>/spevacke, intonačné, pohybové, rytmické a improvizácie/ a</i></p> <p>percepčné činnosti <i>/sluchová analýza/</i></p>	<p>Durové a molové melódie, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty.</p> <p>Aplikovanie intonačných a rytmických postupov v sluchovej analýze: rozlišovanie durových alebo molových charakterov piesní a skladieb, základných intervalov, durových a molových kvintakordov a ich obratov.</p> <p>Rytmický dvojhlas alebo trojhlas (rytmy tancov).</p> <p>Krátke melodicko-rytmické tvary a ich logické kombinácie vo vzťahu k mimohudobnej predstave - elementárna kompozícia.</p> <p>Hlavné harmonické funkcie v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, hlavné harmonické funkcie ako zdroj určitého napätia a uľudnenia v hudbe.</p> <p>Ľudová a umelá pieseň, ľudový a spoločenský tanec.</p> <p>Analýza malých foriem z tematického okruhu Pieseň a tanec na základe ukážok rôznych štýlových období.</p>	<p>✓ Žiaci demonštrujú svoje kompetencie pri rozvíjaní hudobnej pamäte, intonačnej schopnosti a sluchovej predstavivosti intonáciou a zápisom motívov,</p> <p>✓ aplikujú teoretické poznatky z oblasti intervalov pri ich intonovaní,</p> <p>✓ sprevádzajú piesne základnými tónmi hlavných harmonických funkcií,</p> <p>✓ ovládajú striedanie pravidelného a nepravidelného rytmu,</p> <p>✓ demonštrujú získané kompetencie pri rytmických viachlasoch v skupinách pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi, zostavujú vlastné rytmické cvičenia,</p> <p>✓ orientujú sa v tematickom okruhu Pieseň a tanec s prihliadnutím na rôzne štýlové obdobia, rozoznávajú ľudové a umelé piesne a poznajú ich sociálnu funkciu.</p>

Hudobno-teoretické poznatky	Intervaly, kvintakordy a ich obraty. Stupnice durové a molové - princíp kvintového a kvartového kruhu. Zväčšená kvarta, resp. zmenšená kvinta, lydická stupnica. Melodické ozdoby. Hlavné harmonické funkcie.	✓ Žiaci určujú intervaly, kvintakord dur, mol, zväčšený, zmenšený, ✓ ovládajú stupnice dur, mol, lydická, ✓ určujú základné melodické ozdoby, rozlišujú základný harmonický priestor.
------------------------------------	---	---

HUDOBNÝ MATERIÁL (ODPORÚČANÝ):

- B.TURZA, V. SLUJKOVÁ, R: FIALA: Hudobná náuka pre 4. roč. ĽŠU
 Spevníky ľudových piesní
 W.MOZART: Fialka, Oslava jari
 F. SCHUBERT: Piesne (Krásna mlynárka)
 A.DVOŘÁK: Moravské dvojspevy
 M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Piesne
 Populárne piesne s detskou tematikou
 Musica historica slovea: Vietorisov kódex
 J. HAYDN: Menuety (zo symfónií alebo zo Škovránčieho kvarteta)
 L.van BEETHOVEN: Bagately
 F. CHOPIN: Mazúrky, Valčíky, Polonézy
 B. SMETANA: Polky, České tance
 A.DVOŘÁK: Slovanské tance
 J. BRAHMS: Uhorské tance
 L. JANÁČEK: Lašské tance (Čeladenský)
 C.DEBUSSY: Detský kútik(Cake-walk)
 J. STRAUSS: Valčíky
 D: KARDOŠ: Bagately
 A. MOYZES: Pohronské tance, Tance z Gemera

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Študijné zameranie
HUDOBNÁ NÁUKA

**1. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia
 základnej umeleckej školy ISCED 2 B**

	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Percepčné činnosti <i>/Sluchová analýza/ a</i> tvorivé činnosti	<p>Tematické okruhy:</p> <p>Ľudský hlas a jeho uplatnenie v tvorbe skladateľov, inštrumentálna hudba so zreteľným, ľahko identifikovateľným programom).</p> <p>Od baroka ku klasicizmu a romantizmu.</p> <p>Gotika (informatívne), renesancia (informatívne), impresionizmus v hudbe.</p> <p>Vývoj populárnej hudby.</p> <p>Rozšírenie sluchovej orientácie v časopriestore hudby (intervaly, akordy, stupnice, dynamika, agogika, frázovanie).</p> <p>Hudobno-dramatický projekt alebo referát na vybranú tému.</p>	<p>✓ Žiaci verbalizujú zážitok z hudby,</p> <p>✓ identifikujú použité výrazové prostriedky hudby a ich zmeny (tváre a dráma hudby),</p> <p>✓ rozlišujú dynamiku, tempo a agogiku interpretovaných a počúvaných skladieb,</p> <p>✓ rozpoznávajú v počúvaných skladbách charakteristické znaky jednotlivých štýlových období (barok, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus), populárna hudba,</p> <p>✓ rozpoznávajú všetky intervaly v rámci oktávy vrátane sexty a septimy, kvintakordy aj v obratoch, diatonické tóniny a cirkevné mody (lydická, mixolydická), celotónová, príp. dórska, vypracujú referát alebo vytvoria 1 kolektívny</p>

<p>Hudobno-teoretické poznatky</p>	<p>Kvintakord zväčšený, zmenšený modalita, tónina, modulácia, stupnica celotónová, chromatická a pentatonická. Pieseň, opera, opereta, muzikál, melodráma, pieseň bez slov, šansón, populárne piesne súčasnosti, gregoriánsky chorál, homofónia, polyfónia, a capella, kantáta, oratórium, omša.</p>	<p>tematický celok podľa výberu žiakov. ✓ Žiaci identifikujú kvintakordy a ich obraty: durový, molový, zväčšený, zmenšený, orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu.</p>
---	--	--

HUDOBNÝ MATERIÁL (ODPORÚČANÝ):

TURZA, B., SLUJKOVÁ, V., FIALA, R.: Hudobná náuka pre 5. roč. ZUŠ. SPN Bratislava 2004, ISBN 80-10-00398-0

Metodická príručka HN pre 5. ročník LŠU

Spevníky a zborníky ľudových a umelých piesní

VELIKÁNI HUDBY - Ilustrovaný sprievodca životom a dielom slávnych skladateľov

O. di LASSO: Madrigaly

G.P.PALESTRINA: Trahe me (Pieseň piesní)

J.S.BACH: Wachet auf – kantáta

G.F.HÄNDEL: Mesiáš

J.HAYDN: Štyri ročné obdobia

W.A.MOZART: Čarovná flauta

G.VERDI: Aida

A.P. BORODIN: Polovecký tanec č.17 (Knieža Igor)

C.DEBUSSY: Nokturná – Sirény

E.SUCHOŇ: O horách

L.BERNSTEIN: West Side Story

C.ORFF: Carmina burana

E.PASCHA: Vianočná omša F dur

**2. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia
základnej umeleckej školy ISCED 2 B**

	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Percepčné činnosti a tvorivé činnosti	<p>Tematický okruh Vzťah obsahu a formy:</p> <p>1. Pestovanie obraznej predstavy hudobného diela.</p> <p>2. Hudba a obraz vo filme.</p> <p>Percepčná analýza programovej hudby.</p> <p>Komplexná orientácia v časopriestore hudby (intonačne, s pomocou hudobných nástrojov, v notovom zázname).</p> <p>Analýza zväčšovania a zmenšovania napätia vo vzťahu akordov v rámci klasickej harmonickej kadencie, príp. s pridaním vedľajších stupňov (II., VI.).</p>	<p>✓ Žiaci charakterizujú a analyzujú znaky jednotlivých štýlových období v počúvaných skladbách (barok, klasicizmus, romantizmus, renesancia, impresionizmus),</p> <p>✓ verbalizujú zážitok z hudby a identifikujú použité výrazové prostriedky hudby a ich zmeny (dráma hudby - forma, obsah a ich vzťah),</p> <p>✓ analyzujú zmenu jedného až dvoch tónov v trojzvuku, rozlišujú základný harmonický pohyb I, IV, V (+ II, VI).</p>
Hudobno-teoretické poznatky	<p>Cyklická skladba, interpretácia, opus, tónorod.</p> <p>Sonáta, sonatina, suita.</p> <p>Concerto grosso, koncert, kadencia, symfónia, symfonická báseň.</p> <p>Piesňová forma, fúga, variácie, rondo, sonátová forma.</p> <p>Formy a žánre populárnej hudby podľa výberu učiteľa a žiakov.</p>	<p>Žiaci orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu.</p>

HUDOBNÝ MATERIÁL (ODPORÚČANÝ):

B.TURZA, V. SLUJKOVÁ, R. FIALA: Hudobná náuka pre 6. roč. LŠU
Metodická príručka HN pre 6. ročník LŠU
Zborníky a spevníky ľudových a umelých piesní
VELIKÁNI HUDBY - Ilustrovaný sprievodca životom a dielom slávnych skladateľov
J.S.BACH: Triolová sonáta Es dur
G.F.HÄNDEL: Vodná hudba
J.V.STAMIC: Mannheimská sinfonia G dur
J.HAYDN: Symfónia fis mol Na rozlúčku; Symfónia D dur Hodiny
J.HAYDN: Sláčikové kvarteto C dur op.33 č.3
W.A.MOZART: Malá nočná hudba; Divertimentá
L.van BEETHOVEN: Sonáta G dur op. 14 č. 2 pre klavír
L.van BEETHOVEN: Trojkonzert pre husle, violončelo, klavír a orchester
F.SCHUBERT: Kvinteto A dur Pstruh; Sonatina D dur pre husle a klavír
J.CH.BACH: Dychové kvinteto
G.Ph.TELEMANN: Koncert pre tri trúbky dva hoboje, tympany, sláčiky a čembalo D dur
R. SCHUMANN: Detské scény
V.NOVÁK: Sonatina G dur op. 54 č. 1 Jarná
M.P. MUSORGSKIJ: Obrázky z výstavy
L.JANÁČEK: Mláď – dychové sexteto
B.BRITTEN: Simple Symphony
O.RESPIGHI: Rímske pínie
O.ŠOSTAKOVIČ: Symfónia č.9
J.CIKKER: Spomienky op. 25; Slovenská suita op. 22
E.SUCHOŇ: Serenáda pre sláčikový orchester
A.HONEGGER: Concertino pre klavír a orchester
F.LISZT: Koncert pre klavír a orchester Es dur
A.VIVALDI: Koncert pre zobcovú flautu a orchester op. 10 č. 3 II gardelino
I.ZELJENKA: Hudba pre Warchala
F.MENDELSSOHN-BARTHOLDY: Symfónia č. 4 Talianska

3. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia

základnej umeleckej školy ISCED 2 B

	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Percepčné a tvorivé činnosti	<p>Tematické okruhy:</p> <p>1. Dejiny hudby - periodizácia, význam hudby v živote človeka v minulosti a súčasnosti.</p> <p>2. Hudobný život okolo nás, sociálna funkcia hudby. Typické znaky jednotlivých období počúvaných skladieb. Harmonické cítenie nadväzne na 2. ročník aj sledovaním zmien jedného alebo dvoch tónov v súzvukoch - rozvíjanie. Komplexná melodická a harmonická orientácia v skladbe analýzou krátkych skladbičiek alebo úryvkov z obdobia klasicizmu a raného romantizmu. Paralely medzi hudbou a inými druhmi umenia. Prieniky medzi hudobnými druhmi a žánrami. Motív, téma, hudobné predvetie a závetie, hudobná veta, coda. Modálna hudba, tonálna hudba, atonálna hudba. Dominantný septakord, akordické značky a ich význam v hudbe. Periodizácia dejín hudby. Doplnenie o: renesancia, neofolklorizmus. Rôznorodosť smerov, druhov a žánrov v hudbe 20. a 21. st.</p>	<p>✓ Žiaci identifikujú celkový výraz, tonalitu, melodiku a základný harmonický pôdorys skladby (percepčná analýza skladby),</p> <p>✓ rozoznávajú typické znaky štýlových období,</p> <p>✓ usporadúvajú jednotlivé hudobné štýly chronologicky,</p> <p>✓ poznajú sociálnu funkciu hudby,</p> <p>✓ identifikujú významné osobnosti hudobného života,</p> <p>✓ ovládajú prehľad súborov a telies interpretačného umenia, vytvoria prezentáciu (alebo referát, esej, scenár, úvodné slovo ku koncertu a pod.) na vybranú tému individuálne alebo v skupine.</p>
Hudobno-teoretické poznatky		<p>Žiaci orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu.</p>

ABSOLVENTSKÁ SKÚŠKA:

- písomný test z hudobnej náuky, sluchovej analýzy, dejín hudby

HUDOBNÝ MATERIÁL (ODPORÚČANÝ):

B. TURZA, V. SLUJKOVÁ, R. FIALA: Hudobná náuka pre 7. ročník ZUŠ
Metodická príručka HN pre 7. ročník ZUŠ
VELIKÁNI HUDBY - Ilustrovaný sprievodca životom a dielom slávnych skladateľov
J. TRANOVSKÝ: Almi parentis omnium
Uhrovecká zbierka: Hungarikus, Smutní slawik spiva, Bubak
A. CORELLI: Triová sonáta op.1 č.1
J.Ch. BACH: Kvinteto F dur
W.A. MOZART: Kvinteto A dur
L.van BEETHOVEN : Symfónia č. 5 c mol (1.časť)
H.BERLIOZ: Rímsky karneval
F.CHOPIN: Etuda c mol Revolučná; Valčík cis mol op. 64 č.2
R.SCHUMANN: Hovorí básnik (z cyklu Detské scény)
P.I.ČAJKOVSKIJ: Variácie na rokokovú tému op. 33
J.BRAHMS: Variácie na tému Josepha Haydna
C.FRANCK: Sonáta A dur pre husle a klavír
J.S. BACH: Vianočné oratórium
B. SMETANA: Šárka (z cyklu symfonických básní Moja vlasť)
J. SUK: Serenáda pre sláčikový orchester Es dur
C.DEBUSSY: Plachetnice
C.DEBUSSY: More (3.časť)
A.WERBEN: 6 bagatel pre sláčikové kvarteto op.9
B.BARTÓK: Pentatonická melódia (z cyklu Mikrokozmos)
B.BARTÓK: Sonáta pre dva klavíry a bicie nástroje (3 časť)
V.GODÁR: Concerto grosso (2 časť)
B.MARTINŮ: Sonáta pre flautu a klavír (1časť)
J.HARTÍK: Symfónia č. 9
F.POULENC: Vidiecky koncert pre čembalo a orchester
G.GERSHWIN: Rapsódia v modrom
O. di LASSO: Madrigaly
J.S.BACH: Brandenburské koncerty
J.BRAHMS: Koncert D dur pre husle a orchester
R.STRAUSS: Eulenspiegelove šibalstvá
S.PROKOFIEV: Klasická symfónia
E.SUCHOŇ: Metamorfózy
B.BRITTEN: Sprievodca mladého človeka orchestrom

Spevníky a zborníky ľudových a umelých piesní

Hudobný odbor:
HRA NA KLÁVESOVÝCH NÁSTROJOCH

5.1.2 Študijné zameranie
HRA NA KLAVÍRI

Prípravné štúdium

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 1a, 1b

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Výchova začiatočníka je prvým a najdôležitejším stupňom vývoja malých klaviristov. Sústreďuje v sebe všetky problémy klavírneho rozvoja.

V začiatkoch štúdia venovať pozornosť prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii. Cieľom je prebudiť hudobnú vnímavosť a predstavivosť a potom začať formovať inštrumentálne návyky. Naučiť dieťa hudbu pochopiť a milovať, objaviť jej krásny, bohatý svet.

O B S A H

Zistiť hudobné dispozície žiaka. Vznik prvých hudobných návykov, ako postavenie ruky, orientácia na klavíri. Získať a obohatiť sluchovo hudobné skúsenosti detí.

KOMPETENCIE	VÝSTUPY
Žiak sa zblíži s nástrojom, učí sa orientácii na klavíri, rozlišuje výšku, silu a dĺžku tónu. Učí sa správne sedieť, držať telo v správnej polohe a správne postavenie ruky na klavíri. Pri hre využívame riekanky a piesne. Na hodinách klavíra často využívame troj a štvorročnú hru. Dôležitá je súhra učiteľa a žiaka s naučením spoločného nástupu. Keď žiak dokáže hrať legato, ma zafixované správne pohybové návyky, prejdeme ku hre z nôt. Vždy ich najskôr prečítame, vytlieskame rytmus a potom zahráme.	Žiak sa vie orientovať na klavíri, rozlišujeme jednotlivé tóny, ich silu, dĺžku, výšku. Vie sa správne posadiť za klavír, správne si postaviť ruku, tvoriť tón tým že hmotnosť ruky opiera o fixované prsty. Žiak vie hrať trojručne a štvorročne ľudové piesne a ľahšie skladby. Žiak vie hrať z nôt jednoduché skladbičky.

H U D O B N Ý M A T E R I Á L:

Z. Janžurová, M. Borová: Klavírní školička,

F. Emonts: Európska klavírna škola,

J. Mašinda: Klavírna čítanka,

Z.Bohmová, A. Grunfeldová, A. Sarauer: Klavírní škola pro začátečníky,

V. Lichnerová: Eniky Beniky,

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia

Študijné zameranie

HRA NA KLAVÍRI

**1.ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia
základnej umeleckej školy ISCED 1 B**

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 3

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Klavír je najobľúbenejší a najrozšírenejší hudobný nástroj. Hra na klavíri sa uplatňuje v rôznych umeleckých a pedagogických činnostiach, pričom vytvára široké zázemie aktívnych poslucháčov hudby, ktorí sa uplatňujú v ďalších oblastiach záujmovej umeleckej činnosti. Poslaním predmetu je aj poskytnutie základov odborného vzdelávania žiakov a v neposlednom rade aj výchova aktívneho hudobníka.

Vyučovanie hry na klavír v 1. ročníku patrí k najmilším no i najťažším a najzodpovednejším činnostiam pedagóga. Pedagóg si musí uvedomiť, že v počiatočnom štádiu ide u žiakov viac o rozvíjanie hudobnosti ako len o klavírnu hru. U žiakov sa vytvára užší vzťah k hudbe, vytvárajú sa hudobné skúsenosti a zručnosti. Je potrebné rozvíjať hudobnú predstavivosť, fantáziu, hudobnú pamäť, dynamiku, melódiu, harmóniu, farbu tónu.

Pedagóg musí mať na zreteli jasne stanovený cieľ. V procese vlastnej výuky klavírnej hry je potrebné klásť dôraz na správne držanie tela žiaka pri hre, uvoľnenosť rúk, správne sedenie, rozvíjanie jemnej motoriky.

C I E L E:

Výchova začiatočníka je prvým a najdôležitejším stupňom vývoja malých klaviristov. Sústreďuje v sebe všetky problémy klavírneho rozvoja. V začiatkoch štúdia venovať pozornosť psychologickým faktorom – prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii. Naučiť dieťa vnímať hudbu, milovať ju, pochopiť a objavovať krásy hudobného sveta. Počas vyučovania postupujeme od hry podľa sluchu k začiatkom získavania teoretických vedomostí. V priebehu školského roka sa má žiak naučiť hrať ľudové piesne, skladby piesňového, tanečného ako aj pochodového charakteru. Žiaka vedieme k vlastnému hudobnému vyjadreniu.

O B S A H:

Zistiť hudobné dispozície žiaka. Vznik prvých hudobných návykov, postavenie ruky, orientácia na klavíri. Zoznamovať sa s notovým písmom, hra podľa nôt. Príprava hry stupníc, striedanie a nadkladania rúk Prebúdať cit pre rytmus, hra legato, staccato, dynamika, hra pamäti, štvorročná hra. Plynulá hra v každom zvolenom tempe.

KOMPETENCIE	VÝSTUPY
Žiak sa zblíži s nástrojom, učí sa orientácii na klavíri, rozlišuje výšku, silu a dĺžku tónu. Učí sa správne sedieť, držať telo v správnej polohe ako aj správne držanie ruky na klavíri	Žiak sa vie orientovať na klavíri, rozlišuje jednotlivé tóny, ich silu, dĺžku aj výšku. Vie sa správne posadiť za klavír, správne si postaviť ruku.
Žiak sa učí hrať najskôr v non legate, zvlášť pravou a ľavou rukou. Keď ju ovláda prejdeme na hru v legate. Žiak si uvedomuje tempovú aj dynamickú odlišnosť.	Žiak vie hrať v non legate, v legate, počúva prechod z tónu do tónu. Vie to zahrať v pomalom aj v rýchлом tempe. Žiak rozpozná výraz skladby – veselo, smutno, dynamiku.
Keď žiak dokáže hrať legato, ma zafixované správne pohybové návyky, prejdeme ku hre z nôt. Vždy ich najskôr prečítame, vytlieskame rytmus a potom zahráme.	Žiak vie hrať z nôt skladby rôzneho charakteru, v rozdielnom tempe pričom využíva dynamiku.
Žiaka vedieme k väčšej sústredenosti, charakterizovať náladu skladby, pohyb melódie, dynamiku, tempo, metrum, charakter skladby	Žiak vie rozlíšiť durový a molový charakter vybranej skladby, cíti dynamiku, výraz skladby.
Žiaka učíme hrať noty v husľovom kľúči (g – c3) v basovom kľúči (c – e1) posuvky, durové stupnice, dynamické znamienka	Žiak sa naučí hrať skladby s využitím všetkých naučených teoretických poznatkov. C,D,D,F – dur.

a tempové označenia.	
Žiaka vedieme k samostatnej tvorivosti, učíme ho dopĺňať melódiu podložením sprievodu. Základom hudobnej tvorivosti je rozvoj sluchového, rytmického a harmonického cítenia žiaka.	Žiak sa naučí tvoriť vlastné ľahké melódie a podľa sluchu zahrá ľahšie piesne s vlastným sprievodom.

HUDOBNÝ MATERIÁL :

Z. Janžurová, M. Borová: Klavírní školička,
F. Emonts: Európska klavírna škola,
J. Mašinda: Klavírna čítanka,
Z.Bohmová, A. Grunfeldová, A. Sarauer: Klavírní škola pro začátečníky,
V. Lichnerová: Eniky Beniky,
A. Nikolajev: Škola hry na klavíri,
M. Kurteva: Klavírna škola,
J. Kovalski: Mami zahrám ti na klavíri,
M. Moyzes: Naším d'et'om,
P.Eben: Lidové písne a koledy,
A. Očenáš: Poľné kvietky,
H. Hopp: Deťom pre radosť,
Suzuky: Klavírna škola,

V priebehu školského roka žiak verejne vystúpi minimálne dvakrát.(Triedne prehrávky)

Za celý školský rok naštuduje aspoň 40 skladbičiek, vrátane štvorročnej hry, aspoň tri stupnice.

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné prispôbiť veku dieťaťa a jeho mentálnym schopnostiam. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

2. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 3

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Klavír je najobľúbenejší a najrozšírenejší hudobný nástroj. Hra na klavíri sa uplatňuje v rôznych umeleckých a pedagogických činnostiach, pričom vytvára široké zázemie aktívnych poslucháčov hudby, ktorí sa uplatňujú v ďalších oblastiach záujmovej umeleckej činnosti. Poslaním predmetu je aj poskytnutie základov odborného vzdelávania žiakov a v neposlednom rade aj výchova aktívneho hudobníka.

Klavír má široké uplatnenie nie len ako sólový nástroj ale aj ako súčasť komornej súborovej a orchestrálnej hry. Pedagóg si musí uvedomiť, že v počiatočnom štádiu ide u žiakov viac o rozvíjanie hudobnosti ako len o klavírnú hru. U žiakov sa vytvára užší vzťah k hudbe, vytvárajú sa hudobné skúsenosti a zručnosti. Je potrebné rozvíjať hudobnú predstavivosť, fantáziu, hudobnú pamäť, dynamiku, melódiu, harmóniu, farbu tónu.

Pedagóg musí mať na zreteli jasne stanovený cieľ. V procese vlastnej výuky klavírnej hry je potrebné klásť dôraz na správne držanie tela žiaka pri hre, uvoľnenosť rúk, správne sedenie, rozvíjanie jemnej motoriky.

C I E L E:

Nadalej osvojovať a rozvíjať základné princípy klavírnej hry. Počas vyučovania venujeme pozornosť hudobnej vnímavosti a predstavivosti. Rozvíjame hudobnú pamäť, sluchovú kontrolu, zmysel pre rytmus a celkový výraz skladby.

Je dôležité mať na zreteli osobitosti jednotlivých žiakov a voliť také metodické postupy, ktoré rešpektujú individualitu žiaka. Venujeme dostatočnú pozornosť príprave žiaka na verejné vystúpenia.

Využitím komplexného prístupu môže učiteľ dosiahnuť rozvoj hudobných a intelektuálnych dispozícií žiaka.

O B S A H:

Rozvíjať sluchovú sféru ako hlavný prvok hudobného prejavu. Prehlbovať a obohacovať výrazové schopnosti. Rozvíjať kantilénu v oboch rukách (použiť polyfónne prvky). Pokračovať v pestovaní zmyslu pre rytmus, základy pedálovej techniky, zdokonaľovať prstovú techniku a dynamickú hru. Pestovať zmysel pre súhru prostredníctvom štvorročnej hry.

KOMPETENCIE	VÝSTUPY
Žiak si osvojuje orientáciu na klavíri, správne sedenie, držanie tela a postavenie ruky na klavíri.	Žiak sedí v správnej polohe, orientuje sa na klavíri.
Žiak zdokonaľuje hru stupníc, učí sa nadkladanie a podkladanie prstov. Prechádza do rýchlejšieho tempa.	Žiak vie zahrať stupnicu cez dve oktávy, protipohyb a obraty kvintakordu. C,G,D,A,E dur a, e mol
Žiaka vedieme k hre jednoduchých polyfónnych skladieb, k počúvaniu jednotlivých hlasov.	Žiak vie zahrať jednoduché polyfónne skladby.
Žiak sa zdokonaľuje v hre skladieb s využitím dynamiky, agogiky a začíname so základmi hry s pedálom	Žiak vie zahrať skladby s použitím dynamiky, agogiky a s použitím pedálu.
Na hodinách klavíra využívame štvorročnú hru, dôležitá je súhra žiaka a učiteľa.	Žiak vie zahrať štvorročné skladby s pedagógom.
Žiaka vedieme k samostatnej tvorivosti, učíme ho dopĺňať melódiu podloženým sprievodom. Základom hudobnej tvorivosti je rozvoj sluchového, rytmického a harmonického cítenia žiaka.	Žiak sa učí tvoriť vlastné skladbičky.

HUDOBNÝ MATERIÁL :

Z. Janžurová, M. Borová: Klavírní školička,
F. Emonts: Európska klavírna škola,
J. Mašinda: Klavírna čítanka,
Z.Bohmová, A. Grunfeldová, A. Sarauer: Klavírní škola pro začátečníky,
V. Lichnerová: Eniky Beniky,
A. Nikolajev: Škola hry na klavíri,
M. Kurteva: Klavírna škola,
J. Kovalski: Mami zahrám ti na klavíri,
M. Moyzes: Naším d'et'om,
P.Eben: Lidové písne a koledy,
A. Očenáš: Poľné kvietky,
H. Hopp: Det'om pre radosť,

Suzuky: Klavírna škola,
Kleinova: Album etud I.
E. Suchoň: Maličká som
D. Kabalevskij: Klavírny album pre deti
A. Diabelli: Radosti mláď
T. Frešo: V detskej izbičke
B. Bartók: Detské piesne

V priebehu školského roka žiak verejne vystúpi minimálne dvakrát. (Triedne prehrávky)
Za celý školský rok naštuduje aspoň 20 skladbičiek, vrátane štvorročnej hry, stupnice C – E, a - e.

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné prispôbiť veku dieťaťa a jeho mentálnym schopnostiam. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

3. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 3

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Klavír je najobľúbenejší a najrozšírenejší hudobný nástroj. Hra na klavíri sa uplatňuje v rôznych umeleckých a pedagogických činnostiach, pričom vytvára široké zázemie aktívnych poslucháčov hudby, ktorí sa uplatňujú v ďalších oblastiach záujmovej umeleckej činnosti. Poslaním predmetu je aj poskytnutie základov odborného vzdelávania žiakov a v neposlednom rade aj výchova aktívneho hudobníka.

Klavír má široké uplatnenie nie len ako sólový nástroj ale aj ako súčasť komornej súborovej a orchestrálnej hry. U žiakov sa vytvára užší vzťah k hudbe, vytvárajú sa hudobné skúsenosti a zručnosti. Je potrebné rozvíjať hudobnú predstavivosť, fantáziu, hudobnú pamäť, dynamiku, melódiu, harmóniu, farbu tónu.

Pedagóg musí mať na zreteli jasne stanovený cieľ. Učivo sa vyberá so zreteľom na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady a technickú vyspelosť. Pre jednotlivé ročníky je určené minimum povinného učiva, ktoré obsahuje etudy technického zamerania a skladby rozdelené podľa štýlových období. U nadaných a technicky vyspelých žiakov sa môžu použiť aj skladby určené pre vyšší ročník. Učivo môže zahŕňať aj skladby, ktoré sa v osnovách nenachádzajú, ale sú umelecky hodnotné a svojou technickou náročnosťou zodpovedajú príslušnému ročníku.

CIELE:

Voliteľ rôzne metódy pre vzbudenie a rozvíjanie záujmu žiakov o hudobné umenie a nadšenie pre klavírnú hru. Nezištne ich nabádať k počúvaniu vážnej hudby.

Opakovať a ďalej prehĺbovať rozvíjanie základných princípov klavírnej hry – uvoľnený hrací aparát, pohotové čítanie z nôt v husľovom ako i v basovom kľúči, rozvíjať technickú schopnosť, pestovať hudobnú vnímavosť, predstavivosť, hudobnú pamäť. Neustále pestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu, tvorivý prístup, kreativitu v práci. Rozvíjať schopnosť k samostatnému štúdiu.

OBSAH:

Rozvíjať hudobný sluch. Zamerať sa na prstovú motoriku a nenásilné zväčšovanie rozpätia ruky. Pestovať hmatovú citlivosť prstov a klásť dôraz na kantilénnu hru v oboch rukách. Naučiť žiaka vnímať polyfónnu hru. Osvojenie si jednoduchých melodických ozdôb. Používanie pedálu .Naučiť sa jednoduché skladby rôznych štýlových období. Zvyšovať nároky na hru spamäti.

KOMPETENCIE	VÝSTUPY
Pohotová stupnicová hra aj v protipohybe, príprava štvorhlasného akordu.	Žiak zahrá stupnice dur a mol po 4 krížiky a 4 bėčka v rovnom ako i v protipohybe, k nim akordy a rozklady.
Nezávislé vedenie melodickej línie v jednoduchých viachlasných skladbách.	Žiak zahrá jednoduché polyfónne skladby
Čistá intonácia, melodicky, polyfónny a funkčný sluch.	Žiak sluchovo rozlišuje hlasy v polyfónii.
Ďalší rozvoj hry legato, spevnosti tónov, vyrovnaná stupnicová hra.	Žiak vníma členenie a frázovanie skladby, zdokonaľuje hru legato.
Melodické ozdoby – príraz, nátril, mordent	Žiak vie zahrať tieto jednoduché ozdoby.
Základy správnej pedalizácie	Žiak vie používať pedál v jednoduchých skladbách.
Použiť skladby rôznych štýlových období	Žiak interpretuje skladby rôznych štýlových období.
Zintenzívniť hru spamäti	Žiak interpretuje 3-4 skladby naspamäť
Využitie základných harmonických funkcií.	Žiak vie zharmonizovať jednoduchú pieseň

HUDOBNÝ MATERIÁL :

F. Emonts: Európska klavírna škola
A. Nikolajev: Škola hry na klavíri,
M. Kurteva: Klavírna škola,
J. Kovalski: Mami zahrám ti na klavíri,
M. Moyzes: Naším d'et'om,
P.Eben: Lidové písne a koledy,
A. Očenáš: Poľné kvietky,
H. Hopp: Deťom pre radosť,
Kleinova: Album etud II.
E. Suchoň: Maličká som
D. Kabalevskij: Klavírny album pre deti
A. Diabelli: Radosti mládí
T.Frešo: V detskej izbičke
B. Bartók: Detské piesne
C. Czerny: Etudy op.599
H. Lemoine: Detské etudy op. 37
P.I.Čajkovskij: Album pre mládež
J.S.Bach Knižočka pre A.M. Bachovú
Křížková: Prvá knižka polyfónnej hry
S. Majkapar: Klavírne skladby
J. Hatrík: Pod' do môjho náručia

V priebehu školského roka žiak verejne vystúpi minimálne dvakrát.(Triedne prehrávky)

Za celý školský rok naštuduje aspoň 18 skladieb (6 etud, 3 polyfónne a 9 iné) stupnice po 4 krížiky a 4 béčka v dur aj v mol.

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné prispôbiť veku dieťaťa a jeho mentálnym schopnostiam. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

4. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 3

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Klavír je najobľúbenejší a najrozšírenejší hudobný nástroj. Hra na klavíri sa uplatňuje v rôznych umeleckých a pedagogických činnostiach, pričom vytvára široké zázemie aktívnych poslucháčov hudby, ktorí sa uplatňujú v ďalších oblastiach záujmovej umeleckej činnosti. Poslaním predmetu je aj poskytnutie základov odborného vzdelávania žiakov a v neposlednom rade aj výchova aktívneho hudobníka.

Klavír má široké uplatnenie nie len ako sólový nástroj ale aj ako súčasť komornej súborovej a orchestrálnej hry. U žiakov sa vytvára užší vzťah k hudbe, vytvárajú sa hudobné skúsenosti a zručnosti. Je potrebné rozvíjať hudobnú predstavivosť, fantáziu, hudobnú pamäť, dynamiku, melódiu, harmóniu, farbu tónu.

Pedagóg musí mať na zreteli jasne stanovený cieľ. Učivo sa vyberá so zreteľom na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady a technickú vyspelosť. Pre jednotlivé ročníky je určené minimum povinného učiva, ktoré obsahuje etudy technického zamerania a skladby rozdelené podľa štýlových období. U nadaných a technicky vyspelých žiakov sa môžu použiť aj skladby určené pre vyšší ročník. Učivo môže zahŕňať aj skladby, ktoré sa v osnovách nenachádzajú, ale sú umelecky hodnotné a svojou technickou náročnosťou zodpovedajú príslušnému ročníku.

C I E L E:

Nadviazať na zručnosti z predchádzajúcich ročníkov rozširovaním o ďalšie technické prvky. Rozvíjanie interpretácie skladieb rôznych štýlových období. Štvorročnú hru využívať pre rozvoj pohotovosti čítania z listu.

Voliť rôzne metódy pre vzbudenie záujmu žiakov o hudobné umenie a nadšenie pre klavírnu hru. Nezištne ich nabádať k počúvaniu vážnej hudby. Použiť individuálny prístup ku každému žiakovi. Neustále pestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu, tvorivý prístup, kreativitu v práci. Zložitejšie melodické ozdoby, štvorhlasný akord a veľký rozklad.

O B S A H:

Venovať pozornosť rozvoju harmonického cítenia. Uvedomene pracovať s polyfóniou, rozvíjať kantilénu v oboch rukách. Rozvíjať sluchovú sféru ako hlavný prvok hudobného prejavu. Melodické ozdoby – príraz, nátril, obal. Zintenzívniť hru spamäti. Realizovať vnútornú predstavu skladby. Nenásilne zväčšovať rozpätie ruky. Zmysel pre súhru pestovať prostredníctvom štvorručnej a komornej hry, prípadne ľahkých klavírných sprievodov. Transponovať jednoduché melódie. Použiť pedál v rôznych tempách. Hra z listu.

KOMPETENCIE	VÝSTUPY
Pohotová stupnicová hra aj v protipohybe, príprava štvorhlasného akordu a veľkého rozkladu.	Žiak vie zahrať všetky durové stupnice, molové od bielych kláves kombinovane, štvorhlasný akord a veľký rozklad.
Ďalší rozvoj hry legato, spevnosti tónov, vyrovnaná stupnicová hra.	Žiak vníma členenie a frázovanie skladby.
Čistá intonácia, melodický a polyfónny sluch	Žiak sluchovo rozlišuje hlasy v polyfónii.
Nezávislé vedenie melodickej línie v jednoduchých viachlasných skladbách.	Žiak interpretuje jednoduché polyfónne skladby
Príraz, nátril, obal, mordent	Žiak vie zahrať tieto ozdoby v skladbách.
Využitie základných harmonických funkcií.	Žiak vie zharmonizovať jednoduchú pieseň.
Rozvíjanie správnej pedalizácie v rôznych tempách.	Žiak používa pedál v skladbách s rôznym tempom.
Samostatné štúdium jednoduchých skladieb.	Žiak interpretuje samostatne naštudovanú skladbu.
Použiť klavírnu literatúru z nižších ročníkov.	Žiak vie zahrať skladby z nižších ročníkov formou hry z listu.

HUDOBNÝ MATERIÁL :

F. Emonts: Európska klavírna škola
A. Nikolajev: Škola hry na klavíri,
Kleinova: Album etud III.
C. Czerny: Etudy op.261
H. Lemoine: Detské etudy op. 37
P.I.Čajkovskij: Album pre mládež
J.S.Bach Knižočka pre A.M. Bachovú
Křížková: Prvá knižka polyfónnej hry
Progresívne baroko
S. Majkapar: Klavírne skladby
J. Hatrík: Pod' do môjho náručia
B.Bartók: Mikrokozmos
J. Cikker: Čo mi deti rozprávali
M. Klementi: Sonatíny
L.v.Beethoven: Sonatína F, G dur
L. v. Beethoven: Tance
M. Moyzes: Naším deťom
D. Kabalevskij: Klavírny album pre deti
A. Grečaninov: Detský album
E. Hradecký: Detský karneval
E. Hradecký: Tance
E. H. Grieg: Lyrické skladby

V priebehu školského roka žiak verejne vystúpi minimálne dvakrát.(Triedne prehrávky)
Za celý školský rok naštuduje aspoň 16-18 skladieb (5 etud, 3 polyfónne a 8 - 10 iné).

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné prispôbiť veku dieťaťa a jeho mentálnym schopnostiam. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Študijné zameranie

HRA NA KLAVÍRI

1. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 3

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Klavír je najobľúbenejší a najrozšírenejší hudobný nástroj. Hra na klavíri sa uplatňuje v rôznych umeleckých a pedagogických činnostiach, pričom vytvára široké zázemie aktívnych poslucháčov hudby, ktorí sa uplatňujú v ďalších oblastiach záujmovej umeleckej činnosti. Poslaním predmetu je aj poskytnutie základov odborného vzdelávania žiakov a v neposlednom rade aj výchova aktívneho hudobníka.

Klavír má široké uplatnenie nie len ako sólový nástroj ale aj ako súčasť komornej súborovej a orchestrálnej hry. U žiakov sa vytvára užší vzťah k hudbe, vytvárajú sa hudobné skúsenosti a zručnosti. Je potrebné rozvíjať hudobnú predstavivosť, fantáziu, hudobnú pamäť, dynamiku, melódiu, harmóniu, farbu tónu.

. Učivo sa vyberá so zreteľom na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady a technickú vyspelosť. Pre jednotlivé ročníky je určené minimum povinného učiva, ktoré obsahuje etudy technického zamerania a skladby rozdelené podľa štýlových období. Učivo môže zahŕňať aj skladby, ktoré sa v osnovách nenachádzajú, ale sú umelecky hodnotné a svojou technickou náročnosťou zodpovedajú príslušnému ročníku.

C I E L E:

Nadviazať na zručnosti z predchádzajúcich ročníkov rozširovaním o ďalšie technické prvky. Rozvíjanie interpretácie skladieb rôznych štýlových období. Štvorročnú hru využívať pre rozvoj pohotovosti čítania z listu.

Vytvoriť dokonalú harmonickú vyváženosť medzi sluchovou a motorickou sférou. Rozvíjať samostatnosť žiaka a svojou vlastnou aktivitou dbať na pestrosť hodín a neformálnosť vyučovacieho procesu. Podporovať osobitný prístup žiaka k umeniu, ku klavírnej hre.

O B S A H:

Sledovať sluchovú predstavu skladby. Zdokonaľovať farebnosť tónu a dynamickú škálu. Zvyšovať nároky na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných skladieb. Študovať zložitejšie polyfónne skladby. Orientovať žiaka na vnímanie, pochopenie a reprodukciu väčších cyklických foriem.

KOMPETENCIE	VÝSTUPY
Nezávislé vedenie melodickej línie v jednoduchých aj v zložitejších viachlasných skladbách. Využívanie dynamických a prednesových prostriedkov v skladbách rôznych štýlových období.	Žiak interpretuje jednoduché ako aj zložitejšie polyfónne skladby a skladby iných štýlových období. Žiak sluchovo rozlišuje hlasy v polyfónii.
Čistá intonácia, melodický, polyfónny a funkčný sluch.	Žiak vníma členenie a frázovanie skladby.
Ďalší rozvoj hry legato, spevnosti tónov, vyrovnaná stupnicová hra.	Žiak vie zahrať tieto ozdoby v skladbách.
Melodické ozdoby – príraz, nátril, mordent obal Využitie základných harmonických funkcií.	Žiak vie zharmonizovať jednoduchú pieseň. Žiak používa pedál v skladbách s rôznym tempom.
Rozvíjanie správnej, samostatnej pedalizácie.	Žiak interpretuje samostatne naštudovanú skladbu.
Samostatné štúdium.	Žiak vie transponovať jednoduché piesne.
Základy transponovania.	Interpretácia skladieb z nižších ročníkov formou hry z listu.
Použiť klavírnu literatúru z nižších ročníkov. Pestovať zmysel pre súhru prostredníctvom štvorročnej hry.	Žiak vie zahrať štvorročné skladby.

HUDOBNÝ MATERIÁL :

Kleinova: Album etud IV.
C. Czerny: Etudy op.261
H. Lemoine: Detské etudy op. 37
S.Heller: Klavírne etudy op. 45, 46, 47
C. Czerny: Etudy op. 849
P.I.Čajkovskij: Album pre mládež
J.S.Bach Malé prelúdia a fugety
Křížková: Prvá knižka polyfónnej hry
Progresívne baroko
S. Majkapar: Klavírne skladby
J. Hatrík: Pod' do môjho náručia
B.Bartók: Mikrokozmos
J. Cikker: Čo mi deti rozprávali
M. Klementi: Sonatíny
L.v.Beethoven: Sonatína F, G dur
L. v. Beethoven: Tance
M. Moyzes: Naším deťom
D. Kabalevskij: Klavírny album pre deti
A. Grečaninov: Detský album
E. Hradecký: Detský karneval
E. Hradecký: Tance
E. H. Grieg: Lyrické skladby
M. Glier: Album klavírnych skladieb
E. Malé jazzové album

V priebehu školského roka žiak verejne vystúpi minimálne dvakrát.(Triedne prehrávky)
Za celý školský rok naštuduje aspoň 14-16 skladieb (4 etud, 3 polyfónne a 2 klasické sonatíny, 5 – 7 iné).

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné prispôbiť veku dieťaťa a jeho mentálnym schopnostiam. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

2. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 3

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Klavír je najobľúbenejší a najrozšírenejší hudobný nástroj. Hra na klavíri sa uplatňuje v rôznych umeleckých a pedagogických činnostiach, pričom vytvára široké zázemie aktívnych poslucháčov hudby, ktorí sa uplatňujú v ďalších oblastiach záujmovej umeleckej činnosti. Poslaním predmetu je aj poskytnutie základov odborného vzdelávania žiakov a v neposlednom rade aj výchova aktívneho hudobníka.

Klavír má široké uplatnenie nie len ako sólový nástroj ale aj ako súčasť komornej súborovej a orchestrálnej hry. U žiakov sa vytvára užší vzťah k hudbe, vytvárajú sa hudobné skúsenosti a zručnosti. Je potrebné rozvíjať hudobnú predstavivosť, fantáziu, hudobnú pamäť, dynamiku, melódiu, harmóniu, farbu tónu. Učivo sa vyberá so zreteľom na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady a technickú vyspelosť. Učivo môže zahŕňať aj skladby, ktoré sa v osnovách nenachádzajú, ale sú umelecky hodnotné a svojou technickou náročnosťou zodpovedajú príslušnému ročníku.

C I E L E:

Nadviazať na zručnosti z predchádzajúcich ročníkov rozširovaním o ďalšie technické prvky. Rozvíjanie interpretácie skladieb rôznych štýlových období. Štvorročnú hru využívať pre rozvoj pohotovosti čítania z listu.

Vytvoriť dokonalú harmonickú vyváženosť medzi sluchovou a motorickou sférou. Neustále pestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu, tvorivý prístup, kreativitu v práci. Rozvíjať samostatnosť žiaka a svojou vlastnou aktivitou dbať na pestrosť hodín a neformálnosť vyučovacieho procesu. Podporovať osobitný prístup žiaka k umeniu, ku klavírnej hre. Voliť rôzne metódy pre vzbudenie a rozvíjanie záujmu žiakov o hudobné umenie a nadšenie pre klavírnú hru.

O B S A H:

Pestovať vyrovnanú techniku a kantilénu v oboch rukách. Sledovať sluchovú predstavu skladby, rozvíjať schopnosť počúvať hudbu vnútorným sluchom a určovať tempo podľa charakteru v skladbách.

Rozvíjať prstovú motoriku a zväčšovať rozpätie rúk. Zdokonaľovať zložitejšiu pasážovú techniku vo väčších polohách, rozvíjanie oktávovej techniky. Študovať zložitejšie polyfónne skladby, vnímať, pochopiť a reprodukovať väčšie cyklické formy, zvyšovať nároky na štýlovosť charakter a náladu skladby. Naučiť žiaka vnímať skladby z obdobia romantizmus ich dynam. a výrazovými prvkami zdokonaľovať farebnosť tónu.

Rozvoj harmonického cítienia a improvizácie. Prehlbovať rytmické cítienie – polyrytmus. Zdokonaľovať pedalizáciu. Zvyšovať nároky na hru spamäti s použitím rozboru skladieb. Transponovať melódie a piesne. Štvorročná hra, komorná hra, klavírny sprievod.

KOMPETENCIE	VÝSTUPY
Dôraz klásť na vyrovnanú hru stupníc v rýchlejšom tempe, všetky durové a molové, harmonické stupnice kombinovane, melodická mol v rovnom pohybe, štvorhlasný akord s obratmi tenuto, staccato a veľký rozklad s obratmi zvlášť.	Žiak vie zahrat' všetky durové, molové stupnice od bielych kláves, štvorhlasný akord a veľký rozklad.
Ďalší rozvoj kantilény v oboch rukách, zložitejšia pasážová technika.	Žiak vníma členenie a frázovanie skladby v zložitejších pasážových technikách vo väčších polohách.
Čistá intonácia, melodický, polyfónny a funkčný sluch s vnútorným cítením tempa skladby.	Žiak sluchovo rozlišuje hlasy, vie si určiť tempo podľa charakteru skladby.
Rozvíjanie nezávislého vedenia melodickej línie v zložitejších polyfónnych skladbách.	Žiak interpretuje zložitejšie polyfónne skladby.
Využitie harmonických funkcií a akordických značiek.	Žiak vie zharmonizovať ľudové, tanečné a populárne piesne.
Rozvíjanie polyrytmie – 3 ku 2	Žiak zahrá skladby s polyrytmom 3 ku 2
Žiak rozvíja a prehľbuje svoje schopnosti v transponovaní.	Žiak vie transponovať jednoduché ľudové a populárne piesne.
Samostatné štúdium jednoduchých skladieb	Žiak interpretuje samostatne našudovanú skladbu.
Použiť klavírnu literatúru z nižších ročníkov.	Interpretácia skladieb z nižších ročníkov formou hry z listu.
Zintenzívnenie hry spamäti.	Žiak interpretuje 3 – 4 skladieb spamäti.
Pestovať zmysel pre súhru prostredníctvom štvorročnej hry, komornej hry a sprievodu.	Žiak vie zahrat' štvorročné a komorné skladby, hrá klavírny sprievod.

H U D O B N Ý M A T E R I Á L:

Kleinova: Album etud V.
C. Czerny: Etudy op.261
H. Lemoine: Detské etudy op. 37
S.Heller: Klavírne etudy op. 45, 46, 47
C. Czerny: Etudy op. 849, 299
P.I.Čajkovskij: Album pre mládež
J.S.Bach Malé prelúdia a fugety
Křížková: Prvá knižka polyfónnej hry
Progresívne baroko
S. Majkapar: Klavírne skladby
J. Hatrík: Pod' do môjho náručia
B.Bartók: Mikrokozmos
J. Cikker: Čo mi deti rozprávali
M. Klementi: Sonatíny
L.v.Beethoven: Sonatína F, G dur
L. v. Beethoven: Tance, Bagately
M. Moyzes: Naším deťom
D. Kabalevskij: Klavírny album pre deti
A. Grečaninov: Detský album
E. Hradecký: Detský karneval
E. Hradecký: Tance
E. H. Grieg: Lyrické skladby
M. Glier: Album klavírnych skladieb
E. Malé jazzové album
J. Brahms: Valčíky
J.Cikker : Čo mi deti rozprávali
F.Schubert: Valčíky, Dve scherza, Tance
R.Schumann: Detské scény

V priebehu školského roka žiak verejne vystúpi minimálne dvakrát.(Triedne prehrávky)

Za celý školský rok naštuduje aspoň 12 - 14 skladieb (2-3 etud, 2 polyfónne a 2 klasické sonatíny, 6 - 7 iné).

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné prispôbiť veku dieťaťa a jeho mentálnym schopnostiam. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

3. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 3

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Klavír je najobľúbenejší a najrozšírenejší hudobný nástroj. Hra na klavíri sa uplatňuje v rôznych umeleckých a pedagogických činnostiach, pričom vytvára široké zázemie aktívnych poslucháčov hudby, ktorí sa uplatňujú v ďalších oblastiach záujmovej umeleckej činnosti. Poslaním predmetu je aj poskytnutie základov odborného vzdelávania žiakov a v neposlednom rade aj výchova aktívneho hudobníka.

Klavír má široké uplatnenie nie len ako sólový nástroj ale aj ako súčasť komornej súborovej a orchestrálnej hry. U žiakov sa vytvára užší vzťah k hudbe, vytvárajú sa hudobné skúsenosti a zručnosti. Je potrebné rozvíjať hudobnú predstavivosť, fantáziu, hudobnú pamäť, dynamiku, melódiu, harmóniu, farbu tónu. Učivo sa vyberá so zreteľom na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady a technickú vyspelosť. Učivo môže zahŕňať aj skladby, ktoré sa v osnovách nenachádzajú, ale sú umelecky hodnotné a svojou technickou náročnosťou zodpovedajú príslušnému ročníku.

C I E L E:

Nadviazať na zručnosti z predchádzajúcich ročníkov rozširovaním o ďalšie technické prvky. Rozvíjanie interpretácie skladieb rôznych štýlových období. Štvorročnú hru využívať pre rozvoj pohotovosti čítania z listu.

Vytvoriť dokonalú harmonickú vyváženosť medzi sluchovou a motorickou sférou. Neustále pestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu, tvorivý prístup, kreativitu v práci. Rozvíjať samostatnosť žiaka a svojou vlastnou aktivitou dbať na pestrosť hodín a neformálnosť vyučovacieho procesu. Podporovať osobitný prístup žiaka k umeniu, ku klavírnej hre. Voliť rôzne metódy pre vzbudenie a rozvíjanie záujmu žiakov o hudobné umenie a nadšenie pre klavírnu hru.

O B S A H:

Pestovať vyrovnanú techniku a kantilénu v oboch rukách. Sledovať sluchovú predstavu skladby, rozvíjať schopnosť počúvať hudbu vnútorným sluchom a určovať tempo podľa charakteru v skladbách.

Rozvíjať prstovú motoriku a zväčšovať rozpätie rúk. Zdokonaľovať zložitejšiu pasážovú techniku vo väčších polohách, rozvíjanie oktávovej techniky. Študovať zložitejšie polyfónne skladby, vnímať, pochopiť a reprodukovať väčšie cyklické formy, zvyšovať nároky na štýlovosť charakter a náladu skladby. Naučiť žiaka vnímať skladby z obdobia romantizmu ich dynam. a výrazovými prvkami zdokonaľovať farebnosť tónu.

Rozvoj harmonického cítania a improvizácie. Prehlbovať rytmické cítanie – polyrytmus. Zdokonaľovať pedalizáciu. Zvyšovať nároky na hru spamäti s použitím rozboru skladieb. Transponovať melódie a piesne. Štvorročná hra, komorná hra, klavírny sprievod.

KOMPETENCIE	VÝSTUPY
<p>Dôraz klásť na vyrovnanú hru stupníc v rýchlejšom tempe, všetky durové a molové, harmonické stupnice kombinovane, melodická mol v rovnom pohybe, štvorhlasný akord s obratmi tenuto, staccato a veľký rozklad s obratmi zvlášť.</p>	<p>Žiak vie zahrat' všetky durové, molové stupnice od bielych kláves, štvorhlasný akord a veľký rozklad.</p>
<p>Ďalší rozvoj kantilény v oboch rukách, zložitejšia pasážová technika.</p>	<p>Žiak vníma členenie a frázovanie skladby v zložitejších pasážových technikách vo väčších polohách.</p>
<p>Čistá intonácia, melodický, polyfónny a funkčný sluch s vnútorným cítením tempa skladby.</p>	<p>Žiak sluchovo rozlišuje hlasy, vie si určiť tempo podľa charakteru skladby.</p>
<p>Rozvíjanie nezávislého vedenia melodickej línie v zložitejších polyfónnych skladbách.</p>	<p>Žiak interpretuje zložitejšie polyfónne skladby.</p>
<p>Využitie harmonických funkcií a akordických značiek.</p>	<p>Žiak vie zharmonizovať ľudové, tanečné a populárne piesne.</p>
<p>Rozvíjanie polyrytmie – 3 ku 2</p>	<p>Žiak zahrá skladby s polyrytmom 3 ku 2</p>
<p>Žiak rozvíja a prehľbuje svoje schopnosti v transponovaní.</p>	<p>Žiak vie transponovať jednoduché ľudové a populárne piesne.</p>
<p>Samostatné štúdium jednoduchých skladieb</p>	<p>Žiak interpretuje samostatne našudovanú skladbu.</p>
<p>Použiť klavírnu literatúru z nižších ročníkov.</p>	<p>Interpretácia skladieb z nižších ročníkov formou hry z listu.</p>
<p>Zintenzívnenie hry spamäti.</p>	<p>Žiak interpretuje 3 – 4 skladieb spamäti.</p>
<p>Pestovať zmysel pre súhru prostredníctvom štvorročnej hry, komornej hry a sprievodu.</p>	<p>Žiak vie zahrat' štvorročné a komorné skladby, hrá klavírny sprievod.</p>

H U D O B N Ý M A T E R I Á L :

Kleinova: Album etud V.
C. Czerny: Etudy op.261
H. Lemoine: Detské etudy op. 37
S.Heller: Klavírne etudy op. 45, 46, 47
C. Czerny: Etudy op. 849, 299
P.I.Čajkovskij: Album pre mládež
J.S.Bach Malé prelúdia a fugety
Křížková: Prvá knižka polyfónnej hry
Progresívne baroko
S. Majkapar: Klavírne skladby
J. Hatrík: Pod' do môjho náručia
B.Bartók: Mikrokozmos
    Pre deti
    Román táncok
J. Cikker: Čo mi deti rozprávali
M. Klementi: Sonatíny
L.v.Beethoven: Sonatína F, G dur
L. v. Beethoven: Tance, Bagately
M. Moyzes: Naším deťom
D. Kabalevskij: Klavírny album pre deti
A. Grečaninov: Detský album
E. Hradecký: Detský karneval
E. Hradecký: Tance
E. H. Grieg: Lyrické skladby
M. Glier: Album klavírnych skladieb
E. Malé jazzové album
J. Brahms: Valčíky
J.Cikker : Čo mi deti rozprávali
F.Schubert: Valčíky, Dve scherza, Tance
R.Schumann: Detské scény
Járdányi Pál : Szonatína

V priebehu školského roka žiak verejne vystúpi minimálne dvakrát.(Triedne prehrávky)
Za celý školský rok naštuduje aspoň 12 - 14 skladieb (2-3 etud, 2 polyfónne a 2 klasické sonatíny, 6 - 7 iné).

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné prispôbiť veku dieťaťa a jeho mentálnym schopnostiam. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka

4. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 3

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Klavír je najobľúbenejší a najrozšírenejší hudobný nástroj. Hra na klavíri sa uplatňuje v rôznych umeleckých a pedagogických činnostiach, pričom vytvára široké zázemie aktívnych poslucháčov hudby, ktorí sa uplatňujú v ďalších oblastiach záujmovej umeleckej činnosti. Poslaním predmetu je aj poskytnutie základov odborného vzdelávania žiakov a v neposlednom rade aj výchova aktívneho hudobníka.

Klavír má široké uplatnenie nie len ako sólový nástroj ale aj ako súčasť komornej súborovej a orchestrálnej hry. U žiakov sa vytvára užší vzťah k hudbe, vytvárajú sa hudobné skúsenosti a zručnosti. Je potrebné rozvíjať hudobnú predstavivosť, fantáziu, hudobnú pamäť, dynamiku, melódiu, harmóniu, farbu tónu. Učivo sa vyberá so zreteľom na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady a technickú vyspelosť. Učivo môže zahŕňať aj skladby, ktoré sa v osnovách nenachádzajú, ale sú umelecky hodnotné a svojou technickou náročnosťou zodpovedajú príslušnému ročníku.

C I E L E:

Nadviazať na zručnosti z predchádzajúcich ročníkov rozširovaním o ďalšie technické prvky. Rozvíjanie interpretácie skladieb rôznych štýlových období. Štvorročnú hru využívať pre rozvoj pohotovosti čítania z listu.

Vytvoriť dokonalú harmonickú vyváženosť medzi sluchovou a motorickou sférou. Neustále pestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu, tvorivý prístup, kreativitu v práci. Rozvíjať samostatnosť žiaka a svojou vlastnou aktivitou dbať na pestrosť hodín a neformálnosť vyučovacieho procesu. Podporovať osobitný prístup žiaka k umeniu, ku klavírnej hre. Voliť rôzne metódy pre vzbudenie a rozvíjanie záujmu žiakov o hudobné umenie a nadšenie pre klavírnu hru. Doviessť žiaka k úspešnému ukončeniu štúdia v ZUŠ.

O B S A H:

Pestovať vyrovnanú techniku a kantilénu v oboch rukách. Sledovať sluchovú predstavu skladby, rozvíjať schopnosť počúvať hudbu vnútorným sluchom a určovať tempo podľa charakteru v skladbách.

Rozvíjať prstovú motoriku a zväčšovať rozpätie rúk. Zdokonaľovať zložitejšiu pasážovú techniku vo väčších polohách, rozvíjanie oktávovej techniky. Študovať zložitejšie polyfónne skladby, vnímať, pochopiť a reprodukovať väčšie cyklické formy, zvyšovať nároky na štýlovosť charakter a náladu skladby. Naučiť žiaka vnímať skladby z obdobia romantizmus ich dynam. a výrazovými prvkami zdokonaľovať farebnosť tónu.

Rozvoj harmonického cítenia a improvizácie. Prehľbovať rytmické cítenie – polyrytmus. Použiť chromatiku , glisandá , zložitejšie melodické ozdoby. Zdokonaľovať pedalizáciu. Zvyšovať nároky na hru spamäti s použitím rozboru skladieb. Transponovať melódie a piesne. Štvorručná hra, komorná hra, klavírny sprievod.

KOMPETENCIE	VÝSTUPY
Dôraz klásť na vyrovnanú hru stupníc v rýchlejšom tempe, všetky durové a molové, harmonické stupnice kombinovane, melodická mol v rovnom pohybe, štvorhlasný akord s obratmi tenuto, staccato a veľký rozklad s obratmi zvlášť.	Žiak vie zahrat' všetky durové, molové stupnice od bielych kláves, štvorhlasný akord a veľký rozklad.
Ďalší rozvoj kantilény v oboch rukách, zložitejšia pasážová technika.	Žiak vníma členenie a frázovanie skladby v zložitejších pasážových technikách vo väčších polohách.
Čistá intonácia, melodický, polyfónny a funkčný sluch s vnútorným cítením tempa skladby.	Žiak sluchovo rozlišuje hlasy, vie si určiť tempo podľa charakteru skladby.
Rozvíjanie nezávislého vedenia melodickej línie v zložitejších polyfónnych skladbách.	Žiak interpretuje zložitejšie polyfónne skladby.
Využitie harmonických funkcií a akordických značiek.	Žiak vie zharmonizovať ľudové, tanečné a populárne piesne.
Rozvíjanie polyrytmie – 3 ku 2	Žiak zahrá skladby s polyrytmom 3 ku 2
Žiak rozvíja a prehľbuje svoje schopnosti v transponovaní.	Žiak vie transponovať jednoduché ľudové a populárne piesne.
Samostatné štúdium jednoduchých skladieb	Žiak interpretuje samostatne našudovanú skladbu.
Použiť klavírnu literatúru z nižších ročníkov.	Interpretácia skladieb z nižších ročníkov formou hry z listu.
Zintenzívnenie hry spamäti.	Žiak interpretuje 3 – 4 skladieb spamäti.
Pestovať zmysel pre súhru prostredníctvom štvorručnej hry, komornej hry a sprievodu.	Žiak vie zahrat' štvorručné a komorné skladby, hrá klavírny sprievod.

H U D O B N Ý M A T E R I Á L :

Kleinova: Album etud V.

Cramer: Etudy

C. Czerny: Etudy op. 849, 299

P.I.Čajkovskij: Album pre mládež

J.S.Bach: Dvojhlasné invencie

J.S. Bach: Francúzske suity

Progresívne baroko

S. Majkapar: Klavírne skladby

J. Hatrík: Poď do môjho náručia

B.Bartók: Mikrokozmos

Pre deti

Román táncok

J. Cikker: Čo mi deti rozprávali

M. Klementi: Sonatíny

L.v.Beethoven: Sonatína F, G dur

L. v. Beethoven: Tance, Bagately

M. Moyzes: Naším deťom

D. Kabalevskij: Klavírny album pre deti

A. Grečaninov: Detský album

E. Hradecký: Detský karneval

E. Hradecký: Tance

E. H. Grieg: Lyrické skladby

M. Glier: Album klavírnych skladieb

E. Malé jazzové album

J. Brahms: Valčíky

J.Cikker : Čo mi deti rozprávali

F.Schubert: Valčíky, Dve scherza, Tance

R.Schumann: Detské scény

Járdányi Pál : Szonatína

Zongoramuzsika

M. Dvořák: Jazzové etudy

Preludia (Rachmaninov, Šostakovič...)

C.Debussy : Album

F. Horký: Hezké prázdniny

J. Brahms: Magyar táncok

V priebehu školského roka žiak verejne vystúpi minimálne dvakrát.(Triedne prehrávky)

Za celý školský rok naštuduje aspoň 6- 8 skladieb (2 etudy, 2 polyfónne a 4 iné).

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné prispôbiť schopnostiam dieťaťa. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka. Doviesť žiaka k úspešnému ukončeniu štúdia ZUŠ.

II. stupeň základného štúdia

Študijné zameranie

HRA NA KLAVÍRI

1. ročník II. stupňa základného štúdia Základnej umeleckej školy vo Veľkom Krtíši

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Štúdium na druhom stupni ZUŠ rozvíjať osobnosť mladých ľudí, ich citové zrenie, kultivovať a formovať ich charakter. Možnosť štúdia by mala byť otvorená čo najväčšiemu počtu študentov, pretože takto rozvinutá osobnosť má mať dosah na kultúru každého prostredia

Klavír má široké uplatnenie nie len ako sólový nástroj ale aj ako súčasť komornej súborovej a orchestrálnej hry. U žiakov sa vytvára užší vzťah k hudbe, vytvárajú sa hudobné skúsenosti a zručnosti. Je potrebné rozvíjať hudobnú predstavivosť, fantáziu, hudobnú pamäť, dynamiku, melódiu, harmóniu, farbu tónu. Učivo sa vyberá so zreteľom na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady a technickú vyspelosť. Učivo môže zahŕňať aj skladby, ktoré sa v osnovách nenachádzajú, ale sú umelecky hodnotné a svojou technickou náročnosťou zodpovedajú príslušnému ročníku.

C I E L E:

Učiteľ na tomto stupni by mal byť žiakovi priateľom a umeleckým partnerom. Mal by rozvíjať tvorivý a interpretačný potenciál poslucháča podľa jeho individuálnych daností a záľub, viesť ho k tomu, aby si vedel sám vyberať a budovať osobný repertoár.

Vytvoriť dokonalú harmonickú vyváženosť medzi sluchovou a motorickou sférou. Neustále pestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu, tvorivý prístup, kreativitu v práci. Rozvíjať

samostatnosť žiaka a svojou vlastnou aktivitou dbať na pestrosť hodín a neformálnosť vyučovacieho procesu. Podporovať osobitný prístup žiaka k umeniu, ku klavírnej hre. Voliť rôzne metódy pre vzbudenie a rozvíjanie záujmu žiakov o hudobné umenie a nadšenie pre klavírnu hru.

O B S A H:

Rozvíjať tvorivý a interpretačný potenciál žiaka podľa individuálnych dispozícií. Budovať komplexný osobný repertoár, zahrnúť každé štýlové obdobie, hudobné formy či žánre.

Osobitnú pozornosť venovať študentom, ktorí sa pripravujú na ďalšie profesionálne štúdium na hudobných fakultách.

Vyvážiť emotívny a racionálny prístup k skladbám formou rozboru skladieb z rôznych hľadísk.

Ponúkať možnosť rôznych komorných zoskupení.

Rozvíjať pohotovosť čítania nôt hrou z listu.

Štvorročná hra , korepetícia

H U D O B N Ý M A T E R I Á L :

Cramer: Etudy

C. Czerny: Etudy op. 849, 299

J.S.Bach: Dvojhlasné invencie

J.S. Bach: Francúzske suity

Progresívne baroko

J. Hatrík: Pod' do môjho náručia

B.Bartók: Mikrokozmos

Pre deti

Román táncok

J. Cikker: Čo mi deti rozprávali

L.v.Beethoven: Sonáty

L. v. Beethoven: Tance, Bagately

M. Moyzes: Naším deťom

D. Kabalevskij: Klavírny album pre deti

E. Hradecký: Tance

E. H. Grieg: Lyrické skladby

J. Brahms: Valčíky

J.Cikker : Čo mi deti rozprávali

F.Schubert: Valčíky, Dve scherza, Tance

M. Dvořák: Jazzové etudy

Preludia (Rachmaninov, Šostakovič...)F. Horký: Hezké prázdniny

J. Brahms: Magyar táncok

- C. Debussy : Prelúdia , Arabesky
- A. Dvořák : Poetické, Nokturna nálady, Klavírne skladby, Mazúrky...
- Z. Fibich: Nálady, dojmy a upomínky
- F. Chopin : Mazúrky, Prelúdia, Valčíky
- D. Kabalevskij : Prelúdia
- E. Suchoň : Elégie, Preletel sokol , Sonatína
- D. Šostakovič: Prelúdia , 3 fantastické tance

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné prispôbiť schopnostiam žiaka.

2. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Klavír má široké uplatnenie nie len ako sólový nástroj ale aj ako súčasť komornej súborovej a orchestrálnej hry. U žiakov sa vytvára užší vzťah k hudbe, vytvárajú sa hudobné skúsenosti a zručnosti. Je potrebné rozvíjať hudobnú predstavivosť, fantáziu, hudobnú pamäť, dynamiku, melódiu, harmóniu, farbu tónu. Učivo sa vyberá so zreteľom na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady a technickú vyspelosť. Učivo môže zahŕňať aj skladby, ktoré sa v osnovách nenachádzajú, ale sú umelecky hodnotné a svojou technickou náročnosťou zodpovedajú príslušnému ročníku.

C I E L E:

Učiteľ na tomto stupni by mal byť žiakovi priateľom a umeleckým partnerom. Mal by rozvíjať tvorivý a interpretačný potenciál poslucháča podľa jeho individuálnych daností a záľub, viesť ho k tomu, aby si vedel sám vyberať a budovať osobný repertoár.

Zdokonaľovanie technické zručností v etudách . Rozvoj samostatnosti pri nácviku skladieb . Využitie rôznych období, foriem, charakterov, štýlov podľa individuálnych možností žiaka . Analýza počutého sluch. hudobného prejavu . Častá verejná interpretácia v KH i sólovej hre . Samostatná tvorba sprievodu podľa akord. značiek, základy hudobnej kompozície Vytvoriť dokonalú harmonickú vyváženosť medzi sluchovou a motorickou sférou. Neustále pestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu, tvorivý prístup, kreativitu v práci. Rozvíjať samostatnosť žiaka a svojou vlastnou aktivitou dbať na pestrosť hodín.

O B S A H:

Rozvíjať tvorivý a interpretačný potenciál žiaka podľa individuálnych dispozícií. Budovať komplexný osobný repertoár, zahrnúť každé štýlové obdobie, hudobné formy či žánre.

Vyšší stupeň interpretačného zvládnutia skladieb Hudobno-výrazové prostriedky v súlade s obsahovými štandardami . Kolektívna hra v kapelách pop. hudby i v rôznych nástrojových zoskupeniach Osobitnú pozornosť venovať študentom, ktorí sa pripravujú na ďalšie profesionálne štúdium.

Vyvážiť emotívny a racionálny prístup k skladbám formou rozboru skladieb z rôznych hľadísk.

Ponúkať možnosť rôznych komorných zoskupení.

Rozvíjať pohotovosť čítania nôt hrou z listu.

Štvorručná hra , korepetícia.

H U D O B N Ý M A T E R I Á L:

Cramer: Etudy

C. Czerny: Etudy op. 849, 299

J.S. Bach: Francúzske suity

Progresívne baroko

J. Hatrík: Pod' do môjho náručia

B.Bartók: Mikrokozmos

Román táncok

J. Cikker: Čo mi deti rozprávali

L.v.Beethoven: Sonáty

L. v. Beethoven: Tance, Bagately

M. Moyzes: Naším deťom

D. Kabalevskij: Klavírny album pre deti

E. Hradecký: Tance

E. H. Grieg: Lyrické skladby

J. Brahms: Valčíky

J.Cikker : Čo mi deti rozprávali

F.Schubert: Valčíky, Dve scherza, Tance

Járdányi Pál : Szonatína

Zongoramuzsika

M. Dvořák: Jazzové etudy

Preludia (Rachmaninov, Šostakovič...

J. Brahms: Magyar táncok

C. Debussy : Prelúdia , Arabesky

A.Dvořák : Poetické, Nokturna nálady, Klavírne skladby, Mazúrky...

Z. Fibich: Nálady, dojmy a upomínky

F. Chopin : Mazúrky, Prelúdia, Valčíky

D. Kabalevskij : Prelúdia

D. Šostakovič: Prelúdia , 3 fantastické tance

F.M. Bartholdy : Piesne bez slov , 3 fantázie a capricciá

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné prispôbiť schopnostiam dieťaťa. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

3. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Štúdium na druhom stupni ZUŠ rozvíjať osobnosť mladých ľudí, ich citové zrenie, kultivovať a formovať ich charakter.

Klavír má široké uplatnenie nie len ako sólový nástroj ale aj ako súčasť komornej súborovej a orchestrálnej hry. U žiakov sa vytvára užší vzťah k hudbe, vytvárajú sa hudobné skúsenosti a zručnosti. Je potrebné rozvíjať hudobnú predstavivosť, fantáziu, hudobnú pamäť, dynamiku, melódiu, harmóniu, farbu tónu. Učivo sa vyberá so zreteľom na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady a technickú vyspelosť. Učivo môže zahŕňať aj skladby, ktoré sa v osnovách nenachádzajú, ale sú umelecky hodnotné a svojou technickou náročnosťou zodpovedajú príslušnému ročníku.

C I E L E:

Učiteľ na tomto stupni by mal byť žiakovi priateľom a umeleckým partnerom. Mal by rozvíjať tvorivý a interpretačný potenciál poslucháča podľa jeho individuálnych daností a záľub, viesť ho k tomu, aby si vedel sám vyberať a budovať osobný repertoár.

Vytvoriť dokonalú harmonickú vyváženosť medzi sluchovou a motorickou sférou. Neustále pestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu, tvorivý prístup, kreativitu v práci. Rozvíjať samostatnosť žiaka a svojou vlastnou aktivitou dbať na pestrosť hodín a neformálnosť vyučovacieho procesu. Podporovať osobitný prístup žiaka k umeniu, ku klavírnej hre. Voliť rôzne metódy pre vzbudenie a rozvíjanie záujmu žiakov o hudobné umenie a nadšenie pre klavírnu hru.

O B S A H:

Rozvíjať tvorivý a interpretačný potenciál žiaka podľa individuálnych dispozícií. Budovať komplexný osobný repertoár, zahrnúť každé štýlové obdobie, hudobné formy či žánre.

Osobitnú pozornosť venovať študentom, ktorí sa pripravujú na ďalšie profesionálne štúdium na hudobných fakultách.

Vyvážiť emotívny a racionálny prístup k skladbám formou rozboru skladieb z rôznych hľadísk.

H U D O B N Ý M A T E R I Á L :

Cramer: Etudy

C. Czerny: Etudy op. 849, 299

J.S.Bach: Dvojhlasné invencie

J.S. Bach: Francúzske suity

Progresívne baroko

J. Hatrík: Poď do môjho náručia

B.Bartók: Mikrokozmos

Román táncok

J. Cikker: Čo mi deti rozprávali

L.v.Beethoven: Sonáty

L. v. Beethoven: Tance, Bagately

M. Moyzes: Naším deťom

D. Kabalevskij: Klavírny album pre deti

E. Hradecký: Tance

E. H. Grieg: Lyrické skladby

M. Glier: Album klavírnych skladieb

J. Brahms: Valčíky

J.Cikker : Čo mi deti rozprávali

F.Schubert: Valčíky, Dve scherza, Tance

R.Schumann: Detské scény

Járdányi Pál : Szonatína

M. Dvořák: Jazzové etudy

Preludia (Rachmaninov, Šostakovič...)

C.Debussy : Album

J. Brahms: Magyar táncok

C. Debussy : Prelúdia , Arabesky

A.Dvořák : Poetické, Nokturna nálady, Klavírne skladby, Mazúrky...

Z. Fibich: Nálady, dojmy a upomínky

F. Chopin : Mazúrky, Prelúdia, Valčíky

D. Kabalevskij : Prelúdia

E. Suchoň : Elégie, Preletel sokol , Sonatína

D. Šostakovič: Prelúdia , 3 fantastické tance

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné prispôbiť schopnostiam dieťaťa. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

4. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 hod.
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Štúdium na druhom stupni ZUŠ rozvíjať osobnosť mladých ľudí, ich citové zrenie, kultivovať a formovať ich charakter. Možnosť štúdia by mala byť otvorená čo najväčšiemu počtu študentov, pretože takto rozvinutá osobnosť má mať dosah na kultúru každého prostredia

Klavír má široké uplatnenie nie len ako sólový nástroj ale aj ako súčasť komornej súborovej a orchestrálnej hry. U žiakov sa vytvára užší vzťah k hudbe, vytvárajú sa hudobné skúsenosti a zručnosti. Je potrebné rozvíjať hudobnú predstavivosť, fantáziu, hudobnú pamäť, dynamiku, melódiu, harmóniu, farbu tónu. Učivo sa vyberá so zreteľom na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady a technickú vyspelosť. Učivo môže zahŕňať aj skladby, ktoré sa v osnovách nenachádzajú, ale sú umelecky hodnotné a svojou technickou náročnosťou zodpovedajú príslušnému ročníku.

C I E L E:

Učiteľ na tomto stupni by mal byť žiakovi priateľom a umeleckým partnerom. Mal by rozvíjať tvorivý a interpretačný potenciál poslucháča podľa jeho individuálnych daností a záľub, viesť ho k tomu, aby si vedel sám vyberať a budovať osobný repertoár.

Vytvoriť dokonalú harmonickú vyváženosť medzi sluchovou a motorickou sférou. Neustále pestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu, tvorivý prístup, kreativitu v práci. Rozvíjať samostatnosť žiaka a svojou vlastnou aktivitou dbať na pestrosť hodín a neformálnosť vyučovacieho procesu. Podporovať osobitný prístup žiaka k umeniu, ku klavírnej hre. Voliť rôzne metódy pre vzbudenie a rozvíjanie záujmu žiakov o hudobné umenie a nadšenie pre klavírnú hru. Doviesť žiaka k úspešnému ukončeniu štúdia v ZUŠ.

O B S A H:

Rozvíjať tvorivý a interpretačný potenciál žiaka podľa individuálnych dispozícií. Budovať komplexný osobný repertoár, zahrnúť každé štýlové obdobie, hudobné formy či žánre.

Osobitnú pozornosť venovať študentom, ktorí sa pripravujú na ďalšie profesné štúdium na hudobných fakultách.

Vyvážiť emotívny a racionálny prístup k skladbám formou rozboru skladieb z rôznych hľadísk.

Ponúkať možnosť rôznych komorných zoskupení.

Rozvíjať pohotovosť čítania nôt hrou z listu.

Štvorročná hra , korepetícia

H U D O B N Ý M A T E R I Á L :

Cramer: Etudy
C. Czerny: Etudy op. 849, 299
J.S.Bach: Dvojhlasné invencie
J.S. Bach: Francúzske suity
Progresívne baroko
J. Hatrík: Pod' do môjho náručia
B.Bartók: Mikrokozmos
    Pre deti
    Román táncok
J. Cikker: Čo mi deti rozprávali
L.v.Beethoven: Sonáty
L. v. Beethoven: Tance, Bagately
M. Moyzes: Naším deťom
D. Kabalevskij: Klavírny album pre deti
E. Hradecký: Tance
E. H. Grieg: Lyrické skladby
M. Glier: Album klavírnych skladieb
J. Brahms: Valčíky
J.Cikker : Čo mi deti rozprávali
F.Schubert: Valčíky, Dve scherza, Tance
R.Schumann: Detské scény
Járdányi Pál : Szonatina
Zongoramuzsika
M. Dvořák: Jazzové etudy
Preludia (Rachmaninov, Šostakovič...)
C.Debussy : Album
F. Horký: Hezké prázdniny
J. Brahms: Magyar táncok
C. Debussy : Prelúdia , Arabesky
A.Dvořák : Poetické, Nokturna nálady, Klavírne skladby, Mazúrky...
Z. Fibich: Nálady, dojmy a upomínky
F. Chopin : Mazúrky, Prelúdia, Valčíky
D. Kabalevskij : Prelúdia
E. Suchoň : Elégie, Preletel sokol , Sonatina
D. Šostakovič: Prelúdia , 3 fantastické tance
F.M. Bartholdy : Piesne bez slov , 3 fantázie a capricciá
J. Ježek : Bugatti – step
M. Schmitz : Jazz Parnas , 111 etud a skladieb

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné prispôbiť schopnostiam dieťaťa. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.
Doviesť žiaka k úspešnému ukončeniu štúdia ZUŠ.

Štúdium pre dospelých

Študijné zameranie

HRA NA KLAVÍRI

1. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 hod.

UČEBNÝ PLÁN: č. 20

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Štúdium pre dospelých v ZUŠ by mal rozvíjať osobnosť ľudí, ich citové zrenie, kultivovať a formovať ich charakter. Možnosť štúdia by mala byť otvorená čo najväčšiemu počtu študentov, pretože takto rozvinutá osobnosť má mať dosah na kultúru každého prostredia.

Klavír má široké uplatnenie nie len ako sólový nástroj ale aj ako súčasť komornej súborovej a orchestrálnej hry. U žiakov sa vytvára užší vzťah k hudbe, vytvárajú sa hudobné skúsenosti a zručnosti. Je potrebné rozvíjať hudobnú predstavivosť, fantáziu, hudobnú pamäť, dynamiku, melódiu, harmóniu, farbu tónu. Učivo sa vyberá so zreteľom na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady a technickú vyspelosť. Učivo môže zahŕňať aj skladby, ktoré sa v osnovách nenachádzajú, ale sú umelecky hodnotné a svojou technickou náročnosťou zodpovedajú príslušnému ročníku.

C I E L E:

Učiteľ na tomto stupni by mal byť žiakovi priateľom a umeleckým partnerom. Mal by rozvíjať tvorivý a interpretačný potenciál poslucháča podľa jeho individuálnych daností a záľub, viesť ho k tomu, aby si vedel sám vyberať a budovať osobný repertoár.

Vytvoriť dokonalú harmonickú vyváženosť medzi sluchovou a motorickou sférou. Neustále pestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu, tvorivý prístup, kreativitu v práci. Rozvíjať samostatnosť žiaka a svojou vlastnou aktivitou dbať na pestrosť hodín a neformálnosť vyučovacieho procesu. Podporovať osobitný prístup žiaka k umeniu, ku klavírnej hre. Voliť rôzne metódy pre vzbudenie a rozvíjanie záujmu žiakov o hudobné umenie a nadšenie pre klavírnu hru.

O B S A H:

Rozvíjať tvorivý a interpretačný potenciál žiaka podľa individuálnych dispozícií.
Vyvážiť emotívny a racionálny prístup k skladbám formou rozboru skladieb z rôznych hľadísk.

Ponúkať možnosť rôznych komorných zoskupení.

Rozvíjať pohotovosť čítania nôt hrou z listu.

Štvorročná hra , korepetícia

H U D O B N Ý M A T E R I Á L :

H Berens : Nová škola zbehlosti op. 61

C. Czerny: Etudy op. 849, 299

J.S.Bach: Dvojhlasné invencie

J.S. Bach: Francúzske suity

Progresívne baroko

J. Hatrík: Pod' do môjho náručia

B.Bartók: Mikrokozmos

Pre deti

Román táncok

J. Cikker: Čo mi deti rozprávali

L.v.Beethoven: Sonáty

L. v. Beethoven: Tance, Bagately

M. Moyzes: Naším deťom

D. Kabalevskij: Klavírny album pre deti

E. Hradecký: Tance

E. H. Grieg: Lyrické skladby

M. Glier: Album klavírnych skladieb

J. Brahms: Valčíky

J.Cikker : Čo mi deti rozprávali

F.Schubert: Valčíky, Dve scherza, Tance

R.Schumann: Detské scény

Járdányi Pál : Szonatína

M. Dvořák: Jazzové etudy

Preludia (Rachmaninov, Šostakovič...)

C.Debussy : Album

F. Horký: Hezké prázdniny

J. Brahms: Magyar táncok

C. Debussy : Prelúdia , Arabesky

A.Dvořák : Poetické, Nokturna nálady, Klavírne skladby, Mazúrky...

Z. Fibich: Nálady, dojmy a upomínky

D. Kabalevskij : Prelúdia

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné prispôbiť schopnostiam dieťaťa. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

2. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Možnosť štúdia by mala byť otvorená čo najväčšiemu počtu študentov, pretože takto rozvinutá osobnosť má mať dosah na kultúru každého prostredia

Klavír má široké uplatnenie nie len ako sólový nástroj ale aj ako súčasť komornej súborovej a orchestrálnej hry. U žiakov sa vytvára užší vzťah k hudbe, vytvárajú sa hudobné skúsenosti a zručnosti. Je potrebné rozvíjať hudobnú predstavivosť, fantáziu, hudobnú pamäť, dynamiku, melódiu, harmóniu, farbu tónu. Učivo sa vyberá so zreteľom na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady a technickú vyspelosť. Učivo môže zahŕňať aj skladby, ktoré sa v osnovách nenachádzajú, ale sú umelecky hodnotné a svojou technickou náročnosťou zodpovedajú príslušnému ročníku.

C I E L E:

Vytvoriť dokonalú harmonickú vyváženosť medzi sluchovou a motorickou sférou. Neustále pestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu, tvorivý prístup, kreativitu v práci. Rozvíjať samostatnosť žiaka a svojou vlastnou aktivitou dbať na pestrosť hodín a neformálnosť vyučovacieho procesu. Podporovať osobitný prístup žiaka k umeniu, ku klavírnej hre. Voliť rôzne metódy pre vzbudenie a rozvíjanie záujmu žiakov o hudobné umenie a nadšenie pre klavírnu hru.

O B S A H:

Rozvíjať tvorivý a interpretačný potenciál žiaka podľa individuálnych dispozícií. Budovať komplexný osobný repertoár, zahrnúť každé štýlové obdobie, hudobné formy či žánre.

Vyvážiť emotívny a racionálny prístup k skladbám formou rozboru skladieb z rôznych hľadísk.

Ponúkať možnosť rôznych komorných zoskupení.

Rozvíjať pohotovosť čítania nôt hrou z listu.

Štvorročná hra , korepetícia

HUDOBNÝ MATERIÁL :

H. Berens : Nová škola zbehlosti op. 61
C. Czerny: Etudy op. 849, 299
J.S.Bach: Dvojhlasné invencie
J.S. Bach: Francúzske suity
Progresívne baroko
J. Hatrík: Pod' do môjho náručia
B.Bartók: Mikrokozmos
    Pre deti
    Román táncok
J. Cikker: Čo mi deti rozprávali
L.v.Beethoven: Sonáty
L. v. Beethoven: Tance, Bagately
M. Moyzes: Naším deťom
D. Kabalevskij: Klavírny album pre deti
E. Hradecký: Tance
E. H. Grieg: Lyrické skladby
M. Glier: Album klavírnych skladieb
J. Brahms: Valčíky
J.Cikker : Čo mi deti rozprávali
F.Schubert: Valčíky, Dve scherza, Tance
R.Schumann: Detské scény
Járdányi Pál : Szonatín
M. Dvořák: Jazzové etudy
Preludia (Rachmaninov, Šostakovič...)
C.Debussy : Album
F. Horký: Hezké prázdniny
J. Brahms: Magyar táncok
C. Debussy : Prelúdia , Arabesky
A.Dvořák : Poetické, Nokturna nálady, Klavírne skladby, Mazúrky...
Z. Fibich: Nálady, dojmy a upomínky
F. Chopin : Mazúrky, Prelúdia, Valčíky
D. Kabalevskij : Prelúdia

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné prispôbiť schopnostiam dieťaťa. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

3. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 hod.
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Možnosť štúdia by mala byť otvorená čo najväčšiemu počtu študentov, pretože takto rozvinutá osobnosť má mať dosah na kultúru každého prostredia

Klavír má široké uplatnenie nie len ako sólový nástroj ale aj ako súčasť komornej súborovej a orchestrálnej hry. U žiakov sa vytvára užší vzťah k hudbe, vytvárajú sa hudobné skúsenosti a zručnosti. Je potrebné rozvíjať hudobnú predstavivosť, fantáziu, hudobnú pamäť, dynamiku, melódiu, harmóniu, farbu tónu. Učivo sa vyberá so zreteľom na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady a technickú vyspelosť. Učivo môže zahŕňať aj skladby, ktoré sa v osnovách nenachádzajú, ale sú umelecky hodnotné a svojou technickou náročnosťou zodpovedajú príslušnému ročníku.

C I E L E:

Učiteľ na tomto stupni by mal byť žiakovi priateľom a umeleckým partnerom. Mal by rozvíjať tvorivý a interpretačný potenciál poslucháča podľa jeho individuálnych daností a záľub, viesť ho k tomu, aby si vedel sám vyberať a budovať osobný repertoár.

Neustále pestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu, tvorivý prístup, kreativitu v práci. Rozvíjať samostatnosť žiaka a svojou vlastnou aktivitou dbať na pestrosť hodín a neformálnosť vyučovacieho procesu. Podporovať osobitný prístup žiaka k umeniu, ku klavírnej hre. Voliť rôzne metódy pre vzbudenie a rozvíjanie záujmu žiakov o hudobné umenie a nadšenie pre klavírnú hru.

O B S A H:

Rozvíjať tvorivý a interpretačný potenciál žiaka podľa individuálnych dispozícií. Budovať komplexný osobný repertoár, zahrnúť každé štýlové obdobie, hudobné formy či žánre.

Vyvážiť emotívny a racionálny prístup k skladbám formou rozboru skladieb z rôznych hľadísk.

Ponúkať možnosť rôznych komorných zoskupení.

Rozvíjať pohotovosť čítania nôt hrou z listu.

Štvorročná hra , korepetícia

HUDOBNÝ MATERIÁL :

C. Czerny: Etudy op. 849, 299
J.S.Bach: Dvojhlasné invencie
J.S. Bach: Francúzske suity
Progresívne baroko
J. Hatrík: Pod' do môjho náručia
B.Bartók: Mikrokozmos
    Pre deti
    Román táncok
J. Cikker: Čo mi deti rozprávali
L.v.Beethoven: Sonáty
L. v. Beethoven: Tance, Bagately
M. Moyzes: Naším deťom
D. Kabalevskij: Klavírny album pre deti
E. Hradecký: Tance
E. H. Grieg: Lyrické skladby
M. Glier: Album klavírnych skladieb
J. Brahms: Valčíky
J.Cikker : Čo mi deti rozprávali
F.Schubert: Valčíky, Dve scherza, Tance
R.Schumann: Detské scény
M. Dvořák: Jazzové etudy
Preludia (Rachmaninov, Šostakovič...)
C.Debussy : Album
J. Brahms: Magyar táncok
C. Debussy : Prelúdia , Arabesky
A.Dvořák : Poetické, Nokturna nálady, Klavírne skladby, Mazúrky...
Z. Fibich: Nálady, dojmy a upomínky
F. Chopin : Mazúrky, Prelúdia, Valčíky
D. Kabalevskij : Prelúdia
E. Suchoň : Elégie, Preletel sokol , Sonatína
M. Schmitz : Jazz Parnas , 111 etud a skladieb

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné prispôbiť schopnostiam dieťaťa. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

4. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Štúdium pre dospelých v ZUŠ by mal formovať a rozvíjať osobnosť mladých ľudí, ich citové zrenie, kultivovať ich charakter. Možnosť štúdia by mala byť otvorená čo najväčšiemu počtu študentov, pretože takto rozvinutá osobnosť má mať dosah na kultúru každého prostredia

Klavír má široké uplatnenie nie len ako sólový nástroj ale aj ako súčasť komornej súborovej a orchestrálnej hry. U žiakov sa vytvára užší vzťah k hudbe, vytvárajú sa hudobné skúsenosti a zručnosti. Je potrebné rozvíjať hudobnú predstavivosť, fantáziu, hudobnú pamäť, dynamiku, melódiu, harmóniu, farbu tónu. Učivo sa vyberá so zreteľom na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady a technickú vyspelosť. Učivo môže zahŕňať aj skladby, ktoré sa v osnovách nenachádzajú, ale sú umelecky hodnotné a svojou technickou náročnosťou zodpovedajú príslušnému ročníku.

C I E L E:

Učiteľ na tomto stupni by mal byť žiakovi priateľom a umeleckým partnerom. Mal by rozvíjať tvorivý a interpretačný potenciál poslucháča podľa jeho individuálnych daností a záľub, viesť ho k tomu, aby si vedel sám vyberať a budovať osobný repertoár.

Vytvoriť dokonalú harmonickú vyváženosť medzi sluchovou a motorickou sférou. Neustále pestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu, tvorivý prístup, kreativitu v práci. Rozvíjať samostatnosť žiaka a svojou vlastnou aktivitou dbať na pestrosť hodín a neformálnosť vyučovacieho procesu. Podporovať osobitný prístup žiaka k umeniu, ku klavírnej hre. Voliť rôzne metódy pre vzbudenie a rozvíjanie záujmu žiakov o hudobné umenie a nadšenie pre klavírnú hru. Doviessť žiaka k úspešnému ukončeniu štúdia v ZUŠ.

O B S A H:

Rozvíjať tvorivý a interpretačný potenciál žiaka podľa individuálnych dispozícií. Budovať komplexný osobný repertoár, zahrnúť každé štýlové obdobie, hudobné formy či žánre.

Osobitnú pozornosť venovať študentom, ktorí sa pripravujú na ďalšie profesionálne štúdium na hudobných fakultách.

Vyvážiť emotívny a racionálny prístup k skladbám formou rozboru skladieb z rôznych hľadísk.

Ponúkať možnosť rôznych komorných zoskupení.

Rozvíjať pohotovosť čítania nôt hrou z listu.

Štvorročná hra , korepetícia

H U D O B N Ý M A T E R I Á L :

H. Berens : Nová škola zbehlosti op.61
C. Czerny: Etudy op. 849, 299
J.S.Bach: Dvojhlasné invencie
J.S. Bach: Francúzske suity
Progresívne baroko
J. Hatrík: Pod' do môjho náručia
B.Bartók: Mikrokozmos
    Pre deti
    Román táncok
J. Cikker: Čo mi deti rozprávali
L.v.Beethoven: Sonáty
L. v. Beethoven: Tance, Bagately
M. Moyzes: Naším deťom
D. Kabalevskij: Klavírny album pre deti
E. Hradecký: Tance
E. H. Grieg: Lyrické skladby
M. Glier: Album klavírnych skladieb
J. Brahms: Valčíky
J.Cikker : Čo mi deti rozprávali
F.Schubert: Valčíky, Dve scherza, Tance
R.Schumann: Detské scény
Járdányi Pál : Szonatína
Zongoramuzsika
M. Dvořák: Jazzové etudy
Preludia (Rachmaninov, Šostakovič...)
C.Debussy : Album
F. Horký: Hezké prázdniny
J. Brahms: Magyar táncok
C. Debussy : Prelúdia , Arabesky
A.Dvořák : Poetické, Nokturna nálady, Klavírne skladby, Mazúrky...
Z. Fibich: Nálady, dojmy a upomínky
F. Chopin : Mazúrky, Prelúdia, Valčíky
D. Kabalevskij : Prelúdia
E. Suchoň : Elégie, Preletel sokol , Sonatína
D. Šostakovič: Prelúdia , 3 fantastické tance
F.M. Bartholdy : Piesne bez slov , 3 fantázie a capricciá
J. Ježek : Bugatti – step
M. Schmitz : Jazz Parnas , 111 etud a skladieb

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné prispôbiť schopnostiam dieťaťa. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka. Doviessť žiaka k úspešnému ukončeniu štúdia ZUŠ.

Hudobný odbor:

HRA NA KLÁVESOVÝCH NÁSTROJOCH

5.1.3 študijné zameranie

HRA NA KEYBOARDE

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Hudba ako jedna z múz veľmi úzko súvisí s fyzikou a matematikou. Možno práve vďaka fyzikálnej podstate zvuku prenikla do oblasti hudby v značnej miere práve elektronika, ktorá má za sebou približne sto rokov vývoja. Je to celkom logický vývoj hudobného inštrumentária, ktorý ide ruka v ruke s celkovým vývojom technológií.

Do skupiny elektronických klávesových hudobných nástrojov patria: organy, digitálne klavíry, syntetizátory, keyboardy. Práve posledne menovaný sa stal na prelome 20. a 21. storočia veľmi populárny a žiadaný. Tento nástroj, ktorý sa teší rastúcej obľube, nám ponúka široké možnosti nástroja a želaniam a očakávaniam žiakov.

Elektronický keyboard sa teší stále väčšej obľube u žiakov. Stelesňuje spojenie klasického umenia s modernou technológiou. Nástroj môže byť ovládaný klasickým spôsobom, ale aj elektronicky, prípadne vo vhodnej kombinácii. Vyučujúci predmetu hra na keyboarde musí zvažovať mieru použiteľnosti a vyváženosti klasického, populárneho a folklórneho materiálu s ohľadom na schopnosti a inklináciu žiakov.

Ako najvhodnejší sa javí ten smer výučby, ktorý vychádza z čiastočného prepojenia učebných osnov hry na klavíri s bohatými možnosťami, ktoré poskytuje tento moderný nástroj. Pritom musíme mať na pamäti, že tieto dva nástroje nemožno porovnávať, pretože vo svojej podstate sú úplne odlišné.

Prípravné štúdium

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5 (individuálne vyučovanie, 1 x týždenne)
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 1a, 1b

CIELE:

Cieľom predmetu je vzbudiť u žiakov záujem o hudbu a nástroj. Naučiť žiakov počúvať a prežívať hudbu. Vyučovanie viesť hravou formou s využívaním všetkých didaktických zásad - zásad názornosti, primeranosti, postupnosti individuálneho prístupu atď. Osvojovať správne návyky nástrojovej hry.

OBSAH:

- získanie základných hudobných návykov – postavenie pravej a ľavej ruky, sedenie za nástrojom, rozvoj sluchovej predstavivosti
- základné znalosti technického ovládania nástroja – funkcií (Acmp., Sync-Start, Voice, Style, Main A/B, Ending)
- sluchová orientácia v nástrojoch Clavi, Strings, Drum-Perkussion
- rozvíjanie rytmického cítenia (C, 3/4, 2/4 takt)
- hra tenuto, legato, dynamika, frázovanie
- hra jednoduchých ľudových piesní v päťprstovej polohe s využitím akordického sprievodu pomocou harmonických funkcií (T, D)
- orientácia v základných akordických značkách (C, G...)

NOTOVÝ MATERIÁL:

J.Mašinda : Nová slovenská klavírna škola – detské riekanky v úvode
Janžurová – Borová: Nová česká klavírna škola 1.č
J.C.Milles: Učíme sa hrať na klavír (keyboard)
P. Malý : Škola hry na klavír a keyboard 1.č
F.Emonts: EuropäischeKlavierschule 1.č
V.Patejdl: Klávesová škola Casio 1.č
A.Benthien: Nová škola hry na kryboarde 1.č
E. Spáčil : Hráme s Yamahou 1.č
Yamaha Song Book
V. Lichnerová: Zahraj mi pesnočku

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUP:
Žiak: - má schopnosť zahrať na keyboarde spolu oboma rukami melódiu so sprievodom (T, D) - dodržiava správne uvoľnené držanie ruky a celú polohu tela pri hre - cíti rytmus v dvoj a trojdobom metre, začiatok na koniec frázy, dodržiava artikuláciu a tempo - ovláda základné funkcie keyboardu a vie ich použiť pri hre	- 2 prednesové skladbičky (ľudová pieseň, tanec) s použitím základných funkcií (adekvátne vospelosti žiaka) - postupová skúška do 1. ročníka - 2 skladby: 1. melódia s elementárnym akordickým sprievodom (s využitím / bez STYLE) 2. ľubovoľná ľudová pieseň – klavírny typ sprievodu

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V PHV je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Pestujeme predovšetkým sluch, rytmické cítenie a hudobnú predstavivosť.

Vyučovanie je preto potrebné viesť hravou formou s využitím zásady názornosti.

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia

Študijné zameranie

HRA NA KEYBORDE

1. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2 x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 3

CIELE:

Cieľom predmetu je naučiť žiakov, že invenčný umelec a interpret môže pomocou elektronických systémov vytvárať veľmi kvalitnú hudbu, ktorá nemusí byť používaná k masovej prezentácii banality.

Vzbudiť záujem o hru na nástroji, naučiť ich hudbu počúvať, prežívať a vytvárať. Najdôležitejším momentom pri formovaní kladného vzťahu žiaka k hudbe a hudobnému nástroju sú jeho prvé kontakty s hudbou prostredníctvom pedagóga. Preto je potrebné už od začiatku štúdia venovať pozornosť predpokladom žiaka (fyzickým, psychickým) pre hru na nástroji a citlivým prístupom tieto predpoklady rozvíjať. Výučba hry na keyboarde v 1.

ročníku sa opiera najmä o hru melódií (ľudových i umelých) s automatickým sprievodom čiastočne polyfónnu a kolektívnu hru.

OBSAH:

- upevňovanie základných hudobných návykov – postavenie ruky, sedenie (postoj), rozvoj sluchovej predstavivosti
- využívanie základných funkcií (Start – Stop, Display, Voice, Style, mód Normal, Demo, Intro, Ending)
- sluchová orientácia v nástrojoch Clavi, Strings, Drum-Perkusion
- rozvíjanie rytmického cítenia (C, 3/4, 2/4 takt, nota s bodkou)
- hra legato, tenuto, staccato, dynamika, frázovanie
- podkladanie palca – (príprava k hre stupníc)
- hra durových stupníc do dvoch #,b – kvintakord
- dodržiavanie klavírneho prstokladu
- stupnica a mol prirodzená
- hra jednoduchých ľudových piesní s využitím harmonických funkcií (T,D)
- orientácia v základných akordických značkách (C, F, E,..)

NOTOVÝ MATERIÁL:

Song Book - pri kúpe nástroja býva ako príbalový materiál

V. Patejdl: Klávesová škola Casio - obsahuje známe detské piesne

Spáčil: Hrajeme s Yamahou - 1.č.

A.Benthien: Der neueWegzumKeyboardspiel - 1.č. - doporuč. veľmi dobrá škola

P. Malý : Škola hry na klavír a keyboard -1 .č. - doporuč.

J. Mašinda: Nová slovenská klavírna škola

J. Mašinda: Klavírna čítanka

Emonts: EuropäischeKlavierschule- 1.č.

Yamaha Song Book

A teraz túto...- brož. so slov. ľudovými piesňami

M. Kurteva: Klavírna škola pre začiatočníkov 1. č.

V. Lichnerová: Zahraj mi pesničku

- ľudové piesne a prednesové skladby podľa schopností žiaka

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v týchto učebných osnovách, slúži k základnej orientácii učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUP:
<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - má schopnosť zahrať na keyboarde spolu oboma rukami melódiu so sprievodom - dodržiava správne uvoľnené držanie ruky a celú polohu tela pri hre - cíti rytmus v dvoj a trojdobom metre, začiatok na koniec frázy, dodržiava artikuláciu a tempo - ovláda základné funkcie keyboardu a vie ich použiť pri hre - hra z listu	<ul style="list-style-type: none"> - 2 prednesové skladbičky (ľudová pieseň, tanec) s použitím základných funkcií (adekvátne vospelosti žiaka) <p>Verejné vystúpenie najmenej 1x polročne (sólová hra), podmienka hra naspamäť.</p> <p>Žiak bez PŠ môže mať verejné vystúpenie v II. polroku.</p>

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 1. ročníku predmet hra na keyboard nadväzuje n PHV, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Pestujeme predovšetkým sluch, rytmus a hudobnú predstavivosť, preto vo výučbe využívame prenášanie melódie do inej tóniny (transpozícia), posúvanie v rámci tóniny (translácia) a zmeny zvukovej kvality (farba). Vyučovanie viesť hrovou formou s využívaním zásady názornosti.

2. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2 x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 3

CIELE:

Podľa schopnosti a vospelosti žiaka sa snaží pedagóg uskutočniť prechod z počiatočného štádia klavírnej hry. Technicky zdokonaľuje základ vytvorený v predošlom ročníku, rozširuje ho a hudobne smeruje od detských pesničiek a skladbičiek. K náročnejším pesničkám populárnym, folklórnym a prípadne klasickým skladbičkám. Melódie budú zložitejšie, môže dochádzať k rôznym kombináciám na základe možností nástroja samozrejme vždy podľa vospelosti žiaka. Vzťah k hudbe treba pestovať na vysokej úrovni, viesť žiaka k poznávaniu hodnotných skladieb.

OBSAH:

- rozširovať znalosť funkcií nástroja – práca s transpozíciou, Voice (hľadanie zvukov), práca s tempom,
- 6/8 takt
- a mol, príp. e mol harmonická
- znalosť funkcií septakordov – napr. C7, D7, G7
- čiastočná znalosť mol akordov

NOTOVÝ MATERIÁL:

YamahaPortatone - Song Book

E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou I. a II.č.

E. Spáčil: Vianoce s Yamahou

A. Benthien: Der Neue Weg zum Keyboardspiel - II.č.

P.Malý: Škola hry na klavír a keyboard - I a II. diel

Hity 20. storočia - vybrať jednoduchšie piesne

O.Suchý: Pesničky z muzikálov a hudobných filmov

A teraz túto - slov. ľudové piesne

J.S.Bach: Knižička skladieb pre A.M.Bachovú

Emonts: Europäische Klavierschule – I. a II.č.

C. Czerny: Etudy op. 599

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUP:
Schopnosť hrať dvoma rukami: melódia + sprievod. Hrať osminové noty. Reagovať na zmeny v melódii, začiatok improvizácie. Ovládanie funkcií nástroja, akordy dur, mol dur7. Hra z listu.	Dve ľudové piesne alebo ľahšie populárne piesne, prípadne klasické ľahké skladbičky s rôznymi funkciami tohto nástroja. Verejné vystúpenie najmenej 1x polročne (sólová hra), podmienka hra spamäti.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Nadväzujeme na prácu a znalosti v 1. ročníku. Melódie môžu byť dlhšie a zložitejšie s použitím zložitejších funkcií nástroja. Cíbrime sluch pre Duál + Harmony (viac farieb a hlasov). Snaha o malú formu – tvorba malej skladbičky ktorá má zmysel. Podľa schopnosti žiaka pedagóg dokáže variovať notový materiál, dáva vznik samostatnej tvorbe.

3. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2 x týždenne)
1,0 (komorná hra alebo štvorročná hra 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 3

CIELE:

Rozširovať u žiakov štúdium rozmanitých hudobných žánrov (skladby klasické, populárne a tanečné) podľa schopností a záujmu jednotlivca. Rozvíjať u žiaka zmysel pre štýlovú reprodukciu. Orientovať sa v tabuľke ťažších akordov ako sú molové akordy, septakordy, molové septakordy. Rozvíjať hru z listu a fantáziu s cieľom sledovať prípravu neskoršej improvizácie.

OBSAH:

- práca s keyboardom (mód Single Finge, mód Split, mód Fingered, funkcia DUAL, HARMONY a rôzne štýly ako napr. pop, rock, beat, jazz, dance...)
- znalosť funkcií septakordov – napr. F7, B7, Es7, a mol 7, e mol 7 a pod.
- stupnice E dur, h mol, d mol

NOTOVÝ MATERIÁL:

YamahaPortatone - Song Book

E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou II.č.

E. Spáčil: Vianoce s Yamahou

A. Benthien: Der Neue Wegzum Keyboardspiel - II.č.

P.Malý: Škola hry na klavír a keyboard - I a II. diel

Hity 20. storočia - vybrať jednoduchšie piesne

O.Suchý: Pesničky z muzikálov a hudobných filmov - dopor.

A teraz túto - slov. ľudové piesne

J.S.Bach: Knižočka skladieb pre A. M. Bachovú

Emonts: Europäische Klavierschule – I. a II.č.

C. Czerny: Etudy op. 599

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUP:
Zvyšovať schopnosť hrať dvoma rukami: melódia a sprievod so správnym rytmickým zadelením.	2 náročnejšie skladby (ľudovú alebo populárnu) prípadne aj s jej úpravou, s využitím rôznych funkcií nástroja.
Zvyšovať obratnosť pri ovládaní funkcií nástroja.	Verejné vystúpenie najmenej 1x polročne (sólová hra), podmienka hrať naspamäť.
Bežná znalosť v obsahu uvedených akordov, hra z listu.	V II. polroku prezentácia v rámci štvorročnej alebo komornej hry podľa schopností žiaka.
Zapojiť žiaka podľa jeho schopností do štvorročnej hry alebo komornej hry.	

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Nadväzujeme na prácu a znalosti z 2. ročníka. Melódie môžu byť dlhšie a zložitejšie s použitím zložitejších funkcií nástroja. Snažiť sa čiastočne o dosiahnutie improvizáčnych schopností jednotlivca. Podľa schopností žiaka pedagóg dokáže variovať notový materiál, dáva vznik samostatnej tvorbe.

4. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2 x týždenne)
1,0 (komorná hra alebo štvorročná hra 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 3

CIELE:

Rozširovať u žiakov štúdium rozmanitých hudobných žánrov (skladby klasické, populárne a tanečné) podľa schopnosti a záujmu jednotlivca. Rozvíjať u žiaka zmysel pre štýlovú reprodukciu. Orientovať sa v tabuľke ťažších akordov ako sú molové akordy, septakordy, molové septakordy. Rozvíjať hru z listu a fantáziu s cieľom sledovať prípravu neskoršej improvizácie.

OBSAH:

- práca s keyboardom (mód Single Finge, mód Split, mód Fingered, funkco a DUAL, HARMONY a rôzne štýly ako napr. pop, rock, beat, jazz, dance...)
- znalosť funkcií septakordov s veľkou septimou – napr. F mai, e mai
- stupnice g mol, c mol

NOTOVÝ MATERIÁL:

- YamahaPortatone - Song Book
 E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou II.č.
 E. Spáčil: Vianoce s Yamahou
 A. Benthien: Der Neue Weg zum Keyboardspiel - II.č.
 P.Malý: Škola hry na klavír a keyboard - I a II. diel
 O.Suchý: Pesničky z muzikálov a hudobných filmov - dopor.
 A teraz túto - slov. ľudové piesne
 J.S.Bach: Knižočka skladieb pre A.M.Bachovú
 Emonts: Europäische Klavierschule – II. a III.č.
 C. Czerny: Etudy op. 261
 Kleinová: Album etud II.
 J.S. Bach: Malé prelúdiá a fugety
 České a slovenské hity 20. storočia I.-V.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUP:
<p>Prehliť žiakovo chápanie tempa, dynamiky a charakteru predvolených sprievodov, hra z listu.</p> <p>Zapojiť žiaka podľa schopnosti do štvorročnej alebo komornej hry.</p>	<p>2 – 3 náročnejšie skladby (ľudovú alebo populárnu) prípadne aj s jej úpravou, s využitím rôznych funkcií nástroja.</p> <p>Verejné vystúpenie najmenej 1x polročne (sólová hra), podmienka hra naspamäť.</p> <p>V rámci komornej alebo štvorročnej hry vystúpenie polročne (1 skladba).</p> <p>Záverečná skúška – obsah:</p> <p>2 menšie skladby alebo 1 skladba väčšieho rozsahu, rôzneho charakteru, štýlu, obdobia (sólová hra).</p> <p>V rámci KH – 1 skladba.</p>

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Nadväzujeme na prácu a znalosti z 3. ročníka. Žiak vie samostatne vybrať charakterovo vhodný sprievod pre danú melódiu. V improvizácii využíva nové znalosti z oblasti harmónie a formy.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Študijné zameranie

HRA NA KEYBORDE

1. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2 x týždenne)
1,0 (komorná hra alebo štvorročná hra 1x týždenne)
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 3

CIELE:

Pracovať so zvukovými možnosťami nástroja vytváraním nových kombinácií predvolených nástrojov, rozvíjať orientáciu v harmonickom priestore tónin s viacerými predznamenaniami, naučiť sa modulovať do príbuzných tónin.

OBSAH:

- prehlbovať znalosť durových a molových stupníc s 3 – 5b
- prehlbovať znalosť základných akordov a ich obratov v durových a molových tóninách s 3 – 5#
- prehlbovať znalosť septakordov a ich obratov v C dur a a mol
- prehlbovať znalosť štýlov (pop, rock, latino...)
- štúdium folklórnej hudby (najmä slovenskej) a znalosť možností jej spracovania

NOTOVÝ MATERIÁL:

E. Spáčil: Hráme s Yamahou – II. a III.č.
A. Benthien: Nová škola hry na keyborde – III.č.
P. Malý: Škola hry na klavír a keyboard – II. a III.č.
Yamaha Song Boock
České a slovenské hity 20. stor. – I. – VI. č. výber
Dřevíkovský: Každý se může stát kouzelníkem – III. a IV.č.
K. Svrčina: Netradiční škola hry na netradiční nástroje
J.S. Bach: Malé prelúdiá a fugety
C.Cerny: Klavírne etudy op. 261, op. 849

J. L. Dusík: Sonatíny
Kleinová, Fischerová: Album etud č. III. a IV.
Emonts: Európska klavírna škola č. III.
- moderné piesne voľne dostupné na internete
- vlastné úpravy populárnych skladieb

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUP:
Žiak má schopnosť samostatne vytvoriť úpravu ľudovej alebo populárnej piesne s využitím základných harmonických funkcií i septakordov v danej tónine.	3 náročnejšie skladby v aspoň dvoch rôznych štýloch. Verejné vystúpenie najmenej 1x polročne (sólová hra), podmienkou je hra s pamäti. V rámci komornej alebo štvorročnej hry aspoň jedno vystúpenie polročne.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Nadväzujeme na prácu a znalosti zo 4. ročníka. Žiak je vedený ku analýze harmonickej stránky a formových postupov originálu upravovanej skladby a využitiu vlastných postupov podľa požadovaného charakteru úpravy.

2. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2 x týždenne)
1,0 (komorná hra alebo štvorročná hra 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 3

CIELE:

Pracovať so zvukovými možnosťami nástroja vytváraním nových kombinácií predvolených nástrojov, štýlov, prehľbovať znalosti o možnostiach nástroja – dual, split... Zdokonaľovať technickú zručnosť ako pravej, tak ľavej ruky. Rozvíjať hru z listu a orientovať sa v tabuľke akordov.

OBSAH:

- prehľbovať znalosť všetkých stupníc
- vytvárať sluchovú predstavu žiaka
- využívanie zvukových efektov
- štúdium rytmov blues, swing, ragtime...
- hra melódie viachlasne

NOTOVÝ MATERIÁL:

Vlastné úpravy populárnych skladieb

Využitie klavírnej literatúry podľa toho, ktorý hudobný prvok chceme precvičovať (technika, ľavá ruka, viachlas....)

Výber skladieb z keyboardovej literatúry (E. Spáčil, K. Baker, Yamaha, internetové stránky...)

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUP:
Žiak má schopnosť samostatne vytvoriť úpravu ľudovej alebo populárnej piesne s využitím základných harmonických funkcií i septakordov v danej tónine v zložitejšej forme oproti minulému roku.	3 náročnejšie skladby v aspoň dvoch rôznych štýloch. Verejné vystúpenie najmenej 1x polročne (sólová hra), hra spamäti. V rámci komornej alebo štvorročnej hry aspoň jedno vystúpenie polročne.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Nadväzujeme na prácu a znalosti z 1. ročníka. Žiak je vedený ku analýze harmonickej stránky a formových postupov originálu upravovanej skladby a využitiu vlastných postupov podľa požadovaného charakteru úpravy. Zvyšujeme náročnosť.

3. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2 x týždenne)
1,0 (komorná hra alebo štvorručná hra 1x týždenne)
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 3

CIELE:

Aj naďalej pracovať so zvukovými možnosťami nástroja vytváraním nových kombinácií predvolených nástrojov, štýlov, prehľbovať znalosti o možnostiach nástroja – dual, split.... Zdokonaľovať technickú zručnosť ako pravej, tak ľavej ruky. Rozvíjať hru z listu a orientovať sa v tabuľke akordov. Viest' žiaka k samotnému prístupu k pochopeniu a štúdiu skladby. Učiť žiaka základom improvizácie a transpozície (prostredníctvom hry ľudových piesní).

OBSAH:

- prehľbovať znalosť všetkých stupníc
- hra stupníc v terciách
- vytvárať sluchovú predstavu u žiaka
- využívanie zvukových efektov
- štúdium rytmov blues, swing, ragtime...
- hra melódie viachlasne
- využívanie aj zložitejších možností funkcií nástroja (základy programovania – práca so sequencerom, prepojenie nástroja s PC, intervalové postupy, využívanie pamäte nástroja...)

NOTOVÝ MATERIÁL:

Vlastné úpravy populárnych skladieb

Využitie klavírnej literatúry podľa toho, ktorý hudobný prvok chceme precvičovať (technika, ľavá ruka, viachlas....)

Výber skladieb z keyboardovej literatúry (E. Spáčil, K. Baker, Yamaha, jak hrát pop & rock album 1. – 5, internetové zdroje, stránky...)

Výber skladieb z klavírnej literatúry (J. S. Bach: Malé prelúdiá a fugetty, M. Dvořák: Jazzové klavírne etudy I. diel, B. Bartók: Mikrokozmos....)

Výber z literatúry iných nástrojov

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUP:
Žiak má schopnosť samostatne vytvoriť úpravu ľudovej alebo populárnej piesne s využitím základných harmonických funkcií a septakordov s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas), v danej tónine v zložitejšej forme oproti minulému roku.	3 náročnejšie skladby v aspoň dvoch rôznych štýloch. Verejné vystúpenie najmenej 1x polročne (sólová hra), hra spamäti. V rámci komornej alebo štvorročnej hry aspoň jedno vystúpenie polročne.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Nadväzujeme na prácu a znalosti z 2. ročníka. Žiak je vedený ku analýze harmonickej stránky a formových postupov originálu upravovanej skladby a využitiu vlastných postupov podľa požadovaného charakteru úpravy. Zvyšujeme náročnosť.

4. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2 x týždenne)
1,0 (komorná hra alebo štvorročná hra 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 3

V tomto ročníku sa uzatvára základné vzdelanie žiaka na I. stupni štúdia ZUŠ záverečnou skúškou.

CIELE:

Aj naďalej pracovať so zvukovými možnosťami nástroja vytváraním nových kombinácií predvolených nástrojov, štýlov, prehľbovať znalosti o možnostiach nástroja – dual, split.... Zdokonaľovať technickú zručnosť ako pravej aj ľavej ruky. Rozvíjať hru z listu a orientovať sa v tabuľke akordov (dur, mol, septakordy, malé, zmenšené akordy, nonakordy). Viest' žiaka k samotnému prístupu k pochopeniu a štúdiu skladby. Učiť žiaka základom improvizácie a transpozície (prostredníctvom hry ľudových piesní, populárnych piesní a pod.).

OBSAH:

- prehľbovať znalosť všetkých stupníc – DUR/mol/chromatická
- hra stupníc v terciách, hra akordov (trojzvuk, štvorzvuk, D7, D) – melodicky, harmonicky
- vytvárať sluchovú predstavu u žiaka
- využívanie zvukových efektov
- štúdium rytmov blues, swing, ragtime, disco, gospel...
- hra melódie viachlasne
- využívanie aj zložitejších možností funkcií nástroja (základy programovania – práca so sequencerom, prepojenie nástroja s PC, intervalové postupy, využívanie pamäte nástroja...)

NOTOVÝ MATERIÁL:

Vlastné úpravy populárnych skladieb

Využitie klavírnej literatúry podľa toho, ktorý hudobný prvok chceme precvičovať (technika, ľavá ruka, viachlas...)

Výber skladieb z keyboardovej literatúry (E. Spáčil, K. Baker, Yamaha, jak hrát pop & rock album 1. – 5, internetové zdroje, stránky...)

Výber skladieb z klavírnej literatúry (J. S. Bach: Malé prelúdiá a fugetty, M. Dvořák: Jazzové klavírne etudy I. diel, B. Bartók: Mikrokozmos....)

Výber z literatúry iných nástrojov

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUP:
<p>Žiak má schopnosť samostatne vytvoriť úpravu ľudovej alebo populárnej piesne s využitím základných harmonických funkcií a septakordov s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas), v zložitejšej forme oproti minulému roku. Pri hre aplikuje spájanie akordických sledov formou zadržiavania spoločného tónu (príbuznosť akordov).</p>	<p>3 náročnejšie skladby v aspoň dvoch rôznych štýloch.</p> <p>Verejné vystúpenie najmenej 1x polročne (sólová hra), hra spamäti.</p> <p>V rámci komornej alebo štvorručnej hry aspoň jedno vystúpenie polročne.</p> <p>Záverečná skúška:</p> <p>1 skladba bez použitia rytmického sprievodu (barok, klasicizmus a iné...)</p> <p>2 skladby s rytmickým sprievodom, tempovo a charakterovo odlišné.</p>

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Nadväzujeme na prácu a znalosti z 3. ročníka. Žiak je vedený k hlbšej analýze harmonickej stránky a formových postupov pri úprave originálu skladby a využitiu vlastných postupov podľa požadovaného charakteru úpravy. Zvyšujeme náročnosť.

II. stupeň základného štúdia

Študijné zameranie

HRA NA KEYBORDE

1. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorročná hra alebo inštrumentálny sprievod,
alebo 1 – 2 h. komorná hra, hra v súbore

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUP:
Poznanie klasickej literatúry, poznanie vplyvu svetskej, ľudovej a národnej hudobnej kultúry na vznik a vytvorenie svetovej neklasickej resp. populárnej hudby, vznik swingu a jazzu do 30- tých rokov.	Aplikujú teoretické východiská pri štúdiu na keyboarde.
Samovzdelávanie (literatúra, knižnice, internet, You Tube a pod.	Definujú všetky základné technické možnosti a parametre nástroja.
Znalosť všetkých základných technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma.	. Aplikujú samostatné základné nastavenia nástroja v novej skladbe.
Znalosť stupníc: DUR/mol – všetky stupnice: rovný pohyb, protipohyb, 3 hlasné, 4 hlasné akordy, veľké obraty, D7, dom 7, zm. 7	Ovládajú všetky bežné 3 – 4 hlasné akordy.
Absolvovanie vhodných technických cvičení, etúd i prednesov z klasickej klavírnej i inej literatúry s apelom na štandardné 5 oktávové keyboardy.	Vytvárajú až 4 taktové úseky pravou v akordoch podľa jednoduchej, jednohlasnej melódie v danej harmónii.
Rozvíjanie hry akordov podľa akordických	Reprodukovujú správne vhodné technické cvičenia, etudy i prednesové skladby v súlade s obsahovými štandardmi.
	Zahrajú skladby so sprievodom akordových značiek.
	Interpretujú všetky dostupné skladby so

značiek	sprievodom max. 4 hlasných akordov. Navrhujú čo najvhodnejší rytmický štýl, poprípade jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v duál režime. Rozpoznávajú zvuky i farby akordov a základné farby nástrojovej časti keyboardu i v duálnych kombináciách...
---------	--

2. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

1,5 + 0,5 štvorročná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo
 1 – 2 h. komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUP:
Poznanie klasickej literatúry, poznanie histórie neklasickej resp. populárnej hudby 30-40 tych rokov 20. storočia. Samovzdelávanie (literatúra, knižnice, internet, You Tube a pod. Znalosť rozšírenejších technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma. Znalosť stupníc: DUR/mol – všetky stupnice: rovný pohyb, protipohyb, 3 hlasné, 4 hlasné akordy, veľké obraty, D7, dom 7, zm. 7	Aplikujú teoretické východiská pri štúdiu hry na keyboarde. Definujú všetky základné technické možnosti a parametre hudobného nástroja, orientujú sa vo všetkých bežných hudobných žánroch populárnej hudby. Reprodukujú správne stupnice v súlade s obsahovými štandardmi. Ovládajú hru akordov podľa akordických značiek. Reprodukujú správne vhodné technické cvičenia, etudy i prednesové skladby v súlade s obsahovými štandardmi. Ovládajú všetky bežné 3-5 hlasné akordy.

3. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

1,5 + 0,5 štvorročná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo
1 – 2 h. komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUP:
<p>Poznanie klasickej literatúry, poznanie histórie neklasickej resp. populárnej hudby 50-80 tych rokov 20. storočia.</p> <p>Samovzdelávanie (literatúra, knižnice, internet, You Tube a pod.</p> <p>Znalosť rozšírenejších technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma.</p> <p>Znalosť stupníc: DUR/mol – všetky stupnice: rovný pohyb, protipohyb, 3 hlasné, 4 hlasné akordy, veľké obraty, D7, dom 7, zm. 7</p> <p>Absolvovanie vhodných technických cvičení, etúd i prednesov z klasickej klavírnej i inej literatúry s apelom na štandardné 5 oktávové keyboardy.</p> <p>Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek</p>	<p>Reprodukovujú stupnice v súlade s obsahovými štandardmi.</p> <p>Reprodukovujú správne vhodné technické cvičenia, etudy i prednesové skladby v súlade s obsahovými štandardmi.</p> <p>Ovládajú hru podľa akordických značiek, hrajú všetky dostupné skladby so sprievodom max. 6-hlasných akordov.</p> <p>Navrhujú čo najvhodnejší rytmický štýl, poprípade jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v duál režime.</p> <p>Interpretujú skladby bežných hudobných žánrov populárnej hudby.</p> <p>Ovládajú všetky bežné 3 – 4 hlasné akordy.</p> <p>Vytvárajú až 12 taktové úseky pravou rukou v akordoch podľa jednoduchej, jednohlasnej melódie v danej harmónii.</p> <p>Aplikujú samostatné vedomosti v rozšírenom nastavení nástroja v novej skladbe, ovládajú jednoduché nepravidelné rytmy a pod...</p>

4. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

1,5 + 0,5 štvorročná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo
1 – 2 h. komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUP:
<p>Poznanie klasickej literatúry, poznanie histórie neklasickej resp. populárnej hudby 90 tých rokov 20. Storočia po súčasnosť.</p> <p>Samovzdelávanie (literatúra, knižnice, internet, You Tube a pod.</p> <p>Znalosť rozšírenejších technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma.</p> <p>Znalosť stupníc: DUR/mol – všetky stupnice: rovný pohyb, protipohyb, 3 hlasné, 4 hlasné akordy, veľké obraty, D7, dom 7, zm. 7</p> <p>Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek.</p> <p>Absolvovanie vhodných technických cvičení, etúd i prednesov z klasickej klavírnej i inej literatúry s apelom na štandardné 5 oktávové keyboardy.</p> <p>Znalosť a ovládanie enharmonických zámen 7 hlasných akordov, odporúčaných obrátov 7 hlasných akordov.</p> <p>Intonačná, dynamická i rytmická nezávislosť v zložitejších skladbách.</p>	<p>Pracujú s informáciami pre zlepšenie procesu aktívneho učenia sa.</p> <p>Vysvetlia technické možnosti a parametre hudobného nástroja.</p> <p>Aplikujú teoretické východiská do vyučovacieho procesu.</p> <p>Reprodukovujú stupnice v súlade s obsahovými štandardmi.</p> <p>Reprodukovujú správne technické cvičenia, etudy a prednesy v súlade s obsahovými štandardmi.</p> <p>Interpretujú skladby všetkých bežných hudobných žánrov populárnej hudby.</p> <p>Ovládajú všetky bežné 3-7 hlasné akordy, vytvárajú až 16 taktové úseky pravou rukou v akordoch podľa jednoduchej, jednohlasnej melódie v danej harmónii.</p> <p>Zahrajú z listu skladbu z literatúry nižších ročníkov.</p> <p>Aplikujú samostatne vedomosti v kompletnom nastavení nástroja v novej skladbe.</p> <p>Ovládajú prakticky zložitejšie</p>

<p>Zložitejšie nepravidelné rytmy.</p> <p>Schopnosť nájsť čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v dual režime v spojení s podporou živej ľavej ruky v splitovom režime v zložitejších skladbách.</p> <p>Tvorba zložitejších hudobných aranžmánov.</p> <p>Harmonizácia ľudových piesní a piesní pop. hudby.</p>	<p>nepravidelné rytmy.</p> <p>Navrhujú čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v dual režime.</p> <p>Vytvoria aranžmán skladby a zharmonizujú ľudovú i populárnu pieseň.</p> <p>Záverečná skúška:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 skladba bez použitia rytmického sprievodu - 1 alebo 2 skladby s použitím akéhokoľvek rytmického sprievodu alebo s vlastnou harmonickou úpravou
--	---

Štúdium pre dospelých

Študijné zameranie **HRA NA KEYBORDE**

1. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

1,5 + 0,5 štvorročná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo
1 – 2 h. komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUP:
Poznanie klasickej literatúry, poznanie vplyvu svetskej, ľudovej a národnej hudobnej kultúry na vznik a vytvorenie svetovej neklasickej resp. populárnej hudby, vznik swingu a jazzu do 30-tých rokov.	Aplikujú teoretické východiská pri štúdiu hry na keyborde.
Samovzdelávanie (literatúra, knižnice, internet, You Tube a pod.	Definujú všetky základné technické možnosti a parametre hudobného nástroja.
Znalosť všetkých technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma.	Aplikujú samostatne základné nastavenia nástroja v novej skladbe.
Znalosť stupníc: DUR/mol – všetky stupnice: rovný pohyb, protipohyb, 3 hlasné, 4 hlasné akordy, veľké obraty, D7, dom 7, zm. 7	Ovládajú všetky bežné 3-4 hlasné akordy.
Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek.	Vytvárajú až 4 taktové úseky pravou rukou v akordoch podľa jednoduchej, jednohlasnej melódie v danej harmónii.
Absolvovanie vhodných technických cvičení, etúd i prednesov z klasickej klavírnej i inej literatúry s apelom na	Reprodukovujú stupnice v súlade s obsahovými štandardmi.
	Reprodukovujú správne vhodné technické cvičenia, etudy a prednesy v súlade s obsahovými štandardmi.
	Zahrajú skladby so sprievodom podľa akordických značiek.
	Interpretujú všetky dostupné skladby so

štandardné 5 oktávové keyboardy.	sprievodom max. 4 hlasných akordov.
Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek.	Navrhujú čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v dual režime.
Hra všetkých dostupných skladieb so sprievodom max. 4 hlasných akordov typu – 7, Mi7, Dim7, Maj7, 6, Mi6, Mi7/5-a pod....	Rozpoznajú zvuky i farby akordov a základné farby nástrojovej časti keyboardu i v duálnych kombináciách..

2. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

1,5 + 0,5 štvorročná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo
1 – 2 h. komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUP:
<p>Poznanie klasickej literatúry, poznanie histórie neklasickej resp. populárnej hudby 30-40 tych rokov 20. storočia.</p> <p>Samovzdelávanie (literatúra, knižnice, internet, You Tube a pod.</p> <p>Znalosť rozšírejších technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma.</p> <p>Znalosť stupníc: DUR/mol – všetky stupnice: rovný pohyb, protipohyb, 3 hlasné, 4 hlasné akordy, veľké obraty, D7, dom 7, zm. 7</p>	<p>Aplikujú teoretické východiská pri štúdiu hry na keyboarde.</p> <p>Definujú všetky základné technické možnosti a parametre hudobného nástroja.</p> <p>Orientujú sa vo všetkých bežných hudobných žánroch populárnej hudby.</p> <p>Reprodukovujú správne stupnice v súlade s obsahovými štandardmi.</p> <p>Ovládajú hru akordov podľa akordických značiek.</p> <p>Reprodukovujú správne vhodné technické cvičenia, etudy a prednesy v súlade s obsahovými štandardmi.</p> <p>Ovládajú všetky bežné 3-5 hlasné akordy.</p>

3. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

1,5 + 0,5 štvorročná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo
 1 – 2 h. komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE	VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUP:
<p>Poznanie klasickej literatúry, poznanie histórie neklasickej resp. populárnej hudby 50-80 tych rokov 20. storočia. Samovzdelávanie (literatúra, knižnice, internet, You Tube a pod. Znalosť rozšírených technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma. Znalosť stupníc: DUR/mol – všetky stupnice: rovný pohyb, protipohyb, 3 hlasné, 4 hlasné akordy, veľké obraty, D7, dom 7, zm. 7 Absolvovanie vhodných technických cvičení, etúd i prednesov z klasickej klavírnej i inej literatúry s apelom na štandardné 5 oktávové keyboardy. Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek.</p>	<p>Reprodukovujú stupnice v súlade s obsahovými štandardmi. Reprodukovujú správne technické cvičenia, etudy a prednesy v súlade s obsahovými štandardmi. Ovládajú hru akordov podľa akordických značiek. Hrajú všetky dostupné skladby so sprievodom max. 6-hlasných akordov. Navrhujú čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v dual režime. Interpretujú skladby bežných hudobných žánrov populárnej hudby. Ovládajú všetky bežné 3-6 hlasné akordy. Vytvárajú až 12 taktové úseky pravou rukou v akordoch podľa jednoduchej, jednohlasnej melódie v danej harmónii. Aplikujú samostatne vedomosti v rozšírenom nastavení nástroja v novej skladbe. Ovládajú jednoduché nepravidelné rytmy.</p>

4. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

1,5 + 0,5 štvorročná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo
1 – 2 h. komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUP:
<p>Poznanie klasickej literatúry, poznanie histórie neklasickej resp. populárnej hudby 90 tých rokov 20. Storočia po súčasnosť.</p> <p>Samovzdelávanie (literatúra, knižnice, internet, You Tube a pod.</p> <p>Znalosť všetkých technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma.</p> <p>Znalosť stupníc: DUR/mol – všetky stupnice: rovný pohyb, protipohyb, 3 hlasné, 4 hlasné akordy, veľké obraty, D7, dom 7, zm. 7</p> <p>Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek.</p> <p>Absolvovanie vhodných technických cvičení, etúd i prednesov z klasickej klavírnej i inej literatúry s apelom na štandardné 5 oktávové keyboardy.</p> <p>Znalosť a ovládanie enharmonických zámen 7 hlasných akordov, odporúčaných obratov 7 hlasných akordov.</p> <p>Intonačná, dynamická i rytmická nezávislosť v zložitejších skladbách.</p> <p>Zložitejšie nepravidelné rytmy.</p>	<p>Pracujú s informáciami pre zlepšenie procesu aktívneho učenia sa.</p> <p>Vysvetlia technické možnosti a parametre hudobného nástroja.</p> <p>Aplikujú teoretické východiská do vyučovacieho procesu.</p> <p>Reprodukovujú stupnice v súlade s obsahovými štandardmi.</p> <p>Reprodukovujú správne technické cvičenia, etudy a prednesy v súlade s obsahovými štandardmi.</p> <p>Interpretujú skladby všetkých bežných hudobných žánrov populárnej hudby.</p> <p>Ovládajú všetky bežné 3-7 hlasné akordy, vytvárajú až 16 taktové úseky pravou rukou v akordoch podľa jednoduchej, jednohlasnej melódie v danej harmónii.</p> <p>Zahrajú z listu skladbu z literatúry nižších ročníkov.</p> <p>Aplikujú samostatne vedomosti v kompletnom nastavení nástroja v novej skladbe.</p> <p>Ovládajú prakticky zložitejšie</p>

Schopnosť nájsť čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v dual režime v spojení s podporou živej ľavej ruky v splitovom režime v zložitejších skladbách.	nepravidelné rytmy. Navrhujú čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v dual režime.
Tvorba zložitejších hudobných aranžmánov.	Vytvoria aranžmán skladby a zharmonizujú ľudovú i populárnu pieseň.
Harmonizácia ľudových piesní a piesní pop. hudby.	Záverečná skúška: - 1 skladba bez použitia rytmického sprievodu - 1 alebo 2 skladby s použitím akéhokoľvek rytmického sprievodu alebo s vlastnou harmonickou úpravou

škVP spracovala: Mgr. Nikoleta Andoková

Hudobný odbor: HRA NA DYCHOVÝCH NÁSTROJOCH

5.1.4 študijné zameranie

HRA NA SOPRÁNOVEJ - ZOBICOVEJ FLAUTE

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Vyučovanie hry na zobcovej flaute je vhodnou metódou v systéme hudobno-vzdelávacej elementaristiky. Táto skutočnosť má viacero príčin. Základy hry na tomto nástroji môžu z hľadiska fyziologického a psychologického zvládnuť deti od 5 rokov. Okrem toho hra na zobcovej flaute je akousi základnou bázou pre hru na iných dychových nástrojoch – drevených alebo plechových. Význam takejto iniciatívy má u dieťaťa aj veľmi vyhranení zdravotný rozmer. Dychová hygiena, držanie tela, práca rúk v súčasnosti s dychom – to všetko sú veľmi dôležité atribúty zdravého vývinu detského organizmu. Nie je to isto náhoda, že hra na zobcovej flaute slúži ako podporná liečba pri astmatických poruchách, prípadne môže slúžiť ako prevencia pred negatívnymi prejavmi v dýchaní jedinca. Nezanedbateľná je aj ekonomická stránka. Zobcová flauta je cenovo jedným z najdostupnejších hudobných nástrojov, čo je možné využiť pri vytváraní zdrojov motivácie.

C I E L E:

Univerzálnym cieľom a zároveň metódou vyučovania hry na zobcovej flaute je dychová technika, t.j. postupovať smerom k pestovaniu schopnosti rozlišovať bránicové, hrudníkové, prípadne klavikulárne dýchanie. Nemenej dôležité je trénovať prácu rúk, pozíciu hlavy, ktoré umožňujú slobodnejšie dýchanie. Akcent treba klásť na prácu prstov. Je potrebné upozorňovať žiaka na správne zakrývanie dierok, na prácu jazyka a na posadenie zobca medzi pery bez toho, aby sa dotýkal zubov. Technicko- výrazová stránka výučby hry na zobcovej flaute tkvie v rozvíjaní zmyslu pre sebadisciplínu, rytmus, intonáciu, frázovanie, artikuláciu, súhru v duete, triu a pod. Ensemblové hranie vedie žiaka aj k schopnosti harmonicky myslieť a predvídať hudobné situácie. Učiteľ sa v našich podmienkach môže oprieť o dostupnú literatúru, predovšetkým barokovú, nechýbajú však ani kompozičné didaktické iniciatívy súčasných skladateľov, prípadne pedagógov.

METÓDY A FORMY PRÁCE:

Prvou fázou štúdia hry na zobcovej flaute je fáza propedeutiky. V našich podmienkach je známa ako PHV, čiže prípravná hudobná výchova. V druhom polroku PHV nastupuje fáza diferenciacie žiakov na jednotlivé hudobné nástroje. Táto fáza vyvrcholí prijímacou skúškou do prvého ročníka prvého stupňa (fáza selekcie). Základným nástrojom pri výučbe hry na zobcovej flaute je v časovom horizonte PHV – 3. ročník barokový typ nástroja. Počnúc 4. ročníkom prechádza žiak na altovú zobcovú flautu ako na základný nástroj. Len v prípade individuálnych dispozícií žiaka (menšie ruky) je potrebné pokračovať vo výučbe hry na sopránovej zobcovej flaute, pričom je však nevyhnutné zvýšiť nároky v oblasti výberu literatúry. Je takisto možné prejsť v týchto výnimočných prípadoch na hru na sopraninovom nástroji. Neskôr je možné i individuálne pokračovať vo výučbe hry na tenorovom prípadne basovom nástroji. Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v týchto učebných osnovách, slúži k základnej orientácii učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

Prípravné štúdium

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1. polrok – 0,5 hod., 2. polrok – 1 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 1a, 1b

C I E L E:

Poskytnúť žiakovi vhodnú motiváciu pri vytváraní jeho vzťahu k hudbe a k hudobnému nástroju, oboznámiť ho s možnosťami nástroja, s jeho stavbou, vypestovať v ňom základné hygienické návyky pri udržiavaní nástroja. Dbať na kultiváciu základných fyziologických návykov a úkonov – postoj, držanie nástroja, nasadenie, bránicové dýchanie, tvorba tónu. Rozvíjať v žiakovi hudobnú predstavivosť a zmysel pre disciplínu v oblasti rytmického cítenia a frázovania. Postupne upozorňovať na intonačné zákonitosti a na schopnosti sebakontroly.

O B S A H:

Rytmika – zautomatizovať kontakt žiaka na základné metroritmické prvky (nota a pomlčka celá, polová, štvrt'ová, metrické predpisy 4/4, 2/4, 3/4). Hmatovo obsiahnuť tóny v rozpätí oktávy d1 – d2, začať tónom h1.

HUDOBNÝ MATERIÁL:

J. Žižlavský: Škola hry na sopránovú zobcovú flautu

L. Daniel: Škola hry na sopránovú zobcovú flautu- 1.diel (vybrané lekcie)

V. Žilka: Veselé pískanie, zdravé dýchanie

Profil žiaka:

Po ukončení I. ročníka PHV individuálnej formy má žiak spĺňať tieto interpretačné zručnosti: Zahrať vybraný počet cvičení z odohraných lekcí napr. L. Daniel: Škola hry na sopránovú zobcovú flautu, J. Žižlavský: Škola hry na sopránovú zobcovú flautu, V. Žilka: Veselé pískanie, zdravé dýchanie. Učiteľ musí vždy dbať, aby výber škôl a cvičení zodpovedal daným predpokladom žiaka.

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia

Študijné zameranie

HRA NA SOPRÁNOVEJ - ZOBCOVEJ FLAUTE

1. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 5

C I E L E :

Vytvárať a pestovať pozitívny vzťah k umeniu, hudbe a nástroju. Rozvíjať u žiaka hudobnú predstavivosť a zmysel pre disciplínu. Dbať na kultúru základných fyziologických návykov a úkonov : postoj, držanie nástroja, nasadzovanie, bránicové dýchanie, tvorba tónu. Zaviesť základné typy artikulácie : tenuto, legato.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Osvojiť základné zručnosti: -uvoľnený postoj a držanie nástroja -zrozumiteľné nasadzovanie -trénovať bránicové dýchanie -zväčšovať kapacitu dychu -zvyšovať kvalitu tónu -pestovať zmysel pre metrorytmiku -dbať na čistú intonáciu -vysvetliť a uviesť do praxe bodkovaný rytmus, prvok osminové noty/pomlčky/ -stupnice hrať zo školy L. Daniela</p>	<p>Získať základné zručnosti a návyky : správny postoj ,držanie flauty, tvorba tónu , nasadzovanie, bránicové dýchanie, základné intonačné a rytmické návyky. Hygiena nástroja. Podľa veku a individuálnych daností žiaka určiť primerané etudy a skladby.</p>	<p>Počas školského roka 2x samostatne vystupovať s jednoduchými skladbami rôzneho výrazu. Viesť k radosti hre na nástroji. Zahrať primerané skladby podľa primeraného veku a individuálnych daností žiaka.</p>

HUDOBNÁ LITERATÚRA :

Výber podľa schopnosti žiaka

- ŽILKA, Václav: Veselé pískanie, zdravé dýchanie – Malá škola hry na sopránovú zobcovú flautu
- KLEMENT, Miloslav: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu
- DANIEL, Ladislav: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu 1.diel
- Prednesové skladby:*
- GRUBER, Rudolf: Rozfúkaj sa, pišťalôčka – výber
- Kol.: Chrestomatija dľa flejty – Album prednesových skladieb (výber), Editio Muzyka, Moskva
- GRUBER, Rudolf: 50 ľudových piesní pre 2 – 3 sopránové zobcové flauty (výber), Editio Supraphon,

2 .ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 5

C I E L E :

V záujme ďalšieho napredovania neustále pestovať v žiakovi lásku k umeniu, k hudbe a k nástroju. V oblasti fyziológie trénovať hrudníkovo – bránicové dýchanie a tým zabezpečiť zvyšovanie kvality tónu. Pokračovať v pestovaní zmyslu pre metroritmiku, postupne aktivizovať cizelovanie základných intonačných návykov. Zdokonaľovať prstovú techniku žiaka. Rozlišovať typy artikulácie (staccato, legato, nonlegato, portamento).

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
Nácvik elementárnych úkonov (rytmus, intonácia, tvorba tónu) – postupne viesť smerom k výrazovosti prednesu a tým pestovať estetické cítenie žiaka, jeho hudobnícky intelekt. Zaviesť nácvik šestnástinovej rytmickej hodnoty (noty – pomlčka) v rámci základných metrických predpisov (2/4, 3/4, 4/4). Zavádzať tónový rozsah do úrovne $c^1 - c^3$. Venovať pozornosť štúdiu stupníc do 2 predznamenaní (F, B, C, G, D dur, d, g, a, e, h mol). Zaviesť nácvik rozloženého T5 ak.	Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom prednesové skladby v súlade s výstupom, nasadenie tónu, artikulácia, správny postoj pri hraní, jednoduché duá z preberanej látky, rozoznávanie rytmických hodnôt, základné dynamické pojmy; L. Daniel, škola: 2. diel – 30 lekcí. Hra z listu.	Aspoň raz -počas školského polroka-vystúpiť na koncerte,zahrať veku a individualite žiaka primerané skladby. Postupne viesť smerom k výrazovosti prednesu. Zvládnuť minimálne dve skladby rôzneho charakteru.

HUDOBNÁ LITERATÚRA :

ŽILKA, Václav:	Veselé pískanie, zdravé dýchanie – Malá škola hry na sopránovú zobcovú flautu- pokračovanie
KLEMENT, Miloslav:	Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu – pokračovanie
DANIEL, Ladislav	Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu – pokračovanie 2. dielu
<i>Prednesové sklady:</i>	
GRUBER, Rudolf:	Rozfúkaj sa, písťalôčka – výber
Kol.: Chrestomatija dľa flejty – album prednesových skladieb (výber), Editio Muzyka, Moskva	
GRUBER, Rudolf:	50 ľudových piesní pre 2 – 3 sopránové zobcové flauty (výber), Editio Supraphon, Praha
GRUBER, Rudolf:	Snadná dueta (výber), Editio Panton, Praha
BLAHA, Oldřich:	Album populárnych skladieb pre zobcovú flautu a klavír (výber)

Iný notový materiál podľa výberu a skúseností učiteľa.

3 .ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 5

C I E L E:

Udržiavať v žiakovi záujem o umenie a hudobný nástroj. Motivovať žiaka k verejným vystúpeniam a poskytnúť mu tým priestor na sebarealizáciu. Podľa možnosti postupne zmierňovať pocit trémy, poukázať na zmysel hudobnej interpretácie a hudobného zážitku. Pracovať na rozvíjaní schopností v oblasti interpretačnej techniky, ako aj na výrazotvorných prostriedkoch (dynamika, agogika...). Stále venovať dostatočnú pozornosť správne dýchaniu, postoju pri hre a držaniu tela (hlava, ruky, prsty...) aj nástroja.

Venovať sa otázkam súhry, zdôrazniť podstatu komornej hudby a spôsob súhry dvoch resp. viacerých hudobných nástrojov

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Nácvik ornamentiky v hraných skladbách. V oblasti metroritmiky vysvetliť a nacvičovať prvok ligatúry. Oboznámiť žiaka so základnými dynamickými a tempovými predpismi. Rozširovať tónový ambitus do úrovne c¹ - d³. Pokračovať v nácviku vibráta.</p> <p>Stupnice do 3# a 3 b, dur aj mol, T5 ak. aj s obratmi.</p>	<p>Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom prednesové skladby v súlade s výstupom, nasadenie tónu, artikulácia, správny postoj pri hraní, jednoduché duá z preberanej látky, rozoznávanie rytmických hodnôt, základné dynamické pojmy.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>V rámci komornej hry sa pripravuje na hru s ďalším melodickým nástrojom.</p>	<p>2 prednesové skladby s klavírnym sprievodom podľa výberu učiteľa.</p> <p>Verejne vystupovať najmenej 1x za polrok (sólová hra), v II. polroku aj v rámci komorného zoskupenia.</p>

HUDOBNÝ MATERIÁL :

MARTINČEK, Dušan: 13 malých cvičení pre sopránovú zobcovú flautu, 1. časť (u nadaných žiakov, prípadne ak žiak hrá aj v 4. ročníku na sopránový nástroj, presunúť do 4. roč.). Opus, Bratislava

DANIEL, Ladislav : Škola hry na sopr. zobc. flaute. 3.diel

DANIEL, Ladislav: Základy techniky I. pre sopránovú zobcovú flautu, Edition panton, Praha
CERHA, Vlastimil: Štúdie pre sopránovú zobcovú flautu, Editiom Suraphon, Praha

Prednesové skladby:

PEPUSCH, Johann Christoph: sechs sonaten fur Sopranblockflote und Klavier, Editio Peters, Leipzig (6 sonát pre sopránovú zobcovú flautu a klavír)

EBEN, Petr: Duettina pre sopránový nástroj a klavír (výber), Editio Panton, Praha

DIBÁK, Igor: Kavatina pre zobcovú flautu a klavír, Editio slovenský hudobný fond

GASTOLDI, Giovanna G.: Renaissance Tänze fuer 2 Floeten (Blockfloeten) und Gitare, Editio Musica, Budapest (Renesanční tance pre 2 zobcové flauty a gitaru)

Duá starých majstrov – pre sopránové zobcové flauty v úprave Ľubomíra Onačila, Editio Slovenský hudobný fond, Bratislava

MELKOVIČ, Ján: Čo je čo – skladby pre 2 zobcové flauty a klavír, Opus, Bratislava

HATRÍK, Juraj: Tance detí – pre sopránové zobcové flautu, čembalo (klavír) a violončelo, Editio Slovenský hudobný fond, Bratislava

LOEILLET, Jacques: Sis Sonata for Two flutes (or Oboes, Recorders in C) without Bass op. 4, Editio Musica Rara, Montreux, France (6 sonát pre zobcové flauty bez sprievodu)

GRUBER, Rudolf: Snadná dueta (výber), Editio Panton, Praha

GRUBER, Rudolf: 50 ľudových piesní (výber), Editio Panton, Praha

Iný notový materiál podľa výberu učiteľa.

4 .ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 5

C I E L E:

Rozvíjať v žiakovi vzťah k umeniu a k hudobnému nástroju. Motivovať žiaka k verejným vystúpeniam a poskytnúť mu priestor na sebarealizáciu. Podľa potreby neprestávať zmierňovať pocit trémy, poukázať na zmysel hudobnej interpretácie a hudobného zážitku. Pokračovať v rozvíjaní schopnosti v oblasti interpretačnej techniky, viesť žiaka k vedomému riešeniu výrazovotvorných prostriedkov (dynamika ,agogika...).Rozširovať znalosti v oblasti odbornej terminológie a hudobných foriem, pestovať zmysel pre rozlišovanie hudobných štýlov. Nepretržite venovať dostatočnú pozornosť správne dýchaniu, postojom pri hre a držaniu tela (hlava, ruka, prsty...) aj nástroja.

V rozvoji muzikality pestovať v žiakovi zmysel pre rozlišovanie hudobných štýlov. Pracovať na preorientovaní žiaka na altový nástroj in F, orientovať ho na hmatovú kombináciu ladenia in F a dbať na kontrolu fyziológie hrania na väčší typ nástroja. Žiaci, ktorých fyziologické predpoklady nevyhovujú altovému nástroju, pokračujú v štúdiu hry na sopraninovej, resp. sopránovej flaute.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb v hraných skladbách. Rovňanie prstovej techniky v celom rozsahu nástroja. Upevňovanie metroritmického cítenia a rytmickej predstavivosti na podklade základných rytmických hodnôt. Stupnice do 4 # a 4b dur aj mol, T5 aj s obratmi.	Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z prebranej látky ,v spolupráci s klavírnym sprievodom prednesové skladby v súlade s výstupom, nasadenie a kvalita tónu, artikulácia, správny postoj pri hraní, duá z preberanej látky, rozoznávanie jednotlivých rytmických hodnôt, základné dynamické pojmy a hudobné výrazy. Hra z listu. Hra v komornej alebo súborovej zoskupení.	2 prednesové skladby s klavírnym sprievodom podľa výberu učiteľa. Verejné vystupovanie najmenej 1x za polrok . 2 skladby rôzneho charakteru, štýlu, obdobia. Záverečná skúška : 1 stupnica ,T5 a obraty 2 prednesové skladby, 1 technické cvičenie.

HUDOBNÝ MATERIÁL :

L.Daniel : 3 škola hry na sopr.zobc.fl.

L.Daniel : Základy techniky I.

V. Cerha :Štúdie pre sopránovú zobc.fl.

I.kopáčik : Hravé prsty

Corelli : Sonata a-mol

Iní notový materiál podľa výberu učiteľa.

Loilett : Sonata F -dur

Pepusch : 6 sonáta pre sopr.zobc.fl.

J.Melkovič : Duetá pre 2 zobc.fl.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Študijné zameranie

HRA NA SOPRÁNOVEJ - ZOBCOVEJ FLAUTE

**1. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia
základnej umeleckej školy ISCED 2 B**

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 5

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Vyučovanie hry na altovej zobcovej flaute je vhodnou metódou v systéme hudobno-vzdelávacej elementaristiky. Tento typ nástroja je pokračovaním v hre na sopránovej zobcovej flaute. Má veľký význam aj po zdravotnej stránke. Dychová hygiena, držanie tela, práca rúk v spolupráci s dychom – to všetko sú veľmi dôležité atribúty zdravého vývinu detského organizmu s preto hra na zobcovej flaute slúži ako podporná liečba pri astmatických poruchách, prípadne môže slúžiť ako prevencia pred negatívnymi prejavmi v dýchaní jedinca.

C I E L E:

Usmerňovať a motivovať umelecké ambície žiaka verejnými vystúpeniami a s tým povzbudzovať hráčsku istotu.

Neustále pracovať so správnymi základmi hry na hudobnom nástroji – celkový postoj, držanie rúk, hrudníkovo – bránicové dýchanie, artikulácia.

Zdokonaľovať hru na altovom nástroji – hmatovo, intonačne, rytmicky atď.

V rozvoji muzikality pestovať v žiakovi zmysel pre rozlišovanie hudobných štýlov.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
Zdokonaľovať techniku dýchania, artikulácie v závislosti na novom type nástroja, upevňovať správnu techniku vibrata, metroritmické cítenie a rytmickú predstavivosť žiaka na podklade už prebraných všetkých základných rytmických hodnôt / celá – šestnástinová nota, celá – šestnástinová pomlčka, bodka pri note../ Vysvetliť princíp stupnice dur a mol – harmonická, melodická. Stupnice do 5 # a 5b dur aj mol, T5 aj s obratmi.	Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom prednesové skladby v súlade s výstupom, nasadenie tónu, artikulácia, správny postoj pri hraní.	2 prednesové skladby - rôzneho charakteru, štýlu, obdobia- s klavírnym sprievodom podľa výberu učiteľa. Verejnú vystupovanie najmenej 1x za polrok .

HUDOBNÝ MATERIÁL :

- L.Daniel : Škola hry pre altovú zobcovú flautu
M.Klement: Škola hry pre altovú zobcovú flautu 1.diel
D.Martinček : 13 cvičení pre altovú zobcovú flautu
P.Cón : Etudy pre altovú zobcovú flautu
- B.Finger : Sonata F-dur
R.Valentine : 12 Sonaten fuer Blockfloete und Basso continuo
J.Pepusch :2 Sonaty c-mol a d-mol pre altovú zobcovú flautu
A.Corelli :Sonata a tre op.4 No.3. (trio sonata pre dve altové zobcové flauty a gitaru)
Loilette : Six Sonatas for 2 Treble Recordes(6 sonát pre 2 altové zobcové flauty

2. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 5

CIELE:

Základným nástrojom ostáva naďalej altová zobcová flauta. Je však možné v závislosti na fyzických a hráčskych dispozíciách žiaka zaviesť aj nácvik hry na tenorovej, prípadne basovej zobcovej flaute. Je potrebné klásť dôraz na výrazovosť hry, na rozvoj zvukovej predstavivosti a na tvorivú samostatnosť žiaka v oblasti výrazu.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
Zdokonaľovať techniku dýchania, najmä v dlhých frázach. Získané poznatky o vhodnom umiestňovaní nádychu z predchádzajúceho štúdia uplatňovať a rozširovať v podmienkach komornej hry. V týchto špecifických podmienkach je žiak nútený prispôbiť všetky položky jeho hry (intonácia, rytmus, výraz, dynamika, ...) spoluhráčom, t.j. aj iným nástrojom. V prípade prechodu na tenorový nástroj je potrebné upozorniť na hmatovú orientáciu tenorovej zobcovej flauty in C. Stupnice do 5 predznamenaní dur – mol. T5 + obraty v celom rozsahu nástroja.	<p>Žiak je schopný zahrat' mel. ozdoby : príraz, skupinka, nátryl, náraz, obal. trylok</p> <p>Hrá stupnice do 4 predznamenaní dur a mol , tonický kvintakord a obraty</p> <p>Schopnosť intonácie počas komornej hry</p> <p>Žiak hrá technické a prednesové skladby primeraného rozsahu</p>	<p>Verejné vystúpenie najmenej jedenkrát polročne - dve prednesové skladby, primerané pre 2.roč. podľa výberu s klavírnym sprievodom</p>

HUDOBNÝ MATERIÁL:

D.Martinček : 13 cvičení pre altovú zobcovú flautu

P.Cón : Etudy pre altovú zobcovú flautu

KLEMENT, Miloslav: Škola hry ... 1. diel -pokračovať, Editio Supraphon, Praha GIESBERT,

J. B.: 15 Solostücke von Meistern des 18. Jahrhunderts (15 cvičení majstrov 18. storočia)

DANIEL, Ladislav: Základy techniky ... 1. diel STEEPS, Hans U.: Das Tägliche Pensum, Universal Edition Wien (Denné cvičenia pre pokročilých)

PREDNESOVÉ SKLADBY:

LOEILLET, Jean B.: 12 Sonate – II. No. 4 – 6, Editio Musica, Budapest (12 sonát pre flautu, resp. altovú zobcovú flautu a basso continuo) PURCELL, Daniel: Drei Sonaten F dur, d mol, C dur für Altblockfloete und Basso continuo, Edition Schott's

Sohne Mainz (3 sonáty F dur, d mol, C dur pre altovú zobcovú flautu a basso continuo)

MANCINI, Francesco: Sonáta d mol č. 1 pre zobcovú flautu a basso

continuo, Editio Music Forum Bratislava HÄNDEL, Georg F.: 6 sonát pre altovú zobcovú flautu a basso continuo č. 5 – 10, II. Zošit, Editio Musica Budapest PEPUSCH, Johann Ch.: Drei Sonaten für Altblockfloete und Basso continuo, Edition Peters, Leipzig (3 sonáty pre altovú zobcovú flautu a basso continuo)

LOEILLET, Jean B.: Trio Sonate F dur für Altblockfloete, Oboe, Cembalo (Klavier und Violoncello, Edition Peters, Leipzig (triová sonáta pre altovú zobcovú flautu, hoboj a basso continuo) TELEMANN, Georg Ph.: Trio g mol für Altblockfloete, Violine und Basso continuo, Edition Schott's Sohne Mainz (trio g mol pre altovú zobcovú flautu, husle a basso continuo)

3. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia

základnej umeleckej školy ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 5

CIELE:

Podporovať v žiakovi pocit tvorivej slobody a samostatnosti.

Nadobudnuté vedomosti žiaka je potrebné upevňovať a doplniť potrebnými hráčskymi komponentmi.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
Upevňovať výrazové prostriedky (dynamická a agogická škál)	Interpretácia náročnejších skladieb, štýlovo kontrastných.	Verejné vystúpenie najmenej jedenkrát polročne - dve
Muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby	Hrať stupnice do 5 predznamenaní dur a mol, tonický kvintakord a obraty	prednesové skladby, primerané pre 3.roč. podľa výberu s klavírnym sprievodom
Hudobná forma skladby Odborná terminológia Skladby rôznych štýlových období Hra z listu Komorná a súborová hra		

HUDOBNÝ MATERIÁL:

D.Martinček : 13 cvičení pre altovú zobcovú flautu

P.Cón : Etudy pre altovú zobcovú flautu

KLEMENT, Miloslav: Škola hry ... 1. diel -pokračovať, Editio Supraphon, Praha GIESBERT,
J. B.: 15 Solostücke von Meistern des 18. Jahrhunderts (15 cvičení majstrov 18. storočia)

DANIEL, Ladislav: Základy techniky ... 1. diel STEEPS, Hans U.: Das Tägliche Pensum,
Universal Edition Wien (Denné cvičenia pre pokročilých)

KLEMENT, Miloslav: Škola ... 2. diel BRUGGEN, Frans: 5 Etuden für Fingersicherheit,
Editio Broekmans and van Poppel Amsterdam (5 etud pre altovú zobcovú flautu) STEEPS,
Hans U.: Das Tägliche Pensum MOENKEMEYER, Helmut: Übungen für Altblochfloete
(výber), (Etudy pre altovú zobcovú flautu)

Prednesové skladby:

TELEMANN, Georg Ph.: Sechs Fantasien für Altblochfloete solo, Edition Schott's Sohne
Mainz, (6 fantázií pre altovú zobcovú flautu sólo) TELEMANN, Georg Ph.: Vier Sonaten für

Altblockfloete und Basso continuo (výber), Edition Peters, Leipzig (4 sonáty pre altovú zobcovú flautu a basso continuo) SCHICKHARDT, Johann Ch.: Sechs Sonaten für Altblockfloete und Basso continuo, Edition Schott's Sohne Mainz (6 sonát pre altovú zobcovú flautu a basso continuo)

TELEMANN, Georg Ph.: Trio Sonate in F dur für zwei Blockfloeten und Basso continuo, Edition Breitkopf und Härtels Wiesbaden (Triová sonáta F dur pre dve altové zobcové flauty a basso continuo)

PURCELL, Daniel: Trio Sonate d mol für zwei Altblochfloeten und Basso continuo, Edition Schott's Sohne Mainz (Triová sonáta d mol pre dve altové zobcové flauty a basso continuo)

TELEMANN, Georg Ph.: Trio Sonate a mol für Altblockfloete, Violine und Basso continuo, Edition Reiter Biedermann, Leipzig (Triová sonáta a mol pre altovú zobcovú flautu, husle a basso continuo)

PEPUSCH, Johann Ch.: Quintet in F for 2 Treble recordes 2 Violins and Hapsichord (Piano) with Violoncell, Edition Schott and C. LTD London W. 1. (Kvinteto in F pre 2 altové zobcové flauty, dvojho huslí a basso continuo) VIVALDI, Antonio: Concerto in Fa maggiore per flauto, archi e cembalo „La tempesta di mare“, Editio Musica, Budapest, (Koncert F dur pre flautu, resp. altovú alebo sopraninovú zobcovú flautu, sláčikový orchester a čembalo „Búrka na mori“)

4. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 5

CIELE:

Nadalej zdokonaľovať nadobudnuté návyky v hre na hudobnom nástroji. (na altovej - in F - resp. sopránovej zobcovej flaute), klásť dôraz na dokonalú interpretačnú techniku (štýlovosť, intonácia, prstová technika, agogika) aj hru z listu. Dbať na výrazovú stránku, čítanie fráz, taktiež zdokonaľovať zvukovú predstavivosť a tvorivú samostatnosť žiaka. Ťažiskom vyučovacieho procesu by mala byť komorná hra aj v spolupráci s inými hudobnými nástrojmi.

V prípade fyzických a hráčskych dispozícií žiaka je možné venovať pozornosť aj hre na tenorovej, prípadne basovej zobcovej flaute

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Prehľbovať správne čítanie fráz a tým zdokonaľovať dychovú techniku, v snahe zahrať čo najdlhšie hudobné vety a časti, bez zbytočných a častých nádychov. Zameriť sa na celkový prejav po stránke dynamickej, výrazovej, rytmickej, intonačnej. Využívanie vibráta a melodických ozdôb v rámci štýlovosti. Stupnice do 5predznamenaní dur – mol. T5 s obratmi v celom rozsahu nástroja. Zvyšovanie tempových nárokov v rámci stupníc, cvičení aj prednesových skladieb. V prípade prechodu na tenorový nástroj je potrebné riešiť ladenie nástroja – hmatová orientácia in C</p>	<p>Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, prednesové skladby v súlade s výstupom v spolupráci s klavírnym sprievodom, fixovať správne nasadenie tónu, artikuláciu, dynamickú škálu, správny postoj pri hraní, pracovať s väčšími hudobnými frázami.</p>	<p>2 skladby s klavírnym sprievodom. Verejne vystupovať najmenej 1x v polroku . Záverečná skúška- obsah: 2 skladby rôzneho charakteru (štýlového i tempového) 2 etudy, 1 stupnicu V rámci KH – jedna skladba</p>

NOTOVÝ MATERIÁL :

Miloslav Klement – Škola pre altovú zobcovú flautu II. diel L. Daniel: Základy techniky... I. diel Ivo Bohuslávka: Stupnice a akordy pre altové zobcovú flautu J. B. Giesbert: 15 Solostucke von Meistern des 18. Jahrhunderts (15 cvičení majstrov 18. storočia) Hans U. Steeps: Das Tagliche Pensum, Universal Edition Wien (Denné cvičenia pre pokročilých) Prednesové skladby: G. Ph. Telemann: Triová sonáta C dur (pre 2 altové zobcové flauty a basso continuo) A. CORELLI : Sonáta C dur op.5 č.9 pre altovú zobcovú flautu a basso continuo

G. Fr. Händel: 6 sonát pre altovú zobcovú flautu a basso continuo č. 5 – 10, II. zošit, Editio Musica Budapešť A. Vivaldi: Sonáta C dur V. Tuček: Koncert B dur J. B. John Loeliet: Sonáta d mol A. Vivaldi: Sonáta F dur B. Finger: Sonáta F dur pre altovú zobcovú flautu a čembalo Hudba talianskeho baroka (altovú zobcovú flautu a basso continuo, nakl. Vladimír Beneš) R. Valentine: 12 Sonaten fuer Blockfloete und basso continuo (12 sonát pre altovú zobcovú flautu a basso continuo) G. Ph. Telemann: Triová sonáta C dur (pre 2 altové zobcové flauty a basso continuo) F. Schubert: Valse noble Antoine Dornel: Sonáta h mol pre 3 altové

zobcové flauty 155 J. Ch. Pepusch: Drei Sonaten fuer Altblockfloete und Basso continuo, Edition Peters, Leipzig (Triová sonáta pre altovú zobcovú flautu, hoboje a basso continuo)
A. Corelli: Sonata a tre op. 4 No. 3 fuer Zwei Altblockfloeten und Gitare (Triová sonáta pre dve altové zobcové flauty a gitaru) Jean B. Loeillet de Gant: Six Sonatas for 2 Treble Recorders (6 sonát pre 2 altové zobcové flauty) Hudobná literatúra slúži najmä k základnej orientácii učiteľa. Je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií každého žiaka.

Druhý stupeň vzdelania

Študijné zameranie

HRA NA SOPRÁNOVEJ - ZOBCOVEJ FLAUTE

1. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CIELE:

Nadviazať na schopnosti a zručnosti získané na I. stupni základného štúdia a rozvíjať ich o ďalšie technické a výrazové prostriedky potrebné na zvládnutie náročnejších skladieb. Neustále zdokonaľovať tvorenie tónu, kultivovanosť prejavu, intonačnú čistotu hry, štýlovosť, zvládnutie dynamickej škály vo všetkých registroch nástroja. Do repertoáru zahrnúť skladby všetkých hudobných epoch, pohotovo reagovať na novinky na hudobnom trhu a zaraďovať ich do učebných plánov. Dbať na verejné účinkovanie žiakov, jednak v sólových skladbách, ako i v komorných obsadeniach. Toto praktizovať najmenej dvakrát v školskom roku.

OBSAH :

Nácvikom dlhých tónov v celom rozsahu nástroja (c1 – d4) s rôznou dynamikou, hrou oktáv v preberaných stupniciach dbať na správnu intonáciu, kvalitu tónu a doladovanie. Na preberaných skladbách rozširovať vedomosti o hudobných štýloch a hudobnej forme. Názornými ukázkami učiteľa, počúvaním kvalitných nahrávok a návštevou koncertných podujatí viesť sústavne žiaka k vytváraniu samostatného názoru na tónový ideál, techniku hry, prehlbovaniu záujmu o hudbu, poznávanie hudobnej literatúry a hudobných štýlov. V technike hry viesť žiaka k sústredenému a ekonomickému nácviku hraných skladieb – obtiažne miesta cvičiť opakovane. Techniku artikulácie a prstov posunúť do rýchlejších temp.

ODPORÚČANÝ NOTOVÝ MATERIÁL:

Etudy:

E. KÖHLER: op. 33/I. zošit - pokračovanie E. KÖHLER: op. 66 (Romantické etudy) W. POPP: op. 413/I. zošit - pokračovanie F. TOMASZEWSKI: Výber etud II. zošit (pokračovanie) BÁNTAI – KOVÁCS: Výber etud II. zošit (pokračovanie)

Prednesové skladby:

G. F. HÄNDEL: Sonáty G. F. HÄNDEL: Halské sonáty L. van BEETHOVEN: Adagio V. BLODEK: Andante cantabile P. EBEN: Sonatina semplice M. KOŘÍNEK: Sonatina M. NOVÁK: Sonatina Album skladieb pre flautu (ed. Budapest) Albumy skladieb pre flautu (ed. Moskva) E. TOWARNICKI: Škola hry na flautu – výber prednesov

Komorná hra:

Z. JENEY: Škola hry na flautu – II. diel F. DEVIENNE: Flautové duetá K. STAMITZ: Sonáta pre 2 flauty G. Ph. TELEMANN: Kánonické sonáty pre 2 flauty V. BOKES: 8 kánonov pre 2 flauty W. A. MOZART: 12 malých duet

2. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CIELE:

Rozvíjať u žiakov kladné postoje k interpretácii hudby hrou sólových i komorných skladieb. Rozvíjať muzikalitu, riešenie technických problémov podriaďovať celkovému hudobnému výrazu a interpretácii hraných skladieb. Podporovať záujem o účinkovanie na podujatiach školy, čo by malo byť najmenej dvakrát ročne: jedenkrát sólový výkon a jedenkrát s komorným ansamblom.

OBSAH :

Ďalšie rozvíjanie poznatkov, vedomostí a zručností. Stavať na dosiahnutej úrovni piatich rokov štúdia.

ODPORÚČANÝ NOTOVÝ MATERIÁL:

Etudy:

M. MOYSE: 24 progresívnych etud E. KÖHLER: op. 33/II. zošit W. POPP: op. 413/II. zošit BÁNTAI – KOVÁCS: Výber etud III. zošit F. TOMASZEWSKI: Výber etud III. zošit

Prednesové skladby:

G. F. HÄNDEL: Sonáty pre flautu Ph. De LAVIGNE: 6 sonát pre flautu G. Ph. TELEMANN: Sonáty pre flautu J. J. QUANTZ: Sonáty pre flautu W. A. MOZART: Sonáty pre flautu T. AKIMENKO: Idyla E. SZERVANSZKY: Sonatina BENDA: Sonáta C dur J. Z. BARTOŠ: Prelúdiá I. BÁZLIK: 5 skladieb pre flautu a klavír BÁNTAI – KOVÁCS: Album skladieb pre flautu a klavír Komorná hra: G. Ph. TELEMANN: Kánonické sonáty pre 2 flauty J. MATHESON: Sonáty pre 3 flauty A. REJCHA: Menuet z kvarteta pre 4 flauty L. van BEETHOVEN: Sonáta pre 2 flauty E. HÁBA: Idyla pre 2 flauty a klavír A. FILS: Sonáta pre 2 flauty a klavír

3. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CIELE:

Sústavne podporovať hru sólo i v komorných ensembloch, účinkovanie na verejných podujatiach školy, účinkovanie na mimoškolských podujatiach a domáce muzicírovanie. Ako súčasť formovania hudobného názoru, interpretácie, ako i formovanie životného štýlu a osobnosti preferovať návštevu koncertov a operných predstavení, počúvanie kvalitných nahrávok. Preferovať účinkovanie na hudobných večierkoch školy v minimálnom rozsahu ako v 2. ročníku

OBSAH :

Pokračujeme v dosiahnutej úrovni po 6 rokoch štúdia v ZUŠ. Zdokonaľovanie techniky hry (tónovej, výrazovej i tempovej).

ODPORÚČANÝ NOTOVÝ MATERIÁL:

Etudy:

E. KÖHLER: op. 33/II. zošit - pokračovanie E. KÖHLER: op. 89/I. zošit W. POPP: op. 413/II. zošit - pokračovanie BÁNTAI – KOVÁCS: Výber etud III. zošit - pokračovanie F. TOMASZEWSKI: Výber etud III. zošit - pokračovanie B. BERBIGUIER: 18 etud - výber

Prednesové skladby:

G. F. HÄNDEL: Sonáty Ph. de LAVIGNE: Sonáty G. Ph. TELEMANN: Sonáty J. J. QUANTZ: Sonáty W. A. MOZART: Sonáty A. VIVALDI: Sonáty J. HAYDN: Koncert D dur – II. a III. časť A. FILS: Koncert D dur – I., II., III. časť V. BLODEK: Koncert D dur – II. časť BÁNTAI – KOVÁCS: Album prednesových skladieb pre flautu D. MARTINČEK: Concerto v starom slohu F. BENDA: Sonáta F dur J. A. BENDA: Sonáta a mol Komorná hra:

G. Ph. TELEMANN: Triá J. B. de BOISMORTIER: Koncerty pre 5 flaut J. ČART: Sonáta G dur pre flautu, husle a klavír J. ČART: Sonáta G dur pre 2 flauty a klavír J. HAYDN: Londýnske triá pre 2 flauty a violončelo K. STAMITZ: Trio sonáta pre flautu, husle a klavír J. J. QUANTZ: Trio sonáta pre flautu, husle a klavír P. MALOVEC: 3 miniatúry pre 4 flauty (vyd. SHF) J. KOWALSKI: 5 štúdií pre 4 flauty (vyd. SHF)

4. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CIELE:

Cieľom absolventa II. stupňa štúdia v ZUŠ by mal byť získaný dobrý prehľad vo flautovej literatúre, zvládnuť hru na flaute v rozsahu učebných osnov, všeobecný prehľad o hudbe a predovšetkým pozitívny vzťah k hudbe, jej interpretácii, aby hudba v živote absolventa zaujala trvalé miesto a pokračovať v jej ďalšom pestovaní a štúdiu na odborných školách.

OBSAH :

V 4. ročníku II. stupňa má žiak preukázať vedomosti, ktoré nadobudol počas 8 rokov štúdia v ZUŠ. Tieto by nemali byť úzko vymedzené iba hrou na nástroji, ale žiak by mal preukázať aj celkový vzťah a primeraný prehľad v oblasti, ktorou sa zaoberal.

ODPORÚČANÝ NOTOVÝ MATERIÁL:

Etudy: E. KÖHLER: op. 33/III. zošit - výber E. KÖHLER: op. 89/II. zošit B. BERBIGUIER: 18 etud – pokračovanie A. B. FÜRSTENAU: op. 107 – výber N. PLATONOV: etudy pre flautu – výber E. PRILL: op. 6 – 30 etud – výber E. PRILL: op.14

Prednesová literatúra:

J. S. BACH: Sonáty pre flautu – výber M. HAYDN: Koncert D dur J. J. QUANTZ: Koncerty A. VIVALDI: Koncerty G. FAURÉ: Fantázia G. ENESCU: Cantabile et presto T. FREŠO: Skladba pre flautu a klavír J. KOWALSKI: Improvizácia pre flautu sólo E. TOWARNICKI: Škola hry na flautu – výber prednesov Komorná hra: G. Ph. TELEMANN: Triá A. VIVALDI: Sonáta pre flautu a gitaru J. MYSLIVEČEK: Sonáty pre flautu, husle a violončelo A. B. FÜRSTENAU: 12 skladieb pre flautu a gitaru J. KOWALSKI: Sonatina pikola pre flautu, violončelo a klavír L. HOLOUBEK: Skladby pre 3 flauty J. SUK: S kyticou v ruke, bagatela pre flautu, husle a klavír J. OBROVSKÁ: Suita pre flautu a gitaru v starom slohu A. ALABJEV: Flautový kvartet

Záverečná skúška :

2 etudy väčšieho rozsahu

2 skladby rôzneho charakteru (štýlového i tempového)

V rámci KH – jedna skladba

Štúdium pre dospelých

Študijné zameranie

HRA NA SOPRÁNOVEJ – ZOBCOVEJ FLAUTE

Štúdium pre dospelých je pokračovaním II. stupňa základného štúdia a prirodzene nadväzuje na prebraté učivo a zvládnuté schopnosti žiaka v predchádzajúcom období.

Počet hodín týždenne: 1,5 h hra na nástroji, 1 – 2h komorná hra, hra v súbore alebo orchestri, 1h hudobná náuka, ak ju žiak neabsolvoval v I. stupni.

1. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Tónová vyrovnanosť v celom používanom rozsahu. Hra dlhých tónov s výraznou dychovou oporou. Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff). Hra durových, molových, chromatických stupníc a celotónových stupníc, T5, D7a zm7 rôznymi artikuláciami v rýchлом tempe.	tenuto, staccato, legato, portamento), ovládajú plynule čítanie nôt, vedia zahrať melodické ozdoby, aplikujú hru durových a molových stupníc a príslušných tonických kvintakordov, D7a zm7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu

2. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
<p>Aplikácia hudobno-teoretických vedomostí v praxi: durový a molový kvintakord, durové a molové septakordy, D7 a jeho obraty, zm7 a jeho obraty, násobné staccato, portamento, chromatická stupnica, celotónová stupnica, melodické ozdoby, trilok.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica.</p>	<p>bezpečne ovládajú prstovú a jazykovú techniku v rýchlejších tempách, uplatňujú sluchovú sebakontrolu a pohotovosť, istotou kultivovaný tón v celom rozsahu nástroja, ovládajú hru melodických ozdôb, zvládajú hru trilku, ovládajú a využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, por - tamento), ovládajú plynule čítanie nôt, aplikujú hru durových a molových stupníc a príslušných tonických kvintakordov, D7 a zm7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ovládajú hru chromatických a celotónových stupníc</p>

3. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
<p>Aplikácia hudobno-teoretických vedomostí v praxi: durový a molový kvintakord, durové a molové septakordy, D7 a jeho obraty, zm7 a jeho obraty, násobné staccato, portamento, chromatická stupnica, celotónová stupnica, melodické ozdoby, trilok.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo</p>	<p>vedia vedome využívať vhodné frázovanie, agogiku a dynamické možnosti nástroja pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb rôznych období z nôt aj spamäti, □ ovládajú základnú koordináciu pri hre so spoluhráčmi v komornej a orchestrálnej hre v oblasti intonácie, rytmu, dynamiky a výrazu</p>

4. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Hra dlhých tónov s výraznou dychovou oporou. Využívanie širokej dynamickej škály (pp až ff). Plynulá hra. Využívanie rôznych spôsobov artikulácie a frázovania. Bezpečné ovládanie prstovej a jazykovej techniky. Hra durových, molových, chromatických stupníc a celotónových stupníc, T5, D7a zm7 rôznymi artikuláciami v rýchлом tempe.	využívajú všetky nadobudnuté kompetencie pri nácviku a interpretácii skladieb rôznych štýlov a žánrov, samostatne riešia problematiku nástrojovej techniky vrátane údržby nástroja, samostatne podľa potreby využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portamento), vrátane hry melodických ozdôb a trilk, samostatne pracujú s farbou a kvalitou tónu . Záverečná skúška: - 2 etudy, - 1 prednesová skladba.

KOMORNÁ HRA - ZOBCOVEJ FLAUTY

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Komorná hra je predmet priradený k štúdiu na všetkých hudobných nástrojov vyučovaných na základných umeleckých školách. Začína sa vyučovať v treťom ročníku prvej časti I. stupňa základného štúdia.

Komorná hra pokračuje v priebehu ďalšieho štúdia na prvom a druhom stupni, a tiež je zaradená do učebných plánov štúdia pre dospelých.

Môže slúžiť ako príprava k súhre v amaterských záujmových umeleckých skupinách a vo väčších súborových a orchestrálnych zoskupeniach. Býva súčasťou prierezových tém umeleckých odborov ZUŠ (divadelne predstavenia, tematická súvislosť hudby k vernisážam, spojenie tanečného stvárnenia s hudbou).

Predpokladom zaradenia žiaka do komorných zoskupení je určitá technická a muzikálna vyspelosť.

Cieľom vyučovania komornej hry je príprava samostatného, technicky a interpretačne zrelého a pohotového amatéra hudby, ktorý je schopný štýlovo zvládnuť primerane náročne interpretovane diela komorného charakteru. Ma hlboký sociálny a etický význam.

Hodinová dotácia: podľa učebných plánov pre jednotlivé nástroje a podľa možností školy. Každý žiak je zaradený na predmet komorná hra (zaradený môže byť aj u iného pedagóga).

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- Aplikujú doposiaľ získane teoretické a individuálne interpretačne kompetencie v komornej hre,
- demonštrujú správne postavenie (sedenie) a kontrolujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie,
- flexibilne reagujú na gesta určeného hráča, rozumejú nástupnému gestu, gestu ukončenia skladby alebo frázy,
- reagujú adekvátnym tempom a dynamikou na gesto ukázane určeným hráčom na začiatku skladby,
- dokážu sledovať svoj part a nastúpiť na určenom mieste v priebehu skladby,
- aplikujú hudobno-výrazove prostriedky ((tempové, rytmické, dynamické, artikulačne, agogické) podľa notového zápisu,
- reprodukovujú účelové cvičenia zamerané na súčasné vnímanie melodickej línie, spoločne frázovanie, tempo, zreteľnú artikuláciu rytmických hodnôt, dynamiku a artikuláciu,
- reprodukovujú krátke melodické a rytmické úseky po predhraní učiteľom,
- aplikujú v hre znamienka repetícia, prima volta, sekunda volta,
- rozoznávajú základne znaky hudobných foriem, vedia určiť tempo, metrum a charakter študovaných skladieb,
- prispôsobujú sa intonačne a farebne spoluhráčom v priebehu skladby, rozumejú stavbe a frázovaniu interpretovanej skladby,
- uplatňujú v súhre logické frázovanie, určia hlavnú myšlienku, predohru, dohru, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách,
- dynamicky sa prispôsobujú v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov,
- uvedomujú si zodpovednosť za spoločnú interpretáciu hudobnej skladby,
- vedia zaujať svoje miesto v zoskupení na pódiu,
- demonštrujú zásady kultúrneho správania na koncertných podujatiach,

- interpretujú štýlovo a žánrovo rôznorodý repertoár,

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

- Spoločný zvukový a umelecký prejav. Interpretácia podľa gest určeného hráča. Flexibilná orientácia v notovom zápise.
- Spoločná artikulácia využitých hudobných prostriedkov.
- Spoločne rytmické a výrazové čítanie.
- Individuálne, neskôr v súhre precvičovanie technicky náročnejších miest v skladbe.
- Repetícia, prima volta, sekunda volta.
- Rozvoj intonačnej predstavy a jednotnej intonácie.
- Rozvíjanie schopnosti vyrovnávania zvukových možnosti rôznych hudobných nástrojov. Hudobná téma – rozoznávanie hlavnej myšlienky v interpretovanej skladbe.
- Hudobná komunikácia (rozlišovanie sólových a sprievodných častí).
- Skupinové rozostavenie na pódiu.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- udržia rytmus a melodickú líniu vlastného partu počas súhry s inými hráčmi,
- artikulujú spoločne melodické ozdoby interpretovaných skladieb,
- súčasne reagujú na rytmické, dynamické a tempové zmeny počas skladby, pohotovo reagujú na nástupy a ukončenia na odlišných miestach v jednotlivých hlasoch,
- poznajú noty, prstoklady, hmaty vlastného partu.
- aplikujú v hre všetky tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické označenia zaznačené v notovom materiáli (decrescendo, ritardando, accelerando, con moto, animato, piu,
- demonštrujú spoločne v rámci súhry rovnaké chápanie frázovania, použitia dynamiky, výrazových, artikulačných prostriedkov a agogiky,
- dokážu sa doladiť a intonačne sa podriadiť zneniu orchestra,
- reagujú počas súhry intonačnú čistotu, farbu a kvalitu tonu,

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

- Melodicky a rytmicky kontrast.
- Melodické ozdoby.
- Hra podľa gest určeného hráča.
- Štúdium jednotlivých partov po hlasoch, neskôr kombinovaním. Samostatná analýza notového materiálu svojho partu. Hudobno-výrazove prostriedky.
- Zdokonaľovanie spoločnej artikulácie využitých hudobných prostriedkov.
- Tvorba tónu.
- Rozvíjanie schopnosti plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov Samostatne štúdium hudobného materiálu komornej hry.

Hudobný odbor:

5.1.5 študijné zameranie

SPEV

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Spev je oddávna najprirodzenejší hudobný prejav človeka. Hlas je nástroj veľmi jemný a zložitý. Jeho štruktúra je obdivuhodné dielo prírody a žiadny iný nástroj, iba ľudský hlas znie hudobne a súčasne aj hovorí. Spevnosť je meradlom hudobnosti národa a bohatstvo ľudových piesní je doklad i základ jeho hudobnej kultúry.

Kultivovaný spevácky prejav sa uplatňuje vo vokálnej hudbe všetkých štýlových období a žánroch v skladbách sólových, komorných i zborových.

Predmet spev má viesť žiaka k postupnému dokonalému ovládaniu všetkých technických zložiek, s prebudením tvorivej fantázie a zmyslu pre samostatný umelecký prejav.

Individuálne vyučovanie spevu dáva pedagógovi možnosť dosiahnuť požadovaných výsledkov za predpokladu, že vyučovacie hodiny budú v pravidelných intervaloch.

Keďže spevácke dispozície žiakov sa rozvíjajú individuálne, je možné do toho stupňa zaradiť podľa vospelosti aj starších začiatocnikov s tým, že v priebehu štúdia si doplnia potrebné návyky a vedomosti z nižších ročníkov.

METÓDY A FORMY PRÁCE

Učebné osnovy sú základná smernica pre prácu učiteľa v jednotlivých ročníkoch. Splnenie vyučovacieho cieľa preberaním vytýčených študijných úloh je pre učiteľa i žiaka záväzná, je podmienkou pre postup žiaka do vyššieho ročníka. Všetky technické cvičenia, solffegie i prednesové skladby si treba zvoliť tak, aby v nich žiak mohol postupne precvičiť a uplatniť všetky získané vedomosti. Technická a prednesová literatúra má slúžiť učiteľovi v

základnej orientácii. Podľa svojich skúseností a individuálnych potrieb jednotlivých žiakov ju možno voľne obmieňať, dopĺňať alebo nahradzovať iným, ročníku primeraným materiálom. Voliť metódy a formy výchovno-vzdelávacej práce ako aj počet a zameranie piesní na splnenie stanovených cieľov. Ak žiak zvládne potrebnú látku svojho ročníka, učiteľ s ním môže preberať i študijnú látku vyššieho ročníka, pritom treba dbať na rovnováhu jeho muzikálneho a technického rozvoja.

Prípravné štúdium

POČET HODÍN TÝŽDENNE: v 2.polroku 0,5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 1a, 1b

CIELE :

Do prípravného ročníka hlasovej výchovy zaradíme deti so zdravým hlasom na základe foniatrického vyšetrenia. Cieľom prípravnej hlasovej výchovy je overiť schopnosť ďalšieho hudobného a hlasového vývoja žiakov, prehĺbiť ich záujem o spev, naučiť ich k zásadám hlasovej hygieny, prípadne v spolupráci s logopédom odstrániť drobné chyby v ich výslovnosti.

OBSAH :

Správne a prirodzené držanie tela pri speve.

Kľudný nádych- predĺžovaný výdych.

Správna výslovnosť.

HUDOBNÝ MATERIÁL :

Ladislav Daniel : Píšťalôčka moja

Spievanky pre materské školy

Katarína Lapšanská : Do ,Re , Mi

Eva Zacharová : Deti ,poďte si zaspievať

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia

Študijné zameranie

SPEV

1. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 8

CIELE :

Cieľom prvého ročníka je prirodzenou formou viesť žiaka k uvedomelej práci s dychovým, hlasovým a artikulačným aparátom, viesť žiaka k tomu, aby chápal hudobný a slovný obsah spievaných skladieb. Súčasne rozvíjať melodické a rytmické cítenie na úrovni odpovedajúceho veku a vyspelosti žiaka .Od začiatku treba upriamiť pedagogickú prácu na rozvíjanie kantilény pri zachovaní prirodzeného detského prejavu .Sústavne rozvíjať žiakovu pamäť, pripravovať spev s inštrumentálnym sprievodom.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
Správne a prirodzené držanie tela pri speve. Kľudné a hlboké dýchanie bránicou (dodržiavanie troch fáz dychu : nádyh, zadržanie, výdych).Prácu s dychom vedome riadime a dychom ovládame spevný tón. Tón má prechádzať voľným hrdlom pri pocite voľnej brady. Spev v strednej hlasovej polohe v rozsahu 5-6 tónov, podľa dispozície žiaka maximálne do jednej oktávy - mf. Navodenie hlavového tónu - pomocou ľahkého brumenda.	Schopnosť voľného hlbokého nádychu a plynulého výdychu. Mäkký spôsob nasadenia tónu a jeho vedenie v legate. Spájanie notového zápisu s hudobnou predstavou. Cvičenie spievania spamäti. Zvládnuť interpretáciu jednoduchých melodicko-rytmických hlasových cvičení. Prebúdzajú vlastnú emocionalitu žiaka pri interpretácii piesne - adekvátne k jej obsahu. Súhra s inštrumentálnym sprievodom.	Fixácia a osvojenie si látky určenej pre 1.ročník- základné spevácke návyky (postoj, dych, ovládanie rečového aparátu). Vystúpenie na triednych besiedkach ,na interných koncertoch. Schopnosť interpretovať jednoduché detské piesne ľudového charakteru alebo umelé detské piesne spamäti so sprievodom nástroja.

HUDOBNÝ MATERIÁL :

Katarína Lapšanská : Do,Re ,Mi

Eva Zacharová : Deti, poďte si zaspievať

Anna Korínska : Piesne pre výchovu spevákov

Štefan Ladižinský : Tucet najmenších

2. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia
základnej umeleckej školy ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 8

CIELE :

Cieľom druhého ročníka je opakovanie základných speváckych návykov (správne držanie tela ,dodržiavanie troch fáz dýchania, bez zdvihnutých ramien a s voľným krkom) .Neustále dbať na nenásilnú tvorbu tónu. Rozširovať hlasový rozsah do jednej oktávy a vyššie, podľa schopnosti a možnosti žiaka. Viest' žiaka k tomu, aby sa vedel sám kontrolovať(poukázat' na chyby v dýchaní, pri tvorbe tónu alebo chyby v držaní tela.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
Správne a prirodzené držanie tela. Zdokonaľovať pokojné a hlboké dýchanie do pľúc. Rozšíriť hlasový rozsah žiaka. Upevňovať pocit hlavového tónu.	Schopnosť prirodzeného nádychu a vedenie tónu do rezonančných priestorov. Vyrovnáť hlas v danom rozsahu. Rozvoj hudobnej pamäti, intonačnej predstavivosti a rytmického cítenia.	Fixácia a osvojenie si látky určenej pre druhý ročník- základné spevácke návyky. Vystúpenie na triednych alebo interných koncertoch dvakrát ročne. Schopnosť uceleného prednesu jednoduchej piesni.

HUDOBNÝ MATERIÁL :

Katarína Lapšanská : Do,Re ,Mi

Eva Zacharová : Deti, poďte si zaspievať

Anna Korínska : Piesne pre výchovu spevákov

Štefan Ladižinský : Tucet najmenších

3. ročník 1. časť I. stupeň základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 8

CIELE:

Pestovať v žiakoch záujem o hudbu, intenzívne zveľaďovať a podporovať ich talent, pracovať na rozšírení dynamickej a agogickej škály prednesu, viesť kantilénu .

1. Pokračuje sa v zdokonaľovaní technického vývoja hlasu, s prihliadnutím na hudobno-výrazovú stránku

2. Primerane k technickému stupňu vývoja voliť zložitejšie cvičenia v dur a mol

3. Technická príprava jednoduchých speváckych ozdôb

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Pripravovať reberno – bránicové dýchanie, stále dbať na kompaktné a hlboké nadýchnutie do bránice a tým viesť žiaka k úplnému využitiu bránice ako dychového aparátu potrebného na dobré a intonačne čisté spievanie. Uvedomene rozvíjať a zdokonaľovať pamäťové schopnosti.</p>	<p>Žiak je schopný detské, ľudové ale aj prednesové skladby spievať intonačne čisto, technicky na dostatočnej dychovej opore. Technické cvičenia – brumendo, precvičovať všetky vokály - a, e, i, o, u.</p> <p>Legato, mäkké spájanie tónov. Postupne zapájať staccato a portamento.</p> <p>Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať detských ľudových piesní.</p> <p>Pokojne zvládnuť interpretovať piesne v rozsahu c¹ – d². Interpretovať jednoduché ukážkové vzory.</p>	<p>Fixácia a osvojenie si látky určenej pre tretí ročník- základné spevácke návyky. Vystúpenie na triednych alebo interných koncertoch dvakrát ročne.</p>

HUDOBNÝ MATERIÁL :

Katarína Lapšanská : Do, Re , Mi

Eva Zacharová : Deti, poďte si zaspievať

Anna Korínska : Piesne pre výchovu spevákov

Štefan Ladižinský : Tuct najmenších

Vaccari : Technické cvičenia (Metodo pratico-mezzo)

Ádám Jenó : A dalmesterei I. , II.

4. ročník 1. časť I. stupeň základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 8

CIELE:

Nadviazať na získané vedomosti z predchádzajúcich ročníkov, aktívnejšie vnímanie dychového aparátu, postupné zapájanie ťažších technických prvkov – rozdiel staccato a legato.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie do kompaktného prvku vokálnej techniky, pokračovať vo vyrovnávaní jednotnosti vokálov – a, e, i, o, u. Zapájanie dynamiky nielen do vokálnych cvičení, ale aj do prednesových skladieb. Práca s agogikou, rozdiel medzi accelerandom a ritardandom.	Žiak je schopný detské, ľudové ale aj prednesové skladby spievať intonačne čisto, technicky na dostatočnej dychovej opore. Technické cvičenia – brumendo, precvičovať všetky vokály - a, e, i, o, u. Legato, mäkké spájanie tónov. Postupne zapájať ťažšie formy staccata a portamenta, ako aj ľahká forma glissanda.	Fixácia a osvojenie si látky určenej pre štvrtý ročník- základné spevácke návyky. Vystúpenie na triednych alebo interných koncertoch dvakrát ročne. Záverečná skúška : najmenej 1 ľudová pieseň 1 umelá pieseň

HUDOBNÝ MATERIÁL :

Vaccai : Technické cvičenia (Metodo pratico-mezzo)

Ádám Jenő : A dalmesterei I. , II.

Anna Korínska : Piesne pre výchovu spevákov

L.József : 16 Ave Maria

A,Schimon : Arien und Lieder

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):

- ovláda základné spevácke návyky a výrazové prostriedky a dokáže ich vedome využívať pri interpretácii piesní,
- pri spievaní preukazuje schopnosť zvukovo vyrovnávať vokály v celom svojom hlasovom rozsahu,
- chápe textový obsah prednesených skladieb,
- samostatne pracuje s notovým materiálom,
- orientuje sa v notovom zápise a zvláda samostatnú prípravu.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Študijné zameranie

SPEV

1. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 8

CIELE:

Upevňovať a kultivovať spevácke návyky a vedomosti. U schopnejších žiakov ďalej rozvíjať spevácku techniku. Vzhľadom na predmutačné (u niektorých žiakov už mutačné) obdobie pracovať s hlasom čo najšetrnejšie a výberom vhodných cvičení predchádzať, prípadne odstrániť mutačný šelest a hlasové zlomy. Dbieť, aby vokalizácia a spevácka dikcia bola primeraná obsahu spievaného textu aj veku žiaka. Zjemňovať zmysel žiaka pre krásu plynulej kantilény a hudobnej frázy, veku primerane zvyšovať nároky na vystihnutie charakteru piesní. Vhodným výberom piesní rozširovať hudobný rozhľad žiaka.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
- prirodzené držanie tela pri speve - dychová opora, rebrovo-bránicové dýchanie - hlasový rozsah - prepojenie hlasovej a hrudnej rezonancie - plynulé spievanie kantilény - dvojhlasný, trojhlasný spev	- neustála dbať na prirodzené držanie tela pri speve - zdokonaľovať rebrovo-bránicové dýchanie, budovanie dychovej opory - vyrovnávať hlas v celej hlasovej polohe- „voix mixtu“ (prechodné tóny spievať s nasadením z hora), brumendo - cvičenia na predchádzanie mutačných šelestov a hlasových zlomov v strednej polohe na dychovej opore. Hlasové cvičenia v rozsahu oktávy - zjemňovať zmysel žiaka pre krásu a plynulosť kantilény - príprava na komorný spev	- dobrovoľná účasť na speváckych súťažiach - vystupovanie na interných a verejných koncertoch - schopnosť interpretovať ťažšie piesne - príprava na komorný, viachlasný spev

HUDOBNÝ MATERIÁL:

Uvedené v predchádzajúcich ročníkoch: „Učebné osnovy pre hlasovú výchovu – spev“ s dôrazom na vhodný výber sólových, komorných a zborových piesní, primerané veku žiaka.

2. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 8

CIELE:

Žiak má dosiahnuť také schopnosti, ktoré mu umožnia realizovať jeho hudobnú predstavivosť pri speváckom prejave. Rozvíjať primeranú technickú vyspelosť a kultivovanosť hudobného prejavu. Postupne učiť žiaka rozlišovať hlavné zásady pri interpretácii piesní rozmanitých žánrov a štýlov v sólovom a komornom speve. Viest' žiaka k samostatnému štúdiu a vzbudzovať jeho záujem o hudobnú literatúru a ukážky nahrávok vynikajúcich interpretov. Zapájať žiakov do komorného alebo zborového spevu. Neustále sledovať mutačné obdobie žiakov.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
- upevnenie stavby hlasu - rozšírenie dychových nárokov - príprava melodických ozdôb - nácvik staccata	- kontinuálne nadviazať na úroveň žiakových schopností získaných v predošliých rokoch štúdia - zdokonaľovať a uplatňovať správne spevácke návyky, funkcie hlasového a dychového ústrojenstva a speváckej techniky - vyrovnávať register v celom hlasovom rozsahu s prihliadnutím na obdobie mutácie	- schopnosť osvojenia učiva - Verejné vystúpenie 1x v polroku – dve piesne kontrastného charakteru. Zapájanie sa do rôznych tematických koncertov, nevylučuje sa ani verejné vystúpenia podľa zdatnosti a schopnosti jednotlivých žiakov speváckeho oddelenia

HUDOBNÝ MATERIÁL :

- A. Korínska: Piesne pre začínajúcich spevákov
- A. Moyzes: Dvanásť ľudových piesní zo Šariša
- V. F. Bystrý- 1000 ľudových piesní
- O. Francisci: Zbierka ľudových piesní
- P. Cón: Koledy P. Cón: Vianočné piesne

L. Janáček: Moravské písně

V. Novák: 25 slovesných ľudových piesní Jednoduché moderné slovenské populárne piesne z dielne súčasných skladateľov.

3. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 8

CIELE:

Nadviazať na získané vedomosti z predchádzajúceho ročníka, možnosť zapájať a pohybovať sa s istotou vo vyšších polohách, ako aj aplikovanie staccata a legata do vyšších speváckych polôh, postupné zapájanie nových ťažších technických prvkov. Odľahčovanie hlasu, ako aj používanie stupnicových behov, v staccate a legate. Ďalšie prehĺbenie hlasového rozsahu .

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
Vyrovňavanie hlasu v celej hlasovej polohe, uvoľňovacie cvičenia pre spodnú čeľusť, naďalej spájanie hrudnej a hlavovej rezonancie, prostredníctvom vhodne zvolených vokálnych skladieb a hlasových technických cvičení. Stavba vokálov na hlasovom strede. Pokračovať vo vyrovňovaní jednotlivých vokálov – a, e, i, o, u. Dôraz na rozvíjanie speváckej kantilény.	Žiak je schopný dané vhodne zvolené skladby spievať intonačne čisto, technicky na dostatočnej dychovej opore. Volíme technicky a rozsahovo náročnejšie skladby. Technické cvičenia – brumendo, precvičovať všetky vokály - a, e, i, o, u, zapájanie chromatiky a jednoduchých melodických ozdôb. Stupnice v zložitejších hlasových cvičeniach. Z začať v technike postupne pri rozospievaní od ľahkých cvičení postupne k prepracovanejším cvičeniam väčšieho rozsahu a s riešením závažnejších technických problémov. Staccato a portamento nasadzovať a uplatňovať vo vyšších polohách, čo precvičuje aj lepšiu prácu s dychom.	Verejné vystúpenie minimálne 1x v polroku – dve piesne kontrastného charakteru, výstup na triednom koncerte, alebo na tematických koncertoch, prezentácia na verejných podujatiach školy. Podľa zdatností žiaka účasť na vokálnej súťaži, alebo vokálnej prehliadke.

HUDOBNÝ MATERIÁL :

A. Korínska: Piesne pre začínajúcich spevákov

A. Moyzes: Dvanásť ľudových piesní zo Šariša

V. F. Bystrý- 1000 ľudových piesní

O. Francisci: Zbierka ľudových piesní

P. Cón: Koledy

P. Cón: Vianočné piesne

L. Janáček: Moravské písně

J. Krčméryová – Album klasických piesní

E. Destinová : Album klasikov Zbierka ruských romanci

100 Movie songs Divas of Pop Moulin Rouge – book

J. Brahms – Album romantických piesní

Book Gold Greatest High School Musical – Book

V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní

Jednoduché výstupy z muzikálov , piesne B. Felixa, tanečné melódie z dostupných skladieb na nete zo svetovej alebo česko- slovenskej hudobnej literatúry.

Jednoduché moderné slovenské populárne piesne z dielne súčasných skladateľov.

Jednoduché moderné české populárne piesne z dielne súčasných skladateľov. Jednoduché piesne svetovej literatúry z muzikálov, alebo hudbe k filmu zo svetovej kinematografie

4. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 8

CIELE:

Nadviazať na získané vedomosti z predchádzajúceho ročníka, možnosť zapájať a pohybovať sa s istotou vo vyšších polohách, prehĺbovať a rozšíriť doteraz prebrané učivo, ktoré rozšírime o nácvik a výučbu melodických ozdôb, zlepšenie staccata, ako aj mezza di voce.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Vyrovňavanie hlasu v celej hlasovej polohe, zdokonalenie reberno-bránicového dýchania, postupne zlepšovať stavbu hlasu, pracovať na uvoľňovaní spodnej čeľuste a celkovej voľnosti tónu. Dbať na zlepšenie artikulácie, tomu prispôbiť technické cvičenia. Zdokonalenie technickej zručnosti.</p>	<p>Žiak je schopný dané vhodne zvolené skladby spievať intonačne čisto, technicky na dostatočnej dychovej opore. Volíme technicky a rozsahovo náročnejšie skladby. Technické cvičenia – brumendo, precvičovať všetky vokály - a, e, i, o, u, zapájanie chromatiky a jednoduchých melodických ozdôb. Stupnice v zložitejších hlasových cvičeniach. Zčať v technike postupne pri rozospievaní od ľahkých cvičení postupne k prepracovanejším cvičeniam väčšieho rozsahu a s riešením závažnejších technických problémov. Staccato a portamento nasadzovať a uplatňovať vo vyšších polohách, čo precvičuje aj lepšiu prácu s dychom.</p>	<p>Verejnú vystúpenie minimálne 1x v polroku – dve piesne kontrastného charakteru, výstup na triednom koncerte, alebo na tematických koncertoch, prezentácia na verejných podujatiach školy. Záverečná skúška 1. a 2. časť, ako aj koncert záverečných ročníkov. Budú to dve piesne kontrastného charakteru môžu byť ľudové, umelé, piesne z filmu alebo muzikálov, ako aj zo súčasnej pop literatúry, predvedené naspamäť, podľa potreby s mikrofónom a tiež dve piesne v druhej časti, vychádzajúce z tejto hudobnej literatúry.</p> <p>Podľa zdatností žiaka účasť na vokálnej súťaži, alebo vokálnej prehliadke.</p> <p>1 vokalizácia</p> <p>Záverečná skúška :</p> <p>1 vokaliza</p> <p>1 ľudová pieseň alebo úprava ľud.p.</p> <p>2 umelé piesne (skladby nesmú byť z rovnakého šýlového obdobia</p>

HUDOBNÝ MATERIÁL :

- A. Korínska: Piesne pre začínajúcich spevákov
- R. Schumann: Detské piesne Umelé piesne rôznych hudobných období- barok, klasicizmus, romantizmus
- V. F. Bystrý- 1000 ľudových piesní
- F. Kafenda: Piesne
- P. Cón: Koledy
- P. Cón: Vianočné piesne
- L. Janáček: Moravské písne
- J. Krčmeryová – Album klasických piesní
- E. Destinová : Album klasikov
- J. L. Bella- Piesne Zbierka ruských romanci
- 100 Movie songs Divas of Pop
- Moulin Rouge – book

J. Brahms – Album romantických piesní

Book Gold Greatest High School Musical – Book

V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní

Jednoduché výstupy z muzikálov ,

tanečné melódie z dostupných skladieb na internete zo svetovej alebo česko - slovenskej hudobnej literatúry.

Jednoduché moderné slovenské populárne piesne z dielne súčasných skladateľov.

Jednoduché moderné české populárne piesne z dielne súčasných skladateľov. Jednoduché piesne svetovej literatúry z muzikálov, alebo hudbe k filmu zo svetovej kinematografie.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B)

- ovláda bránicové dýchanie, ako aj zásady správnej speváckej artikulácie a tvorenia tónu,
- spevácke návyky vedome využíva pri interpretácii piesní rôznych hudobných štýlov a žánrov primeraných svojmu veku,
- dosahuje umeleckú úroveň samostatného a tvorivého speváka amatéra, ktorý je schopný umelecky cítiť a tvorivo rozvíjať svoje schopnosti,
- dosahuje dostatočnú technickú vyspelosť a vedomosti, ktoré mu umožňujú plynule nadviazať na ďalšie štúdium.

II. stupeň základného štúdia

Študijné zameranie

SPEV

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Učebné osnovy predmetu spev na II. stupni základného štúdia sú určené žiakom, ktorí ukončili štúdium na I. stupni. Obsah cieľa umožňuje individuálny rozvoj podľa hlasových schopností a talentu žiaka. Od absolventov štúdia na II. stupni sa vyžaduje dobrá orientácia v kultúrnom a najmä hudobnom živote s osobitným zreteľom na spev a jeho funkciu v rozličných žánroch a štýloch.

CIELE :

Cieľom štúdia spevu na II. stupni ZUŠ je kontinuálne nadviazať na úroveň výsledkov žiakových schopností a zručností získaných na I. stupni. Zdokonaľovať a uplatňovať správne spevácke návyky, funkcie hlasového a dychového ústrojenstva a speváckej techniky, rozvíjať ovládanie rezonancie, vyrovnávať registre v celom hlasovom rozsahu, zamerať sa na výber študijných prvkov, ktoré svojou náročnosťou zodpovedajú technickej vyspelosti žiaka (s prihliadnutím na obdobie mutácie). Tomuto cieľu treba podriadiť výber technických a prednesových skladieb tiež z hľadiska budúceho repertoáru žiaka z množstva ľudových a umelých piesní najrozličnejších štýlov a žánrov. Je potrebné orientovať sa i na pieseň

duchovnú, ktorá pre svoju hudobnú krásu i duchovnú hodnotu môže obohatiť a prehĺbiť umelecký prejav.

Ak žiak inklinuje k tanečnej a populárnej piesni, treba mu poskytnúť dostatočný priestor a odbornú prípravu, aby mohol poznávať a interpretovať rozličné štýly. Nepresný názov „tanečná a populárna pieseň“ obsahuje široký okruh druhov od šansónu, songu a tradičných žánrov (polka, valčík, tango) po nepotrebné množstvo súčasných tanečných foriem i štýlov alebo prúdov, ktoré sú zväčša spojené so spevom (sólovým i skupinovým), stále sa rozvíjajú i zanikajú. Sem možno zaradiť i piesne z hier so spevom i muzikálov. Keďže slovo plní v tanečnej piesni podstatnú úlohu, aj spôsob spievania (teda tvorenie a zafarbenie tónu, intenzita, tempo, akcenty a rytmus) v zásade vyplýva z prirodzenej dikcie rečového prejavu. Veľký dôraz treba klásť na zrozumiteľnosť textu (nedeformovať artikuláciu). Aj v hlasovej výchove tanečnej a populárnej hudbe sa bude vychádzať zo základov klasickej speváckej techniky.

1. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 22

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Dychové cvičenia na upevnenie dychovej opory, rozširovanie a zdokonaľovanie stavby hlasu. Vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe (voix mix, messa di voce). Neustále zdokonaľovanie speváckej artikulácie so zreteľom na uvoľňovanie rečových orgánov (spodná čelusť). Oboznamovanie sa so základnými pojmami fyziológie hlasu.	zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra alebo CD interpretáciu 4 piesní, aplikujú do interpretácie piesní správne používanie funkcie hlasového a dychového ústrojenstva a rezonancie, preukážu širšie technické možnosti svojho hlasového prejavu, preukážu schopnosť správneho aplikovania speváckej techniky vprednese piesní, dodržiavajú zásady hlasovej hygieny pri prípadnej mutácii a hlasovom šeleste, preukážu orientáciu v kultúrnom a najmä hudobnom živote so zreteľom na spev a jeho funkciu v rôznych štýloch a žánroch.

2. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 22

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
<p>Vokalizy, piesne (môžu byť i ľahšie operné árie, alebo muzikálové piesne). Technické cvičenia na upevnenie dychovej a hlasovej techniky (striedanie staccata a legata splným využitím dychovej opory. Rozširovanie hlasového rozsahu a stavby hlasu v rozsahu oktávy a decimy.</p> <p>Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie s cieľom budovania a upevňovania jednotného registra a uvedomenie si prechodných tónov. Vedenie žiaka k samostatnosti pri štúdiu piesní. Príprava na triedne, interné a verejné koncerty.</p>	<p>Zvládnú so správnym výrazom a so sprievodom klavíra, alebo interpretáciu 4 piesní rôzneho charakteru a žánru, preukážu základy speváckej techniky rozšírené tónové technické prvky, preukážu schopnosť samostatnej prípravy, demonštrujú získané kompetencie na triednom, internom alebo verejnom koncerte.</p>

3. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 22

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
<p>Vokalizy a piesne rôzneho štýlu a žánru. Dychové a technické hlasové cvičenia na upevňovanie a kultivovanie speváckych návykov a vedomostí (zdokonaľovanie mezza di voce). Technický nácvik jednoduchých melodických ozdôb. Zdokonaľovanie agogických a výrazových prvkov nastudovaných piesňach. Oboznamovanie sa s anatómiou a fyziológiou hlasu. Príprava textovej stránky vokálnej skladby. Aplikovanie s prirodzenej dikcie rečového prejavu a zrozumiteľnosť textu v slovenskom</p>	<p>zvládnú so správnym výrazom a so sprievodom klavíra, alebo CD interpretáciu 4 piesní rôzneho štýlu a žánru, interpretujú uvoľneným a vyrovnaným hlasom v celom rozsahu, aplikujú jednoduché technické ozdoby vo vokálnej interpretácii, výrazovo a agogicky rozlišujú obsahovú stránku skladby, pri cvičení aplikujú vytrvalosť, disciplínu a tvorivú predstavivosť, aplikujú v praxi teoretické poznatky o</p>

aj cudzom jazyku.	anatómii a fyziológii tvorenia hlasu - fonácie, artikulácie v interpretácii piesní, interpretujú skladby s vyjadrením nálady...
-------------------	---

4. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 22

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Zdokonaľiť jednotlivé technické, výrazové a prednesové prvky v súlade s doteraz preberaným učivom predchádzajúcich ročníkov. Viesť žiakov k tomu, aby dokázali samostatne uplatniť všetky nadobudnuté vedomosti a spevácke návyky pri interpretácii piesní.	Záverečná skúška : 1 ľudová pieseň alebo úprava ľud.p. 2 umelé piesne (skladby nesmú byť z rovnakého šýlového obdobia 1 ária Ukončenie štúdia verejným absolventským vystúpením

HUDOBNÝ MATERIÁL :

Technické cvičenia

- J. HOLEČKOVÁ: 500 speváckych cvičení (výber)
- J. TOMÁŠKOVÁ: 30 ľahkých vokaliz (výber)
- G. CONCONE: 50 hlasových cvičení (výber)
- G. CONCONE: 25 hlasových cvičení (výber)
- N. VACCAI: Praktická škola talianskeho spevu (výber)
- B. LUTGEN: 20 technických cvičení

Zbierky ľudových piesní

Slovenské spevy

I. – VI. K. PLICKA: Slovenský spevník

B. BARTÓK: Slovenské ľudové piesne I., II.

S. BURLASOVÁ: Ľudové balady na Horehroní

V širom poli rokyta

O. DEMO: Z klenotnice slovenských ľudových piesní

O. DEMO – O. HRABALOVÁ: Žatevné a dožinkové piesne

J. BLAHO Záhorácke pjesničky

Panoráma ľudovej hudobnej kultúry: - Orava

- Pohronie

- Podpoľanie

- Liptov

- Gemer

E. Studeničová spieva zo zbierky K. Plicku

F. MATÚŠ: Šarišské ľudové piesne I., II.

- Šariš v zrkadle svojho poznania

KOVAČIČOVÁ – HÚSKOVÁ: Piesne z Brezovej

kolektív autorov: Hont

kolektív autorov: Horehronie

Po stopách Zoltána Kodálya (Kodály Zoltán nyomában)

S. KAČIC: Spevník pátra Paulína Umelecké spracovanie a aranžmán ľudových piesní

Umelecké spracovanie a aranžmán ľudových piesní

M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Slovenské ľudové piesne I. – V.

V. F. BYSTRÝ: Tisíc slovenských piesní

- Slovenské ľudové piesne op. 28

E. SUCHOŇ: Štyri ľudové piesne

- Kúčanské pjesně

A. MOYZES: Dvanásť ľudových piesní zo Šariša

- Slovenské ľudové piesne

D. Kardoš: Spevy východného Slovenska

Z. MIKULA: Záhorácke pjesničky

- Skicár ľudových piesní

P. CÓN: Koledy

Vianočné piesne

- Slovenské ľudové piesne I. (Západné Slovensko)

- Slovenské ľudové piesne II. (Stredné Slovensko)

- Slovenské ľudové piesne III. (Východné Slovensko)

Rôzni slovenskí autori: Otčiny mojej spevy

V. NOVÁK: Slovenské zpevy
- 25 slovenských ľudových piesní
- Písničky na slová moravskej ľudovej poesie
B. MARTINŮ: Nové slovenské písně
A. DVOŘÁK: V národním tónu
L. FAIX: Slovenské zbojnícke piesne
H. MACOUREK: AVEN ROMA

Piesňová tvorba skladateľov

M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Zo srdca - Drobné kvety
V. F. BYSTRÝ: Túžby - Po poliach a lúkach
A. MOYZES: V jeseni
J. CIKKER: O mamičke
V. KAFENDA: Piesne - Štyri piesne
T. FREŠO: Nová jar
D. KARDOŠ: Piesne o láske
B. URBANEC: Piesne
Z. FREŠOVÁ – HUDCOVÁ: Slovenská piesňová tvorba
J. MALOVEC: Dve duchovné piesne
I. PARÍK: Ária J. L. BELLA: Matka nad kolískou
- Piesne
L. HOLOUBEK: Dcérenka moja
Mik. MOYZES: Bol som šťastný
I. VALENTA: Keby ste podali pohár vody
A. KORÍNSKA: Piesne pre výchovu spevákov
K. LAPŠANSKÁ: Venček piesní
H. RÉPASSYOVÁ – M. ŠIMKO: Mladým spevíkom
- Moje piesne
A. DVOŘÁK: Biblické písně
- Cikánske písně
- Večerní písně
- Písně milostné
V. NOVÁK: Mòjmu milému
V. SVATOŠ: Zapadaj slniečko
J. KŘIČKA: Zvířatka
J. PAUER: Ukolébavka
K. BENDL: Skřivánčí písně
B. BROŽOVÁ: Album detských piesní
B. MARTINŮ: Písničky na jednu stránku
- Písničky na dvě stránky 24
J. KRČMÉRYOVÁ: Album klasických piesn
- Romantické piesne

- Piesne piatich storočí
- A. DESTINOVÁ: Album klasikov
- J. HOLEČKOVÁ: Bel canto
- J. ÁDÁM: Dal mesterei I. – V.
- A. JENO: Piesne starých majstrov
- J. S. BACH: Geistliche lieder und arien
- D. ŠOSTAKOVIČ: Romance a monológy
- J. BRAHMS: Album piesní
- W. A. MOZART: Piesne
- F. M. BARTHOLDY: Vybrané piesne pre stredný hlas
- P. I. ČAJKOVSKIJ: Piesne a romance
- Fr. SCHUBERT: Piesne
- R. SCHUMANN: Zobrané piesne
- E. GRIEG: Album piesní Arie Antiche I. – III.
- Černošské piesne (Negro Songs)
- J. JEŽEK: Písničky Najkrajšia jar
– lyrické piesne
- M. JÍRA a H. MACOUREK: Písně na J. Kainara
Beatles (The Beatles)
- L. BERNSTEIN: West Side Story (výber)
- Zborníky: Francúzske piesne a chansony
- B. URBANEC: Štyri dvojspevy pre soprán a alt
- J. BRAHMS: Tri duetá - Päť duet
- G. F. HÄNDEL: Dua pro dva hlasy
- F. M. BARTHOLDY: Duette sür zweisingstim
- M. I. GLINKA: Dua
- J. MÁLEK: Kvítí milodějmé
- P. EBEN: Deset poetických duet
- A DVOŘÁK: Moravské dvojpěvy
- Čtyři dueta
- Ruské dvojpěvy
- J. FISCHER: Devět dvojpěvů
- J. LABURDA: Dvojpěvy
- Z. FIBICH: Osm dvojpěvů
- J. B. FOERSTER: Dvojpěv
- J. KŘIČKA: Slovácke dvojpěvy
- J. SCHREIBER: Lidová nokturna

Štúdium pre dospelých

Študijné zameranie

SPEV

1. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 hod

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 22

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
2 volalízy a 8 piesní rôzneho charakteru a štýlu. Dychové cvičenia na upevnenie dychovej opory, rozširovanie a zdokonaľovanie stavby hlasu. Vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe (voix mix, messa di voce). Neustále zdokonaľovanie speváckej artikulácie so zreteľom na uvoľňovanie rečových orgánov (spodná če - ľusť). Oboznamovanie sa so základnými pojmi fyziológie hlasu.	za šk. rok zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra alebo CD interpretáciu 2 vokaliz a 8 piesní, aplikujú do interpretácie piesní správne používanie funkcie hlasového a dychového ústrojenstva a rezonancie, preukážu širšie technické možnosti svojho hlasového prejavu, preukážu schopnosť správneho aplikovania speváckej techniky v prednese piesní, dodržiavajú zásady hlasovej hygieny pri prípadnej mutácii a hlasovom šeleste, preukážu orientáciu v kultúrnom a najmä hudobnom živote so zreteľom na spev.

2. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 22

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY
Vokalizy, piesne(môžu byť i ľahšie operné árie, alebo muzikálové piesne). Technické cvičenia na upevnenie dychovej a hlasovej techniky (striedanie staccata a legata s plným využitím dychovej opory. Rozširovanie hlasového rozsahu a stavby hlasu v rozsahu oktávy a de - cimy. Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie s cieľom budovania a upevňovania jednotného registra a uvedenie si prechodných tónov. Vedenie žiaka k samostatnosti pri štúdiu piesní. Príprava na triedne, interné a verejné koncerty	za šk. rok zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra, alebo interpretáciu 2 vokaliz a 8 piesní rôzneho charakteru a žánru, preukážu základy speváckej techniky rozšírené o nové technické prvky, preukážu schopnosť samostatnej prípravy, demonštrujú získané kompetencie na triednom, internom alebo verejnom koncerte.

3. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 22

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY
Vokalizy a piesne rôzneho štýlu a žánru. Dychové a technické hlasové cvičenia na upevňovanie a kultivovanie speváckych návykov a vedomostí (zdokonaľovanie mezza di voce). Technický nácvik jednoduchých melodických ozdôb. Zdokonaľovanie agogických a výrazových prvkov naštudovaných piesňach. Oboznamovanie sa z anatómiou a fyziológiou hlasu. Príprava textovej stránky vokálnej skladby. Aplikovanie s prirodzenej dikcie rečového prejavu a zrozumiteľnosť textu v slovenskom aj cudzom jazyku.	za šk. rok zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra, alebo CD interpretáciu 2 vokaliz a 8 piesní rôzneho štýlu a žánru, interpretujú uvoľneným a vyrovnaným hlasom v celom rozsahu, aplikujú jednoduché technické ozdoby vo vokálnej interpretácii, výrazovo a agogicky rozlišujú obsahovú stránku skladby, pri cvičení aplikujú vytrvalosť, disciplínu a tvorivú predstavivosť, aplikujú v praxi teoretické poznatky o anatómii a fyziológii tvorenia hlasu -fonácie, artikulácie v interpretácii piesní, interpretujú skladby s vyjadrením nálady...

4. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 22

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY
Primerane náročné vokalizy, piesne alebo ľahšie árie rôzneho štýlového obdobia (alternatívne z oblasti tanečnej alebo muzikálovej tvorby, zodpovedajúcej úrovni štúdia na II. stupni), Upevňovanie primeranej technickej pohotovosti a vyspelosti (výrazové prostriedky - tempo, frázovanie, prízvuky, dynamika, náročnejšie cvičenia v rozsahu oktávy až decimy, stupnicové behy.)	za šk.rok zvládnu so správnym výrazom, spamäti a so sprievodom klavíra alebo CD interpretáciu 2 vokaliz a 6 piesní, preukážu všetky doposiaľ získané vedomosti a spevácke návyky, interpretujú diela rôznych štýlových období s uvedomelým prednesom. Záverečná skúška - 1 pieseň z obdobia baroka, - 1 pieseň z obdobia klasicizmu, - 1 pieseň z obdobia romantizmu, - 1 pieseň z obdobia 20. a 21. storočia

HUDOBNÝ ODBOR:

5.1.6 študijné zameranie

HRA NA AKORDEÓNE

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Akordeón zaujíma vedľa klasických nástrojov významné miesto v hudobno - interpretačnom živote. Je to ľahko prenosný viachlasový nástroj, ktorý prešiel dlhodobým konštrukčným vývojom, má vlastnú literatúru, píše preň poprední skladatelia, a to ho zaraďuje medzi nástroje so všetkými koncertnými možnosťami. Preto sa v dnešnej dobe interpret neobíde bez dokonalého zvládnutia výrazových možností nástroja, technickej vyspelosti oboch rúk a dokonalej techniky.

Zvládnutie technickej zložky nástrojovej hry je iba prostriedkom na dosiahnutie vytýčeného cieľa a musí byť v súlade s celkovým hudobným a kultúrnym rozvojom žiaka.

Vyučovanie hry koncipované na nových progresívnych princípoch dáva žiakom také odborné vzdelanie, ktoré im umožňuje uplatniť sa v záujmovo umeleckej a profesionálnej činnosti.

Prípravné štúdium

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 1a, 1b

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Akordeón zaujíma vedľa klasických nástrojov významné miesto v hudobno - interpretačnom živote. Je to ľahko prenosný viachlasový nástroj, ktorý prešiel dlhodobým konštrukčným vývojom, má vlastnú literatúru, píše preň poprední skladatelia, a to ho zaraďuje medzi nástroje so všetkými koncertnými možnosťami. Preto sa v dnešnej dobe interpret neobíde bez dokonalého zvládnutia výrazových možnosti nástroja, technickej vyspelosti oboch rúk a dokonalej techniky.

Zvládnutie technickej zložky nástrojovej hry je iba prostriedkom na dosiahnutie vytýčeného cieľa a musí byť v súlade s celkovým hudobným a kultúrnym rozvojom žiaka.

C I E L E

Zistiť manuálne a fyzické predpoklady žiaka k hre, jeho hudobné dispozície- intonačné, sluchové a rytmické. Hravou formou vzbudiť záujem žiaka o hru na nástroji. Rozvíjať jeho hudobnosť a podporovať jeho tvorivé schopnosti. Osvojovať si správne návyky nástrojovej hry.

OBSAH

Oboznámenie sa s nástrojom. Sedenie, držanie, upevnenie nástroja a postavenie pravej a ľavej ruky. Základy prstovej a mechovej techniky. Čítanie nôt v husľovom kľúči, v basovom kľúči. Hmatová orientácia pravej ruky bez zrakovej kontroly. Hra jednoduchých piesní pravou rukou v päťprstovej polohe s jednoduchým sprievodom ľavej ruky.

HUDOBNÝ MATERIÁL:

- O. Hricová – Abeceda akordeonistu
- J. Vašica – Škola hry pre akordeóne
- J. Demjan – Škola hry na akordeóne
- Jednoduché ľudové alebo umelé piesne podľa sluchu
- Možnosť doplnenia inou vhodnou literatúrou

KOMPETENCIE	VÝSTUPY
- Hrací aparát	- správne sedenie a postavenie pravej a ľavej ruky, - správne držanie nástroja
- Hra na nástroji	- jednoduché cvičenia a piesní- najskôr len v pravej ruky, neskôr spolu s ľavou rukou
- Čítanie nôt	- pravá ruka c1-g1 - ľavá ruka – C,G,D,F
- Melodizácia a rytmizácia slov	- detské riekanky
- Zdokonaľovanie mechovej techniky	- tvorenie tónu - mäkké nasadenie a ukončenie tónu
- Plán	- 10 ľudové alebo umelé piesne - riekanky, pesničky podľa sluchu

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné variovať a prispôbovať veku dieťaťa a jeho mentálnym schopnostiam. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia

Študijné zameranie

HRA NA AKORDEÓNE

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Akordeón zaujíma vedľa klasických nástrojov významné miesto v hudobno - interpretačnom živote. Je to ľahko prenosný viachlasový nástroj, ktorý prešiel dlhodobým konštrukčným vývojom, má vlastnú literatúru, píše preň poprední skladatelia, a to ho zaraďuje medzi nástroje so všetkými koncertnými možnosťami. Preto sa v dnešnej dobe interpret neobíde bez dokonalého zvládnutia výrazových možnosti nástroja, technickej vyspelosti oboch rúk a dokonalej techniky.

Zvládnutie technickej zložky nástrojovej hry je iba prostriedkom na dosiahnutie vytýčeného cieľa a musí byť v súlade s celkovým hudobným a kultúrnym rozvojom žiaka.

Vyučovanie hry koncipované na nových progresívnych princípoch dáva žiakom také odborné vzdelanie, ktoré im umožňuje uplatniť sa v záujmovo umeleckej a profesionálnej činnosti.

1. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE

Cieľom je predovšetkým rozvoj muzikality, hudobnej predstavivosti a cítenia v rovnováhe s technickým vývojom žiaka. V záujme ďalšieho napredovania neustále pestovať v žiakovi lásku k umeniu, k hudbe a k nástroju. Viest' žiaka k správnym pracovným návykom, naučiť ho správne pristupovať k cvičeniu presnej a pohotovej reprodukcií notového zápisu po stránke intonačnej, rytmickej, prstokladovej, artikulačnej a dynamickej. Rešpektovať fyzicko-psychické zvláštnosti dieťaťa so zameraním na jeho úroveň vnímania, schopnosť uvedomelej koncentrácie, pamäťových schopností, jeho vlastných predstáv a fantázie. Vychádzať z jeho spôsobu a myslenia, citovosti a aktivity. Podporovať tvorivé aktivity žiaka.

OBSAH

Zopakovať a upevňovať základné poznatky a zručnosti z prípravného ročníka- správne sedenie, držanie nástroja, čítanie nôt, postavenie pravej a ľavej ruky. Dbať na správne vedenie mecha, tvoreníu tónu. Po zvládnutí základných prvkov ovládania nástroja.

základných hudobno-interpretáčnych prvkov, je nutné používať hudobné skladbičky, deťom veku primerané a blízke. Ako detské pesničky, riekanky, ľudové piesne z okolia svojho regiónu. Veľkú pozornosť treba venovať dodržaniu presného rytmu a neposlednom rade fyziologickým zdatnostiam dieťaťa. Bez týchto predpokladov dieťa nebude schopné naučiť sa hrať na tomto nástroji.

HUDOBNÝ MATERIÁL

- O. Hricová - Abeceda akordeonistu
- J. Vašica - Škola hry pre akordeón
- Machaličková - Havlíček - Ondruš - Škola hry na akordeóne
- J. Vojčiak - Mladý akordeonista
- I. Havlíček - J. Víd'enský - Akordeónová škola

Prednesové skladby

- J. Kotík - 50 ľudových písní MHR č. 1
- J- Demjan - Ľudové piesne Slovenska 1 .zošit
- J. Vojčiak - Mladý akordeonista
- J- Letňan - Slovenské ľudové piesne 1.zošit

KOMPETENCIE	VÝSTUPY
- rozvoj správnej mechovej techniky	- ostré nasadenie a ukončenie tónu - rovné nasadenie a ukončenie tónu - kontrolovať sa sluchom pri nácviku
- čítanie nôt a hra podľa nôt	- noty c1 - c3 - noty C - c 1
- rozširovanie päťprstovej polohy v pravej ruke - prstové cvičenie v pravej ruke	- legato, staccato, tenuto
- príprava a nácvik hry dvojhmatov v pravej ruke - osvojovať si základy dynamiky a druhy tempa	- forte, piano, mezzoforte, mezzopiano, crescendo, decrescendo - pomaly, rýchlo
- orientácia na základných a terciových basoch s príslušnými durovými akordami a precvičovanie akordického sprievodu	- C,G,D,F

KOMPETENCIE	VÝSTUPY
- v 2. polroku hra stupníc s pravou a ľavou rukou zvlášť - základný kvintakord pravou rukou harmonicky, melodicky	- C,G,D,F
- detské pesničky a riekanky -jednoduchý harmonický sprievod k ľudovým Piesňam	- rozvoj improvizácie
- hra detských skladbičiek a piesní z nôt: O. Hricová : Abeceda akordeonistu J. Vašica; Škola hry pre akordeón J. Kotík: 50 ľudových písní MHR č.1	- v priebehu školského roka vedieť vystúpiť verejne s pripravenými skladbičkami minimálne 2x - za celý školský rok zvládnuť aspoň 20 skladbičiek a detských piesní, a 20 cvičení, z toho 5-6 naspamäť.

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné variovať a prispôbovať veku dieťaťa a jeho mentálnym schopnostiam. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka

2. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Akordeón zaujíma vedľa klasických nástrojov významné miesto v hudobno - interpretačnom živote. Je to ľahko prenosný viachlasový nástroj, ktorý prešiel dlhodobým konštrukčným vývojom, má vlastnú literatúru, píše preň poprední skladatelia, a to ho zaraďuje medzi nástroje so všetkými koncertnými možnosťami. Preto sa v dnešnej dobe interpret neobíde bez dokonalého zvládnutia výrazových možnosti nástroja, technickej vyspelosti oboch rúk a dokonalej techniky.

Zvládnutie technickej zložky nástrojovej hry je iba prostriedkom na dosiahnutie vytýčeného cieľa a musí byť v súlade s celkovým hudobným a kultúrnym rozvojom žiaka.

CIELE

Nadalej podporovať rozvoj muzikality úmerne s technickým rozvojom žiaka. V záujme ďalšieho napredovania neustále pestovať v žiakovi lásku k umeniu, k hudbe a k nástroju. Viest' žiaka k správnym pracovným návykom, naučiť ho správne pristupovať k cvičeniu presnej a pohotovej reprodukcií notového zápisu po stránke intonačnej, rytmickej, prstokladovej, artikuláčnej a dynamickej. Nadalej podporovať tvorivé aktivity žiaka.

OBSAH

Prehlbovať a utvrdzovať nástrojové návyky z 1.ročníka - sedenie, držanie tela a nástroja. Viest' žiaka k hre bez zrakovej kontroly. Skvalitňovať prstovú a mechovú techniku s dôrazom na presné dodržiavanie notopisu. Rozvíjať základy prstovej a mechovej artikulácie. Budovať repertoár ľudových piesní a skladbičiek. Rozvíjať hru z pamäti. Dodržiavať zásady správneho nácviku a sluchovej kontroly.

HUDOBNÝ MATERIÁL

O. Hricová - Abeceda akordeonistu

J. Vašica - Škola hry pre akordeón

Machaličková - Havlíček - Ondmš - Škola hry na akordeóne

J. Vojčiak - Mladý akordeonista

I. Havlíček - J. Víd'enský - Akordeónová škola

Czeraý-Tomšík: Výber etud op.599/výber

Prednesové skladby:

J. Kotík - 50 ľudových piesní MHR č. 1

J- Demjan - Ľudové piesne Slovenska 1. a 2. Zošit

J. Vojčiak - Mladý akordeonista

J- Letňan - Slovenské ľudové piesne 1. a 2. Zošit

Štefan Eperješi: Zborník viachlasných skladieb pre 1. a 2. Ročník

KOMPETENCIE	VÝSTUPY
- zdokonaľovanie správnej mechovej techniky	- ostré nasadenie a ukončenie tónu - rovné nasadenie a ukončenie tónu
- hra v rôznych durových tóninách	- C,G,D,A,F
- základy registrácie	- 8M6',8'+8'registra
- nácvik akordického sprievodu v dur s kvintovým a terciovým basom	- C+c-G+c; G+g-D+g; E+c,H+g.
- rozšírenie rytmu	- bodkovaný rytmus, synkópa, triola
- hra z pamäti	- prednesové skladby
- hra stupníc	- C,G,D,A,E,F- s oboma rukami spolu + durový kvintakord s obratmi s oboma rukami spolu
- hra detských skladbičiek a piesní z nôt: 1. Hricová ; Abeceda akordeonistu J. Vašica: Škola hry pre akordeón J. Kotík: 50 ľudových piesní MHR č. 1, č.2. J. Demjan: Ľudové piesne Slovenska 1.zošíť Š. Eperješi; Zborník viachlasných skladieb pre 2.ročník.	- v priebehu školského roka vedieť vystúpiť verejne s pripravenými skladbičkami minimálne 2x - za celý školský rok zvládnuť aspoň 20 skladbičiek + 10 etud, z toho aspoň 10 prednesových skladieb naspamäť.

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné variovať a prispôbovať veku dieťaťa a jeho mentálnym schopnostiam. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

3. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Akordeón zaujíma vedľa klasických nástrojov významné miesto v hudobno - interpretačnom živote. Je to ľahko prenosný viachlasový nástroj, ktorý prešiel dlhodobým konštrukčným vývojom, má vlastnú literatúru, píše preň poprední skladatelia, a to ho zaraďuje medzi nástroje so všetkými koncertnými možnosťami. Preto sa v dnešnej dobe interpret neobíde bez dokonalého zvládnutia výrazových možnosti nástroja, technickej vyspelosti oboch rúk a dokonalej techniky.

Zvládnutie technickej zložky nástrojovej hry je iba prostriedkom na dosiahnutie vytýčeného cieľa a musí byť v súlade s celkovým hudobným a kultúrnym rozvojom žiaka.

C I E L E

Cieľom je predovšetkým rozvoj muzikality, hudobnej predstavivosti a cítenia v rovnováhe s technickým vývojom žiaka. V záujme ďalšieho napredovania neustále pestovať v žiakovi lásku k umeniu, k hudbe a k nástroju. viesť žiaka k správnym pracovným návykom, naučiť ho správne pristupovať k cvičeniu presnej a pohotovej reprodukcií notového zápisu po stránke intonačnej, rytmickej, prstokladovej, artikulačnej a dynamickej. Rešpektovať fyzicko-psychické zvláštnosti dieťaťa so zameraním na jeho úroveň vnímania, schopnosť uvedomelej koncentrácie, pamäťových schopností, jeho vlastných predstáv a fantázie. Vychádzať z jeho spôsobu a myslenia, citovosti a aktivity. Podporovať tvorivé aktivity žiaka.

OBSAH

Rozvíjať zmysel pre kultúru tónu ,dynamiku a výraz. Zdokonaľovať prstové a mechové frázovanie, artikuláciu, samostatnosť a nezávislosť rúk. Zaradovať do hry skladbičky rôzneho charakteru a štýlu. Upevňovať hmatovú orientáciu. viesť žiaka k samostatnosti v domácej príprave a k sluchovej sebakontrolu. Začiatky komornej hry

HUDOBNÝ MATERIÁL

- O. Hricová – Abeceda akordeonistu
- J. Vašica – Škola hry pre akordeónu
- Czerny – Tomšík – Výber etud op.599
- Dikanová – Ondruš – Akordeonové etudy I.zošíť

Prednesové skladby:

- J- Demjan – Ľudové piesne Slovenska 1.zošíť
- J. Vojčiak – Mladý akordeonista
- J- Letňan – Slovenské ľudové piesne 1.zošíť
- S. Eperješi – Zborník viachlasných skladieb
- J. Kotík – 50 ľudových skladieb II.
- J. Letňan – Slovenské ľudové piesne 1.,2. zošíť
- J. Bílek – Sborník přednesových skladieb
- J. Demjan -Ľudové piesne Slovenska – 3.ročník

KOMPETENCIE	VÝSTUPY
- prstové cvičenie v pravej a v ľavej ruke	- zdokonalenie hry legato, staccato, tenuto v rôznych kombináciách pri súhre rúk
- náročnejšie rytmické útvary	- synkopa, triola, bodkované rytmy
- melodické ozdoby	- príraz
- zdonaľovať hru dvojmatov - dynamické a agogické odtiene	- tercie -jednoduchý dvojhlas v pravej ruke - forte, piano, mezzoforte, mezzopiano, crescendo, decrescendo - rittardando, accelerando
- zdokonaľovanie mechovej techniky	- tvorenie tónu - správne nasadenie a ukončenie tónu
- rozšírenie polohy pravej a ľavej ruky	- skoky
- tvorenie harmonického sprievodu k ľudovým piesňam - transpozície ľudových piesní	- T,S,D - rozvoj improvizácie
- stupnice a akordy v rýchlejšom tempe - plán	- C, G, D, A, E, F, B, Es, As -a, e, h, d, g, c- v rozsahu jednej oktávy - akordy : durové kvintakordy oboma rukami spolu s obratmi harmonický a melodický - za celý školský rok prebrať aspoň 25 skladieb

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné variovať a prispôbovať veku dieťaťa a jeho mentálnym schopnostiam. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

4. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia

základnej umeleckej školy ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Akordeón zaujíma vedľa klasických nástrojov významné miesto v hudobno - interpretačnom živote. Je to ľahko prenosný viachlasový nástroj, ktorý prešiel dlhodobým konštrukčným vývojom, má vlastnú literatúru, píše preň poprední skladatelia, a to ho zaraďuje medzi nástroje so všetkými koncertnými možnosťami. Preto sa v dnešnej dobe interpret neobíde bez dokonalého zvládnutia výrazových možnosti nástroja, technickej vyspelosti oboch rúk a dokonalej techniky.

Zvládnutie technickej zložky nástrojovej hry je iba prostriedkom na dosiahnutie vytýčeného cieľa a musí byť v súlade s celkovým hudobným a kultúrnym rozvojom žiaka.

C I E L E

Cieľom je predovšetkým rozvoj muzikality, hudobnej predstavivosti a cítenia v rovnováhe s technickým vývojom žiaka. V záujme ďalšieho napredovania neustále pestovať v žiakovi lásku k umeniu, k hudbe a k nástroju. V súlade s výrazovou stránkou hry sústavne zvyšovať nároky na technickú vyspelosť žiaka. Rozvíjať tvorivé schopnosti v súčinnosti s harmonickými cítením a hudobnej predstavivosti. Rešpektovať fyzicko-psychické zvláštnosti dieťaťa so zameraním na jeho úroveň vnímania, schopnosť uvedomelej koncentrácie, pamäťových schopností, jeho vlastných predstáv a fantázie. Pestovať zmysel pre súhru v komornej a súborovej hre.

OBSAH

Rozvíjať zmysel pre kultúru tónu, dynamiku a výraz. Zdokonaľovať mechovú techniku a kombinácie prstovej a mechovej artikulácie. Zaraďovať do hry skladby rôzneho charakteru a štýlu. Upevňovať hmatovú orientáciu. Viest' žiaka k samostatnosti v domácej príprave a k sluchovej sebakontrolle. Pri našťudovaní nových skladieb uplatňovať formový a harmonický rozbor.

HUDOBNÝ MATERIÁL:

- Czerny – Tomšík – Výber etud op.599
- Dikanová – Ondruš – Akordeonové etudy I.,II.zošíť
- J. Vašica – Praktická škola pre akordeóne
- G. Vas- Ifjú harmonikás I./ Mladý akordeonista I./
- J.S.Bach- Knižočka skladieb pre A.M.Bachovú
- S. Eperješi - Zborník viachlasných skladieb pre 3.a 4.ročník

Prednesové skladby:

- J- Demjan – Ľudové piesne Slovenska 2.zošíť
- J. Vojčiak – Mladý akordeonista
- J- Letňan – Slovenské ľudové piesne 1.a 2.zošíť
- S. Stračina - Svet a deti
- J. Holička – V Zuzankinej izbičke
- Album skladieb pre akordeón
- Akordeón v muzikálnej škole/ Ruská škola/ 3.,4.ročník
- J. Kotík – 50 ľudových skladieb II.
- J. Bílek – Sborník přednesových skladieb
- J. Demjan -Ľudové piesne Slovenska – 4.ročník

KOMPETENCIE	VÝSTUPY
- zvyšovať na pasážovú techniku v zmysle tempa	- osminové a šestnásťtinové hodnoty
- začiatky polyfónnej hry	- jednoduchý dvojhlas, viachlas
- rozšíriť register a náročnosť o ďalšie melodické ozdoby	- nátril, mordent, skupinka
- rozvíjať tvorivé schopnosti žiaka	- úprava ľud. piesní v dur a mol - transponovanie danej melódie - improvizáčne obohatenie melódie a jej sprievodu.
- výber prednesovej literatúry	- uprednostniť pôvodnú akordeónovú literatúru / Holička, Bílek, Demjan, atď.
- hra stupníc	- durové a molové- aj cez dve oktávy / podľa možnosti- veľkosti nástroja/ v rovnom pohybe. - akordy : durový a molový trojhlasný akord s obratmi harmonický a melodický obidvoma rukami
- podporovať samostatnosť štúdia	- osvojovať zásady správnej domácej prípravy a správnej sluchovej kontroly
- plán	- 4 etudy - 3 polyfónne skladby - 3 prednesové skladby - 4 ľudové piesne Postupové skúšky do 5. ročníka : 1 etuda, 2 skladby rôzneho charakteru

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné variovať a prispôbovať veku dieťaťa a jeho mentálnym schopnostiam. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Študijné zameranie

HRA NA AKORDEÓNE

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Akordeón zaujíma vedľa klasických nástrojov významné miesto v hudobno - interpretačnom živote. Je to ľahko prenosný viachlasový nástroj, ktorý prešiel dlhodobým konštrukčným vývojom, má vlastnú literatúru, píše preň poprední skladatelia, a to ho zaraďuje medzi nástroje so všetkými koncertnými možnosťami. Preto sa v dnešnej dobe interpret neobíde bez dokonalého zvládnutia výrazových možnosti nástroja, technickej vyspelosti oboch rúk a dokonalej techniky.

Zvládnutie technickej zložky nástrojovej hry je iba prostriedkom na dosiahnutie vytýčeného cieľa a musí byť v súlade s celkovým hudobným a kultúrnym rozvojom žiaka.

Vyučovanie hry koncipované na nových progresívnych princípoch dáva žiakom také odborné vzdelanie, ktoré im umožňuje uplatniť sa v záujmovo umeleckej a profesionálnej činnosti.

1. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

C I E L E

Zvyšovať náročnosť v oblasti hudobného rozvoja, technickej, prednesovej a pamäťovej zložky. Pestovať zmysel pre kultúru tónu, prednesovú výstavbu a využívania registrácie nástroja. Rozširovať hudobný repertoár o skladby rôznych žánrov a štýlových období a osvojovať si zásady správnej štýlovej interpretácie. Rozvíjať cit pre kolektívne muzikovanie.

OBSAH

Zvyšovať náročnosť na získanie techniky oboch rúk v doposiaľ prebratých rytmických hodnotách, v rýchlejších tempách. Venovať zvýšenú pozornosť interpretácií polyfónnych a viachlasných skladieb. Upevňovať získané teoretické vedomosti a manuálnu zručnosť, rozšíriť interpretačnú náročnosť o zložitejšie rytmické útvary a ich kombinácie pri súhre oboch rúk.

HUDOBNÝ MATERIÁL:

- Dikanová – Ondruš – Akordeónové etudy II. zošit
- G. Vas- Ifjú harmonikás II/ Mladý akordeonista II/
- J.S.Bach- Knižočka skladieb pre A.M.Bachovú
- S. Eperješi - Zborník viachlasných skladieb III.zošit
- D.Harvan – Na ľudovú nôtu- ľudové piesne s variáciami
- K.Bartók – I.Bogár : Sonatíny
- Kuhlau- Majstri sonatín/pre klavír/
- Menuety a iné staré tance HARE č.60
- Album skladieb pre akordeón
- Akordeón v muzikálnej škole/ Ruská škola/ 4.ročník
- J. Bílek – Sborník přednesových skladieb
- J. Demjan -Ľudové piesne Slovenska

Doplniť výberom skladieb z inej vhodnej našej a zahraničnej hudobnej literatúry.

KOMPETENCIE	VÝSTUPY*
- stupnice	- durové v rovnom pohybe, protipohybe v rozsahu dvoch oktáv/podľa veľkosti nástroja/ - molové- harmonické v rovnom pohybe -štvorhlasný kvintakord s obratmi harmonický a melodický
- polyfónna hra	- viachlas v rýchlejších tempách
- náročnejšie melodické ozdoby	- skupinka, obal
- rozvíjať tvorivé schopnosti žiaka	- zvyšovať nároky a rozvíjať zmysel pre harmonizáciu ľudových piesní s obohatením melódie i sprievodu s možnosťou využitia rytmov moderných tancov. -pohotovo sprevádzanie nenáročných piesní a melódií.
- prednesová literatúra	- zamerať sa na pôvodnú akordeónovú literatúru a na oblasť zábavnej a populárnej hudby.
- skvalitňovať mechovú a prstovú artikuláciu	- pasážová prstová technika - cvičenie dvojhmatov a oktávy v pravej ruke - skoky v pravej a ľavej ruke - nácvik BELOWSHAKA / BS /
- podporovať samostatnosť štúdia	- osvojovať zásady správnej domácej prípravy a správnej sluchovej kontroly
- plán	- 4 etudy - 3 polyfónne skladby - 3 prednesové skladby - 2 ľudové piesne s variáciami - hra z listu na úrovni 3. ročníka ZUŠ - komorná hra : 2 skladby rôzneho žánru

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné variovať a prispôbovať veku dieťaťa a jeho mentálnym schopnostiam. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

2. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Akordeón zaujíma vedľa klasických nástrojov významné miesto v hudobno - interpretačnom živote. Je to ľahko prenosný viachlasový nástroj, ktorý prešiel dlhodobým konštrukčným vývojom, má vlastnú literatúru, píše preň poprední skladatelia, a to ho zaraďuje medzi nástroje so všetkými koncertnými možnosťami. Preto sa v dnešnej dobe interpret neobíde bez dokonalého zvládnutia výrazových možnosti nástroja, technickej vyspelosti oboch rúk a dokonalej techniky.

Zvládnutie technickej zložky nástrojovej hry je iba prostriedkom na dosiahnutie vytýčeného cieľa a musí byť v súlade s celkovým hudobným a kultúrnym rozvojom žiaka.

C I E L E

Vybaviť žiaka zručnosťami, ktoré mu umožnia citové pochopenie a prežitie skladby. Naučiť rozlišovať hlavné zásady pri interpretácii skladieb rozličných žánrov a štýlov. Tomuto cieľu citlivo podriadiť mechovú a registračnú techniku. Zdokonaľovať polyfónnu techniku. Pestovať zmysel pre udržanie tempa, vyrovnanosť rytmu, gradáciu, agogické a dynamické zmeny. Osvojiť si rôzne spôsoby nácviku na dosiahnutie pozitívneho výsledku naštudovania skladby. Rešpektovať záujmy žiaka v oblasti zábavnej a tanečnej hudby a usmerňovať jeho vkus. Zmysel pre súhru a kolektívne muzicírovanie rozvíjať na hodine komornej a súborovej hry.

OBSAH

Rozvíjať zmysel pre formu, prednesovú výstavbu a obsahové pochopenie skladby. Neustále skvalitňovať mechovú a prstovú artikuláciu. Rozvíjať schopnosť samostatnej, dokonalej interpretácie a pochopenie diela na základe analýzy / práce s témou a motívom/.

Presná reprodukcia prednesových skladieb vo výraze, tempe, dynamike, agogike. Zdokonaľovať registračnú techniku. Dbáť na správnu interpretáciu polyfónnych skladieb- frázovanie, vedenie hlasov. Zvyšovať nároky na interpretáciu náročnejších melodických ozdôb, rytmických kombinácií a viachlasu. Podporovať kreativitu, harmonizáciu a tranzpozíciu ľudových piesní, rozšírenú aj o oblasť populárnej hudby.

HUDOBNÝ MATERIÁL

- Czerny – Tomšík : Výber etud op. 599
- Dikánová : Akordeónové etudy II.,III.
- H.Lemoine : Výber z detských etud op. 37
- J. Ondruš : Harmonika pre pokročilých
- J. Hurt : Capriccia
- B. Karola : Bach és Händel
- G. Vas : Ifjú harmonikás II.
- J.S.Bach : Knižočka skladieb pre A.M.Bachovú/klavír/
- Čestí klasikové HARE č. 80
- J.S.Bach : Latwe utwory
- Kleine Maisterwerke II.
- J.S.Bach HARE č. 68
- Dawne tance i melodie
- Bartók- Bogár : Szonatina album
- J. Orzechowski : Wybrane sonatiny
- Majstri sonatín / klavír/
- D. Harvan : Na ľudovú nôtu
- Prednesové skladby podľa výberu

KOMPETENCIE	VÝSTUPY
- hra stupníc	Durové a molové stupnice v rovnom pohybe a protipohybe v rozsahu dvoch oktáv/ podľa veľkosti nástroja/ Akordy: durový a molový štvorhlasný kvintakord, harmonický a melodický s obratmi obidvoma rukami. Dominantný septakord - harmonický, melodický s pravou rukou.
- melodické ozdoby	- rozšíriť o trilok
- prstová - mechová technika	- na stupniciach, akordoch a etudách - mechové legato - rýchly striedavý mech - hra v rýchlych tempách
- polyfónne skladby	- registračná technika - správna interpretácia skladieb - frázovanie - vedenie hlasov
-prednesové skladby	- presná reprodukcia skladieb - správne pochopenie skladieb - rozbor skladieb
-ľudové piesne	- vlastná úprava, harmonizácia a transpozícia ľudových piesní
- improvizácia	- rozvoj improvizáčnej techniky - T,S,D rozšíriť o VI. a II. stupeň
-plán	- 3 etudy - 2 dlhšie polyfónne skladby - 1 sonatina - 2 prednesové skladby - ľudové piesne podľa sluchu/ improvizácia/

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné variovať a prispôbovať veku dieťaťa a jeho mentálnym schopnostiam. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

3. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Akordeón zaujíma vedľa klasických nástrojov významné miesto v hudobno - interpretačnom živote. Je to ľahko prenosný viachlasový nástroj, ktorý prešiel dlhodobým konštrukčným vývojom, má vlastnú literatúru, píše preň poprední skladatelia, a to ho zaraďuje medzi nástroje so všetkými koncertnými možnosťami. Preto sa v dnešnej dobe interpret neobíde bez dokonalého zvládnutia výrazových možnosti nástroja, technickej vyspelosti oboch rúk a dokonalej techniky.

Zvládnutie technickej zložky nástrojovej hry je iba prostriedkom na dosiahnutie vytýčeného cieľa a musí byť v súlade s celkovým hudobným a kultúrnym rozvojom žiaka.

C I E L E

Je potrebné zamerať žiaka na zvládnutie náročnejších prednesových skladieb z výrazovej, štýlovej, a technickej stránky. Dospieť k samostatnosti, technickej vyspelosti, zručnosti a pohotovosti, kritickému hodnoteniu vlastného výkonu. Zdokonaľovať istotu hry spolahlivosť hudobnej pamäti. Dosiahnuť pohotovosť pri úpravách nenáročných piesní-skladieb, dobré harmonické, rytmické cítenie a sluchovú orientáciu.

OBSAH

Prehľbiť získané vedomosti a zručnosti. Schopnosť praktického uplatnenia samostatnosti našťudovania skladieb. Hra v rýchlych tempách v rozsahu celej klaviatúry a basového hmatníka s využitím zvládnutých technických prvkov, prstovej a mechovej artikulácie, náročnejších rytmických kombinácií, melodických ozdôb, dynamiky, agogiky a registrácie.

Uplatniť tvorivé schopnosti pri úpravách ľudových piesní a populárnych skladieb, pri hudobných sprievodoch k spevu, tancom alebo k iným nástrojom.

HUDOBNÝ MATERIÁL

- Czerny – Tomšík : Výber etud op. 599
- Dikánová : Akordeónové etudy III.
- H.Lemoine : Výber z detských etud op. 37
- J. Ondruš : Harmonika pre pokročilých
- J. Hurt : Capriccia
- B. Karola : Bach és Händel
- G. Vas : Ifjú harmonikás II.
- J.S.Bach : Knižočka skladieb pre A.M.Bachovú/klavír/
- Čestí klasikové HARE č. 80
- J.S.Bach : Latwe utwory
- Kleine Maisterwerke II.
- J.S.Bach HARE č. 68
- Dawne tance i melodie
- Bartók- Bogár : Szonatina album
- J. Orzechowski : Wybrane sonatíny
- Majstri sonatín / klavír/
- D. Harvan : Na ľudovú nôtu
- Prednesové skladby podľa výberu
- J.S.Bach : Malé prelúdiá a fúgy
- J.S.Bach : Dvojhlasné invencie
- Majstri polyfónie, HARE č. 76

KOMPETENCIE	VÝSTUPY
- hra stupníc	Durové a molové stupnice v rovnom pohybe a protipohybe v rozsahu dvoch oktáv. Akordy: durový a molový štvorhlasný kvintakord, harmonický a melodický s obratmi obidvoma rukami. Dominantný septakord, zmenšený septakord s pravou rukou.
- melodické ozdoby	- obal
- prstová - mechová technika	- mäkké a ostré nasadenie a ukončenie tónu - mechové legato - striedavý mech - hra v rýchlych tempách
- registračná technika	- rozlišovanie farby tónu dostupných registrov - registračná technika pravej ruky počas hry - prehĺbená orientácia v registroch daného nástroja
- prednesové skladby	- reprodukovanie hudobného diela emocionálne prežívať - rozlišovať charakter a náladu skladby a vedieť ju interpretačne vyjadriť - výrazové prostriedky: marcato, espressivo, cantabile - tanečná a populárna hudba
- ľudové piesne	- úprava ľudových piesní, s obohatením melódie a sprievodu a schopnosť transpozície melódií
- hudobné formy	- sonatina, rondo, scherzo
- plán	- 4 etudy - 2 polyfónne skladby - 1 sonatina - 2 prednesové skladby - ľudové piesne podľa sluchu/ improvizácia/

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné variovať a prispôbovať veku dieťaťa a jeho mentálnym schopnostiam. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

4. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Akordeón zaujíma vedľa klasických nástrojov významné miesto v hudobno -interpretačnom živote. Je to ľahko prenosný viachlasový nástroj, ktorý prešiel dlhodobým konštrukčným vývojom, má vlastnú literatúru, píše preň poprední skladatelia, a to ho zaraďuje medzi nástroje so všetkými koncertnými možnosťami. Preto sa v dnešnej dobe interpret neobíde bez dokonalého zvládnutia výrazových možnosti nástroja, technickej vyspelosti oboch rúk a dokonalej techniky.

Zvládnutie technickej zložky nástrojovej hry je iba prostriedkom na dosiahnutie vytýčeného cieľa a musí byť v súlade s celkovým hudobným a kultúrnym rozvojom žiaka.

CIELE

V tomto ročníku sa uzatvára základné hudobné vzdelanie. Je potrebné zamerať žiaka na zvládnutie náročnejších prednesových skladieb - po výrazovej, štýlovej a technickej stránke. Všetku technickú a prednesovú literatúru k záverečnému absolventskému vystúpeniu zamerať na kvalitnú prípravu. Zdokonaľovať hudobnú pamäť aby žiak získal väčšiu istotu na skúškach a na absolventskom koncerte.

OBSAH:

Príprava absolventského vystúpenia. Prehĺbiť získané vedomosti a zručnosti. Hra v rýchlych tempách v rozsahu celej klaviatúry a basového hmatníka s využitím zvládnutých technických prvkov, prstovej a mechovej artikulácie, náročnejších rytmických kombinácií, melodických ozdôb, dynamiky, agogiky a registrácie.

Uplatniť tvorivé schopnosti pri úpravách ľudových piesní pri hudobných sprievodoch k spevu, tancom alebo k iným nástrojom. Oboznámiť s charakterom jednotlivých tancov.

HUDOBNÝ MATERIÁL:

Czemy - Tomšík : Výber etud op. 599
Dikánová : Akordeónové etudy III.
H.Lemoine : Výber z detských etud op. 37
J. Ondruš : Harmonika pre pokročilých
J. Hurt: Capriccia
B. Karola : Bach és Händel
G. Vas : I^ú harmonikás II.
J.S.Bach : Knižočka skladieb pre A.M.Bachovú/klavír/
Čestí klasikové HARE č. 80
J.S.Bach : Latwe utwory
Kleine Maisterwerke II.
J.S.Bach HARE č. 68
Dawne tance i melodie
Bartók- Bogár : Szonatina album
J. Orzechowski : Wybrane sonatíny
Majstri sonatin / klavír/
D. Harvan : Na ľudovú nôtu
Přednesové skladby podľa výberu
J.S.Bach : Malé prelúdiá a fúgy
J.S.Bach : Dvojhlasné invencie
Majstri polyfónie, HARE č. 76
A. Piazzola : Tanga
Variácie na ukrajinskú ľudovú pieseň
J.Antal ; Fantázia na ruskú ľudovú pieseň

KOMPETENCIE	VÝSTUP
- hra stupníc	Durové a molové stupnice v rovnom pohybe a protipohybe v rozsahu dvoch oktáv. Akordy: durový a molový štvorhlasný kvintakord, harmonický a melodický s obratmi obidvoma rukami. Dominantný septakord, zmenšený septakord s pravou rukou. Chromatická stupnica
- hrací aparát	- správne sedenie, držanie nástroja a postavenie rúk a prstov. Dokonalá hmatová orientácia na pravom a ľavom manuáli.
- prstová-mechová technika	- mäkké a ostré nasadenie a ukončenie tónu - mechové legato - striedavý mech - hra v rýchlych tempách - rýchly striedavý mech- BELLOWSHAKE.
- registračná technika	- rozlišovanie farby tónu dostupných registrov - registračná technika pravej a ľavej ruky počas hry náročnejších skladieb -prehĺbená orientácia v registroch daného nástroja
-prednesové skladby	- reprodukovanie hudobné dielo emocionálne prežívať - rozlišovať charakter a náladu skladby a vedieť ju interpretačne vyjadriť - výrazové prostriedky: marcato, espressivo, cantabile - tanečná a populárna hudba - hra spamäti
-ľudové piesne	- úprava ľudových piesní, s obohatením melódie a sprievodu a schopnosť transpozície melódií - T,S,D, rozšíriť o II. st., VI. st.- v ľavej ruke - dvojhmaty, akordy v pravej ruke
- hudobné formy	- sonatína, rondo, scherzo - sonáta /časť/
-plán	- 4 etudy - 2 polyfónne skladby - 2 sonatína alebo časť sonáty - 2 prednesové skladby - ľudové piesne podľa sluchu/ improvizácia/

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné variovať a prispôbovať veku dieťaťa a jeho mentálnym schopnostiam. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

II. stupeň základného vzdelávania

Študijné zameranie

HRA NA AKORDEÓNE

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Akordeón zaujíma vedľa klasických nástrojov významné miesto v hudobno interpretačnom živote. Je to ľahko prenosný viachlasový nástroj, ktorý prešiel dlhodobým konštrukčným vývojom, má vlastnú literatúru, píše preň poprední skladatelia, a to ho zaraďuje medzi nástroje so všetkými koncertnými možnosťami. Preto sa v dnešnej dobe interpret neobíde bez dokonalého zvládnutia výrazových možností nástroja, technickej vyspelosti oboch rúk a dokonalej techniky.

Zvládnutie technickej zložky nástrojovej hry je iba prostriedkom na dosiahnutie vytýčeného cieľa a musí byť v súlade s celkovým hudobným a kultúrnym rozvojom žiaka.

Vyučovanie hry koncipované na nových progresívnych princípoch dáva žiakom také odborné vzdelanie, ktoré im umožňuje uplatniť sa v záujmovo umeleckej a profesionálnej činnosti.

1. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

C I E L E:

Upevňovať návyky získané absolvovaním prvého stupňa, ako je samostatnosť v domácej príprave na vyučovacie hodiny, presné reprodukovanie notového záznamu, dbanie na ďalší rozvoj správnej prstovej a mechovej techniky, hra bez zrakovej kontroly, hra z pamäti, hra z listu a zapájanie sa do komornej a súborovej hry.

OBSAH

Pasážové behy vo väčších tempách, zdokonaľovanie a využívanie hry rôznych artikulačných prvkov, harmonizácia melódií, tvorenie sprievodov k piesňam a tancom, využívanie kadencií, zapisovanie melódií podľa sluchu a melodické i rytmické úpravy ľudových piesní, alebo populárnych melódií. Aktívne využívať registráciu pomocou správnych registračných techník a využívať získané vedomosti o harmónií, kontrapunkte a hudobných formách.

HUDOBNÝ MATERIÁL

J.Ondruš: Harmonika pre pokročilých

J. Hurt: Capriccia

B.Bláha: Moderná škola hry na akordeón

Š.Eperješi: Zborník viachlasných skladieb

J.S.Bach: Malé prelúdia a fugety

C.Czerny.Výber etud,č.849

Klasické sonatíny, menuety a rondá a iné staré tance rôznych starých majstrov

Výber skladieb z inej vhodnej našej alebo zahraničnej hudobnej literatúre pre akordeón

KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Zdokonaľovanie hry z prvého stupňa.</p> <p>Pasážové behy vo väčších tempách, zdokonaľovanie a využívanie hry rôznych artikulačných prvkov, harmonizácia melódií, tvorenie sprievodov k piesňam, využívanie kadencií, zapisovanie melódií podľa sluchu i rytmické úpravy ľudových piesní, alebo populárnych melódií.</p> <p>Aktívne využívať registráciu s pomocou správnych registračných techník a využívať získané vedomosti o harmónií, kontrapunkte a hudobných formách.</p>	<p>Zdokonaľovanie techniky hry na akordeóne.</p> <p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ má dokonalejšie ovládať hru na nástroji, ako ju ✓ mal na konci 1. stupňa základného štúdia, ✓ má mať vyhranený záujem o hudobný štýl a charakter hudby, ✓ má si vedieť správne voliť primerané skladby z ponuky skladieb vyučujúceho, ako aj samostatného hľadania skladieb na internete. ✓ má dokázať zahrať a zapísať vlastné hudobné motívy, alebo malé skladbičky.

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné variovať a prispôbovať veku dieťaťa a jeho mentálnym schopnostiam. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

2. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Akordeón zaujíma vedľa klasických nástrojov významné miesto v hudobno - interpretačnom živote. Je to ľahko prenosný viachlasový nástroj, ktorý prešiel dlhodobým konštrukčným vývojom, má vlastnú literatúru, píše preň poprední skladatelia, a to ho zaraďuje medzi nástroje so všetkými koncertnými možnosťami. Preto sa v dnešnej dobe interpret neobíde bez dokonalého zvládnutia výrazových možností nástroja, technickej vyspelosti oboch rúk a dokonalej techniky.

Zvládnutie technickej zložky nástrojovej hry je iba prostriedkom na dosiahnutie vytýčeného cieľa a musí byť v súlade s celkovým hudobným a kultúrnym rozvojom žiaka.

C I E L E

Popri pokračujúcej výchove žiaka schopného verejných vystúpení, naďalej upevňovať jeho sebaistotu, samostatnosť schopnosť kooperácie s inými žiakmi v rámci komornej hry, schopnosť sebavyjadrenia a seba hodnotenia. Rozvíjať štýlovú registráciu prednesových skladieb, cvičiť schopnosť sústredenia sa na hru a pestovanie silnej predstavy.

OBSAH

Pasážové behy vo väčších tempách, zdokonaľovanie a využívanie hry rôznych artikuláčnych prvkov, harmonizácia melódií, tvorenie sprievodov k piesňam a tancom, využívanie kadencií, zapisovanie melódií podľa sluchu a melodické i rytmické úpravy ľudových piesní, alebo populárnych melódií. Aktívne využívať registráciu pomocou správnych registračných techník a využívať získané vedomosti o harmónií, kontrapunkte a hudobných formách.

HUDOBNÝ MATERIÁL

J.Ondruš: Harmonika pre pokročilých

M.Košnár: Vianočné piesne a koledy

D.Kabalevský-D.Šostakovič: MHR č.6

J. Hurt: Capriccia

B.Bláha: Moderná škola hry na akordeón

Š.Eperješi: Zborník viachlasných skladieb

J.S.Bach: Malé prelúdia a fugety

C.Czerny. Výber etud, č.849

Klasické sonatíny, menuety a rondá a iné staré tance rôznych starých majstrov

Výber skladieb z inej vhodnej našej alebo zahraničnej hudobnej literatúre pre akordeón

KOMPETENCIE	VÝSTUP
Zlepšovať prácu s kvalitou tónu, jeho spevnosť, dynamiku a farebnosť. Pracovať s rôznymi formami artikulácie - prstovej, mechovej a využívanie zásad napätia a uvoľňovania svalového aparátu. Rozširovať repertoár vo vybranom štýle charaktere hudby a spoznávať význam aj s ohľadom na štýlovú registráciu v diskante aj v basovej tastatúre.	Žiak: <ul style="list-style-type: none"> ✓ má rozšírený repertoár vo vybranom štýle a charaktere hudby, ✓ má dokázať počas hry adekvátnu technickú, rytmickú, tempovú, dynamickú a výrazovú vyspelosť. ✓ dokázať harmonizovať ľudové piesne a tvoriť melodické ozdoby alebo aj rytmické zmeny a aj ich znovať. ✓ Reprodukované hudobné dielo sa snažiť aj emocionálne prežívať. ✓ Oboznámiť sa so základným používaním niektorého z počítačových notačných programov.

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné variovať a prispôbovať veku dieťaťa a jeho mentálnym schopnostiam. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

3. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Akordeón zaujíma vedľa klasických nástrojov významné miesto v hudobno - interpretačnom živote. Je to ľahko prenosný viachlasový nástroj, ktorý prešiel dlhodobým konštrukčným vývojom, má vlastnú literatúru, píše preň poprední skladatelia, a to ho zaraďuje medzi nástroje so všetkými koncertnými možnosťami. Preto sa v dnešnej dobe interpret neobíde bez dokonalého zvládnutia výrazových možnosti nástroja, technickej vyspelosti oboch rúk a dokonalej techniky.

Zvládnutie technickej zložky nástrojovej hry je iba prostriedkom na dosiahnutie vytýčeného cieľa a musí byť v súlade s celkovým hudobným a kultúrnym rozvojom žiaka.

CIELE

Rozvíjať štýlovú registráciu prednesových skladieb, cvičiť schopnosť sústredenia sa na hru a pestovanie silnej predstavy.

Popri pokračujúcej výchove žiaka schopného verejných vystúpení, naďalej upevňovať jeho sebaistotu, samostatnosť schopnosť kooperácie s inými žiakmi v rámci komornej hry, schopnosť sebavyjadrenia a seba hodnotenia.

OBSAH

Aktívne využívať registráciu pomocou správnych registračných techník a využívať získané vedomosti o harmónií, kontrapunkte a hudobných formách.

Pasážové behy vo väčších tempách, zdokonaľovanie a využívanie hry rôznych artikulačných prvkov, harmonizácia melódií, tvorenie sprievodov k piesňam a tancom, využívanie kadencií, zapisovanie melódií podľa sluchu a melodické i rytmické úpravy ľudových piesní, alebo populárnych melódií.

HUDOBNÝ MATERIÁL:

C.Czerny.Výber etud,č.849

D.Kabalevský-D.Šostakovič:MHR č.6

J. Hurt: Capriccia

J.Ondruš: Harmonika pre pokročilých

B.Bláha: Moderná škola hry na akordeón

Š.Eperješi: Zborník viachlasných skladieb

J.S.Bach: Malé prelúdia a fugety

M.Košnár:Vianočné piesne a koledy

Klasické sonatíny, menuety a rondá a iné staré tance rôznych starých majstrov

Výber skladieb z inej vhodnej našej alebo zahraničnej hudobnej literatúre pre akordeón

KOMPETENCIE	VÝSTUP
Osvojiť interpretačné zručnosti vo vybranom štýle a charaktere hudby.	✓ Poznávanie technických spôsobov hry v jednotlivých hudobných štýloch a žánroch.
Upravovať populárne melódie pre akordeóne	✓ Registrácia ako dynamická funkcia na akordeóne.
Sťahovať hudbu z audio nahrávky a zapísať ju v notačnom programe	✓ Prepájanie individuálnej hry s komornou, súborovou a orchestrálnou hrou.
Pokračovať v tvorbe vlastných skladbičiek.	✓ Upraviť skladby z komornej na sólovú skladbu a podobne.
Zapájať žiakov do skupinového hrania aj s inými nástrojmi.	

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné variovať a prispôbovať veku dieťaťa a jeho mentálnym schopnostiam. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

4. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Akordeón zaujíma vedľa klasických nástrojov významné miesto v hudobno - interpretačnom živote. Je to ľahko prenosný viachlasový nástroj, ktorý prešiel dlhodobým konštrukčným vývojom, má vlastnú literatúru, píše preň poprední skladatelia, a to ho zaraďuje medzi nástroje so všetkými koncertnými možnosťami. Preto sa v dnešnej dobe interpret neobíde bez dokonalého zvládnutia výrazových možnosti nástroja, technickej vyspelosti oboch rúk a dokonalej techniky.

Zvládnutie technickej zložky nástrojovej hry je iba prostriedkom na dosiahnutie vytýčeného cieľa a musí byť v súlade s celkovým hudobným a kultúrnym rozvojom žiaka.

CIELE

Uprednostniť samostatnosť v domácej príprave na vyučovacie hodiny, presné reprodukovanie notového záznamu, dbanie na ďalší rozvoj správnej prstovej a mechovej techniky, hra spamäti a hra z listu.

OBSAH

Aktívne využívať registráciu pomocou správnych registračných techník a využívať získané vedomosti o harmónií, kontrapunkte a hudobných formách.

Pasážové behy vo väčších tempách, zdokonaľovanie a využívanie hry rôznych artikulačných prvkov, harmonizácia melódií, tvorenie sprievodov k piesňam a tancom, využívanie kadencií, zapisovanie melódií podľa sluchu a melodické i rytmické úpravy ľudových piesní, alebo populárnych melódií. Tvoriť vlastné skladby.

HUDOBNÝ MATERIÁL

C.Czerny. Výber etud, č.849

J.S.Bach: Malé prelúdia a fugety

D.Kabalevský - D. Šostakovič: MHR č.6

J. Hurt: Capriccia

J.Ondruš: Harmonika pre pokročilých
B.Bláha: Moderná škola hry na akordeón
Š.Eperješi: Zborník viachlasných skladieb
M.Košnár: Vianočné piesne a koledy
Klasické sonatíny, menuety a rondá a iné staré tance rôznych starých majstrov.
Výber skladieb z inej vhodnej našej alebo zahraničnej hudobnej literatúre pre akordeón

KOMPETENCIE	VÝSTUP
Budovať svoj repertoár vo vybranom štýle a charaktere hudby.	Technika hry ako nástroj na vyjadrenie obsahu skladby.
Dokázať interpretačne porovnať rôzne štýlové obdobia a charaktery hudby.	Prstová a mechová artikulácia, mechové možnosti: bellows shake, triolový ricochet alebo kvartolový ricochet.
Dokázať sluchovo analyzovať primerané skladby z audio nahrávky a verne ich zapísať v notačnom programe.	Hra na akordeóne v spolupráci s audio nahrávkou/ v sólovej aj skupinovej hre/.
Schopnosť aranžovať skladby pre akordeón sólo, KH alebo kombinácie s inými hudobnými nástrojmi.	Súvislosť medzi hrou na akordeóne a zápisom v notovom programe
Podľa osobnej dispozície, tvoriť vlastné skladby.	Záverečná skúška: 2 prednesové skladby odlišného charakteru.

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné variovať a prispôbovať veku dieťaťa a jeho mentálnym schopnostiam. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

Štúdium pre dospelých

Študijné zameranie **HRA NA AKORDEÓNE**

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Akordeón zaujíma vedľa klasických nástrojov významné miesto v hudobno - interpretačnom živote. Je to ľahko prenosný viachlasový nástroj, ktorý prešiel dlhodobým konštrukčným vývojom, má vlastnú literatúru, píše preň poprední skladatelia, a to ho zaraďuje medzi nástroje so všetkými koncertnými možnosťami. Preto sa v dnešnej dobe interpret neobíde bez dokonalého zvládnutia výrazových možnosti nástroja, technickej vyspelosti oboch rúk a dokonalej techniky.

Zvládnutie technickej zložky nástrojovej hry je iba prostriedkom na dosiahnutie vytýčeného cieľa a musí byť v súlade s celkovým hudobným a kultúrnym rozvojom žiaka.

Vyučovanie hry koncipované na nových progresívnych princípoch dáva žiakom také odborné vzdelanie, ktoré im umožňuje uplatniť sa v záujmovo umeleckej a profesionálnej činnosti.

1. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CIELE

Upevňovať správne návyky, získané absolvovaním prvého a druhého stupňa základného štúdia, ako je presné reprodukovanie notového záznamu, samostatnosť v domácej príprave na vyučovacie hodiny, hra bez zrakovej kontroly, dbanie na ďalší rozvoj správnej prstovej a mechovej techniky, hra spamäti, z listu a zapájanie sa do komornej hry.

OBSAH

Zdokonaľovanie a využívanie hry rôznych artikulačných prvkov, pasážové behy vo väčších tempách, harmonizácia melódií, tvorenie sprievodov k piesňam a tancom, zapisovanie melódií podľa sluchu a melodické i rytmické úpravy ľudových piesní, alebo populárnych melódií. Využívať registráciu s pomocou správnych registračných techník a využívať získané vedomosti o harmónií, kontrapunkte a hudobných formách.

HUDOBNÝ MATERIÁL

P.Fiala : Pre deti

D.Kabalevský - D. Šostakovič: MHR č.6

S.Stračina : Svet a deti

J.Ondruš: Harmonika pre pokročilých

B.Bláha: Moderná škola hry na akordeón

Š.Eperješi: Zborník viachlasných skladieb

J.Letňan : Slovenské ľudové piesne III.

M.Košnár: Vianočné piesne a koledy

Klasické sonatíny, menuety a rondá a iné staré tance rôznych starých majstrov

Výber skladieb z inej vhodnej našej alebo zahraničnej hudobnej literatúre pre akordeón

KOMPETENCIE	VÝSTUP
Harmonizácia melódií, tvorenie sprievodov k piesňam a tancom, využívanie kadencií, zapisovanie melódií podľa sluchu a melodické rytmické úpravy ľudových piesní, alebo populárnych melódií. Pasážové behy vo väčších tempách, zdokonaľovanie a využívanie hry rôznych artikulačných prvkov. Aktívne využívať registráciu s pomocou správnych registračných techník a využívať získané vedomosti o harmónií, kontrapunkte a hudobných formách.	Žiak má dokázať zahrat' a zapísať vlastné hudobné motívy alebo malé skladbičky z vlastnej tvorby. Má dokonalejšie ovládať hru na hudobnom nástroji, ako ju mal na konci základného štúdia. Má mať vyhranený záujem o hudobný štýl a charakter hudby. Má si vedieť správne voliť primerané skladby z ponuky skladieb vyučujúceho, ako aj samostatného hľadania skladieb na internete.

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné variovať a prispôbovať veku žiaka. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

2. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Akordeón zaujíma vedľa klasických nástrojov významné miesto v hudobno -interpretáčnom živote. Je to ľahko prenosný viachlasový nástroj, ktorý prešiel dlhodobým konštrukčným vývojom, má vlastnú literatúru, píše preň poprední skladatelia, a to ho zaraďuje medzi nástroje so všetkými koncertnými možnosťami. Preto sa v dnešnej dobe interpret neobíde bez dokonalého zvládnutia výrazových možnosti nástroja, technickej vyspelosti oboch rúk a dokonalej techniky.

Zvládnutie technickej zložky nástrojovej hry je iba prostriedkom na dosiahnutie vytýčeného cieľa a musí byť v súlade s celkovým hudobným a kultúrnym rozvojom žiaka.

CIELE

Popri pokračujúcej výchove žiaka schopného verejných vystúpení cvičiť schopnosť sústredenia sa na hru a pestovanie silnej predstavy, upevňovať jeho sebaistotu, samostatnosť, schopnosť kooperácie s inými žiakmi v rámci komornej hry, schopnosť sebaujedenia a sebahodnotenia. Rozvíjať štýlovú registráciu prednesových skladieb.

OBSAH

Zdokonaľovanie a využívanie hry rôznych artikulačných prvkov, pasážové behy vo väčších tempách, harmonizácia melódií, tvorenie sprievodov k piesňam a tancom, zapisovanie melódií podľa sluchu a melodické i rytmické úpravy ľudových piesní, alebo populárnych melódií. Využívať registráciu s pomocou správnych registračných techník a využívať získané vedomosti o harmónii, kontrapunkte a hudobných formách.

HUDOBNÝ MATERIÁL

J. Kowalski : 13 malých skladbičiek

P.Fiala : Pre deti

D.Kabalevský - D. Šostakovič: MHR č.6

S.Stračina : Svet a deti

L. Castiglione : Melodické etudy

B.Bláha: Moderná škola hry na akordeón

Š.Eperješi: Zborník viachlasných skladieb

J.Letňan : Slovenské ľudové piesne III.

M.Košnár: Vianočné piesne a koledy

Klasické sonatíny, menuety a rondá a iné staré tance rôznych starých majstrov

Výber skladieb z inej vhodnej našej alebo zahraničnej hudobnej literatúre pre akordeón .

KOMPETENCIE	VÝSTUP
Pracovať s rôznymi formami artikulácie – prstovej, mechovej a využívanie zásad napätia a uvoľňovania svalového aparátu. Zlepšovať prácu s kvalitou tónu, jeho spevnosť, dynamiku a farebnosť. Rozširovať repertoár vo vybranom štýle a charaktere hudby a spoznávať význam aj s ohľadom na štýlovú registráciu v diskante aj v basovej tastatúre.	Žiak má rozšírený repertoár vo vybranom štýle a charaktere hudby. Má dokázať počas hry adekvátnu technickú, rytmickú, dynamickú a výrazovú vyspelosť. Reprodukované dielo sa snaží aj emocionálne prežívať. Dokáže harmonizovať ľudové piesne a tvoriť melodické ozdoby alebo aj rytmické zmeny a aj ich znotovať. Oboznámi sa s niektorého z počítačových notačných programov.

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné variovať a prispôbovať veku žiaka. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

3. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Akordeón zaujíma vedľa klasických nástrojov významné miesto v hudobno - interpretačnom živote. Je to ľahko prenosný viachlasový nástroj, ktorý prešiel dlhodobým konštrukčným vývojom, má vlastnú literatúru, píše preň poprední skladatelia, a to ho zaraďuje medzi nástroje so všetkými koncertnými možnosťami. Preto sa v dnešnej dobe interpret neobíde bez dokonalého zvládnutia výrazových možnosti nástroja, technickej vyspelosti oboch rúk a dokonalej techniky.

Zvládnutie technickej zložky nástrojovej hry je iba prostriedkom na dosiahnutie vytýčeného cieľa a musí byť v súlade s celkovým hudobným a kultúrnym rozvojom žiaka.

CIELE

Prehlbovať získané zručnosti a vedomosti z predchádzajúcich ročníkoch a podporovať u žiaka osobitý a kultivovaný prejav na verejnosti. Využívať sebakontrolu, poctivé vnímanie svojho tela a vedomú hru na nástroji, ako opak mechanického hrania. Pohotovejšie reprodukovať notový zápis pri hre z listu. Rozvíjať hudobnú pamäť, estetické cítenie, umelecký vkus a všeobecný záujem o hudbu, a koncerty.

OBSAH

Využívať registráciu s pomocou správnych registračných techník a využívať získané vedomosti o harmónií, kontrapunkte a hudobných formách.

Zdokonaľovať a využívať hry rôznych artikulačných prvkov, pasážové behy vo väčších tempách, harmonizácia melódií, tvorenie sprievodov k piesňam a tancom, zapisovanie melódií podľa sluchu a melodické i rytmické úpravy ľudových piesní, alebo populárnych melódií.

HUDOBNÝ MATERIÁL:

P.Fiala : Pre deti

J.S.Bach: Malé prelúdia a fugety

Akordeón v hudobnej škole – ruské vydania

J. Hurt : Capriccia

D.Kabalevský - D. Šostakovič: MHR č.6

J.Ondruš: Harmonika pre pokročilých

B.Bláha: Moderná škola hry na akordeón

Š.Eperješi: Zborník viachlasných skladieb 2.zošíť

M.Košnár: Vianočné piesne a koledy

Klasické sonatíny, menuety a rondá a iné staré tance rôznych starých majstrov

Výber skladieb z inej vhodnej našej alebo zahraničnej hudobnej literatúre pre akordeón

KOMPETENCIE	VÝSTUP
Zvyšovať technickú náročnosť, hru v rýchlych tempách v rozsahu celej klaviatúry i basov s využitím zvládnutých náročnejších, technických prvkov. Rozvíjať prácu s tónom, dynamikou, farebnosť diela, hudobný obraz a svalovú motoriku. Zlepšovať prácu na mechovej technike – ostré a mäkké nasadenie tónu, jeho ukončenie, striedavý mech, bellows shake. Hrať skladby rôznych žánrov a štýlov a spoznávať pri nich primerané technické spôsoby hry.	Žiak má dokázať rozlíšiť charakter a náladu skladieb. Má vedieť interpretačne vyjadriť, chápať a prežívať aj kompozične náročnejšie skladby a aj dokázať ich kritický ohodnotiť, čo sa týka aj interpretácie.

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné variovať a prispôbovať veku žiaka. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

4. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Akordeón zaujíma vedľa klasických nástrojov významné miesto v hudobno - interpretačnom živote. Je to ľahko prenosný viachlasový nástroj, ktorý prešiel dlhodobým konštrukčným vývojom, má vlastnú literatúru, píše preň poprední skladatelia, a to ho zaraďuje medzi nástroje so všetkými koncertnými možnosťami. Preto sa v dnešnej dobe interpret neobíde bez dokonalého zvládnutia výrazových možnosti nástroja, technickej vyspelosti oboch rúk a dokonalej techniky.

Zvládnutie technickej zložky nástrojovej hry je iba prostriedkom na dosiahnutie vytýčeného cieľa a musí byť v súlade s celkovým hudobným a kultúrnym rozvojom žiaka.

CIELE

Naučiť žiaka vyjadriť umelecký obraz hraných skladieb na kvalitatívne vyššej úrovni.
Rozvíjať pohotovosť, hudobnú predstavivosť a technickú zručnosť hry na nástroji.
Upevňovať samostatnosť v domácej príprave.

OBSAH

Dokonalé ovládanie prstovej a mechovej artikulácie, skokov v rozličných intervaloch, dvojhmatoch a akordoch.

Dokonalé ovládanie registračnej techniky.

Dôležitá je hra z listu, transpozície, improvizácie a úpravy piesní a tancov.

HUDOBNÝ MATERIÁL:

H.Lemoine : Výber z detských etud

J.S.Bach : Knižočka skladieb pre A.M.Bachovú

J.S.Bach : Malé prelúdia a fugety

J.Ondruš: Harmonika pre pokročilých

B.Bláha: Moderná škola hry na akordeón

Š.Eperješi: Zborník viachlasných skladieb

Akordeón v hudobnej škole – ruské vydanie- výber

J.Letňan : Slovenské ľudové piesne III.

M.Košnár: Vianočné piesne a koledy

Klasické sonatíny, menuety a rondá a iné staré tance rôznych starých majstrov

Výber skladieb z inej vhodnej našej alebo zahraničnej hudobnej literatúry pre akordeón

KOMPETENCIE	VÝSTUP
Zvyšovať technickú náročnosť, hru v rýchlych tempách v rozsahu celej klaviatúry i basov s využitím náročnejších technických prvkov.	Žiak má dokonalejšie ovládať hru na hudobnom nástroji a dokázať rozlíšiť charakter, náladu skladieb a vedieť ich aj interpretačne vyjadriť chápať, prežívať.
Rozvíjať prácu s tónom, dynamiku a svalovú motoriku.	Má dokázať harmonizovať ľudové alebo iné piesne a aj ich znotovať.
Zlepšovať prácu na mechovej technike- striedavý mech, bellos shake a využívať výrazové prostriedky.	Má už používať niektorého z počítačových notačných programov.
Tvoriť sprievody k piesňam a tancom, zapisovať melódiu podľa sluchu.	

Rozsah učiva, používanú literatúru je nutné variovať a prispôbovať veku žiaka. Toto je závislé od schopností a pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

Hudobný odbor: **HRA NA STRUNOVÝCH NÁSTROJOCH**

5.1.7 študijné zameranie **HRA NA GITARE**

CHARAKTERISTIKA

Gitara v súčasnosti patrí k najobľúbenejším a najrozšírenejším hudobným nástrojom. Spája v sebe prednosti nástroja melodického i akordického. Je nástrojom so všestranným využitím, uplatňujúci sa vo všetkých hudobných žánroch. Táto skutočnosť vychádza z bohatej interpretačnej a nástrojárskej tradície a gitarovej literatúry, obsahujúcej všetky štýlové obdobia.

Vhodný vek na prijatie na základnú umeleckú školu je šesť rokov. Prijatie starších žiakov je tiež možné. Žiaci musia spĺňať základné podmienky: mať požadované hudobné nadanie, fyzické a psychomotorické predpoklady pre hru na nástroji. Anatomickým danostiam detí je nutné prispôbiť veľkosť gitary.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent prvej časti prvého stupňa základného štúdia študijného zamerania Hra na gitare si osvojí základné návyky a schopnosti (správne držanie tela a nástroja pri hre, správne postavenie rúk), používa základné technické prvky hry (hru apoyando, tirando, arpeggio, hru štvorzvukov, legato). Podľa notového zápisu hrá v I. až V. polohe. Interpretuje jednoduchšie skladbičky s použitím dynamiky a farebných registrov, využíva základné harmonické funkcie pri sprievode piesní a vníma náladu skladby.

Absolvent druhej časti prvého stupňa základného štúdia študijného zamerania hra na gitare interpretuje technicky náročnejšie skladby rôznych štýlových období na vyššej hudobno-technickej úrovni, ovláda základnú nástrojovú techniku na vyššej úrovni náročnosti. Je schopný naladiť si nástroj, vedome vníma kvalitu prevedenia tónu pri hre a samostatne pracuje so skladbou. Objektívne zhodnotí vlastnú interpretáciu s ohľadom na svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti. Je schopný sprevádzať podľa notácie a vytvoriť improvizovaný, primeraný sprievod podľa akordových značiek.

Absolvent druhého stupňa študijného zamerania hra na gitare sa profiluje podľa svojho záujmu a preferencií. Dokáže samostatne naštudovať primerane náročnú skladbu rôznych štýlových období a žánrov, pri interpretácií využíva všetky získané hudobné vedomosti a zručnosti. Uplatňuje sluchovú sebakontrolu a využíva podľa stupňa svojej vyspelosti zvukové možnosti nástroja. Interpretuje primerane náročné skladby rôznych štýlov a žánrov po technickej, výrazovej a obsahovej stránke, využíva dynamiku, tempové rozlíšenie, vhodnú artikuláciu, frázovanie a agogiku. Sprevádza podľa notácie i akordických značiek, zvláda hru primerane náročných skladieb z listu a uplatňuje sa pri hre v komorných alebo súborových

zoskupeniach. Využíva svoje interpretačné skúsenosti a získané hudobné vedomosti k samostatnému štúdiu nových skladieb a vyhľadávaniu skladieb podľa vlastného výberu.

Prípravné štúdium

UČEBNÝ PLÁN číslo 1a, 1b

Študijné zameranie	Hra na gitare
Časový rozsah výučby	0,5 hodín týždenne
Ročník	Prípravné štúdium
Stupeň vzdelania	ISCED nižšie primárne umelecké vzdelanie
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	Denná (individuálne vyučovanie)
Vyučovacia jazyk	Slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Rastislav Ferov

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Prípravné štúdium je súčasťou výchovy a vzdelávania žiaka. Rozvoj základných hudobných schopností v PŠ tvorí neoddeliteľný celok s rozvojom nástrojových zručností.

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Cieľom vyučovania je vzbudiť v deťoch záujem a lásku k hudbe, naučiť ich hudbu počúvať, prežívať a tešiť sa z hry na nástroji. Zvládnutím základných prvkov hry na gitare, hravou formou prispôsobenou mentalite tohto veku treba rozvíjať sluchovú a rytmickú predstavivosť, hudobnú pamäť, hudobnú súhru a harmonické ciele. Posúdením hudobnosti a manuálnych schopností žiaka zväziť vhodnosť zaradenia žiakov na vyučovanie nástrojovej hry v 1.ročníku I. stupňa základného štúdia.

- ↳ **Všeobecné**
- podpora hudobného myslenia, tvorivosti, hravosti a prirodzenej zvedavosti u detí.
  - neustále upevňovať zmysel pre rytmus
  - skvalitňovať tvorbu tónu
  - uvoľnenosť pri hre
  - pestovanie dobrého vkusu
  - rozvíjať hudobnú inteligenciu a kreatívne myslenie

↳ Špecifické

- a) **Kognitívna oblasť** - práca s ľudovými piesňami: rozpoznávanie piesní, spievanie piesní
- hrovou formou: napodobňovanie zvierat a zvukov
- b) **Psychomotorická oblasť** - neustále cvičenie a zdokonaľovanie základného úderu
- dbať na striedanie prstov pravej ruky
- dbať na správne sedenie a postavenie oboch rúk pri hre na gitare
- c) **Afektívna oblasť** - priateľským prístupom s dávkou prirodzeného rešpektu postupne otvárame ďalšie hudobné komnaty, v ktorých oboznamujeme žiakov s emóciami obsiahnutých v hudbe. Snažíme sa o prirodzený postoj vychádzajúci z rešpektu individuality žiaka a jeho životných skúseností.

DIDAKTICKÉ METÓDY A FORMY PRÁCE

a) Metódy práce:

- motivačná
- demonštrácia pomocou názornej ukážky,
- metóda individuálneho prístupu,
- fixačná metóda (automatizácia návykov – správne sedenie, držanie nástroja a pod.)
- metóda viacnásobného opakovania,
- metódy mimovoľného učenia- učiteľ je pre žiaka vzorom pôsobiacim na všetku jeho činnosť.

b) Formy práce:

- vyučovací proces
- domáca príprava

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

J. Cardoso: Umenie a metóda techniky hry na gitare

J. Jirmal: Gitarová škola pre začiatočníkov

J. Juřica: Ľudové piesne

E. Pujol: Racionálna škola hry na gitare založená na zásadách Tárregovej techniky

C. Susser: Gitarová škola 1.diel

Výchovno-vzdelávací proces je možné doplniť aj inou vhodnou notovou literatúrou v súlade s platnými učebnými osnovami, prípadne zdrojmi z internetu. Záleží len na pedagógovi, aké zdroje použije a ako s nimi bude pracovať.

OBSAH VZDELÁVANIA

TEMATICKÝ CELOK	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
<p>Čítanie nôt, delenie</p> <p>Základný úder bez dopadu.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Hra na prázdnych strunách E,A,D,g,h,e</p> <p>Striedanie prstov pravej ruky p-i-m-a</p> <p>Hra palcom</p> <p>Znalosť hmatníka v prvých troch pražcoch na strunách g, h, e</p> <p>Hra a spievanie ľudových piesní</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Správne sedenie a poloha tela a rúk pri hre. • Prípravné cvičenia hry palcom a prstami pravej ruky na prázdnych strunách. • Orientácia na hmatníku v 1. polohe na strunách e-h-g-d. • Koordinácia hry oboch rúk. • Hra jednoduchých jednohlasných piesní a riekaniek. • Základy hudobnej teórie podľa obsahu PHV. • Rytmické hodnoty nôt celej, polovej, štvrt'ovej, osminovej. • Pochopenie rytmickej hodnoty polovej noty sbodkou. • Rytmizácia amelodizácia riekaniek. • Hudobné hry. • Piano a forte. • Hra palcom na prázdnych strunách E,A,D 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ľudové piesne v rozsahu strún g, h, e do tretieho pražca ✓ Jednoduché skladby s prázdnyimi basovými strunami E,A,D ✓ spoznajú fyziologicky správne držanie nástroja, polohu tela a rúk pri hre, ✓ zvládnu elementárne technické prvky hry na gitare, ✓ orientujú sa v 1. polohe hmatníka, ✓ skoordínujú hru oboch rúk ✓ interpretujú jednoduchú jednohlasnú ľudovú pieseň, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete prípravná hudobná náuka, ✓ poznajú základné hudobné pojmy, ✓ porozumejú rytmickej hodnote polová nota sbodkou, ✓ hrajú so sprievodom učiteľa, ✓ aplikujú melodickú, rytmickú, harmonickú predstavivosť a hudobnú pamäť pri interpretácii hudobných hier, ✓ rozpoznajú v hre dynamiku piano a forte.

Záverečná postupová skúška:

Hra spamäti

- 2 piesne alebo jednoduché skladbičky

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia

Študijné zameranie **HRA NA GITARE**

1. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Učebný plán č. 4

Študijné zameranie	HRA NA GITARE	
Časový rozsah výučby	1,5 hodín týždenne	
Ročník	PRVÝ	
Stupeň vzdelania	ISCED 1B – primárne umelecké vzdelávanie	
Dĺžka štúdia	4 roky	
Forma štúdia	denná (individuálne vyučovanie)	
Vyučovací jazyk	slovenský	
Vypracoval	Mgr. art. Rastislav Ferov	

CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Gitara je hudobný nástroj so všestranným využitím, uplatňujúcim sa vo všetkých hudobných žánroch. Používa sa ku hre sprievodnej i sólovej a to vo všetkých oblastiach hudby, od stredoveku až po súčasnosť. Historické, hráčske a nástrojové tradície a bohatá literatúra pochádza zo všetkých štýlových období.

Z hľadiska splňania fyziologických a psychomotorických predpokladov pre prijatie na štúdium hry na gitare je optimálny vek dieťaťa deväť rokov. Nevylučuje sa však prijať aj deti mladšie alebo staršie, pokiaľ majú požadované predpoklady pre hru na nástroji. V prípade mladšieho žiaka je potrebné zabezpečiť primeraný nástroj.

Výučba predmetu hra na gitare je v 1. ročníku založená na individuálnom prístupe. To znamená, že miera nadobudnutých vedomostí, zručností a návykov je pre každého iná. Z týchto skutočností vychádzame pri uplatňovaní metód práce, didaktických postupov a foriem pedagogickej práce.

CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Cieľom prvého ročníka je rozvíjať záujem žiaka o gitarovú hru a postupne ho viesť k systematickým pracovným návykom. Vzbudiť v deťoch záujem a lásku k hudbe. Naučiť ich hudbu počúvať, prežívať a tešiť sa z hry na nástroji.

- Neustále dbať na uvoľnenie oboch rúk a správne držanie tela pri hre,
- vytvárať potrebu osvojenia si samostatného štúdia a tvorbu vlastného repertoáru,
- hravou formou rozvíjať sluchovú a rytmickú predstavivosť, hudobnú súhru,
- cieľavedome viesť žiaka k pracovným návykom, tvorivým schopnostiam a technickej zručnosti,
- upevňovať a zdokonaľovať technické a výrazové prostriedky
- postupne spájať notový zápis s orientáciou na hmatníku,
- intonačne a rytmicky so správnym prstokladom pravej i ľavej ruky
- od začiatku pestovať hru pamäti

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁC

Gitarová pedagogika prekonala veľké kvalitatívne zmeny, bolo vypracovaných množstvo gitarových škôl, metodických a koncepčných materiálov a publikácií, ktoré zásadným spôsobom menia prístup k vytváraniu technických a výrazových prostriedkov potrebných ku hre na gitare oproti tradičným metódam.

- žiaka treba primeraným spôsobom nabádať ku kladnému postoju nielen k hudobnému umeniu a umeniu ako takému, ale aj k pozitívnemu postoju k humanistickému mysleniu.
- práca učiteľa so žiakom je charakteristická individuálnym prístupom, s používaním adekvátnych postupov a foriem práce ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické cítenie na základe uvedeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom. Volíme také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkov.
- slovné metódy – verbálna komunikácia a vysvetľovanie
- demonštračné metódy – názorné ukážky a predhrávanie pedagógom, návštevy koncertov, počúvanie gitarovej a ostatnej hudby
- aktivizujúce metódy práce – učiteľ podnecuje žiaka a jeho predstavivosť prirovnávaním výrazu skladby k rôznym dejom a javom z reálneho života, alebo fantázie
- praktické metódy – žiak spieva unisono melódiu s gitarou (napr. ľudové piesne)
- obľúbená je forma spoločného muzicírovania, kde je proces tvorby slobodný, tvorivý a predpokladá prirodzenú inováciu, variovanie a nové vzťahy.
- Odporúčané gitarové školy, technická a prednesová literatúra a metodické materiály v týchto osnovách slúžia k základnej orientácii učiteľa, ktorý ich môže podľa svojich skúseností a individuálnych dispozícií žiaka vhodne kombinovať a nahrádzať inými materiálmi.

NOTOVÝ MATERIÁL:

- Ursula, Peter: Der Anfangsunterricht im Gitarrenspiel I, II
- Jiří Horáček: K lidové písni s gitarou, Moje kytara
- Ctibor Süsser: Cvičenia a skladby pre začiatočníkov
- Jiří Jirmal : Škola hry na kytaru pro začátečníky
- S. Juřica : ľudové piesne
- Langer, M.: 11 leicht spielbare kompositionen für Gitare
- Linnemann,M.: Malé prednesové skladby
- Pujol,E., Carlevaro,A.: Technické cvičenia
- Výber skladieb klasických autorov : Carulli, Carcassi, Sor, Molino,Giulliani, Aguado.
- Prednesové skladby a piesne:
- Petr Jánský a Ladislav Dvořák: Spěvník pro žáky základních škôl 1 díl
- Ctibor Süsser: Cvičenia a skladby pre začiatočníkov
- Jiří Jirmal: Škola hry na kytaru pro začátečníky
- Jednoduché skladbičky a melódie, ktoré žiaci poznajú zapísané v notovom zošite učiteľom.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUPY
Správna fyziologická poloha tela hráča pri hre na gitare, umiestniť nástroj pri hre do správnej polohy	<ul style="list-style-type: none"> • Interpretáčné : 	Žiak má na konci 1.ročníka ovládať :
Základný úder (úder bez dopadu prstami p – i – m - a), -tvorba tónu – bruško - necht - tvorenie čo najkonkrétnejšieho tónu	žiak má mať predstavu o výsledku svojho snaženia(ako má skladba znieť).Postupne sa učí zvládať trému,	-základný úder bez dopadu -p, i, m, a -1 oktávové stupnice(C dur, a mol)
striedanie prstov pravej ruky (p-i-m-a), -hra palcom pravej ruky striedavo na E,A,D	<ul style="list-style-type: none"> • percepčné : 	-hra v prvej polohe hmatníka -hra kadencií -základný úder bez dopadu
- aktívne zapojiť prsty ľavej ruky do hry - znalosť hmatníka v 1.až 3. pražci hmatníka, -orientácia v prvej polohe	učiteľ nabáda žiaka k pravidelnému cvičeniu, čím si žiak vytvára návyk k systematickej práci,	Jednoduché akordy s použitím prázdnych strún -etudy, piesne, prednesy: výber – J. jirmal, C. Süsser
Súčasná hra palca a prstov pr. ruky - rozvíjať rytmickú a melodickú predstavivosť hrou rytmických a melodických ozvien	žiak dokáže odstrániť svoje nedostatky pri sedení a cvičení,	
- čítanie nôt a prstokladov,	<ul style="list-style-type: none"> • hudobno-teoretické: 	

osvojenie si prstokladu pravej ruky (p,i,m,a)		
hra stupníc cez 1 oktávu,(dur, mol melodické),	žiak ovláda základné teoretické poznatky,	
hra jednoduchých kadencií (T-S-D-T),	<ul style="list-style-type: none"> • kognitívne: 	
- hra jednoduchého jednohlasu - hra ľudových piesní -hra klasických etud a prednesových skladieb,	učiteľ podporuje žiaka ku komponovaniu , spoznáva hudobné žánre,	Počas šk. roku absolvovať 2 triedne vystúpenia s dvoma jednoduchými skladbami alebo piesňami.
-jednoduché akordy ,	<ul style="list-style-type: none"> • afektívne: 	
Hra dvojhlasu a švorhlasu na strunách e, h, g, D, A, E s využívaním prázdnych strún	žiak hudbu precitňuje.	

2. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Učebný plán č. 4

Študijné zameranie	HRA NA GITARE
Časový rozsah výučby	1,5 hodín týždenne
Ročník	Druhý
Stupeň vzdelania	ISCED 1B – primárne umelecké vzdelávanie
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná (individuálne vyučovanie)
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Rastislav Ferov

CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Gitara je hudobný nástroj so všestranným využitím, uplatňujúcim sa vo všetkých hudobných žánroch. Používa sa ku hre sprievodnej i sólovej a to vo všetkých oblastiach hudby, od stredoveku až po súčasnosť. Historické hráčske a nástrojové tradície a bohatá literatúra pochádza zo všetkých štýlových období.

Výučba predmetu „hra na gitare“ je samozrejme i v 2. ročníku založená na individuálnom prístupe. To znamená, že miera nadobudnutých vedomostí, zručností a návykov je pre každého iná. Z týchto skutočností vychádzame pri uplatňovaní metód práce, didaktických postupov a foriem pedagogickej práce.

CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

- nadviazať na zručnosti a vedomosti získané v prvom ročníku.
- rozširovať žiakov hudobný obzor.
- rozvíjať metrické, rytmické a tempové cítenie žiaka. Uplatňovať jednoduchú dynamiku v daných skladbách.
- zdokonaľovať hudobnú pamäť, viesť žiaka k istote pri verejných vystúpeniach.
- rozvíjať a upevňovať kultivovaný tón, farebný register tónu, hudobnú pamäť, zmysel pre rytmus a dynamiku
- neustále dbať na uvoľnenie oboch rúk a správne držanie tela pri hre
- vytvárať u žiaka trvalý vzťah k nástroju a hudbe, naučiť ho hudbu počúvať, prežívať a tešiť sa z hry na vlastnom nástroji
- vytvárať potrebu osvojenia si samostatného štúdia a tvorbu vlastného repertoáru
- hravou formou rozvíjať sluchovú a rytmickú predstavivosť, hudobnú súhru
- cieľavedome viesť žiaka k pracovným návykom, tvorivým schopnostiam a technickej zručnosti.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE

Gitarová pedagogika prekonala veľké kvalitatívne zmeny, bolo vypracovaných množstvo gitarových škôl, metodických a koncepčných materiálov a publikácií, ktoré zásadným spôsobom menia prístup k vytváraniu technických a výrazových prostriedkov potrebných ku hre na gitare oproti tradičným metódam.

- práca učiteľa so žiakom je charakteristická individuálnym prístupom, s používaním adekvátnych postupov a foriem práce v kontinuite s vekom a talentom žiaka, ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické cítenie na základe uvedomeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom. Volíme také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkov.
- slovné metódy – verbálna komunikácia a vysvetľovanie
- demonštračné metódy – názorné ukážky a predhrávanie pedagógom, návštevy koncertov, počúvanie gitarovej a ostatnej hudby
- aktivizujúce metódy práce – učiteľ podnecuje žiaka a jeho predstavivosť prirovnávaním výrazu skladby k rôznym dejom a javom z reálneho života, alebo fantázie
- praktické metódy – žiak spieva unisono melódiu s gitarou (napr. ľudové piesne)
- obľúbená je forma spoločného muzicovania, kde je proces tvorby slobodný, tvorivý a predpokladá prirodzenú inováciu, variovanie a nové vzťahy.

Žiaka treba primeraným spôsobom nabádať ku kladnému postoju nielen k hudobnému umeniu a umeniu ako takému, ale aj k pozitívnemu postoju k humanistickému mysleniu. Odporúčané gitarové školy, technická a prednesová literatúra a metodické materiály, slúžia k základnej orientácii učiteľa, ktorý ich môže podľa svojich skúseností a individuálnych dispozícií žiaka vhodne kombinovať a nahrádzať inými materiálmi.

NOTOVÝ MATERIÁL:

- M. Linnemann: Malé prednesové skladby
- C. Süsser: Škola hry na gitare
- E. Pujol, A. Carleraro: Technické cvičenia
- Výber skladieb klasických autorov : Carulli, Carcassi, Sor, Molino, Giulliani, Aguado.
- Jiří Jirmal: Škola hry na gitaru
- Štěpán Rak: Minútové sóla
- Ján Truhlaň: 50 ľudových piesní
- Ctibor Süsser: 3 diel
- Peter Jánský: Já, písnička 2 díl
- F.Sor: 1 zošit
- Michael Langer: 11 ľahkých kompozícií pre gitaru

OBSAH, KOMPETENCIE, VÝSTUPY

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUPY
upevňovať a rozširovať zručnosti a spôsobilosti získané v 1. ročníku,	• Interpretáčn é :	Žiak má na konci 2. ročníka ovládať :
zvyšovať kvalitu tónu tvoreného prstami a palcom pravej ruky (úder bez dopadu),	žiak má mať predstavu o výsledku svojho snaženia(ako má skladba znieť).Postupne sa učí zvládať trému,	-základný úder bez dopadu -p, i, m, a- základné dynamické stupne, -1 oktávové stupnice(a, e, h, d mol),
striedanie prstov pravej ruky (p-i-m-a),	• percepčné :	-hra v druhej polohe hmatníka, -hra kadencií,(C, a, G, e, D, h) -rozlíšiť oba údery s dopadom, bez dopadu,
znalosť hmatníka v 1.až 5.pražci hmatníka,	učiteľ nabáda žiaka k pravidelnému cvičeniu, čím si žiak vytvára návyk k systematickej práci,	-ľahký akordický doprovod, -etudy C. Süsser.:č.2:27,28,30,54,58, -prednesy : Linnemann,C.:1,4,5
realizácia základných dynamických stupňov,	žiak dokáže odstrániť svoje nedostatky pri sedení a cvičení,	- žiak dokáže pri hre uplatňovať farebné registre: sul tasto, sul ponticello, hrať jednoduché súzvuky, používať jednoduchú dynamiku

		a upevňovať a rozvíjať technickú zručnosť.
zlepšovať čítanie nôt a prstokladov,	• hudobnoteoretické:	
hra stupníc cez 2 oktávy,(dur, mol melodické),	žiak ovláda základné teoretické poznatky,	
hra kadencií bez použitia barré (T-S-D),	• kognitívne:	
hra klasických etud a prednesových skladieb,	učiteľ podporuje žiaka ku komponovaniu , spoznáva hudobné žánre,	Počas šk. roka absolvovať 2 triedne vystúpenia, hra spamäti dvoch kontrastných skladieb (etuda, prednes).
akordy + doprovod,	• afektívne:	
úder s dopadom.	žiak hudbu precitňuje.	

3. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Učebný plán č. 4

Študijné zameranie	HRA NA GITARE	
Časový rozsah výučby	1,5 hodín týždenne	
Ročník	Tretí	
Stupeň vzdelania	ISCED 1B – primárne umelecké vzdelávanie	
Dĺžka štúdia	4 roky	
Forma štúdia	Denná (individuálne vyučovanie)	
Vyučovací jazyk	Slovenský	
Vypracoval	Mgr. art. Rastislav Ferov	

CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Gitara je v dnešnej dobe takpovediac masovým hudobným nástrojom. Korene má v španielskej ľudovej hudbe. Za pomerne krátky čas prešla veľkým vývojom. Dnes má gitara mnoho tvárí a využíva sa takmer vo všetkých hudobných žánroch.

Výučba predmetu „hra na gitare“ je samozrejme i v 2. ročníku založená na individuálnom prístupe .To znamená, že miera nadobudnutých vedomostí, zručností a návykov je pre každého iná. Z týchto skutočností vychádzame pri uplatňovaní metód práce, didaktických postupov a foriem pedagogickej práce.

CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

- nadviazať na zručnosti a vedomosti získané v druhom ročníku, rozširovať žiakov hudobný obzor
- systematicky pracovať na skvalitňovaní tvorby tónu, rozvíjať metrické, rytmické a tempové cítenie žiaka, zvyšovať nároky na farebnosť a dynamický rozsah tónu
- zdokonaľovať hudobnú pamäť, viesť žiaka k istote pri verejných vystúpeniach, budovať prostriedky na dosiahnutie stanovených cieľov s väčšou intenzitou
- oboznamovať žiaka s gitarovými skladbami rôzneho charakteru (napr: menuet, sarabanda, valčík)a počúvať vhodné gitarové nahrávky.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE

- Práca učiteľa so žiakmi v predmete hra na gitare je charakteristická individuálnym prístupom. Stanovené ciele uskutočňujeme metódami a formami práce:
- rozvíjajúce všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické cítenie na základe uvedomeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom, rešpektujúc individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkov
- žiaka treba primeraným spôsobom nabádať ku kladnému postoju nielen k hudobnému umeniu, ale umeniu ako takému, ale aj pozitívnemu postoju k humanistickému mysleniu. Odporúčané gitarové školy, technická a prednesová literatúra a metodické materiály, slúžia k základnej orientácii učiteľa, ktorý ich môže podľa svojich skúseností a individuálnych dispozícií žiaka vhodne kombinovať a nahrádzať inými materiálmi.

NOTOVÝ MATERIÁL:

Na aktiváciu a podporu vyučovania a učenia sa žiakov využívajú sa nasledovné notové materiály :

- Jirmal, J.: Škola hry na gitaru
- Susser, C: Cvičenie a skladby pre začiatočníkov
- Zelenka, M. – Obrovská, J. : Album pre gitaru 1
- Susse, C.: 2,3,4 diel,
- F. sor: Etudy prvý zošit
- Lange, M.: 11 ľahkých kompozícií pre gitaru
- Mária Linnemann: Leichte folklorestücke für Gitarre
- Karel Sodomka: prvá gitarova knižka
- Starí španielski majstri: Gitarové sóla
- Ja, pesnička:1 až 3 diel
- Ján Truhlař: 50 ľudových piesní

- Peter Jánský: Já, písnička 2 díl
- Dušan Martinček: Prednesové skladby pre mladých gitaristov
- Ursula PETER: Der Anfangsunterricht im Gitarrenspiel Band II.
- Fišer,L.: Ferienimpressionen
- Linnemann,L.: Leichte folklorestucke fur Gitare
- Starí španielski majstri: Gitarové sóla, Ja, pesnička: 1 až 3 diel

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUPY
<ul style="list-style-type: none"> - rozširovať a upevňovať poznatky získané v 2. ročníku - durové a molové 1 až 2 oktávové stupnice, hrať kadencie v prvej polohe postupne budovať progresívnu dynamiku, nácvik malého barré upevňovať a rozvíjať primeranú technickú zručnosť, rozširovať kvalitu tónu - komorná hra jednoduchšej náročnosti - zvyšovať nároky na farebnosť a dynamický rozsah - zrýchliť a spresniť premiestňovanie prstov ľavej ruky po hmatníku vertikálnym a horizontálnym smerom - zoznámiť sa s gitarovými značkami - koordinovať činnosť všetkých oboch rúk - trojzvuk a štvorzvuk hraný súčasne palcom a dvojicou resp. trojicou prstov pravej ruky - cvičenie techniky arpeggia so zapojením palca a trojicou prstov pravej ruky. 	<p>zlepšovať čítanie nôt a prstokladov</p> <ul style="list-style-type: none"> - pri hre uplatňovať výrazové prostriedky - hrať troj až štvorzvuky - používať legato (príkľep) - používať postupnú dynamiku - hrať s doprovodom učiteľa alebo žiaka - upevňovať a rozvíjať technickú zručnosť, - rozvíjať sluchovú sebakontrolu, schopnosť počúvať sám seba - počúvanie kvalitných hudobných nahrávok, - návšteva koncertov- analyzovanie koncertov, žiak prejaví vlastný názor. 	<p>Žiak má na konci 3. ročníka ovládať:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hrať 2 oktávové stupnice s kadenciami v prvej polohe. /s použitím mal. barré/ - úder bez dopadu p,i,m,a, striedavo, - úder s dopadom /čiastočne/. - hrať v 1. až 3. polohe - absolvovať polročné a záverečné výstúpenie hrou spamäti dvomi kontrastnými skladbami (etuda, prednes).

4. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Učebný plán č. 4

Študijné zameranie	HRA NA GITARE
Časový rozsah výučby	1,5 hodín týždenne
Ročník	Štvrtý
Stupeň vzdelania	ISCED 1B - primárne umelecké vzdelávanie
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná (individuálne vyučovanie)
Vyučovací jazyk	Slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Rastislav Ferov

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Výučba predmetu hra na gitare je samozrejme i v štvrtom ročníku podmienená prístupom na individuálnej báze. To znamená že miera nadobudnutých vedomostí zručností a návykov získaných v predchádzajúcich ročníkoch je u každého žiaka iná. Z týchto skutočností vychádzame pri uplatňovaní metód, foriem a prostriedkov pedagogickej práce. Žiak ktorý má predpoklady dobre zvládať hru na gitare, by mal v sebe spájať a používať hudobné vlohy, inteligenciu a hlavne veľkú mieru svedomitosti a zmysel pre systematickú prácu.

Absolvent štvrtého ročníka je schopný aktívne sa zapájať do hudobných činností školy. Zúčastňuje sa na triednych, interných a verejných koncertoch. Navštevuje kultúrne podujatia školské aj mimoškolské.

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Vzhľadom na to že práca so žiakmi v predmete hra na gitare je charakteristická individuálnym prístupom a používaním adekvátnych metodických postupov a foriem práce nielen v súvislosti s vekom dieťaťa ale aj z hľadiska jeho celkového nadania a úrovne talentu sú ciele individuálne.

↳ Všeobecné

- neustále upevňovať zmysel pre rytmus
- rozširovať dynamický a farebný register tónu
- skvalitňovať tvorbu tónu prstami a palcom pravej ruky
- uvoľnenosť pri hre na gitare
- zdokonaľovanie hry z listu
- viesť žiaka k väčšej samostatnosti pri štúdiu skladieb
- pestovanie dobrého vkusu
- rozvíjať hudobnú inteligenciu
- rozvíjať kreatívne myslenie

↳ **Špecifické:**

a) Kognitívna oblasť

- práca s harmóniou -jednoduchý harmonický rozbor
- rozlišovať v skladbách hlavnú melódiu (tému)
- rozpoznávať na príkladoch princípy podobnosti a kontrastu

b) Psychomotorická oblasť

- hra s použitím jednoduchých melodických ozdôb
- hra vibrato, glissando
- zdokonaľovať intonačnú presnosť
- synchronizácia oboch rúk pri hre
- zvyšovať nároky na pamäť a pohybovú zručnosť žiaka

c) Afektívna oblasť

- snaha o väčšie zapojenie emócií pri hre
- rozvíjať dynamické a farebné odtiene hry
- rozvíjať muzikalitu
- rozvíjať vlastný hudobný výraz

DIDAKTICKÉ METÓDY A FORMY PRÁCE

Metódy práce:

- vysvetľovanie
- motivačné rozprávanie
- názorná ukážka
- priamy presun poznatkov
- sprostredkovaný presun poznatkov
- mimovoľný presun poznatkov
- individuálny prístup
- opakovanie - fixácia
- samostatná práca
- problémová metóda
- metóda pomocou zážitkov
- komunikácia s rodičmi

Formy práce:

- vyučovací proces
- domáca príprava
- účinkovanie na koncertoch pre rodičov alebo verejnosť

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUPY
<p>Orientácia na hmatníku</p> <p>Tvorba tónu a úderu bez dopadu (s dopadom)</p> <p>Rythmus a tempo</p> <p>Hudobný výraz (dynamika)</p> <p>Nácvik</p> <p>- veľké barré (malé barré)</p> <p>-jednodu- chého legáta</p> <p>-základný druh vibráta</p> <p>-staccato</p> <p>Hra stupníc dur, mol + kadencie s použitím veľkého barré</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vedomé uvoľňovanie svalového tonusu hracieho aparátu. • Hra vzostupného a zostupného legata v rôznych kombináciách. • Orientácia v 5. polohe hmatníka. • Upevňovanie hry malého barré. • Tlmenie prstami pravej ruky a staccato. • Rozširovanie a zdokonaľovanie úderov hry prstami pravej ruky. • Arpeggio prstami pravej ruky v rôznych variáciách. • Hra progresívnej dynamiky (p,mf,f, crescendo, decrescendo). • Durové a molové stupnice skadenciou s použitím typových prstokladov ľavej ruky a rytmických variácii pravej ruky. • Hra zlistu. • Komorná hra, alebo hra v súbore. • Zložitejšie rytmické útvary (triola, zložitejší bodkovaný rytmus). • Rytmický sprievod (valčík, polka). • Melodická fráza. • Melódia a sprievod. <p style="text-align: center;">Rozvíjanie harmonického cítenia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú s uvoľneným hracím aparátom, ✓ hrajú legáto, ✓ spájajú notový zápis s orientáciou v 1.až v 5.polohe, ✓ zvládajú spôsob hry malého barré, ✓ ovládajú tlmenie a skracovanie tónov, ✓ hrajú s kvalitným tónom, ✓ ovládajú zložitejšie arpeggia, ✓ hrajú s dynamikou, ✓ zahrajú stupnice s typovými prstokladmi, ✓ vedia hrať zlistu primeraný zápis, ✓ hrajú v komornom, súborovom zoskupení, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu, ✓ spoznajú základné typy rytmického sprievodu, ✓ vnímajú melodickú frázu v skladbách, ✓ rozlíšia melódiu od sprievodu, ✓ osvoja si jednoduchý sprievod

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA:

- 3 prednesové skladby alebo 1 etuda 2 prednesové skladby

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- L. Brouwer: Estudios sencillos
- F.Carulli-M.Carcassi: Gitarová škola
- C.Susser:Kytarová škola 2
- C.Susser:77 drobných melodií pre začiatočníkov
- Fantázia zo sveta minerálov
- J.Horaček:Moje kytara 2
- U.Peter:Der aufang sunterricht im gitarrespiel band 2
- J.Sagreras:Las secundas lecciones guitar
- F.Sor:Etudy opus 39

Technické cvičenia

- E.Pujol,
- A.Carlevaro

Výchovno-vzdelávací proces je možné doplniť aj inou vhodnou notovou literatúrou v súlade s platnými učebnými osnovami, prípadne zdrojmi z internetu. Záleží len na pedagógovi, aké zdroje použije a ako s nimi bude pracovať.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Študijné zameranie

HRA NA GITARE

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Gitarová pedagogika prekonala v poslednom období obrovské kvalitatívne zmeny. Bolo vypracovaných množstvo gitarových škôl, metodických a koncepcných materiálov a rôznych publikácií, ktoré zásadným spôsobom menia prístup k vytváraniu technických a výrazových prostriedkov potrebných k hre na gitare oproti tradičným metódam. Práca učiteľa so žiakmi v predmete hra na gitare je charakteristická individuálnym prístupom a používaním adekvátnych metodických postupov a foriem práce nielen v súvislosti s vekom dieťaťa, ale aj z hľadiska jeho celkového nadania

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Štvrtým ročníkom druhej časti prvého stupňa sa uzatvára výchova a vzdelávanie na prvom stupni základného štúdia. Vzhľadom na záver štúdia na prvom stupni ZUŠ je potrebné upevniť vedomosti a technické zručnosti žiaka tak, aby bol schopný zahrať primerane náročné sólové ,alebo komorné skladby. Cieľom práce v štvrtom ročníku druhej časti prvého stupňa základného štúdia je opakovanie a zdokonaľovanie doposiaľ získaných zručností a vedomostí v problematike gitarovej interpretácie. Neustále zvyšovať technickú a hudobnú vyspelosť žiaka a postupne ho viesť k tomu, aby tvorivo a uvedomele vyberal technické a výrazové prostriedky na realizáciu hraných skladieb. Zdokonaľovaním úderovej kapacity prstov pravej ruky rozširovať možnosti samostatného vedenia hlasov a postupne túto schopnosť využívať pri interpretácii skladieb. Systematicky sa zaoberať štýlovou interpretáciou, zovšeobecňovať charakteristické prvky jednotlivých štýlových období a vedome ich využívať aj pri štúdiu podobných skladieb. Viesť žiaka k pohotovosti a väčšej samostatnosti pri štúdiu skladieb. Podporovať jeho záujmy i v oblasti tanečnej a populárnej hudby a kultivovať jeho vkus aj v týchto žánroch.

↳ Všeobecné

- Podpora hudobného myslenia, tvorivosti
- neustále upevňovať zmysel pre rytmus
rozširovať dynamický a farebný register tónu
- skvalitňovať tvorbu tónu
- uvoľnenosť pri hre
- pestovanie dobrého vkusu
- rozvíjať hudobnú inteligenciu a kreatívne myslenie

↳ Špecifické

a) Kognitívna oblasť

- práca s harmóniou - analýza
- rozpoznávať štýlové obdobia a ich špecifiká (porovnávanie, rozdiely)
- základné harmonické postupy v jazzovej a populárnej hudbe

b) Psychomotorická oblasť

OPAKOVANIE

- hra legáto (vzostupné, zostupné)
- hra pizzicato, hra staccato
- hra prirodzených a umelých flageoletov
- neustále zdokonaľovať hru barré
- pizzicato, rasguado,
- melodické ozdoby

c) Afektívna oblasť

Priateľským prístupom s dávkou prirodzeného rešpektu postupne otvárame ďalšie hudobné komnaty, v ktorých oboznamujeme žiakov s emóciami obsiahnutých v hudbe. Snažíme sa o prirodzený postoj vychádzajúci z rešpektu individuality žiaka a jeho životných skúseností.

Výchovno-vzdelávacie stratégie

1. Sociálne – komunikačné spôsobilosti

- viesť žiaka ku kultivovanému prejavu
- naučiť ho správne štylizovať svoje myšlienky
- podporiť ho aby sa nebál vyjadriť svoj vlastný názor

2. Spôsobilosti v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- viesť žiaka k akustickému vnímaniu priestoru
- viesť žiaka k logickému mysleniu

3. Spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie

- žiak využíva široké možnosti internetu

4. Spôsobilosť učiť sa učiť sa

- na základe vlastných skúseností z práce s učiteľom, návštevy koncertov, práce v súboroch získava schopnosti sebareflexie, inšpiráciu a motiváciu na ďalšie napredovanie
- získané skúsenosti využíva pri nasledujúcej práci (podstatou je získať čo najviac skúseností) a učiť sa nielen na vlastných chybách

5. Spôsobilosť riešiť problémy

- pri riešení problémov skúma situáciu, žiada informácie alebo iné pohľady na ktorých základe navrhuje riešenia primerané veku a svojim vedomostiam v danej hudobnej oblasti.

6. Osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

- viesť žiaka k spoločensky akceptovateľnému správaniu
- viesť ho k všeobecnej úcte

7. Spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- uvedomuje si význam umenia pre seba aj pre svoje okolie, ktoré svojim konaním vťahuje do kultúrneho diania
- na koncertoch sa v rámci svojich možností snaží dodržiavať zvyky v súvislosti so správnym oblečením a správnym vystupovaním
- je tolerantný a empatický k iným kultúram a etnikám
- dokáže nazvať rôzne druhy umenia, použité nástroje a vyjadrovacie prostriedky

1. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

UČEBNÝ PLÁN č. 4

Študijné zameranie	HRA NA GITARE
Časový rozsah výučby	1,5 hodín týždenne
Ročník	Prvý
Stupeň vzdelania	ISCED 2B - nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná (individuálne vyučovanie)
Vyučovací jazyk	Slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Rastislav Ferov

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Gitara je hudobný nástroj so všestranným využitím, uplatňujúcim sa vo všetkých hudobných žánroch. Samotná výučba predmetu hra na gitare je založená na individuálnom prístupe v súvislosti s vekom žiaka, mierou jeho talentu a doposiaľ získaných vedomostí a zručností. Z týchto skutočností vychádzame pri uplatňovaní metód, foriem a prostriedkov pedagogickej práce.

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Naučiť žiaka hrať na gitare na úrovni primeranej jeho veku a učebným osnovám. Rozvíjať osobnosť žiaka s cieľom maximálnej samostatnosti pri štúdiu.

↳ Všeobecné

Podpora hudobného myslenia, tvorivosti, hravosti a prirodzenej zvedavosti u detí.

- neustále upevňovať zmysel pre rytmus
- rozširovať dynamický a farebný register tónu
- skvalitňovať tvorbu tónu
- uvoľnenosť pri hre
- pestovanie dobrého vkusu
- rozvíjať hudobnú inteligenciu a kreatívne myslenie

↳ Špecifické:

a) Kognitívna oblasť

- práca s harmóniou - rozpoznávanie akordov v skladbách
- rozpoznávať štýlové obdobia a ich špecifiká (porovnávanie, rozdiely)

b) Psychomotorická oblasť

- hra legáto (vzostupné, zostupné)
- nácvik hry pizzicato, staccato
- hra prirodzených a umelých flageoletov
- zdokonaľovať hru barré

c) Afektívna oblasť

Priateľským prístupom s dávkou prirodzeného rešpektu postupne otvárame ďalšie hudobné komnaty, v ktorých oboznamujeme žiakov s emóciami obsiahnutých v hudbe. Snažíme sa o prirodzený postoj vychádzajúci z rešpektu individuality žiaka a jeho životných skúseností

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy práce

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
<p>Nácvik a zdokonalenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veľké barré - legáto (vzostupné, zostupné) - pizzicato, staccato, vibrato - melodické ozdoby <p>Prirodzené a umelé fležolety</p> <p>Progresívna dynamika na väčších plochách</p> <p>Akordické značky (s použitím veľkého barré)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - motivačné rozprávanie - vysvetľovanie - názorná ukážka - individuálny prístup - sprostredkovaný presun poznatkov - mimovoľný presun poznatkov - problémová metóda - metóda pomocou zážitkov - opakovanie - fixácia - klasifikácia - samostatná práca - komunikácia s rodičmi 	<ul style="list-style-type: none"> - vyučovacia hodina - spoločné hranie so žiakom - opakovanie a precvičovanie - hra z listu, komorná hra - analýza skladiieb - domáce úlohy

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Didaktická technika a internetové zdroje:

Hudobné nahrávky, CD, DVD, Mp3

Odborná literatúra:

- Leo Brouwer: Estudios sencillos
- Julio Sagreras: Las secundas lecciones guitarra
- Ferdinand Sor: Etudy opus 31, 35
- Emilio Pujol: Racionálna škola hry na gitaru..

Ctibor Susser:

- Kytarová škola
- 77 drobných duet pro začátečníky,
- Fantasie ze světa muinerálů
- Tóny z hlubin země
- Luboš Andršt: Jazz, rock, blues

- Maria Linnemann: Neue Folklorestucke für gitare

H. V. Lobos:

- 5 Prelúdií

- H. V. Lobos: 12 Etud

- A. Carlevaro: Technické cvičenia

Obsah vzdelávania

TEMATICKÝ CELOK	KOMPETENCIE	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY	KRITÉRIA HODNOTENIA
Nácvik a zdokonalenie: - veľké barré - legáto (vzostupné, zostupné) - pizzicato, - staccato, - vibrato - melodické ozdoby Prirodzené a umelé fležolety Progresívna dynamika na väčších plochách Akordické značky (s použitím veľkého barré) Orientácia na hmatníku	<u>Učiť žiaka:</u> <i>Ovládať:</i> Zvyšovanie požiadaviek na techniku, presnosť pri premiestňovaní prstov ľavej ruky po hmatníku. Zvyšovanie požiadaviek na tempo, dynamiku Zapájanie sluchovej a vizuálnej sebakontroly Dbať na žiakom správne zvolené tempo a dynamický register Zapojiť znalosti z HN pri tvorení akordov - uvedomiť si súvislosti Uvedomovať si záchytné body na hmatníku prostredníctvom stupníc a akordov	<u>Žiak má:</u> <i>Osvojiť si:</i> Dokončiť nácvik: - veľkého barré - jednoduchého legáta (vzostupné a zostupné) - pizzicata, staccata, vibrata Osvojiť si prirodzené fležolety a pochopiť princíp tvorby umelých fležoletov Osvojiť si vnímanie dynamiky na väčších plochách Osvojiť si hru z akordových značiek Dokončiť memorovanie hmatníka	<u>Žiak :</u> <i>Zvládol:</i> - hru veľkého barré (celé akordy) - jednoduché legáto vzostupné aj zostupné - hru prirodzených fležoletov a niektorých umelých - hru pizzicato, staccato, vibrato - dynamické funkcie na väčších plochách - durové a molové melodické stupnice - etudy s primeranou obtiažnosťou - akordické značky: dur, mol, dur7, mol7, D7, majj7 - orientácia vo všetkých troch kvadrantoch hmatníka

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA:

- pochvala na hodine, koncerte
- kritika
- sebakritika
- sebahodnotenie
- motivácia na gitarových vzoroch

2. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Učebný plán č. 4

Študijné zameranie	HRA NA GITARE
Časový rozsah výučby	1,5 hodín týždenne
Názov školy	Základná umelecká škola Veľký Krtíš, Poľná 1
Názov odboru	Hudobný odbor
Ročník	Druhý
Stupeň vzdelania	ISCED 2B - nižšie sekundárne umelecké vzdelanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	Denná (individuálne vyučovanie)
Vyučovací jazyk	Slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Rastislav Ferov

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Gitarová pedagogika prekonala v poslednom období obrovské kvalitatívne zmeny. Bolo vypracovaných množstvo gitarových škôl, metodických a koncepcných materiálov a rôznych publikácií, ktoré zásadným spôsobom menia prístup k vytváraniu technických a výrazových prostriedkov potrebných k hre na gitare oproti tradičným metódam. Práca učiteľa so žiakmi v predmete hra na gitare je charakteristická individuálnym prístupom a používaním adekvátnych metodických postupov a foriem práce nielen v súvislosti s vekom dieťaťa, ale aj z hľadiska jeho celkového nadania.

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Cieľom práce v druhom ročníku druhej časti prvého stupňa základného štúdia je nadviazať na zručnosti a vedomosti získané v prvom ročníku. Neustále zvyšovať technickú a hudobnú vyspelosť žiaka a postupne ho viesť k tomu, aby tvorivo a uvedomele vyberal technické a výrazové prostriedky na realizáciu hraných skladieb. Zdokonaľovaním úderovej kapacity prstov pravej ruky rozširovať možnosti samostatného vedenia hlasov a postupne túto schopnosť využívať pri interpretácii skladieb. Systematicky sa zaoberať štýlovou interpretáciou, zovšeobecňovať charakteristické prvky jednotlivých štýlových období a vedome ich využívať aj pri štúdiu podobných skladieb. Viesť žiaka k pohotovosti a väčšej samostatnosti pri štúdiu skladieb. Podporovať jeho záujmy i v oblasti tanečnej a populárnej hudby a kultivovať jeho vkus aj v týchto žánroch.

↳ Všeobecné

Podpora hudobného myslenia, tvorivosti, hravosti a prirodzenej zvedavosti u detí.

- neustále upevňovať zmysel pre rytmus
- rozširovať dynamický a farebný register tónu
- skvalitňovať tvorbu tónu
- uvoľnenosť pri hre
- pestovanie dobrého vkusu
- rozvíjať hudobnú inteligenciu a kreatívne myslenie

↳ Špecifické:

a) Kognitívna oblasť

- práca s harmóniou - rozpoznávanie akordov v skladbách
- rozpoznávať štýlové obdobia a ich špecifiká (porovnávanie, rozdiely)
- základné harmonické postupy v klasickej hudbe

b) Psychomotorická oblasť

- hra legáto (vzostupné, zostupné)
- hra pizzicato, hra staccato
- hra prirodzených a umelých flagoletov
- neustále zdokonaľovať hru barré

c) Afektívna oblasť

Priateľským prístupom s dávkou prirodzeného rešpektu postupne otvárame ďalšie hudobné komnaty, v ktorých oboznamujeme žiakov s emóciami obsiahnutých v hudbe. Snažíme sa o prirodzený postoj vychádzajúc z rešpektu individuality žiaka a jeho životných skúseností.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy práce

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
<ul style="list-style-type: none"> - rozširovať a upevňovať poznatky získané v 1. ročníku / II. časť/ I.st - orientácia na hmatníku v 1.-12.polohe (na všetkých strunách) - samostatná činnosť prstov ľavej ruky - vzostupné, zostupné a zmiešané legato na štvorici a viac tónov - stále zdokonaľovať veľké barré - nácvik a použitie zložitejších melodických ozdôb - skvalitňovať tón a rozširovať možnosti rôznych úderových variantov prstoch pravej ruky - komorná hra náročnejšieho charakteru - snažiť sa o čo najlepšiu súhru oboch rúk - hrať z listu - rozširovať schopnosť hrať podľa akordických značiek - hrať v 1.- 12. polohe - zložitejšie druhy vibrát na gitare a ich použitie - priamo aj nepriamo tlmiť struny prstami pravej ruky - hrať staccato 	<ul style="list-style-type: none"> - motivačná demonštrácia pomocou názornej ukážky, - metóda individuálneho prístupu, - fixačná metóda (automatizácia návykov – správne sedenie, držanie nástroja a pod.) - metóda viacnásobného opakovania, - metódy mimovoľného učenia- učiteľ je pre žiaka vzorom pôsobiacim na všetku jeho činnosť. 	<ul style="list-style-type: none"> - vyučovací proces - domáca príprava - verejné účinkovanie

Obsah vzdelávania

TEMATICKÝ CELOK	KOMPETENCIE	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY	KRITÉRIA HODNOTENIA
Vzostupné, zostupné a zmiešané legáto na štvorici a viac tónov	Zdokonaľovať hru ľavou aj pravou rukou	Stupnice: intervalové (tercie, oktávy, prípadne sexty a decimy), kadencia v dvoch polohách, obraty v kvintakorde aj septakorde.	Žiak si osvojil:
Veľké barré	-Technika ľavej ruky: legáto (príklep aj odťah hrať šetkými prstami)	/durová, molová/	- hru legáto vo všetkých jeho podobách
Tlmenie strún	-Technika pravej ruky: tlmenie strún malíčkom a palcom	Dve etudy. napr: Mauro Giulliani (etudy, op. 100), Julio Sagreras (las secundas lecciones guitarra	- hru staccato,
Hra staccato			- veľké barré
Hra z listu	- hrať arpeggio štyrmi prstami pravej ruky obomi smermi		- tlmenie strún
Komorná hra	- hrať tremolo	Dva prednesy rôzneho časového obdobia stredne ťažkej náročnosti.	- základné akordické značky
Hra podľa akordických značiek	- používať rasguado aj malíčkom - hrať s doprovodom viacerých nástrojov		- hru z listu strednej náročnosti - hru v zoskupení (duo,tri

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

- práca na hodine,
- domáca úloha zameraná na precvičovanie základných návykov hry na nástroj
- pochvala, povzbudenie, kritika
- sebahodnotenie
- motivácia prostredníctvom úspešných žiackych vzor

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Didaktická technika

Digitálne nahrávky –CD, DVD, prípadne iné formáty PC, video ukážky, internet

Odborná literatúra

Dionisio Aguado: Etudy gitara 1.(výber Zoltán Tokos)

Napoleon Coste: Etudy, opus 38

Mauro Giuliani: Etudy, opus 100

Milan Zelenka – Jana Obrovská: 3 album pre gitaru

Julio Sagreras: Las secundas lecciones gitara

Peter Jánický: Já, písnička 5 díl

Mateo Carcassi: Etudy, opus 60

Arnošt Sádlik: Škola stupnic a akordov pre gitaru

Ctibor Süsser: Fantasie ze světa Minerálů

John Downland: Four easy pieces

Francisco Tárrega: Výber skladieb

John Lennon, Paul McCartney: The greatest hits for classical guitar

Erique Granados: Poetické valčíky

L.Ulrich, J. Hetfield: The best of

Komorná hra

Ctibor Süsser: 6 diel

Issac Albeniz: Suita Española

Bruno Henze: Das Gitarrespiel, zošit 15

Ursula Peter: Klassiker der gitare duos 1. tiel

Výchovno-vzdelávací proces je možné doplniť aj inou vhodnou notovou literatúrou v súlade z platnými učebnými osnovami, prípadne zdrojmi z internetu. Záleží len na pedagógovi, aké zdroje použije a ako s nimi bude pracovať.

3. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Učebný plán č. 4

Študijné zameranie	HRA NA GITARE
Časový rozsah výučby	1,5 hodín týždenne
Názov školy	Základná umelecká škola Veľký Krtíš, Poľná 1
Názov odboru	Hudobný odbor
Ročník	Tretí
Stupeň vzdelania	ISCED 2 B - nižšie sekundárne umelecké vzdelanie
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná (individuálne vyučovanie)
Vyučovací jazyk	Slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Rastislav Ferov

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Gitarová pedagogika prekonala v poslednom období obrovské kvalitatívne zmeny. Bolo vypracovaných množstvo gitarových škôl, metodických a koncepcných materiálov a rôznych publikácií, ktoré zásadným spôsobom menia prístup k vytváraniu technických a výrazových prostriedkov potrebných k hre na gitare oproti tradičným metódam. Práca učiteľa so žiakmi v predmete hra na gitare je charakteristická individuálnym prístupom a používaním adekvátnych metodických postupov a foriem práce nielen v súvislosti s vekom dieťaťa, ale aj z hľadiska jeho celkového nadania

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Cieľom práce v treťom ročníku druhej časti prvého stupňa základného štúdia je nadviazať na zručnosti a vedomosti získané v druhom ročníku. Neustále zvyšovať technickú a hudobnú vyspelosť žiaka a postupne ho viesť k tomu, aby tvorivo a uvedomele vyberal technické a výrazové prostriedky na realizáciu hraných skladieb. Zdokonaľovaním úderovej kapacity prstov pravej ruky rozširovať možnosti samostatného vedenia hlasov a postupne túto schopnosť využívať pri interpretácii skladieb. Systematicky sa zaoberať štýlovou interpretáciou, zovšeobecňovať charakteristické prvky jednotlivých štýlových období a vedome ich využívať aj pri štúdiu podobných skladieb. Viesť žiaka k pohotovosti a väčšej samostatnosti pri štúdiu skladieb. Podporovať jeho záujmy i v oblasti tanečnej a populárnej hudby a kultivovať jeho vkus aj v týchto žánroch.

↪ **Všeobecné**

Podpora hudobného myslenia, tvorivosti, hravosti a prirodzenej zvedavosti u detí.

- neustále upevňovať zmysel pre rytmus
- rozširovať dynamický a farebný register tónu
- skvalitňovať tvorbu tónu
- uvoľnenosť pri hre
- pestovanie dobrého vkusu
- rozvíjať hudobnú inteligenciu a kreatívne myslenie

↪ **Špecifické**

a) **Kognitívna oblasť**

- práca s harmóniou - rozpoznávanie akordov v skladbách
- rozpoznávať štýlové obdobia a ich špecifiká (porovnávanie, rozdiely)
- základné harmonické postupy v klasickej hudbe

b) **Psychomotorická oblasť**

- hra legáto (vzostupné, zostupné, kombinované)
- hra pizzicato, hra rasguado
- nácvik náročných melodických ozdôb v kombinácii
- neustále zdokonaľovať hru barré

c) **Afektívna oblasť**

Priateľským prístupom s dávkou prirodzeného rešpektu postupne otvárame ďalšie hudobné komnaty, v ktorých oboznamujeme žiakov s emóciami obsiahnutých v hudbe. Snažíme sa o prirodzený postoj vychádzajúci z rešpektu individuality žiaka a jeho životných skúseností.

STRATÉGIA VYUČOVANIA

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy práce

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
<ul style="list-style-type: none"> - rozširovať a upevňovať poznatky získané v 2. ročníku / II. časť/ I. st. - orientácia na celom hmatníku (v 1.- 12.polohe) - samostatná činnosť prstov ľavej ruky - vzostupné, zostupné a zmiešané legato na štvorici a viac tónov - stále zdokonaľovať veľké barré - nácvik náročných melodických ozdôb v kombinácii - skvalitňovať tón a rozširovať možnosti rôznych úderových variantov prstoch pravej ruky - komorná hra náročnejšieho charakteru - snažiť sa o čo najlepšiu súhru oboch rúk - hrať z listu - rozširovať schopnosť hrať podľa akordických značiek - hrať v 1.- 12. polohe - zdokonaľiť tlmenie strún prstami pravej a ľavej ruky 	<ul style="list-style-type: none"> - motivačná demonštrácia pomocou názornej ukážky, - metóda individuálneho prístupu, - fixačná metóda (automatizácia návykov – správne sedenie, držanie nástroja a pod.) - metóda viacnásobného opakovania, - metódy mimovoľného učenia- učiteľ je pre žiaka vzorom pôsobiacim na všetku jeho činnosť. 	<ul style="list-style-type: none"> - vyučovací proces - domáca príprava - verejné účinkovanie

OBSAH VZDELÁVANIA

TEMATICKÝ CELOK	KOMPETENCIE	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY	KRITÉRIA HODNOTENIA
<p>Vzostupné, zostupné a zmiešané legato na štvorici a viac tónov</p> <p>Veľké barré</p> <p>Tlmenie strún</p> <p>Hra z listu</p> <p>Komorná hra</p> <p>Hra podľa akordických značiek</p>	<p>Zdokonaľovať</p> <p>hru ľavou aj pravou rukou</p> <p>Technika ľavej ruky: legato (príklep aj odťah hrať všetkými prstami)</p> <p>Technika pravej ruky: Tlmenie strún malíčkom a palcom</p> <p>- hrať arpeggio štyrmi prstami pravej ruky oboma smermi</p> <p>- hrať tremolo</p> <p>- používať rasgado aj s malíčkom</p> <p>- hrať doprovodom viacerých nástrojov</p>	<p>Stupnice:</p> <p>intervalové (tercie, oktávy, sexty a decimy), kadencia v dvoch polohách, obraty v kvintakorde aj septakorde. /durová, molová/</p> <p>Dve etudy. napr: L.Brouwer, Carcassi, Carulli, Julio Sagreras (las secundas lecciones guitarra)</p> <p>Dva prednesy rôzneho časového obdobia stredne ťažkej náročnosti.</p> <p>Dve verejné vystúpenia</p> <p>Hrať podľa akordových značiek</p>	<p>Žiak si osvojil:</p> <p>- hru legato vo všetkých jeho podobách</p> <p>- hru staccato,</p> <p>- veľké barré</p> <p>- tlmenie strún</p> <p>- základné akordické značky</p> <p>- hru z listu strednej náročnosti</p> <p>- hru v zoskupení (duo, trio...)</p>

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

- Práca na hodine
- Domáca úloha zameraná na precvičovanie základných návykov hry na nástro
- Pochvala, povzbudenie, kritika
- Sebahodnotenie
- Motivácia prostredníctvom úspešných žiackych vzorov

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Didaktická technika:

Digitálne nahrávky –CD, DVD, prípadne iné formáty PC

Odborná literatúra:

- Dionisio Aguado: Etudy gitara 1. (výber Zoltán Tokos)
- Napoleon Coste: 25 etud
- Mauro Giuliani: Prednesové skladby a etudy
- Domenico Scarlatti: Five pieces/arr. John W. Duarte/
- Karl Scheit: Tanze und weisen aus dem Barock, Renaissance
- Julio Sagreras: La terceras lecciones gitara, Bebita
- John Dowland: Four easy pieces
- Francisco Tárrega: Výber skladieb
- John Lennon, Paul McCartney: The greatest hits for classical guitar
- Enrique Granados: Poetické valčíky Leo Brouwer: Estudios Sencillos
- Emilio Pujol: Citharæ arsiva
- L. Andršt: Jazz, Rock, Blues D. Martinček: Kaleidoskop skladieb pre gitaru
- M. Langer: Suite Latina

Komorná hra

- Ctibor Süsler: 7 diel
- Isaac Albéniz: Suita Española
- Bruno Henze: Das Gitarrespiel, zošit 15
- John W. Duarte: English suite No.3, opus 78

Výchovno-vzdelávací proces je možné doplniť aj inou vhodnou notovou literatúrou v súlade s platnými učebnými osnovami, prípadne zdrojmi z internetu. Záleží len na pedagógovi, aké zdroje použije a ako s nimi bude pracovať.

4. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

UČEBNÝ PLÁN č. 4

Študijné zameranie	HRA NA GITARE
Časový rozsah výučby	1,5 hodín týždenne
Názov školy	Základná umelecká škola Veľký Krtíš, Poľná 1
Názov odboru	Hudobný odbor
Ročník	Štvrtý
Stupeň vzdelania	Prvý stupeň – ISCED 2B – nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná (individuálne vyučovanie)
Vyučovacia jazyk	Slovenský
Vypracoval/a	Mgr. art. Rastislav Ferov

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Gitarová pedagogika prekonala v poslednom období obrovské kvalitatívne zmeny. Bolo vypracovaných množstvo gitarových škôl, metodických a koncepčných materiálov a rôznych publikácií, ktoré zásadným spôsobom menia prístup k vytváraniu technických a výrazových prostriedkov potrebných k hre na gitare oproti tradičným metódam. Práca učiteľa so žiakmi v predmete hra na gitare je charakteristická individuálnym prístupom a používaním adekvátnych metodických postupov a foriem práce nielen v súvislosti s vekom dieťaťa, ale aj z hľadiska jeho celkového nadania

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Štvrtým ročníkom druhej časti prvého stupňa sa uzatvára výchova a vzdelávanie na prvom stupni základného štúdia. Vzhľadom na záver štúdia na prvom stupni ZUŠ je potrebné upevniť vedomosti a technické zručnosti žiaka tak, aby bol schopný zahrať primerane náročné sólové, alebo komorné skladby. Cieľom práce v štvrtom ročníku druhej časti prvého stupňa základného štúdia je opakovanie a zdokonaľovanie doposiaľ získaných zručností a vedomostí v problematike gitarovej interpretácie. Neustále zvyšovať technickú a hudobnú vyspelosť žiaka a postupne ho viesť k tomu, aby tvorivo a uvedomele vyberal technické a výrazové prostriedky na realizáciu hraných skladieb. Zdokonaľovaním úderovej kapacity prstov pravej ruky rozširovať možnosti samostatného vedenia hlasov a postupne túto schopnosť využívať pri interpretácii skladieb. Systematicky sa zaoberať štýlovou interpretáciou, zovšeobecňovať charakteristické prvky jednotlivých štýlových období a vedome ich využívať aj pri štúdiu podobných skladieb. Viesť žiaka k pohotovosti a väčšej samostatnosti pri štúdiu skladieb. Podporovať jeho záujmy i v oblasti tanečnej a populárnej hudby a kultivovať jeho vkus aj v týchto žánroch.

↳ Všeobecné

- Podpora hudobného myslenia, tvorivosti
- neustále upevňovať zmysel pre rytmus
- rozširovať dynamický a farebný register tónu
- skvalitňovať tvorbu tónu
- uvoľnenosť pri hre
- pestovanie dobrého vkusu
- rozvíjať hudobnú inteligenciu a kreatívne myslenie

↳ Špecifické

d) Kognitívna oblasť

- práca s harmóniou - analýza
- rozpoznávať štýlové obdobia a ich špecifiká (porovnávanie, rozdiely)
- základné harmonické postupy v jazzovej a populárnej hudbe

e) Psychomotorická oblasť

- hra legáto (vzostupné, zostupné)
- hra pizzicato, hra staccato
- hra prirodzených a umelých flageoletov
- neustále zdokonaľovať hru barré
- pizzicato, rasguado,
- melodické ozdoby

f) Afektívna oblasť

g)

Priateľským prístupom s dávkou prirodzeného rešpektu postupne otvárame ďalšie hudobné komnaty, v ktorých oboznamujeme žiakov s emóciami obsiahnutých v hudbe. Snažíme sa o prirodzený postoj vychádzajúc z rešpektu individuality žiaka a jeho životných skúseností.

STRATÉGIA VYUČOVANIA

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Stupnice – durové, molové, bluesové Základy improvizácie Akordy - harmónia v bluesovej, jazzovej a popovej hudbe Hra podľa akordických značiek-doprovod - Tremolo - Hra z listu - Komorná hra	motivačné rozprávanie: - vysvetľovanie - názorná ukážka - individuálny prístup - sprostredkovaný presun poznatkov - mimovoľný presun poznatkov - problémová metóda - metóda pomocou zážitkov - opakovanie - fixácia - klasifikácia - samostatná práca - tvorba, muzicírovanie	- vyučovacia hodina - spoločné hranie so žiakom - opakovanie a precvičovanie - hra z listu, komorná hra - analýza skladieb - domáce úlohy - návšteva rôznorodých koncertov- analyzovanie jednotlivých zložiek hudobných zoskupení - dbať na to aby mal žiak vlastný názor

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Didaktická technika a ďalšie zdroje:

Hudobné nahrávky, CD, DVD, Mp3, internetové zdroje

Odborná literatúra:

Arnošt Sádlik: Škola stupníc a akordov pre gitaru

Julio Sagreras: Las secundas lecciones guitarra

Erique Granados: Poetické valčíky

J.K.Mertz : 6 Ländler

D.Martinček : Kaleidoskop skladieb pre gitaru

J.Sagreras : Romanze, Bebita

M. Langer: Suita Latina

M.Giuliani: Prednesové skladby a etudy

H.V.Lobos: 5 prelúdií, 12 etud

E.Pujol: Hispanae citharae arsviva

R.Dyens: Tango en Skai

L.Andršt: Rock, Jazz, Blues

H.Jasbar: Three American Graffiti

M.Tesař: Výber

F.Sor: Etudy

J.Cardoso: Výber z tvorby

Výchovno-vzdelávací proces je možné doplniť aj inou vhodnou notovou literatúrou v súlade s platnými učebnými osnovami, prípadne zdrojmi z internetu. Záleží len na pedagógovi, aké zdroje použije a ako s nimi bude pracovať.

OBSAH VZDELÁVANIA

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedia samostatne pracovať so skladbou, hrajú s uvoľneným hracím aparátom, ✓ demonštrujú v hre nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky, ✓ hrajú stupnice a kadencie. ✓ vedia hrať z listu primeraný zápis, ✓ hrajú v komornom, súborovom zoskupení, ✓ zanalyzujú skladbu z hľadiska formy a harmónie, ✓ poznajú slovenskú gitarovú literatúru, ✓ vedia objektívne zhodnotiť vlastnú interpretáciu. ✓ Minimálne dve verejné vystúpenia v školskom roku.	<ul style="list-style-type: none"> • Samostatná práca so skladbou po technickej a výrazovej stránke. • Aplikovanie osvojených poznatkov do interpretácie skladieb. • Vedomé uvoľňovanie svalového tonusu hracieho aparátu. • Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb, flažoletov, pizzicato, legato, arpeggia. • Úvod do hry tremola. Návčik a použitie rasguada. • Durové a molové stupnice s kadenciou v rozsahu celého hmatníka. • Používanie akordických sprievodov. • Progresívna dynamika s použitím rôznych dynamických odtieňov (pp-p-mf-f-ff). • Hra z listu. • Komorná hra, alebo hra v súbore. • Aplikovanie hudobno-teoretických poznatkov pri hre skladieb. Analýza skladieb z hľadiska formy a harmónie. • Sluchová kontrola vlastnej interpretácie a jej zhodnotenie.

Záverečná skúška

1 etuda rôznej technickej problematiky /F.Sor, M.Carcassi, F.Carulli, J.Sagreras, L.Brouwer, H.V.Lobos.....

2 prednesové skladby

Profil absolventa študijného zamerania hra na gitare

Absolvent druhej časti prvého stupňa základného štúdia študijného zamerania hra na gitare, interpretuje technicky náročnejšie skladby rôznych štýlových období na vyššej hudobno-technickej úrovni, ovláda základnú nástrojovú techniku na vyššej úrovni náročnosti. Je schopný naladiť si nástroj, vedome vníma kvalitu prevedenia tónu pri hre a samostatne pracuje so skladbou. Objektívne zhodnotí vlastnú interpretáciu s ohľadom na svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti. Sprevádza podľa notácie i akordických značiek. Rozoznáva jednotlivé obdobia vážnej hudby a dokáže identifikovať žánre populárnej a jazzovej hudby. Správa sa kultúrne a pozitívne ovplyvňuje spoločnosť v ktorej sa práve nachádza. Má vlastný názor na hudbu a začína si budovať svoj vlastný štýl.

II. stupeň základného štúdia

Študijné zameranie **HRA NA GITARE**

CIELE:

Absolvent druhého stupňa študijného zamerania hra na gitare sa profiluje podľa svojho záujmu a preferencií. Dokáže samostatne naštudovať primerane náročnú skladbu rôznych štýlových období a žánrov, pri interpretácii využíva všetky získané hudobné vedomosti a zručnosti. Uplatňuje sluchovú sebakontrolu a využíva podľa stupňa svojej vyspelosti zvukové možnosti nástroja. Interpretuje primerane náročné skladby rôznych štýlov a žánrov po technickej, výrazovej a obsahovej stránke, využíva dynamiku, tempové rozlíšenie, vhodnú artikuláciu, frázovanie a agogiku. Sprevádza podľa notácie i akordových značiek, zvláda hru primerane náročných skladieb z listu a uplatňuje sa pri hre v komorných alebo súborových zoskupeniach. Využíva svoje interpretačné skúsenosti a získané hudobné vedomosti k samostatnému štúdiu nových skladieb a vyhľadávaniu skladieb podľa vlastného výberu .

1. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

Študijné zameranie	Hra na gitare
Časový rozsah výučby	1,5 hodín týždenne
Názov školy	Základná umelecká škola, Poľná 1, Veľký Krtíš 99001
Názov odboru	Hudobný odbor
Ročník	Prvý až štvrtý ročník II. stupňa Zuš
Stupeň vzdelania	2 stupeň
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná (individuálne vyučovanie)
Vyučovací jazyk	Slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Rastislav Ferov

CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Štúdium gitary na druhom stupni plynule nadväzuje na vedomosti, zručnosti a návyky získané počas štúdia prvého stupňa. Tieto získané zručnosti sa rozvíjajú do ešte väčšej dokonalosti. Na druhom stupni sa predpokladá, že žiak má osvojené základné zručnosti, ako je správne držanie tela, postavenie oboch rúk, základné údery s dopadom a bez dopadu, striedanie prstov pri hre, pozná gitarový hmatník a má odohraný prierez gitarovou literatúrou.

Na 2.stupni predovšetkým rozvíjame tvorivý a interpretačný potenciál žiaka, podľa jeho individuálnych daností a vkusu, vedieme ho k väčšej samostatnosti a budujeme jeho vlastný repertoár. Pozornosť by sa mala zameriavať najmä na bližšie spoznávanie a lepšiu orientáciu v jednotlivých štýlových obdobiach a moderných hudobných žánroch. Štúdium gitary druhého stupňa sa zameriava aj na improvizáciu, jazovú a popovú harmóniu, výsledkom má byť schopnosť samovoľne muzicírovať a tak sa čo najlepšie uplatniť v praxi.

Štúdium gitary na 2. stupni trvá štyri roky a je ukončené verejným absolventským koncertom a záverečnými komisionálnymi skúškami. Po ukončení 2.stupňa by sa žiak mal vedieť veľmi dobre uplatniť na hudobnej scéne, na amatérskej, prípadne poloprofesionálnej úrovni

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

- flexibilná orientácia v sólovej i komornej hre
- upevňovanie estetického cítenia
- schopnosť žiaka rozpoznať hlavné znaky a rozdiely jednotlivých hudobných období v interpretácii
- vedomá a cielená práca s dynamikou
- schopnosť prejsť emócie pri hre
- podporovať vlastný hudobný výraz, osobný feeling, harmonické myslenie, tvorba jednoduchých doprovodov
- pozorné počúvanie a analýza vlastnej hry a hry iných

STRATÉGIA VYUČOVANIA

Metódy a formy práce:

- kognitívna metóda : spracovanie informácií sprostredkované výkladom inej osoby, prostredníctvom počúvania hudobných nahrávok, prostredníctvom textov
- motivácia žiaka : podporovať ho v samostatnosti a tvorivosti
- komunikačná metóda : rozvíjať schopnosť spolupráce, rozvíjať hodnotovú sféru
- participatívne metódy : prirodzená potreba komunikácie s inými ľuďmi, dialóg, diskusia
- zážitková metóda : viesť žiaka k silným zážitkom a spontánnemu učeniu sa/ vystúpenia/

OBSAH VZDELÁVANIA

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY	OBSAHOVÉ ŠTANDARDY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky, ✓ hrajú trojoktávové stupnice s využitím typových prstokladov aj v oktávach a kadencie s využitím veľkého barré, ✓ aplikujú v interpretácii skladieb techniku hry rasguado, ✓ získajú základnú orientáciu v španielskej ľudovej hudbe	<ul style="list-style-type: none"> • Zdokonaľovanie techniky hry arpeggio, rasguado, glissando • Španielska ľudová hudba v gitarovej literatúre. Rôzne typy rasguada. • rytmus a metrum najtypickejších tancov Španielska • zdokonaľovanie kvality tónu / zvuková predstavivosť čistého-zvučného-mäkkého gitarového tónu/ • zdokonaľovanie kultivovaného prejavu a technickej čistoty hry • rozširovanie dynamickej škály vo všetkých polohách nástroja • stabilizovanie techniky hry legáto vo všetkých jeho podobách • hra stupníc dur a mol / harmonické, melodické, / • dur - moll - D7 - majj7 akordy aplikované v ľudových a populárnych slovenských piesňach • harmonizácia ľudových piesní • intervalové stupnice

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje: hudobná literatúra, zvukové dokumenty, filmy, internetové zdroje atď., ktoré sú v súlade s platnými učebnými osnovami. Záleží na pedagógovi, aké zdroje použije a ako bude s nimi pracovať.

Odborná literatúra a iné zdroje:

Etudy a technické cvičenia

- Leo Brouwer: Estudios sencillos
- Emilio Pujol: Racionálna škola hry na gitaru založená na zásadách Tárregovej techniky
- Ferdinand Sor: Etudy
- Julio Sagreras: Las terceras lecciones guitarra

Prednesové skladby

- Milan Tesař: Album dvaceti kytarových skladeb
- Antonio Lauro: Two Venezuelan Waltzes
- Mauro Giuliani: 3 sonatíny
- John Dowland: Melancholy Galliard un Allemande
- Jorge Cardoso: Milonga, Takirari
- Francisco Tárrega: Tango Español
- Johann Sebastian Bach: Prelúdium D dur, d-moll, výber z lutnových suít

Komorná hra

- Fernando Carulli: 24 Duette fur zwei Gitarren
- Ctibor Susser: Gitarové duety

2. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

- naučiť vnímať žiaka hudbu a umenie vôbec ako podstatnú a neoddeliteľnú súčasť života
- schopnosť žiaka samostatne vyhľadávať notovú literatúru a príležitosti ku hre
- rozvíjať kreatívne myslenie
- získať samostatnosť pri práci
- schopnosť rozpoznať zameranosť cvičnej skladby/etudy/ na určitú problematiku a zvládnutie tejto problematiky
- schopnosť vlastného hudobného výrazu
- pozorné počúvanie a analyzovanie vlastnej hry

STRATÉGIA VYUČOVANIA

Metódy a formy práce:

- kognitívna metóda : spracovanie informácií sprostredkované výkladom inej osoby, prostredníctvom počúvania hudobných nahrávok, prostredníctvom textov
- motivácia žiaka : podporovať ho v samostatnosti a tvorivosti
- komunikačná metóda : rozvíjať schopnosť spolupráce, rozvíjať hodnotovú sféru
- participatívne metódy : prirodzená potreba komunikácie s inými ľuďmi, dialóg, diskusia

- zážitková metóda : viesť žiaka k silným zážitkom a spontánnemu učeniu sa/ vystúpenia/

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY	OBSAHOVÉ ŠTANDARDY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ používajú nové osvojené technické a výrazové prostriedky (melodické tremolo, glissando v melódii i akorde), ✓ hrajú trojoktávové stupnice s využitím typových prstokladov aj v terciách a kadencie s využitím veľkého barré, ✓ vedia hrať z listu primeraný zápis, ✓ interpretujú tanečné formy, ✓ orientujú sa v gitarovej literatúre latinsko-amerických skladateľov, ✓ vnímajú a vedome kontrolujú metrum a rytmus latinsko-amerických foriem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nácvik tremola v rýchlejšom tempe. • Legato na niektorom tóne akordu. • Jednohlasné stupnice (dur, mol) v rozsahu nástroja v rýchlejších tempách a kadencie v rôznych polohách. • Intervalové stupnice v terciách v rozsahu dvoch oktáv. • Hra z listu. • Komorná hra, alebo hra v súbore. • Hudba latinsko-amerických skladateľov v gitarovej literatúre. • Typické tanečné formy Latinskej Ameriky. • Metrum a rytmus najznámejších latinsko-amerických foriem.

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje: hudobná literatúra, zvukové dokumenty, filmy, internetové zdroje atď., ktoré sú v súlade s platnými učebnými osnovami. Záleží na pedagógovi, aké zdroje použije a ako bude s nimi pracovať.

Odborná literatúra a iné zdroje:

Etudy a technické cvičenia

- Leo Brouwer: Estudios sencillos
- Emilio Pujol: Racionálna škola hry na gitaru založená na zásadách Tárregovej techniky
- Ferdinand Sor: Etudy
- Mateo Carcassi - Etudy, Opus 60
- Julio Sagreras: Las terceras lecciones guitarra
- Napoleon Coste: 25 etud, Opus 38

Prednesové skladby

- Milan Tesař: Kytarové album I.
- Antonio Lauro: Two Venezuelan Waltzes
- Mauro Giuliani: 3 sonatíny
- John Dowland: Melancholy Galliard un Allemande
- Jorge Cardoso: Milonga, Takirari
- Francisco Tárrega: Tango Español
- Domenico Scarlatti: Five pieces
- Leo Brouwer: Deux themes populaire Cubains
- H.V. Lobos: 12 etud, 5 prelúdií
- Nikita Koshkin: Parada Blues, Melody
- Ludwig Van Beethoven: Sonata Moonlight

Komorná hra

- Leo Brouwer: Musica insidental campesina
- Ctibor Susser: Gitarové duety
- Scot Joplin: Original rags pre 2-3 gitary

3. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

- vnímať hudbu a hranie na gitare ako samozrejmu a neoddeliteľnú súčasť života
  - schopnosť absolútnej samostatnosti pri nácviku skladieb
  - schopnosť jednoduchého rozboru hranej prednesovej skladby
  - dať žiakovi priestor pre vyjadrenie svojho názoru na prevedenie prednesovej skladby
  - rozvíjanie kreatívneho myslenia
  - schopnosť žiaka vytvárať vlastné hudobné projekty / vlastné koncerty mimo školy
- /

STRATÉGIA VYUČOVANIA

Metódy a formy práce:

- kognitívna metóda : spracovanie informácií sprostredkované výkladom inej osoby, prostredníctvom počúvania hudobných nahrávok, prostredníctvom textov
- motivácia žiaka : podporovať ho v samostatnosti a tvorivosti
- komunikačná metóda : rozvíjať schopnosť spolupráce, rozvíjať hodnotovú sféru
- participatívne metódy : prirodzená potreba komunikácie s inými ľuďmi, dialóg, diskusia
- zážitková metóda : viesť žiaka k silným zážitkom a spontánnemu učeniu sa/ vystúpenia/

OBSAH VZDELÁVANIA

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY	OBSAHOVÉ ŠTANDARDY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedia používať vo svojej interpretácii nové výrazové prostriedky, ✓ hrajú trojoktávové stupnice s využitím typových prstokladov aj v sextách a kadencie s využitím veľkého barré, ✓ vedia hrať z listu primeraný zápis, ✓ hrajú v komornom, súborovom zoskupení, ✓ získajú základnú orientáciu v rockovej, populárnej gitarovej hudbe ✓ získajú základné vedomosti ku štúdiu improvizácie	<ul style="list-style-type: none"> • Nové výrazové prostriedky v hudbe 20. a 21. storočia (rôzne zvukové efekty, poklepy). • Jednohlasné stupnice (dur, mol) v celom rozsahu nástroja v rýchlejších tempách a v zložitejších rytmických variáciách s kadenciou. • Intervalové stupnice v sextách. • Hra z listu. • Komorná hra, alebo hra v súbore. • Hudba 20. a 21. storočia v gitarovej hudbe.

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje: hudobná literatúra, zvukové dokumenty, filmy, internetové zdroje atď., ktoré sú v súlade s platnými učebnými osnovami. Záleží na pedagógovi, aké zdroje použije a ako bude s nimi pracovať.

Odborná literatúra:

Etudy a technické cvičenia

- Leo Brouwer: Etudy , Opus 60
- Emilio Pujol: Racionálna škola hry na gitaru založená na zásadách Tárregovej techniky
- Julio Sagreras: Las cuartas lecciones guitarra
- Mateo Carcassi - Etudy, Opus 60
- Julio Sagreras: Las terceras lecciones guitarra
- Napoleon Coste: 25 etud, Opus 38
- Ľuboš Andršt: Jazz, Rock, Pop

Prednesové skladby

- Milan Tesař: Na dosah ruky
- Antonio Lauro: Variaciones sobre una Cancion infantil
- Mauro Giuliani: Variationen uber ein Thema aus Savoyen
- John Dowland: Melancholy Galliard un Allemande
- Jorge Cardoso: Milonga, Takirari
- Francisco Tárrega: 10 composiciones originales para guitarra
- Domenico Scarlati: Five pieces
- Leo Brouwer: Deux themes populaire Cubains
- H.V. Lobos: 12 etud, 5 prelúdií, Suite populaire Brasiliene
- Nikita Koshkin: Parada Blues, Melody
- Ludwig Van Beethoven: Sonata Moonlight

Komorná hra

- Leo Brouwer: Musica insidental campesina
- Ctibor Susser: Gitarové duety
- Scot Joplin: Original rags pre 2-3 gitary
- Joaquin Rodrigo: Fandango del Ventorillo

4. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

- dať žiakovi priestor na vytváranie vlastných interpretačných projektov
- rozvíjať tvorivý a interpretačný potenciál žiaka podľa jeho individuálnych schopností
- samostatnosť pri frázovaní hraných skladieb
- schopnosť intuitívne vycítiť dynamiku v hranej skladbe
- jednoduchý melodicko - harmonický rozbor hranej prednesovej skladby
- záujem o účinkovanie na verejných koncertoch a iných projektoch školy
- schopnosť vyhľadávať si novú, doposiaľ neznámu gitarovú literatúru
- schopnosť zapájať sa do rôznych hudobných projektov aj mimo školu

STRATÉGIA VYUČOVANIA

Metódy a formy práce:

- kognitívna metóda : spracovanie informácií sprostredkované výkladom inej osoby, prostredníctvom počúvania hudobných nahrávok, prostredníctvom textov
- motivácia žiaka : podporovať ho v samostatnosti a tvorivosti
- komunikačná metóda : rozvíjať schopnosť spolupráce, rozvíjať hodnotovú sféru
- participatívne metódy : prirodzená potreba komunikácie s inými ľuďmi, dialóg, diskusia
- zážitková metóda : viesť žiaka k silným zážitkom a spontánnemu učeniu sa/ vystúpenia/

OBSAH VZDELÁVANIA

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY	OBSAHOVÉ ŠTANDARDY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ uplatňujú všetky doteraz získané znalosti a schopnosti k interpretácii skladieb rôznych štýlových období a žánrov, ✓ využívajú svoje interpretačné skúsenosti a získané hudobné vedomosti k samostatnému štúdiu nových skladieb a vyhľadávaniu skladieb podľa vlastného výberu, ✓ hrajú jednohlasné trojoktávové stupnice s využitím typových prstokladov a kadencie s využitím veľkého barré, ✓ hrajú intervalové stupnice v rozsahu jednej oktávy, ✓ využívajú svoje schopnosti pri komornej a súborovej hre, ✓ vedia hrať z listu primeraný zápis, ✓ hrajú v komornom, súborovom zoskupení, ✓ interpretujú skladby rôznych štýlových období, ✓ získajú základnú orientáciu v slovenskej gitarovej hudbe, ✓ získajú základnú orientáciu v súčasnej populárnej hudbe ✓ získajú základné piliere na štúdium improvizácie	<ul style="list-style-type: none"> • Upevňovanie a zdokonaľovanie osvojených technických prvkov gitarovej hry. • Koordinovaná a plynulá hra oboch rúk. • Dôraz na kultúru tónu a štýlovosť interpretácie skladieb. • Jednohlasné stupnice (dur, mol) v rýchlych tempách a rôznych variáciách prstokladov pravej a ľavej ruky v rozsahu celého hmatníka s kadenciou v rôznych polohách hmatníka. • Intervalové stupnice vo všetkých tóninách (tercie, sexty, oktávy, decimy). • Sprievod piesní s využitím rôznych spôsobov hry. • Komorná hra, alebo hra v súbore. • Skladby rôznych štýlových období. • Slovenská gitarová literatúra. • Populárna hudba.

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje: hudobná literatúra, zvukové dokumenty, filmy, internetové zdroje atď., ktoré sú v súlade s platnými učebnými osnovami. Záleží na pedagógovi, aké zdroje použije a ako bude s nimi pracovať.

Odborná literatúra a iné zdroje:

Etudy a technické cvičenia

- Luigi Legnani: Capriccia ,Opus 20
- Mauro Giuliani: 24 etud gitarra,Opus 48
- Emilio Pujol: Racionálna škola hry na gitaru založená na zásadách Tárregovej techniky
- Julio Sagreras: Las cuartas lecciones gitarra
- Napoleon Coste: 25 etud,Opus 38
- Ľuboš Andršt: Jazz, Rock, Pop
- Fake Book - Jazzové štandardy

Prednesové skladby

- Milan Tesař: Na konci týdne, Capricia
- Antonio Lauro: Variaciones sobre una Cancion infantil
- Mauro Giuliani:Etudy a prednesové skladby
- John Dowland: Melancholy Galliard un Allemande
- Jorge Cardoso: 24 piezas Sudamericanas
- Francisco Tárrega: 10 composiciones originales para gitarra
- Domenico Scarlati: Five pieces
- Leo Brouwer: Deux themes populaire Cubains
- H.V. Lobos: 12 etud, 5 prelúdií, Suite populaire Brasiliene
- Nikita Koshkin: Parada Blues, Melody, Usher Vals
- Django Reinhardt: Minor Swing

Komorná hra

- Enrique Granados: Danzas Españolas
- Ctibor Susser: Gitarové duety
- Fake Book - Jazzové štandardy

Záverečná skúška :

- 1 etuda adekvátnej zložitosti
- 2 prednesové skladby adekvátnej úrovne.

Štúdium pre dospelých

1., ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÉ ŠTANDARD	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY
<p>Zdokonaľovanie techniky hry arpeggio, rasguado, glissando.</p> <p>Legáto na niektorom z tónov akordu. Jednohlasné stupnice (dur, mol) v rozsahu celého hmatníka vo všetkých tóninách s rôznymi variantmi prstokladov pravej ruky a kadencie v rôznych polohách.</p> <p>Intervalové stupnice v rozsahu jednej oktávy.</p> <p>Španielska ľudová hudba v gitarovej literatúre.</p> <p>Rôzne typy rasguada .</p> <p>Charakteristika typických tancov Španielska.</p> <p>Rytmus a metrum najtypickejších tancov Španielska.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ovládajú nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky, • hrajú trojoktávové stupnice využitím typových prstokladov aj v oktávach akadencie využitím veľkého barré, • aplikujú v interpretácii skladieb techniku hry rasguado, získajú základnú orientáciu v španielskej ľudovej hudbe.

2., ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY
<p>Nácvik tremola v rýchlejšom tempe. Legato na niektorom tóne akordu.</p> <p>Jednohlasné stupnice (dur, mol) v rozsahu nástroja v rýchlejších tempách a kadencie v rôznych polohách.</p> <p>Intervalové stupnice v terciách v rozsahu dvoch oktáv.</p> <p>Hra zlistu.</p> <p>Komorná hra, alebo hra v súbore.</p> <p>Hudba latinsko-amerických skladateľov v gitarovej literatúre.</p> <p>Sebakontrola rytmického prevedenia interpretácie skladieb.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • používajú nové osvojené technické a výrazové prostriedky (melodické tremolo, glissando v melódii i akorde), • hrajú trojoktávové stupnice s využitím typových prstokladov aj v terciách a kadencie s využitím veľkého barré, • vedia hrať z listu primeraný zápis, • interpretujú tanečné formy, • orientujú sa v gitarovej literatúre latinsko-amerických skladateľov, vnímajú a vedome kontrolujú metrum a rytmus latinsko-amerických foriem.

3., ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY –VÝSTUPY
<p>Nové výrazové prostriedky v hudbe 20. a 21. storočia (rôzne zvukové efekty, poklepy). Jednohlasné stupnice (dur, mol) v celom rozsahu nástroja v rýchlejších tempách a v zložitejších rytmických variáciách s kadenciou. Intervalové stupnice v sextách. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Hudba 20. a 21. storočia v gitarovej literatúre, Jazz, rock, pop v klasickej gitarovej hudbe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vedú používať vo svojej interpretácii nové výrazové prostriedky, • hrajú trojoktávové stupnice s využitím typových prstokladov aj v sextách a kadencie s využitím veľkého barré, • vedú hrať z listu primeraný zápis, • hrajú v komornom, súborovom zoskupení, • získajú základnú orientáciu v súčasnej gitarovej hudbe

4., ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY –VÝSTUPY
<p>Upevňovanie a zdokonaľovanie osvojených technických prvkov gitarovej hry. Koordinovaná a plynulá hra oboch rúk. Dôraz na kultúru tónu a štýlovoú interpretácie skladieb. Jednohlasné stupnice (dur, mol) v rýchlych tempách a rôznych variáciách prstokladov pravej a ľavej ruky v rozsahu celého hmatníka s kadenciou v rôznych polohách hmatníka. Intervalové stupnice vo všetkých tóninách (tercie, sexty, oktávy, decimy). Sprievod piesní s využitím rôznych spôsobov hry.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú všetky doteraz získané znalosti a schopnosti k interpretácii skladieb rôznych štýlových období a žánrov, • využívajú svoje interpretačné skúsenosti a získané hudobné vedomosti k samostatnému štúdiu nových skladieb a vyhľadávaniu skladieb podľa vlastného výberu • hrajú jednohlasné trojoktávové stupnice s využitím typových prstokladov a kadencie s využitím veľkého barré • hrajú intervalové stupnice v rozsahu

Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Skladby rôznych štýlových období. Slovenská gitarová literatúra. Populárna hudba.	jednej oktávy, <ul style="list-style-type: none"> • využívajú svoje schopnosti pri komornej a súborovej hre, • vedia hrať z listu primeraný zápis, • hrajú v komornom, súborovom zoskupení, • interpretujú skladby rôznych štýlových období, • získajú základnú orientáciu v slovenskej gitarovej hudbe, získajú základnú orientáciu v súčasnej populárnej hudbe.
---	---

Záverečná skúška:

1 etuda, 2 prednesové skladby rôznych štýlových období.

Hudobný odbor:
HRA NA SLÁČIKOVÝCH NÁSTROJOCH

5.1.8 študijné zameranie

HRA NA HUSLE

Prípravné štúdium

Charakteristika predmetu:

Základy hry na husliach môžu z hľadiska fyziologického a psychologického zvládnuť deti aj od 5 rokov. Do úspešného priebehu vyučovania sa musia zarátať meniace sa telesné a duševné danosti dieťaťa. Dieťa rastie a rozširuje si svoj duševný obzor. Pedagogická práca a jej úspech preto závisia od ustavičnej kontroly všetkých činností: rozvíjania hudobnej predstavy, sledovanie pohybovej zložky. Rozhodujúce je hudobné sluchové vnímanie. Hravá a zábavná forma by mala napomáhať vyučovaciemu procesu, ktorý musí vychádzať z hlbokých odborných vedomostí učiteľa a jeho schopností cieľavedome ich uplatňovať. Mal by postupovať trpezlivo, zábavným prístupom, ale odborne.

PŠ A – 1. ročník

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Sluchová a rytmická predstavivosť. Rozoznávanie zvukovej škály husľovej interpretácie. Základy hry na nástroji. Stavba huslí a sláčika, žabka, špička, horná polovica, stred, dolná polovica. Technika hry sláčikom. Cvičenia zamerané na uvoľnenie pravej ruky. Správne polozenie sláčika v ťažisku. Ťah celým sláčikom po prázdnych strunách. Technika hry ľavou rukou. Tvorba tónu. Ukladanie prstov na hmatník, najskôr bez zvuku, neskôr pizzicato. Pizzicato, arco. Výška, dĺžka a sila tónu. Kombinácia spevu s hrou na tele. Hra na ozvenu. Interpretácia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vnímajú melodickú líniu v interpretácii učiteľa alebo počúvaním hudobných skladbičiek, - vnímajú tempo skladby, piesne v interpretácii učiteľa alebo počúvaním hudobných skladbičiek, piesní, - opíšu vlastnými slovami na základe asociácií podľa textu piesne, dynamiky, tempa, charakter skladby, piesne interpretovanej pedagógom, - poznajú názvy jednotlivých častí huslí a sláčika (žabka, špička, hmatník, kobylka, struny, duša, strunník, príp. ďalšie), - rozlíšia časti sláčika, - reprodukujú cvičenia zamerané na uvoľnené a prirodzené držanie sláčika, - demonštrujú elementárne základy správneho postoja, držania huslí a sláčika, - uložia prsty na hmatník v prstoklade určenom pedagógom, - reprodukujú základné technické prstové cvičenia, - reprodukujú spamäti piesne a riekanky, najprv spevom, neskôr hrou pizzicato alebo sláčikom, - opíšu vlastnými slovami vlastnosti tónu, - interpretujú spevom, pizzicato neskôr arco po predhraní učiteľom jednoduché krátke melodické a rytmické fragmenty, - zahrajú riekanky a jednoduché skladby na jednej strune v rozsahu dvoch, troch tónov 	<p>Príprava na koncertné vystúpenie.</p> <p>Ročníkové prehrávky.</p>

PŠ A – 2. ročník

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Základy hry na husliach.</p> <p>Technika hry sláčikom.</p> <p>Držanie sláčika (využitie ceruzky).</p> <p>Správne nasadzovanie sláčika v ťažisku.</p> <p>Základné označenia pre spôsoby husľovej hry v notovom zápise (žabka, špička, stred, HP, DP).</p> <p>Détaché.</p> <p>Celá, polová, štvrt'ová, osminová nota.</p> <p>Pizzicato, arco.</p> <p>Dynamické znamienka: p, mf, f.</p> <p>Technika hry ľavej ruky.</p> <p>Husľový kľúč.</p> <p>Notopis v rozsahu minimálne interpretovanej hudobnej skladby, piesne.</p> <p>Elementárna analýza hudobnej skladby.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - demonštrujú elementárne základy správneho postoja, držania huslí a sláčika, - reprodukovujú cvičenia zamerané na prirodzené držanie sláčika, súčinnosť častí ľavej ruky od ramena až po prsty počas hry, - položia sláčik na miesto hrania podľa notového zápisu, - interpretujú détaché (1-2 krátkym sláčikom) pri žabke, v strede pri špičke, - použijú dĺžku sláčika podľa hodnoty trvania noty, - rozlíšia interpretačne pizzicato, arco, - použijú dĺžku sláku a tlak na slák za účelom dosiahnutia dynamickej sily tónu, - uložia prsty na hmatník <p>v prstoklade určenom pedagógom,</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukovujú technické cvičenia zamerané na uvoľnené ukladanie prstov na hmatník, - definujú noty v rozsahu minimálne interpretovaných skladieb, - opíšu vlastnými slovami na základe asociácií tempo, dynamiku, náladu skladby interpretovanej pedagógom, - pomenujú názvy jednotlivých častí huslí a sláčika, - poznajú názvy strún a ich výšku, - rozoznávajú vlastnosti tónu, - interpretujú po predhraní učiteľom jednoduché krátke melodické a rytmické fragmenty, - reprodukovujú spamäti riekanky a piesne najprv 	<p>Príprava na koncertné vystúpenie.</p> <p>Ročníkové prehrávky.</p>

Stavba huslí a sláčika.	spevom, neskôr pizzicato alebo sláčikom, - zahrajú intonačne čisto a rytmicky správne piesne a jednoduché skladby, - vytvoria elementárny rytmický sprievod na prázdnych strunách vybrnkávaním, neskôr sláčikom k spievaným riekankám a piesňam.	
-------------------------	--	--

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- správne držanie huslí a sláčika,
- hra spamäti: 1 ľudová pieseň, 1 prednesová skladba z literatúry pre prípravné štúdium.

PŠ B – 1. ročník

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
Základy hry na nástroji. Sústavná kontrola uvoľneného, ale aktívneho hracieho aparátu pedagógom. Synchronizácia obidvoch rúk počas hry. Technika hry sláčikom. Technické cvičenia na uvoľnené držanie sláčika. Détaché. Hra pri žabke, špičke a v strede. Sluchová predstavivosť. Technika hry ľavej ruky. Prstoklad v prvej polohe.	- demonštrujú elementárne základy postavenia a držania huslí a sláčika pri hre, - uplatňujú kreatívne didaktické hry za účelom dosiahnutia uvoľneného držania sláčika, - reprodukovujú účelové cvičenia zamerané na zapojenie všetkých častí pravej ruky od ramena až po prsty pri hre, - uložia slák podľa určeného smeru a demonštrujú rovnomerný ťah celým sláčikom po jednej strune bez rušivých pazvukov, - aplikujú počas hry détaché celým sláčikom, dve krátke noty pri žabke, špičke, v strede alebo kombinujú dlhé ťahy s krátkymi, - rozoznajú v notovom zápise znaky charakteristické pre sláčikové nástroje (žabka, špička, stred, hp, dp), - reprodukovujú technické cvičenia zamerané na uvoľnené a mäkké ukladanie prstov ľavej ruky na	Príprava na koncertné vystúpenie. Ročníkové prehrávky.

<p>Notopis v husľovom kľúči.</p> <p>Intonačná a rytmická predstavivosť.</p> <p>Rytmizácia.</p> <p>Celá, polová, štvrt'ová, osminová nota.</p> <p>Rytmické riekanky.</p> <p>Charakter a nálada hudobnej skladby, piesne.</p> <p>Základné delenie dynamiky (f, mf, p).</p> <p>Elementárne základy dynamického cítenia.</p> <p>Tvorivé hudobné didaktické hry.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Rozvoj rytmickej, intonačnej a harmonickej predstavivosti počúvaním hry pedagóga a hudobných nahrávok skladieb blízkych veku žiaka.</p>	<p>hmatník bez zvuku, neskôr hrou pizzicato, arco,</p> <p>- uplatňujú v hre prstoklady podľa uváženia pedagóga</p> <p>- definujú noty v rozsahu minimálne interpretovaných skladieb,</p> <p>- reprodukovujú po učiteľ'ovom predhraní krátke melodické útvary pizzicato, arco a rytmické útvary sláčikom,</p> <p>- elementárny rytmický sprievod na prázdnych strunách slákom k spievaným riekankám a piesňam.</p> <p>- používajú dĺžku sláčika adekvátnu hodnote trvania noty,</p> <p>- dokážu vytlieskať rytmus skladby pred jej interpretáciou,</p> <p>- aplikujú v svojom hudobnom prejave elementárne hudobno-výrazové prostriedky,</p> <p>- uplatňujú v hre základy dynamického cítenia,</p> <p>- opíšu vlastnými slovami náladu, tempo, dynamiku a charakter jednoduchej hudobnej skladby,</p> <p>- interpretujú ľudové piesne a jednoduché prednesové skladby spamäti</p>	
--	--	--

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- správne držanie huslí a sláčika,
- hra spamäti: 1 ľudová pieseň, 1 prednesová skladba z literatúry pre prípravné štúdium.

Profil absolventa prvej časti základného štúdia:

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia nadobudol základnú gramotnosť a znalosť odbornej terminológie v oblasti hudobná teória, dejiny hudby, harmónia a hudobná estetika. Ovláda interpretáciu na hudobnom nástroji v súlade so vzdelávacími štandardmi a individuálnymi psychofyziologickými dispozíciami. Má rozvinutý zmysel pre vnímanie hudby a umenia. Je schopný systematicky pracovať na zdokonaľovaní vlastnej umeleckej interpretácie. Teoretické poznatky konfrontuje s praktickými interpretačnými činnosťami. Používa IKT pri poznávaní hudobnej literatúry svojho nástroja, vizuálne a sluchové poznatky dokáže aplikovať počas vlastnej interpretácie. Ovláda technickú a interpretačnú zložku počas hudobného prejavu. V spolupráci s učiteľom dokáže analyzovať a následne reprodukovať zapísaný notový text. Rozumie hudobno-výrazovým, technickým a artikulačným označeniam notového zápisu interpretovanej skladby a uplatňuje ich počas hry. Dokáže vyjadriť jednoduché emócie v rámci interpretácie. Pozná pravidlá kultúrneho správania sa na koncertných podujatiach a umeleckej prezentácie. Výsledky svojej práce preukazuje na verejnosti. Dokáže porovnať a ohodnotiť interpretačné výkony svoje a rovesníkov. Verbálne vyjadruje vlastné pocity a postrehy z vnímania hudobného diela. Rozvíja svoje hudobné schopnosti a zručnosti v rámci predmetov komorná hra, hra v súbore, orchestri, ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri. Poznatky o nácviu získané na vyučovaní aplikuje počas domácej prípravy. Pozná umelecké zoskupenia svojho mesta a regiónu. Je otvorený prijímaniu nových skúseností a poznatkov. Prehlbuje sa v ňom záujem a pocit potreby umeleckého vzdelávania a interpretačného rastu na vyššej úrovni.

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia

Študijné zameranie

HRA NA HUSLE

1. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Učebný plán číslo:	4							
Stupeň:	I. – základné štúdium							
Študijné zameranie:	Hra na husliach							
Vek:	Od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia:	8 rokov							
	primárne umelecké vzdelávanie 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky			
1. časť	Ročník							
Predmet:	1	2	3	4	1	2	3	4
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra alebo	2.	-	1	1	1	1,5	1,5	1,5
3. hra v súbore, alebo hra v orchestri	-	-	2	2	2	2	2	2
4. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	
Spolu: 1. 2. 4.	2,5	2,5	3,5	3,5	4	4,5	4,5	3
1. 3. 4.			4,5	4,5	5	5	5	3,5

CIELE:

Základný postoj, držanie huslí, sláčika, vedenie sláčika, práca oboch rúk – ďalšie napredovanie v návykoch z PŠ.

Pestovať v žiakovi lásku k hudbe, nástroji, k umeniu. Pokračovať v pestovaní hudobného, sluchového a pohybového vnímania.

HUDOBNÝ MATERIÁL:

O.Ševčík: op.6 /s.I , op.6 / s.II , op.6 / s.V, op.2 / s.IV. (opus + zošit)

J.Beran – J.Čermák: Houslová škola

V.Kořínek. Houslová škola 1.zošit

V.Kořínek: Melodické etudy

V Krůček: Houslová škola

V.Kořínek: Slovenské ľudové piesne

Prvý prednes

L.Josef: Drobnosti, Maličkosti

S.Mach: Koncertino facile

Tri skladbičky pre husle

Studánka

J.Máslo: Povzbudenie

N.Baklanova: Počiatočné cvičenia a prednesové skladby

J.Beran: Národní písně

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Postoj, držanie huslí a sláčika, správne vedenie sláčika po strunách, kladenie prstov prvého a štvrtého prsta na struny pre terciový, kvartový a kvintový hmat na jednej strune. Upevňovať dur alebo mol hmat (aj oboje), kladenie prstov cez struny, ponechávanie prstov na strunách – príprava na dvojhmaty, cvičenie pohybu ľavej ruky po celom hmatníku, výmeny polôh.</p> <p>Kombinácie sláčikových ťahov, hra rôznymi časťami sláčika, detaché, legato, zapájanie všetkých častí rúk do ťahu sláčikom.</p> <p>Cvičenie hry spamäti, naučiť sa počúvať vlastnú hru,</p> <p>rozvoj intonácie, súhra s iným hudobným nástrojom – klavír, husle. Tvorenie tónu, pestovať tónovú predstavu, rytmické cítenie</p>	<p>Práca a činnosť oboch rúk, kvalita tónu, sluchovo rytmická predstava, pohybové vnímanie, orientácia na hmatníku v durovom alebo molovom hmate.</p> <p>Rytmická a intonačná predstava tvorby tónu, schopnosť hrať z nôt, technické cvičenia, etudy, prednesové skladby. Jednoduchá hra z listu.</p>	<p>Vedieť zahrať stupnicu v jednej oktáve v durovom alebo molovom hmate.</p> <p>Zahrať etudu z nôt, malé piesňové formy, krátke prednesové skladby naspamäť.</p> <p>Príprava na koncertné vystúpenie.</p> <p>Ročníkové prehrávky.</p>

2. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Učebný plán číslo:	4							
Stupeň:	I. – základné štúdium							
Študijné zameranie:	Hra na husliach							
Vek:	Od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia:	8 rokov							
	primárne umelecké vzdelávanie 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky			
Predmet:	Ročník							
	1	2	3	4	1	2	3	4
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra alebo	3.	-	1	1	1	1,5	1,5	1,5
3. hra v súbore, alebo hra v orchestri	-	-	2	2	2	2	2	2
4. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	
Spolu: 1. 2. 4.	2,5	2,5	3,5	3,5	4	4,5	4,5	3
1. 3. 4.			4,5	4,5	5	5	5	3,5

CIELE:

Upevňovať elementárne návyky, zvyšovať pohyblivosť prstov, rozvíjať kvalitu tónu a jeho základné dynamické odtiene, cvičiť rytmické a tempové čítanie žiaka, príprava na vibrato bez sláčika, hra z listu a spamäti.

HUDOBNÝ MATERIÁL:

O.Ševčík: op.6 /s.I , op.6 / s.II , op.6 / s.V, op.2 / s.IV. (opus + zošit)

J.Beran – J.Čermák: Houslová škola

V.Kořínek: Melodické etudy 1 a 2 zošit

V Krůček: Houslová škola zoš.1

J:MICKA : Elementárne etudy

V.Kořínek: Prvý prednes

V: BAKLANOVA : Mazurka, Romanza

CHRESTOMATIJA : Sborníky ľahkých prednesových skladieb

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Pozorne sledovať vyvážený postoj, zapájanie všetkých častí rúk do činnosti a hľadať najoptimálnejšie podmienky pre aktívne uvoľnenie.</p> <p>Dbáť na rýchly (nie silový) pružný dopad prstov.</p> <p>Pri výmenách sledovať správnu polohu palca a 1. prsta a ich ľahký dotyk o hmatník, sklon prstov a výkyvy lakt'a.</p> <p>Upozorňovať na chyby v ťahu sláčika - chyby v činnosti pravej ruky, hladké prechody cez struny.</p>	<p>4. schopnosť zahrať jednoduché melódie a piesne</p> <p>5. žiak využíva dynamické odtiene f a p</p> <p>6. zvládnutie základných návykov na hru na nástroji</p> <p>7. hra détaché, legato, plynulý prechod cez struny</p>	<p>8. verejné vystúpenie na tr. prehrávkach 2-krát počas školského roku</p> <p>9. spájanie nôt v legate, aj cez struny</p> <p>10. hra z listu pri preberaní novej skladby</p> <p>11. Schopnosť zahrať naspamäť aj dlhšie skladbičky</p>

3. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Učebný plán číslo:	4							
Stupeň:	I. – základné štúdium							
Študijné zameranie:	Hra na husliach							
Vek:	Od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia:	8 rokov							
	primárne umelecké vzdelávanie 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky			
Predmet:	Ročník							
	1	2	3	4	1	2	3	4
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra alebo	12.	-	1	1	1	1,5	1,5	1,5
3. hra v súbore, alebo hra v orchestri	-	-	2	2	2	2	2	2
4. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	
Spolu: 1. 2. 4.	2,5	2,5	3,5	3,5	4	4,5	4,5	3
1. 3. 4.			4,5	4,5	5	5	5	3,5

CIELE

Zdokonaľovať technické zručnosti, pokračovať v nácviiku vibrata, rozvíjať muzikálne cítenie, hra z listu, komorná hra, improvizácia.

HUDOBNÝ MATERIÁL

V. Kořínek: Melodické etudy
 F. Wohlfahrt: op. 45
 V. Kruček: Škola husľových etud (2,3)
 Ruská škola: zoš. 2
 J.Faust: Koncert G a D dur
 K.Krejčí: Koncertino h mol
 O. Rieding: Koncertino h mol a G dur
 N. Baklanová: Koncertino D dur
 V. Khel: Koncertino D dur
 S. Mach: Prvé melódie
 Z. Fibich: Sonatina

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Zdokonaľovať hmatovú istotu v rôznych prstokladoch,</p> <p>pokračovať v nácviku výmen polôh – výmeny skokom i glissandom,</p> <p>nácvik staccata a martelé a kombinácie smykov,</p> <p>začiatky používania vibrata,</p> <p>cvičenie improvizácie – krátke durové motívy meniť na molové a opačne.</p>	<p>13. Ovládanie hry na nástroji v dvoch až troch oktávach</p> <p>14. Dokončený nácvik všetkých prstokladov</p> <p>15. Hra v rýchlejších tempách</p> <p>16. Hra z listu</p>	<p>Vedieť zahrať dvojoktávovú stupnicu v rôznych prstokladoch</p> <p>Schopnosť zahrať z listu jednoduchú skladbičku na úrovni 1.ročníka</p> <p>Verejné vystúpenie na triednych prehrávkach 2x v roku, hra pamäti a súhra.</p>

4. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Učebný plán číslo:	4							
Stupeň:	I. – základné štúdium							
Študijné zameranie:	Hra na husliach							
Vek:	Od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia:	8 rokov							
	primárne umelecké vzdelávanie 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky			
Predmet:	Ročník							
	1	2	3	4	1	2	3	4
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra alebo	17.	-	1	1	1	1,5	1,5	1,5
3. hra v súbore, alebo hra v orchestri	-	-	2	2	2	2	2	2
4. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	
Spolu: 1. 2. 4.	2,5	2,5	3,5	3,5	4	4,5	4,5	3
1. 3. 4.			4,5	4,5	5	5	5	3,5

CIELE:

Zdokonaľovať kvalitu a tvorbu tónu, zvyšovať nároky na pohybovú zručnosť. Návrik nových technických prvkov na využitie v prednesových skladbách, hra z listu a naspamäť.

HUDOBNÝ MATERIÁL:

O.Ševčík: Op.7, Op.2
 F.Wohlfarth: Op.45
 V.Krůček: Škola husľ.etud
 J.Stanley: Allegretto grazioso
 L.Boccherini: Menuet
 O.Rieding: Koncert h mol 1.a 2.časť
 F.Küchler: Concertino G dur Op.11
 K.Krejčí: Concertino h mol

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Cvičenie stupníc v prebraných polohách s rôznymi smykovými variáciami.</p> <p>Zdokonaľovanie rytmického čítania na cvičeniach.</p> <p>Využívať vibrato a agogiku pri prednesových skladbách.</p> <p>Pokračovať v hre z listu a naspamäť.</p>	<p>18. Hra v polohách – plynulé výmeny polôh</p> <p>19. Rôzne ťahy sláčika a ich kombinácie</p> <p>20. Schopnosť využiť výrazové prostriedky ako sú dynamika, agogika a vibrato v prednesových skladbách</p> <p>21. Hra z listu a súhra</p>	<p>Hra dur – mol stupnice v rozsahu naj. 2 oktáv s prechodom do polôh.</p> <p>Hra etud rôzneho charakteru.</p> <p>Prednesová skladba, alebo časť naspamäť.</p> <p>Rôzne verejné vystúpenia, záverečná skúška.</p>

Záverečná skúška:

1 stupnica cez dve oktávy
 1 etuda
 1 prednesová skladba väčšieho rozsahu alebo 1. časť koncertu (spamäti)

Profil absolventa druhej časti základného štúdia:

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia má schopnosť logicky uvažovať, ovláda na vyššej úrovni základy hudobnej štruktúry, hudobnú abecedu, terminológiu a techniku umeleckej interpretácie na vekovo primeranej úrovni v súlade so vzdelávacími štandardmi a individuálnymi psychofyziologickými dispozíciami. Je oboznámený so základnými okruhmi sociálnej funkcie hudby, slovenskou ľudovou tradíciou ako aj tradíciou ostatných národností žijúcich na Slovensku. Má prehľad o umeleckých zoskupeniach svojho mesta a regiónu, dokáže rozlíšiť charakteristické znaky regionálneho folklóru. Pozná slovenských hudobných skladateľov a ich tvorbu. Zaraďuje skladby slovenských autorov do svojho repertoáru. Orientuje sa v historickom vývoji a uplatnení svojho nástroja v sólovej, komornej, súborovej a orchestrálnej hre. Rozoznáva hudobné žánre a formy hudobných skladieb komponovaných pre sláčikové nástroje so zameraním na svoj vlastný hudobný nástroj. Teoretické poznatky z hudobnej nauky dokáže využiť pri štúdiu a interpretácii skladieb. Uplatňuje informačno-komunikačné technológie pri štúdiu hudobného materiálu. Počas interpretácie spája všetky získané technické, hudobno-výrazové a interpretačné schopnosti a zručnosti, dokáže samostatne naštudovať primerane náročnú hudobnú skladbu, speje k intonačnej a rytmickej sebakontrolu. Aplikuje všetky doposiaľ osvojené interpretačné prostriedky a možnosti hudobného nástroja na vyjadrenie vlastných emócií a predstáv počas interpretácie. V rámci sebareflexie vie verbálne vyjadriť svoj názor na vlastný výkon, vlastnú hru. Dokáže porovnať a ohodnotiť interpretačné výkony svoje a iných interpretov a zdôvodniť podstatu svojho názoru. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti z individuálnej výučby aplikuje v rámci predmetov komorná hra, hra v súbore, orchestri, ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri. Zvláda hru z listu a jednoduchú improvizáciu primerane svojim schopnostiam a nadaniu. Prehlbuje sa v ňom záujem a pocit potreby umeleckého vzdelávania a interpretačného rastu na vyššej úrovni. Získal hudobné kompetencie pre štúdium na stredných umeleckých školách pedagogického zamerania.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Študijné zameranie
HRA NA HUSLE

1. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Učebný plán číslo:	4							
Stupeň:	I. – základné štúdium							
Študijné zameranie:	Hra na husliach							
Vek:	Od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia:	8 rokov							
	primárne umelecké vzdelávanie 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky			
Predmet:	Ročník							
	1	2	3	4	1	2	3	4
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra alebo	22.	-	1	1	1	1,5	1,5	1,5
3. hra v súbore, alebo hra v orchestri	-	-	2	2	2	2	2	2
4. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	
Spolu: 1. 2. 4.	2,5	2,5	3,5	3,5	4	4,5	4,5	3
2. 3. 4.			4,5	4,5	5	5	5	3,5

CIELE:

Nadväzovať na vedomosti a zručnosti žiaka, ktoré získal počas predošlého štúdia v primárnom vzdelávaní základného štúdia a rozširovať ich o ďalšie technické a výrazové prvky. Zdokonaľovať kvalitu tónu, zvyšovať nároky na pohybovú zručnosť a pamäť. Zdokonaľovať intonačnú precíznosť, rozširovať dynamické odtiene hry a klásť dôraz na výrazovú stránku prednesových skladieb. Rozvíjať pohotovosť pri hre z listu.

HUDOBNÝ MATERIÁL:

F. Wohlfahrt: op.45

H. E. Kayser: op.20

Ruská škola (Chrestomatia)

R. Pracht: Etudy

F. Seitz: Koncertino D dur, G dur

O. Rieding: Koncertino G dur, D dur,

S. Mach: Koncertino a mol

J. Rameau: Gavota

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
<ul style="list-style-type: none"> - cvičenie stupníc v prebraných polohách - kombinácie rôznych smykov, nácvik spiccata a staccata - nácvik dvojhmato - zdokonaľovať rytmické cítenie (bodkovaný rytmus, synkopy, trioly) - pokračovanie hry z listu a súhry	<ul style="list-style-type: none"> - ovládanie hry na husliach v dvoch až troch oktávach - plynulé výmeny polôh glissandom i výmeny skokom. - schopnosť zahrat jednoduché melódie podľa sluchu. - žiak dokáže zahrat prednesové skladby rôznych štýlových období	<ul style="list-style-type: none"> - verejné vystúpenie na triednych prehrávkach 2-krát počas školského roka. - vystúpenia na školských besiedkach, verejných koncertoch a na ďalších podujatiach školy, individuálne podľa dispozícií žiaka.

2. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Učebný plán číslo:	4							
Stupeň:	I. – základné štúdium							
Študijné zameranie:	Hra na husliach							
Vek:	Od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia:	8 rokov							
	primárne umelecké vzdelávanie 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky			
1. časť	Ročník							
Predmet:	1	2	3	4	1	2	3	4
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra alebo	23.	-	1	1	1	1,5	1,5	1,5
3. hra v súbore, alebo hra v orchestri	-	-	2	2	2	2	2	2
4. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	
Spolu: 1. 2. 4.	2,5	2,5	3,5	3,5	4	4,5	4,5	3
3. 3. 4.			4,5	4,5	5	5	5	3,5

CIELE:

Rozvíjať schopnosť samostatného nácviku skladieb. Rozvíjať tónovú predstavivosť a upevňovať intonačnú čistotu. Rozširovať hudobný obzor a stupňovať nároky na muzikálny prejav žiaka. Cvičiť pamäť, hru z listu a zapájať žiakov do spoločného muzicírovania.

HUDOBNÝ MATERIÁL:

- E. Kayser: op.20
- F. Wohlfahrt: op. 45
- V. Kruček: Škola husľových etud
- Ruská škola (Chrestomatia)
- F. Mazas: Melodické etudy
- A. Komarovský: Koncert a mol
- L. Jansa: Koncertino D dur
- F. Huber: Koncertino F dur
- O. Rieding: Koncertino a mol

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
<ul style="list-style-type: none"> - neustále zdokonaľovanie ťahania sláčika v detaché, kombinácie rôznych smykov - hra legato a detaché na jednej strune i s prechodom cez struny v rýchlejších hodnotách - pokračovanie nácviku dvojhmatov a akordov - zdokonaľovanie výmen polôh, hra vo vyšších polohách - kultivovanie vibrata a jeho vhodné používanie v skladbách rôznych štýlových období 	<ul style="list-style-type: none"> - - schopnosť hrať skladby ďalších štýlových období - hranie etud a skladieb vo vyšších polohách s plynulými výmenami polôh - hranie skladieb kantilénových, ale aj skladieb v rýchlejších tempách - schopnosť zmodulovať jednoduchý motív do inej tóniny - žiak je schopný hrať v komornom zoskupení, prípadne v orchestri - hra z listu na úrovni žiakov 3. ročníka 	<ul style="list-style-type: none"> - verejné vystúpenie žiaka na triednych prehrávkach, žiackych besiedkach, verejných koncertoch, prípadne na súťažiach podľa schopností žiaka.

3. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Učebný plán číslo:	4							
Stupeň:	I. – základné štúdium							
Študijné zameranie:	Hra na husliach							
Vek:	Od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia:	8 rokov							
	primárne umelecké vzdelávanie 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky			
1. časť	Ročník							
Predmet:	1	2	3	4	1	2	3	4
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra alebo	24.	-	1	1	1	1,5	1,5	1,5
3. hra v súbore, alebo hra v orchestri	-	-	2	2	2	2	2	2
4. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	
Spolu: 1. 2. 4.	2,5	2,5	3,5	3,5	4	4,5	4,5	3
4. 3. 4.			4,5	4,5	5	5	5	3,5

CIELE:

Stupňovať nároky na muzikálny prejav žiaka. Rozširovať hudobný obzor. Zdokonaľovať techniku pravej ruky a upevňovať intonačnú čistotu a tónovú predstavivosť pri hre v polohách. Využiť vedomosti a schopnosti žiaka v komornej hre.

Stupňovať nároky na muzikálny prejav žiaka. Rozširovať hudobný obzor. Zdokonaľovať techniku pravej ruky a upevňovať intonačnú čistotu a tónovú predstavivosť pri hre v polohách. Využiť vedomosti a schopnosti žiaka v komornej hre.

HUDOBNÝ MATERIÁL:

- Otakar Ševčík op. 2, zoš. 1
- Otakar Ševčík op. 1, zoš. 1
- Wohlfahrt: op. 45
- Kayser: op. 20
- Mazas: Melodické etudy
- Rieding: Koncerty – výber
- A. Corelli: Sonáty
- F.Seitz: Koncerty – výber
- A. Vivaldi: Koncerty – výber

Ďalší výber hudobnej literatúry podľa uváženia pedagóga.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
<ul style="list-style-type: none"> - Neustále zdokonaľovať ťahanie sláčika, nácvik staccata, spiccata a kombinácie jednotlivých smykov. - stupňovať nároky na kvalitu tónu - kultivovanie vibrata a rozširovanie výrazových možností nástroja. - nácvik skladieb rôznych štýlových období - rozvíjať pohotovosť pri hre z listu 	<ul style="list-style-type: none"> - schopnosť hrať trojoktávové stupnice v rôznych rytmických variáciách so správnymi výmenami polôh - žiak je schopný pri počúvaní hudby rozoznať základné hudobné štýly a pri hre prednesových skladieb ich správne interpretovať - schopnosť využiť hru z listu pri - hre v komornom zoskupení - a tiež pri nácviku nových skladieb 	<ul style="list-style-type: none"> - minimálne dvakrát za školský rok verejné vystúpenie žiaka - (triedne prehrávky, žiacke besiedky, verejné koncerty, rôzne súťaže)

4. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Učebný plán číslo:	4							
Stupeň:	I. – základné štúdium							
Študijné zameranie:	Hra na husliach							
Vek:	Od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia:	8 rokov							
	primárne umelecké vzdelávanie 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky			
1. časť	Ročník							
Predmet:	1	2	3	4	1	2	3	4
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra alebo	25.	-	1	1	1	1,5	1,5	1,5
3. hra v súbore, alebo hra v orchestri	-	-	2	2	2	2	2	2
4. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	
Spolu: 1. 2. 4.	2,5	2,5	3,5	3,5	4	4,5	4,5	3
5. 3. 4.			4,5	4,5	5	5	5	3,5

CIELE:

Nadalej rozvíjať muzikálne cítenie žiaka. Rozvíjať kvalitu tónu. Precvičovať polohy - druhú, tretiu, štvrtú, piatu (podľa technickej vyspelosti žiaka). Nácvik rôznorodých sláčikových techník. Technicky predpripraviť prednes. Prenechať nápaditosť žiakovi pri výbere repertoáru. Cvičiť vibrato a prstovú pohyblivosť na hmatníku.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>- kontrolovanie správneho držania nástroja i vo vyššom ročníku. – dbať na uvoľnené držanie ľavej i pravej ruky.</p> <p>- zbavovať žiaka prípadných zlozvykov vyplývajúcich zo strnulého držania husieľ a sláčika.</p> <p>- názornou ukážkou zo strany učiteľa poukázať na interpretačné možnosti vybranej skladby, priviesť žiaka k výberu tej správnej alternatívy s ohľadom na dobovú interpretáciu skladby.</p> <p>- podriaďovať technické prevedenie skladby výrazu.</p> <p>- priviesť žiaka k vnútornému cíteniu skladby formou konverzácie k predstave o hudbe v štýle hudby s ohľadom na jeho interpretačné možnosti.</p> <p>- precvičovanie nasadenia sláčika. Uvoľňovanie pravej ruky cvičeniami rôznych sláčikových techník</p>	<p>- durové, krížikové i bémkové stupnice dvoj- alebo troj- oktávové</p> <p>- molové stupnice – výber - akordy</p> <p>- nácvik vibrata na vybranej stupnici</p> <p>- stupnice na jednej strune – jedna oktáva</p> <p>- výmeny polôh zvlášť precvičovať v stupniciach</p> <p>- spôsoby rytmizovania stupnice podľa výberu žiaka</p>	<p>- minimálne dvakrát za školský rok verejné vystúpenie (podľa dispozícií žiaka buď na verejnom alebo internom koncerte).</p>

HUDOBNÝ MATERIÁL:

- Otakar Ševčík op. 6, zoš. 3, 4, 6 – výber, 7 – výber
- Otakar Ševčík op. 2, zoš. 1, cv. 4, 5, 6
- Otakar Ševčík op. 1, zoš. 1 – výber
- Otakar Ševčík op. 9 - Etudy pre husle
- Wohlfahrt, Kayser
- Z. Fibich: Sonatina
- A. Vivaldi: Koncert G – dur alebo iný podľa výberu pedagóga
- O. Rieding: Koncerty – výber
- A. Corelli: Sonáty Ďalší výber hudobnej literatúry podľa uváženia pedagóga.

Záverečná skúška:

Najmenej 2 repertoárové skladby, 2 etudy a stupnica 3-oktávová.

Profil absolventa druhého stupňa základného štúdia:

Absolvent II. stupňa základného štúdia má osvojenú hudobnú gramotnosť a odbornú terminológiu získanú podrobným štúdiom hudobného materiálu z hľadiska historického zaradenia, hudobno-teoretických poznatkov a interpretačných zručností. Stáva sa pozorným percipientom umenia, ktoré je pre neho celoživotnou potrebou a prostriedkom k hlbšiemu poznávaniu a chápaniu sveta. Vďaka možnosti systematicky pracovať na štúdiu artefaktov a verejne sa prezentovať získava pre život neoceniteľnú schopnosť sústredenia sa a zdravého sebavedomia. V interpretačnej praxi uvedomele prepája teoretické vedomosti s praktickou inštrumentáciou. Ovláda technickú a interpretačnú zložku v súlade so vzdelávacími štandardmi a individuálnymi psychofyziologickými dispozíciami. Vlastné predstavy o hudobnom diele stvára vedomým používaním technických, hudobno-výrazových, a iných interpretačných prostriedkov. Získané kompetencie aplikuje na základe zovšeobecnenia pri štúdiu hudobných skladieb. Ovláda zásady efektívneho nácviku hudobného materiálu a uplatňuje vlastné tvorivé myslenie pri samostatnom štúdiu.

Má prehľad o hudobných štýloch, formách v rámci hudobnej histórie, orientuje sa v oblasti slovenskej a zahraničnej hudby, v tvorbe slovenských a zahraničných hudobných skladateľov so zameraním na svoj nástroj. Diskutuje o svojom hudobnom vkuse, predstavách, interpretácii. Vie porovnať, vysloviť názor, zdôvodniť a ohodnotiť interpretačné výkony, no zároveň rešpektuje aj názory iných. Dokáže posúdiť náročnosť a význam hudobného diela. Rozozná umenie od gýču. Má vyhranený štýl, no je tolerantný a akceptuje názory a vkusovú orientáciu iných. Pozná, váži si a uvedomuje význam a dôležitosť zachovávanía kultúrno-historických národných tradícií. Zapája sa do organizácie kultúrneho diania v mieste svojho bydliska či už ako interpret alebo percipient hudby. Získal hudobné kompetencie pre štúdium na vysokých školách pedagogického zamerania.

II. stupeň základného štúdia

Študijné zameranie
HRA NA HUSLE

1. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CIELE:

Nadalej rozvíjať muzikálne cítenie žiaka. Rozvíjať kvalitu tónu. Precvičovať polohy. Zdokonaľovať intonačnú precíznosť. Dbáť na precíznosť na kultúre tvorby tónu. Prehľbovať muzikálnosť prejavu. Improvizácia.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
<ul style="list-style-type: none"> - kontrolovať správne držanie nástroja - dbať na uvoľnené držanie ľavej i pravej ruky - zbavovať žiaka prípadných zlovykov vyplývajúcich zo strnulého držania huslí a sláčika - priviesť žiaka k vnútornému cíteniu skladby formou konverzácie k predstave o hudbe v štýle hudby s ohľadom na jeho interpretačné možnosti. - cvičiť dvojhmatové stupnice – pozorne dolad'ovať - vypracovávať náročnejšie smykové kombinácie - časté prehrávanie neznámych materiálov a počúvanie rôznych interpretácií jednej skladby z dostupných nahrávok – zaangažovanosť žiaka - ako nový improvizovaný prvok využívať hru v dvojhmatoch	<ul style="list-style-type: none"> - durové, krížikové i béčkové stupnice dvoj- alebo troj- oktávové - molové stupnice – výber akordy - výmeny polôh - dvojmaty	<ul style="list-style-type: none"> - minimálne dvakrát za školský rok verejné vystúpenie (podľa dispozícií žiaka buď na verejnom alebo internom koncerte).

HUDOBNÝ MATERIÁL:

F. Mazas: op. 36

R. Kreutzer: 42 etud

V. Krúček: Škola husľových etud

2. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CIELE:

Nadalej rozvíjať muzikálne cítenie žiaka. Rozvíjať kvalitu tónu. Precvičovať polohy. Zdokonaľovať intonačnú precíznosť. Dbať na precíznosť na kultúre tvorby tónu. Prehľbovať muzikálnosť prejavu. Improvizácia.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
<ul style="list-style-type: none"> - kontrolovať správne držanie nástroja - dbať na uvoľnené držanie ľavej i pravej ruky - zbavovať žiaka prípadných zlozvykov vyplývajúcich zo strnulého držania huslí a sláčika - priviesť žiaka k vnútornému cíteniu skladby formou konverzácie k predstave o hudbe v štýle hudby s ohľadom na jeho interpretačné možnosti. - cvičiť dvojhmatové stupnice – pozorne doladovať - vypracovávať náročnejšie smykové kombinácie - časté prehrávanie neznámych materiálov a počúvanie rôznych interpretácií jednej skladby z dostupných nahrávok – zaangažovanosť žiaka - ako nový improvizáčny prvok využívať hru v dvojhmatoch	<ul style="list-style-type: none"> - durové, krížikové i béčkové stupnice dvoj- alebo troj- oktávové - molové stupnice - výber - akordy - výmeny polôh - dvojmaty	<ul style="list-style-type: none"> - minimálne dvakrát za školský rok verejné vystúpenie (podľa dispozícií žiaka buď na verejnom alebo internom koncerte).

HUDOBNÝ MATERIÁL:

F. Mazas: op. 36

R. Kreutzer: 42 etud

V. Krúček: Škola husľových etud

3. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CIELE:

Nadobudnúť vedomosti a zručnosti uplatňovať pri samostatnom nácviku zadanej etudy či prednesovej skladby. Iniciovat' žiaka k hľadaniu nových materiálov. Prehľbovať orientáciu v rôznych štýlových obdobiach. Improvizácia ako súčasť komornej hry.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
<ul style="list-style-type: none"> - dať žiakovi na realizáciu vlastnej predstavy po výrazovej i technickej stránke (voľba prstokladov), - sledovať používanie výrazových prostriedkov, - stále zdokonaľovať artikuláciu, intonáciu, zrýchľovanie tempa pri nácviku stupníc aj dvojhmatových, - podporovať improvizáciu v komornej hre – využívanie džezových rytmov, glissand a pod.	<ul style="list-style-type: none"> - durové, krížikové i bémkové stupnice dvoj- alebo troj- oktávové - molové stupnice – výber - akordy - výmeny polôh - dvojmaty -džezové rytmi	<ul style="list-style-type: none"> - minimálne dvakrát za školský rok verejné vystúpenie (podľa dispozícií žiaka buď na verejnom alebo internom koncerte).

HUDOBNÝ MATERIÁL:

F. Mazas: op. 36

R. Kreutzer: 42 etud

V. Krúček: Škola husľových etud

a prednesové skladby menšieho rozsahu

4. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CIELE:

Upevňovať a overovať vedomosti z predchádzajúcich ročníkov. Pripraviť žiakov na absolventský koncert a záverečné skúšky.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
- aplikácia vedomostí a zručností nadobudnutých počas štúdia v ZUŠ pri počiatočnom samostatnom vypracovávaní zadaných etud a prednesových skladieb, - porovnávanie vlastnej predstavy žiaka s interpretáciou iných huslistov – nahrávky, prípadne konfrontácia s interpretačnou predstavou pedagóga, - sústrediť sa na precízne technické zvládnutie a obsahové prepracovanie, výrazové stvárnenie prednesových skladieb i etud,	- durové, krížikové i bémolové stupnice dvoj- alebo troj- oktávové - molové stupnice – výber - akordy - výmeny polôh - dvojmaty	- minimálne dvakrát za školský rok verejné vystúpenie (podľa dispozícií žiaka buď na verejnom alebo internom koncerte).

HUDOBNÝ MATERIÁL:

F. Mazas: op. 36

R. Kreutzer: 42 etud

V. Krúček: Škola husľových etud a prednesové skladby menšieho rozsahu

Záverečná skúška:

Najmenej 2 repertoárové skladby, 2 etudy a stupnica 3-oktávová.

Štúdium pre dospelých

Študijné zameranie

HRA NA HUSLE

Učebný plán číslo	20			
Stupeň štúdia	II. - stupeň základného štúdia a štúdium pre dospelých			
Študijné zameranie	Hra na klávesových, sláčikových, dychových nástrojoch, cimbale, gitare, harfe, akordeóne a bicích nástrojoch s možnosťou hry na príbuzných elektrických a elektroakustických nástrojoch			
Vek	od 15 rokov, príp. 14 rokov			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Predmet:	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
Hra na nástroji, hra z listu, príprava k súhre	1,5	1,5	1,5	1,5
2a Štvorročná hra alebo sprievod *)	0,5	0,5	0,5	0,5
2b. Komorná hra alebo hra v súbore, alebo hra v orchestri	1-2	1-2	1-2	1-2
3. Hudobná náuka **)	1	1	1	1
Spolu: 1. 2a. 3.	3	3	3	3
1. 2b. 3.	4-5	4-5	4-5	4-5

1. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CIELE:

Základný postoj, držanie huslí, sláčika, vedenie sláčika, práca oboch rúk. Pestovať hudobné, sluchové a pohybové vnímanie. Upevňovať elementárne návyky, zvyšovať pohyblivosť prstov, rozvíjať kvalitu tónu a jeho základné dynamické odtiene, cvičiť rytmické a tempové čítanie žiaka, príprava na vibrato bez sláčika.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Postoj, držanie huslí a sláčika,</p> <p>správne vedenie sláčika po strunách, kladenie prstov</p> <p>Pozorne sledovať vyvážený postoj, zapájanie všetkých častí rúk do činnosti a hľadať najoptimálnejšie podmienky pre aktívne uvoľnenie.</p> <p>Dbáť na rýchly (nie silový) pružný dopad prstov.</p> <p>Upozorňovať na chyby v ťahu sláčika - chyby v činnosti pravej ruky, hladké prechody cez struny.</p>	<p>- zvládnutie základných návykov na hru na nástroji</p> <p>- schopnosť zahrať jednoduché melódie a piesne</p> <p>- žiak využíva dynamické odtiene f a p</p> <p>- hra détaché, legato, plynulý prechod cez struny</p>	<p>- verejné vystúpenie na tr. prehrávkach 2-krát počas školského roka</p>

HUDOBNÝ MATERIÁL:

O.Ševčík: op.6 /s.I, op.6 / s.II, op.6 / s.V, op.2 / s.IV. (opus + zošit)

J.Beran – J.Čermák: Houslová škola

V.Kořínek: Melodické etudy 1 a 2 zošit

V Krůček: Houslová škola zoš.1

J:MICKA : Elementárne etudy

V.Kořínek: Prvý prednes

V: BAKLANOVA : Mazurka, Romanza

CHRESTOMATIJA : Sborníky ľahkých prednesových skladieb

2. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CIELE:

Zdokonaľovať kvalitu a tvorbu tónu, zvyšovať nároky na pohybovú zručnosť. Nácvik nových technických prvkov na využitie v prednesových skladbách, hra z listu a naspamäť.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
Cvičenie stupníc v prebraných polohách s rôznymi smykovými variáciami. Zdokonaľovanie rytmického čítania na cvičeniach. Využívať vibrato a agogiku pri prednesových skladbách. Hra z listu a naspamäť.	- Hra v polohách – plynulé výmeny polôh - Rôzne ťahy sláčika a ich kombinácie - Schopnosť využiť výrazové prostriedky ako sú dynamika, agogika a vibrato v prednesových skladbách - Hra z listu a súhra	- verejné vystúpenie na tr. prehrávkach 2-krát počas školského roku

HUDOBNÝ MATERIÁL:

O.Ševčík: Op.7, Op.2

F.Wohlfarth: Op.45

V.Krůček: Škola husľ. etud

V. Kořínek: Melodické etudy

J.Faust: Koncert G a D dur

K.Krejčí: Koncertino h mol

O. Rieding: Koncertino h mol a G dur

N. Baklanová: Koncertino D dur

V. Khel: Koncertino D dur

S. Mach: Prvé melódie

Z. Fibich: Sonatina

J.Stanley: Allegretto grazioso

L.Boccherini: Menuet

F.Kůchler: Concertino G dur Op.11

3. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CIELE:

Rozvíjať schopnosť samostatného nácviku skladieb. Rozvíjať tónovú predstavivosť a upevňovať intonačnú čistotu. Rozširovať hudobný obzor a stupňovať nároky na muzikálny prejav žiaka. Cvičiť pamäť, hru z listu a zapájať žiakov do spoločného muzikovania.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
<ul style="list-style-type: none"> - neustále zdokonaľovanie ťahania sláčika v détaché, kombinácie rôznych smykov - hra legato a détaché na jednej strune i s prechodom cez struny v rýchlejších hodnotách - nácvik dvojhmatov a akordov - zdokonaľovanie výmen polôh, hra vo vyšších polohách - kultivovanie vibrata a jeho vhodné používanie v skladbách rôznych štýlových období	<ul style="list-style-type: none"> - schopnosť hrať skladby ďalších štýlových období - hranie etud a skladieb vo vyšších polohách s plynulými výmenami polôh - hranie skladieb kantilénových, ale aj skladieb v rýchlejších tempách - schopnosť zmodulovať jednoduchý motív do inej tóniny - žiak je schopný hrať v komornom zoskupení, prípadne v orchestri - hra z listu	<ul style="list-style-type: none"> - verejné vystúpenie žiaka na triednych prehrávkach, žiackych besiedkach, verejných koncertoch, prípadne na súťažiach podľa schopností žiaka.

HUDOBNÝ MATERIÁL:

E. Kayser: op.20

F. Wohlfahrt: op. 45

V. Kruček: Škola husľových etud

Ruská škola (Chrestomatia)

F. Mazas: Melodické etudy

A. Komarovský: Koncert a mol

L. Jansa: Koncertino D dur

F. Huber: Koncertino F dur

O. Rieding: Koncertino a mol

4. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CIELE:

Nadalej rozvíjať muzikálne cítenie žiaka. Rozvíjať kvalitu tónu. Precvičovať polohy (podľa technickej vyspelosti žiaka). Nácvik rôznorodých sláčikových techník. Technicky predpripraviť prednes. Prenechať nápaditosť žiakovi pri výbere repertoáru. Cvičiť vibrato a prstovú pohyblivosť na hmatníku.

OBSAH	KOMPETENCIE	VÝSTUP
<ul style="list-style-type: none"> - kontrolovanie správneho držania nástroja i vo vyššom ročníku, dbať na uvoľnené držanie ľavej i pravej ruky. - zbavovať žiaka prípadných zlovykov vyplývajúcich zo strnulého držania huslí a sláčika. - názornou ukážkou zo strany učiteľa poukázať na interpretačné možnosti vybranej skladby, priviesť žiaka k výberu tej správnej alternatívy s ohľadom na dobovú interpretáciu skladby. - podriaďovať technické prevedenie skladby výrazu. - priviesť žiaka k vnútornému cíteniu skladby formou konverzácie k predstave o hudbe v štýle hudby s ohľadom na jeho interpretačné možnosti. - precvičovanie nasadenia sláčika. Uvoľňovanie pravej ruky cvičeniami rôznych sláčikových techník,	<ul style="list-style-type: none"> - durové, krížikové i béčkové stupnice dvoj- alebo troj- oktávové mólové stupnice – výber - akordy - nácvik vibrata na vybranej stupnici - stupnice na jednej strune – jedna oktáva - výmeny polôh zvlášť precvičovať v stupniciach - spôsoby rytmizovania stupnice podľa výberu žiaka	minimálne dvakrát za školský rok verejné vystúpenie (podľa dispozícií žiaka buď na verejnom alebo internom koncerte).

HUDOBNÝ MATERIÁL:

- Otakar Ševčík op. 6, zoš. 3, 4, 6 – výber, 7 – výber
- Otakar Ševčík op. 2, zoš. 1, cv. 4, 5, 6
- Otakar Ševčík op. 1, zoš. 1 – výber
- Otakar Ševčík op. 9 - Etudy pre husle
- Wohlfahrt, Kayser
- Z. Fibich: Sonatina
- A. Vivaldi: Koncert G – dur alebo iný podľa výberu pedagóga
- O. Rieding: Koncerty – výber
- A. Corelli: Sonáty Ďalší výber hudobnej literatúry podľa uváženia pedagóga.

Záverečná skúška:

Najmenej 2 repertoárové skladby, 2 etudy a stupnica 3-oktávová.

Hudobný odbor:

5.1.9 študijné zameranie **HRA NA CIMBALE**

CHARAKTERISTIKA A POSLANIE PREDMETU

Cimbal je hudobný nástroj, ktorý je charakteristický svojim špecifickým zvukom. Je ľahko rozoznateľný v sólovej hre, v orchestri, alebo aj v rôznych iných zoskupeniach. Hudobný vývoj a spoločenská prax v posledných rokoch potvrdzujú a upevňujú postavenie cimbalu v oblasti hudobného umenia. V hudobnej kultúre už cimbal nadobudol rovnoprávne postavenie s ostatnými hudobnými nástrojmi a s ich bohatou umeleckou tradíciou. Je neodmysliteľný a nenahraditeľný vo folklóre, no v posledných rokoch prenikol aj do iných oblastí hudby (populárnej hudby, jazzovej hudby i vážnej hudby.)

V súčasnosti sa u detí cimbal teší veľkej obľube, aj keď ešte nie v takom početnom zastúpení ako klavír či gitara. Cimbal patrí k nástrojom, ktoré tvoria základnú zostavu ľudovej hudby. Príjemný tón, ktorý vzniká úderom paličiek, vyvoláva u detí obdiv a nadšenie. Hrou na cimbale, podobne ako aj na iné nástroje, si žiak dokáže rozvinúť svoje vôľové, pohybové a intelektuálne schopnosti.

Úlohou vyučovania hry na cimbale je vzbudiť u žiakov lásku a záujem o hudbu, naučiť ich počúvať ju a správne reprodukovať. Od začiatku je potrebné viesť žiakov k správnym návykom, ktoré majú vplyv na ich ďalší vývoj. Vyučovací proces začína motívom, ľudovou piesňou a postupne prechádza k hre podľa sluchu, k hre z nôt, k transpozícii, k základom tvorenia vlastného sprievodu jednoduchých piesní až napokon k základom improvizácie.

CIEĽOM ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA JE:

- ✓ oboznámiť žiaka s týmto hudobným nástrojom, jeho históriu a orientáciou v strunovej sústave,
- ✓ rozvíjať hudobné schopnosti žiaka, upevňovať, zdokonaľovať a naďalej prehĺbovať jeho doterajšie technické a výrazové zručnosti,
- ✓ rozvíjať hudobné cítenie žiaka, formovať jeho estetický vkus a pozitívny vzťah k štúdiu,
- ✓ prehĺbovať hudobnú vnímavosť, predstavivosť žiaka a formovať jeho inštrumentálne návyky,
- ✓ naučiť žiaka rozumieť hudbe a pestovať jeho nadšenie, vzťah a záujem o tento hudobný nástroj a o hudbu všeobecne,

- ✓ venovať pozornosť psychologickým faktorom, prirodzenej túžbe žiaka po tvorivosti, hre, objavovaní a improvizácii,
- ✓ posilňovať vôľu, trpezlivosť a disciplínu žiaka a naučiť žiaka systematicky pracovať (neskôr schopnosť samostatného štúdia),
- ✓ podporovať jeho záujem o hru, rozvíjať jeho spontánnu aktivitu, fantáziu, hudobné cítenie a pamäť,
- ✓ hrať ľudové piesne s rešpektovaním individuálnych schopností žiaka,
- ✓ dosiahnuť radosť z hry, vzbudiť záujem o účinkovanie na triednych prehrávkach, interných a verejných koncertoch,
- ✓ zvyšovať pohotovú orientáciu v strunovej sústave,
- ✓ rozširovať výrazové prostriedky a zdokonaľovať technickú a výrazovú stránku hry,
- ✓ dynamicky a úderovo rozlišovať vedúci hlas, viesť žiaka k počúvaniu vlastnej hry a hudobného prejavu,
- ✓ naučiť žiaka základom akordického sprievodu, samostatnej práci s ľudovou piesňou, základom improvizácie, súhry s iným hudobným nástrojom, hry v súbore,
- ✓ pripraviť žiaka na všestranné spoločenské uplatnenie a zdokonaľiť osobitý prejav pri interpretácii.

Taktiež je veľmi dôležité sústavne vychovávať technicky a muzikálne zdatných hráčov tak pre folklórne súbory, ako aj profesionálnych interpretov a pedagógov, ktorí budú propagovať a uchovávať výnimočnú krásu a tradíciu cimbalu pre ďalšie generácie.

Prípravné štúdium

UČEBNÝ PLÁN: 1a/1b

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 0,5 hod

Žiaci po absolvovaní prípravného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ spoznajú fyziologicky správne sedenie, držanie paličiek, základy správneho používania hracieho aparátu, ✓ ovládajú základy nástrojových návykov, ✓ zahrajú jednoduché ľudové piesne bez notového zápisu, ✓ orientujú a v strunách s rozsahom g-c², ✓ poznajú základy pedalizácie, ✓ rytmizujú a melodizujú riekanky a iné piesne, ✓ rozpoznajú smer melódie, ✓ aplikujú melodickú, rytmickú predstavivosť a hudobnú pamäť pri interpretácii hudobných hier.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Správne sedenie, držanie paličiek, uvoľnenosť a funkčnosť zápästia. ✓ Nácvičenie úderu, striedanie paličiek, uvoľňovacie cvičenia. ✓ Ľudové piesne a riekanky bez notového zápisu. ✓ Orientácia v strunovej sústave nástroja g-c². ✓ Základy pedalizácie. ✓ Rytmizácia a melodizácia riekaniek a piesní. ✓ Orientácia podľa sluchu. ✓ Ľudová pieseň, hudobné hry.

Záverečná postupová skúška:

Hra pamäti: 1 ľudová pieseň, 1 krátka prednesová skladba z literatúry pre prípravné štúdium.

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia

1. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

UČEBNÝ PLÁN: 4

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú správne sedenie pri nástroji a držanie paličiek, ✓ používajú pedál v pomalom tempe, ✓ zvládnu elementárne technické prvky hry na cimbele, ✓ orientácia podľa sluchu. ✓ spájajú notový zápis s pohotovou orientáciou v strunovej sústave nástroja g-c², ✓ nacvičujú hru dvojhlasu odrazu, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu, ✓ zahrajú durové a molové stupnice, ✓ hrajú tonické kvintakordy, ✓ pracujú s ľudovou piesňou,	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Správne sedenie pri nástroji a držanie paličiek. ✓ Základná pedalizácia, výmena pedálu. ✓ Spôsoby hry na cimbele – hra legato, portamento, staccato, ligatúra. ✓ Rozpoznanie výšky, dĺžky a sily tónu. ✓ Hra z nôt spojená s orientáciou v strunovej sústave nástroja g-c². ✓ Jednohlas a dvojhlas v rozsahu dvoch oktáv. ✓ Základy dynamiky. ✓ Hra durových a molových stupníc C,G,D,A,(E),F,(B), a, e, (h), d, (g) najmenej v dvoch oktávach. ✓ Hra tonického kvintakordu s obratmi v rozsahu preberaných stupníc. ✓ Práca s ľudovou piesňou, transponovanie.

2. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

UČEBNÝ PLÁN: 4

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú správne sedenie pri nástroji a držanie paličiek, ✓ zvládnu ďalšie technické prvky hry na cimbale, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Správne sedenie pri nástroji a držanie paličiek. ✓ Zdokonaľovanie techniky úderu, nácvik úderu žabka.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ spájajú notový zápis s pohotovou orientáciou v strunovej sústave nástroja C – e³, ✓ plynule hrajú podľa notového zápisu, ✓ poznajú trioly a synkopy, ✓ hrajú súbežne dvojhlas, ✓ hrajú durové a molové stupnice, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hra z nôt spojená s orientáciou v strunovej sústave nástroja C – e³. ✓ Hra z notového zápisu. ✓ Rytmické varianty, triola, synkopa. ✓ Hra súbežného dvojhlasu. ✓ Durové a molové stupnice do 4 krížikov a 4 béčok v rozsahu nástroja C – e³. ✓ Dvojhlas s trojhlasné akordy.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú jednoduché dvojhlasné a trojhlasné akordy, ✓ prehľbujú a zlepšujú prácu s pedálom, ✓ rozlišujú rôznu druhy artikulácie, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Správna pedalizácia, výmena pedálu. ✓ Spôsoby hry na cimbale – hra legato, portamento, staccato, ligatúra. ✓ Príprava na hru tremolo.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zoznamujú sa s hrou tremolo, ✓ rozlišujú durový a molový tónorod, ✓ podľa sluchu intonujú ľudové piesne, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Durový a molový tónorod. ✓ Rozvíjame melodicko-harmonického cítienia.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vnímajú hudobnú frázu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Frázovanie.

3. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

UČEBNÝ PLÁN: 4

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu ďalšie technické prvky hry na cimbale, ✓ zahrajú rôznosmerný dvojhlas. ✓ vedome uvoľňujú hrací aparát, ✓ tvoria a hrajú sekvencie s rytmickými variantmi, ✓ používajú hru pizzicato a rôzne obalené paličky, ✓ precvičujú a zlepšujú hru tremolo, ✓ hrajú durové a molové stupnice do 4 krížikov a bé v celom rozsahu nástroja, aj v terciách, ✓ zahrajú trojhlasné akordy s obratmi, veľký rozklad akordu v celom rozsahu nástroja nahor aj nadol, ✓ tvoria harmonické kadencie T-S-D-T v dur aj mol stupniciach, ✓ vnímajú charakter skladby, ✓ improvizujú na ľudové piesne.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvíjanie techniky a kvality úderu. ✓ Hra rôznosmerného dvojhlasu. ✓ Uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu. ✓ Tvorenie a hra sekvencií s rytmickými variantmi. ✓ Rozšírenie výrazových prostriedkov – hra pizzicato, použitie rozmanitých druhov paličiek. ✓ Nácvičenie hry tremolo. ✓ Hra durových a molových stupníc do 4 krížikov a bé a ich tercií v celom rozsahu nástroja. ✓ Trojhlasné akordy s obratmi, arpeggio, veľký rozklad akordu v celom rozsahu nástroja nahor aj nadol. ✓ Rozvíjanie harmonického cítienia. ✓ Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb. ✓ Ľudové piesne, práca s piesňou, tvorba variácií.

4. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

UČEBNÝ PLÁN: 4

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia zuš

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedome uvoľňujú hrací aparát, ✓ zvládnu na vyššej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbale, ✓ využívajú rôzne druhy paličiek a hru pizzicato, ✓ zlepšujú pedalizáciu a artikuláciu, ✓ zahrajú jednosmerný a rôznosmerný dvojhlas, tercie rozložené i odrazu, ✓ hrajú rytmické varianty, ktoré si sami vytvárajú, ✓ učia sa hrať melodické ozdoby, ✓ nacvičujú chromatickú stupnicu, ✓ tvoria harmonické kadencie T-S-D-T v dur aj mol stupniciach, ✓ improvizujú na ľudové piesne ✓ vnímajú charakter skladby, ✓ skúšajú ladiť nástroj.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu. ✓ Zdokonaľovanie hry tremolo. ✓ Používane výrazových prostriedkov – hra pizzicato, použitie rozmanitých druhov paličiek. ✓ Dôsledná a čistá pedalizácia, artikulácia. ✓ Jednosmerný a rôznosmerný dvojhlas. ✓ Tercie rozložené i súčasne. ✓ Tvorenie a hra sekvencii s rytmickými variantmi. ✓ Ha a zápis melodických ozdôb. ✓ Chromatická stupnica. ✓ Harmonická kadencia T-S-D7-T v dur aj mol stupniciach. ✓ Rozvíjanie harmonického cítienia. ✓ Základy improvizácie pri hre ľudových piesní. ✓ Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb. ✓ Pokus o ladenie nástroja.

Záverečná skúška:

Hra spamäti:

- ✓ 1 ľudová pieseň vo vlastnej úprave
- ✓ 1 technické cvičenie – etuda
- ✓ 1 prednesová skladba z literatúry pre starú hudbu (renesancia, barok)
- ✓ 1 prednesová skladba pre cimbal, prípadne transkripčia inej skladby

Profil absolventa primárneho umeleckého vzdelávania:

Absolvent prvej časti prvého stupňa základného štúdia – primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1B), má osvojené základné návyky a schopnosti (správne držanie tela pri hre na cimbale, správna poloha nôh a postavenie rúk), používa základné technické prvky hry (legato, tento, portamento). Žiak hrá podľa notového zápisu od malej až po druhú oktávu, ale aj rôzne ľudové piesne podľa sluchu. Interpretuje jednoduchšie i zložitejšie skladby s využívaním dynamických odtieňov a farebnosti nástroja (rôzne polohy). Reaguje na zmeny tempa a vníma náladu či charakter skladby.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Hudobný odbor:

Študijné zameranie

HRA NA CIMBALE

1. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

UČEBNÝ PLÁN: 4

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu na vyššej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbale, ✓ pracujú na výraze skladieb, ✓ ovládajú základnú pedalizáciu a výmenu pedálu, ✓ samostatne riešia problémy nástrojovej hry, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja, ✓ hrajú tercie, oktávy a sexty v durových stupniciach, ✓ prehrajú všetky dur a mol stupnice; chromatická stupnica, ✓ precvičujú štvorhlasné akordy vo veľkom rozklade i arpeggio, ✓ vnímajú charakter skladby, ✓ hrajú harmonické kadencie T-S-D-T v dur aj mol stupniciach, ✓ improvizujú a transponujú ľudové piesne, ✓ ladia nástroj.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zdokonaľovanie hry tremolo. ✓ Prehľbovanie výrazových prostriedkov. ✓ Dôsledná technická čistota hry a pedalizácie. ✓ Zdokonaľovanie kultúry tónu, osobitého prejavu pri interpretácii prednesových skladieb. ✓ Hra a zápis náročnejších melodických ozdôb a sekvencií s rytmickými variantmi. ✓ Oktávy a sexty v ľahších durových stupniciach. ✓ Všetky durové a molové stupnice v celom rozsahu nástroja, chromatická stupnica. ✓ Štvorhlasné akordy s obratmi arpeggio, veľký rozklad akordu (aj zmenšený, zväčšený akord). ✓ Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladby. ✓ Harmonická kadencia T-S-D-T v dur aj mol stupniciach (upevňovanie harmonického cítenia). ✓ Improvizácia a transponovanie ľudových piesní, ✓ Pokusy o ladenie nástroja.

2. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia

základnej umeleckej školy ISCED 2 B

UČEBNÝ PLÁN: 4

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu na vyššej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbale, ✓ naďalej používajú rôzne obalené paličky a hru pizzicato, ✓ ovládajú základnú pedalizáciu, výmenu pedálu, ✓ samostatne riešia problémy nástrojovej hry, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hra tremolo, tremolo v dvojhľase (zvyšovanie frekvencií). ✓ Prehľbovanie výrazových prostriedkov (rôzne obalené paličky, drevené paličky, hra pizzicato v kombinácii s paličkou). ✓ Dôsledná technická čistota hry a pedalizácia (nácvič pedalizácie, frázovania, kombinácie legata a secco staccata, striedanie paličiek).
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja, ✓ vnímajú charakter skladby na základe výrazových prostriedkov, ✓ hrajú spamäti väčšie celky rôzneho charakterového žánru, ✓ hrajú základné intervaly rozložené i odrazu, ✓ hrajú sprievod s využitím harmonických kadencií T-S-D-T v dur aj mol stupniciach. ✓ improvizujú a transponujú ľudové piesne, ✓ ladia nástroj. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zdokonaľovanie kultúry tónu, osobitého prejavu pri interpretácii prednesových skladieb. ✓ Melodické ozdoby (veľká skupinka, nepravidelné delenie – triola, kvintola). ✓ Sekvencie v rozsahu 4 tónov s rytmickými variantmi. ✓ Vnímanie tempových, dynamických a agogických zmien. ✓ Hra spamäti. ✓ Tercie, oktávy a sexty v ľahších durových stupniciach. ✓ Tvorenie harmonickej kadencie T-VI-S-D7-zm-zv-T. ✓ Základy improvizácie pri hre ľudových piesní – tvorenie variácií, transpozícia piesní. ✓ Ladenie nástroja.

3. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

UČEBNÝ PLÁN: č. 4

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu na vyššej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbale, ✓ ovládajú základnú pedalizáciu, výmenu pedálu, ✓ poznajú spôsoby obalovania a využitia paličiek, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja, ✓ vnímajú a pracujú s charakterom skladby, ✓ hrajú spamäti väčšie celky rôzneho charakterového žánru, ✓ samostatne riešia problémy nástrojovej hry, ✓ Snažia sa samostatne naladiť nástroj, ✓ hrajú harmonické kadencie v dur aj mol stupniciach, podľa sluchu, ✓ zahrajú základné intervaly odrazu i rozložene, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hra tremolo (aj v dvojhlase) s vysokou frekvenciou. ✓ Dôsledná a čistá pedalizácia – frázovanie, staccatový pedál, polpedál. ✓ Prehľbovanie výrazových prostriedkov (rôzne obalené paličky a ich kombinácia s hrou pizzicato, glissando i flažolety). ✓ Melodické ozdoby (obal, trilok a pod.). ✓ Práca s agogickými, tempovými a dynamickými zmenami. ✓ Hra spamäti väčších celkov rôzneho charakteru a žánru. ✓ Zdokonaľovanie kultúry tónu, osobitého prejavu pri interpretácii prednesových skladieb. ✓ Samostatné ladenie nástroja a obalovanie paličiek. ✓ Akordický sprievod k rôznym folklórnym regiónom Slovenska (hra podľa sluchu, ale aj značiek). ✓ Súbežný a rôznobežný dvojhlas. ✓ Tercie v rámci stupníc v tempe, s dynamikou, bez pedálu i s pedálom.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú a tvoria rôzne melodické a rytmické sekvencie, ✓ precvičujú 4-6 hlasné arpeggio s pedálom, ✓ hrajú z notového zápisu bez prípravy podľa individuálnych schopností žiaka ✓ improvizujú a transponujú ľudové piesne a technické cvičenia. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sekvencie v rôznych intervalových obmenách, v rytmoch. ✓ 4-6 hlasné arpeggio s pedálom, ✓ Hra z listu podľa technických možností žiaka. ✓ Základy improvizácie pri hre ľudových piesní – tvorenie variácií, transpozícia piesní.

**4. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia
základnej umeleckej školy ISCED 2 B**

UČEBNÝ PLÁN: č. 4

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia zuš

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu na vysokej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbele, ✓ využívajú výrazové prostriedky, ✓ vedia dôsledne využívať pedalizáciu, ✓ ovládajú ladenie nástroja a techniku obal'ovania paličiek, ✓ hrajú kvalitným tónom, ✓ vnímajú charakter skladby, ✓ hrajú spamäti väčšie celky rôzneho charakterového žánru, ✓ samostatne ladia nástroj a obal'ujú si paličky, ✓ hrajú akordický sprievod (podľa sluchu i podľa značiek) ✓ improvizujú a transponujú ľudové piesne a technické cvičenia.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hra tremolo (aj v dvojhlase) s vysokou frekvenciou. ✓ Využívanie výrazových prostriedkov. ✓ Dôsledná a čistá pedalizácia. ✓ Samostatné riešenie problémov nástrojovej hry. ✓ Zdokonaľovanie kultúry tónu, osobitého prejavu pri interpretácii prednesových skladieb. ✓ Vnímanie tempových, dynamických a agogických zmien. ✓ Hra spamäti väčších celkov rôzneho charakterového žánru. ✓ Samostatné ladenie nástroja a obal'ovanie paličiek. ✓ Tvorenie akordického sprievodu k rôznym folklórnym regiónom Slovenska (hra podľa sluchu, ale aj značiek). ✓ Improvizácia pri hre ľudových piesní – tvorenie variácií, transpozícia piesní.

Záverčná skúška:

Hra spamäti:

- ✓ 1 ľudová pieseň vo vlastnej úprave,
- ✓ 1 etuda,
- ✓ 1 prednesová skladba z literatúry starej hudby (renesancia, baroko),
- ✓ 1 prednesová skladba pre cimbal (prípadne transkripcia skladby).

Profil absolventa nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania:

Absolvent druhej časti prvého stupňa základného štúdia, ktorého študijné zameranie je hra na cimbele, dokáže interpretovať technicky náročnejšie skladby rôznych štýlových období. Je na vyššej hudobno-technickej úrovni, ovláda základnú nástrojovú techniku s väčšou náročnosťou. Je schopný naladiť si nástroj, vedome vnímať kvalitu prevedeného tónu pri hre svojej i hre iných hráčov. Taktiež dokáže samostatne pracovať so skladbou, s rešpektovaním štýlu a charakteru skladby v sólovej, či súborovej hre. Vie objektívne zhodnotiť vlastnú interpretáciu s ohľadom na svoje schopnosti, zručnosti a vedomosti. Sprevádza podľa notácie, ale aj podľa akordických značiek.

II. stupeň základného štúdia

Hudobný odbor: Študijné zameranie **HRA NA CIMBALE**

1. ročník II. stupňa základného štúdia

UČEBNÝ PLÁN: č. 20

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú jednoduché aj dvojhlasé tremolo, ✓ ovládajú tvorbu kvalitného tónu, ✓ zahrajú rýchle stupnicové i akordické pasáže, ✓ využívajú hlbokú výmenu pedálu, ✓ ovládajú techniku údržby a obalovania paličiek, ✓ transponujú notový zápis, ✓ hrajú náročnejší repertoár, ktorý spĺňa vyššiu úroveň, ✓ hrajú z listu, ✓ hrajú durové i molové stupnice do 4 krížikov a 4 bé v celom rozsahu nástroja,	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hra tremola jednoduchého i dvojhlasného (dosiahnutie čo najvyššej možnej frekvencie úderu). ✓ Neustále zdokonaľovanie kvality tvoreného tónu v rozsahu celého nástroja. ✓ Zvyšovanie technickej úrovne hry akordických, diatonických a chromatických pasáží v rozsahu celého nástroja. ✓ Používanie hlbokej výmeny pedálu. ✓ Samostatná údržba a obalovanie paličiek. ✓ Transpozícia jednoduchých cvičení z notového zápisu a ľudových piesne. ✓ Hra náročnejších harmonických improvizácií v samostatnej práci s ľudovou piesňou. ✓ Hra z listu náročnejších cvičení a iného notového zápisu. ✓ Hra stupníc, tercií, sext, oktáv v rozsahu celého nástroja do 4# a 4b.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú veľké štvorhlasné rozklady akordov, ✓ rytmizujú rôznymi spôsobmi, ✓ improvizujú a analyzujú na základe ľudových piesní. ✓ ladia nástroj.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hra štvorhlasných akordov (durových, molových, dominantných, zmenšených, zväčšených) s obratmi + arpeggia v rozsahu celého nástroja. ✓ Hra zložitejších sekvencií a ich rôzne spôsoby rytmizácie. ✓ Ďalšie rozvíjanie schopnosti sluchovej analýzy akordického sprievodu. Hra sprievodu ľudovej piesne bez prípravy a ich transpozícia. ✓ Samostatné ladenie nástroj.

2. ročník II. stupňa základného štúdia

UČEBNÝ PLÁN: č. 20

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú tremolo s využívaním dynamiky ✓ zvládajú rýchlu frekvenciu úderu, ✓ hrajú primerane kvalitným tónom, ✓ hrajú diatonické i chromtické pasáže v rámci skladieb alebo improvizácii ✓ samostatne aplikujú výmenu pedálu, ✓ ovládajú techniku a spôsob údržby a obalovania paličiek, ✓ transponujú do viacerých tónin, improvizujú a tvoria variácie, ✓ hrajú a tvoria náročnejšie sprievody k ľud. piesňam, ✓ vedia zahrať náročnejší notový zápis bez prípravy, ✓ hrajú stupnice, tercie, sexty, oktávy v rozsahu celého nástroja do 5# a 5b, ✓ hrajú veľké štvorhlasné rozklady akordov, ✓ hrajú sekvencie v terciách, ✓ analyzujú a hrajú akordický sprievod, ✓ vedia ladiť nástroj. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hra tremolo v rôznych smeroch s využitím crescendo a decrescenda. ✓ Dosahovanie čo najvyššej možnej frekvencie úderu. ✓ Neustále zdokonaľovanie technickej úrovne hry akordických, diatonických a chromatických pasáží rozsahu celého nástroja. ✓ Využívanie všetkých spôsobov výmeny pedálu. ✓ Samostatná údržba a obalovanie paličiek. ✓ Transpozícia jednoduchších cvičení z notového zápisu a ľudových piesní do viacerých tónin. ✓ Hra náročnejších harmonických improvizácii v samostatnej práci s ľudovou piesňou. ✓ Hra z listu náročnejších cvičení a iného notového zápisu. ✓ Hra stupníc, tercií, sext, oktáv v rozsahu celého nástroja do 5# a 5b. ✓ Hra štvorhlasných akordov (durových, molových, dominantných, zmenšených, zväčšených) s obratmi + arpeggia v rozsahu celého nástroja. ✓ Hra zložitejších sekvencií v terciách. ✓ Ďalšie rozvíjanie schopnosti sluchovej analýzy akordického sprievodu. Hra sprievodu ľudovej piesne bez prípravy a ich transpozícia. ✓ Samostatné ladenie nástroj.

3. ročník II. stupňa základného štúdia

UČEBNÝ PLÁN: č. 20

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú zložitejšie tremolo s využitím pedalizácie vo vysokej frekvencii úderu, ✓ hrajú kvalitným, vypestovaným tónom, + rôzne typy pasáží (akordické, diatonické, chromatické a pod.), ✓ neustále zvyšovanie technickej úrovne hry, ✓ využívajú všetky spôsoby výmeny pedálu, ✓ ovládajú techniku údržby a obalovania paličiek, ✓ transponujú do viacerých tónin, improvizujú a tvoria variácie, ✓ zahrajú plynule notový zápis bez prípravy, ✓ hrajú stupnice, tercie, sexty, oktávy v rozsahu celého nástroja ✓ hrajú veľké štvorhlasné rozklady akordov s obratmi. ✓ hrajú skladby komorného charakteru, ✓ analyzujú zložitejší akordický sprievod a transponujú melódiu i sprievod. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hra tremolo každou rukou zvlášť, v rôznych dynamických odtieňoch s použitím rôznych spôsobov pedalizácie. ✓ Dosahovanie čo najvyššej možnej frekvencie úderu. ✓ Skvalitňovanie tvoreného tónu v rozsahu celého nástroja s dôrazom na dvoj – trojčiarkovanú oktávu. ✓ Zvyšovanie technickej úrovne hry akordických, diatonických a chromatických pasáží v rozsahu celého nástroja. ✓ Využívanie všetkých spôsobov výmeny pedálu. ✓ Samostatná údržba a obalovanie paličiek. ✓ Hra náročnejšej harmónie v improvizácii v samostatnej práci s ľudovou piesňou. ✓ Hra z listu náročnejších cvičení, ale aj notového zápisu. ✓ Hra stupníc, tercií, sext a oktáv v rozsahu celého nástroja. ✓ Hra štvorhlasných akordov (durových, molových, dominantných, zmenšených, zväčšených) s obratmi + arpeggia v rozsahu celého nástroja. ✓ Hra skladieb pre dva cimbaly, prípadne cimbal a iný nástroj. ✓ Neustále rozvíjanie schopnosti sluchovej analýzy akordického sprievodu.

4. ročník II. stupňa základného štúdia

UČEBNÝ PLÁN: č. 20

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú náročnejší typ tremola vo vysokej frekvencii, ✓ hrajú kvalitným tónom, ✓ hrajú rôzne typy pasáží (akordické, diatonické, chromatické a pod.), ✓ využívajú všetky spôsoby výmeny pedálu, ✓ ovládajú techniku údržby a obalovania paličiek, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kombinácia hry tremolo jednou rukou s melodicky alebo akordicky vedeným hlasom v druhej ruke, dosahovanie čo najvyššej možnej frekvencie úderu. ✓ Skvalitňovanie tvoreného tónu v rozsahu celého nástroja s dôrazom na dvoj a trojčiarkovú oktávu. ✓ Zvyšovanie technickej úrovne hry akordických, diatonických a chromatických pasáží v rozsahu celého nástroja. ✓ Čistota pedalizácie. ✓ Samostatná údržba a obalovanie paličiek.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ transponujú do viacerých tónin, improvizujú a tvoria variácie, ✓ zahrajú plynule notový zápis bez prípravy ✓ hrajú stupnice, tercie, sexty, oktávy v rozsahu celého nástroja ✓ hrajú veľké štvorhlasné rozklady akordov s obratmi. ✓ hrajú chromatické postupy v oktávových sekvenciách, ✓ hrajú v komornom súbore a v ľudovom orchestri, ✓ ovládajú ladenie nástroja. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Transpozícia cvičení, ľudových piesní a melódií do viacerých tónin, hra náročnejšej harmónie v improvizácii v samostatnej práci s ľudovou piesňou. ✓ Hra z listu náročnejších cvičení, ale aj notového zápisu. ✓ Hra stupníc, tercií, sext a oktáv v rozsahu celého nástroja. ✓ Hra štvorhlasných akordov (durových, molových, dominantných, zmenšených, zväčšených) s obratmi + arpeggia v rozsahu celého nástroja ✓ Hra sekvencií v oktávach (postup chromaticky). ✓ Hra dua s rovnakým prípadne iným nástrojom alebo hra v ľudovom orchestri. ✓ Samostatné ladenie nástroja.

Záverečná skúška:

Hra spamäti:

- ✓ Akordy smerom hore a späť v postupných moduláciách,
- ✓ 2 etudy rôzneho charakteru,
- ✓ 1 prednesová skladba z literatúry hudby baroka, alebo renesancie,
- ✓ 1 rozsiahlejšia prednesová skladba pre cimbal, alebo súbor kratších skladieb pre sólo cimbal, prípadne so sprievodom klavíra.

Profil absolventa nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania:

Absolvent druhého stupňa študijného zamerania hra na cimbele sa profiluje podľa svojich záujmov a referencií. Interpretuje primerane náročné skladby rôznych štýlových období a žánrov po technickej, výrazovej a obsahovej stránke. Využíva dynamickú a agogickú škálu, rôzne tempá, vhodnú artikuláciu a frázovanie. Takéto primerane náročné skladby dokáže samostatne nastudovať, pričom pri interpretácii využíva všetky poznatky a hudobné vedomosti, zručnosti a návyky získané v predmete hudobná náuka počas celého štúdia v SZUŠ. Uplatňuje sluchovú sebakontrolu a využíva podľa stupňa svojej vyspelosti zvukové možnosti nástroja. Sprevádza podľa notácie i akordických značiek, zvláda hru primerane náročných skladieb z listu a uplatňuje sa pri hre v komorných alebo súborových zoskupeniach. Využíva svoje interpretačné skúsenosti a získané hudobné vedomosti aj k samostatnému štúdiu nových skladieb a vyhľadávaniu skladieb podľa vlastného výberu. Je schopný improvizovať a transponovať.

Štúdium pre dospelých

Hudobný odbor:

Študijné zameranie

HRA NA CIMBALE

1. ročník štúdia pre dospelých

UČEBNÝ PLÁN: č. 20

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

Žiaci po absolvovaní prvého ročníka štúdia pre dospelých základnej umeleckej školy

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú správne sedenie za nástrojom a držanie paličiek ✓ spájajú notový zápis s pohotovou orientáciou v strunovej sústave nástroja C – e³, ✓ plynule hrajú podľa notového zápisu, ✓ poznajú trioly a synkopy, ✓ hrajú súbežne dvojhlas, ✓ hrajú durové a molové stupnice,	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú sedenie a držanie paličiek ✓ Hra z nôt spojená s orientáciou v strunovej sústave nástroja C – e³. ✓ Hra z notového zápisu. ✓ Rytmické varianty, triola, synkopa. ✓ Hra súbežného dvojhlasu. ✓ Durové a molové stupnice do 4 krížikov a 4 béčok v rozsahu nástroja C – e³.

<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú jednoduché dvojhlasné a trojhlasné akordy, ✓ prehlbujú a zlepšujú prácu s pedálom, ✓ rozlišujú rôzne druhy artikulácie, ✓ zoznamujú sa s hrou tremolo, ✓ rozlišujú durový a molový tónorod, ✓ podľa sluchu intonujú ľudové piesne, ✓ vnímajú hudobnú frázu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dvojhlas s trojhlasné akordy. ✓ Správna pedalizácia, výmena pedálu. ✓ Spôsoby hry na cimbale – hra legato, portamento, staccato, ligatúra. ✓ Príprava na hru tremolo. ✓ Durový a molový tónorod. ✓ Rozvíjame melodicko-harmonického cítienia. ✓ Frázovanie.
---	---

2. ročník štúdia pre dospelých

UČEBNÝ PLÁN: č. 20

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

Žiaci po absolvovaní druhého ročníka štúdia pre dospelých základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu ďalšie technické prvky hry na cimbale, ✓ zahrajú rôznosmerný dvojhlas. ✓ vedome uvoľňujú hrací aparát, ✓ tvoria a hrajú sekvencie s rytmickými variantmi, ✓ používajú hru pizzicato a rôzne obalené paličky, ✓ precvičujú a zlepšujú hru tremolo, ✓ hrajú durové a molové stupnice do 4 krížikov a bé v celom rozsahu nástroja, aj v terciách, ✓ zahrajú trojhlasné akordy s obratmi, veľký rozklad akordu v celom rozsahu nástroja nahor aj nadol, ✓ tvoria harmonické kadencie T-S-D-T v dur aj mol stupniciach, ✓ vnímajú charakter skladby, ✓ improvizujú na ľudové piesne. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvíjanie techniky a kvality úderu. ✓ Hra rôznosmerného dvojhlasu. ✓ Uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu. ✓ Tvorenie a hra sekvencii s rytmickými variantmi. ✓ Rozšírenie výrazových prostriedkov – hra pizzicato, použitie rozmanitých druhov paličiek. ✓ Nácvik hry tremolo. ✓ Hra durových a molových stupníc do 4 krížikov a bé a ich tercií v celom rozsahu nástroja. ✓ Trojhlasné akordy s obratmi, arpeggio, veľký rozklad akordu v celom rozsahu nástroja nahor aj nadol. ✓ Rozvíjanie harmonického cítienia. ✓ Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb. ✓ Ľudové piesne, práca s piesňou, tvorba variácií.

3. ročník štúdia pre dospelých

UČEBNÝ PLÁN: č. 20

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

Žiaci po absolovaní tretieho ročníka štúdia pre dospelých základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu na vysokej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbale, ✓ využívajú výrazové prostriedky, ✓ vedia dôsledne využívať pedalizáciu, ✓ ovládajú ladenie nástroja a techniku obalovania paličiek, ✓ hrajú kvalitným tónom, ☐ ☐ ✓ vnímajú charakter skladby, ☐ ✓ hrajú spamäti väčšie celky rôzneho charakterového žánru, ✓ samostatne ladia nástroj a obalujú si paličky, ✓ hrajú akordický sprievod (podľa sluchu i podľa značiek) ✓ improvizujú a transponujú ľudové piesne a technické cvičenia. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hra tremolo (aj v dvojhlase) s vysokou frekvenciou. ✓ Využívanie výrazových prostriedkov. ✓ Dôsledná a čistá pedalizácia. ✓ Samostatné riešenie problémov nástrojovej hry. ✓ Zdokonaľovanie kultúry tónu, osobitého prejavu pri interpretácii prednesových skladieb. ✓ Vnímanie tempových, dynamických a agogických zmien. ✓ Hra spamäti väčších celkov rôzneho charakterového žánru. ✓ Samostatné ladenie nástroja a obalovanie paličiek. ✓ Tvorenie akordického sprievodu k rôznym folklórnym regiónom Slovenska (hra podľa sluchu, ale aj značiek). ✓ Improvizácia pri hre ľudových piesní – tvorenie variácií, transpozícia piesní.

4. ročník štúdia pre dospelých

UČEBNÝ PLÁN: č. 20

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

Žiaci po absolvovaní štvrtého ročníka základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú náročnejší typ tremola vo vysokej frekvencii, ✓ hrajú kvalitným tónom, ✓ hrajú rôzne typy pasáží (akordické, diatonické, chromatické a pod.), ✓ využívajú všetky spôsoby výmeny pedálu, ✓ ovládajú techniku údržby a obalovania paličiek, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kombinácia hry tremolo jednou rukou s melodicky alebo akordicky vedeným hlasom v druhej ruke, dosahovanie čo najvyššej možnej frekvencie úderu. ✓ Skvalitňovanie tvoreného tónu v rozsahu celého nástroja s dôrazom na dvoj a trojčiarkovú oktávu. ✓ Zvyšovanie technickej úrovne hry akordických, diatonických a chromatických pasáží v rozsahu celého nástroja. ✓ Čistota pedalizácie. ✓ Samostatná údržba a obalovanie paličiek.

<ul style="list-style-type: none"> ✓ transponujú do viacerých tónin, improvizujú a tvoria variácie, ✓ zahrajú plynule notový zápis bez prípravy ✓ hrajú stupnice, tercie, sexty, oktávy v rozsahu celého nástroja ✓ hrajú veľké štvorhlasné rozklady akordov s obratmi. ✓ hrajú chromatické postupy v oktávových ✓ sekvenciách, ✓ hrajú v komornom súbore a v ľudovom orchestri, ✓ ovládajú ladenie nástroja. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Transpozícia cvičení, ľudových piesní a melódií do viacerých tónin, hra náročnejšej harmónie v improvizácii v samostatnej práci s ľudovou piesňou. ✓ Hra z listu náročnejších cvičení, ale aj notového zápisu. ✓ Hra stupníc, tercií, sext a oktáv v rozsahu celého nástroja. ✓ Hra štvorhlasných akordov (durových, molových, dominantných, zmenšených, zväčšených) s obratmi + arpeggia v rozsahu celého nástroja ✓ Hra sekvencií v oktávach (postup chromaticky). ✓ Hra dua s rovnakým prípadne iným nástrojom alebo hra v ľudovom orchestri. ✓ Samostatné ladenie nástroja.
---	---

Záverečná skúška:

Hra spamäti:

- ✓ Akordy smerom hore a späť v postupných moduláciách,
- ✓ 2 etudy rôzneho charakteru,
- ✓ 1 prednesová skladba z literatúry hudby baroka, alebo renesancie,
- ✓ 1 rozsiahlejšia prednesová skladba pre cimbal, alebo súbor kratších skladieb pre sólo cimbal, prípadne so sprievodom klavíra.

Hudobný odbor

5.1.10 študijné zameranie

HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ZAMERANIA

S rastúcim záujmom dnešnej mladej generácie o hudbu narastá počet záujemcov o hru na bicie nástroje, ktoré sa stali v súčasnosti dominujúcimi vo všetkých oblastiach populárnej hudby. Na tento stav reagujú aj učebné osnovy pre žiakov I. a II. stupňa základného štúdia hry na bicích nástrojoch pre ZUŠ. Popri rytmických nástrojoch je možné – podľa možností konkrétnej ZUŠ – zaradiť i hru na melodické bicie nástroje ako marimba, xylofón či vibrafón. Zmyslom spoločného snaženia pedagógov a žiaka by malo byť dosiahnutie takého stupňa technickej vyspelosti, ktorá umožní absolventovi ZUŠ realizovať sa v spoločenskom živote v oblasti populárnej hudby alebo pokračovať v štúdiu na vyššom stupni vzdelávania.

Absolvent študijného zamerania Hra na bicích nástrojoch sa orientuje v problematike histórie, delenia, ladenia, základnej údržby a hry na bicích nástrojoch. Ovláda základnú hru na malom bubne, *bicej súprave, melodických bicích nástrojoch a elementárnych perkusiach*. *Svoje vedomosti a nadobudnuté kompetencie vie uplatniť v hre v hudobných súboroch. Ovláda hru zo zápisu a vie tvorivým spôsobom začleniť vhodné hudobné prostriedky do väčšieho hudobného celku. Pri hre uplatňuje emocionálne adekvátne výrazové prostriedky.* Absolvent štúdia má osobný a uvedomelý vzťah k hudbe v jej rozmanitých podobách. Vie posúdiť vlastnú úroveň schopností a zručností a je schopný sa verejne hudobne prezentovať.

Profil PŠ absolventa umeleckého vzdelania ZUŠ v zameraní hra na bicie:

Absolvent prípravného štúdia zamerania Hra na bicích nástrojoch má osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v zameraní a je pripravený pokračovať v štúdiu v prvej časti I. stupňa základného štúdia. Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prípravného štúdia vytvára základ pre prvý stupeň vzdelávania. Prípravné štúdium sa ukončí komisionálnou skúškou, na ktorej žiak preukáže úroveň svojich schopností a zručností.

- 2 krátke etudy rôzneho charakteru

Profil absolventa primárneho umeleckého vzdelania ZUŠ v zameraní hra na bicie:

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia zamerania Hra na bicích nástrojoch má osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v zameraní a je pripravený pokračovať v štúdiu druhej časti I. stupňa základného štúdia. Dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov zamerania. Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia vytvára základ pre ďalší stupeň vzdelávania. Primárne umelecké vzdelanie sa ukončí komisionálnou skúškou, na ktorej žiak preukáže úroveň svojich schopností a zručností.

- 2 etudy rôzneho charakteru

Profil absolventa nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania ZUŠ v zameraní hra na bicích nástrojoch.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ zamerania Hra na bicích nástrojoch má nadobudnuté kompetencie, ktoré ho oprávňujú sa uchádzať o štúdium na II. stupni ZUŠ, prípadne na konzervatóriu. Má osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v odbore a v zameraní. Je schopný umelecky pôsobiť v rôznych skupinách, súboroch, umeleckých formáciách. Je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti.

Nižšie sekundárne umelecké vzdelanie sa ukončí záverečnou skúškou, na ktorej absolvent preukáže získané schopnosti a zručnosti.

- 2 etudy rôzneho charakteru
- 2 prednesové skladby rôzneho charakteru
- Štúdium hry na bicích nástrojoch na I. stupni ZUŠ ukončí žiak absolventským vystúpením

Profil absolventa II. st. vzdelania ZUŠ v zameraní hra na bicích nástrojoch.

Absolvent II. stupňa základného štúdia ZUŠ zamerania Hra na bicích nástrojoch má nadobudnuté kompetencie, ktoré ho oprávňujú sa uchádzať o štúdium na konzervatóriu. Má osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v odbore a v zameraní. Je schopný umelecky pôsobiť v rôznych skupinách, súboroch, umeleckých formáciách. Je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti.

II. st. základného štúdia sa ukončí záverečnou skúškou, na ktorej absolvent preukáže získané schopnosti a zručnosti.

- 2 etudy rôzneho charakteru na bicích a xylofóne
- 2 prednesové skladby rôzneho charakteru
- Štúdium hry na bicích nástrojoch na II. stupni ZUŠ ukončí žiak absolventským vystúpením

Prípravné štúdium

UČEBNÝ PLÁN PRE PŠ1A, PŠ1B POČET HODÍN TÝŽDENNE

CIELE

- Cieľom predmetu hra na bicích nástrojoch je naučiť žiaka elementárnu hru na malý bubon, správne držanie tela, paličiek, pohyb lakt'ov, zápästia a celková uvoľnenosť.
- Pravidelné delenie rytmických hodnôt – prvých nôt – celá, polová, štvrt'ová
- Dosiahnuť čistotu úderov po stránke rytmickej.
- Odporúčať žiakovi návštevu koncertov, na ktorých sa predstavuje tento nástroj,
- V PŠ ročníku zaradiť do ročníkového plánu minimálne 1 vystúpenie na hudobnej besiedke školy v hre na bubienok.

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Základy hry na bicej súprave: Striedavé údery na malom bubienku.</p> <p>Jednoduchá koordinácia rúk.</p> <p>Hra celých, polových, štvrt'ových, osminových a dodržiavanie pomlčiek.</p> <p>Etudy v 2/4, 3/4, 4/4 takte. Návčik a štúdium jednoduchých paradidlov.</p>	<p><u>kognitívnej oblasti</u> Žiak sa má vedieť plynulo orientovať v notovom zápise, poznať a správne realizovať hodnoty nôt, dokázať rozlišovať hudobné tempá a základne dynamické rozdiely</p> <p><u>afektívnej oblasti:</u> Žiak má prebudiť cit pre rytmus, melódiu. Má dbať o základne návyky ako- pozdrav, čisté ruky, ostrihané nechty, čistenie nástroja, prezuvky, dochvíľnosť...</p> <p><u>psychomotorickej oblasti</u> Rozvoj technickej vyspelosti a zvládnutie dynamických odtieňov v strednom tempe. Základné osvojenie si návykov pri hraní – správny posed, správne držanie paličiek, uvoľňovanie rúk počas hrania. Prirodzeným spôsobom, primerane veku pestovať rytmické cítení.</p>	<p>Poznajú základy správneho používania hracieho aparátu: základné údery, striedavé údery, vedia uplatniť elementárnu jednoduchú koordináciu rúk, demonštrujú svoje hudobné dispozície: vedia striedať štvrt'ové a osminové noty,</p> <p><i>Hra na malom bubne:</i> Jozef Tuzar: 1 etuda pre malý bubon, hra z nôt.</p>

Učebnice, hudobný materiál, učebné pomôcky, didaktická technika:

J. Tuzar: Etudy pre malý bubon

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia

Hudobný odbor:

Študijné zameranie

HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

**1. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia
základnej umeleckej školy ISCED 1 B**

UČEBNÝ PLÁN: č. 7

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

CIELE:

- Cieľom predmetu hra na bicích nástrojoch je naučiť žiaka elementárnu hru na malý bubon, správne držanie tela, paličiek, pohyb lakt'ov, zápästia a celková uvoľnenosť.
- Pravidelné delenie rytmických hodnôt.
- Dosiahnuť čistotu úderov po stránke rytmickej aj dynamickej.
- Odporučiť žiakovi návštevu koncertov, na ktorých sa predstavuje tento nástroj,
- V 1. ročníku zaradiť do ročníkového plánu minimálne 1 vystúpenie na hudobnej besiedke školy.

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
Základy hry na bicej súprave: Striedavé údery s nohami (veľký bubon – hi-hat). Jednoduchá koordinácia rúk s veľkým bubnom - valčík, polka. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač). Hra celých, polových, štvrt'ových, osminových a šestnástinových nôt a dodržiavanie pomlčiek.	<u>kognitívnej oblasti</u> Žiak sa má vedieť plynulo orientovať v notovom zápise, poznať a správne realizovať hodnoty nôt, dokázať rozlišovať hudobné tempá a základne dynamické rozdiely. <u>afektívnej oblasti:</u> Žiak má prebudiť cit pre rytmus, melódiu. Má dbať o základne návyky ako- pozdrav, čisté ruky, ostrihané nechty, čistenie nástroja, prezuvky, dochvil'nosť...	Poznajú základy správneho používania hracieho aparátu: základné údery, striedavé údery, vedia uplatniť elementárnu jednoduchú koordináciu rúk a nôh, demonštrujú svoje hudobné dispozície: vedia striedať štvrt'ové

Etudy v 2/4, 3/4, 4/4 takte. Nácvik a štúdium jednoduchých a dvojitých paradidlov. Hra polovej noty s bodkou. Hra v 4/4, 3/4, 2/4, a 3/8 takte. Základy hry na bicej súprave: Jednoduché rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov.	<u>psychomotorickej oblasti</u> Rozvoj technickej vyspelosti a zvládnutie dynamických odtieňov v strednom tempe. Základné osvojenie si návykov pri hraní – správny posed, správne držanie paličiek, uvoľňovanie rúk počas hrania. Prirodzeným spôsobom, primerane veku pestovať rytmické cítie, v prípade šikovnejších žiakov aj agogické cítie.	a osminové noty, vedia hudobne vyjadriť rozdiel medzi valčíkom a polkou, vedia sa orientovať v pohybe melódie. <i>Hra na malom bubne:</i> Jozef Tuzar: 1 etuda pre malý bubon, hra z nôt.
--	--	--

UČEBNICE, HUDOBNÝ MATERIÁL, DIDAKTICKÁ TECHNIKA...

P. a J. Šprunk:	Bicie nástroje
E. Keune:	Schlaginstrumente – Kaine tromel
J. Tuzar:	Etudy pre malý bubon
R. Knauer:	Škola pre malý bubon

2. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

UČEBNÝ PLÁN: č. 7
POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

CIELE

- Cieľom predmetu hra na bicích nástrojoch je naučiť žiaka elementárnu hru na malý bubon, správne držanie tela, paličiek, pohyb lakt'ov, zápästia a celková uvoľnenosť.
- Pravidelné delenie rytmických hodnôt.
- Dosiahnuť čistotu úderov po stránke rytmickej aj dynamickej.
- Odporúčať žiakovi návštevu koncertov, na ktorých sa predstavuje tento nástroj,
- V 2. ročníku zaradiť do ročníkového plánu minimálne 1 vystúpenie na hudobnej besiedke školy.

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Základy hry na bicej súprave: Striedavé údery s nohami (veľký bubon – hi-hat). Jednoduchá koordinácia rúk s veľkým bubnom - valčík, polka. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).</p> <p>Hra celých, polových, štvrtových, osminových a šestnástinových nôt a dodržiavanie pomlčiek.</p> <p>Etudy v 2/4, 3/4, 4/4 takte. Nácvik a štúdium jednoduchých a dvojitých paradidlov.</p> <p>Hra polovej noty s bodkou.</p> <p>Hra v 4/4, 3/4, 2/4, a 3/8 takte.</p> <p>Základy hry na bicej súprave: Jednoduché rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov.</p>	<p><u>kognitívnej oblasti</u></p> <p>Žiak sa má vedieť plynulo orientovať v notovom zápise, poznať a správne realizovať hodnoty nôt, dokázať rozlišovať hudobné tempá a základne dynamické rozdiely.</p> <p><u>afektívnej oblasti:</u></p> <p>Žiak má prebudiť cit pre rytmus, melódiu. Má dbať o základne návyky ako- pozdrav, čisté ruky, ostrihané nechty, čistenie nástroja, prezuvky, dochvilnosť...</p> <p><u>psychomotorickej oblasti</u></p> <p>Rozvoj technickej vyspelosti a zvládnutie dynamických odtieňov v strednom tempe.</p> <p>Základné osvojenie si návykov pri hraní – správny posed, správne držanie paličiek, uvoľňovanie rúk počas hrania. Prirodzeným spôsobom, primerane veku pestovať rytmické cítenie, v prípade šikovnejších žiakov aj agogické cítenie.</p>	<p>Poznajú základy správneho používania hracieho aparátu: základné údery, striedavé údery, vedia uplatniť elementárnu jednoduchú koordináciu rúk a nôh, demonštrujú svoje hudobné dispozície: vedia striedať štvrtové a osminové noty, vedia hudobne vyjadriť rozdiel medzi valčíkom a polkou, vedia sa orientovať v pohybe melódie.</p> <p><i>Hra na malom bubne:</i> Jozef Tuzar: 1 etuda pre malý bubon, hra z nôt.</p> <p>Základy hry na bicej súprave: valčík, polka.</p> <p>Verejnú vystúpenie najmenej 1x v rámci polroka..</p>

UČEBNICE, HUDOBNÝ MATERIÁL, DIDAKTICKÁ TECHNIKA...

P. a J. Šprunk:	Bicie nástroje
E. Keune:	Schlaginstrumente – Kaine tromel
J. Tuzar:	Etudy pre malý bubon
R. Knauer:	Škola pre malý bubon

3. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

UČEBNÝ PLÁN: č. 7

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

CIELE

- Cieľom predmetu hry na bicie nástroje je rozvoj technickej zručnosti, vyváženosti rúk, smerujúcej k zvládnutiu základných dynamických odtiňov v strednom tempe. Dosiagnúť čistotu úderov po stránke dynamickej a rytmickej.
- Rozvíjať schopnosť žiaka uzatvárať študijné prvky do širších celkov. Špecifikovať nápaditosť a improvizáciu v rôznych žánroch a typoch hudobnej formy a dôrazom na štýlovosť..
- Príležitostným hraním dvojhlasu vzbudiť u žiaka záujem o hru v komorných zoskupeniach v ďalších ročníkoch.
- V 3. ročníku zaradiť do ročníkového plánu minimálne 2x vystúpenie na hudobnej besiedke školy.

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Základy hry na malom bubne: Hra vyrovnaných striedavých a opakovaných úderov. Dynamické rozlíšenie mf – f. Hra zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8 a 6/8 takte. Hra polovej a štvrtovej noty s bodkou. Spájanie párneho a nepárne delenie doby (osminové noty a trioly). Základy hry na bicej súprave: Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov. Striedavé údery nohami (veľký bubon – hi-hat). Kombinovaná koordinácia rúk s veľkým bubnom jednoduché osminové variácie beatového</p>	<p><u>kognitívnej oblasti</u> Žiak sa má vedieť plynulo orientovať v notovom zápise, poznať a správne realizovať hodnoty nôt, dokázať rozlišovať hudobné tempá a dynamické rozdiely, Má vedieť rozlíšiť štýlovosť a charakter interpretovaných skladieb.</p> <p><u>afektívnej oblasti:</u> Žiak má preukázať cit pre rytmus, melódiu. Má dodržiavať základne sociálne návyky ako- pozdrav, čisté ruky, ostrihané nechty, čistenie</p>	<p>Poznajú základy správneho používania hracieho aparátu: základné údery, striedavé údery, vedia uplatniť elementárnu jednoduchú koordináciu rúk a nôh, demonštrujú svoje hudobné dispozície: vedia striedať štvrtové a osminové noty, vedia hudobne vyjadriť rozdiel medzi valčíkom a polkou, vedia sa orientovať v pohybe melódie.</p> <p><i>Hra na malom bubne:</i> Jozef Tuzar: 1 etuda pre malý bubon, hra z nôt.</p> <p>Základy hry na bicej súprave: valčík, polka.</p> <p>Verejné vystúpenie najmenej 1x</p>

sprievodu a jednoduchý slow-rock. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač). Nácvik jednoduchých a dvojitých paradidlov v rozdielnych tempách + trojitý paradidel. Cvičenia s akcentmi pri pravidelnom delení doby. Nácvik tlakového víru.	nástroja, prezuvky, dochvilnosť... <u>psychomotorickej oblasti</u> Rozvoj technickej vyspelosti v súlade s obsahom, správny posed pri hraní, oboznámenie sa s viacerými druhmi bicích nástrojov (prechody v rámci súpravy, činely a pod).	v rámci polroka..
--	---	-------------------

UČEBNICE, HUDOBNÝ MATERIÁL, DIDAKTICKÁ TECHNIKA...

P. a J. Šprunk:	Bicie nástroje
E. Keune:	Schlaginstrumente – Kaine tromel
J. Tuzar:	Etudy pre malý bubon
R. Knauer:	Škola pre malý bubon

4. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

UČEBNÝ PLÁN: č. 7

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

CIELE

- Cieľom predmetu hry na bicie nástroje je rozvoj technickej zručnosti, vyváženosti rúk, smerujúcej k zvládnutiu základných dynamických odtieňov v strednom tempe. Dosiagnuť čistotu úderov po stránke dynamickej a rytmickej.
- Rozvíjať schopnosť žiaka uzatvárať študijné prvky do širších celkov. Špecifikovať nápaditosť a improvizáciu v rôznych žánroch a typoch hudobnej formy a dôrazom na štýlovosť..
- Príležitostným hraním dvojhlasu vzbudiť u žiaka záujem o hru v komorných zoskupeniach v ďalších ročníkoch.
- V 4. ročníku zaradiť do ročníkového plánu minimálne 2x vystúpenie na hudobnej besiedke školy.
- Pripraviť žiaka na menšie absolventské skúšky, príp. absolventský výkon.

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Základy hry na malom bubne: Hra vyrovnaných striedavých a opakovaných úderov. Dynamické rozlíšenie mf – f. Hra zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8 a 6/8 takte. Hra polovej a štvrtovej noty s bodkou. Spájanie párneho a nepárne delenie doby (osminové noty a trioly). Základy hry na bicej súprave: Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov. Striedavé údery nohami (veľký bubon – hi-hat). Kombinovaná koordinácia rúk s veľkým bubnom jednoduché osminové variácie beatového sprievodu a jednoduchý slow-rock. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač). Nácvik jednoduchých a dvojitých paradidlov v rozdielnych tempách + trojitý paradidel.</p> <p>Cvičenia s akcentmi pri pravidelnom delení doby. Nácvik tlakového víru.</p>	<p><u>kognitívnej oblasti</u></p> <p>Žiak sa má vedieť plynulo orientovať v notovom zápise, poznať a správne realizovať hodnoty nôt, dokázať rozlišovať hudobné tempá a dynamické rozdiely, Má vedieť rozlíšiť štylovosť a charakter interpretovaných skladieb.</p> <p><u>afektívnej oblasti:</u></p> <p>Žiak má preukázať cit pre rytmus, melódiu. Má dodržiavať základne sociálne návyky ako- pozdrav, čisté ruky, ostrihané nechty, čistenie nástroja, prezuvky, dochvilnosť...</p> <p><u>psychomotorickej oblasti</u></p> <p>Rozvoj technickej vyspelosti v súlade s obsahom, správny posed pri hraní, oboznámenie sa s viacerými druhmi bicích nástrojov (prechody v rámci súpravy, činely a pod).</p>	<p>Záverečná skúška – obsah:</p> <p><i>Hra na súprave bicích nástrojov:</i></p> <p>1 etuda alebo vlastná improvizácia</p> <p><i>Hra na malom bubne:</i> 1 etuda pre malý bubon</p> <p>(Jozef Tuzar: výber), hra z nôt.</p>

UČEBNICE, HUDOBNÝ MATERIÁL, DIDAKTICKÁ TECHNIKA...

- P. a J. Šprunk: Bicie nástroje
 E. Keune: Schlaginstrumente – Kaine tromel
 J. Tuzar: Etudy pre malý bubon
 R. Knauer: Škola pre malý bubon

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v učebných osnovách, slúži k základnej orientácii učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

1. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

UČEBNÝ PLÁN: č. 7

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

U žiaka, ktorý postúpi do 2.časti nižšieho umeleckého vzdelávania, je predpoklad, že by mal mať zabsolvovaný primárny stupeň umeleckého vzdelávania hry na bicích nástrojoch. V nižšom sekundárnom umeleckom vzdelávaní nadobudnuté kompetencie rozvíja.

CIELE

- Cieľom predmetu hra na bicích nástrojoch je rozvíjať rytmické cítenie, pocit istoty a kultúru prejavu.
- Rozširovať dynamickú škálu od pp-ff.
- Nácvik cvičení v rôznych tempách.
- Odporúčať žiakovi návštevu koncertov, na ktorých sa predstavuje tento nástroj.
- Zaradiť do ročníkového plánu minimálne 2 vystúpenia na hudobnej besiedke školy.

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Hra na bicej súprave: Striedavé údery s nohami (veľký bubon – hi-hat). Koordinácia rúk s veľkým bubnom - valčík, polka. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).</p> <p>Delenie doby na dve, tri, štyri a šesť nižších hodnôt.</p> <p>Hra 2 pólových a osminových taktov.</p> <p>Paradidlové cvičenia.</p> <p>Bodkovaný rytmus, pravidelné a nepravidelné delenie doby.</p> <p>Rozkladové cvičenia</p>	<p><u>kognitívnej oblasti</u></p> <p>Žiak sa má vedieť plynulo orientovať v notovom zápise, poznať a správne realizovať hodnoty nôt, dokázať rozlišovať hudobné tempá a základne dynamické rozdiely. Správne deliť doby.</p> <p><u>afektívnej oblasti:</u></p> <p>Žiak má prebudiť cit pre rytmus, melódiu. Má dbať o základne návyky ako- pozdrav, čisté ruky, ostrihané nechty, čistenie nástroja, prezuvky, dochvilnosť...</p> <p><u>psychomotorickej oblasti</u></p> <p>Rozvoj technickej vyspelosti a zvládnutie dynamických odtieňov v rýchlejšom</p>	<p>Správne používanie hracieho aparátu: základné údery, striedavé údery, vedia uplatniť koordináciu rúk a nôh, demonštrujú svoje hudobné dispozície: vedia striedať rôzne hodnoty nôt, vedia hudobne vyjadriť rozdiel medzi valčíkom a polkou príp. inými hud. žánrami, vedia sa orientovať</p>

s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov+hi-hat).	tempe. Základné osvojenie si návykov pri hraní – správny posed, správne držanie paličiek, uvoľňovanie rúk počas hrania. Prirodzeným spôsobom, primerane veku pestovať rytmické cítenie, pocit istoty a kultúru prejavu, v prípade šikovnejších žiakov aj agogické cítenie.	v pohybe melódie. <i>Hra na malom bubne: Jozef Tuzar: 1 etuda pre malý bubon hra z nôt.</i> Verejné vystúpenie najmenej 2x v rámci polroka..
---	---	--

UČEBNICE, HUDOBNÝ MATERIÁL, DIDAKTICKÁ TECHNIKA...

P. a J. Šprunk:	Bicie nástroje
E. Keune:	Schlaginstrumente – Kaine trommel
J. Tuzar:	Etudy pre malý bubon
R. Knauer:	Škola pre malý bubon

2. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

UČEBNÝ PLÁN: č. 7

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

CIELE

- Cieľom predmetu hry na bicie nástroje je rozvoj technickej zručnosti, vyváženosti rúk, smerujúcej k zvládnutiu základných dynamických odtieňov v rýchlejšom tempe. Dosiagnuť čistotu úderov po stránke dynamickej a rytmickej.
- Zosúladiť požiadavky a možnosti žiakov individuálnym prístupom
- Rozvíjať schopnosť žiaka uzatvárať študijné prvky do širších celkov. Špecifikovať nápaditosť a improvizáciu v rôznych žánroch a typoch hudobnej formy a dôrazom na štýlovosť.
- V 2. ročníku zaradiť do ročníkového plánu minimálne 2x vystúpenie na hudobnej besiedke školy.

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Hra na bicej súprave: Striedavé údery s nohami (veľký bubon – hi-hat). Koordinácia rúk s veľkým bubnom - valčík, polka. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).</p> <p>Delenie doby na dve, tri, štyri a šesť nižších hodnôt.</p> <p>Hra 2 pólových a osminových taktov.</p> <p>Paradidlové cvičenia – jednoduché, dvojité, trojité.</p> <p>Bodkovaný rytmus, pravidelné a nepravidelné delenie doby.</p> <p>Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov+ hi-hat). Nácvik tlakového výru.</p>	<p><u>kognitívnej oblasti</u></p> <p>Žiak sa má vedieť plynulo orientovať v notovom zápise, poznať a správne realizovať hodnoty nôt, dokázať rozlišovať hudobné tempá a základne dynamické rozdiely. Správne deliť doby.</p> <p><u>afektívnej oblasti:</u></p> <p>Žiak má prebudiť cit pre rytmus, melódiu. Má dbať o základne návyky ako- pozdrav, čisté ruky, ostrihané nechty, čistenie nástroja, prezuvky, dochvilnosť...</p> <p><u>psychomotorickej oblasti</u></p> <p>Rozvoj technickej vyspelosti a zvládnutie dynamických odtieňov v rýchlejšom tempe.</p> <p>Základné osvojenie si návykov pri hraní – správny posed, správne držanie paličiek, uvoľňovanie rúk počas hrania. Prirodzeným spôsobom, primerane veku pestovať rytmické cítenie, pocit istoty a kultúru prejavu, v prípade šikovnejších žiakov aj agogické cítenie.</p>	<p>Správne používanie hracieho aparátu: základné údery, striedavé údery, vedia uplatniť koordináciu rúk a nôh, demonštrujú svoje hudobné dispozície: vedia striedať rôzne hodnoty nôt, vedia hudobne vyjadriť rozdiel medzi valčíkom a polkou príp. inými hud. žánrami, vedia sa orientovať v pohybe melódie. Hra tlakového víru.</p> <p><i>Hra na malom bubne: Jozef Tuzar: 1 etuda pre malý bubon hra z nôt.</i></p> <p>Verejné vystúpenie najmenej 2x v rámci polroka..</p>

UČEBNICE, HUDOBNÝ MATERIÁL, DIDAKTICKÁ TECHNIKA...

P. a J. Šprunk:	Bicie nástroje
E. Keune:	Schlaginstrumente – Kaine trommel
J. Tuzar:	Etudy pre malý bubon
R. Knauer:	Škola pre malý bubon

3. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

UČEBNÝ PLÁN: č. 7

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

CIELE

- Cieľom predmetu hry na bicie nástroje je rozvoj doposiaľ dosiahnutej technickej zručnosti, vyváženosti rúk, smerujúcej k zvládnutiu základných dynamických odtieňov v rýchlejšom tempe. Dosiahnuť čistotu úderov po stránke dynamickej a rytmickej.
- Zosúladiť požiadavky a možnosti žiakov individuálnym prístupom
- Rozvíjať schopnosť žiaka, uzatvárať študijné prvky do širších celkov. Špecifikovať nápaditosť a improvizáciu v rôznych žánroch a typoch hudobnej formy a dôrazom na štýlovosť.
- V 3. ročníku zaradiť do ročníkového plánu minimálne 2x vystúpenie na hudobnej besiedke školy.

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Hra na bicej súprave: Striedavé údery s nohami (veľký bubon – hi-hat). Koordinácia rúk s veľkým bubnom - valčík, polka. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).</p> <p>Delenie doby na dve, tri, štyri a šesť nižších hodnôt.</p> <p>Hra 2 pólových a osminových taktov.</p> <p>Paradidlové cvičenia – jednoduché, dvojité, trojité.</p> <p>Etudy s použitím vírov. Bodkovaný rytmus, pravidelné a nepravidelné delenie doby.</p> <p>Zoznámenie sa s rôznymi bicími nástrojmi: claves bonga, cow – bell, maracas,</p>	<p><u>kognitívnej oblasti</u></p> <p>Žiak sa má vedieť plynulo orientovať v notovom zápise, poznať a správne realizovať hodnoty nôt, dokázať rozlišovať hudobné tempá a základne dynamické rozdiely. Správne deliť doby.</p> <p><u>afektívnej oblasti:</u></p> <p>Žiak má prebudiť cit pre rytmus, melódiu. Má dbať o základne návyky ako- pozdrav, čisté ruky, ostrihané nechty, čistenie nástroja, prezuvky, dochvíľnosť...</p> <p><u>psychomotorickej oblasti</u></p> <p>Rozvoj technickej vyspelosti a zvládnutie dynamických odtieňov aj v rýchлом tempe.</p> <p>Základné osvojenie si návykov pri</p>	<p>Správne používanie hracieho aparátu: základné údery, striedavé údery, vedia uplatniť koordináciu rúk a nôh, demonštrujú svoje hudobné dispozície: vedia striedať rôzne hodnoty nôt, vedia hudobne vyjadriť rozdiel medzi valčíkom a polkou príp. inými hud. žánrami, vedia sa orientovať v pohybe melódie. Hra tlakového víru s použitím aj v cvičeniach a prednesoch.</p> <p>Jozef Tuzar: 1 etuda pre malý bubon hra z nôt.</p> <p>Skladba so sprievodným CD.</p> <p>Verejné vystúpenie najmenej 2x v rámci polroka..</p>

tamburína, tom-tom a iné. Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov+hi-hat. Nácvik tlakového výru.	hraní – správny posed, správne držanie paličiek, uvoľňovanie rúk počas hrania. Prirodzeným spôsobom, primerane veku pestovať rytmické cítenie, pocit istoty a kultúru prejavu, v prípade šikovnejších žiakov aj agogické cítenie.	
--	---	--

UČEBNICE, HUDOBNÝ MATERIÁL, DIDAKTICKÁ TECHNIKA...

P. a J. Šprunk:	Bicie nástroje
E. Keune:	Schlaginstrumente – Kaine trommel
J. Tuzar:	Etudy pre malý bubon
R. Knauer:	Škola pre malý bubon

4. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

UČEBNÝ PLÁN: č. 7

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

CIELE

- Cieľom predmetu hry na bicie nástroje je zosúladiť požiadavky a možnosti žiakov individuálnym prístupom.
- rozvoj technickej zručnosti, vyváženosti rúk, smerujúcej k zvládnutiu základných dynamických odtieňov v rýchlejšom tempe. Dosiahnuť čistotu úderov po stránke dynamickej a rytmickej.
- Rozvíjať schopnosť žiaka uzatvárať študijné prvky do širších celkov. Špecifikovať nápaditosť a improvizáciu v rôznych žánroch a typoch hudobnej formy a dôrazom na štýlovosť.
- Zamerať sa na odstránenie pretrvávajúcich nedostatkov a pripraviť žiakov na plynulý prechod na štúdium II. Stupňa.
- V 4. ročníku zaradiť do ročníkového plánu minimálne 2x vystúpenie na hudobnej besiedke školy.
- Žiak na konci 4. Ročníka vykoná absolventské skúšky, vystúpi na absolventskom koncerte, a tým ukončí nižšie sekundárne vzdelávanie.

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Hra na bicej súprave: Striedavé údery s nohami (veľký bubon – hi-hat). Koordinácia rúk s veľkým bubnom - valčík, polka. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).</p> <p>Delenie doby na dve, tri, štyri a šesť nižších hodnôt.</p> <p>Hra 2 pólových a osminových taktov.</p> <p>Paradidlové cvičenia – jednoduché, dvojité, trojité.</p> <p>Etudy s použitím vírov. Bodkovaný rytmus, pravidelné a nepravidelné delenie doby.</p> <p>Zoznámenie sa s rôznymi bicími nástrojmi: claves bonga, cow – bell, maracas, tamburína, tom-tom a iné.</p> <p>Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov+ hi-hat.</p>	<p><u>kognitívnej oblasti</u></p> <p>Žiak sa má vedieť plynulo orientovať v notovom zápise, poznať a správne realizovať hodnoty nôt, dokázať rozlišovať hudobné tempá a základne dynamické rozdiely. Správne deliť doby.</p> <p><u>afektívnej oblasti:</u></p> <p>Žiak má prebudiť cit pre rytmus, melódiu. Má dbať o základne návyky ako- pozdrav, čisté ruky, ostrihané nechty, čistenie nástroja, prezuvky, dochvilnosť...</p> <p><u>psychomotorickej oblasti</u></p> <p>Rozvoj technickej vyspelosti a zvládnutie dynamických odtieňov aj v rýchлом tempe.</p> <p>Základné osvojenie si návykov pri hraní – správny posed, správne držanie paličiek, uvoľňovanie rúk počas hrania. Prirodzeným spôsobom, primerane veku pestovať rytmické cítenie, pocit istoty a kultúru prejavu, v prípade šikovnejších žiakov aj agogické cítenie.</p>	<p>Správne používanie hracieho aparátu: základné údery, striedavé údery, vedia uplatniť koordináciu rúk a nôh, demonštrujú svoje hudobné dispozície: vedia striedať rôzne hodnoty nôt, vedia hudobne vyjadriť rozdiel medzi valčíkom a polkou príp. inými hud. žánrami, vedia sa orientovať v pohybe melódie. Hra tlakového víru s použitím aj v cvičeniach a prednesoch.</p> <p>Jozef Tuzar: 1 etuda pre malý bubon hra z nôt.</p> <p>Skladba so sprievodom CD.</p> <p>Verejné vystúpenie najmenej 2x v rámci polroka..</p> <p>Vystúpenie na Absolventskom koncerte.</p>

UČEBNICE, HUDOBNÝ MATERIÁL, DIDAKTICKÁ TECHNIKA...

P. a J. Šprunk:	Bicie nástroje
E. Keune:	Schlaginstrumente – Kaine trommel
J. Tuzar:	Etudy pre malý bubon
R. Knauer:	Škola pre malý bubon

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v učebných osnovách, slúži k základnej orientácii učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

II. stupeň základného štúdia

Hudobný odbor:

Študijné zameranie

HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

1. ročník II. stupňa základného štúdia

UČEBNÝ PLÁN: č. 20

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Žiaci druhého stupňa sa môžu špecializovať podľa individuálnych nástrojových a žánrových preferencií, na hru na malom bubne, bicej súprave, perkusiách, melodických bicích nástrojoch, alebo pokračovať v štúdiu so širokým obsahom vzdelávania, čo sa zohľadní v individuálnych študijných plánoch

CIELE

- Cieľom predmetu hry na bicie nástroje je zosúladiť požiadavky a možnosti žiakov individuálnym prístupom.
- rozvoj technickej zručnosti, vyváženosti rúk, smerujúcej k zvládnutiu základných dynamických odtieňov v rýchlom tempe. Dosiahnuť čistotu úderov po stránke dynamickej a rytmickej.
- Rozvíjať schopnosť žiaka uzatvárať študijné prvky do širších celkov. Špecifikovať nápaditosť a improvizáciu v rôznych žánroch a typoch hudobnej formy a dôrazom na štýlovosť.
- V 1. ročníku zaradiť do ročníkového plánu minimálne 2x vystúpenie na hudobnej besiedke či iných vystúpeniach školy.
- Žiak sa zameriava na komornú či súborovú či orchestrálnu hru na nástroji.

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Prstová technika. Hra zdvojených úderov. Technika tlakového vírenia. Hra jednoduchého prírazu. Hra akcentov v párnom delení. Hra paradiddlov RLLR LLLL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR. Hra zo zápisu celých, polových, štvrt'ových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8 a 6/8 takte. Spájanie párneho a nepárne delenia doby (osminové noty, trioly, šestnástinové noty). Hra polovej a štvrt'ovej noty s bodkou. Dynamické rozlíšenie p, mf, f. Hra na bicej súprave: Jednoduchá a základná kombinovaná koordinácie celého hracieho aparátu, rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov. Striedavé údery s nohami (veľký bubon – hi-hat). Variácie beatového sprievodu a slow-rocku, základné znaky širšej palety štandardných rytmov. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač). Hra na perkusiách: Realizácia motorického rytmu a prízvukov. Paradidlové cvičenia – jednoduché, dvojité, trojité.</p> <p>Etudy s použitím vírov. Bodkovaný rytmus, pravidelné a nepravidelné delenie doby.</p> <p>Zoznámenie sa s rôznymi</p>	<p><u>kognitívnej oblasti</u></p> <p>Žiak sa má vedieť plynulo orientovať v notovom zápise, poznať a správne realizovať hodnoty nôt, dokázať rozlišovať hudobné tempá a základne dynamické rozdiely. Správne deliť doby.</p> <p><u>afektívnej oblasti:</u></p> <p>Žiak má prebudiť cit pre rytmus, melódiu. Má dbať o základne návyky ako- pozdrav, čisté ruky, ostrihané nechty, čistenie nástroja, prezuvky, dochvilnosť...</p> <p><u>psychomotorickej oblasti</u></p> <p>Rozvoj technickej vyspelosti a zvládnutie dynamických odtieňov aj v rýchlom tempe.</p> <p>Základné osvojenie si návykov pri hraní – správny posed, správne držanie paličiek, uvoľňovanie rúk počas hrania. Prirodzeným spôsobom, primerane veku pestovať rytmické cítenie, pocit istoty a kultúru prejavu, v prípade šikovnejších žiakov aj agogické cítenie.</p>	<p>Správne používanie hracieho aparátu: základné údery, striedavé údery, vedia uplatniť koordináciu rúk a nôh, demonštrujú svoje hudobné dispozície: vedia striedať rôzne hodnoty nôt, vedia hudobne vyjadriť rozdiel medzi valčíkom a polkou príp. inými hud. žánrami, vedia sa orientovať v pohybe melódie. Hra tlakového víru s použitím aj v cvičeniach a prednesoch.</p> <p>Ovládajú základnú pedálovú techniku, rozkladovú koordináciu celého hracieho aparátu, základné varianty beatového sprievodu, slow-rocku a poznajú základné znaky širšej palety rytmov.</p> <p>Jozef Tuzar: 1 etuda pre malý bubon hra z nôt.</p> <p>Ovládajú základy správneho používania hracieho aparátu: hru zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov, tlakové vírenie s dynamickým rozlíšením p-mf-f,</p> <p>Skladba so sprievodom CD.</p> <p>Verejné vystúpenie najmenej 2x v rámci polroka..</p>

bicími nástrojmi: claves bonga, cow – bell, maracas, tamburína, tom-tom a iné. Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov+ hi-hat. Artikulácia – otvorené a tlmené údery.		
---	--	--

UČEBNICE, HUDOBNÝ MATERIÁL, DIDAKTICKÁ TECHNIKA...

P. a J. Šprunk:	Bicie nástroje
E. Keune:	Schlaginstrumente – Kaine trommel
J. Tuzar:	Etudy pre malý bubon
R. Knauer:	Škola pre malý bubon
M. Veselý:	Základy hry na bicie nástroje
M. Veselý:	Škola hry na bicie nástroje

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v učebných osnovách, slúži k základnej orientácii učiteľa a je možné variovat' študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

2. ročník II. stupňa základného štúdia

UČEBNÝ PLÁN: č. 20

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Žiaci druhého stupňa sa môžu špecializovať podľa individuálnych nástrojových a žánrových preferencií, na hru na malom bubne, bicej súprave, perkusiách, melodických bicích nástrojoch, alebo pokračovať v štúdiu so širokým obsahom vzdelávania, čo sa zohľadní v individuálnych študijných plánoch

CIELE

- Cieľom predmetu hry na bicie nástroje je zosúladiť požiadavky a možnosti žiakov individuálnym prístupom.
- rozvoj technickej zručnosti, vyváženosti rúk, smerujúcej k zvládnutiu základných dynamických odtieňov v rýchlom tempe. Dosiahnuť čistotu úderov po stránke dynamickej a rytmickej.
- Rozvíjať schopnosť žiaka uzatvárať študijné prvky do širších celkov. Špecifikovať nápaditosť a improvizáciu v rôznych žánroch a typoch hudobnej formy a dôrazom na štýlovosť.
- V 2. ročníku zaradiť do ročníkového plánu minimálne 2x vystúpenie na hudobnej besiedke či iných vystúpeniach školy.
- Žiak sa zameriava na komornú či súborovú či orchestrálnu hru na nástroji.

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
Prstová technika. Hra zdvojených úderov. Technika tlakového vírenia. Hra jednoduchého prírazu. Hra akcentov v párnom delení. Hra paradiddlov RLRR LRL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR. Hra zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8 a 6/8 takte. Spájanie párneho a nepárne delenia doby	<u>kognitívnej oblasti</u> Žiak sa má vedieť plynulo orientovať v notovom zápise, poznať a správne realizovať hodnoty nôt, dokázať rozlišovať hudobné tempá a základne dynamické rozdiely. Správne deliť doby.	Správne používanie hracieho aparátu: základné údery, striedavé údery, vedia uplatniť koordináciu rúk a nôh, demonštrujú svoje hudobné dispozície: vedia striedať rôzne hodnoty nôt, vedia hudobne vyjadriť rozdiel medzi valčíkom a polkou príp. inými hud. žánrami, vedia sa orientovať v pohybe melódie. Hra tlakového víru s použitím aj v cvičeniach

<p>(osminové noty, trioly, šestnásťtinové noty). Hra polovej a štvrt'ovej noty s bodkou. Dynamické rozlíšenie p, mf, f. Hra na bicej súprave: Jednoduchá a základná kombinovaná koordinácie celého hracieho aparátu, rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov. Striedavé údery s nohami (veľký bubon – hi-hat). Variácie beatového sprievodu a slow-rocku, základné znaky širšej palety štandardných rytmov. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač). Hra na perkusiách: Realizácia motorického rytmu a prízvukov. Paradidlové cvičenia – jednoduché, dvojité, trojité. Etudy s použitím vírov. Bodkovaný rytmus, pravidelné a nepravidelné delenie doby. Zoznámenie sa s rôznymi bicími nástrojmi: claves bonga, cow – bell, maracas, tamburína, tom-tom a iné. Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov+ hi-hat. Artikulácia – otvorené a tlmené údery.</p>	<p><u>afektívnej oblasti:</u> Žiak má prebudíť cit pre rytmus, melódiu. Má dbať o základne návyky ako- pozdrav, čisté ruky, ostrihané nechty, čistenie nástroja, prezuvky, dochvilnosť... <u>psychomotorickej oblasti</u> Rozvoj technickej vyspelosti a zvládnutie dynamických odtieňov aj v rýchlom tempe. Základné osvojenie si návykov pri hraní – správny posed, správne držanie paličiek, uvoľňovanie rúk počas hrania. Prirodzeným spôsobom, primerane veku pestovať rytmické cítenie, pocit istoty a kultúru prejavu, v prípade šikovnejších žiakov aj agogické cítenie.</p>	<p>a prednesoch. Ovládajú základnú pedálovú techniku, rozkladovú koordináciu celého hracieho aparátu, základné varianty beatového sprievodu, slow-rocku a poznajú základné znaky širšej palety rytmov. Jozef Tuzar: 1 etuda pre malý bubon hra z nôt. Ovládajú základy správneho používania hracieho aparátu: hru zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov, tlakové vírenie s dynamickým rozlíšením p-mf-f, Skladba so sprievodom CD. hra na xylofóne so sprievodom klavíra Verejné vystúpenie najmenej 2x v rámci polroka..</p>
---	--	--

UČEBNICE, HUDOBNÝ MATERIÁL, UČEBNÉ POMÔCKY, DIDAKTICKÁ TECHNIKA...

P. a J. Šprunk:	Bicie nástroje
E. Keune:	Schlaginstrumente – Kaine trommel
J. Tuzar:	Etudy pre malý bubon
R. Knauer:	Škola pre malý bubon
M. Veselý:	Základy hry na bicie nástroje
M. Veselý:	Škola hry na bicie nástroje
Prednesy určené pre flautu – hra sa xylofóne	

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v učebných osnovách, slúži k základnej orientácii učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

3. ročník II. stupňa základného štúdia

UČEBNÝ PLÁN: č. 20

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Žiaci druhého stupňa sa môžu špecializovať podľa individuálnych nástrojových a žánrových preferencií, na hru na malom bubne, bicej súprave, perkusiách, melodických bicích nástrojoch, alebo pokračovať v štúdiu so širokým obsahom vzdelávania, čo sa zohľadní v individuálnych študijných plánoch

CIELE

- Cieľom predmetu hry na bicie nástroje je zosúladiť požiadavky a možnosti žiakov individuálnym prístupom.
- rozvoj technickej zručnosti, vyváženosti rúk, smerujúcej k zvládnutiu základných dynamických odtieňov v rýchlom tempe. Dosiahnuť čistotu úderov po stránke dynamickej a rytmickej.
- Rozvíjať schopnosť žiaka uzatvárať študijné prvky do širších celkov. Špecifikovať nápaditosť a improvizáciu v rôznych žánroch a typoch hudobnej formy a dôrazom na štýlovosť.
- V 3. ročníku zaradiť do ročníkového plánu minimálne 2x vystúpenie na hudobnej besiedke či iných vystúpeniach školy.
- Žiak sa zameriava na komornú či súborovú či orchestrálnu hru na nástroji – či už súpravu alebo xylofón.

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
Prstová technika. Hra zdvojených úderov. Technika tlakového vírenia. Hra jednoduchého prírazu. Hra akcentov v párnom delení. Hra paradiddlov RLRR LRL, RRLR LLRL, RLLR	<u>kognitívnej oblasti</u> Žiak sa má vedieť plynulo orientovať v notovom zápise, poznať a správne realizovať hodnoty nôt, dokázať rozlišovať hudobné tempá	Správne používanie hracieho aparátu: základné údery, striedavé údery, vedia uplatniť koordináciu rúk a nôh, demonštrujú svoje hudobné dispozície: vedia striedať rôzne hodnoty nôt, vedia

<p>LRRL, RLRL LRLR. Hra zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8 a 6/8 takte. Spájanie párneho a nepárne delenia doby (osminové noty, trioly, šestnástinové noty). Hra polovej a štvrtovej noty s bodkou. Dynamické rozlíšenie p, mf, f. Hra na bicej súprave: Jednoduchá a základná kombinovaná koordinácie celého hracieho aparátu, rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov. Striedavé údery s nohami (veľký bubon – hi-hat). Variácie beatového sprievodu a slow-rocku, základné znaky širšej palety štandardných rytmov. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač). Hra na perkusiách: Realizácia motorického rytmu a prízvukov. Paradidlové cvičenia – jednoduché, dvojité, trojité. Etudy s použitím vírov. Bodkovaný rytmus, pravidelné a nepravidelné delenie doby. Zoznámenie sa s rôznymi bicími nástrojmi: claves bongas, cow – bell, maracas, tamburína, tom-tom a iné. Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov+ hi-hat. Artikulácia – otvorené a tlmené údery. Hra na xylofóne</p>	<p>a základne dynamické rozdiely. Správne deliť doby. <u>afektívnej oblasti</u>: Žiak má prebudiť cit pre rytmus, melódiu. Má dbať o základne návyky ako- pozdrav, čisté ruky, ostrihané nechty, čistenie nástroja, prezuvky, dochvilnosť... <u>psychomotorickej oblasti</u> Rozvoj technickej vyspelosti a zvládnutie dynamických odtieňov aj v rýchlom tempe. Základné osvojenie si návykov pri hraní – správny posed, správne držanie paličiek, uvoľňovanie rúk počas hrania. Prirodzeným spôsobom, primerane veku pestovať rytmické cítenie, pocit istoty a kultúru prejavu, v prípade šikovnejších žiakov aj agogické cítenie.</p>	<p>hudobne vyjadriť rozdiel medzi valčíkom a polkou príp. inými hud. žánrami, vedia sa orientovať v pohybe melódie. Hra tlakového víru s použitím aj v cvičeniach a prednesoch.</p> <p>Ovládajú základnú pedálovú techniku, rozkladovú koordináciu celého hracieho aparátu, základné varianty beatového sprievodu, slow-rocku a poznajú základné znaky širšej palety rytmov.</p> <p>Jozef Tuzar/ príp. iný skladateľ/: 1 etuda pre malý bubon hra z nôt. Ovládajú základy správneho používania hracieho aparátu: hru zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov, tlakové vírenie s dynamickým rozlíšením p-mf-f,</p> <p>Hra na xylofóne – stupnice, etudy, prednes so sprievodom klavíra Verejný vystúpenie najmenej 2x v rámci polroka..</p>
--	---	--

UČEBNICE, HUDOBNÝ MATERIÁL, DIDAKTICKÁ TECHNIKA...

P. a J. Šprunk:	Bicie nástroje
E. Keune:	Schlaginstrumente – Kaine trommel
J. Tuzar:	Etudy pre malý bubon
R. Knauer:	Škola pre malý bubon
Schenzer:	výber etúd
M. Veselý:	Škola hry na bicie nástroje
etudy: I. Kopáčik –	pre hru na flautu
Prednesy určené pre flautu –	hra sa xylofóne

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v učebných osnovách, slúži k základnej orientácii učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

4. ročník II. stupňa základného štúdia

UČEBNÝ PLÁN: č. 20

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Žiaci druhého stupňa sa môžu špecializovať podľa individuálnych nástrojových a žánrových preferencií, na hru na malom bubne, bicej súprave, perkusiách, melodických bicích nástrojoch, alebo pokračovať v štúdiu so širokým obsahom vzdelávania, čo sa zohľadní v individuálnych študijných plánoch

CIELE

- Cieľom predmetu hry na bicie nástroje je zosúladiť požiadavky a možnosti žiakov individuálnym prístupom.
- rozvoj technickej zručnosti, vyváženosti rúk, smerujúcej k zvládnutiu základných dynamických odtieňov v rýchлом tempe. Dosiahnuť čistotu úderov po stránke dynamickej a rytmickej.
- Rozvíjať schopnosť žiaka uzatvárať študijné prvky do širších celkov. Špecifikovať nápaditosť a improvizáciu v rôznych žánroch a typoch hudobnej formy a dôrazom na štýlovosť.
- V 4. ročníku zaradiť do ročníkového plánu minimálne 2x vystúpenie na hudobnej besiedke či iných vystúpeniach školy – absolventský koncert.
- Žiak sa zameriava na komornú či súborovú či orchestrálnu hru na nástroji – či už súpravu alebo xylofón.

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>Prstová technika. Hra zdvojených úderov. Technika tlakového vírenia. Hra jednoduchého prírazu. Hra akcentov v párnom delení. Hra paradiddlov RLLR LLLL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR. Hra zo zápisu celých, polových, štvrt'ových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8 a 6/8 takte. Spájanie párneho a nepárne delenia doby (osminové noty, trioly, šestnástinové noty). Hra polovej a štvrt'ovej noty s bodkou. Dynamické rozlíšenie p, mf, f. Hra na bicej súprave: Jednoduchá a základná kombinovaná koordinácie celého hracieho aparátu, rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov. Striedavé údery s nohami (veľký bubon – hi-hat). Variácie beatového sprievodu a slow-rocku, základné znaky širšej palety štandardných rytmov. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač). Hra na perkusiách: Realizácia motorického rytmu a prízvukov. Paradidlové cvičenia – jednoduché, dvojité, trojité.</p> <p>Etudy s použitím vírov. Bodkovaný rytmus, pravidelné a nepravidelné delenie doby.</p>	<p><u>kognitívnej oblasti</u></p> <p>Žiak sa má vedieť plynulo orientovať v notovom zápise, poznať a správne realizovať hodnoty nôt, dokázať rozlišovať hudobné tempá a základne dynamické rozdiely. Správne deliť doby.</p> <p><u>afektívnej oblasti:</u></p> <p>Žiak má prebudiť cit pre rytmus, melódiu. Má dbať o základne návyky ako- pozdrav, čisté ruky, ostrihané nechty, čistenie nástroja, prezuvky, dochvilnosť...</p> <p><u>psychomotorickej oblasti</u></p> <p>Rozvoj technickej vyspelosti a zvládnutie dynamických odtieňov aj v rýchlom tempe.</p> <p>Základné osvojenie si návykov pri hraní – správny posed, správne držanie paličiek, uvoľňovanie rúk počas hrania. Prirodzeným spôsobom, primerane veku pestovať rytmické cítenie, pocit istoty a kultúru prejavu, v prípade šikovnejších žiakov aj agogické cítenie.</p>	<p>Správne používanie hracieho aparátu: základné údery, striedavé údery, vedia uplatniť koordináciu rúk a nôh, demonštrujú svoje hudobné dispozície: vedia striedať rôzne hodnoty nôt, vedia hudobne vyjadriť rozdiel medzi valčíkom a polkou príp. inými hud. žánrami, vedia sa orientovať v pohybe melódie. Hra tlakového víru s použitím aj v cvičeniach a prednesoch.</p> <p>Ovládajú základnú pedálovú techniku, rozkladovú koordináciu celého hracieho aparátu, základné varianty beatového sprievodu, slow-rocku a poznajú základné znaky širšej palety rytmov.</p> <p>Jozef Tuzar prípadne iný klsadateľ: 1 etuda pre malý bubon hra z nôt.</p> <p>Schenzer: výber etúd</p> <p>Ovládajú základy správneho používania hracieho aparátu: hru zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov, tlakové vírenie s dynamickým rozlíšením p-mf-f,</p> <p>Hra na xylofóne – stupnice, etudy, prednes so sprievodom klavíra</p> <p>Verejnú vystúpenie najmenej 2x v rámci polroka..</p> <p>Absolvenský výkon na konci šk. roka.</p>

Zoznámenie sa s rôznymi bicími nástrojmi: claves bonga, cow – bell, maracas, tamburína, tom-tom a iné.		
Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov+ hi-hat.		
Artikulácia – otvorené a tlmené údery.		
Hra na xylofóne		

UČEBNICE, HUDOBNÝ MATERIÁL, DIDAKTICKÁ TECHNIKA...

- P. a J. Šprunk: Bicie nástroje
E. Keune: Schlaginstrumente – Kaine trommel
J. Tuzar: Etudy pre malý bubon
R. Knauer: Škola pre malý bubon
Schenzer: Etudy
M. Veselý: Škola hry na bicie nástroje
etudy: I. Kopáčik – pre hru na flautu
Prednesy určené pre flautu – hra sa xylofóne

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v učebných osnovách, slúži k základnej orientácii učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

Hudobno-výchovný proces

Veľký dôraz treba klásť na čo najefektívnejšiu realizáciu rozvoja muzikality u žiakov (a to predovšetkým zainteresovanosťou, systematickým a plánovitým postupom učiteľa), ďalej na estetickú responzibilitu a rozvíjanie techniky hry.

Používať nasledovné metódy výučby:

slovné metódy:

- monologické (vysvetľovanie, rozprávanie, opis)
- dialogické (rozhovor)
- metóda práce s notovým materiálom

demonštračné metódy:

- demonštrácia, pozorovanie

praktické metódy:

- nácvik pracovných a pohybových činností
- metódy hry

aktivizujúce metódy:

- diskusie pri hľadaní nových riešení
- prípadová metóda (navodenie situácie)
- didaktické hry

fixačné metódy:

- prvotné opakovanie
- praktické opakovanie

klasifikačné metódy:

- klasifikácia
- ústne hodnotenie

Štúdium pre dospelých

Študijné zameranie

HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

1.ročník štúdia pre dospelých

UČEBNÝ PLÁN: č. 20

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

CIELE:

- Vyvolať u žiaka záujem o hudbu a budovať pozitívny vzťah k hudbe.
- Naučiť žiaka vnímať melódiu skladby, rytmus a metrum, čítať jednoduchý notový zápis.
- Naučiť žiaka správne držanie tela za nástrojom, správne držanie paličiek, poloha rúk a nôh.
- Striedavé údery v pomalom tempe
- Predstaviť základné rudimenty single paradiddle a jeho obmeny, dvojité údery, flamy

OBSAH:

správne držanie paličiek pri úderoch, uvoľnenosť rúk, odraz paličiek od blany bubna, správna poloha chodidla na pedáloch, vycentrovaná poloha na bubenickej stoličke, budovanie rytmickej a melodickej predstavivosti

NOTOVÝ MATERIÁL:

Ted Reed: Progressive steps to syncopation for the modern drummer
Dave Vose: Threading
Gary Chaffee: Linear time playing
Gary Chaffee: Time functioning patterns
Jozef Tuzar: Etudy pro malý buben
G.L.Stone : Stick control for modern drummer
Prednesové skladby: Queen-We will rock you
The Beatles : Ob-la-di, ob-la-da
Metallica –Nothing else matters

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiak je schopný pomenovať inštrument ktorý používa, má osvojené základy správneho používania hracieho aparátu zvukovo vyrovnané striedavé údery v pomalom tempe, ovládajú jednoduchý príraz ,ovládajú základnú hru paradiddlov RLRR LRL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR,ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrtových,osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v4/4, 3/4, 2/4,3/8 a 6/8 takte,ovládajú striedanie osminových nôt, triol a šestnástinových nôt,ovládajú hru polovej a štvrtovej a osminovej noty s bodkou	Verejné vystúpenie 1x v polroku –jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V prvom ročníku dbáme najmä na správne návyky používania hracieho aparátu, uvoľnenosť pri hre na nástroji, čo je nevyhnutný predpoklad na správne tvorenie úderu a tónu na nástroji.

2. ročník štúdia pre dospelých

UČEBNÝ PLÁN: č. 20

POČET HODÍN TÝŽDENNE – 1, 5 hod.

Ciele:

- Tlakové vírenie
- Striedavé údery v strednom tempe
- Hra akcentov v párnom a nepárnom delení
- Kombinovaná koordinácia celého hracieho aparátu
- Hra beatových sprievodov slow rocku a jednoduchých latino rytmov

OBSAH:

Tlakové vírenie cvičiť ako štvrtovú a osminovú notu aj s legátom, striedavé údery v nemeckom držaní, v strednom tempe s použitím prstov, akcenty v cvičeniach s osminovými, triolovými a šesťnástinovými notami aj v nepárnom delení, koordinácia na celom nástroji s využitím všetkých končatín

NOTOVÝ MATERIÁL:

TedReed: Progressive steps to syncopation for the modern drummer

Dave Vose: The reading

Gary Chaffee: Linear time playing

Gary Chaffee: Time functioning patterns

Jozef Tuzar: Etudy pro malý buben

G.L.Stone : Stick control for modern drummer

G.L.Stone: Accents and rebounds for snare drummer

JimmyBranly: The new method for afro-cuban drumming

Prednesové skladby: Bon Jovi: Living on a prayer , Kenny Dorham: Blue Bossa ,Bon Jovi:

My guitar lies bleeding in my arms

Guns and roses: Dont Cry

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY :
Žiaci ovládajú základy správnych návykov a základy správneho používania hracieho aparátu: sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, hra zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov, tlakové vírenie s dynamickým rozlíšením p-mp-mf-f, ovládajú vírenie s legátom i s odsadením, aplikáciu crescenda decrescenda, ovládajú jednoduchý príraz a hru akcentov v párnom a nepárnom delení, ovládajú hru paradiddlov RLRR LLLL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR v pomalom a strednom tempe, ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 4/8 takte; ovládajú základnú pedálovú techniku, rozkladovú koordináciu celého hracieho aparátu, vedia zahrať osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku a základy iných štandardných rytmov	Verejné vystúpenie 1x v polroku – 1 skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Striedavé údery cvičiť s žiakom samostatne aj mimo etúd a naučiť ho používať prechod medzi hraním zápästím a kombinovanou hrou striedavých úderov zápästím spolu s prstami, najlepšie cvičením zrýchľovania z pomalého do stredného tempa a späť do pomalého; akcenty cvičiť pomocou etúd ale taktiež v nepárnom delení písať polyrytmické cvičenia; pri cvičení koordinácie nájsť cvičenia, ktoré sa sústreďujú iba na jednu končatinu a kde ostatné končatiny majú ostinátnu úlohu v rytme. Učenie skladieb naspamäť a podľa formy skladby určiť slohu refrén bridge, intro atď. Robiť so žiakmi transcripcie rytmov jednotlivých častí skladby.

3.ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CIELE:

- Dvojité údery pomocou prstovej techniky
- Dvojitý a trojitý príraz
- Osminové a šesťnástinové ligatúry
- Zdvojené údery veľkého bubna
- Funky rytmy na súprave bicích nástrojov
- Sextoly a veľké trioly

OBSAH:

Dvojité údery cvičiť pomocou učebnice stickcontrol; zdvojené údery veľkého bubna precvičovať pomocou učebnice The new breed; Funkové rytmy cvičiť pomocou nahrávok a učebnice Future sounds.

Preberať etudy z učebníc ako syncopation, Tuzar etudy, Stone..

NOTOVÝ MATERIÁL:

Jozef Tuzar: Etudy pro malý buben

G.L.Stone : Stickcontrol for modern drummer

G.L.Stone: Accents and rebounds for snare drummer

Jimmy Branly: The new method for afro-cuban drumming

DavidGaribaldi: Future sounds

Gary Chester: The new breed

Prednesové skladby: Jamiroquai : Cosmic Girl Jamiroquai: Virtual Insanity Jamiroquai: Little

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiaci ovládajú základy správnych návykov a základy správneho používania hracieho aparátu: sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, hra zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov, tlakové vírenie, s dynamickým rozlíšením p-mp-mf-f-ff, ovládajú hru paradiddlov RLRR LLLL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR v pomalom, strednom aj rýchлом tempe, ovládajú jednoduchý, dvojitý a trojitý príraz, ovládajú prechod medzi osminovými notami, osminovými triolami a šesťnástinovými notami a	Verejné vystúpenie 1x v polroku – 1 skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou.

pomlčkami, ovládajú hru polovej, štvrtovej a osminovej noty s bodkou, ovládajú hru šestnástinovej trioly, sextoly a veľkej trioly, ovládajú pedálovú techniku, techniku zdvojených úderov veľkého bubna, kombinovanú koordináciu celého hracieho aparátu a základy,vedia zahrať osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, swing, shuffle, latino a funky rytmy	
--	--

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Dvojité údery učiť ako jeden úder pri ktorom využijeme odraz paličky od blany a druhý úder vrátíme prstami späť na blanu; podobný princíp využiť aj pri učení hry zdvojených úderov na veľký bubon, naučiť techniku heeldown , heelup, slide. Počúvať so žiakom funkovú hudbu, učiť ho robiť transcripcie hudby.

4.ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

CIELE:

- Základné patterny hry metličkami
- Hra v nepárnych taktoch
- Striedavé údery a dvojité údery v rýchlych tempách
- Moellerova technika
- Dvaatricatinové noty a patterny

OBSAH:

Základné patterny metličkové precvičiť pomocou učebnice The sound of brushes;

Hru v nepárnych taktoch precvičiť pomocou učebníc

Garyho Chaffeeho;

Zrýchlenie dvojitých a striedavých úderov pomocou knihy stickcontrol.

Mollerovu techniku precvičovať pomocou etúd z učebníc Dom Famularo: Its your move a Accents and rebounds for modern drummer.

Notový materiál: Ted Reed: Progressive steps to syncopation for the modern drummer

Dave Vose: The reading

Gary Chaffee: Linear time playing

Gary Chaffee: Time functioning patterns

Jozef Tuzar: Etudy pro malý buben

G.L.Stone : Stick control for modern drummer

G.L.Stone: Accents and rebounds for snare drummer

Jimmy Branly: The new method for afro-cuban drumming

David Garibaldi: Future sounds
 Gary Chester: The new breed
 Ed Thigpen: The sound of brushes
 Gary Chaffee: Sticking patterns
 Dom Famularo: Its your move
 Prednesové skladby: Bill Evans: Waltz for Debby
 Sting: Seven Days

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
<p>Žiaci ovládajú základy správnych návykov a základy správneho používania hracieho aparátu: sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, hra zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov, tlakové vírenie, s dynamickým rozlíšením pp-p-mp-mf-f-ff, ovládajú hru všetkých paradiddlov, ovládajú hru akcentov v párnom aj nepárnom delení v pomalých stredných a rýchlych tempách, ovládajú hru zo zápisu celých, polových, osminových,šestnástinových, dvaatricatinovýchnôť a pomlčiek v7/4, 6/4, 5/4, 4/4, 3/4, 2/4,3/8,6/8,9/8, 12/8,4/8 a celom (allabreve) takte, ovládajú rytmickú stupnicu: delenie štvrt'ové, osminové, triolové, kvintolové, šestnástinové, sextolové, septolové a dvaatricatinové, ovládajú pedálovú techniku, techniku zdvojených úderov veľkého bubna, kombinovanú koordináciu celého hracieho aparátu, hru s metličkami, správne štýlové variácie beatového sprievodu, slow-rocku, swingu, walsu, shufflu, latinorytmov,funky rytmov a použitie breakov.</p>	<p>Verejné vystúpenie 1x v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou</p>

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE :

Pri učení hry metličkami treba dbať najmä na plný zvuk metličiek. Hru v nepárnych taktach najprv učiť na jednoduchých „bum-čvachových“ nepárnych rytmoch, potom prejsť na cvičenia z učebníc. Striedavé údery v rýchlych tempách hrať prstami, dvojité v rýchlych tempách naučiť žiaka správny tlak na paličku medzi palcom a ukazovákom. Moellerova technika v rôznej dynamike (low, mid, high moeller stroke) precvičovať pomocou etúd a cvičení.

Hudobný odbor

5.1.11 študijné zameranie

KOMORNÁ HRA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet komorná hra má na základných umeleckých školách spomedzi skupinových foriem vyučovania najširšie uplatnenie predovšetkým z hľadiska využitia počtu hráčov (duo -noneto) a rôznych druhov hudobných nástrojov. Umožňuje zažiť radosť zo spoločného muzicírovania, objavovať a prakticky precítiť krásu harmónie a zvukovú farbu hudobných nástrojov, rozširuje umelecké vnímanie. Upevňuje, zdokonaľuje a rozvíja kompetencie žiaka získané na hodinách individuálneho štúdia a hudobnej náuky. Poskytuje možnosti využitia väčšiny hudobných nástrojov, ktoré sa na základných umeleckých školách vyučujú.

V priebehu hudobného vývoja vznikli komorné telesá s ustáleným nástrojovým obsadením. Neskôr sa skladatelia zamerali na komponovanie komorných skladieb podľa toho, aké hudobné nástroje mali k dispozícii, a o aké zoskupenia mala záujem široká verejnosť. O rôznorodom uplatnení hudobných nástrojov svedčia diela skomponované najmä v 20. storočí, ktoré ponúka pestrý hudobný materiál pre rôzne komorné obsadenia.

Komorná hra je predmet priradený k štúdiu na všetkých hudobných nástrojoch vyučovaných na základných umeleckých školách. V rámci študijných zameraní hra na gitare a sopránovej zobcovej flaute sa začína vyučovať v treťom ročníku prvej časti I. stupňa základného štúdia, altová zobcová flauta začína s komornou hrou v 3.ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia. Komorná hra pokračuje v priebehu ďalšieho štúdia na prvom a druhom stupni, a tiež je zaradená do učebných plánov štúdia pre dospelých. Môže slúžiť ako príprava k súhre v amatérskych záujmových umeleckých skupinách a vo väčších súborových a orchestrálnych zoskupeniach. Býva súčasťou prierezových tém umeleckých odborov ZUŠ (divadelné predstavenia, tematická súvislosť hudby k vernisážam, spojenie tanečného stvárnenia s hudbou).

Predpokladom zaradenia žiaka do komorných zoskupení je určitá technická a muzikálna

vyspelosť. Cieľom vyučovania komornej hry je príprava samostatného, technicky a interpretačne zrelého a pohotového amatéra hudby, ktorý je schopný štýlovo zvládnuť primerane náročné interpretované diela komorného charakteru. Má hlboký sociálny a etický význam.

Charakteristika vychádza zo špecifických požiadaviek pedagógov pri vzájomnej spolupráci a funguje v rôznych nástrojových a speváckych zoskupeniach

Evidencia o verejnom vystúpení je v príslušnej pedagogickej dokumentácii (triedna kniha hlavného predmetu). Hudobná literatúra, ktorá sa objavuje v programe komorných zoskupení je okrem klasickej literatúry z oblasti komornej hudby pri špecifických nástrojových kombináciách častokrát vlastnou úpravou učiteľa hlavného predmetu (resp. učiteľa predmetu Komorná hra).

CIELE PREDMETU

Komornú hru by sme mali do edukácie zahrnúť z dôvodu lepšej sluchovej orientácie a súzvuku s inými dychovými nástrojmi. Komorná hra by mala byť zo začiatku vystavaná z klasických skladieb komorného zamerania, postupne s narastajúcimi schopnosťami hráča, však môžeme prejsť aj ku skladbám iného štýlového zamerania, čo môže ešte viac pritiahnúť pozornosť žiaka, a tak ho aj motivovať k lepším výkonom. Zameranie pozornosti u týchto (a nielen týchto nástrojov) na štúdium komornej hry sa javí ako veľmi prospešné z viacerých dôvodov:

- v prvom rade ide o pochopenie šírky dynamickej škály hudby, no prínosom je tiež možnosť interpretácie náročnejších skladieb rôznych štýlov, ktoré by ako sólisti naštudovať nezvládli,
- dôležitosť realizácie komornej hry vidíme aj v tom, že táto forma interpretácie v žiakovi často vyvoláva väčší záujem o hudbu, čo následne motivuje aj žiakov, ktorí nemajú výraznejšie predispozície alebo záujem uplatniť sa v sólovej hre,
- v tejto súvislosti vidíme pozitíva komornej hry v rozvíjaní estetického cítenia žiaka, jeho tvorivosti, v rýchlejšej stabilizácii rytmického cítenia, rozvoji dynamického cítenia a zmyslu pre agogiku,
- v neposlednom rade podporuje v žiakoch rozvoj morálnych vlastností, zmysel pre zodpovednosť a spoločnú prácu, čo pozitívne ovplyvňuje rozvoj osobnosti žiaka.

Prvá časť I. stupňa základného štúdia – ISCED 1B

Žiaci po absolvovaní prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú doposiaľ získané teoretické a individuálne interpretačné kompetencie v komornej hre, ✓ demonštrujú správne postavenie (sedenie) a kontrolujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie, ✓ flexibilne reagujú na gestá určeného hráča, rozumejú nástupnému gestu, gestu ukončenia skladby alebo frázy, ✓ reagujú adekvátnym tempom a dynamikou na gesto ukázané určeným hráčom na začiatku skladby, ✓ dokážu sledovať svoj part a nastúpiť na určenom mieste v priebehu skladby ✓ aplikujú hudobno-výrazové prostriedky (tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, gogické) podľa notového zápisu, ✓ reprodukovujú účelové cvičenia zamerané na súčasné vnímanie melodickej línie, spoločné frázovanie, tempo, zreteľnú artikuláciu rytmických hodnôt, dynamiku a artikuláciu, ✓ reprodukovujú krátke melodické a rytmické úseky po predhraní učiteľom, ✓ aplikujú v hre znamienka repetícia, prima volta, sekunda 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Spoločný zvukový a umelecký prejav. ✓ Hrací aparát. ✓ Interpretácia podľa gest určeného hráča. ✓ Flexibilná orientácia v notovom zápise. ✓ Jednohlasné, kánonické piesne a cvičenia. ✓ Spoločná artikulácia využitých hudobných prostriedkov. ✓ Spoločné rytmické a výrazové čítanie. ✓ Individuálne, neskôr v súhre precvičovanie technicky náročnejších miest v skladbe. ✓ Repetícia, prima volta, sekunda volta. ✓ Analýza študovaných hudobných skladieb. ✓ Rozvoj intonačnej predstavy a jednotnej intonácie. ✓ Rozvíjanie schopnosti vyrovnávania zvukových možností rôznych hudobných nástrojov. ✓ Hudobná téma –rozoznávanie hlavnej myšlienky v interpretovanej skladbe. ✓ Elementárne chápanie hudobnej logiky v hudobných skladbách. ✓ Hudobná komunikácia (rozlišovanie sólových a sprievodných častí). ✓ Pravidelná, presná účasť na vyučovaní a smerovanie k vzájomnej úcte a tolerancii. ✓ Skupinové rozostavenie na pódium. ✓ Kultúra správania sa na koncertných

<p>volta,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozoznávajú základné znaky hudobných foriem, vedia určiť tempo, metrum a charakter študovaných skladieb, ✓ prispôsobujú sa intonačne a farebne spoluhráčom v priebehu skladby, ✓ rozumejú stavbe a frázovaniu interpretovanej skladby, ✓ uplatňujú v súhre logické frázovanie, určia hlavnú myšlienku, predohru, dohru, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách ✓ aplikujú kreatívne metódy počas spoločnej interpretácie ✓ reprodukovujú krátke melodické alebo rytmické úseky. ✓ dynamicky sa prispôsobujú v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov, ✓ uvedomujú si zodpovednosť za spoločnú interpretáciu hudobnej skladby, ✓ vedia zaujať svoje miesto v zoskupení na pódiu, ✓ demonštrujú zásady kultúrneho správania na koncertných podujatiach, ✓ interpretujú štýlovo a žánrovo rôznorodý repertoár, ✓ vyjadrujú verbálne emocionálne zážitky vyvolané interpretáciou,	<p>podujatiach, formovanie estetického vkusu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Hudobná literatúra pre komornú hru. ✓ Nácvič repertoáru k rôznym významným príležitostiam (vianočný repertoár, veľkonočný, ...). ✓ Striedanie sa hráčov jednotlivých hlasov v priebehu skladby za účelom plynulého čítania a orientácie v notovom zápise. ✓ Hra na ozvenu
--	--

Druhá časť I. stupňa základného štúdia – ISCED 2B

Žiaci po absolvovaní prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedome regulujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie, ✓ udržia rytmus a melodickú líniu vlastného partu počas súhry s inými hráčmi, ✓ artikulujú spoločne melodické ozdoby interpretovaných skladieb, ✓ súčasne reagujú na rytmické, dynamické a tempové zmeny počas skladby, pohotovo reagujú na nástupy a ukončenia na odlišných miestach v jednotlivých hlasoch, ✓ poznajú noty, prstoklady, hmaty vlastného partu, ✓ aplikujú v hre všetky tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické označenia zaznačené v notovom materiáli (decrecendo, ritardando, accelerando, con moto, animato, piu, ...), ✓ poznajú základné znaky a spôsob interpretácie sonátovej formy, suitového cyklu, viacčasťových hudobných skladieb, ✓ demonštrujú spoločne v rámci súhry rovnaké chápanie frázovania, použitia dynamiky, výrazových, artikulačných prostriedkov a agogiky, ✓ vnímajú interpretáciu ako celok, dokážu sa so spoluhráčmi navzájom počúvať, ✓ regulujú počas súhry intonačnú čistotu, farbu a kvalitu tónu, ✓ dokážu počas interpretácie sledovať notový zápis, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hrací aparát. ✓ Melodický arytmičný kontrast. ✓ Melodické ozdoby. ✓ Hrapodľa gest určeného hráča. ✓ Štúdium jednotlivých partov po hlasoch, neskôr kombinovaním. ✓ Samostatná analýza notového materiálu svojho partu. ✓ Hudobno-výrazové prostriedky. ✓ Zdokonaľovanie spoločnej artikulácie využitých hudobných prostriedkov. ✓ Sonátová forma, suitový cyklus, viacčasťové hudobné skladby. ✓ Rozvoj melodickéj, rytmickej a harmonickej predstavivosti. ✓ Interpretácia v súhre. ✓ Tvorba tónu. ✓ Rozvíjanie schopnosti plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi. ✓ Pohotovú reagovanie nielen na notový zápis, ale aj na výrazové označenia v skladbe. ✓ Samostatné štúdium hudobného materiálu komornej hry. ✓ Delené skúšky. ✓ Hudobná literatúra pre komornú hru. ✓ Analýza hudobnej skladby. ✓ Počúvanie a poznávanie komorných skladieb rôznych hudobných žánrov a štýlov. ✓ Vyjadrovanie vlastných názorov o hudobnej skladbe, porovnávanie a hodnotenie vlastných interpretačných výkonov i iných. ✓ Návrik reakcií na gestá určeného

<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú pri samostatnom nácviku zásady efektívneho cvičenia, ✓ majú prehľad o známych komorných skladbách, ✓ využívajú hudobnú terminológiu v diskusiách o hudobnej skladbe, dokážu porovnať a ohodnotiť vlastný interpretačný výkon i iných hráčov, ✓ demonštrujú cvičenia na pohotovú reakciu pri zmene tempa, dynamiky podľa gesta určeného hráča. 	<p>hráča pri precvičovaní tvorby spoločnej dynamiky na určenom melodickom úseku skladby.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Precvičovanie reakcií spoluhráčov na tempové gestá určeného hráča skupiny počas jednoduchej skladby. ✓ Osvojovanie gestikulácie aj inými hráčmi komornej hry.
---	---

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú v rámci spoločnej interpretácie osvojenú technickú vyspelosť, tónovú kultúru, výrazovú stránku skladby, ✓ reprodukujú hudobný materiál adekvátny interpretačnej vyspelosti všetkých hráčov komornej hry, ✓ regulujú čistotu intonácie a kvalitu tónu, ✓ prispôsobujú farbu tónu celkovému zneniu, precízne artikulujú používané technické spôsoby hry, spoločné frázovanie, stvárňovanie dynamických odtieňov, agogických prvkov a iných výrazových prostriedkov v rámci komornej hry, ✓ demonštrujú skladby s náročnejšími rytmickými a melodickými kontrastmi v jednotlivých hlasoch, ✓ uplatňujú v rámci spoločnej súhry osobité interpretačné prvky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Technická flexibilita, intonačná čistota a tónová kultúra počas interpretácie v komornej hre. ✓ Tvorba tónu. ✓ Hudobno-výrazové prostriedky. ✓ Melodické a rytmické akontrasty. ✓ Interpretačné špecifiká. ✓ Komorné skladby slovenských autorov a hudby 20. storočia. ✓ Individuálna príprava jednotlivých partov. Delené skúšky. ✓ Analýza hudobnej skladby. ✓ Analýza interpretácie. ✓ Interpretačné znamienka. Vlastné predstavy. ✓ Hra zlistu. ✓ Hra podľa gest určeného hráča. ✓ Skupinová interpretácia. ✓ Hudobná komunikácia. ✓ Kultúrne a interpretačné návyky pri prezentovaní sa na pódiu.

<p>charakteristické pre rôzne hudobné štýly a žánre,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ majú prehľad o komornej tvorbe slovenských a zahraničných hudobných skladateľov, ✓ aplikujú zásady účelového a efektívneho pri samostatnom nácviku, ✓ analyzujú z notového zápisu partu tóninu, metrum, tempo, formálnu štruktúru, harmonickú sadzbu i využité výrazové prostriedky interpretovanej skladby, ✓ analyzujú samostatne notový zápis a hudobno-výrazové prostriedky nôt svojho partu, ✓ preukážu hudobnú gramotnosť a znalosť hudobnej terminológie v rámci komornej hry av dialógoch ohudbe, ✓ dokážu v rámci sebareflexie porovnať, zdôvodniť a ohodnotiť interpretovanú komornú skladbu, ✓ uplatňujú v hre znamienka Da Capo al Fine, Prima volta, Alternativo I., tacet, a pod., ✓ vyjadria vlastné predstavy na základe porozumenia interpretovanej skladbe, ✓ plynule interpretujú skladby na nižšom stupni náročnosti z listu, ✓ flexibilne reagujú na gestá vedúceho hráča určujúce tempo, dynamiku, výraz, nástupy a ukončenia aj v priebehu hudobnej skladby, ✓ podriaďujú vlastný technický prejav, interpretované výrazové prostriedky, agogiku, dynamiku celkovému zneniu, ✓ podriadia sa interpretačne v technickom prejave, intonácii, rytme, agogike, dynamike a celkovému prednesu v rámci komornej hry, ✓ dokážu plynule a zároveň s	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Slovenská a svetová hudobná literatúra pre komornú hru. ✓ Orientácia v kultúrnom, a hlavne hudobnom živote.
---	---

<p>počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú plynule a jednoliato vrámci hudobnej konverzácie hudobnú skladbu, ✓ aktívne ako interpreti alebo ako percipienti hudby sa zúčastňujú na koncertných vystúpeniach, majú prehľad o komorných dielach domácich i svetových hudobných skladateľov, ✓ preukážu hudobné kompetencie stať sa aktívnymi členmi amatérskych komorných zoskupení, súborov a orchestrov.	
--	--

5. 2 VÝTVARNÝ ODBOR

študijné zameranie VÝTVARNÁ VÝCHOVA

VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ZAMERANIA

Výtvarné umenie je spôsob ako vyjadriť vzťah k svetu, ktorý nás obklopuje. Cieľom výtvarnej výchovy je pomôcť nájsť tento spôsob a naučiť žiakov zmyslovo, citovo, rozumovo, kreatívne a esteticky prežívať a hodnotiť skutočnosť.

Výtvarná výchova utvára osobnosť žiaka vzdelávaním a výchovou. Prostredníctvom základných disciplín –

kresba

maľba

grafika

dekoratívna činnosť

vybrané state z dejín umenia

a rozširujúcich disciplín /počítačová grafika, grafický dizajn, textil, akcie a projekty viazané na plochu, keramika, multimedialne 2D realizácie, fotografia, ľudové umelecké remeslá, modelovanie a iné/ zároveň vychováva žiaka pre jeho osobnostný a duchovný rozvoj.

Profil absolventa prípravného štúdia umeleckého vzdelania ZUŠ v zameraní výtvarná výchova

Absolvent prípravného štúdia umeleckého vzdelania by sa mal primerane veku vedieť spontánne výtvarne vyjadrovať, poradiť si so spracovaním motívu, poznať rôzne základné techniky, postupy a pomôcky, vedieť ich používať, komunikovať a spolupracovať s ostatnými žiakmi a učiteľom, navzájom sa rešpektovať. Vybudovať si správne návyky vo výtvarnom procese formou hry.

Profil absolventa primárneho umeleckého vzdelania ZUŠ v zameraní výtvarná výchova

Absolvent primárneho umeleckého vzdelania – absolvent 4. ročníka by mal mať osvojené základy výtvarnej gramotnosti, ovládať /primerane veku/ teoretické a praktické zručnosti výtvarného umenia, vedieť používať odborný jazyk, poznať a vedieť používať základné techniky a postupy, aktívne pracovať na zadaných úlohách a náležite reagovať na podnety. Mal by vedieť poznať a vážiť si sám seba, ale aj ostatných žiakov, učiteľa a ľudí všeobecne, komunikovať, spolupracovať a rešpektovať názory iných.

Primárne umelecké vzdelanie sa ukončí záverečnou skúškou, na ktorej žiak preukáže zvládnutie základných predmetov vo forme prezentácie vlastných prác.

Profil absolventa nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania ZUŠ v zameraní výtvarná výchova

Absolvent nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania by mal mať upevnené základy výtvarnej gramotnosti. Dokáže využiť znalosť techník pri svojej individuálnej tvorivej práci, experimentovať. Je prístupný názorom iných a vie pracovať v tíme. Má základný prehľad v teórii a dejinách výtvarného umenia. Tieto predpoklady ho oprávňujú k štúdiu na ďalších stupňoch umeleckého vzdelávania, prípadne na stredoškolskom štúdiu s umeleckým alebo pedagogickým zameraním.

Nižšie sekundárne umelecké vzdelanie sa ukončí záverečnou skúškou, na ktorej absolvent obháji vlastné absolventské práce v rámci spoločnej absolventskej výstavy. Záverečná práca absolventa bude pozostávať z prác, vytvorených v rámci základných predmetov.

Profil absolventa II. stupňa základného umeleckého vzdelania ZUŠ v zameraní výtvarná výchova

Absolvent II. stupňa základného štúdia cieľavedome a svojsky pracuje na umeleckom diele v okruhu zvoleného média, dokáže výtvarne vyjadriť vizuálnu realitu a svoje myšlienkové koncepty. Orientuje sa v historických slohoch výtvarného umenia. Ovláda princípy kompozície, dokáže proporčne správne nakresliť či vymodelovať predmet. Dokáže verejne prezentovať výstupy svojej tvorby, vie verbálne zdôvodniť koncepciu i realizáciu svojho diela, ďalej rozvíjať svoje schopnosti, má aktívny divácky vzťah a uvedomelý postoj k dielam výtvarného umenia a k vizuálnej kultúre.

Druhý stupeň základného umeleckého vzdelania sa ukončí záverečnou skúškou, na ktorej absolvent prostredníctvom obhajoby vlastných absolventských prác v rámci spoločnej absolventskej výstavy zdôvodní svoje vízie a výstupy vlastnej tvorivej činnosti. Záverečná práca absolventa bude pozostávať z prác, vytvorených v rámci základných predmetov.

Profil absolventa štúdia pre dospelých ZUŠ v zameraní výtvarná výchova

Absolvent štúdia pre dospelých je schopný samostatne tvoriť umelecké diela v okruhu zvoleného média, dokáže získať informácie o možnosti technologických riešení v okruhu zvoleného média. Je schopný ďalej rozvíjať svoje schopnosti a svoje myšlienkové koncepty, dokáže verejne prezentovať výstupy svojej tvorby, koncepciu i realizáciu svojho diela. Zúčastňuje sa na kultúrnom dianí, má aktívny vzťah k vizuálnej realite, dokáže zdôvodniť svoje estetické názory, dokáže diskutovať o súčasnom umení.

Štúdium pre dospelých sa ukončí záverečnou skúškou v rámci verejnej prezentácie prác na spoločnej absolventskej výstave, na ktorej absolvent obháji koncepciu, realizáciu a výstupy svojej absolventskej práce.

Prípravné štúdium

Učebný plán číslo: 52

Počet hodín týždenne: 2 hod. (skupinové vyučovanie)

Predmet: kresba – vedieť sa spontánne vyjadriť prostredníctvom bodu a línie
malba – rozvoj farebného cítenia, miešanie farieb
grafika – posun kresby do grafickej techniky, kontrast
priestorová tvorba - zvládnuť základné operácie s mierkou
dekoratívna činnosť – základné oboznamovanie sa s pravidelnosťou, opakovaním, rytmom

Obsah	Všeobecné a odborné kompetencie	Výstup
- používanie základných výtvarných nástrojov a pomôcok - rozvoj kreatívneho myslenia, momenty prekvapenia, radosti z tvorby - rozvoj emočnej inteligencie - rozširovanie obzoru žiakov - rozvoj vizuálneho vnímania	<p><u>kognitívna oblasť</u> Žiak má kategorizovať predmety podľa základných znakov, vyjadriť príbeh, primerane veku voliť motívy k zadaným námetom, oboznámiť sa so základnou terminológiou výtvarnej výchovy</p> <p><u>afektívna oblasť</u> Žiak má vedieť tvoriť individuálne aj skupinovo. Žiak má primerane zvoliť riešenie danej témy, vedieť argumentovať. Aktívne a tvorivo myslieť, rozvíjať vlastnú obrazotvornosť.</p>	Žiak má: -zvládnuť základné narábanie s rôznymi nástrojmi, -kresliť prostredníctvom linky, - oboznámiť sa s kompozíciou - hrať sa s miešaním farieb, -zvládnuť jednoduché techniky otláčania, -vystihnúť tvar prostredníctvom modelovania reliéfu, -zvládnuť jednoduché technické úkony s materiálmi, -oboznámiť sa s opakovaním a rytmom

	<u>psychomotorická oblasť</u> Žiak má vedieť tvoriť body, lície, plochy, priestor za účelom výtvarného výrazu, primerane motorickým schopnostiam svojho veku.	
--	--	--

UČEBNICE, VÝTVARNÝ MATERIÁL, DIDAKTICKÁ TECHNIKA

Využívajú sa encyklopédie o prírode, napr. Svet živočíšnej ríše, encyklopédie výtvarných diel. Okrem kníh odborných sa využíva aj beletria. Používa sa xerox..

Výtvarno-výchovný proces

V začiatkoch štúdia treba venovať pozornosť prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti a hre. Ponechať priestor pre sebarealizáciu, rozvoj fantázie a sebvýjadrenie, aby sa uvoľnila individualita dieťaťa a odbúraval schematizmus.

Používať nasledovné metódy výučby:

slavné m.

- monologické (rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie)
- dialogické (rozhovor)
- metóda práce s knihami (prečítanie rozprávky)

demonštračné m.

- pozorovanie predmetov a javov, hľadanie súvislostí medzi jednotlivými časťami predmetu,
- predvádzanie predmetov, reprodukcí, polohovateľnej figúry, žiaka v určitom pohybe, s určitou mimikou

praktické m.

- pohybová činnosť- žiak ukazuje nejakú činnosť
- pracovné činnosti- praktická ukážka pracovného postupu

aktivizujúce m.

- inscenačné- žiakom sú pridelené role, stávajú sa aktérmi živej skutočnosti (napr. pri opise nejakej tradície)
- projektové- riešenie reálnej skutočnosti, žiaci si riešenie sami plánujú (napr. stávaním stavebnice, skladačky)

Systém kontroly a hodnotenia žiakov

V prípravnom ročníku sa používa slovné hodnotenie, ktoré je náhradou za klasifikáciu známku..

Postupuje sa podľa vyhlášky MŠ SR č. 324/2008 pre ZUŠ, podľa ktorej sa prospech žiaka neklasifikuje, žiak dostane po skončení prípravného štúdia potvrdenie o jeho absolvovaní.

Medzipredmetové a medziodborové vzťahy

Zosúladujú sa podľa potrieb predmetov a odborov – príprava výtvarného materiálu a pomôcok, spoločné prezentácie hudobného, tanečného a výtvarného odboru ZUŠ, propagácia akcií školy, umelecká rada školy,

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia

1. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Učebný plán číslo: 53

Počet hodín týždenne: 3 hod. (skupinové vyučovanie)

Učebné osnovy pre 1. ročník

Predmet: kresba – vedieť sa vyjadriť prostredníctvom bodu, línie a plochy
maľba – rozvoj farebného cítenia, plošné a priestorové vyjadrenie
grafika – posun kresby do grafickej techniky, rytmus a kontrast
priestorová tvorba - zvládnuť základné operácie s mierkou
dekoratívna činnosť – kultivovať vkus žiakov a vzťah k tradíciám

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
<ul style="list-style-type: none"> - používanie výtvarných nástrojov a pomôcok - rozvoj kreatívneho myslenia - rozvoj emočnej inteligencie - rozširovanie obzoru žiakov - účasť na školských projektoch - rozvoj vizuálneho vnímania 	<p><u>kognitívna oblasť</u> Žiak má kategorizovať predmety podľa základných znakov, vyjadriť príbeh, primerane veku voliť motívy k zadaným námetom, opísať jednoduché technické postupy. Žiak má vedieť charakterizovať výraz zobrazeného motívu, vedieť zobraziť významové kontrasty.</p> <p><u>afektívna oblasť</u> Žiak má vedieť tvoriť individuálne aj skupinovo. Žiak má primerane zvoliť riešenie danej témy, vedieť argumentovať. Aktívne a tvorivo myslieť, rozvíjať vlastnú obrazotvornosť. Žiak sa dokáže ohodnotiť a porovnať s ostatnými.</p> <p><u>psychomotorická oblasť</u> Žiak má vedieť tvoriť body, línie, plochy, priestor za účelom výtvarného výrazu, primerane motorickým schopnostiam svojho veku.</p>	<p>Žiak má:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zvládnuť základné narábanie s rôznymi nástrojmi, -kresliť prostredníctvom linky, - kompozične vyriešiť plochu - poznať základné zákonitosti miešania farieb a mierky, -zvládnuť jednoduché techniky otláčania, -vystihnúť tvar prostredníctvom modelovania reliéfu, -zvládnuť jednoduché technické úkony s materiálmi, -oboznámiť sa so štylizáciou, opakovaním a rytmom

Učebnice, výtvarný materiál, učebné pomôcky, didaktická technika

V 1. ročníku sa používajú Učebné osnovy pre výtvarný odbor ZUŠ / schválené MŠ SR dňa 14. 8. 1995/, Učebný plán ZUŠ /schválený MŠ SR dňa 22. 12. 2003/, Tvorivosť, tvar, farba /M. C. Prette, A. Capaldo/, Námět ve výtvarné výchově /L. Roeselová/, Linie, tvar a barva ve výtvarné výchově / L. Roeselová/. Využívajú sa encyklopédie o prírode, napr. Svet živočíšnej ríše, encyklopédie výtvarných diel. Okrem kníh odborných sa využíva aj beletria. Používa sa xerox a fotoaparát.

Výtvarno-výchovný proces

1. roč. výtvarnej výchovy nadväzuje na vzdelávanie v PŠ. V začiatkoch štúdia treba venovať pozornosť prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti a hre. Ponechať priestor pre sebarealizáciu, rozvoj fantázie a sebvýjadrenie, aby sa uvoľnila individualita dieťaťa a odbúravallo kliše alebo schematizmus.

Používať nasledovné metódy výučby:

slovné m.

- monologické (rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie)
- dialogické (rozhovor)
- metóda práce s knihami (prečítanie rozprávky)

demonštračné m.

- pozorovanie predmetov a javov, hľadanie súvislostí medzi jednotlivými časťami predmetu,
- predvádzanie predmetov, reprodukcii, polohovateľnej figúry, žiaka v určitom pohybe, s určitou mimikou

praktické m.

- pohybová činnosť- žiak ukazuje nejakú činnosť
- pracovné činnosti- praktická ukážka pracovného postupu
- grafické a výtvarné činnosti- žiak je experimentátor, „objavuje“ nové techniky a postupy
- činnosti so špeciálnymi uč. pomôckami (grafický lis)

aktivizujúce m.

- inscenačné- žiakom sú pridelené role, stávajú sa aktérmi živej skutočnosti (napr. pri opise nejakej tradície)
- projektové- riešenie reálnej skutočnosti, žiaci si riešenie sami plánujú (napr. stavaním stavebnice, skladačky)

System kontrolly a hodnotenia žiakov

V 1. ročníku sa často používa slovné hodnotenie, ktoré však nie je náhradou za klasifikáciu známku. Slovné hodnotenie zahŕňa aj sebahodnotenie.

V klasifikácii sa postupuje podľa vyhlášky MŠ SR č. 324/2008 pre ZUŠ, podľa ktorej sa prospech žiaka klasifikuje stupňami

- a) 1. stupeň - výborný
- b) 2. stupeň - chválitebný
- c) 3. stupeň - uspokojivý
- d) 4. stupeň – neuspokojivý

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka sa vyjadruje stupňami:

- a) prospel s vyznamenaním,
- b) prospel,
- c) neprospel

Medzipredmetové a medziodborové vzťahy

Zosúladujú sa podľa potrieb predmetov a odborov – príprava výtvarného materiálu a pomôcok, spoločné prezentácie hudobného, tanečného a výtvarného odboru ZUŠ, propagácia akcií školy.

2. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Učebný plán číslo: 53

Počet hodín týždenne: 3 hod. (skupinové vyučovanie)

Organizačné pripomienky k UP pre 2. ročník

Výtvarná výchova sa vyučuje skupinovou formou 3-krát 45 minút – raz týždenne.

Učebné osnovy pre 2. ročník

Predmet:

kresba – vedieť prostredníctvom bodu, línie a plochy vystihnúť tvar
maľba – rozvoj farebného cítenia, plošné a priestorové vyjadrenie,
kompozícia

grafika – posun kresby do grafickej techniky, rytmus a kontrast

priestorová tvorba - zvládnuť základné operácie s mierkou, vedieť
vyjadriť priestor

dekoratívna činnosť – kultivovať vkus žiakov a vzťah k tradíciám

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>- používanie výtvarných nástrojov a pomôcok</p> <p>- rozvoj kreatívneho myslenia</p> <p>- rozvoj emočnej inteligencie</p> <p>- rozširovanie obzoru žiakov</p> <p>- účasť na školských projektoch</p> <p>- rozvoj vizuálneho vnímania</p> <p>- rozvoj motorickej zručnosti</p> <p>- ovládanie základných výtvarných techník</p>	<p><u>kognitívna oblasť</u> Žiak má kategorizovať predmety podľa základných znakov, vyjadriť príbeh, primerane veku voliť motívy k zadaným námetom, opísať jednoduché technické postupy. Žiak má vedieť charakterizovať výraz zobrazeného motívu, vedieť zobraziť významové kontrasty.</p> <p><u>afektívna oblasť</u> Žiak má vedieť tvoriť individuálne aj skupinovo. Žiak má primerane zvoliť riešenie danej témy, vedieť argumentovať. Aktívne a tvorivo myslieť, rozvíjať vlastnú obrazotvornosť. Žiak sa dokáže ohodnotiť a porovnať s ostatnými.</p> <p><u>psychomotorická oblasť</u> Žiak má vedieť tvoriť body, línie, plochy, priestor za účelom výtvarného výrazu, primerane motorickým schopnostiam svojho veku.</p>	<p>Žiak má:</p> <p>-zvládnuť základné narábanie s rôznymi nástrojmi a materiálmi</p> <p>-kresliť prostredníctvom linky,</p> <p>- kompozične vyriešiť plochu</p> <p>- poznať základné zákonitosti miešania farieb a mierky,</p> <p>-zvládnuť jednoduché techniky otláčania,</p> <p>-vystihnúť tvar prostredníctvom modelovania reliéfu, plastiky</p> <p>-zvládnuť jednoduché technické úkony s materiálmi, spájanie materiálov</p> <p>-oboznámiť sa so štylizáciou, opakovaním a rytmom</p>

Učebnice, výtvarný materiál, učebné pomôcky, didaktická technika

V 2. ročníku sa používajú Učebné osnovy pre výtvarný odbor ZUŠ / schválené MŠ SR dňa 14. 8. 1995/, Učebný plán ZUŠ /schválený MŠ SR dňa 22. 12. 2003/, Tvorivosť, tvar, farba /M. C. Prette, A. Capaldo/, Námět ve výtvarné výchově /L. Roeselová/, Linie, tvar a barva ve výtvarné výchově / L. Roeselová/. Využívajú sa encyklopédie o prírode, napr. Svet živočíšnej ríše, encyklopédie výtvarných diel. Okrem kníh odborných sa využíva aj beletria. Používa sa xerox a fotoaparát.

Výtvarno-výchovný proces

2. roč. výtvarnej výchovy nadväzuje na vzdelávanie v 1. ročníku. Naďalej treba venovať pozornosť prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti a hre. Ponechať priestor pre sebarealizáciu, rozvoj kreativity a sebaujadrnenia. Používať nasledovné metódy výučby:

slovné m.

- monologické (rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie)
- dialogické (rozhovor)
- metóda práce s knihami (prečítanie rozprávky)

demonštračné m.

- pozorovanie predmetov a javov, hľadanie súvislostí medzi jednotlivými časťami predmetu,
- predvádzanie predmetov, reprodukcí, polohovateľnej figúry, žiaka v určitom pohybe, s určitou mimikou, či gestami

praktické m.

- pohybová činnosť- žiak ukazuje nejakú činnosť
- pracovné činnosti- praktická ukážka pracovného postupu
- grafické a výtvarné činnosti- žiak je experimentátor, „objavuje“ nové techniky a postupy
- činnosti so špeciálnymi uč. pomôckami (grafický lis, hrnčiarsky kruh)

aktivizujúce m.

- inscenačné - žiakom sú pridelené role, stávajú sa aktérmi živej skutočnosti (napr. pri opise nejakej tradície), improvizácia
- situačné – vychádzajú z konkrétnej udalosti, nový nápad, objav
- projektové - riešenie reálnej skutočnosti, žiaci si riešenie sami plánujú (napr. staváním stavebnice, skladačky)

System kontrolly a hodnotenia žiakov

V 2. ročníku sa často používa slovné hodnotenie, ktoré však nie je náhradou za klasifikáciu známku. Slovné hodnotenie zahŕňa aj sebahodnotenie.

V klasifikácii sa postupuje podľa vyhlášky MŠ SR č. 324/2008 pre ZUŠ, podľa ktorej sa prospech žiaka klasifikuje stupňami

- a) 1. stupeň - výborný
- b) 2. stupeň - chválitebný
- c) 3. stupeň - uspokojivý
- d) 4. stupeň – neuspokojivý

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka sa vyjadruje stupňami:

- a) prospel s vyznamenaním,
- b) prospel,
- c) neprospel.

Medzipredmetové a medziodborové vzťahy

Zosúladujú sa podľa potrieb predmetov a odborov – príprava výtvarného materiálu a pomôcok, spoločné prezentácie hudobného, tanečného a výtvarného odboru ZUŠ, propagácia akcií školy.

3. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Učebný plán číslo: 53

Počet hodín týždenne: 3 hod. (skupinové vyučovanie)

Organizačné pripomienky k UP pre 3. ročník

Výtvarná výchova sa vyučuje skupinovú formou 3-krát 45 minút – raz týždenne.

Učebné osnovy pre 3. ročník

Predmet: kresba – vedieť prostredníctvom bodu, línie a plochy vystihnúť tvar, vyjadriť tému, zážitok, dej kresbou s dobrou kompozíciou
malba – rozvoj farebného cítenia, zvládať miešanie farieb, plošné a priestorové vyjadrenie, farebná kompozícia
grafika – posun kresby do grafickej techniky, rytmus a kontrast, oboznámiť sa s viacerými graf. technikami
priestorová tvorba - zvládnuť základné operácie s mierkou, vedieť vyjadriť priestor, spoznať materiály a techniky
dekoratívna činnosť – kultivovať vkus žiakov a vzťah k tradíciám s dôrazom na farebný a tvarový rytmus

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
<ul style="list-style-type: none"> - používanie výtvarných nástrojov a pomôcok - rozvoj kreatívneho myslenia - rozvoj emočnej inteligencie - rozširovanie obzoru žiakov - využívanie poznatkov z rôznych školských predmetov - účasť na školských projektoch - rozvoj vizuálneho vnímania - rozvoj motorickej zručnosti - ovládanie základných výtvarných techník - zvládnutie kompozície - poznávanie vlastností materiálov 	<p><u>kognitívna oblasť</u> Žiak má kategorizovať predmety podľa základných znakov, všímať si detaily, vyjadriť príbeh, dej, primerane veku voliť motívy k zadaným námetom, opísať jednoduché technické postupy. Žiak má vedieť charakterizovať výraz zobrazeného motívu, vedieť zobraziť významové kontrasty.</p> <p><u>afektívna oblasť</u> Žiak má vedieť tvoriť individuálne aj skupinovo. Žiak má primerane zvoliť riešenie danej témy, vedieť argumentovať. Aktívne a tvorivo myslieť, rozvíjať vlastnú obrazotvornosť. Žiak sa dokáže ohodnotiť a porovnať s ostatnými.</p> <p><u>psychomotorická oblasť</u> Žiak má vedieť tvoriť body, línie, plochy, priestor za účelom výtvarného výrazu, primerane motorickým schopnostiam svojho veku.</p>	<p>Žiak má:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zvládnuť používanie rôznych výtvarných nástrojov a materiálov -kresliť prostredníctvom linky a oboznámiť sa so šrafovaním -kompozične vyriešiť plochu v kresbe i farbe - poznať základné zákonitosti miešania farieb a mierky, -zvládnuť jednoduché grafické techniky, - vystihnúť tvar prostredníctvom modelovania reliéfu, plastiky -zvládnuť zložitejšie technické úkony s materiálmi na základe poznania ich vlastností - oboznámiť sa so štylizáciou, opakovaním a rytmom

Učebnice, výtvarný materiál, učebné pomôcky, didaktická technika

V 3. ročníku sa používajú Učebné osnovy pre výtvarný odbor ZUŠ / schválené MŠ SR dňa 14. 8. 1995/, Učebný plán ZUŠ /schválený MŠ SR dňa 22. 12. 2003/, Tvorivosť, tvar, farba /M. C. Prette, A. Capaldo/, Námět ve výtvarné výchově /L. Roeselová/, Linie, tvar a barva ve výtvarné výchově / L. Roeselová/. Využívajú sa encyklopédie o prírode, napr. Svet živočíšnej

ríše, encyklopédie výtvarných diel. Okrem kníh odborných sa využíva aj beletria. Používa sa xerox a fotoaparát, počítač.

Výtvarno-výchovný proces

3. roč. výtvarnej výchovy nadväzuje na vzdelávanie v 2. ročníku.

Rozvíjať prirodzenú tvorivosť dieťaťa, ponechať priestor pre sebarealizáciu a sebaujadrnenie s dôrazom na zvládnutie kompozície a techniky. Používať nasledovné metódy výučby:

slovné m.

- monologické (rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie)
- dialogické (rozhovor)
- metóda práce s knihami, časopismi, novinami

demonštračné m.

- pozorovanie predmetov a javov, hľadanie súvislostí medzi jednotlivými časťami predmetu,
- predvádzanie predmetov, reprodukcí, polohovateľnej figúry, žiaka v určitom pohybe, s určitou mimikou, či gestami

praktické m.

- pohybová činnosť- žiak ukazuje nejakú činnosť
- pracovné činnosti- praktická ukážka pracovného postupu
- grafické a výtvarné činnosti- žiak je experimentátor, „objavuje“ nové techniky a postupy
- činnosti so špeciálnymi uč. pomôckami (grafický lis, hrnčiarsky kruh)

aktivizujúce m.

- inscenačné - žiakom sú pridelené role, stávajú sa aktérmi živej skutočnosti (napr. pri opise nejakej tradície), improvizácia
- situačné – vychádzajú z konkrétnej udalosti, nový nápad, objav
- projektové - riešenie reálnej skutočnosti, žiaci si riešenie sami plánujú (napr. stavaním stavebnice, skladačky)

System kontrolly a hodnotenia žiakov

V 3. ročníku sa často používa slovné hodnotenie, ktoré však nie je náhradou za klasifikáciu známku. Slovné hodnotenie zahŕňa aj sebahodnotenie.

V klasifikácii sa postupuje podľa vyhlášky MŠ SR č. 324/2008 pre ZUŠ, podľa ktorej sa prospech žiaka klasifikuje stupňami

1. stupeň - výborný
2. stupeň - chválitebný
3. stupeň - uspokojivý
4. stupeň – neuspokojivý

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka sa vyjadruje stupňami:

- prospel s vyznamenaním,
- prospel,
- neprospel.

Medzipredmetové a medziodborové vzťahy

Zosúladujú sa podľa potrieb predmetov a odborov – príprava výtvarného materiálu a pomôcok, spoločné prezentácie hudobného, tanečného a výtvarného odboru ZUŠ, propagácia akcií školy.

4. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Učebný plán číslo: 53

Počet hodín týždenne: 3 hod. (skupinové vyučovanie)

Organizačné pripomienky k UP pre 4. ročník

Výtvarná výchova sa vyučuje skupinovou formou 3-krát 45 minút – raz týždenne.

Učebné osnovy pre 4. ročník

Predmet:

kresba – vedieť prostredníctvom bodu, línie a plochy vystihnúť tvar konkrétnych vecí, vyjadriť pohyb, tému, zážitok, dej kresbou s dobrou kompozíciou, vyjadriť sa v detaile i celku

maľba – rozvoj farebného cítenia, rozvoj cieleného miešania farieb, poznanie zákonitostí miešania, plošné a priestorové vyjadrenie, farebná kompozícia, odlišovať rozdiel v maľbe akvarelom od tempery

grafika – posun kresby do grafickej techniky, rytmus a kontrast, celok a detail, oboznámiť sa s viacerými graf. technikami, vedieť ich rozoznávať

priestorová tvorba - zvládnuť základné operácie s mierkou, vedieť vyjadriť priestor, kompozíciu, spoznať materiály a techniky, vedieť s nimi narábať, vedieť používať základnú terminológiu

dekoratívna činnosť – kultivovať vkus žiakov a vzťah k tradíciám s dôrazom na farebný a tvarový rytmus, pravidelné striedanie a opakovanie línií, bodov, škvŕn a plochy

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>- používanie výtvarných nástrojov a pomôcok</p> <p>- rozvoj kreatívneho myslenia</p> <p>- rozvoj emočnej inteligencie</p> <p>- rozširovanie obzoru žiakov</p> <p>- využívanie poznatkov z rôznych školských predmetov</p> <p>- účasť na školských projektoch</p> <p>- rozvoj vizuálneho vnímania</p> <p>- rozvoj motorickej zručnosti</p> <p>- ovládanie základných výtvarných techník</p> <p>- zvládnutie kompozície</p> <p>- poznávanie vlastností materiálov a ich cielené využívanie vo výtvarnom prejave</p>	<p><u>kognitívna oblasť</u> Žiak má kategorizovať predmety podľa základných znakov, všímať si detaily, vyjadriť tvar, výraz, pohyb, príbeh, dej, primerane veku voliť motívy k zadaným námetom, opísať jednoduché technické postupy.</p> <p>Žiak má vedieť charakterizovať výraz zobrazeného motívu, vedieť zobraziť významové kontrasty.</p> <p><u>afektívna oblasť</u> Žiak má vedieť tvoriť individuálne aj skupinovo. Žiak má primerane zvoliť riešenie danej témy, vedieť argumentovať. Aktívne a tvorivo myslieť, rozvíjať vlastnú obrazotvornosť, experimentovať. Žiak sa dokáže ohodnotiť a porovnať s ostatnými.</p> <p><u>psychomotorická oblasť</u> Žiak má vedieť tvoriť body, línie, plochy, priestor za účelom výtvarného výrazu, primerane motorickým schopnostiam svojho veku.</p>	<p>Žiak má:</p> <p>-zvládnuť používanie rôznych výtvarných nástrojov a materiálov</p> <p>-kresliť prostredníctvom linky a oboznámiť sa so šrafovaním</p> <p>- rozoznávať pojmy svetlo a tieň, teplé a studené farby</p> <p>-kompozične vyriešiť plochu v kresbe i maľbe</p> <p>- poznať základné zákonitosti miešania farieb a mierky,</p> <p>-zvládnuť jednoduché grafické techniky, poznať základnú grafickú terminológiu</p> <p>- vystihnúť tvar prostredníctvom modelovania reliéfu, plastiky</p> <p>-zvládnuť zložitejšie technické úkony s materiálmi na základe poznania ich vlastností</p> <p>- oboznámiť sa so štylizáciou, opakovaním, rytmom,</p> <p>-vedieť preniesť vlastné citové a zmyslové vnímanie do výtvarnej práce</p>

Učebnice, výtvarný materiál, učebné pomôcky, didaktická technika

Vo 4.. ročníku sa používajú Učebné osnovy pre výtvarný odbor ZUŠ / schválené MŠ SR dňa 14. 8. 1995/, Učebný plán ZUŠ /schválený MŠ SR dňa 22. 12. 2003/, Tvorivosť, tvar, farba /M. C. Prette, A. Capaldo/, Námět ve výtvarné výchově /L. Roeselová/, Linie, tvar a barva ve výtvarné výchově / L. Roeselová/. Využívajú sa encyklopédie o prírode, napr. Svet živočíšnej ríše, encyklopédie výtvarných diel. Okrem kníh odborných sa využíva aj beletria. Používa sa xerox a fotoaparát, počítač, skener, časopisy, internet.

Výtvarno-výchovný proces

4. roč. výtvarnej výchovy nadväzuje na vzdelávanie v 3. ročníku. Rozvíjať prirodzenú tvorivosť dieťaťa, ponechať priestor pre sebarealizáciu a sebaujedenie s dôrazom na zvládnutie kompozície a techniky. Používať nasledovné metódy výučby:

slovné m.

- monologické (rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie)
- dialogické (rozhovor)
- metóda práce s knihami, časopismi, novinami, internetovými portálmi

demonštračné m.

- pozorovanie predmetov a javov, hľadanie súvislostí medzi jednotlivými časťami predmetu,
- predvádzanie predmetov, reprodukcí, polohovateľnej figúry, žiaka v určitom pohybe, s určitou mimikou, či gestami

praktické m.

- pohybová činnosť- žiak ukazuje nejakú činnosť
- pracovné činnosti- praktická ukážka pracovného postupu
- grafické a výtvarné činnosti- žiak je experimentátor, „objavuje“ nové techniky a postupy
- činnosti so špeciálnymi uč. pomôckami (grafický lis, hrnčiarsky kruh, fotoaparát, počítač)

aktivizujúce m.

- inscenačné - žiakom sú pridelené role, stávajú sa aktérmi živej skutočnosti (napr. pri opise nejakej tradície), improvizácia
- situačné – vychádzajú z konkrétnej udalosti, nový nápad, objav, inšpirácia
- projektové - riešenie reálnej skutočnosti, žiaci si riešenie sami plánujú (napr. stavaním stavebnice, skladačky)

System kontroly a hodnotenia žiakov

Vo 4. ročníku sa často používa slovné hodnotenie, ktoré však nie je náhradou za klasifikáciu známku. Slovné hodnotenie zahŕňa aj sebahodnotenie.

V klasifikácii sa postupuje podľa vyhlášky MŠ SR č. 324/2008 pre ZUŠ, podľa ktorej sa prospech žiaka klasifikuje stupňami

- a) 1. stupeň - výborný
- b) 2. stupeň - chválitebný
- c) 3. stupeň - uspokojivý
- d) 4. stupeň – neuspokojivý

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka sa vyjadruje stupňami:

- a) prospel s vyznamenaním,
- b) prospel,
- c) neprospel.

Medzipredmetové a medziodborové vzťahy

Zosúladujú sa podľa potrieb predmetov a odborov – príprava výtvarného materiálu a pomôcok, spoločné prezentácie hudobného, tanečného a výtvarného odboru ZUŠ, propagácia akcií školy.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

1. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Učebný plán číslo: 54

Počet hodín týždenne: 3 hod. (skupinové vyučovanie) 3-krát 45 minút

Organizačné pripomienky k UP pre 1. ročník

Výtvarná výchova sa vyučuje skupinovou **Učebné osnovy pre 1. ročník**

Predmet:

kresba – citlivý prepis predstáv, javov alebo podôb sveta, vývoj kresliarskeho rukopisu, rozlišovanie povrchov materiálov, využívanie kontrastu, svetla a tieňa vyjadrenie pohybu, premyslená kompozícia, vyjadrenie detailu i celku

maľba – rozvoj farebného cítenia, rozvoj cieleného miešania farieb, poznanie zákonitostí miešania, plošné a priestorové vyjadrenie, farebná kompozícia, odlišovať rozdiel v maľbe akvarelom od tempery, oboznamovanie sa vzťahom medzi podkladovým materiálom a maliarskou technikou, rozvoj samostatnosti pri výbere pomôcok

grafika – posun kresby do grafickej techniky, rytmus a kontrast, celok a detail, poznať

základné princípy fungovania graf. techník

priestorová tvorba - zvládnuť základné operácie s mierkou, vedieť vyjadriť priestor, kompozíciu, spoznať materiály a základné techniky, vedieť v nich pracovať, vedieť používať základnú terminológiu, vedieť sa vyjadriť v malej plastike i veľkom objekte

dekoratívna činnosť – kultivovať vkus žiakov a vzťah k tradíciám s dôrazom na farebný a tvarový rytmus, pravidelné striedanie a opakovanie línií, bodov, škvŕn a plochy, farby, stavba detailu a celku

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
<ul style="list-style-type: none"> - používanie výtvarných nástrojov a pomôcok - rozvoj kreatívneho myslenia - rozvoj emočnej inteligencie - rozširovanie obzoru žiakov - využívanie poznatkov z rôznych školských predmetov - účasť na školských projektoch, výstavách - rozvoj vizuálneho vnímania - ovládanie základných výtvarných techník, ich kombinovanie - zvládnutie kompozície - poznávanie vlastností materiálov a ich cielené využívanie vo výtvarnom prejave 	<p><u>kognitívna oblasť</u> Žiak má kategorizovať predmety podľa základných znakov, všímať si detaily, štylizovať skutočnosť, vyjadriť tvar, výraz, pohyb, príbeh, dej, primerane veku voliť motívy k zadaným námetom, opísať postupy základných techník.</p> <p>Žiak má vedieť charakterizovať výraz zobrazeného motívu, vedieť zobraziť významové kontrasty.</p> <p><u>afektívna oblasť</u> Žiak má vedieť tvoriť individuálne aj skupinovo. Žiak má primerane zvoliť riešenie danej témy, vedieť argumentovať. Aktívne a tvorivo myslieť, rozvíjať vlastnú obrazotvornosť, experimentovať. Žiak sa dokáže ohodnotiť a porovnať s ostatnými.</p>	<p>Žiak má:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zvládnuť používanie rôznych výtvarných nástrojov a materiálov -kresliť prostredníctvom linky a oboznámiť sa so šrafovaním - rozoznávať pojmy svetlo a tieň, teplé a studené farby -kompozične vyriešiť plochu v kresbe i maľbe - poznať základné zákonitosti miešania farieb a mierky, -zvládnuť jednoduché grafické techniky, poznať základnú grafickú terminológiu - vystihnúť tvar redukciou výšok pri modelovaní reliéfu, sklony hrán a plôch plastiky -zvládnuť zložitejšie technické úkony s materiálmi na základe poznania ich vlastností - oboznámiť sa so štylizáciou, opakovaním, rytmom, -vedieť preniesť vlastné citové a zmyslové vnímanie do výtvarnej práce

	<u>psychomotorická oblasť</u> Žiak naďalej rozvíja svoje zručnosti pri práci, čo mu napomáha pohoťvejšie vyjadriť svoj zámer.	
--	--	--

Učebnice, výtvarný materiál, učebné pomôcky, didaktická technika

V 1. ročníku sa používajú Učebné osnovy pre výtvarný odbor ZUŠ / schválené MŠ SR dňa 14. 8. 1995/, Učebný plán ZUŠ /schválený MŠ SR dňa 22. 12. 2003/, Tvorivosť, tvar, farba /M. C. Prette, A. Capaldo/, Námět ve výtvarné výchově /L. Roeselová/, Linie, tvar a barva ve výtvarné výchově / L. Roeselová/. Využívajú sa encyklopédie o prírode, napr. Svet živočíšnej ríše, encyklopédie výtvarných diel. Okrem kníh odborných sa využíva aj beletria, umelecké artefakty. Používa sa xerox a fotoaparát, počítač, časopisy, internet.

Výtvarno-výchovný proces

1. roč. výtvarnej výchovy nadväzuje na vzdelávanie vo 4. ročníku primárneho štúdia. Rozvíjať prirodzenú tvorivosť dieťaťa, ponechať priestor pre sebarealizáciu a sebaujedenie s dôrazom na zvládnutie kompozície a techniky. Používať nasledovné metódy výučby:

slovné m. -monologické (rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie)

-dialogické (rozhovor), brainstorming

-metóda práce s knihami, časopismi, novinami, internetovými portálmi

demonštračné m. -pozorovanie predmetov a javov, hľadanie súvislostí medzi

jednotlivými časťami predmetu, skúmanie materiálov

-predvádzanie predmetov, reprodukcí, polohovateľnej figúry, žiaka v určitom pohybe, s určitou mimikou, či gestami

praktické m. -pohybová činnosť- žiak ukazuje nejakú činnosť

-pracovné činnosti- praktická ukážka pracovného postupu

-grafické a výtvarné činnosti- žiak je experimentátor, „objavuje“ nové techniky a postupy, pozoruje stopy nástrojov v materiáli

-činnosti so špeciálnymi uč. pomôckami (grafický lis, hrnčiarsky kruh, fotoaparát, počítač

aktivizujúce m. -inscenačné - žiakom sú pridelené role, stávajú sa aktérmi živej

skutočnosti (napr. pri opise nejakej tradície), improvizácia

-situačné – vychádzajú z konkrétnej udalosti, nový nápad, objav, inšpirácia

-projektové - riešenie reálnej skutočnosti, žiaci si riešenie sami plánujú (napr. stavaním stavebnice, skladačky)

-výchova umením - návšteva výstav, virtuálnych galérií

System kontroly a hodnotenia žiakov

V 1. ročníku naďalej používame slovné hodnotenie, ktoré však nie je náhradou za klasifikáciu známku. Slovné hodnotenie zahŕňa aj sebahodnotenie.

V klasifikácii sa postupuje podľa vyhlášky MŠ SR č. 324/2008 pre ZUŠ, podľa ktorej sa prospech žiaka klasifikuje stupňami

- a) 1. stupeň - výborný
- b) 2. stupeň - chválitebný
- c) 3. stupeň - uspokojivý
- d) 4. stupeň – neuspokojivý

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka sa vyjadruje stupňami:

- a) prospel s vyznamenaním,
- b) prospel,
- c) neprospel.

Medzipredmetové a medziodborové vzťahy

Zosúladujú sa podľa potrieb predmetov a odborov – príprava výtvarného materiálu a pomôcok, spoločné prezentácie hudobného, tanečného a výtvarného odboru ZUŠ, propagácia akcií školy.

2. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Učebný plán číslo: 54

Počet hodín týždenne: 3 hod. (skupinové vyučovanie)

Organizačné pripomienky k UP pre 2. ročník

Výtvarná výchova sa vyučuje skupinovou formou 3-krát 45 minút – raz týždenne.

Učebné osnovy pre 2. ročník 2. časti

Predmet:

kresba – citlivé vyjadrenie predstáv, javov alebo podôb sveta, rozvoj realistického vnímania a prepisu skutočnosti s dôrazom na jej vlastné prežívanie, vývoj vlastného a jedinečného kresliarskeho rukopisu, vyjadrenie povrchov materiálov, využívanie kontrastu, svetla a tieňa, vyjadrenie pohybu, zvládnutie figúry, proporcionality a pohybu, premyslená kompozícia
maľba – rozvoj farebného cítenia, rozvoj cieleného miešania farieb, poznanie zákonitostí miešania, plošné a priestorové vyjadrenie, farebná kompozícia, odlišovať rozdiel v maľbe akvarelom od tempery, oboznamovanie sa vzťahom medzi podkladovým materiálom a maliarskou technikou, rozvoj samostatnosti pri výbere pomôcok, rozvoj realistického aj abstraktného prejavu v maľbe, rozvoj vlastného maliarskeho rukopisu, poznávanie

zložitejších maliarskych techník /akryl, olej, maľba na hodváb, spájanie viacerých techník v jednej práci - kombinovanie/

grafika – posun kresby do grafickej techniky, rytmus a kontrast, celok a detail, poznať základné princípy fungovania graf. techník, pomocou svetla a tieňa vyjadriť hmotu, oboznamovať sa s perspektívou, vhodne vybrať graf.techniku k danému námetu, grafický dizajn

priestorová tvorba - zvládnuť základné operácie s mierkou, vedieť vyjadriť priestor, kompozíciu, spoznať materiály a základné techniky , vedieť v nich pracovať, vedieť používať základnú terminológiu, vedieť sa vyjadriť v malej plastike s dôrazom na detail i veľkom objekte, využitie priestorovej tvorby v projektovom vyučovaní, prepájanie viacerých techník a predmetov dekoratívna činnosť – kultivovať vkus žiakov a vzťah k tradíciám s dôrazom na farebný a tvarový rytmus, pravidelné striedanie a opakovanie línií, bodov, škvŕn a plochy, farby, stavba detailu a celku, využitie dekoratívnosti v ostatných predmetoch – rozvoj medzipredmetových vzťahov

Obsah	Všeobecné a odborné kompetencie	Výstup
- cielené používanie výtvarných nástrojov a pomôcok - rozvoj kreatívneho myslenia -rozvoj realistického prepisu skutočnosti - rozvoj emočnej inteligencie - rozširovanie obzoru žiakov - využívanie poznatkov z rôznych školských predmetov - účasť na školských projektoch, výstavách, súťažiach - rozvoj vizuálneho vnímania - ovládanie základných výtvarných techník, ich kombinovanie	<u>kognitívna oblasť</u> Žiak má kategorizovať predmety podľa základných aj vedľajších znakov, všímať si a poznávať detaily, štylizovať skutočnosť, vyjadriť tvar, výraz, pohyb, príbeh , dej, primerane veku voliť motívy, farebnosť k zadaným námetom, opísať postupy základných techník, poznať nové technické spôsoby výtvarného vyjadrovania. Žiak má vedieť charakterizovať výraz zobrazeného motívu, vedieť zobraziť významové kontrasty.	Žiak má: -zvládnuť používanie rôznych výtvar. nástrojov a materiálov a ich kombinovanie -kresliť prostredníctvom linky a používať tieňovanie, šrafovanie - rozoznávať pojmy svetlo a tieň, teplé a studené farby, detail a celok, perspektíva, priestorovosť -kompozične vyriešiť plochu v kresbe, maľbe, modelovaní, grafike, dekoratívnej činnosti - poznať zákonitosti miešania farieb a mierky, -zvládnuť základné grafické techniky, poznať základnú grafickú

<p>-oboznamovanie sa s novými, zložitejšími technikami</p> <p>- zvládnutie farebnej i tvarovej kompozície</p> <p>- poznávanie vlastností materiálov a ich cielené využívanie vo výtvarnom prejave</p>	<p><u>afektívna oblasť</u> Žiak má vedieť tvoriť individuálne aj skupinovo. Žiak má primerane zvoliť riešenie danej témy, vedieť argumentovať. Aktívne a tvorivo myslieť, rozvíjať vlastnú obrazotvornosť, experimentovať. Žiak sa dokáže ohodnotiť a porovnať s ostatnými.</p> <p><u>psychomotorická oblasť</u> Žiak naďalej rozvíja svoje zručnosti pri práci, čo mu napomáha pohoťvejšie vyjadriť svoj zámer.</p>	<p>terminológiu - vystihnúť tvar redukciou výšok pri modelovaní reliéfu, sklony hrán a plôch plastiky</p> <p>-zvládnuť zložitejšie technické úkony s materiálmi na základe poznania ich vlastností -</p> <p>oboznámiť sa so štylizáciou, opakovaním , rytmom ,využiť to vo svojom výtvarnom prejave, v dizajne</p> <p>-vedieť preniesť vlastné citové a zmyslové vnímanie do výtvarnej práce</p> <p>- budovať si svoj vlastný rukopis</p>
---	--	---

Učebnice, výtvarný materiál, učebné pomôcky, didaktická technika

V 2. ročníku sa používajú Učebné osnovy pre výtvarný odbor ZUŠ / schválené MŠ SR dňa 14. 8. 1995/, Učebný plán ZUŠ /schválený MŠ SR dňa 22. 12. 2003/, Tvorivosť, tvar, farba /M. C. Prette, A. Capaldo/, Námět ve výtvarné výchově /L. Roeselová/, Linie, tvar a barva ve výtvarné výchově / L. Roeselová/. Využívajú sa encyklopédie o prírode, napr. Svet živočíšnej ríše, encyklopédie výtvarných diel. Okrem kníh odborných sa využíva aj beletria, umelecké artefakty. Používa sa xerox a fotoaparát, počítač, časopisy, internet.

Výtvarno-výchovný proces

2. roč. výtvarnej výchovy nadväzuje na vzdelávanie v 1. ročníku primárneho štúdia. Rozvíjať prirodzenú tvorivosť dieťaťa, ponechať priestor pre seberealizáciu a sebavyjadrenie s dôrazom na zvládnutie kompozície a techniky. Používať nasledovné metódy výučby:

slovné m. -monologické (rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie)

-dialogické (rozhovor), brainstorming

-metóda práce s knihami, časopismi, novinami, internetovými portálmi

demonštračné m. -pozorovanie predmetov a javov, hľadanie súvislostí medzi jednotlivými časťami predmetu, skúmanie materiálov a povrchov

-predvádzanie predmetov, reprodukcí, polohovateľnej figúry, žiaka v určitom pohybe, s určitou mimikou, či gestami

praktické m. -pohybová činnosť- žiak ukazuje nejakú činnosť

- pracovné činnosti- praktická ukážka pracovného postupu
- grafické a výtvarné činnosti, spoznávanie nových techník a postupov
- charakteristické stopy nástrojov na materiáli
- činnosti so špeciálnymi uč. pomôckami (grafický lis, hrnčiarsky kruh, fotoaparát, počítač)
- aktívne experimentovanie žiaka

aktivizujúce m. -inscenačné - žiakom sú pridelené role, stávajú sa aktérmi živej

- skutočnosti (napr. pri opise nejakej tradície, udalosti), improvizácia
- situačné – vychádzajú z konkrétnej udalosti, nový nápad, objav, inšpirácia
- projektové - riešenie reálnej skutočnosti, žiaci si riešenie sami plánujú
- výchova umením - návšteva výstav, virtuálnych galérií , zúčastňovanie sa súťaží

System kontrolly a hodnotenia žiakov

V 2. ročníku naďalej používame slovné hodnotenie, ktoré však nie je náhradou za klasifikáciu známku. Slovné hodnotenie zahŕňa aj sebahodnotenie.

V klasifikácii sa postupuje podľa vyhlášky MŠ SR č. 324/2008 pre ZUŠ, podľa ktorej sa prospech žiaka klasifikuje stupňami

- a) 1. stupeň - výborný
- b) 2. stupeň - chválitebný
- c) 3. stupeň - uspokojivý
- d) 4. stupeň – neuspokojivý

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka sa vyjadruje stupňami:

- a) prospel s vyznamenaním,
- b) prospel,
- c) neprospel.

Medzipredmetové a medziodborové vzťahy

Zosúladujú sa podľa potrieb predmetov a odborov – príprava výtvarného materiálu a pomôcok, spoločné prezentácie hudobného, tanečného a výtvarného odboru ZUŠ, propagácia akcií školy.

3. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Učebný plán číslo: 54

Počet hodín týždenne: 3 hod. (skupinové vyučovanie)

Organizačné pripomienky k UP pre 3. ročník

Výtvarná výchova sa vyučuje skupinovou formou 3-krát 45 minút – raz týždenne.

Učebné osnovy pre 3. Ročník 2. časti

Predmet:

kresba – citlivé vyjadrenie predstáv, javov alebo podôb sveta, rozvoj realistického vnímania a prepisu skutočnosti s dôrazom na jej vlastné prežívanie, vývoj vlastného a jedinečného kresliarskeho rukopisu, vyjadrenie povrchov materiálov, využívanie kontrastu, svetla a tieňa, vyjadrenie pohybu, zvládnutie figúry, proporcionality a pohybu, premyslená kompozícia
maľba – rozvoj farebného cítenia, rozvoj cieleného miešania farieb, poznanie zákonitostí miešania, plošné a priestorové vyjadrenie, farebná kompozícia, odlišovať rozdiel v maľbe akvarelom od tempery, oboznamovanie sa vzťahom medzi podkladovým materiálom a maliarskou technikou, rozvoj samostatnosti pri výbere pomôcok, rozvoj realistického aj abstraktného prejavu v maľbe, rozvoj vlastného maliarskeho rukopisu, poznávanie zložitejších maliarskych techník /akryl, olej, maľba na hodváb, spájanie viacerých techník v jednej práci - kombinovanie/

grafika – posun kresby do grafickej techniky, rytmus a kontrast, celok a detail, poznať základné princípy fungovania graf. techník, pomocou svetla a tieňa vyjadriť hmotu, oboznamovať sa s perspektívou, vhodne vybrať graf.techniku k danému námetu, grafický dizajn

priestorová tvorba - zvládnuť základné operácie s mierkou, vedieť vyjadriť priestor, kompozíciu, spoznať materiály a základné techniky, vedieť v nich pracovať, vedieť používať základnú terminológiu, vedieť sa vyjadriť v malej plastike s dôrazom na detail i veľkom objekte, využitie priestorovej tvorby v projektovom vyučovaní, prepájanie viacerých techník a predmetov dekoratívna činnosť – kultivovať vkus žiakov a vzťah k tradíciám s dôrazom na farebný a tvarový rytmus, pravidelné striedanie a opakovanie línií, bodov, škvŕn a plochy, farby, stavba detailu a celku, využitie dekoratívnosti v ostatných predmetoch – rozvoj medzipredmetových vzťahov

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>- cielené používanie výtvarných nástrojov a pomôcok</p> <p>- rozvoj kreatívneho myslenia a logických postupov</p> <p>-rozvoj realistického prepisu skutočnosti v súlade s vlastným vnútorným prežívaním</p> <p>- rozvoj emočnej inteligencie</p> <p>- rozširovanie obzoru žiakov</p> <p>- využívanie poznatkov z rôznych školských predmetov</p> <p>- účasť na školských projektoch, výstavách, súťažiach</p> <p>- rozvoj vizuálneho vnímania</p> <p>- ovládanie základných výtvarných techník, ich kombinovanie</p> <p>-oboznamovanie sa s novými, zložitejšími technikami, ich vzájomnými kombináciami</p> <p>- zvládnutie farebnej i tvarovej kompozície</p> <p>- poznávanie vlastností materiálov a ich cielené využívanie vo výtvarnom prejave</p> <p>-vytváranie výtvarných rád a projektov</p>	<p><u>kognitívna oblasť</u></p> <p>Žiak má kategorizovať predmety podľa základných aj vedľajších znakov, všímať si a poznávať detaily, štylizovať skutočnosť, vyjadriť tvar, výraz, pohyb, príbeh , dej, primerane veku voliť motívy, farebnosť k zadaným námetom, opísať postupy základných techník, poznať nové technické spôsoby výtvarného vyjadrovania.</p> <p>Žiak má vedieť charakterizovať výraz zobrazeného motívu, vedieť zobraziť významové kontrasty, vedieť si zdôvodniť a obhájiť vlastné postupy</p> <p><u>afektívna oblasť</u></p> <p>Žiak má vedieť tvoriť individuálne aj skupinovo. Žiak má primerane zvoliť riešenie danej témy, vedieť argumentovať. Aktívne a tvorivo myslieť, rozvíjať vlastnú obrazotvornosť, experimentovať. Žiak sa dokáže ohodnotiť a porovnať s ostatnými.</p> <p>Prehlbovanie vnútorného prežívania a myslenia, hľadanie osobitých foriem výtvarného vyjadrovania sa.</p>	<p>Žiak má:</p> <p>-zvládnuť používanie rôznych výtvarných nástrojov a materiálov a ich kombinovanie</p> <p>-kresliť prostredníctvom linky a používať tieňovanie, šrafovanie</p> <p>- rozoznávať pojmy svetlo a tieň, teplé a studené farby, detail a celok, plocha a priestor, perspektíva, priestorovosť</p> <p>-kompozične vyriešiť plochu v kresbe, maľbe, modelovaní, grafike, dekoratívnej činnosti</p> <p>- poznať zákonitosti miešania farieb a mierky,</p> <p>-zvládnuť základné grafické techniky, poznať základnú grafickú terminológiu</p> <p>- vystihnúť tvar redukciou výšok pri modelovaní reliéfu, sklony hrán a plôch plastiky</p> <p>-zvládnuť zložitejšie technické úkony s materiálmi na základe poznania ich vlastností</p> <p>- oboznámiť sa so štylizáciou, opakovaním , rytmom ,využiť to vo svojom výtvarnom prejave, v dizajne</p> <p>-vedieť preniesť vlastné citové a zmyslové vnímanie do výtvarnej práce</p> <p>- - budovať si svoj vlastný</p>

	<u>psychomotorická oblasť</u> Žiak naďalej rozvíja svoje zručnosti pri práci, čo mu napomáha pohoťvejšie vyjadriť svoj zámer. Citlivý vzťah k materiálom a nástrojom navodzuje účinnejšie využitie myšlienky.	rukopis - spájanie námetov do logicky zviazaných štruktúr
--	--	--

Učebnice, výtvarný materiál, učebné pomôcky, didaktická technika

V 3. ročníku sa používajú Učebné osnovy pre výtvarný odbor ZUŠ / schválené MŠ SR dňa 14. 8. 1995/, Učebný plán ZUŠ /schválený MŠ SR dňa 22. 12. 2003/, Tvorivosť, tvar, farba /M. C. Prette, A. Capaldo/, Námět ve výtvarné výchově /L. Roeselová/, Linie, tvar a barva ve výtvarné výchově / L. Roeselová/. Využívajú sa encyklopédie o prírode, napr. Svet živočíšnej ríše, encyklopédie výtvarných diel. Okrem kníh odborných sa využíva aj beletria, umelecké artefakty. Používa sa xerox a fotoaparát, počítač, časopisy, internet.

Výtvarno-výchovný proces

3. roč. výtvarnej výchovy nadväzuje na vzdelávanie v 2. ročníku primárneho štúdia. Rozvíjať prirodzenú tvorivosť dieťaťa, ponechať priestor pre sebarealizáciu a sebvýjadrenie s dôrazom na zvládnutie kompozície a techniky. Používať nasledovné metódy výučby:

slavné m. -monologické (rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie)

-dialogické (rozhovor), brainstorming

-metóda práce s knihami, časopismi, novinami, internetovými portálmi

demonštračné m. -pozorovanie predmetov a javov, hľadanie súvislostí medzi

jednotlivými časťami predmetu, skúmanie materiálov a povrchov

-predvádzanie predmetov, reprodukcí, polohovateľnej figúry, žiaka v určitom pohybe, s určitou mimikou, či gestami

praktické m. -pohybová činnosť- žiak ukazuje nejakú činnosť

-pracovné činnosti- praktická ukážka pracovného postupu

-grafické a výtvarné činnosti, spoznávanie nových techník a postupov

-charakteristické stopy nástrojov na materiáli

-činnosti so špeciálnymi uč. pomôckami (grafický lis, hrnčiarsky kruh, fotoaparát, počítač)

-aktívne experimentovanie žiaka

aktivizujúce m. -inscenačné - žiakom sú pridelené role, stávajú sa aktérmi živej skutočnosti (napr. pri opise nejakej tradície, udalosti), improvizácia
-situačné – vychádzajú z konkrétnej udalosti, nový nápad, objav, inšpirácia
-projektové - riešenie reálnej skutočnosti, žiaci si riešenie sami plánujú
-výchova umením - návšteva výstav, virtuálnych galérií , zúčastňovanie sa súťaží, inštalácia školských výstav

System kontrolly a hodnotenia žiakov

V 3. ročníku naďalej používame slovné hodnotenie, ktoré však nie je náhradou za klasifikáciu známku. Slovné hodnotenie zahŕňa aj sebahodnotenie.

V klasifikácii sa postupuje podľa vyhlášky MŠ SR č. 324/2008 pre ZUŠ, podľa ktorej sa prospech žiaka klasifikuje stupňami

- a) 1. stupeň - výborný
- b) 2. stupeň - chválitebný
- c) 3. stupeň - uspokojivý
- d) 4. stupeň – neuspokojivý

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka sa vyjadruje stupňami:

- a) prospel s vyznamenaním,
- b) prospel,
- c) neprospel.

Medzipredmetové a medziodborové vzťahy

Zosúladujú sa podľa potrieb predmetov a odborov – príprava výtvarného materiálu a pomôcok, prezentácie výtvarného odboru formou výstav, súťaží, prezentácie projektového vyučovania v rámci záverečných výstav, spoločné prezentácie hudobného, tanečného a výtvarného odboru ZUŠ, propagácia akcií školy, umelecká rada školy.

4. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Učebný plán číslo: 54

Počet hodín týždenne: 3 hod. (skupinové vyučovanie)

Organizačné pripomienky k UP pre 4. ročník

Výtvarná výchova sa vyučuje skupinovou formou 3-krát 45 minút – raz týždenne.

Učebné osnovy pre 4. ročník 2.časti

Predmet: kresba – citlivé vyjadrenie predstáv, javov alebo podôb sveta, rozvoj realistického vnímania a prepisu skutočnosti s dôrazom na jej vlastné prežívanie, vývoj vlastného a jedinečného kresliarskeho rukopisu, vyjadrenie povrchov materiálov, využívanie kontrastu, svetla a tieňa, vyjadrenie pohybu, zvládnutie figúry, proporcionality a pohybu, premyslená kompozícia, štúdia pozitívnych a negatívnych tvarov podľa videnej skutočnosti, kresliarske pamäťové cvičenia, - štúdie predmetov a prírodnín, štúdia figúry (s dôrazom na proporčnosť, detaily a výraz), štúdia portrétu (s dôrazom na proporcie), kresliť prostredníctvom linky, šrafovania a tieňovania, využiť širokú škálu spôsobov šrafovania v závislosti od výberu kresliarskeho materiálu (ceruzka, tuš, uhlík atď.)

malba – rozvoj farebného cítenia, rozvoj cieleného miešania farieb, poznanie zákonitostí miešania, základné, teplé a studené farby a psychologické pôsobenie farieb, plošné a priestorové vyjadrenie, farebná kompozícia, odlišovať rozdiel v malbe akvarelom od tempery, akrylu a oleja, oboznamovanie sa vzťahom medzi podkladovým materiálom a maliarskou technikou, rozvoj samostatnosti pri výbere pomôcok, rozvoj realistického aj abstraktného prejavu v malbe, rozvoj vlastného maliarskeho rukopisu, poznávanie zložitejších maliarskych techník /akryl, olej, malba na hodváb, spájanie viacerých techník v jednej práci - kombinovanie/ grafika – posun kresby do grafickej techniky, rytmus a kontrast, celok a detail, poznať základné princípy fungovania graf. techník, pomocou svetla a tieňa vyjadriť hmotu, oboznamovať sa s perspektívou, vhodne vybrať graf. techniku k danému námetu, grafický dizajn, transformácia graf. štočkov, počítačová grafika, spojenie kresby, malby a poč. grafiky, základy animácie priestorová tvorba - zvládnuť základné operácie s mierkou, vedieť vyjadriť priestor, kompozíciu, poznať materiály a základné techniky, vedieť v nich pracovať, vedieť používať základnú terminológiu, vedieť sa vyjadriť v malej plastike s dôrazom na detail i veľkom objekte, využitie priestorovej tvorby v projektovom vyučovaní, inštalácie, prepájanie viacerých techník a predmetov dekoratívna činnosť – kultivovať vkus žiakov a vzťah k tradíciám s dôrazom na farebný a tvarový rytmus, pravidelné striedanie a opakovanie línií, bodov, škvŕn a plochy, farby, stavba detailu a celku,

využití dekoratívosti v ostatných predmetoch – rozvoj medzipredmetových vzťahov, tvorba vlastných konceptov: - výtvarná transpozícia prírodného princípu (napr topenie, stmievanie, kryštalizácia, vlnenie ...), - inovačný dizajn predmetu (hudobného nástroja, nábytku ...), návrh vlastného písma, fotografia, digitálne spracovanie fotografií, tvorba fotografických cyklov

Obsah	Všeobecné a odborné kompetencie	Výstup
<p>- cielené používanie výtvarných nástrojov a pomôcok</p> <p>- rozvoj kreatívneho myslenia a logických postupov</p> <p>-rozvoj realistického prepisu skutočnosti v súlade s vlastným vnútorným prežívaním</p> <p>- rozvoj emočnej inteligencie</p> <p>- rozširovanie obzoru žiakov</p> <p>- využívanie poznatkov z rôznych školských predmetov</p> <p>- účasť na školských projektoch, výstavách, súťažiach, inštaláciách</p> <p>- rozvoj vizuálneho vnímania</p> <p>- ovládanie základných výtvarných techník, ich kombinovanie</p> <p>-oboznamovanie sa s novými, zložitejšími technikami, ich vzájomnými kombináciami</p> <p>- zvládnutie farebnej i tvarovej kompozície</p> <p>- poznávanie vlastností materiálov a ich cielené využívanie vo výtvarnom prejave</p> <p>-vytváranie výtvarných rád a projektov</p> <p>- cieľavedomé vyjadrovanie svojich predstáv prostred-</p>	<p><u>kognitívna oblasť</u> Žiak má kategorizovať predmety podľa základných aj vedľajších znakov, všimnúť si a poznávať detaily tvoriace celok a stavbu, vyjadriť aj štylizovať skutočnosť, vyjadriť tvar, výraz, pohyb, príbeh, dej, primerane veku voliť motívy, farebnosť k zadaným námetom, opísať postupy základných techník, poznať nové technické spôsoby výtvarného vyjadrovania.</p> <p>Žiak má vedieť charakterizovať výraz zobrazeného motívu, vedieť zobraziť významové kontrasty, vedieť si zdôvodniť a obhájiť vlastné postupy a výsledok svojej výtvarnej tvorby, mať zmysel pre zmeny.</p> <p><u>afektívna oblasť</u> Žiak má vedieť tvoriť individuálne aj skupinovo. má primerane zvoliť riešenie danej témy, vedieť argumentovať. Aktívne a tvorivo myslieť, rozvíjať vlastnú obrazotvornosť, experimentovať. Žiak sa dokáže ohodnotiť a porovnať s ostatnými.</p> <p>Prehľbovanie vnútorného prežívania a myslenia,</p>	<p>Žiak má:</p> <p>-zvládnuť používanie rôznych výtvarných nástrojov a materiálov a ich kombinovanie</p> <p>-kresliť prostredníctvom linky a používať tieňovanie, šrafovanie, vyjadriť priestor</p> <p>- rozoznávať pojmy svetlo a tieň, teplé a studené farby, detail a celok, plocha a priestor, perspektíva, priestorovosť</p> <p>-kompozične vyriešiť plochu v kresbe, maľbe, modelovaní, grafike, dekoratívnej činnosti</p> <p>- poznať zákonitosti miešania farieb a mierky,</p> <p>-zvládnuť rôzne grafické techniky, poznať základnú grafickú terminológiu</p> <p>-vystihnúť tvar redukciou výšok pri modelovaní reliéfu, sklony hrán a plôch plastiky</p> <p>-zvládnuť zložitejšie technické úkony s materiálmi na základe poznania ich vlastností</p> <p>-oboznámiť sa so štylizáciou, opakovaním, rytmom, využiť to vo</p>

<p>níctvom rôznych médií</p> <p>vedenie žiaka k nachádzaniu vlastnej profilácie v oblasti výtvarného vyjadrovania prostredníctvom odhaľovania a rozvíjania jeho špecifických schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtv. štýlov. Podnety z iných umení a oblastí poznania: - ilustrácia k rôznym formám poézie a prózy - viesť žiaka k orientácii v historickom, modernom i súčasnom umení 	<p>hľadanie osobitých foriem výtvarného vyjadrovania sa. Žiak cieľavedome pracuje s vyjadrovacími prostriedkami, so zvoleným médiom, materiálom, nástrojom a technikou.</p> <p><u>psychomotorická oblasť</u> Žiak naďalej rozvíja svoje zručnosti pri práci, čo mu napomáha pohotovejšie vyjadriť svoj zámer. Citlivý vzťah k zobrazovanému, k materiálom a nástrojom navodzuje účinnejšie využitie myšlienky.</p>	<p>svojom výtvarnom prejave, v dizajne -vedieť preniesť vlastné citové a zmyslové vnímanie do výtvarnej práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - budovať si svoj vlastný rukopis - spájanie námetov do logicky zviazaných štruktúr - ovládanie princípov radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb, - porporčne správne nakreslenie videných predmetov, poznávanie hlavných znakov historických slohov umenia a architektúry - výtvarné spracovanie vybraných podnetov z iných oblastí umenia, chémie, fyziky, biológie. - výtvarné vyjadrenie hudobných foriem
---	--	---

Učebnice, výtvarný materiál, učebné pomôcky, didaktická technika

Vo 4. ročníku sa používajú Učebné osnovy pre výtvarný odbor ZUŠ / schválené MŠ SR dňa 14. 8. 1995/, Učebný plán ZUŠ /schválený MŠ SR dňa 22. 12. 2003/, Tvorivosť, tvar, farba /M. C. Prette, A. Capaldo/, Námět ve výtvarné výchově /L. Roeselová/, Linie, tvar a barva ve výtvarné výchově / L. Roeselová/, Grafické techniky /A.Krejča/. Využívajú sa encyklopédie o prírode, napr. Svet živočíšnej ríše, encyklopédie výtvarných diel. Okrem kníh odborných sa využíva aj beletria, umelecké artefakty. Používa sa xerox a fotoaparát, počítač, časopisy, internet.

Výtvarno-výchovný proces

4. roč. výtvarnej výchovy nadväzuje na vzdelávanie v 3. ročníku nižšieho sekundárneho štúdia.

Rozvíjať prirodzenú tvorivosť dieťaťa, ponechať priestor pre sebarealizáciu a sebvýjadrenie s dôrazom na zvládnutie kompozície a techniky. Používať nasledovné metódy výučby:

slovné m. -monologické (rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie)

-dialogické (rozhovor), brainstorming, diskusia

-metóda práce s knihami, časopismi, novinami, internetovými portálmi

demonštračné m. -pozorovanie predmetov a javov, hľadanie súvislostí medzi

jednotlivými časťami predmetu, skúmanie materiálov a povrchov

-predvádzanie predmetov, reprodukcí, polohovateľnej figúry, žiaka v určitom pohybe, s určitou mimikou, či gestami

praktické m. -pohybová činnosť- žiak ukazuje nejakú činnosť

-pracovné činnosti- praktická ukážka pracovného postupu

-grafické a výtvarné činnosti, spoznávanie nových techník a postupov

-charakteristické stopy nástrojov na materiáli

-činnosti so špeciálnymi uč. pomôckami (grafický lis, hrnčiarsky kruh, fotoaparát, počítač)

-aktívne experimentovanie žiaka

aktivizujúce m. -inscenačné - žiakom sú pridelené role, stávajú sa aktérmi živej

skutočnosti (napr. pri opise nejakej tradície, udalosti), improvizácia

-situačné – vychádzajú z konkrétnej udalosti, nový nápad, objav, inšpirácia, improvizácia

-projektové - riešenie reálnej skutočnosti, žiaci si riešenie sami plánujú

-výchova umením - návšteva výstav, virtuálnych galérií , zúčastňovanie sa súťaží, inštalácia školských výstav

System kontrolly a hodnotenia žiakov

Vo 4. ročníku naďalej používame slovné hodnotenie, ktoré však nie je náhradou za klasifikáciu známku. Slovné hodnotenie zahŕňa aj sebahodnotenie.

V klasifikácii sa postupuje podľa vyhlášky MŠ SR č. 324/2008 pre ZUŠ, podľa ktorej sa prospech žiaka klasifikuje stupňami

- a) 1. stupeň - výborný
- b) 2. stupeň - chválitebný
- c) 3. stupeň - uspokojivý
- d) 4. stupeň – neuspokojivý

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka sa vyjadruje stupňami:

- a) prospel s vyznamenaním,
- b) prospel,
- c) neprospel.

Medzipredmetové a medziodborové vzťahy

Zosúladujú sa podľa potrieb predmetov a odborov – príprava výtvarného materiálu a pomôcok, prezentácie výtvarného odboru formou výstav, súťaží, prezentácie projektového vyučovania v rámci záverečných výstav, spoločné prezentácie hudobného, tanečného a výtvarného odboru ZUŠ, propagácia akcií školy, umelecká rada školy.

5. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Učebný plán číslo: 54

Počet hodín týždenne: 3 hod. (skupinové vyučovanie)

Organizačné pripomienky k UP pre 5. ročník

Výtvarná výchova sa vyučuje skupinovú formou 3-krát 45 minút – raz týždenne.

Učebné osnovy pre 5. Ročník 2. časti

Predmet:

kresba – citlivé vyjadrenie predstáv, javov alebo podôb sveta s dôrazom na vlastné prežívanie, rozvíjanie vlastného kresliarskeho rukopisu, zvládnutie figúry, proporcionality a pohybu, premyslená kompozícia, štúdia portrétu (s dôrazom na proporcie), línia a plocha, využiť širokú škálu spôsobov šrafovania v závislosti od výberu kresliarskeho materiálu (ceruzka, tuš, uhlík atď.)

maľba - vyjadrenie povrchov materiálov, rozvoj cieleného miešania farieb, využívanie kontrastu, svetla a tieňa, zvládnutie maliarskych techník

a psychologické pôsobenie farieb, plošné a priestorové vyjadrenie, farebná kompozícia, odlišovať rozdiel v maľbe akvarelom od tempery, akrylu a oleja,

oboznamovanie sa vzťahom medzi podkladovým materiálom a maliarskou technikou, rozvoj realistického aj abstraktného prejavu v maľbe, rozvoj vlastného maliarskeho rukopisu, spájanie viacerých techník v jednej práci - kombinovanie/

grafika – posun kresby do grafickej techniky, rytmus a kontrast, celok

a detail, využiť základné princípy fungovania graf. techník na vyjadrenie vlastnej predstavy, pomocou svetla a tieňa vyjadriť hmotu, oboznamovať sa s perspektívou, grafický dizajn, transformácia graf. štočkov počítačová grafika, spojenie kresby, maľby a poč. grafiky, základy animácie

priestorová tvorba - zvládnuť základné operácie s mierkou, vedieť vyjadriť priestor, poznať materiály a základné techniky, vedieť používať základnú terminológiu, vedieť sa vyjadriť v malej plastike s dôrazom na detail i veľkom objekte, využitie priestorovej tvorby v projektovom vyučovaní, inštalácie, prepájanie viacerých techník a predmetov

dekoratívna činnosť – kultivovať vkus žiakov a vzťah k tradíciám
s dôrazom na farebný a tvarový rytmus, pravidelné striedanie a opakovanie línií, bodov, škvŕn a plochy, farby, stavba detailu a celku, využitie
dekoratívnosti v ostatných predmetoch – rozvoj medzipredmetových vzťahov,
tvorba vlastných konceptov: - výtvarná transpozícia prírodného princípu (napr. topenie, stmievanie, kryštalizácia, vlnenie ...), - inovačný dizajn predmetu hudobného nástroja, nábytku ...), návrh vlastného písma, fotografia, digitálne spracovanie fotografií, tvorba fotografických cyklov

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
<ul style="list-style-type: none"> - cielené používanie výtvarných nástrojov a pomôcok - rozvoj kreatívneho myslenia a logických postupov -rozvoj realistického prepisu skutočnosti v súlade s vlastným vnútorným prežívaním - rozvoj emočnej inteligencie - rozširovanie obzoru žiakov - využívanie poznatkov z rôznych školských predmetov - účasť na školských projektoch, výstavách, súťažiach, inštaláciách -oboznamovanie sa s novými, zložitejšími technikami, ich vzájomnými kombináciami -vytváranie výtvarných rád a projektov - cieľavedomé vyjadrovanie svojich predstáv prostredníctvom rôznych médií 	<p><u>kognitívna oblasť</u> Žiak má kategorizovať predmety podľa základných aj vedľajších znakov, vedieť vyjadriť úlohu detailu v celku, vyjadriť aj štylizovať skutočnosť, vyjadriť tvar, výraz, pohyb, príbeh, dej, vhodne voliť motívy, farebnosť k zadaným námetom, opísať postupy jednoduchých aj zložitejších výtvarných techník, poznať nové technické spôsoby výtvarného vyjadrovania.</p> <p>Žiak má vedieť charakterizovať výraz zobrazeného motívu, vedieť zobraziť významové kontrasty, vedieť si zdôvodniť a obhájiť vlastné postupy a výsledok svojej výtvarnej tvorby.</p> <p><u>afektívna oblasť</u> Žiak má vedieť tvoriť individuálne aj skupinovo. má primerane zvoliť riešenie danej témy, vedieť argumentovať. Aktívne a tvorivo myslieť, rozvíjať vlastnú obrazotvornosť, experimentovať. Žiak sa dokáže ohodnotiť a porovnať s</p>	<p>Žiak má:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zvládnuť používanie rôznych výtvarných nástrojov a materiálov a ich kombinovanie -kresliť prostredníctvom linky a používať tieňovanie, šrafovanie, vyjadriť priestor, pohyb, svetlo a tieň - rozoznávať pojmy svetlo a tieň, teplé a studené farby, detail a celok, plocha a priestor, perspektíva, - kompozične vyriešiť plochu v kresbe, maľbe, modelovaní, grafike, dekoratívnej činnosti - poznať zákonitosti miešania farieb a mierky, -zvládnuť rôzne grafické techniky, poznať základnú grafickú terminológiu -vystihnúť tvar redukciou výšok pri modelovaní reliéfu, sklony hrán a plôch plastiky -zvládnuť zložitejšie technické úkony s materiálmi na základe

<p>vedenie žiaka k nachádzaniu vlastnej profilácie v oblasti výtvarného vyjadrovania prostredníctvom odhaľovania a rozvíjania jeho špecifických schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtv. štýlov. podnety z iných umení a oblastí poznania: - ilustrácia k rôznym formám poézie a prózy - viesť žiaka k orientácii v historickom, modernom i súčasnom umení 	<p>ostatnými. Prehlbovanie vnútorného prežívania a myslenia, hľadanie osobitých foriem výtvarného vyjadrovania sa. Žiak cieľavedome pracuje s vyjadrovacími prostriedkami, so zvoleným médium, materiálom, nástrojom a technikou. <u>psychomotorická oblasť</u> Žiak naďalej rozvíja svoje zručnosti pri práci, čo mu napomáha pohotovejšie vyjadriť svoj zámer. Citlivý vzťah k zobrazovanému, k materiálom a nástrojom navodzuje účinnejšie využitie myšlienky.</p>	<p>poznania ich vlastností -v dizajne využiť štylizáciu, rytmus, skratku -vedieť preniesť vlastné citové a zmyslové vnímanie do výtvarnej práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - budovať si svoj vlastný rukopis - spájanie námetov do logicky zviazaných štruktúr - ovládanie princípov radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb, - proporčne správne nakreslenie videných predmetov, poznávanie hlavných znakov historických slohov umenia a architektúry - výtvarné spracovanie vybraných podnetov z iných oblastí umenia, chémie, fyziky, biológie. - výtvarné vyjadrenie hudobných foriem
--	---	---

Učebnice, výtvarný materiál, učebné pomôcky, didaktická technika

V 5. ročníku sa používajú Učebné osnovy pre výtvarný odbor ZUŠ / schválené MŠ SR dňa 14. 8. 1995/, Učebný plán ZUŠ /schválený MŠ SR dňa 22. 12. 2003/, Tvorivosť, tvar, farba /M. C. Prette, A. Capaldo/, Námět ve výtvarné výchově /L. Roeselová/, Linie, tvar a barva ve výtvarné výchově / L. Roeselová/, Grafické techniky /A.Krejča/. Využívajú sa encyklopédie o prírode, napr. Svet živočíšnej ríše, encyklopédie výtvarných diel. Okrem kníh odborných sa využíva aj beletria, umelecké artefakty. Používa sa xerox a fotoaparát, počítač, časopisy, internet.

Výtvarno-výchovný proces

5. roč. výtvarnej výchovy nadväzuje na vzdelávanie vo 4. ročníku nižšieho sekundárneho štúdia.

Rozvíjať prirodzenú tvorivosť dieťaťa, ponechať priestor pre seberealizáciu a sebvýjadrenie s dôrazom na zvládnutie kompozície a techniky. Používať nasledovné metódy výučby:

slovné m. -monologické (rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie)

-dialogické (rozhovor), brainstorming, diskusia

-metóda práce s knihami, časopismi, novinami, internetovými portálmi

demonštračné m. -pozorovanie predmetov a javov, hľadanie súvislostí medzi

jednotlivými časťami predmetu, skúmanie materiálov a povrchov

-predvádzanie predmetov, reprodukcí, polohovateľnej figúry, žiaka v určitom pohybe, s určitou mimikou, či gestami

praktické m. -pohybová činnosť- žiak ukazuje nejakú činnosť

-pracovné činnosti- praktická ukážka pracovného postupu

-grafické a výtvarné činnosti, spoznávanie nových techník a postupov

-charakteristické stopy nástrojov na materiáli

-činnosti so špeciálnymi uč. pomôckami (grafický lis, hrnčiarsky kruh, fotoaparát, počítač)

-aktívne experimentovanie žiaka

aktivizujúce m. -inscenačné - žiakom sú pridelené role, stávajú sa aktérmi živej

skutočnosti (napr. pri opise nejakej tradície, udalosti), improvizácia

-situačné – vychádzajú z konkrétnej udalosti, nový nápad, objav, inšpirácia, improvizácia

-projektové - riešenie reálnej skutočnosti, žiaci si riešenie sami plánujú

-výchova umením - návšteva výstav, virtuálnych galérií , zúčastňovanie sa súťaží, inštalácia školských výstav

System kontrolly a hodnotenia žiakov

V 5. ročníku naďalej používame slovné hodnotenie, ktoré však nie je náhradou za klasifikáciu známkou. Slovné hodnotenie zahŕňa aj sebahodnotenie.

V klasifikácii sa postupuje podľa vyhlášky MŠ SR č. 324/2008 pre ZUŠ, podľa ktorej sa prospech žiaka klasifikuje stupňami

1. stupeň - výborný
2. stupeň - chválitebný
3. stupeň - uspokojivý
4. stupeň – neuspokojivý

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka sa vyjadruje stupňami:

- prospel s vyznamenaním,
- prospel,
- neprospel.

Medzipredmetové a medziodborové vzťahy

Zosúladujú sa podľa potrieb predmetov a odborov – príprava výtvarného materiálu a pomôcok, prezentácie výtvarného odboru formou výstav, súťaží, prezentácie projektového vyučovania v rámci záverečných výstav, spoločné prezentácie hudobného, tanečného a výtvarného odboru ZUŠ, propagácia akcií školy, umelecká rada školy.

II. stupeň vzdelávania

1. ročník II. stupňa základného štúdia

Učebný plán číslo: 56

Počet hodín týždenne: 3 hod. (skupinové vyučovanie)

Organizačné pripomienky k UP pre 1. ročník II. stupňa

Výtvarná výchova sa vyučuje skupinovou formou 3-krát 45 minút – raz týždenne.

Učebné osnovy pre 1. ročník II. stupňa

Predmet:

kresba – skutočnosť vyjadrená formou vecných, dvoj- a trojrozmerných štúdií: štruktúry predmetu-objektu, zátišia, prírodniny, krajiny (prírodnej aj architektonickej), figúry, portréty -
- podľa priameho pozorovania, ako aj prostredníctvom kópie a pamäťového cvičenia, rozvoj realistického vnímania a prepisu skutočnosti s dôrazom na jej vlastné prežívanie, rozvoj štylizácie, jej využitie v dizajne, vývoj vlastného a jedinečného kresliarskeho rukopisu, vyjadrenie povrchov, materiálov, využívanie kontrastu, svetla a tieňa, vyjadrenie pohybu, zvládnutie figúry, proporcionality a pohybu, premyslená kompozícia, štúdia pozitívnych a negatívnych tvarov podľa videnej skutočnosti, kresliarske pamäťové cvičenia, - štúdie predmetov a prírodnín, štúdia figúry (s dôrazom na proporčnosť, detaily a výraz), štúdia portréty (s dôrazom na proporcie)
maľba –rozvoj cieleného miešania farieb na základe poznania zákonitostí miešania, plošné a priestorové vyjadrenie, odlišenie znakov maľby, akvarelu, tempery, akrylu a oleja, aj ich využitie v počítačovej grafike, oboznamovanie sa vzťahom medzi podkladovým materiálom a maliarskou technikou, rozvoj samostatnosti pri výbere pomôcok, rozvoj realistického aj abstraktného prejavu v maľbe, rozvoj vlastného maliarskeho rukopisu, poznávanie zložitejších maliarskych techník /akryl, olej, vrstvenie pomocou špeciálnych pást pri olejomaľbe, maľba na hodváb, spájanie viacerých techník v jednej práci - kombinovanie/

grafika – posun kresby do grafickej techniky, rytmus a kontrast, celok a detail, poznať základné princípy fungovania graf. techník, pomocou svetla a tieňa vyjadriť hmotu, oboznamovať sa s perspektívou, vhodne vybrať graf. techniku k danému námetu, grafický dizajn, transformácia graf. šoškov, počítačová grafika, spojenie kresby, maľby a poč. grafiky, základy animácie

priestorová tvorba - zvládnuť základné operácie s mierkou, vedieť vyjadriť priestor, kompozíciu, poznať materiály a základné techniky, vedieť v nich pracovať, vedieť používať základnú terminológiu, vedieť sa vyjadriť v malej plastike s dôrazom na detail i veľkom objekte, využitie priestorovej tvorby v projektovom vyučovaní, inštalácie, prepájanie viacerých techník a predmetov

dekoratívna činnosť – kultivovať vkus žiakov a vzťah k tradíciám s dôrazom na farebný a tvarový rytmus, pravidelné striedanie a opakovanie línií, bodov, škvŕn a plochy, farby, stavba detailu a celku, využitie dekoratívnosti v ostatných predmetoch – rozvoj medzipredmetových vzťahov, tvorba vlastných konceptov: - výtvarná transpozícia prírodného princípu (napr. topenie, stmievanie, kryštalizácia, vlnenie ...), - inovačný dizajn predmetu (hudobného nástroja, nábytku ...), návrh vlastného písma, fotografia, digitálne spracovanie fotografií, tvorba fotografických cyklov.

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
- kresba, maľba, modelovanie podľa videného - rozvoj kreatívneho myslenia a logických postupov -rozvoj realistického prepisu skutočnosti v súlade s vlastným vnútorným prežívaním, štylizácie - rozvoj emočnej inteligencie - rozširovanie obzoru žiakov vo výtvarnej kultúre a umení, diskusie o umení - využívanie poznatkov z rôznych školských predmetov - účasť na školských projektoch, výstavách, súťažiach, inštaláciách -oboznamovanie sa s novými, zložitejšími technikami, ich vzájomnými kombináciami	<u>kognitívna oblasť</u> Žiak má kategorizovať predmety podľa základných aj vedľajších znakov, všimnúť si a poznávať detaily tvoriace celok a stavbu, vyjadriť aj štylizovať skutočnosť, vyjadriť tvar, výraz, pohyb, príbeh, dej, zvoliť vhodný technický postup, opísať postupy základných techník, poznať nové technické spôsoby výtvarného vyjadrovania. Žiak má vedieť charakterizovať výraz zobrazeného motívu, vedieť zobraziť významové kontrasty, vedieť si zdôvodniť a obhájiť vlastné postupy a výsledok svojej výtvarnej tvorby. <u>afektívna oblasť</u>	Žiak má: -samostatne vytvoriť umelecké dielo v kruhu zvoleného média - vedieť využiť doposiaľ získané vedomosti z výtvarných pojmov ako je svetlo a tieň, teplé a studené farby, detail a celok, plocha a priestor, perspektíva, priestorovosť - vedieť realizovať maľbu, kresbu, grafiku a modelovanie v realistickej skutočnosti - poznať zákonitosti miešania farieb a mierky, - uplatňovať vo svojej tvorbe experimentovanie a kombinovanie s rôznymi výtvarnými technikami

<p>- zvládnutie farebnej i tvarovej kompozície</p> <p>- poznávanie vlastností materiálov a ich ciele využívanie vo výtvarnom prejave</p> <p>- vytváranie výtvarných rád a projektov</p> <p>- cieľavedomé vyjadrovanie svojich predstáv prostredníctvom rôznych médií</p> <p>vedenie žiaka k nachádzaniu vlastnej profilácie v oblasti výtvarného vyjadrovania prostredníctvom odhaľovania a rozvíjania jeho špecifických schopností</p> <p>- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výt. štýlov. Podnety z iných umení a oblastí poznania: - ilustrácia k rôznym formám poézie a prózy</p> <p>- viesť žiaka k orientácii v historickom, modernom i súčasnom umení</p>	<p>Žiak má vedieť tvoriť individuálne aj skupinovo, má primerane zvoliť riešenie danej témy, vedieť argumentovať. Aktívne a tvorivo myslieť, rozvíjať vlastnú obrazotvornosť, experimentovať. Žiak sa dokáže ohodnotiť a porovnať s ostatnými. Dokáže diskutovať o umeleckom diele.</p> <p>Prehĺbovanie vnútorného prežívania a myslenia, hľadanie osobitých foriem výtvarného vyjadrovania sa. Žiak cieľavedome pracuje s vyjadrovacími prostriedkami, so zvoleným médium, .</p> <p><u>psychomotorická oblasť</u></p> <p>Žiak naďalej rozvíja svoje zručnosti pri práci, čo mu napomáha pohotovejšie vyjadriť svoj zámer. Citlivý vzťah k zobrazovanému, k materiálom a nástrojom navodzuje účinnejšie využitie myšlienky.</p>	<p>a rôznymi výrazmi</p> <p>- vystihnúť tvar redukciou výšok pri modelovaní reliéfu, sklony hrán a plôch plastiky</p> <p>- zvládnuť zložitejšie technické úkony s materiálmi na základe poznania ich vlastností</p> <p>- využiť vo svojom výtvarnom prejave štylizáciu, opakovanie , rytmus ,</p> <p>- vedieť vyjadriť vlastné koncepcie vo vybraných médiách</p> <p>- budovať si svoj vlastný rukopis</p> <p>- tvorivo operovať s motívom /námetom/ vo svojej tvorbe</p> <p>- ovládanie princípov radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb,</p> <p>- poznať chronológiu dejín umenia a vedieť porovnávať rôzne historické slohy</p> <p>- výtvarné spracovanie vybraných podnetov z iných oblastí umenia, chémie, fyziky, biológie. - výtvarné vyjadrenie hudobných foriem</p> <p>- dokáže viesť diskusiu o súčasnom umení a kultúrnom svete</p>
---	---	---

		a vedieť sa v nej orientovať - dokáže prezentovať a vyjadriť svoj výtvarný názor vo svojich dielach
--	--	--

Učebnice, výtvarný materiál, učebné pomôcky, didaktická technika

V 1. ročníku II. stupňa sa používa Štátny vzdelávací program /schválený MŠ Slovenskej republiky dňa 4. februára 2015 /Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu základnej umeleckej školy /schválené MŠ 20. 1. 2016/, Učebné osnovy pre výtvarný odbor ZUŠ / schválené MŠ SR dňa 14. 8. 1995/, , Tvorivosť, tvar, farba /M. C. Prette, A. Capaldo/, Námět ve výtvarné výchově /L. Roeselová/, Linie, tvar a barva ve výtvarné výchově / L. Roeselová/. Využívajú sa encyklopédie o prírode, napr. Svet živočíšnej ríše, encyklopédie výtvarných diel. Okrem kníh odborných sa využíva aj beletria, umelecké artefakty. Používa sa xerox a fotoaparát, mobilné telefóny, počítač, časopisy, internet.

Výtvarno-výchovný proces

1. roč. II. stupňa výtvarnej výchovy nadväzuje na vzdelávanie vo 4. ročníku 2. časti nižšieho sekundárneho štúdia. Metódy vyučovania akceptujú operatívnu zručnosť žiaka, stále samostatnejšiu voľbu použitia prostriedkov a rešpektujú jeho vlastnú profiláciu.

Používanie nasledovných metód výučby:

slovné m. -monologické (rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie)

-dialogické (rozhovor), brainstorming, diskusia

-metóda práce s knihami, časopismi, novinami, internetovými portálmi, fotoaparátom, mobilom, tabletom

demonštračné m. -pozorovanie predmetov a javov, hľadanie súvislostí medzi

jednotlivými časťami predmetu, skúmanie materiálov a povrchov

-predvádzanie predmetov, reprodukcí, polohovateľnej figúry, žiaka v určitom pohybe, s určitou mimikou, či gestami

praktické m. -pohybová činnosť- žiak ukazuje nejakú činnosť

- pracovné činnosti- praktická ukážka pracovného postupu
- grafické a výtvarné činnosti, spoznávanie nových techník a postupov
- charakteristické stopy nástrojov na materiáli
- činnosti so špeciálnymi uč. pomôckami (grafický lis, hrnčiarsky kruh, fotoaparát, počítač)
- aktívne experimentovanie žiaka

aktivizujúce m. -inscenačné - žiakom sú pridelené role, stávajú sa aktérmi živej

- skutočnosti (napr. pri opise nejakej tradície, udalosti), improvizácia
- situačné – vychádzajú z konkrétnej udalosti, nový nápad, objav, inšpirácia, improvizácia
- projektové - riešenie reálnej skutočnosti, žiaci si riešenie sami plánujú
- výchova umením - návšteva výstav, virtuálnych galérií , zúčastňovanie sa súťaží, inštalácia školských výstav

System kontrolly a hodnotenia žiakov

V 1. ročníku II. stupňa naďalej používame slovné hodnotenie, ktoré však nie je náhradou za klasifikáciu známku. Slovné hodnotenie zahŕňa aj sebahodnotenie.

V klasifikácii sa postupuje podľa vyhlášky MŠ SR č. 324/2008 pre ZUŠ, podľa ktorej sa prospech žiaka klasifikuje stupňami

- a) 1. stupeň - výborný
- b) 2. stupeň - chválitebný
- c) 3. stupeň - uspokojivý
- d) 4. stupeň – neuspokojivý

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka sa vyjadruje stupňami:

- a) prospel s vyznamenaním,
- b) prospel,
- c) neprospel.

Medzipredmetové a medziodborové vzťahy

Zosúladujú sa podľa potrieb predmetov a odborov – príprava výtvarného materiálu a pomôcok, prezentácie výtvarného odboru formou výstav, súťaží, prezentácie projektového vyučovania v rámci záverečných výstav, spoločné prezentácie hudobného, tanečného a výtvarného odboru ZUŠ, propagácia akcií školy.

2. ročník II. stupňa základného štúdia

Učebný plán číslo: 56

Počet hodín týždenne: 3 hod. (skupinové vyučovanie)

Organizačné pripomienky k UP pre 2. ročník II. stupňa

Výtvarná výchova sa vyučuje skupinovú formou 3-krát 45 minút – raz týždenne.

Učebné osnovy pre 2. ročník II. stupňa

Predmet:

kresba – skutočnosť vyjadrená formou vecných, dvoj - a trojrozmerných štúdií: štruktúry predmetu - objektu, zátišia, prírodniny, krajiny (prírodnej aj architektonickej), figúry, portrétu -- podľa priameho pozorovania, ako aj prostredníctvom kópie a pamäťového cvičenia, rozvoj realistického vnímania a prepisu skutočnosti s dôrazom na jej vlastné prežívanie, ale aj posuny a transformácie, využitie v dizajne,

vývoj vlastného a jedinečného kresliarskeho rukopisu, vyjadrenie povrchov materiálov, využívanie kontrastu, svetla a tieňa, vyjadrenie pohybu, zvládnutie figúry, proporcionality a pohybu, premyslená kompozícia, kresliarske pamäťové cvičenia,

malba –rozvoj svojbytného maliarskeho rukopisu na základe poznania zákonitostí konkrétnej maliarskej techniky a miešania farieb,

plošné a priestorové vyjadrenie, odlišenie znakov maľby, akvarelu, tempery, akrylu a oleja, aj ich využitie v počítačovej grafike,

oboznamovanie sa vzťahom medzi podkladovým materiálom a maliarskou technikou, rozvoj realistického aj abstraktného prejavu v maľbe, rozvoj vlastného maliarskeho rukopisu,

používanie zložitejších maliarskych techník /akryl, olej, vrstvenie pomocou špeciálnych pást pri olejomaľbe, maľba na hodváb,

spájanie viacerých techník v jednej práci - kombinovanie/

grafika – posun kresby do grafickej techniky, rytmus a kontrast, celok a detail, poznať základné princípy fungovania graf. techník, pomocou svetla a tieňa vyjadriť hmotu, uplatňovať perspektívu, vhodne vybrať graf.

techniku k danému námetu, grafický dizajn, transformácia graf. štočkov, pracovať s písmom počítačová grafika, spojenie kresby, maľby a poč. grafiky, základy animácie

priestorová tvorba - vedieť vyjadriť priestor, kompozíciu, vhodne zvoliť materiál a techniku na vyjadrenie námetu , vedieť pracovať zvolenou technikou, vedieť používať terminológiu, vedieť sa vyjadriť v malej plastike s dôrazom na detail i veľkom objekte, využitie priestorovej tvorby v projektovom vyučovaní, inštalácie, prepájanie viacerých techník a predmetov

dekoratívna činnosť – kultivovať vkus žiakov a vzťah k tradíciám

s dôrazom na farebný a tvarový rytmus, pravidelné striedanie a opakovanie línií, bodov, škvŕn a plochy, farby, stavba detailu a celku, využitie vlastných štylizácií reality k dekoratívnym kompozíciám,

využitie dekoratívnosti v ostatných predmetoch – rozvoj medzipredmetových vzťahov,

tvorba vlastných konceptov: - výtvarná transpozícia prírodného princípu (napr.

topenie, stmievanie, kryštalizácia, vlnenie ...), - inovačný dizajn predmetu

(hudobného nástroja, nábytku, odevu ...), návrh vlastného písma, fotografia, digitálne spracovanie fotografií, tvorba fotografických cyklov.

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
<p>- kresba, maľba, modelovanie podľa videného, ale aj abstraktná tvorba</p> <p>- posuny a transformácie zobrazenia skutočnosti</p> <p>- rozvoj kreatívneho myslenia a logických postupov</p> <p>-rozvoj realistického prepisu skutočnosti v súlade s vlastným vnútorným prežívaním, štylizácie</p> <p>- rozvoj emočnej inteligencie</p> <p>- rozširovanie obzoru žiakov vo výtvarnej kultúre a umení, diskusie o umení</p> <p>- využívanie poznatkov z rôznych školských predmetov a informácií zo života spoločnosti</p> <p>- účasť na školských projektoch, výstavách, súťažiach, inštaláciách</p> <p>-oboznamovanie sa s novými, zložitejšími technikami, ich vzájomnými kombináciami</p> <p>- využitie vlastností materiálov na ich ciele použité vo vlastnom výtvarnom prejave</p>	<p><u>kognitívna oblasť</u> Žiak má kategorizovať predmety podľa základných aj vedľajších znakov, uvedomovať si detaily tvoriace celok a stavbu, vyjadriť aj štylizovať skutočnosť, vyjadriť tvar, výraz, pohyb, príbeh, dej, zvoliť vhodný technický postup, opísať postupy techník jednotlivých výtvarných druhov, poznať nové technické spôsoby výtvarného vyjadrovania.</p> <p>Žiak má vedieť charakterizovať výraz zobrazeného motívu, vedieť zobraziť významové kontrasty, vedieť si zdôvodniť a obhájiť vlastné postupy a výsledok svojej výtvarnej tvorby.</p> <p><u>afektívna oblasť</u> Žiak má vedieť tvoriť individuálne aj skupinovo, má primerane zvoliť riešenie danej témy, vedieť argumentovať. Aktívne a tvorivo myslieť, rozvíjať vlastnú obrazotvornosť,</p>	<p>Žiak má:</p> <p>-samostatne vytvoriť umelecké dielo v kruhu zvoleného média</p> <p>- vedieť využiť doposiaľ získané vedomosti z výtvarných pojmov ako je svetlo a tieň, teplé a studené farby, detail a celok, plocha a priestor, perspektíva, priestorovosť a modelovať v realistickej skutočnosti</p> <p>- experimentovať s tvarom, farbou, líniou, výrazom</p> <p>- kombinovať rôzne výtvarné techniky</p> <p>- vystihnúť tvar redukciou výšok pri modelovaní reliéfu, sklony hrán a plôch plastiky</p> <p>- vedieť vyjadriť vlastné koncepcie vo vybraných médiách</p> <p>- - budovať si svoj</p>

<p>-vytváranie výtvarných rád a projektov</p> <p>- cieľavedomé vyjadrovanie svojich predstáv prostredníctvom rôznych médií</p> <p>vedenie žiaka k nachádzaniu vlastnej profilácie v oblasti výtvarného vyjadrovania prostredníctvom odhaľovania a rozvíjania jeho špecifických schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výt. štýlov. Podnety z iných umení a oblastí poznania: - ilustrácia poézie, hudby - viesť žiaka k orientácii v historickom, modernom i súčasnom umení 	<p>experimentovať. Žiak sa dokáže ohodnotiť a porovnať s ostatnými. Dokáže diskutovať o umeleckom diele.</p> <p>Prehľbovanie vnútorného prežívania a myslenia, hľadanie osobitých foriem výtvarného vyjadrovania sa.</p> <p>Žiak cieľavedome pracuje s vyjadrovacími prostriedkami, so zvoleným médium.</p> <p><u>psychomotorická oblasť</u></p> <p>Žiak vie využiť svoje zručnosti pri práci na dokonalejšie vyjadrenie svojho zámeru.</p> <p>Citlivý vzťah k zobrazovanému, k materiálom a nástrojom navodzuje účinnejšie využitie myšlienky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vlastný rukopis tvorivo operovať s motívom /námetom/ vo svojej tvorbe - ovládať princípy radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb, - poznať chronológiu dejín umenia a vedieť porovnávať rôzne historické slohy - výtvarne spracovať vybrané podnety z iných oblastí umenia, chémie, fyziky, biológie, hudby - dokázať viesť diskusiu o súčasnom umení a kultúrnom svete a vedieť sa v nej orientovať - vedieť prezentovať a vyjadriť svoj výtvarný názor vo svojich dielach
---	---	--

Učebnice, výtvarný materiál, učebné pomôcky, didaktická technika

V 2. ročníku II. stupňa sa používa Štátny vzdelávací program /schválený MŠ Slovenskej republiky dňa 4. februára 2015 /Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu základnej umeleckej školy /schválené MŠ 20. 1. 2016/, Učebné osnovy pre výtvarný odbor ZUŠ / schválené MŠ SR dňa 14. 8. 1995/, , Tvorivosť, tvar, farba /M. C. Prette, A. Capaldo/, Námět ve výtvarné výchově /L. Roeselová/, Linie, tvar a barva ve výtvarné výchově / L. Roeselová/. Využívajú sa encyklopédie o prírode, napr. Svet živočíšnej ríše, encyklopédie výtvarných diel. Okrem kníh odborných sa využíva aj beletria, umelecké artefakty. Používa sa xerox a fotoaparát, mobilné telefóny, počítač, časopisy, internet.

Výtvarno-výchovný proces

2. roč. II. stupňa výtvarnej výchovy nadväzuje na vzdelávanie v 1. ročníku 2. stupňa. Metódy vyučovania akceptujú operatívnu zručnosť žiaka, stále samostatnejšiu voľbu použitia prostriedkov a rešpektujú jeho vlastnú profiláciu.

Používanie nasledovných metód výučby:

slowné m. -monologické (rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie)

-dialogické (rozhovor), brainstorming, diskusia

-metóda práce s knihami, časopismi, novinami, internetovými portálmi, fotoaparátom, mobilom, tabletom

demonštračné m. -pozorovanie predmetov a javov, hľadanie súvislostí medzi

jednotlivými časťami predmetu, skúmanie materiálov a povrchov

-predvádzanie predmetov, reprodukcí, polohovateľnej figúry, žiaka v určitom pohybe, s určitou mimikou, či gestami

praktické m. -pohybová činnosť- žiak ukazuje nejakú činnosť

-pracovné činnosti- praktická ukážka pracovného postupu

-grafické a výtvarné činnosti, spoznávanie nových techník a postupov

-charakteristické stopy nástrojov na materiáli

-činnosti so špeciálnymi uč. pomôckami (grafický lis, hrnčiarsky kruh, fotoaparát, počítač)

-aktívne experimentovanie žiaka

aktivizujúce m. -inscenačné - žiakom sú pridelené role, stávajú sa aktérmi živej

skutočnosti (napr. pri opise nejakej tradície, udalosti), improvizácia

-situačné – vychádzajú z konkrétnej udalosti, nový nápad, objav,

inšpirácia, improvizácia

-projektové - riešenie reálnej skutočnosti, žiaci si riešenie sami plánujú

-výchova umením - návšteva výstav, virtuálnych galérií , zúčastňovanie sa súťaží, inštalácia školských výstav

System kontrolly a hodnotenia žiakov

V 2. ročníku II. stupňa naďalej používame slovné hodnotenie, ktoré však nie je náhradou za klasifikáciu známkou. Slovné hodnotenie zahŕňa aj sebahodnotenie.

V klasifikácii sa postupuje podľa vyhlášky MŠ SR č. 324/2008 pre ZUŠ, podľa ktorej sa prospech žiaka klasifikuje stupňami

- a) 1. stupeň - výborný
- b) 2. stupeň - chválitebný
- c) 3. stupeň - uspokojivý
- d) 4. stupeň – neuspokojivý

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka sa vyjadruje stupňami:

- a) prospel s vyznamenaním,
- b) prospel,
- c) neprospel.

Medzipredmetové a medziodborové vzťahy

Zosúladujú sa podľa potrieb predmetov a odborov – príprava výtvarného materiálu a pomôcok, prezentácie výtvarného odboru formou výstav, súťaží, prezentácie projektového vyučovania v rámci záverečných výstav, spoločné prezentácie hudobného, tanečného a výtvarného odboru ZUŠ, propagácia akcií školy, umelecká rada školy.

3. ročník II. stupňa základného štúdia

Učebný plán číslo: 56

Počet hodín týždenne: 3 hod. (skupinové vyučovanie)

Organizačné pripomienky k UP pre 3. ročník II. stupňa

Výtvarná výchova sa vyučuje skupinovú formou 3-krát 45 minút – raz týždenne.

Učebné osnovy pre 3. ročník II. stupňa

Predmet:

kresba – skutočnosť vyjadrená formou vecných, dvoj - a trojrozmerných štúdií, proporcionality, štruktúry a povrchu predmetu - objektu, zátišia, prírodniny, krajiny (prírodnej aj architektonickej), figúry, portréty - podľa priameho pozorovania, ako aj prostredníctvom kópie a pamäťového cvičenia, rozvoj realistického vnímania a prepisu skutočnosti s dôrazom na jej vlastné prežívanie, ale aj posuny a transformácie, využitie v dizajne,

vývoj vlastného a jedinečného kresliarskeho rukopisu, využívanie kontrastu, svetla a tieňa, vyjadrenie pohybu,
malba –rozvoj svojbýtneho maliarskeho rukopisu na základe poznania zákonitostí konkrétnej maliarskej techniky a miešania farieb,
 odlišenie znakov maľby, akvarelu, tempery, akrylu a oleja, aj ich využitie v počítačovej grafike,
 používanie zložitejších maliarskych techník /akryl, olej, vrstvenie pomocou špeciálnych pást pri olejomalbe, maľba na hodváb,
 spájanie viacerých techník v jednej práci - kombinovanie/
grafika – využívanie základných princípov fungovania graf. techník na dosiahnutie vlastných umeleckých predstáv, pomocou svetla a tieňa vyjadriť hmotu, uplatňovať perspektívu,
 grafický dizajn, transformácia graf. šoškov, práca s písmom
 počítačová grafika, spojenie kresby, maľby a poč. grafiky, základy animácie, dizajn
priestorová tvorba - vedieť vyjadriť priestor, kompozíciu, vhodne zvoliť materiál a techniku na vyjadrenie námetu , vedieť pracovať zvolenou technikou, vedieť používať terminológiu, vedieť sa vyjadriť v malej plastike s dôrazom na detail i veľkom objekte, využitie priestorovej tvorby v projektovom vyučovaní, inštalácie, prepájanie viacerých techník a predmetov
dekoratívna činnosť – kultivovať vkus žiakov a vzťah k tradíciám
 s dôrazom na farebný a tvarový rytmus, stavba detailu a celku, využitie vlastných štylizácií reality k dekoratívnym kompozíciám,
 využitie dekoratívosti v ostatných predmetoch – rozvoj medzipredmetových vzťahov,
tvorba vlastných konceptov: - výtvarná transpozícia prírodného princípu (napr. topenie, stmievanie, kryštalizácia, vlnenie ...), - inovačný dizajn predmetu (hudobného nástroja, nábytku, odevu ...), návrh vlastného písma, fotografia, digitálne spracovanie fotografií, tvorba umeleckého diela v rovnakom a v ľubovoľne zvolenom médiu, tvorba fotografických cyklov.

Obsah	Všeobecné a odborné kompetencie	Výstup
- abstraktné vyjadrovanie vlastného prežívania - posuny a transformácie zobrazenia skutočnosti, štylizáčne variácie - rozvoj kreatívneho myslenia a logických postupov -rozvoj realistického prepisu skutočnosti v súlade s vlastným vnútorným prežívaním,	<u>kognitívna oblasť</u> Žiak má kategorizovať predmety podľa základných aj vedľajších znakov, uvedomovať si detaily tvoriace celok a stavbu, vyjadriť aj štylizovať skutočnosť, vyjadriť tvar, výraz, pohyb, príbeh , dej, zvoliť vhodný technický postup, opísať postupy techník jednotlivých výtvarných	Žiak má: -samostatne vytvoriť umelecké dielo v kruhu zvoleného média - vedieť využiť doposiaľ získané vedomosti z výtvarných pojmov ako je svetlo a tieň, teplé a studené farby, detail a celok, plocha

<p>rozvoj emočnej inteligencie</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozširovanie obzoru žiakov vo výtvarnej kultúre a umení, diskusie o umení - využívanie poznatkov z rôznych školských predmetov a informácií zo života spoločnosti - účasť na školských projektoch, výstavách, súťažiach, inštaláciách - oboznamovanie sa s novými, zložitejšími technikami, ich vzájomnými kombináciami - využitie vlastností materiálov na ich ciele použítie vo vlastnom výtvarnom prejave - vytváranie výtvarných rád a projektov - cieľavedomé vyjadrovanie svojich predstáv prostredníctvom rôznych médií 	<p>druhov, poznať nové technické spôsoby výtvarného vyjadrovania.</p> <p>Žiak má vedieť charakterizovať výraz zobrazeného motívu, vedieť zobraziť významové kontrasty, vedieť si zdôvodniť a obhájiť vlastné postupy a výsledok svojej výtvarnej tvorby.</p> <p style="text-align: center;"><u>afektívna oblasť</u></p> <p>Žiak má vedieť tvoriť individuálne aj skupinovo, má primerane zvoliť riešenie danej témy, vedieť argumentovať. Aktívne a tvorivo myslieť, rozvíjať vlastnú obrazotvornosť, experimentovať. Žiak sa dokáže ohodnotiť a porovnať s ostatnými. Dokáže diskutovať so spolužiakmi a pedagógom o umeleckom diele. Prehlbovanie vnútorného prežívania a myslenia, hľadanie osobitých foriem výtvarného vyjadrovania sa. Žiak cieľavedome pracuje s vyjadrovacími prostriedkami, so zvoleným médium.</p>	<p>a priestor, perspektíva, priestorovosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - experimentovať s tvarom, farbou, líniou, výrazom - vystihnúť tvar redukciou výšok pri modelovaní reliéfu, sklony hrán a plôch plastiky - vedieť vyjadriť vlastné koncepcie vo vybraných médiách - budovať si svoj vlastný rukopis - tvorivo operovať s motívom /námetom/ vo svojej tvorbe - ovládať princípy radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb, - poznať chronológiu dejín umenia a vedieť porovnávať rôzne historické slohy - výtvarne spracovať vybrané podnety z iných oblastí umenia, chémie, fyziky, biológie, hudby - dokázať viesť diskusiu o súčasnom umení a kultúrnom svete a vedieť sa v nej orientovať - vedieť
<p>vedenie žiaka k nachádzaniu vlastnej profilácie v oblasti výtvarného vyjadrovania prostredníctvom odhaľovania a rozvíjania jeho špecifických schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných štýlov, podnety z iných umení a oblastí poznania: - ilustrácia poézie, hudby 	<p style="text-align: center;"><u>psychomotorická oblasť</u></p> <p>Žiak vie využiť svoje zručnosti pri práci na dokonalejšie vyjadrenie svojho zámeru. Citlivý vzťah k zobrazovanému, k materiálom a nástrojom navodzuje účinnejšie využitie myšlienky.</p>	

- viesť žiaka k orientácii v historickom, modernom i súčasnom umení		prezentovať a vyjadriť svoj výtvarný názor vo svojich dielach
---	--	---

Učebnice, výtvarný materiál, učebné pomôcky, didaktická technika

V 3. ročníku II. stupňa sa používa Štátny vzdelávací program /schválený MŠ Slovenskej republiky dňa 4. februára 2015 /Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu základnej umeleckej školy /schválené MŠ 20. 1. 2016/, Učebné osnovy pre výtvarný odbor ZUŠ / schválené MŠ SR dňa 14. 8. 1995/, , Tvorivosť, tvar, farba /M. C. Prette, A. Capaldo/, Námět ve výtvarné výchově /L. Roeselová/, Linie, tvar a barva ve výtvarné výchově / L. Roeselová/. Využívajú sa encyklopédie o prírode, napr. Svet živočíšnej ríše, encyklopédie výtvarných diel. Okrem kníh odborných sa využíva aj beletria, umelecké artefakty. Používa sa xerox a fotoaparát, mobilné telefóny, počítač, časopisy, internet.

Výtvarno-výchovný proces

3. roč. II. stupňa výtvarnej výchovy nadväzuje na vzdelávanie v 2. ročníku 2. stupňa. Metódy vyučovania akceptujú operatívnosť žiaka, stále samostatnejšiu voľbu použitia prostriedkov a rešpektujú jeho vlastnú profiláciu.

Používanie nasledovných metód výučby:

slovné m. -monologické (rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie)

-dialogické (rozhovor), brainstorming, diskusia

-metóda práce s knihami, časopismi, novinami, internetovými portálmi, fotoaparátom, mobilom, tabletom

demonštračné m. -pozorovanie predmetov a javov, hľadanie súvislostí medzi

jednotlivými časťami predmetu, skúmanie materiálov a povrchov

-predvádzanie predmetov, reprodukcií, polohovateľnej figúry, žiaka v určitom pohybe, s určitou mimikou, či gestami

praktické m. -pohybová činnosť- žiak ukazuje nejakú činnosť

- pracovné činnosti- praktická ukážka pracovného postupu
- grafické a výtvarné činnosti, spoznávanie nových techník a postupov
- charakteristické stopy nástrojov na materiáli
- činnosti so špeciálnymi uč. pomôckami (grafický lis, hrnčiarsky kruh, fotoaparát, počítač)
- aktívne experimentovanie žiaka

aktivizujúce m. -inscenačné - žiakom sú pridelené role, stávajú sa aktérmi živej

- skutočnosti (napr. pri opise nejakej tradície, udalosti), improvizácia
- situačné – vychádzajú z konkrétnej udalosti, nový nápad, objav, inšpirácia, improvizácia
- projektové - riešenie reálnej skutočnosti, žiaci si riešenie sami plánujú
- výchova umením - návšteva výstav, virtuálnych galérií , zúčastňovanie sa súťaží, inštalácia školských výstav

System kontrolly a hodnotenia žiakov

V 3. ročníku II. stupňa naďalej používame slovné hodnotenie, ktoré však nie je náhradou za klasifikáciu známku. Slovné hodnotenie zahŕňa aj sebahodnotenie.

V klasifikácii sa postupuje podľa vyhlášky MŠ SR č. 324/2008 pre ZUŠ, podľa ktorej sa prospech žiaka klasifikuje stupňami

- a) 1. stupeň - výborný
- b) 2. stupeň - chválitebný
- c) 3. stupeň - uspokojivý
- d) 4. stupeň – neuspokojivý

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka sa vyjadruje stupňami:

- a) prospel s vyznamenaním,
- b) prospel,
- c) neprospel.

Medzipredmetové a medziodborové vzťahy

Zosúladujú sa podľa potrieb predmetov a odborov – príprava výtvarného materiálu a pomôcok, prezentácie výtvarného odboru formou výstav, súťaží, prezentácie projektového vyučovania v rámci záverečných výstav, spoločné prezentácie hudobného, tanečného a výtvarného odboru ZUŠ, propagácia akcií školy, umelecká rada školy.

4. ročník II. stupňa základného štúdia

Učebný plán číslo: 56

Počet hodín týždenne: 3 hod. (skupinové vyučovanie)

Organizačné pripomienky k UP pre 4. ročník II. stupňa

Výtvarná výchova sa vyučuje skupinovou formou 3-krát 45 minút – raz týždenne.

Učebné osnovy pre 4. ročník II. stupňa

Predmet:

kresba – skutočnosť vyjadrená formou vecných, dvoj - a trojrozmerných štúdií, proporcionality, štruktúry a povrchu predmetu - objektu, zátišia, prírodniny, krajiny (prírodnej aj architektonickej), figúry, portréty - podľa priameho pozorovania, ako aj prostredníctvom kópie a pamäťového cvičenia, rozvoj realistického vnímania a prepisu skutočnosti s dôrazom na jej vlastné prežívanie, ale aj posuny a transformácie, využitie v dizajne, zväčšovanie detailu, posun a tvorivá manipulácia s vlastnou študijnou kresbou

vývoj vlastného a jedinečného kresliarskeho rukopisu, využívanie kontrastu, svetla a tieňa, vyjadrenie pohybu,

malba –rozvoj svojbytného maliarskeho rukopisu na základe poznania zákonitostí konkrétnej maliarskej techniky a miešania farieb,

odlíšenie znakov jednotlivých maliarskych techník, využitie v počítačovej grafike,

používanie zložitejších maliarskych techník /akryl, olej, prekrývanie, vrstvenie, pomocou špeciálnych pást pri olejomalbe, malba na hodváb,

spájanie viacerých techník v jednej práci - kombinovanie/

grafika – využívanie základných princípov fungovania graf. techník na dosiahnutie vlastných umeleckých predstáv, vyjadriť hmotu, uplatňovať perspektívu,

grafický dizajn, transformácia graf. štočkov, práca s písmom

počítačová grafika, spojenie kresby, maľby a poč. grafiky, základy animácie, dizajn

priestorová tvorba - vedieť vyjadriť priestor, kompozíciu, vhodne zvoliť materiál a techniku na vyjadrenie námetu , vedieť pracovať zvolenou technikou, vedieť používať terminológiu,

vedieť sa vyjadriť v malej plastike s dôrazom na detail i veľkom objekte, využitie priestorovej tvorby v projektovom vyučovaní, inštalácie, prepájanie viacerých techník a predmetov

dekoratívna činnosť – kultivovať vkus žiakov a vzťah k tradíciám

s dôrazom na farebný a tvarový rytmus, stavba detailu a celku, využitie vlastných štylizácií reality k dekoratívnym kompozíciám,

využitie dekoratívnosti v ostatných predmetoch – rozvoj medzipredmetových vzťahov,

tvorba vlastných konceptov: - výtvarná transpozícia prírodného princípu (napr.

topenie, stmievanie, kryštalizácia, vlnenie ...), - inovačný dizajn predmetu

(hudobného nástroja, nábytku, odevu ...), návrh vlastného písma, fotografia, digitálne spracovanie fotografií, tvorba umeleckého diela v rovnakom a v ľubovoľne zvolenom médiu, autorský cyklus absolventských prác.

OBSAH	VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ KOMPETENCIE	VÝSTUP
<ul style="list-style-type: none"> - abstraktné vyjadrovanie vlastného prežívania - posuny a transformácie zobrazenia skutočnosti, - rozvoj kreatívneho myslenia a logických postupov -rozvoj realistického prepisu skutočnosti v súlade s vlastným vnútorným prežívaním, - rozvoj emočnej inteligencie - rozširovanie obzoru žiakov vo výtvarnej kultúre a umení, diskusie o umení - využívanie poznatkov z rôznych školských predmetov a informácií zo života spoločnosti - účasť na školských projektoch, výstavách, súťažiach, inštaláciách - využitie vlastností materiálov na ich ciele použité vo vlastnom výtvarnom prejave -vytváranie výtvarných rád a projektov - cieľavedomé vyjadrovanie svojich predstáv prostredníctvom rôznych médií . vyjadrenie vlastných estetických názorov - vedenie žiaka k nachádzaniu vlastnej 	<p><u>kognitívna oblasť</u> Žiak má kategorizovať predmety podľa základných aj vedľajších znakov, uvedomovať si detaily tvoriace celok a stavbu, vyjadriť aj štylizovať skutočnosť, vyjadriť tvar, výraz, pohyb, príbeh, dej, zvoliť vhodný technický postup, opísať postupy techník jednotlivých výtvarných druhov, poznať nové technické spôsoby výtvarného vyjadrovania.</p> <p>Žiak má vedieť charakterizovať výraz zobrazeného motívu, vedieť zobraziť významové kontrasty, vedieť si zdôvodniť a obhájiť vlastné postupy a výsledok svojej výtvarnej tvorby.</p> <p><u>afektívna oblasť</u></p> <p>Žiak má vedieť primerane zvoliť riešenie danej témy, vedieť argumentovať. Aktívne a tvorivo myslieť, rozvíjať vlastnú obrazotvornosť, cielene využiť doterajšie poznatky a skúsenosti z vlastnej tvorivej činnosti na rozvoj vlastných konceptov.</p> <p>Žiak sa dokáže ohodnotiť a porovnať s ostatnými. Dokáže diskutovať so spolužiakmi</p>	<p>Žiak má:</p> <ul style="list-style-type: none"> -samostatne vytvoriť umelecké dielo v kruhu zvoleného média - vedieť využiť doposiaľ získané vedomosti z výtvarných pojmov ako je svetlo a tieň, teplé a studené farby, detail a celok, plocha a priestor, perspektíva, priestorovosť - vystihnúť tvar redukciou výšok pri modelovaní reliéfu, sklony hrán a plôch plastiky - nakresliť, vymodelovať hlavu v proporčnej a tvarovej zhode s videnu skutočnosťou - vedieť vyjadriť vlastné koncepcie vo vybraných médiách - budovať si svoj vlastný rukopis - tvorivo operovať s motívom /námetom/ vo svojej tvorbe - ovládať princípy radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb,

<p>profilácie v oblasti výtvarného vyjadrovania prostredníctvom odhaľovania a rozvíjania jeho špecifických schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizovanie vlastných projektov , napr. v rámci cyklu absolventských prác, verejná prezentácia - výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtv. štýlov, podnety z iných umení a oblastí poznania: - ilustrácia poézie, hudby - viesť žiaka k orientácii v historickom, modernom i súčasnem umení - koncepčné a teoretické zdôvodnenie východísk tvorivého procesu	<p>a pedagógom o umeleckom diele.</p> <p>Prehlbovanie vnútorného prežívania a myslenia, hľadanie osobitých foriem výtvarného vyjadrovania sa. Žiak cieľavedome pracuje s vyjadrovacími prostriedkami, so zvoleným médium.</p> <p><u>psychomotorická oblasť</u> Žiak vie využiť svoje zručnosti pri práci na dokonalejšie vyjadrenie svojho zámeru. Citlivý vzťah k zobrazovanému, k materiálom a nástrojom navodzuje účinnejšie využitie myšlienky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznať chronológiu dejín umenia a vedieť porovnávať rôzne historické slohy - výtvarne spracovať vybrané podnety z iných oblastí umenia, chémie, fyziky, biológie, hudby - dokázať viesť diskusiu o súčasnom umení a kultúrnom svete a vedieť sa v nej orientovať - svojsky interpretovať tematický, alebo formálny podnet zvoleného výtvarného diela - vedieť prezentovať a vyjadriť svoj výtvarný názor vo svojich dielach
--	---	---

Učebnice, výtvarný materiál, učebné pomôcky, didaktická technika

Vo 4. ročníku II. stupňa sa používa Štátny vzdelávací program /schválený MŠ Slovenskej republiky dňa 4. februára 2015 /Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu základnej umeleckej školy /schválené MŠ 20. 1. 2016/, Učebné osnovy pre výtvarný odbor ZUŠ / schválené MŠ SR dňa 14. 8. 1995/, , Tvorivosť, tvar, farba /M. C. Prette, A. Capaldo/, Námět ve výtvarné výchově /L. Roeselová/, Linie, tvar a barva ve výtvarné výchově / L. Roeselová/. Využívajú sa encyklopédie o prírode, napr. Svet živočíšnej ríše, encyklopédie výtvarných diel. Okrem kníh odborných sa využíva aj beletria, umelecké artefakty. Používa sa xerox a fotoaparát, mobilné telefóny, počítač, časopisy, internet.

Výtvarno-výchovný proces

4. roč. II. stupňa výtvarnej výchovy nadväzuje na vzdelávanie v 3. ročníku 2. stupňa. Metódy vyučovania akceptujú operatívnosť žiaka, stále samostatnejšiu voľbu použitia prostriedkov a rešpektujú jeho vlastnú profiláciu.

Používanie nasledovných metód výučby:

slavné m. -monologické (rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie)

-dialogické (rozhovor), brainstorming, diskusia

-metóda práce s knihami, časopismi, novinami, internetovými portálmi, fotoaparátom, mobilom, tabletom

demonštračné m. -pozorovanie predmetov a javov, hľadanie súvislostí medzi

jednotlivými časťami predmetu, skúmanie materiálov a povrchov

-predvádzanie predmetov, reprodukcii, polohovateľnej figúry, žiaka v určitom pohybe, s určitou mimikou, či gestami

praktické m. -pohybová činnosť- žiak ukazuje nejakú činnosť

-pracovné činnosti- praktická ukážka pracovného postupu

-grafické a výtvarné činnosti, spoznávanie nových techník a postupov

-charakteristické stopy nástrojov na materiáli

-činnosti so špeciálnymi uč. pomôckami (grafický lis, hrnčiarsky kruh, fotoaparát, počítač)

-aktívne experimentovanie žiaka

aktivizujúce m. -inscenačné - žiakom sú pridelené role, stávajú sa aktérmi živej skutočnosti (napr. pri opise nejakej tradície, udalosti), improvizácia
-situačné – vychádzajú z konkrétnej udalosti, nový nápad, objav, inšpirácia, improvizácia
-projektové - riešenie reálnej skutočnosti, žiaci si riešenie sami plánujú
-výchova umením - návšteva výstav, virtuálnych galérií , zúčastňovanie sa súťaží, inštalácia školských výstav

System kontrolly a hodnotenia žiakov

Vo 4. ročníku II. stupňa naďalej používame slovné hodnotenie, ktoré však nie je náhradou za klasifikáciu známku. Slovné hodnotenie zahŕňa aj sebahodnotenie.

V klasifikácii sa postupuje podľa vyhlášky MŠ SR č. 324/2008 pre ZUŠ, podľa ktorej sa prospech žiaka klasifikuje stupňami

- a) 1. stupeň - výborný
- b) 2. stupeň - chválitebný
- c) 3. stupeň - uspokojivý
- d) 4. stupeň – neuspokojivý

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka sa vyjadruje stupňami:

- a) prospel s vyznamenaním,
- b) prospel,
- c) neprospel.

Medzipredmetové a medziodborové vzťahy

Zosúladujú sa podľa potrieb predmetov a odborov – príprava výtvarného materiálu a pomôcok, prezentácie výtvarného odboru formou výstav, súťaží, prezentácie projektového vyučovania v rámci záverečných výstav, spoločné prezentácie hudobného, tanečného a výtvarného odboru ZUŠ, propagácia akcií školy.

5.3 TANEČNÝ ODBOR

ÚVOD

Vzdelávací program pre tanečný odbor je programom rôznych tanečných a pohybových činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností, tanečných a hudobno-pohybových kompetencií žiakov a pre orientáciu učiteľov tanečného odboru. V takomto chápaní nepredstavuje len súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah predmetov jednotlivých predmetov v tanečnom odbore.

Vzdelávací program pozostáva aj zo základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Teda v ucelenom systéme výkonov, ktoré sú vyjadrené odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tie predstavujú normu pre žiaka. Napriek tomu si však učiteľ tanečného odboru môže vzdelávací štandard bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať, napríklad v podobe učebných úloh a otázok, či odstupňovať jednotlivé výkony podľa kognitívnych, psychomotorických a senzomotorických možností svojich žiakov.

K vymedzeným výkonom je priradený učebný obsah, v ktorom sa zdôrazňujú aj pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu jednotlivých predmetov tanečného odboru. Súčasne jednotlivé výkony nie sú vždy naviazané na každý učebný prvok, nepokrývajú celú šírku obsahu predmetov. Takto štruktúrované učivo tvorí obsahový štandard, ktorý je záväzkom pre učiteľa. Učelia si môžu učebný obsah tvorivo modifikovať v príslušnom ročníku.

Pri koncipovaní otvorených príležitostí na rozvíjanie učebných možností a tanečných kompetencií žiakov je potrebné vytvárať také kognitívne činnosti, ktoré podporujú zisťovanie niečoho, hľadanie, pátranie, skúmanie v samotnom tanečno-pohybovom materiáli a pod. V tomto zmysle je cieľom výučby predmetov jednotlivých študijných zameraní tanečného odboru na základnej umeleckej škole napomáhať žiakom vytvárať si nové poznatky na základe zážitkov zo psychomotorických a senzomotorických činností, nie riadiť učenie len na zapamätanie sprostredkované odovzdaných poznatkov.

CHARAKTERISTIKA ODBORU A PODMIENKY PRIJÍMANIA ŽIAKOV

Vzdelávanie v tanečnom odbore ZUŠ Veľký Krtíš rozdeľujeme do štyroch základných častí a to:

Prípravné štúdium - určené žiakom predškolského veku (vek – minimálne 5 rokov), dĺžka štúdia minimálne jeden rok, maximálne dva roky.

Prvý stupeň základného štúdia:

- prvá časť I. stupňa základného štúdia - ISCED 1B - dĺžka štúdia 4 roky (žiaci ZŠ alebo absolventi prípravného štúdia),
- druhá časť I. stupňa základného štúdia - ISCED 2B - dĺžka štúdia 4 roky (talentovaní žiaci ZŠ alebo absolventi ISCED 1B).

Druhý stupeň základného štúdia

- dĺžka 4 roky (talentovaní žiaci SŠ alebo absolventi ISCED 2B, absolventi štúdia pre dospelých).

Štúdium pre dospelých - talentovaní žiaci nad 15 rokov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia.

ŠPECIFICKÉ CIELE:

Počas prípravného štúdia, ktoré trvá najviac dva roky (žiaci od 5-6 rokov veku), pedagogický zamestnanec pripravuje žiaka prostredníctvom obsahu vzdelávania v predmete hudobno-pohybová príprava na ďalšie štúdium. Cieľom vyučovacieho procesu v prípravnom štúdiu je zároveň overenie predpokladov pre ďalšie štúdium v tanečnom odbore.

Cieľom vyučovacieho procesu v prvej časti I. stupňa základného štúdia tanečného odboru ZUŠ je všestranná základná tanečná výchova žiakov pre ďalšie štúdium v tanečných technikách klasického, ľudového a džezového tanca. Zároveň na konci štúdia u mimoriadne nadaných žiakov je možné pokračovať v štúdiu tanca na tanečných konzervatóriách.

Cieľom vyučovacieho procesu v druhej časti I. stupňa základného štúdia tanečného odboru ZUŠ je dôsledným metodickým postupom pripraviť absolventa I. stupňa základného štúdia buď na záujmovú umeleckú činnosť v súboroch moderného scénického a ľudového scénického tanca alebo na pokračovanie v štúdiu na II. stupni základného štúdia v ZUŠ. Podmienkou úspešného absolvovania I. stupňa je zvládnuť základy tanečných techník (klasický, ľudový a džezový tanec) a realizovať sa v tanečnej praxi na verejnom vystúpení. Pri mimoriadnom nadaní a záujme môže absolvent I. stupňa absolvovať prijímacie skúšky na šesťročné štúdium na hudobno-dramatické konzervatóriá so študijným zameraním Tanec.

Druhý stupeň tanečného vzdelávania prebieha na II. stupni základného štúdia, trvá tiež 4 roky. Po absolvovaní štúdia, v prípade mimoriadneho talentu žiaka a jeho individuálneho záujmu, je možné absolvovanie talentových prijímacích skúšok na vysoké školy umeleckého zamerania.

Podmienky prijímania žiakov na jednotlivé stupne vzdelania:

Prípravné štúdium - fyzické dispozície, elementárne hudobné cítenie.

Prvý stupeň - talentovaní žiaci ZŠ, ktorých zručnosti a vedomosti zodpovedajú náročnosti ročníka, do ktorého sú prijímaní.

Druhý stupeň - absolventi I. stupňa základného štúdia alebo štúdia pre dospelých alebo výnimočne talentovaní žiaci stredných škôl, ktorých zručnosti a vedomosti zodpovedajú náročnosti štúdia ročníka, do ktorého sú prijímaní.

Štúdium pre dospelých - výnimočne talentovaní žiaci SŠ, ktorých zručnosti a vedomosti zodpovedajú náročnosti štúdia ročníka, do ktorého sú prijímaní.

CIELE

Žiaci:

- získajú všeobecnú orientáciu v oblasti tanečného umenia,
- rozvíjajú kompetencie, zručnosti a návyky, ktoré sú predmetom umeleckého vzdelávania v oblasti tanca,
- aplikujú vedomosti a zručnosti získané vzdelávaním v samotnej tanečnej interpretácii i v pochopení obsahu choreografických diel tanečného umenia,
- dosiahnu úroveň požadovaných schopností a zručností kvalitných tanečníkov pre potreby amatérskych tanečných súborov a kvalitných uchádzačov pre štúdium na konzervatóriách a vysokej škole umeleckého zamerania,
- komunikujú im vlastným spôsobom a tvoria tanečno-pohybové celky a realizujú nápady a podnety v odbore tanečného umenia.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - *primárneho umeleckého vzdelávania* po preukázaní vedomostí a zručností, ktoré nadobudol v priebehu štúdia, je pripravený pokračovať v štúdiu druhej časti I. stupňa základného štúdia tanečného odboru. Po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia má žiak osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v základných tanečných technikách (klasický tanec, kreatívny tanec a ľudový tanec).

Získal základy hudobnej a tanečnej terminológie a komunikácie v umeleckej oblasti. Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - *primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1B)* sa dokáže vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov vo všetkých základných tanečných technikách tanečného odboru, v ktorom si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania.

Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia nie je ukončená. Vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2B) tanečného odboru ZUŠ má ukončený I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy. Absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania je pripravený na štúdium na stredných školách tanečného zamerania. Absolvent je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti. Po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ má žiak osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v danom vyučovacom odbore. Získal základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia sa a pre rozvoj nadobudnutých spôsobilostí. Je schopný umelecky pôsobiť v rôznych tanečných súboroch, umeleckých formáciách. Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ dokáže pomenovať druhy umenia, ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky, uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote, cení si ľudové tradície, rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoje názory a postoje k estetickým hodnotám, správa sa kultúrne, kultivovane primerane okolnostiam, situáciám a sociálnym potrebám, je schopný využívať osvedčené stratégie učenia sa, nadobudnuté teoretické i praktické poznatky dokáže uplatniť pri ďalšej samostatnej činnosti, svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský vývoj, na základe získaných poznatkov a skúsenosti dokáže hodnotiť a kriticky pristupovať k ďalšiemu tvorivému procesu, dokáže uplatniť nadobudnuté znalosti a spôsobilosti v rôznych životných situáciách, dokáže využívať dostupné formy sociálnej komunikácie s okolím, s ktorým prichádza do kontaktu. Úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu v druhej časti prvého stupňa základného štúdia ZUŠ, nie je ukončená. Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

Absolvent II. stupňa základného štúdia je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti. Absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania počas štúdia je pripravený na vysokoškolské štúdium na školách umeleckého zamerania. Absolvent II. stupňa základného štúdia je schopný dodržiavať princípy správneho držania tela v pohybe, v tanci aj v civilnom držaní tela. Má rozvinuté prirodzené pohybové danosti: pružnosť a koordináciu jednotlivých častí tela. Je spôsobilý uvedomovať si základné princípy jednotlivých tanečných techník a dokáže ich aplikovať v tanečnom vyjadrovaní v rámci tanečnej interpretácie. Výučbou jednotlivých tanečných techník v rozsahu tanec - komunikačný prostriedok, dokáže ohodnotiť náročnosť prevedenia a vnímať obsah choreografických diel. Má rozvinuté vnútorné improvizáčne cítenie, ktoré môže uplatňovať aj vo vlastných tanečných projektoch. Zároveň sa spôsobom výučby výchova pre umenie a výchova umením stáva v bežnom živote uvedomelým divákom scénických tanečných prezentácií. Dokáže sa orientovať v základnej terminológii hudobnej teórie a ovláda odbornú terminológiu jednotlivých tanečných techník v rozsahu obsahu štúdia.

VYSVETLENIE SKRATIEK

DK – dolná končatina
LDK, PDK - ľavá dolná končatina, pravá dolná končatina
HK - horná končatina
LHK, PHK- ľavá horná končatina, pravá horná končatina
SK, SDK - stojná (oporná) dolná končatina
KK , KDK - kročná (pracujúca) dolná končatina
DH - dehors
DD - dedans
Vých. poz. - východzia pozícia
LB - ľavý bok
PB - pravý bok
HR- hodinové ručičky
T - takt
Pozície DK - I., II., III., IV., V.
Pozície HK - 1., 2., 3.
poz. -pozícia
batt. - battement
prir. vyt. - prirodzene vytočená
par. - paralelne
KB - knee bend (demi-plié)
TT - table top (rovný priestor)
Číslovanie priestoru podľa bodov 1 až 8 z klasického tanca.

HUDOBNO - POHYBOVÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Pomocou predmetu hudobno-pohybová výchova sa zameriavame výsostne hravým a presne cieleným spôsobom motivácie na prípravu detí v predškolskom veku (od 5-6 rokov veku dieťaťa) v oblasti rozvoja hudobno-pohybových činností, ktoré sú nevyhnutným predpokladom ďalšieho úspešného štúdia žiaka v tanečnom odbore na ZUŠ. Obsahom štúdia predmetu je možné pripraviť i žiakov hudobného odboru prípravného štúdia spojeným vyučovaním žiakov týchto dvoch študijných odboroch na ďalšie štúdium v hudobnom odbore.

Predmet obsahuje základné okruhy a to:

1. Pohybová príprava - v základných polohách na mieste vedieme žiakov k uvedomovaniu si a upevňovaniu svalstva, ako aj k získavaniu pružnosti a pevnosti celého tela formou elementárnych cvičení na zemi.
2. Pohyb v priestore - prácu zameriavame na rozvoj cítenia a orientáciu dieťaťa v priestore, ako aj vzájomnú harmóniu pohybu v dvojiciach, trojiciach, v skupine využitím elementárnych druhov chôdze, behu, poskočného kroku, preskočného kroku, výskokov a pod. v prirodzenej realizácii.
3. Pohybové hry so spevom - tanečné motívy a jednoduché rytmické cvičenia - tieto časti predmetu prelíname navzájom a tým dosiahneme elementárne cítenie hudby ako celku. Využívame v tejto časti hodiny prostriedky ako sú ľudové piesne, riekanky, vyčítanky a pod. s využívaním pohybovo-zvukových elementov (podupy, potlesky, hra na tele a pod.).

Všetky časti predmetu vo vyučovacom procese musia byť úzko prepojené s adekvátnym klavírnym sprievodom (alebo akordeónom), pretože len takáto úzka spolupráca vedie žiakov k vnímaniu hudby a schopnosti vyjadrovať jej obsah adekvátnym pohybom.

CIELE

- formovať prvé návyky správneho držania tela,
- osvojiť si základy rytmiky, intonácie, dynamiky,
- rozvíjať orientáciu v priestore,
- získať schopnosť reagovať pohybom na zmeny tempa,
- overiť predpoklady žiaka na ďalšie štúdium v tanečnom alebo hudobnom odbore ZUŠ.

Prípravné štúdium

Prípravné štúdium 1

Učebný plán číslo 36

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ formujú prvé náznaky návykov správneho držania tela, ✓ ovládajú základy rytmiky, intonácie, ✓ reagujú pohybom na zmeny hudobného tempa, ✓ ovládajú elementárnu orientáciu v priestore tanečnej sály, ✓ zatancujú jednoduché hudobno-pohybové kombinácie, ✓ poznajú ľudové aj neľudové piesne.	<p>Pohybová príprava - elementárne cvičenia v základných polohách na mieste.</p> <p>Pohyb v priestore - elementárne tanečné kroky.</p> <p>Pohybové hry so spevom - poznanie ľudových aj neľudových detských piesní.</p> <p>Rytmické cvičenia - precvičovanie v riekankách, vyčítankách.</p>

TANEČNÁ PRÍPRAVA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Tanečná príprava v základnej umeleckej škole je jediným povinným predmetom orientovaným na prípravu žiaka elementárnymi prípravnými cvičeniami na nasledovné štúdium v ďalších tanečných technikách povinných predmetov štúdia ako sú klasický tanec, ľudový tanec, kreatívny tanec a džezový tanec. Predmet obsahuje rovnaké tematické okruhy ako predmet hudobno-pohybová príprava, len s tým rozdielom, že na žiakov sú kladené postupne vyššie nároky v čistote prevedenia a uvedomovania si jednotlivých technických a tanečných prvkov, čo je nesmierne dôležité pri vypracovávaní istých pohybových stereotypov, potrebných pre ďalší rozvoj v ostatných tanečných technikách. Nesmierne dôležitým rozdielom je ďalej i fakt v prístupe pedagogického zamestnanca k žiakovi, hravú formu motivácie žiaka pedagogickým zamestnancom na konci štúdia tohto predmetu využíva v minimálnej miere a tým dosiahne u žiaka počiatok tanečnej disciplíny, vytrvalosti a precíznosti.

CIELE PREDMETU

- získať návyk správneho držania tela,
- v polohách na mieste pripravovať jednotlivé svalové skupiny k fixovaniu tohto návyku a rozvíjať dispozície,
- v priestore získavať estetický pohyb a hudobno-pohybové cítenie,
- vedieť odlíšiť pohyb na ľudovú hudbu a hudbu umelú,
- hudobné vzdelávanie zamerať na rytmus, tempo, takt, dynamiku, frázovanie - teoreticky aj prakticky.

Prípravné štúdium 2

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ získajú prvé náznaky návykov správneho držania tela, ✓ ovládajú základy rytmiky, intonácie, dynamiky, ✓ predvedú jednoduché cviky obratnosti, ✓ reagujú pohybom na zmeny taktu, ✓ ovládajú elementárnu orientáciu v priestore tanečnej sály, ✓ zatancujú jednoduché hudobno-pohybové kombinácie, ✓ poznajú ľudové aj neľudové piesne.	<p>Pohybová príprava - elementárne cvičenia v základných polohách na mieste a cviky obratnosti.</p> <p>Pohyb v priestore- elementárne tanečné kroky v rozmanitých priestorových formáciách.</p> <p>Pohybové hry so spevom - poznanie ľudových aj neľudových detských piesní.</p> <p>Rytmické cvičenia - precvičovanie v riekankách, vyčítankách, podupoch, potleskoch.</p>

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia

Žiaci dokážu:

- podľa pokynov pedagogického zamestnanca vedome rozlišovať napätie a uvoľnenie jednotlivých svalových skupín tela v elementárnych cvičeniach na podlahe,
- spamäti interpretovať ľudové a neľudové piesne,
- demonštrovať chôdzu, beh (prirodzený, rozmanite štylizovaný a motivovaný), cval bočný, poskok, preskok (v prirodzenej realizácii),
- ovládať jednoduché cviky obratnosti („kolíska“, „sviečka“, „fúrik“ a pod.),
- rytmizovať mená (4 doby, 3 doby, 2 doby),
- rozlíšiť tempo, hudobný zvuk,(tón: vysoký, stredný, nízky), cítiť frázu a akcent na 1. dobu.

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia

1. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Učebný plán číslo 37

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia zuš:

POHYBOVÁ PRÍPRAVA

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ získajú prvé návyky správneho držania tela, ✓ zapájajú jednotlivé svalové skupiny v polohách na mieste k fixovaniu tohto návyku, ✓ poznajú jednoduché cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií, ✓ realizujú niektoré cvičenia na podlahe s DK vytočene, ✓ vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej DK na druhú DK. 	<p>Ľah vzad: priehlavky, sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, brušné svaly, „sviečka“.</p> <p>Ľah vpred: sedacie svaly a DK, bedrové kĺby, chrbtové svaly,</p> <p>sed znožný: dolné končatiny, chrbtica a DK,</p> <p>sed roznožný: dolné končatiny a chrbtica, sedacie svaly, panva – podsadenie,</p> <p>sed roznožný skrčmo: bedrové kĺby, sedacie svaly, panva-podsadenie, chrbtica,</p> <p>sed na päťách: sedacie svaly, panva, chrbtica, hlava, ramená,</p> <p>sed skrížmo (turecký sed): hlava, ramená, trup,</p> <p>kľak spojný: stehenné svaly, chrbtica,</p> <p>Podpor kľáčmo: chrbtica, panva,</p> <p>stoj v I. poz. paralelne aj prirodzene vytočene: dolné končatiny paralelne aj vytočene (prednoženie, unoženie, zanoženie, podrepy, drepy, výpony, perovanie kolien a priehlavkov), trup, hlava, ramená (rovný predklon, okrúhly záklon, rotácia ramien, otáčanie a úklony hlavy), horné končatiny (predpaženie, upaženie, vzpaženie, krúženie časťami HK, aj celými HK).</p> <p>Akrobatické cvičenia:</p> <p>kotrmelec vpred do sedu znožného alebo roznoženého,</p> <p>kotrmelec vzad do drepu,</p> <p>kotrmelec vpred zo stoji do stoji,</p> <p>kotrmelec vzad do sedu roznožného,</p> <p>Premet stranou (prípravná fáza).</p>

POHYB V PRIESTORE

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnú orientáciu v priestore v elementárnych priestorových formáciách, ✓ v priestore zvládnú elementárny estetický pohyb bez súčasnej kombinácie práce horných končatín, ✓ realizujú jednotlivé druhy cvičení v úzkej spolupráci s hudobno-pohybovým cítením, ✓ zvládnú elementárne skoky a kroky realizovať v jednoduchých kombináciách bez súčasného kombinovania práce s hornými končatinami, ✓ zvládnú princíp odrazu a dopadu jednotlivých skupín skokov, ✓ poznajú základný princíp práce hlavy pri pomalých otáčaniach o 360°, ✓ predvedú jednoduché pohybovo - tanečné kombinácie podľa zadania pedagóga, ✓ poznajú názvoslovie jednoduchých tanečných krokov a skokov, ✓ realizujú jednoduché tanečné kroky a skoky v rôznych priestorových formáciách bez vzájomného kombinovania, ✓ poznajú pojem diagonála a v rámci elementárnych tanečných krokov a skokov tento priestor využívajú. 	<p>Priestorové formácie: kruh, osmička, rad, zástup, diagonála, dvojice, trojice, voľné skupiny.</p> <p>Chôdza:</p> <p>s postupom vpred a vzad vytočene, s postupom vpred vo výpone – vytočene, (Počas chôdze používame základné možnosti držania HK: v zníženom upažení, vbok, na pleciach, v záhlaví, v opozícii s DK (chôdza prirodzená).</p> <p>Beh:</p> <p>s postupom vpred a vzad prirodzený, s prednožovaním aj zanožovaním skrčmo paralelne s postupom vpred - „koníčkový cval“, kombinovanie chôdze a behu v rozmanitých priestorových formáciách.</p> <p>Poskočný krok:</p> <p>s postupom vpred, vzad a bočne s nízkym prednožovaním skrčmo v 2/4 takte - pravidelný rytmus, kombinovanie poskočného kroku s „koníčkovým cvalom“, s postupom vpred s vysokým prednožovaním skrčmo v2/4 takte - bodkovaný rytmus.</p> <p>Polkový krok:</p> <p>s postupom vpred, vzad a bočne v rozmanitých formáciách najčastejšie v kruhu, v kombináciách s podupmi, potleskami, poskokmi, cvalom bočným.</p> <p>Valčíkový krok:</p> <p>s postupom vpred a bočne.</p> <p>Otáčanie:</p> <p>90°, 180°, 360° stupňov v pomalom tempe, vpravo aj vľavo, orientácia priestoru podľa klasického tanca - body 1až 8</p> <p>elementárne skoky v piatich základných skupinách skokov:</p> <p>1. z dvoch DK na dve DK (v I. a II. poz. paralelnej a prirodzene vytočenej),</p>

	2. z jednej DK na dve DK, 3. z jednej DK na druhú DK, 4. z dvoch DK na jednu DK, 5. z jednej DK na tú istú DK.
--	---

TANEČNÉ MOTÍVY

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zatancujú základné tanečné motívy z techniky ľudového tanca, ✓ poznajú názvoslovie základných tanečných motívov z techniky ľudového tanca, ✓ realizujú jednoduché tanečné motívy v rôznych priestorových formáciách, ✓ poznajú rozdiel prevedenia medzi perovaním váhou a perovaním ťahom v chôdzi, jednokročke, dvojkročke. 	Perovanie váhou: v stojí, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne). Dvojité perovanie váhou: v stojí, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne), Premenný krok: dvojdobý (vpred, vzad a bočne), trojdobý (vpred, vzad a bočne). Perovanie ťahom: v stojí, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne). Drobné premenné krôčiky: na mieste, z miesta.

ROZVOJ HUDBNÉHO CÍTENIA

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú 2 ľudové piesne, ✓ poznajú základy hudobnej náuky, ✓ rozlišujú párne a nepárne takty, ✓ rozlišujú pohyb na ľudovú hudbu a hudbu umelú. 	Tempo: rovnomerné, zrýchľované, spomaľované (najviac používané talianske názvy), tón - nota: celá, polová, štvrt'ová, osminová, pomlčky: celé, polové, štvrt'ové, osminové, takt- 2/4, 3/4, 4/4: zápis na tabuľu, improvizácia na zadanú hudobnú skladbu, Rytmické cvičenia: v 2/4, 3/4, 4/4 takte s možnosťou využitia rytmických nástrojov. Dynamické cvičenia: forte a piano v hudbe aj v pohybe. Výrazové cvičenia: legato a staccato v hudbe aj v pohybe.

2. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

POHYBOVÁ PRÍPRAVA

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ predvedú pozície horných končatín, ✓ vedome udržia správne držanie tela, ✓ v práci dolných končatín realizujú pohyb vytočene ako prípravu na predmet klasický tanec, ✓ poznajú náročnejšie cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií, ✓ poznajú základné pozície HK z techniky klasického tanca.	<p>Ľah vzad:</p> <p>priehlavky (vytočene so zdvihom jednej DK na 45°), sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, svaly a väzivá DK (zdvih jednej DK aj švihom vytočene s prepnutým priehlavkom), brušné svaly zdvih trupu do polosedu), „Sviečka“ s roznožením.</p> <p>Ľah vpred:</p> <p>sedacie svaly (vytočene s prepnutými DK), bedrové kĺby (passé, žaba), chrbtové svaly (HK v upažení, na ramenách, v zapažení).</p> <p>Ľah na boku:</p> <p>svaly a väzivá DK (príprava battement développé bočne, švihy DK).</p> <p>Sed znožný:</p> <p>dolné končatiny, chrbtica, sedacie svaly (prechod z ľahu vpred do prekážkového sedu, vytlačenie panvy a návrat do VP).</p> <p>Sed roznožný:</p> <p>dolné končatiny, chrbtica.</p> <p>Sed roznožný skrčmo:</p> <p>bedrové kĺby, chrbtica, panva (vysúvanie hrudníka, krúženie).</p> <p>Sed na päťach:</p> <p>sedacie svaly, stehenné svaly (podsadzovanie panvy až do kľaku spojného, rovný záklon), horné končatiny (rovné aj zaokrúhlené línie).</p> <p>Sed skrížmo (turecký sed):</p>

	<p>hlava, ramená, trup (horné končatiny - príprava na pozície z klasického tanca). Kľak spojný: stehenné svaly, chrbtica ,sedacie svaly. Podpor kľáčmo: chrbtové svaly (švihy do zanoženia). Stoj v I. a II. poz. prirodzene vytočene aj paralelne: dolné končatiny, trup, hlava, ramená (rovný predklon do 90°, vysúvanie hrudníka), horné končatiny (pozície HK z klasického tanca). Akrobatické cvičenia: príprava na stoj na rukách, premet stranou.</p>
--	--

POHYB V PRIESTORE

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu orientáciu v priestore v náročnejších priestorových formáciách, ✓ v pohybe ovládajú základné tanečné kroky s natáčaním tela, ✓ v pohybe v priestore dokážu žiaci koordinovane spojiť prácu HK a DK, ✓ poznajú rozdiely princípov skokov jednotlivých skupín skokov, ✓ v práci skokov jednotlivých skupín zvládnu charakteristickú skokovú kombináciu (poskok - preskok - zoskok - výskok). 	<p>Priestorové formácie: kruh, vlásenka, vlnovka, osmička, rad, zástup, diagonála, dvojice, trojice, voľné skupiny, zmena smeru v kruhu, delenie kruhu.</p> <p>Chôdza:</p> <p>s postupom vpred a vzad vytočená, kombinovaná s pohybom horných končatín, výpadová chôdza vpred, kombinovanie horných končatín s chôdzou buď súčasne alebo samostatne v rytmickom slede pohybu.</p> <p>Beh:</p> <p>prirodzený s pocitom dostredivosti pohybu v okrúhlych dráhach, vytočený s postupom vpred a vzad po rovných a okrúhlych dráhach, hladký, strihaný (vytočene v bodkovanom rytme, kolená a priehlavky</p>

	<p>napnuté), plynulý beh do diaľky v podrepe.</p> <p>Poskočný krok: nízky s prepínaním priehlavku s postupom vpred, vzad aj bočne paralelne, vysoký s prepínaním priehlavku s postupom vpred v bodkovanom rytme, s prednožovaním vytočene s napnutým kolenom a priehlavkom s prednožovaním pokrčmo s napnutým priehlavkom (attitude).</p> <p>Polkový krok: s postupom vpred, vzad aj bočne s natáčaním a otáčaním s väčším odrazom, v kombinácii s inými tanečnými krokmi, „päta“ - špica krok sun krok“.</p> <p>Valčíkový krok: vytočene z VP III. poz. s postupom vpred, vzad aj bočne.</p> <p>Skoky: skoky 1. skupiny na mieste (z dvoch DK na dve DK) v I. a II. poz. vytočene – výskoky, skoky 2. skupiny z miesta (z jednej DK na dve DK) – zoskoky, skoky 3. skupiny z miesta (z jednej DK na druhú DK) - preskoky skoky do diaľky s akcentovaným odrazom z jednej DK - preskoky kombinácia: poskok - preskok - zoskok – výskok.</p>
--	---

TANEČNÉ MOTÍVY

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu spájať základné tanečné motívy z ľudového tanca do kombinácií, ✓ predvedú jednoduchú rotáciu o 180°, ✓ poznajú názvoslovie elementárnych tanečných motívov. 	<p>Prenášanie váhy tela.</p> <p>Perovanie ťahom: v stojí, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne), v karičke, perovanie ťahom a váhou striedavo: v stojí, v chôdzi,</p> <p>jednokročka a dvojkročka v zadnom oblúku (perovanie ťahom, perovanie váhou), cval bočný vo dvojici (párové držanie), chôdza striedavo cez pätu perovaná ťahom, polkový krok (ľudový), valčíkový krok (ľudový), valaský vo dvojku na pološpičku prinožovaný (na mieste, bočne), valaský vo dvojku na pološpičku (vpred, vzad).</p> <p>Rotácia na mieste: hladko, poskokmi o 180°.</p> <p>Nahadzovaný: na pološpičku, na pätu.</p>

ROZVOJ HUDBNÉHO CÍTENIA

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú základy hudobnej terminológie, ✓ aplikujú základy hudobnej terminológie v pohybe na mieste, ✓ realizujú jednoduchý notový zápis. 	<p>Rytmické cvičenia v 2/4, 3/4, 4/4 takte so zapojením osminových hodnôt a pomlčiek, predtakte v rôznych pohybových kombináciách, legato, staccato v rôznych pohybových kombináciách (vedený pohyb, švihový pohyb), triola - v notovom zápise aj pohybe eventuálne so sprievodom rytmických nástrojov, bodkovaný rytmus - v notovom zápise aj v pohybe eventuálne so sprievodom rytmických nástrojov, zmena taktu - improvizácia v priestore, dynamické cvičenia - chápanie pohybu nielen odstupňovaním sily zvuku, ale aj sily emócií a vnútorného svalového napätia.</p>

KLASICKÝ TANEC

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Klasický tanec je v súčasnosti uznávaný ako jeden zo základných výrazových prostriedkov scénického tanečného umenia. Je to pohybový systém s presne vypracovanou metodikou a teóriou. K jeho štúdiu sú nevyhnutné nasledovné predpoklady: fyzické dispozície (vytočenosť DK, elastické svaly a väzivá, proporčne správne stavané telo, fyzické zdravie), psychické dispozície (pevná vôľa, vytrvalosť, sebadisciplína, psychické zdravie) a talent na tanec (koordinácia pohybov, estetický prejav, muzikálnosť, cítenie rytmu a výrazu hudby). Všetky tieto kritériá sú nevyhnutné pre prijatie detí na tanečné konzervatóriá a hudobno-dramatické konzervatóriá so študijným zameraním tanec. Pre žiakov tanečných odborov ZUŠ sú tieto požiadavky trochu miernejšie, nakoľko ZUŠ nevychovejávajú profesionálnych tanečných interpretov. Napriek tomu má klasický tréning pre žiakov ZUŠ veľký význam. Vyučovacia hodina kladie nároky na disciplínu pohybu, precíznosť a sústredenie na uvedomelý pohyb, ktorý má svoje pravidlá a štýl. Klasický tréning kultivuje telo, zlepšuje a rozvíja tanečnú techniku. Technika klasického tanca má najprepracovanejšiu metodiku výučby a je zároveň základným pilierom rozvoja v ostatných tanečných technikách. Presne vypracovaný systém a metodiku je nevyhnutné dôsledne dodržiavať. V každom ročníku sa okrem výučby nových cvikov zdokonaľujú súčasne cviky už prebrané. Vytvárajú sa z nich jednoduché väzby, ich neustálym precvičovaním sa zvyšuje svalová sila, stabilita, koordinovanosť. Žiaci si vypracovávajú isté pohybové stereotypy. Zároveň nadobúdajú zmysel pre systematickú prácu, trpezlivosť a vôľu prekonať ťažkosti. Správne volená metóda vyučovania a dodržiavanie metodického postupu pri vyučovaní klasického tanca zaručuje, že po absolvovaní I. a II. stupňa vychádza zo ZUŠ kvalitný tanečník pre amatérske súbory alebo úspešný uchádzač o ďalšie štúdium na tanečných a hudobno-dramatických konzervatóriách so študijným zameraním tanec.

Pri porovnaní učebnej látky v predmete klasický tanec v ZUŠ a v osemročnom tanečnom konzervatóriu je možné konštatovať nasledovný fakt: učebná látka prvých troch ročníkov tanečného konzervatória zodpovedá svojím rozsahom učebnej látke od 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia po 2. ročník II. stupňa základného štúdia v ZUŠ, okrem cvičenia na špičkách. Žiak po absolvovaní II. stupňa základného štúdia nadobúda základný stupeň vyspelosti v technike klasického tanca.

CIELE PREDMETU

- dodržiavať správnu koordináciu tela pri realizácii jednotlivých cvičení s dôrazom uvedomelého využitia tejto znalosti pri zvyšovaní náročnosti prevedenia cvičení (výška skoku, zvyšovanie počtu obrátov pri rotácii a pod.),
- aplikovať vedomú koordináciu tela s efektívnym využitím prislúchajúcich svalov i v ďalších tanečných technikách,
- poznať terminológiu techniky klasického tanca slovom aj písmom v rozsahu obsahu predmetu,
- dosiahnuť základný stupeň vyspelosti v technike klasického tanca (3. ročník tanečného konzervatória),
- viesť žiaka k zmyslu zodpovednosti, systematickej práci a vôli prekonávať ťažkosti.

3. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia zuš

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú základné držanie tela v technike klasického tanca v postavení tvárou a bokom k tyči, ✓ ovládajú postavenie DK en dehors v rámci svojich anatomických dispozícií v základných cvičeniach techniky klasického tanca, ✓ realizujú základné cvičenia techniky klasického tanca v cvičení à la barre a au milieu, ✓ predvedú prípravné port de bras s dodržaním správneho držania tela, ✓ poznajú základnú terminológiu techniky klasického tanca slovom.	<p>Exercices à la barre:</p> <p>postavenie čelom k tyči, poloha HK na tyči, I., II., V. poz. DK v postavení čelom k tyči, v postavení bokom k tyči</p> <p>Battement dégagé do II. poz.,</p> <p>Demi-plié v I., II., V. poz. v postavení čelom k tyči,</p> <p>Battement tendu simple z I. a V. poz. v postavení čelom k tyči,</p> <p>postavenie bokom k tyči, poloha HK na tyči,</p> <p>prípravné port de bras v postavení bokom k tyči – préparation,</p> <p>Révérance - v priestore</p> <p>Demi - plié v I., II., III., V. poz. v postavení bokom k tyči,</p> <p>Battement tendu simple z I. poz. v postavení bokom k tyči,</p> <p>Passé par terre - v postavení čelom, bokom k tyči,</p> <p>prípravné cvičenie na rond de jambe par terre v postavení čelom k tyči - en dehors, en dedans,</p> <p>Battement tendu demi-plié v postavení čelom k tyči,</p> <p>Rond de jambe par terre v postavení čelom k tyči,</p>

	<p>Battement tendu soutenu v postavení čelom k tyči, Battement tendu soutenu v postavení bokom k tyči, prípravný cvik k battement tendu jeté v postavení čelom k tyči z I. poz. - 30°, prípravný cvik k battement tendu jeté v postavení bokom k tyči z I. poz. 30°, polohy sur le cou de pied v postavení čelom k tyči- základná poloha, Battement frappé v postavení čelom k tyči par terre, Relevé-abaisé v I. a II. poz. v postavení čelom k tyči, Battement relevé lent do všetkých smerov na 45°, záklon a úklon tela v postavení čelom k tyči, predklon tela bokom alebo chrbtom k tyči, Temps-levé sauté v I. a II. poz. v postavení čelom k tyči.</p> <p>Exercices au milieu:</p> <p>Demi - plié v I., II. poz. en face, Battement dégagé do II. poz., Battement tendu simple z I. poz. en face, prípravné cvičenie na rond de jambe par terre, Battement tendu demi-plié z I. a V. poz. en face, Battement tendu soutenu z I. a V. poz en face, Relevé - abaissé v I. a II. poz., 1. port de bras s DK v I. poz. en face, prípravné port de bras en face,</p> <p>Allegro:</p> <p>Temps - levé sauté v I. a II. poz., Pas échappé z I. do II. poz. (prípravná fáza).</p>
--	---

4. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
--------------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ plikujú elementárnu koordináciu pohybu DK, HK a hlavy v základných cvičeniach techniky klasického tanca (préparation k rond de jambe par terre), ✓ zvládnu princípy vytočenosti a princípy realizácie pohybu v jednotlivých základných cvičeniach techniky klasického tanca s efektívnym použitím prislúchajúcich svalov tela, ✓ použijú silu priehlavku k uspokojivému zvládnutiu jednotlivých cvičení techniky klasického tanca, ✓ poznajú základnú terminológiu techniky klasického tanca slovom.	<p>Exercices à la barre:</p> <p>Battement tendu double do II. poz. Battement tendu simple z V. poz. Battement tendu pour le pied Battement tendu jeté z I. a V. poz. v postavení čelom a bokom k tyči - 30° Battement tendu jeté en cloche, v postavení čelom a bokom k tyči - 30° Battement tendu pour le pied do II. poz. IV. poz. - battement dégagé do IV. poz. záklon a úklon tela bokom k tyči Rélevé - abaissé v V. poz. Demi - plié v IV. a V. poz. Demi rond de jambe par terre scénická poloha cou-de-pied Battement soutenu par terre (cez cou- de- pied) Demi - plié a relevé v I., II., V. poz. preparation k rond de jambe par terre (en dehors, en dedans) Battement fondu par terre Battement frappé en l'air- 30° prípravné cvičenie pre 3. port de bras 3. port de bras Battement relevé lent na 90° Grand battement jeté z I. poz. Battement fondu en l'air - 45° Battement retiré (passé na 45° a 90°) Grand plié v I., II., V. poz. prípravné cvičenie pre pas coupé</p> <p>Exercices au milieu</p> <p>Battement tendu simple z V. poz. Battement tendu jeté z I. a V. poz. - 30° Épaulement (croisé, effacé) obraty par terre na dvoch DK Battement frappé par terre Rélevé - abaissé v I., II., V. poz. Rond de jambe par terre Demi - rond de jambe par terre Battement soutenu par terre</p>
---	---

	<p>Demi - plié V. poz. préparation k rond de jambe par terre (en dehors, en dedans) Battement fondu par terre Battement relevé lent na 90° à la seconde z I. a V. poz. 2. port de bras v épaulement croisé Allegro: Temps - levé sauté v V. poz. prípravné cvičenie pre pas échappé sauté do II. poz.</p>
--	---

Záverečná skúška

- žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách výrazového, scénického tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 3 min.,
- žiaci predvedú nasledovný tréning v rámci postupových skúšok spamäti:

časový rozsah 60 min

Révérance

1. port de bras en face v 1. poz. DK (4/4 T)

1. Exercices à la barre:

1.1. Rozcvička 16 4/4 T

préparation: 2 4/4 T (vých. poz. I. poz. v postavení tvárou k tyči) HK z prípravnej poz. na tyč

1.- 3. T battement tendu pour le pied PDK- vpred, stranou, vzad,

4. T battement tendu dégagé cez II. poz. PDK,

5.- 8. T celé z ĽDK,

9.- 12. T úklony v I. poz. DK (HK na tyči),

12.-16. T záklony v I. poz. DK (HK na tyči).

1.2. Pliés (v postavení bokom k tyči)

32 4/4 T (vých. pozícia I. poz. DK, HK v prípravnej pozícii) préparation: 2 4/4 T - prípravné port de bras

1.- 2. T 2 x demi - plié,

3.- 4. T1 x grand plié,

5.- 6. T rovný predklon (príprava na 3. port de bras),

7. T 1x relevé -abaissé,

- 8. T battement tendu dégagé do II. poz DK,
- 9.- 10. T 2 x demi - plié v II. poz.,
- 11.- 12. T 1 x grand plié v II. poz.,
- 13.- 15. T úklon k tyči - PHK do 3. poz.,
- 16. T battement tendu dégagé do III. poz. DK (fakultatívne do V. poz. DK) PHK súčasne prechádza z 3. poz. cez 1. poz. do 2. poz.,
- 17.-18. T 2 x demi - plié,
- 19.-20. T 1 x grand plié,
- 21.-24. T 1. port de bras ,
- 25.- 32. T 3. port de bras.

1.3. Battement tendu simple z I. poz. (v postavení bokom k tyči)

32 2/4 T (PHK v prípravnej poz.), préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras.

- 1.- 2. T PDK 1 x battement tendu simple en avant,
- 3.- 8. T PDK 3 x battement tendu en cloche/ vpred, vzad, vpred/,
- 9.- 12. T PDK 2 x battement tendu simple à la seconde,
- 13.- 16. T PDK 1 x battement tendu double à la seconde,
- 17.- 32. T celá kombinácia en dedans.

1.4. Battement tendu simple z III. poz. (fakultatívne z V. poz.) (v postavení bokom k tyči)

32 2/4 T , préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras.

- 1.- 2. T 1x battement tendu simple en avant,
- 3.- 4. T 2 x battement tendu simple en avant,
- 5.- 8. T 1.port de bras en dehors,
- 9.- 32. T celú kombináciu cvičiť en croix.

1.5. Battement tendu jetés z III. poz. (fakultatívne z V. poz.) (v postavení bokom k tyči)

32 2/4 T.

Rovnako ako kombinácia Battement tendu simple z I. poz. (kombinácia č.4.) s rozdielom port de bras - 1. port de bras en dedans.

1.6. Battement tendu jeté z I. poz. (v postavení tvárou k tyči)

16 2/4 T- tvárou k tyči (kombinácia je fakultatívna), préparation: 2 2/4 T prípravné port de bras.

- 1.- 4. T 4 x battement tendu jetés à la seconde PDK,
- 5.- 8. T 4 x battement tendu jetés à la seconde LDK,
- 9.- 10. T 2 x battement tendu jetés à la seconde PDK,
- 11.- 12. T 2 x battement tendu jetés à la seconde LDK,
- 13. - 14. T 2 x battement tendu jetés à la seconde PDK,

15.-16. T 2 x battement tendu jetés à la seconde LDK.

1.7. Rond de jambe par terre (v postavení bokom k tyči)

64 3/4 T (I. poz., HK v prípravnej poz.), préparation: 4 3/4 T- temps relevé par terre ako préparation pre rond de jambe par terre.

1.- 8. T 4 x rond de jambe par terre en dehors,

9.-12. T 1x battement relevé lent 45° en avant,

13.-16. T 1. port de bras,

17.- 32. T celá kombinácia en dedans, záver 1. port de bras en dedans,

33.- 48. T 3. port de bras,

49.- 64. T relevé v I. poz., obe HK do 1. poz. - výdrž.

1.8. Battement tendu soutenu a Battement soutenu (bez relevé) (v postavení bokom k tyči)

16 4/4 T, vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), HK v prípravnej poz.,
préparation: 1 4/4 T - prípravné port de bras.

1. T battement tendu soutenu en avant,

2. T battement soutenu par terre (bez relevé) en avant,

3.- 4. T PHK z 2. poz. do 3. poz. a späť,

5.- 8. T kombinácia à la seconde,

9.- 12. T kombinácia en arrière,

13.- 16. T kombinácia à la seconde.

1.9. Battement fondu par terre (v postavení bokom k tyči)

8 4/4 T, vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej poz.,
préparation: 1 4/4 T - prípravné port de bras so súčasným vysunutím PDK spôsobom battement tendu simple à la seconde.

1.- 2. T 2 x battement fondu par terre en avant,

3. T1 x battement fondu par terre à la seconde,

4. TPHK z 2. poz. do 1. poz. a späť,

5.-8. T kombinácia en dedans.

1.10. Battement frappé (v postavení bokom k tyči)

32 2/4 T vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej poz.,
préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras so súčasným vysunutím PDK spôsobom battement tendu jeté à la seconde (v prípade potreby PHK vbok).

1.- 6. T 3 x battement frappé 30° en avant,

7.- 8. T PDK piqué a ostrý zdvih na 30°,

9.- 32. T kombinácia 1. -8. T à la seconde, en arrière, à la seconde.

1.11. Battement relevé lent 60° (fakultatívne 90°) (v postavení bokom k tyči)

32 4/4 T vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej poz.,
préparation: 1 4/4 T - prípravné port de bras.

1.- 4. T battement relevé lent en avant,

5.- 8. T battement retiré (PHK súčasne vbok naspäť cez 1. poz. do 2. poz.),

9.- 32. T kombinácia 1.- 8. T à la seconde, en arrière, à la seconde.

1.12. Grand battement jeté (v postavení bokom k tyči)

16 2/4 T, vých. poz. I. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej poz.,
préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras.

1.- 4. T 2 x grand battement jeté en avant- rozložené,

5.- 8. T 2x grand battement jeté à la seconde - rozložené,

9.- 12. T2x grand battement jeté en arrière - rozložené,

13.- 16. T 2x grand battement jeté à la seconde - rozložené.

1.13. Relevé v I. poz. - v postavení tvárou k tyči

16 4/4 T vých. poz. I. poz., HK v prípravnej poz., préparation: 1 4/4 T - HK na tyč.

1.- 4. T 4 x relevé v I. poz.,

5.- 8. T úklon vpravo (bez HK),

9.- 12. T4 x relevé v I. poz.,

13.-16. T úklon vľavo.

2. Exercices au milieu:

2.1.Pliés

32 4/4 T, vých. poz. I. poz. en face, HK v prípravnej poz., préparation: 2 4/4 T -
prípravné port de bras.

1.- 2. T 2 x demi - plié ,

3.- 6. T rovný predklon (príprava na 3. port de bras),

7. T relevé v I. poz.,

8 .T battement tendu degagé do II. poz DK,

9.- 10. T 2 x demi - plié v II. poz.,

11.- 12. T2 x demi- degagé cez II. poz. - (vpravo, vľavo),

13. T HK do 1. poz., DK do II. poz. ,

14. T relevé v II. poz. en face,

15. T HK do 2. poz.,

- 16. T battement tendu dégagé do III. poz. DK (fakultatívne do V. poz. DK),
- 17.- 20. T4 x demi - plié v III. poz. (fakultatívne v V. poz.),
- 21.- 22. T natočenie tela do épaulement croisé - bod 8 (DK v III. poz.),
- 23. - 24. T 1x prípravné port de bras
- 25.- 28. T 1.port de bras v épaulement croisé en dehors,
- 29.- 32. T 1. port de bras v épaulement croisé en dedans.

2.2. Battement tendu simple en face

32 2/4 T vých. poz. I. poz. en face, HK v prípravnej poz., préparation: 2 2/4 T -
prípravné port de bras.

- 1.- 2. T 1 x battement tendu simple en avant,
- 3.- 4. T1 x battement tendu simple en avant,
- 5.- 6. T relevé v I. poz.,
- 7.- 8. T HK z 2.poz. cez prípravnú do 1. poz.HK,
- 9.- 12. T opakovať kombináciu 1.-4. T ale à la seconde,
- 13.-14. T relevé v I. poz.,
- 15.- 16. T HK z 1. poz. do 2. poz.,
- 17.- 20. T opakovať 1.-4. T en arrière,
- 21.- 22. T relevé v I. poz.,
- 23.- 24. T HK z 2. poz. do 3. poz.,
- 25.- 28. T opakovať 1.-4. T à la seconde,
- 29. - 30. T stiahnuť III.poz.DK (fakultatívne V. oz.) a natočenie do épaulement croisé do B8,
- 31. -32. T výdrž, HK z 3. poz. do prípravnej pozície.

2.3. Battement tendu jeté 2/4 T

- Rovnako ako kombinácia pri tyči č. 6. en face.

2.4. Rond de jambe par terre 3/4 T

- Rovnako ako kombinácia pri tyči bez prídavného port de bras v závere kombinácie,
preparation: vysunutie PDK spôsobom battement tendu simple en arrière.

2.5. Battement fondu, Battement soutenu 4/4 T

- Rovnako ako pri tyči, celá kombinácia en face. Fakultatívne je možné urobiť kombinácie z V. poz., v rámci postupových skúšok je možné vybrať si buď kombináciu Battement soutenu, alebo Battement fondu.

2.6. Battement frappé par terre 2/4 T

- Kombináciu cvičiť rovnako ako pri tyči, ale par terre s rozdielom posledného taktu cvičiť v každom smere, namiesto piqué urobiť ostrý zdvih pracujúcej DK na 30°.

2.7. Port de bras, Adagio. 32 3/4 T

vých. poz. III. poz. épaulement croisé do bodu 8 (fakultatívne V. poz.), HK v prípravnej pozícii, préparation: 2 3/4 T príprava HK do pózy croisé (PHK do 2. poz., LHK do 3. poz.).

- 1.- 8. T 2. port de bras,
9. T natočenie tela en face,
10. T LHK prechod do 2. poz.,
- 11.- 12. T 1 x demi - plié v III. poz. (fakultatívne V. poz.) en face,
- 13.-14. T 1 x battement relevé lent 45° à la seconde PDK, zatvoriť PDK vzad,
15. T natočenie tela do bodu 2. III. poz. croisé (fakultatívne V. poz.),
16. T PHK prechádza do 3. poz.,
- 17.- 32. T celé z LDK.

3. Allegro:

1.1. Temps levé sauté z I. poz. 16 2/4

vých. poz. I. poz. en face, HK v prípravnej poz., préparation: 2 2/4 T výdrž vo vých. pozícii.

- 1.- 2. T demi - plié v I. poz.,
- a - temps levé sauté v I. poz.,
3. T dopad, výdrž v demi - plié,
4. T vystrieť DK,
- 5.- 8. T opakovať 1. -4. T,
9. T demi - plié v I. poz.,
- a - temps levé sauté v I. poz.,
10. T dopad, výdrž v demi - plié,
- 11.- 12. T vystrieť DK,
13. T demi - plié v I. poz.,
- a - temps levé sauté v I. poz.,
14. T dopad do demi - plié, zároveň odraz,
- a - temps levé sauté v I. poz.,
15. T dopad do demi - plié v I. poz- výdrž,
16. T vystrieť DK.

1.2. Temps levé sauté v II. poz. 16 2/4 T

- rovnako ako kombinácia č.1.

1.3. Temps levé sauté z III. poz. 16 2/4 T (fakultatívne V. poz.)

- rovnako ako kombinácia č.1.

1.4. prípravné cvičenie pre pas échappé do II. poz. (z V. poz. do II. poz.) 16 2/4 T vých. poz. V. poz. en face PDK vpredu, préparation: 2 2/4 T (HK do cvičenia nezapájať).

- 1.- 4. T pas échappé rozložene, s vyperovaním v pozíciách (v 2. a 4. T) do V. poz. zatvoriť LDK,
5.- 8. T celé z LDK,
9.- 16. T celú kombináciu zopakovať.
4. diagonála:
- tanečné kroky pas polka, valčíkový krok, poskoky v attitude en avant 45°, chôdza vytočene.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

-

1. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO 38

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ predvedú presnosť jednotlivých cvičení techniky klasického tanca v rozsahu svojich anatomických dispozícií, ✓ predvedú základné malé adagio v priestore s využitím jednotlivých cvičení techniky klasického tanca v épaulement s dôrazom na tanečnosť a koordináciu práce DK, HK a hlavy, ✓ predvedú presné a pohotové prenášanie váhy tela na DK v jednotlivých cvičeniach techniky v náročnejších technických a rytmických kombináciách, ✓ realizujú základné skoky 1.skupiny skokov techniky klasického tanca s dôrazom na výšku skoku, ✓ ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu.	<p>Exercices à la barre:</p> <p>Grand battement jeté z V. poz. Battement tendu pour le pied do IV. poz. Battement relevé lent na 90° do všetkých smerov z V. poz. Relevé - abaissé v IV. poz. Battement tendu jeté piqué z I. a V. poz. - 30° Battement soutenu par terre (s pridaním relevé v V. poz.) Grand plié v IV. poz. Petit battement sur le cou de pied Grand battement jeté piqué z I. a V. poz. Battement développé do všetkých smerov Pas coupé cez cou-de-pied (par terre) Pas de bourrée simple en dehors úklon s vysunutou DK na piqué bočne Battement double frappé par terre Pas balancé.</p> <p>Exercices au milieu:</p> <p>Grand plié v I., II. poz. en face Battement tendu jeté en cloche z I. a V. poz.</p>

	<p>do všetkých smerov</p> <p>Battement fondu na 45° do všetkých smerov</p> <p>Battement soutenu na 45° do všetkých smerov</p> <p>Battement retiré</p> <p>Grand battement jeté z I. poz.</p> <p>Pas coupé en face</p> <p>Demi - plié v IV. a V. poz. v épaulement croisée aj effacée</p> <p>Battement dégagé do IV. poz.</p> <p>pózy: croisées, effacées, á la seconde - par terre</p> <p>Battement tendu jeté piqué z I. aj V. poz. en face - 30°</p> <p>Grand plié v V. poz. v épaulement</p> <p>Battement tendu simple do všetkých smerov v épaulement croisé a effacé</p> <p>Battement relevé lent na 90° z I. poz. en face</p> <p>3. port de bras v épaulement croisée</p> <p>Pas de bourée simple en dehors - en face</p> <p>úklon s vysunutou DK na piqué bočne</p> <p>Pas balancé en face</p> <p>1., 2., 3. arabesques par terre</p> <p>Battement double frappé par terre</p> <p>Temps lié par terre en dehors, en dedans.</p> <p>Allegro:</p> <p>trampolínové skoky v I., II. poz. aj na jednej DK</p> <p>Pas échappé sauté (petit) en face</p> <p>Changement de pieds</p> <p>Pas assemblé en face bočne.</p>
--	---

2. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú základné tanečné pózy en l'air, spojovacie kroky a port de bras v kombinácii malého adagia s dôrazom na tanečnosť a cítenie hudby, ✓ realizujú uspokojivo niektoré cvičenia na relevé, ✓ využívajú silu DK pri odraze skokov, ✓ pri skokoch si uvedomujú začiatky princípu „ballon“, ✓ poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu, ✓ ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu.	<p>Exercices à la barre:</p> <p>Rond de jambe par terre v demi- plié en dehors, en dedans</p> <p>Battement soutenu na 45° (s pridaním relevé v V. poz.)</p> <p>Plié a relevé s DK na 45°</p> <p>polobraty v V. poz. na pološpičkách smerom k tyči a od tyče</p> <p>Battement double frappé en l'air - 30°</p> <p>Rond de jambe en l'air na 45°, prípravná fáza</p> <p>Demi-rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (porté o 1/4 kruhu)</p> <p>Temps-relevé (préparation k rond de jambe en l'air)</p> <p>Battement développé passé</p> <p>Attitudes</p> <p>predklon a záklon s DK vysunutou na piqué, s prepnutou stojnou DK aj v demi- plié</p> <p>Pas de bourrée bez výmeny DK čelom k tyči</p> <p>Pas de bourrée simple en dedans</p> <p>pózy croisées, éffacées par terre zaraďovať na záver kombinácií, so stojnou DK vystretou v kolene aj v demi - plié</p> <p>Battement fondu na relevé.</p> <p>Exercices au milieu:</p> <p>Grand plié v IV. poz. v épaulement croisée aj éffacée</p> <p>4. port de bras</p> <p>Pas balancé z épaulement croisée do épaulement croisée</p>

	<p>Rond de jambe par terre v plié en dehors, en dedans en face póza écartée par terre Battement tendu jeté - 30° v épaulement croisée aj effacée polobraty v V. poz. na pološpičkách z croisée do croisée Grand battement jeté z V. poz. en face Battement frappé en l'air -30° v épaulement croisé aj effacée Tempslié par terre s náklonmi tela en dehors, en dedans Battement tendu double do IV. poz. en face Relevé-abaisse v IV. poz. en face Plié a relevé s DK na 45° en face Battement soutenu par terre (s pridáním relevé v V. poz.) en face Petit battement sur le cou de pied en face Pas de bourrée bez výmeny DK en face Battement double frappé en l'air na 30° en face Battement développé en face 1., 2., 3. arabesques s DK en l'air na 45° pózy: croisées, effacées s DK na l'air na 45° 4. arabesque par terre.</p> <p>Allegro:</p> <p>Changement de pieds v épaulement croisée Sissonne simple en face, počiatočná fáza Pas échappé z épaulement croisée do épaulement croisée Pas assemblé vpred, vzad Pas jeté bočne en face Pas glissade en face, s výmenou aj bez výmeny DK.</p>
--	--

3. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú prácu DK vo výške 90° v rozsahu svojich anatomických dispozícií (vytočenie en dehors), ✓ realizujú kombinácie z PDK aj z ĽDK à la barre v jednom celku s využitím spojovacích krokov spojených s obratom, ✓ realizujú niektoré cvičenia klasického tanca na relevé, ✓ poznajú všetky pózy klasického tanca, ✓ používajú všetky pózy v kombináciách v priestore, ✓ aplikujú spojovacie kroky v kombináciách v priestore za účelom rozvoja tanečnosti, ✓ skoky 1. a 2. skupiny realizujú v épaulement, ✓ realizujú niektoré cvičenia au milieu v épaulement, ✓ poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu, ✓ ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu. 	<p>Exercices à la barre:</p> <p>Battement double fondu bez relevé, s relevé (fakultatívne)</p> <p>Battement soutenu na 90°</p> <p>Pas coupé s relevé</p> <p>Detourné o 360° en dehors, en dedans na relevé</p> <p>Battement développé passé na 90° do všetkých smerov</p> <p>polobrat en dehors, en dedans s výmenou DK na pološpičke (otvorenie cez cou de pied)</p> <p>Tombé s polobratom sur le cou de pied en dehors, en dedans na pološpičke</p> <p>3. port de bras so sklzom DK vpred i vzad</p> <p>Attitude bokom k tyči ako súčasť adagia</p> <p>Rond de jambe s DK na 45° en dehors, en dedans</p> <p>Temps relevé na 45°</p> <p>Battement frappé na relevé</p> <p>Battement double frappé na relevé</p> <p>Rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (1/2 kruhu)</p> <p>Petit battement sur le cou de pied na relevé</p> <p>Grand battement jeté piqué v épaulement croisé a épaulement effacé.</p> <p>Exercices au milieu:</p> <p>5. port de bras</p> <p>Battement tendu jeté piqué - 30° v épaulement croisé, effacé</p> <p>Battement fondu en l'air - 45° v épaulement croisée, effacée na celom chodidle</p>

	<p>Póza écarté na 45° 4. arabesque na 45° Grand battement jeté piqué I. a V. poz. Battement soutenu na 45° en face (s pridáním relevé v V. poz.) Battement relevé lent na 90° v épaulement croisée, effacée Rond de jambe en l'air en face Pas de bourrée bez výmeny DK v effacée Battement développé v épaulement croisée, effacée Grand battement jeté v épaulement croisée, effacée Demi-rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (porté o ¼ kruhu) Battement double frappé - 30° v épaulement croisé 1., 2., 3. arabesques a pózy croisées, effacées s DK na 90°. Allegro: Temps-léve sauté v I. a V. poz. s postupom do priestoru Pas échappé s dopadom na jednu DK en face Pas échappé do IV. poz. v épaulement croisé, effacé Pas jeté z épaulement croisée do épaulement croisée Pas glissade s výmenou i bez výmeny DK v épaulement Sissonne ouverte à la seconde 45° Sissonne fermé à la seconde 45° Grand changement de pieds v épaulement croisée Grand échappé sauté z épaulement croisée do épaulement croisée Petit changement o 1/4 kruhu.</p>
--	---

4. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ realizujú jednotlivé cvičenia klasického tanca s maximálnym ovládaním prislúchajúcich svalových skupín v rámci svojich anatomických možností, ✓ poznajú jednotlivé cvičenia na rozvoj svojich anatomických dispozícií, ✓ realizujú jednotlivé cvičenia techniky klasického tanca s dôrazom na tanečnosť a cítenie hudby v spojitosti, ✓ poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu, ✓ ovládajú slovom a písmom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu.	<p>Exercices à la barre:</p> <p>Grand battement jeté v épaulement croisé a épaulement effacé pózy à terre ako závery cvikov s prepnutou stojnou DK aj v demi – plié.</p> <p>Exercices au milieu:</p> <p>Rond de jambe en l’air s préparation temps-relevé Battement développé passé en face Attitude - croisée, éffacée 4. arabesque na 90° póza écartée na 90° Battement fondu na relevé en face Battement soutenu na 45° (s pridaním relevé v V. poz.) v épaulement croisée aj éffacée Battement développé passé vo veľkých pózach, bez zmeny polohy chodidla SK Demi rond de jambe na 90° en dehors, en dedans z veľkej pózy do veľkej pózy bez pohybu chodidla SK 6. port de bras Grand battement jeté piqué vo veľkých pózach Battement frappé v malých pózach - bez relevé preparation pre pirouettes z V. poz. en face.</p> <p>Allegro:</p> <p>Sissonne fermée vpred a vzad v malých</p>

	<p>pózach</p> <p>Double assemblé en face</p> <p>Double assemblé (z épaulement croisée cez en face do épaulement croisée)</p> <p>Pas assemblé bočne z épaulement croisée do épaulement croisée</p> <p>Pas assemblé vpred a vzad v pózach croisées a éffacées</p> <p>Pas jeté vpred a vzad en face</p> <p>scénický sissonne v 1. Arabesque</p> <p>Pas de basque – scénická forma</p> <p>Petit pas de chat (ruský) so švihom dolných končatín vzad a vpred</p> <p>Sissonne ouverte stranou s otváraním DK na 45° en face</p> <p>Sissonne fermé stranou s (z épaulement croisée do épaulement croisée aj éffacée</p> <p>Pas échappé do IV. poz. croisée aj éffacée</p> <p>Temps - levé sauté na jednu DK.</p>
--	---

Záverečná skúška

- ✓ žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách výrazového, scénického tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4 min.,
- ✓ žiaci predvedú tréning z techniky klasického tanca spamäti.

ĽUDOVÝ TANEC

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Množstvo, rôznorodosť, pestrosť a krása slovenských ľudových tancov, ktoré sa dodnes zachovali, sú odrazom života nášho ľudu, jeho mentality, citov, potrieb, túžob, názorov, skúseností, fantázie, umeleckého vkusu a tvorivých schopností. Vznikali, rozvíjali sa, menili, zhromažďovali a zušľacht'ovali sa po stáročia.

Na utváranie hudobného a tanečného prejavu mali vplyv rôzne činitele: geografické a sociálne podmienky, zamestnanie obyvateľstva, spôsob obživy, oblečenie, sťahovanie, isté ustálené zvyklosti v skupinách, rodoch či obciach a v neposlednom rade aj prejav výrazne nadaných jedincov - osobností - tvorcov z ľudu. Podobným spôsobom sa k nám dostali aj vplyvy ľudových tancov okolitých národov (hlavne v pohraničných oblastiach).

Na Slovensku sme si zatiaľ vytypovali tieto tanečné folklórne oblasti a podoblasti: Podunajská oblasť, Záhorácka oblasť, Nitrianska oblasť, Myjavská oblasť, Trenčianska oblasť, Kysucká oblasť, Turčianska oblasť, Oravská oblasť, Goralská oblasť, Liptovská oblasť, Spišská oblasť, Šarišská oblasť, Zemplínska oblasť, Gemerská oblasť, Horehronská oblasť, Zvolenská oblasť, Podpolianska oblasť, Novohradská oblasť, Hontianska oblasť, Tekovská oblasť.

Tanečný folklór v živej a pôvodnej podobe sa dnes vyskytuje už pomerne málo. Vidáme ho predovšetkým pri rodinných zvykoch (napr. svadby), zvykoch spojených s určitým obdobím roka (napr. jarné chorovody, fašiangové sprievody), regrútskych zábavách a pod.

Na zachovanie týchto národných kultúrnych hodnôt bolo vyvinuté veľké úsilie (výskumy vedeckých pracovníkov SAV, osvetových pracovníkov, profesionálnych i amatérskych umelcov, zápisy opisom, notami, filmové a video záznamy, nahrávky atď.).

V predmete ľudový tanec počas štúdia na ZUŠ by mali žiaci spoznať a naučiť sa rozpoznávať základné tanečné oblasti Slovenska, ich tanečné charaktery, základné tanečné motívy a tanečný repertoár. Ďalej by mali získať základné informácie o hudobnom prejave, ľudovom odeve, tanečných príležitostiach a zvykosloví. Ich vedomosti by mali byť trvalé a nemali by poznať len samostatné motívy, prípadne presne dané choreografie, ale aj pôvodné formy tancov a vedieť ich interpretovať podľa svojich schopností na základe daných zákonitostí.

V každej tanečnej oblasti sa vyskytujú menej náročné tance, napríklad chorovody a chorovodné hry alebo novodobé ľudové tance, ale nie sú tancami, ktoré nesú charakteristické znaky tanečnej oblasti. Tieto tance majú podobné znaky na celom území Slovenska.

Tanec nikdy nebol samostatnou oblasťou v živote ľudí. Ľudový tanec, hudba, pieseň a ostatné ľudové prejavy tvorili syntetický celok, ktorý nám dáva obraz o vtedajšom spôsobe života a spoločenských vzťahoch. K rovnakému vnímaniu ľudového tanca by sme mali viesť aj žiakov. Okrem toho rozvíjame u žiaka aj jeho technické schopnosti v oblasti rotačnej, skokovej a odzemkovej technike, vo vyšších ročníkoch sa zameriavame na techniku dvíhačiek či tanečný výraz. V prípade, že sa v ročníku nenachádza žiadny chlapec, čo je v poslednej dobe častým javom na ZUŠ, nie je nutné párové tance, resp. motívy mužských tancov, absolútne vynechať. V párových tancoch môže vedúcu úlohu v páre prebrať dievča. V pôvodnom prostredí často tancovali niektoré párové tance dve ženy (cestovanie za prácou, vojny a pod.). Aj poznanie mužských motívov je súčasťou tanečnej výchovy u dievčat, a naopak.

Nemenej významným cieľom je oboznámenie žiakov so slovenským ľudovým tancom a kultúrou, resp. tancom a kultúrou národností žijúcich na území Slovenska, ako súčasťou národného dedičstva a tak pozitívne vplývať na ich vzťah k národu.

CIELE PREDMETU

- priblížením tanečného, spevného a hudobného ľudového prejavu spoznať prostredie, zdroje tvorivosti a mentalitu ľudu v jednotlivých oblastiach Slovenska, zoznámiť sa s citovo bohatým, výrazovo silným prejavom vidieckeho človeka, ktorý tvoril obklopený zvyklosťami, náboženskými sviatkami, prírodou, rodinou, obcou a prácou,
- viesť žiakov k rozoznávaniu jednotlivých oblastí, zoznámiť ich so základnými tanečnými motívmi, s pôvodnou formou jednotlivých tancov, prípadne s ich štylizáciou v choreografii (na hodinách tanečnej praxe), s piesňami v nárečí, s ľudovou hudbou, zvykmi a charakteristickými krojmi,
- rozširovať a zdokonaľovať technickú vyspelosť žiakov, formovať a rozvíjať tanečnosť a tanečný charakter podľa jednotlivých oblastí, prehĺbovať výrazový register, podchytiť talenty,
- cibrením tanečného a hudobného vkusu formovať tiež estetické cítenie žiaka,
- z výchovnej stránky s poznávaním folklórnych tradícií ovplyvňovať a podporovať aj vlastenecké cítenie, pocit príslušnosti k slovenskému národu a národnostiam Slovenska,
- dosiahnuť technický a výrazový stupeň, zodpovedajúci požiadavkám špičkových amatérskych súborov ľudového scénického tanca a pripraviť žiaka na talentové skúšky na konzervatóriá so študijným zameraním - Tanec a vysoké školy umeleckého zamerania.

3. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zatancujú základné tanečné motívy a kroky z oblastí Slovenska, ✓ zatancujú ľudovú mazúrku, ľudovú polku, ✓ poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov.	<p>Jednoduché motívy ľudového tanca z oblastí Slovenska - Zemplín, Myjava, Liptov, Horehronie, Záhorie:</p> <p>perovanie váhou - v stoji, chôdzi, jednokročke, dvojkročke (bočne, v zadnom oblúku), jednotlivo i vo dvojici, v kolese, v párovom krútení,</p> <p>perovanie ťahom - v stoji, chôdzi, jednokročke, dvojkročke (bočne, v zadnom oblúku), jednotlivo i vo dvojici, v karičke, v párovom krútení,</p> <p>valaské- valaský jednoduchý, valaský vo dvojku na pološpičku prinožovaný (na mieste, bočne), valaský vo dvojku na pološpičku (vpred, vzad), valaský vo dvojku na päť (vpred),</p> <p>chôdza ťahom cez päť (krok s ukláknutím),</p> <p>premenný krok - dvojdobý (polkový), trojdobý (valčíkový),</p> <p>nahadzovaný - na pološpičku (ťahom, váhou), na päť (ťahom, váhou),</p> <p>zrážaný súčasný,</p> <p>záver s prednožením - kľúč (na pološpičku, na päť).</p> <p>Myjavský hravý vpredu (vytočene - vtočený, vtočene - vytočený).</p> <p>Myjavské kyvadlo: vpredu, vzadu.</p> <p>Myjavský dvojkladený vpredu (na pološpičku, na päť).</p> <p>Myjavské uklákované,</p> <p>hustý dupák (na celé chodidlo, na päť)</p> <p>trojdub striedavý (bočne, v zadnom oblúku)</p> <p>chôdza s potleskom (pre dievčatá)</p> <p>malé skoky v drepe (bez potlesku, s potleskom).</p> <p>Liptovský kladený (na pološpičku, na päť)</p> <p>Liptovský dvojkladený vpredu</p> <p>karičkový krok (pre dievčatá) - hladký, s perovaním ťahom „koníčkami“ (pod seba), karičkové podupy v rôznom rytme, jednoduché čapáše (pre chlapcov),</p>
---	--

	<p>podvrtka (dievčať a pod rukou chlapca). Hajduch (pre chlapcov) - prednožný na päťu, prednožný, rotácia - hladko z miesta, poskočnými krokmi z miesta, s perovaním váhou z miesta, tanečné motívy - ľudovej mazúrky, ľudovej polky.</p>
--	---

4. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zatancujú tanečné motívy z tanečnej oblasti Myjava a Liptov, ✓ poznajú rozdiely týchto tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov a piesní daného regiónu, ✓ poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov Myjava a Liptov, ✓ poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov. 	<p>Myjavská tanečná oblasť:</p> <p>Tance:</p> <p>Starobabská - párový tanec pomalého tempa</p> <p>Verbunk sólový - mužský tanec mierne rýchleho tempa</p> <p>Verbunk párový - párový tanec mierne rýchleho tempa</p> <p>Čardáš - hustý - párový tanec rýchleho tempa</p> <p>Novodobé ľudové tance (strofické tance) - „V širém poli...“, Šotyš, Hrozená, Židovka - párové tance s ustálenými motivickými väzbami.</p> <p>Motívy:</p> <p>chôdza vyperovaná váhou s postupom vpred a vzad, v otvorenom držaní bočne, vo valčíkovom a čardášovom držaní</p> <p>podupy na záver hudobnej frázy</p> <p>poskok so sklzom a potleskami</p> <p>rotácia váhou na mieste a z miesta, podvrtka</p>

	<p>Starobabská vyperovaná</p> <p>dvojkročka s prídupom v rôznych postaveniach a držaniach partnerov</p> <p>dvojkročka so zanožením</p> <p>párové krútenie verbunkové v čardášovom držaní</p> <p>zmena v párovom krútení</p> <p>Verbunkový motív základný - vykopávaný a jeho obmeny</p> <p>Valaský jednoduchý preskakovaný</p> <p>Valaský vo dvojku vpred na polochodidlo</p> <p>záver na polochodidlo - kľúč</p> <p>zrazenie z II. do I. pozície</p> <p>nahadzovaný a jeho obmeny</p> <p>nahadzovaný so zrazením</p> <p>nahadzovaný so zrazením a úderom na DK</p> <p>nahadzovaný v rôznych postaveniach a držaniach partnerov, prechody z jednotlivých postavení a držaní partnerov</p> <p>nahadzovaný v podvrtke partnerky</p> <p>rotácia nahadzovaným o 180°</p> <p>rotácia nahadzovaným so zrazením o 360°</p> <p>ukľakované motívy</p> <p>výskoky v stoji spojnóm s otočením o 180° a 360°</p> <p>párové krútenie v čardáši</p> <p>párové krútenie polkovým premenným krokom</p> <p>párové krútenie polkovým premenným</p>
--	--

	<p>krokom po obvode kruhu.</p> <p><u>Liptovská tanečná oblasť:</u></p> <p><u>Tance:</u></p> <p>Horný Liptov - Čuchom - ženský tanec</p> <p>Cindruška</p> <p>Do krutu - pomalý tanec 1 muža a 2 žien</p> <p>Do skoku - rýchle pokračovanie tanca Do krutu</p> <p>Dolný Liptov - Odzemok - mužský tanec</p> <p>Koleso - ženský tanec</p> <p>O sebe, resp. Šikovná - párový tanec rýchleho tempa.</p> <p><u>Motívy:</u></p> <p>perovanie váhou a rovnomerne váhou v stoji, chôdzi, jednokročke</p> <p>hladká chôdza po kruhu s potleskami</p> <p>poskoky, preskoky a zoskoky v pohybe po priestore, vid' tanec O sebe</p> <p>kladený na polochodidlo a na päť</p> <p>dvojkladený a jeho obmeny</p> <p>hravý jednoduchý</p> <p>hravý s prekrížením</p> <p>hravý so zdvihom (Vojtova cifra)</p> <p>valaský jednoduchý sunutý</p> <p>valaský jednoduchý preskakovaný</p> <p>valaský vo dvojku na polochodidlo a na päť</p> <p>poskok s oblúkom</p>
--	--

	<p>rotácia poskokom</p> <p>rotácia valaským vo dvojku</p> <p>odzemkové oddychové motívy - hajduchový krok drobný, hajduchový krok premenný</p> <p>odzemkové drepové motívy - hajduch predložný, hajduch jednoduchý prednožný, hajduch prednožný dvojité, hajduch široký čelne, hajduch do zanoženia s úderom na DK</p> <p>valaský vo dvojku vzad s úderom na DK</p> <p>Hajduch do výpadu bočne</p> <p>kolesová chôdza vyperovaná váhou na vnútornú DK</p> <p>párové krútenie akcentovaným preskokom z tanca O sebe</p> <p>drepové motívy z tanca Cindruška</p> <p>párové krútenie z tanca Do krutu</p> <p>párové krútenie z tanca Do skok.</p>
--	--

Záverečná skúška

- ✓ Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografii ľudového tanca v scénickom prevedení na verejnom vystúpení v rozsahu minimálne 3 min.,
- ✓ žiaci predvedú nasledovný tréning v rámci postupových skúšok spamäti:

Časový rozsah 60 min

1. MYJAVA

1. Perovanie váhou - pieseň „ Pred bučkom, za bučkom“ 8T
2 x chôdza váhou z PDK na 1/4 noty,
4 x chôdza váhou z PDK na 1/8 noty,
dvojité perovanie na 1/8 noty na PDK, ĽDK, PDK, otočenie na ĽDK vľavo,
2 x perovanie ťahom na mieste na 1/4 noty,
2 x chôdza ťahom z PDK na 1/4 noty,
2 x chôdza cez päť PDK, ĽDK,

kľúč z PDK cez polchodidlo.
Môže sa opakovať z PDK alebo celé z ĽDK.
1. 2. Verbunk - pieseň „ Z hory vietor veje“ 24T

- V páre proti sebe - dvojkročka rovnomerná váhou vpred a vzad (CH od ĽDK, D od PDK),
V páre vedľa seba - vpred s polobratom k sebe,
V páre proti sebe - dvojkročka s vypérováním ,
Spoločné točenie váhou 3 x a podtočka D,
Vykopávaný 4 x PDK, ĽDK, PDK, ĽDK,
Vykopávaný 2 x s poloblúkom a s postupom po kruhu po smeru HR,
Kľúč cez pätu od PDK.
1. 3. Uklákovany, Hustý - pieseň „Vysoko lieta slaviček“ 24T
2 x nahadzovaný PDK, ĽDK,
2 x nahadzovaný skrižmo PDK, ĽDK,
Nahadzovaný so zrazením PDK,
Nahadzovaný so zrazením s otočkou PDK,
Úklak vpred ĽDK, PDK,
Kyvadlo od ĽDK vzad a vpred,
Kyvadlo od PDK vzad a vpred,
Nahadzovaný so zrazením PDK,
Nahadzovaný so zrazením ĽDK,
Nahadzovaný s polobratom PDK k B1, ĽDK k B5, PDK k B1, tlesk.
  1. 4. Rotácia č. 1 po diagonále
2 x hladké točenie, 2 x točenie preskokom od PDK, ĽDK.
  1. 5. Rotácia č.2 po diagonále
1 x točenie poskokom s prinožením od PDK, ĽDK.
  2. LIPTOV
  2. 1. Cindruška - pieseň „Ej Cindruška, cindruška“ 12T
I. sloha 1. -6.T chôdza po kruhu v proti smere HR,
7. - 11.T skoky v drepe na mieste tvárou do kruhu, HK vbok,
12.T zdvih do stoja.
II. sloha 1. - 6.T chôdza po kruhu s potleskami pred telom v proti smere HR,
7. - 11.T skoky v drepe s postupom vpred s potleskami 4 x, 6x s náklonmi tela von PB, dnu ĽB a HK držia sukňu,
12.T zdvih do stoja.
III. sloha 1. - 6.T chôdza po kruhu po smere HR,
7. - 11.T 5x skoky v drepe dnu PB, stred, von ĽB, stred s 1 HK,
12.T zdvih do stoja.
IV. sloha 1. - 6. T chôdza po kruhu s potleskami pred telom v proti smere HR,
7. - 11.T dvojice proti sebe skoky v drepe s potleskami proti sebe,
12.T zdvih do stoja.
  2. 2. Odzemok - pieseň „Po valasky od zeme“ 12T
I. sloha 1.- 4.T chôdza váhou na 1/8 noty po kruhu v proti smere HR,
5.- 12.T jednoduchý hajdúch na ¼ noty na PDK, ĽDK odľahčená vpred, stoj znožný.

- II. sloha 1.- 4. T premenný krok od PDK,
5. - 12.T striedavý hajdúch na 1/8 noty na PDK, ĽDK, stoj roznožný.
- III. sloha 1.- 4. T premenný krok od PDK,
5. - 12.T valaský krok vpred s postupom vpred.
- IV. sloha 1.- 4.T valaský krok vzad s postupom vpred,
5. - 12.T hajdúch do výpadu.
2. 3. Do krutu - pieseň „Frajer môj lístoček“ 20T
- I. sloha 1. - 6.T jednokročka vpred ĽDK a vzad PDK na mieste,
7. - 13.T otáčanie trojice jednokročkou v smere HR,
14. - 20.T krútenie v trojke na ĽDK v proti smere HR.
- II. sloha 1. - 6.T jednokročka vpred ĽDK, vzad PDK,
7. - 11.T krútenie v trojke na ĽDK v proti smere HR,
12. - 20.T nadnesenie so zmenou smeru a krútenie v trojke na PDK po smere HR.
2. 4. Do skoku - pieseň „Nechtela kašu“ 18T
- I. sloha 1. - 6.T jednokročka vpred ĽDK a vzad PDK,
7. - 12.T valaský vo dvojku od ĽDK,
13. - 18.T kladený od ĽDK, 1 x poskok na ĽDK a dup PDK.
- II. sloha 1. - 6.T dvojkladený od ĽDK, trojdup,
7. - 12.T krútenie v trojke poskokmi od ĽDK v proti smere HR,
13. - 20.T krútenie v trojke zoskokmi od ĽDK v proti smere HR.
2. 5. O sebe - pieseň „Pije, pije na doline vtáča“ 16T
alebo „Ľšli dievky ľan trhat“ 16T alebo 24T,
- I. sloha 1.- 4.T 2 x hravý jednoduchý od PDK, ĽDK, 1 x hravý prekrížený od PDK,
5. - 8.T 2 x hravý jednoduchý od ĽDK, PDK, Vojtova cifra od ĽDK,
9. - 12.T 4 x kladený na polchodidlo od PDK, ĽDK, PDK, ĽDK,
13.- 16.T výmena miest partnerov s poskokmi od ĽDK, PDK, ĽDK, dup PDK.
- II. sloha 1.- 4.T 4 x dvojkladený od PDK, ĽDK, PDK, ĽDK
5.- 8.T 2 x dvojkladený PDK, 2 x dvojkladený ĽDK,
9.-12.T 4 x dvojkladený s postupom vzad PDK, ĽDK, PDK, ĽDK,
13.-16.T dvojkladený so zdvihom – odťahovaný PDK, ĽDK PDK, ĽDK,
- III. sloha 1.- 4.T valaský od ĽDK, PDK, ĽDK, PDK,
5.- 8.T poskok ĽDK, poskok PDK, preskok od ĽDK, dup ĽDK.
- 9.- 16.T párové krútenie preskokmi po smeru HR od PDK.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

**1. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia
základnej umeleckej školy ISCED 2 B**

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zatancujú tanečné motívy z Horehronskej a Podpolianskej tanečnej oblasti, ✓ zatancujú typické tance z oblasti Horehronia a Podpoľania, ✓ poznajú rozdiely týchto tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov a piesní daného regiónu, ✓ poznajú názvoslovie tanečných motívov z Horehronskej a Podpolianskej oblasti, ✓ poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov, ✓ poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov.	<p>Horehronská tanečná oblasť:</p> <p>Tance:</p> <p>Šorový - tanec mužov, alebo mužov a žien Horehronský dupák (čardáš) - párový tanec Koleso - ženský tanec Vo trojo z Telgártu - ženský tanec.</p> <p>Motívy:</p> <p>perovanie oblasti v chôdzi a v jednokročke potlesky valaský jednoduchý preskakovaný valaský jednoduchý sunutý valaský vo dvojku na polochodidlo dupák jednoduchý stáčaný trojdup striedavý trojdup bez striedania poskočný dupák poskočný dupák stáčaný poskočný dupák a jednoduchý dupák stáčane hustý dupák hustý dupák stáčaný špecifický ženský motív z Telgártu a jeho obmeny zakladaný hybký poskok kolesový beh vyperovaný váhou až akcentovaným preskokom</p>

	<p>rotácia poskokom o 180° a 360° rotácia akcentovanými preskokmi zmena smeru krútenia v kolese tromi nizkými poskokmi zastavenie rotácie koleša nízkym poskokom na vnútornej DK a prídupom vonkajšou DK motív párového krútenia zmena smeru párového krútenia.</p> <p>Podpolianska tanečná oblasť:</p> <p>Tance:</p> <p>mužské a ženské cifrovanie Koleso - ženský tanec Do vysoka - párový tanec Tanierový - párový tanec Váľaný - párový tanec.</p> <p>Motívy:</p> <p>perovanie oblasti v chôdzi, jednokročke a dvojkročke sunutie súbežné sunutie vtočene - vytočené poskok s oblúkom dnu poskok drgom (pumpovaný) detsviansky kladený vpred valaský jednoduchý (šuchaný) valaský preskakovaný, valaský vo dvojku vpred na polochodidlo - detsviansky valaský vo dvojku s natočením hravý na polochodidlo hravý na päť a polochodidlo a jeho obmeny hravý vo vzduchu hravý bočný motív ženského sólového cifrovania a jeho obmeny mäkký zraz pätáč nízký pätáč vysoký valaské cifrovanie („štrikovaný“) a jeho</p>
--	--

	<p>obmeny zapojenie šatky do pohybu pri tanci dievčat párové krútenie v tanci „Do vysoka“ (zoskokom) zmena smeru párového krútenia v tanci “Do vysoka” párové krútenie „tanierové“ poskokom a vyperované váhou párové krútenie „vál’aný“ rotácia poskokmi kolesový beh vyperovaný váhou na vnútornú DK.</p>
--	---

2. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiaci zatancujú tanečné motívy zo Zemplínskej tanečnej oblasti, ✓ žiaci zatancujú tanečné motívy Goralskej tanečnej oblasti, ✓ žiaci poznajú rozdiely tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov a piesní daného regiónu, ✓ poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov, ✓ poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov. 	<p>Zemplínska tanečná oblasť:</p> <p>Tance:</p> <p>jarné chorovody - ženské tance Karička z Parchovian - ženský tanec „Sarku raz!“ - mužský tanec Čardáš z Parchovian - párový tanec</p> <p>Motívy:</p> <p>perovanie ťahom v stoji perovanie ťahom v stoji s natáčaním piet, perovanie ťahom v jednokročke, dvojkročke a chôdzi chôdza vyperovaná ťahom v karičke podvrтка partnerky počas dvojkročky krok s prídupom na pätu až celým chodidlom a na polochodidlo poskok vyperovaný ťahom do zanoženia trojdup vyperovaný ťahom poskok s podupmi (karičkový záver s podupmi)</p>

	<p>záver na polochodidlo (kľúč) vyperovaný ťahom</p> <p>poskok zakladaný vyperovaný ťahom</p> <p>zrážaný základný</p> <p>zrážaný základný s čapášom</p> <p>zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom</p> <p>zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom a s čapášom</p> <p>čapáš v prednožení a zanožení</p> <p>hladká chôdza v karičke</p> <p>karičkový beh vyperovaný ťahom v držaní skrížmo vzad ob jednu</p> <p>preborenie karičky smerom do stredu kruhu</p> <p>otvorenie karičky a jej vodenie po priestore „plochá“ karička</p> <p>pretáčania dievčat v karičke</p> <p>motív párového krútenia z čardáša</p> <p>zmena smeru párového krútenia</p> <p>podvrтка partnerky v čardáši</p> <p>základný motív z tanca Sarku raz</p> <p>povely a príslušné motívy z tanca Sarku raz.</p> <p>Goralská tanečná oblasť, resp. tance z oblastí severného Slovenska:</p> <p>Tance:</p> <p>Goralský „skríža“ - párový tanec</p> <p>Košiček z Hladovky - párový tanec</p> <p>Polka zo Zuberca - párový tanec</p> <p>Prostá zo Zuberca - párový tanec</p> <p>Zajačí zo Zuberca - tanec 1 muža a 2 žien</p> <p>Motívy:</p> <p>jednokročka v prednom oblúku pri predspeve</p> <p>valaský vo dvojku v pohybe po priestore</p> <p>valaský vo dvojku prinožovaný v predozadnej línii</p> <p>podupy</p> <p>poskok so zanožením</p> <p>poskok s kresnutím päty do prednoženia</p>
--	--

	<p>párové krútenie v polke zo Zuberca párové krútenie v tanci Prostá zmena párového krútenia v tanci Prostá drobný valaský vo dvojku prinožovaný rotácia drobným valaským vo dvojku prinožovaným rotácia zoskokom zakladaný dvojité (ozvodný vzad dvojité) a jeho obmeny podupy a ich rytmické obmeny párové krútenie (zvíjaný a zielona) ozvodný a jeho obmeny ozvodný vpred (s dupom) zakladaný jednoduchý (ozvodný vzad jednoduchý) ovíjaný vyrážaný kresané motívy zrážané goralské v rôznych obmenách povely a príslušné motívy z tanca Košiček.</p>
--	--

3. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiaci zatancujú tanečné motívy zo Šarišskej tanečnej oblasti a tanečnej oblasti, v ktorej sídli ZUŠ, blízka tanečná oblasť, resp. oblasti, o ktorej má pedagóg dostatočné poznatky, ✓ poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov, ✓ poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov. 	<p>Šarišská tanečná oblasť:</p> <p>Tance:</p> <p>Krucená z Raslavic - párový tanec Raslavická polka - párový tanec Bašistovská - mužský tanec Koľesko z Fintíc - ženský tanec Mojše, Kurikrik s vaľcerom, Čerjaná - párové tance s pevnou hudobno-tanečnou formou.</p> <p>Motívy:</p>

	<p>jednokročka rovnomerne vyperovaná váhou dvojkročka rovnomerne vyperovaná váhou hladká chôdza chôdza hladká v čardášovom držaní (vodenie v tanci Krucena) prenášanie váhy pomalé krútenie páru v čardášovom držaní chôdzou vyperovanou ťahom rovnomerne podvrtka chôdzou párové krútenie váhou na vnútornú DK (motív párového krútenia z tanca Krucena) zmena smeru krútenia páru podvrtka motívom párového krútenia z tanca Krucena prísuný krok vpred na polochodidlo vyperovaný váhou rovnomerne kolesový beh váhou na vnútornú DK kolesový beh váhou a s prídupom na vnútornú DK párové krútenie preskokom na vnútornú DK (motív párového krútenia z tanca Raslavicka polka) poskoky poskoky s čapášom a jeho obmeny nahadzované váhou a jeho obmeny čapáš vo výraznom prešľapovaní do unoženia a zanoženia dnu výrazné prešľapovanie podupy ukončovacie a ich obmeny podvrtka poskokom podvrtka motívom párového krútenia z tanca Raslavicka polka zrážaný jednoduchý váhou zrážaný dvojitý vyperovaný váhou zrážaný dvojitý vyperovaný váhou so stáčaním behy bočne so zrazom “Kľúč” nahadzovaný premenný krok dvojdobý (základný oddychovací motív) v postupe po kruhu</p>
--	---

	<p>valaský vzad vo dvojku základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami obohatený o otáčanie na mieste základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami obohatený o zrážanie päťami (ostrohami) zrážanie päťami v rôznych rytmoch krútenie párov po kruhu hladkým valčíkovým krokom krútenie párov po kruhu hladkým polkovým krokom jednokročky bočne s úklonom tela od smeru postupu jednokročky bočne s prídupom a s úklonom tela od smeru postupu valaský vo dvojku prinožovaný rotácia valaským vo dvojku prinožovaným drobný preskok bočne s prídupom a súčasným úklonom tela a jeho obmeny (Mojše).</p> <p>Región, kde ZUŠ sídli: výučba tanečných motívov z detailnejšieho štúdia regiónu, v ktorej má ZUŠ sídlo.</p>
--	--

4. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zatancujú náročnejšie motívy a motivické väzby, prípadne tance, ✓ poznajú základné informácie všetkých regiónov prebratých na I. stupni vzdelávania v predmete ľudový tanec.	<p>Opakovanie motívov a tancov už z prebratých tanečných regiónov.</p> <p>V prípade, že škola disponuje pedagógom so zameraním na ľudový tanec, odporúča sa doplnenie obsahu tanečných motívov z regiónov, ktoré nie sú obsahom na prvom stupni vzdelávania v ZUŠ.</p>

Záverečná skúška

- ✓ žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografii ľudového tanca v scénickom prevedení na verejnom vystúpení v rozsahu minimálne 4 min.,
- ✓ žiaci predvedú tréning ľudového tanca spamäti.

KREATÍVNY TANEC

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Kreatívny tanec je tanečný smer, ktorý vznikol na začiatku 20. storočia a priniesol zmeny v poňatí tanečného umenia. Prísne pravidlá klasického tanca narušila americká tanečnica Isadora Duncanová (27. 5. 1878 - 14. 9. 1927) a vniesla do tanca nové kvality. Dominantná už nebola technika, ale výraz celého tela, vyjadrenie hudby a využitie priestoru. Základným prístupom k tancu bolo oslobodenie tanečného prejavu v každom smere - v tvare kostýmu, vo výbere hudobného sprievodu, v prostredí, kde predstavenie prebiehalo. Kreatívny tanec akceptuje prirodzené anatomické možnosti ľudského tela, rozvíja individuálny výraz tanečníka a snaží sa o harmóniu všetkých zložiek tanečného umenia. Analýza vlastností ľudského tela (váha, dýchanie, svalová aktivita ...) sa stali východiskom pre nové techniky moderného tanca v ďalšej etape vývoja (M. Graham výdych - nádych, J. Limón - váha ...).

Kreatívny tanec je prechodným stupňom k modernému tancu. Obsahuje množstvo informácií o priebehu pohybu v tele, geometrických a psychologických vlastnostiach priestoru, o nosnosti rytmickej a melodickej stránky hudby, o význame ticha v tanci, o potrebe vhodného kostýmu pre tanečníka. Sleduje a rozvíja vzťahy pohyb - priestor, pohyb - hudba. Rozsah tém si svojou náročnosťou vyžaduje dôkladnú prípravu nielen pedagóga, ale aj korepetítora, ktorý musí vhodne meniť sprievodné skladby. Je vhodné tiež striedať živú a reprodukovateľnú hudbu. Ideálny je korepetítor - improvizátor, ktorý strieda klavír s jednoduchými bicími nástrojmi (bubienok, tamburína, triangel, paličky ...).

Predmetom kreatívny tanec žiak získava nielen nový pohľad na seba v tanci, ale stáva sa aj vzdelanejším divákom tanečných predstavení. Kreatívny tanec svojím pohybom, priestorovou a hudobnou slobodou rozvíja tanečnosť aj tvorivosť dieťaťa. Kreatívny tanec oboznamuje žiakov s vlastnosťami priestoru, rozvojom a kvalitou pohybu, učí počúvať, precítiť a vytancovať hudbu. Všetky získané poznatky tohto predmetu sa dajú aplikovať aj v iných tanečných technikách.

CIELE PREDMETU

- oboznámiť žiakov o priebehu pohybu v tele,
- rozvíjať prirodzený tanečný pohyb a tvorivosť žiakov,
- viesť žiakov k slobodnému, individuálnemu prejavu,
- osvojiť si geometrické a psychologické vlastnosti priestoru,
- oboznámiť žiakov o nosnosti rytmickej a melodickej stránky hudby a o význame ticha v tanci,
- sledovať a rozvíjať vzťahy pohyb-priestor, pohyb-hudba,
- vychovať kvalitných uchádzačov pre štúdium na tanečných konzervatóriách.

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

**3. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia
základnej umeleckej školy ISCED 1 B**

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ chápu pohyb prostredníctvom tela tanečníka v rôznych rovinách poznania v spojitosti s rozvíjaním pohybu, dýchania a srdcovej činnosti a samotnou stavbou ľudského tela, ✓ ovládajú si telo tanečníka ako s uvoľnením tak aj napätím svalového ústrojenstva, ✓ uplatňujú uvedomenie si tela tanečníka formou improvizácie či už v prirodzenom alebo akademickom tanečnom pohybe.	<p>Telo ako nástroj tanečníka:</p> <p>stavba ľudského tela</p> <p>dýchanie, srdcová činnosť</p> <p>chrbtica (stavba, význam, oblé polohy)</p> <p>pohybové možnosti jednotlivých častí ľudského tela a ich využitie v tanečnej improvizácii</p> <p>napätie a uvoľnenie svalstva tela a ich dôsledky na pohyb- tanec</p> <p>dynamika pohybu, väzba s hudbou a výrazom</p> <p>telo tanečníka v práci základných pohybov: rozvíjanie pohybu(v ľahu, v stoji, chôdzi), civilný a umelecký pohyb, primárny a sekundárny pohyb, rozvoj pohybu v horizontálnom a vertikálnom smere, impulzy, tvary pohybov(rovné, oblé), ťažisko, chôdza, beh.</p> <p>hudba (v úzkej spojitosti s telom tanečníka): emocionálna väzba hudby a pohybu(dur, mol).</p>

4. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ uvedomuje si potrebu priestoru a hudby v tanci, ✓ využívajú prácu formou improvizácie rovnako ako v treťom ročníku s pridaním ďalších rozmerov tanečného umenia a to s priestorom a hudbou (oproti 3.ročníku, kedy pochopenie pohybu bolo smerované k žiakovi, jeho vlastnému emocionálnemu prežívaniu a tým aj poňatie samotnej improvizácie, vo 4.ročníku žiaci uvedomelou improvizáciou využívajú priestor a hudbu ako neoddeliteľnú súčasť tanečného umenia).	<p>tanec - priestor - jeho technické aj psychologické vlastnosti</p> <p>pohyb: pohyb vedený priamo a nepriamo, vlna (špecifický tok pohybu), smery pohybov, pohyb vedený ťahom, švihom.</p> <p>fókus, periférne videnie</p> <p>priestor: technické vlastnosti priestoru (šírka, výška, hĺbka), diagonála smerová (uhlopriečka), diagonály priestorové, horizontálne delenie priestoru, vertikála, symetria a asymetria</p> <p>psychologické, respektíve výrazové, vlastnosti priestoru: miesta v priestore, na javisku, emočný význam bodov, cítenie stredu- centra priestoru, tvorba vlastného, fantazijného priestoru</p> <p>hudba: rytmus, melódia- vyjadrenie pohybom, metrická vnímavosť, pamäť, tanec bez hudby.</p>

Záverečná skúška

- Žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách kreatívneho tanca v scénickom prevedení v rozsahu minimálne 3 min.,
- žiaci demonštrujú nasledovný tréning v rámci postupových skúšok spamäti:

Časový rozsah 30 min

1. úloha: Prechod pohybu cez kĺby a chrbticu

Cvičenie začína v ľahu na zemi a prechádza všetkými horizontálnymi rovinami a končí vo vertikále v stoji a výskoku.

2. úloha: Práca s ťažiskom

Kombinácia obsahuje pohyb iniciovaný ťažiskom s dôrazom na čistý smer pohybu: do stredu - od stredu sály, vpred - vzad, vpravo – vľavo

3. úloha: Švihový pohyb, 3/4 takt

Kombinácia obsahuje pohyb dolných končatín, horných končatín, hlavy, trupu.

Aplikujeme úlohy:

a) rozdelenie triedy na skupinu „A“, ktorá tleska 3/4 takt a „B“, ktorá tancuje,

b) prerušíme hudobný sprievod a skupina musí udržať tempo cvičenia.

4. úloha: Fókus a periférne videnie

Improvizácia žiakov - vodca a skupina, so zadaním striedania dynamickej škály pohybov (pp – ff) a zmenou tvaru pohybov celého tela (oblý, hranatý).

Poznámka: úlohy 1. – 3. sú vytvorené pedagógom, 4. úloha je improvizácia žiakov

DŽEZOVÝ TANEC

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Džezová kultúra (hudba a tanec) pramení v africkom ľudovom prejave a bola súčasťou života kmeňov. Sprevádzala ho pri rôznych rituáloch, ceremóniách (svadby, iniciačné zvyky, pohreby, zaklínanie počasia, liečenie chorých...). Tance boli sprevádzané bohatou kmeňovou výzdobou (tetovanie, totemy, maľovanie) a ovládal ich celý kmeň. Základným hudobným nástrojom bol samozrejme bubon, ktorý mal okrem hudobnej funkcie aj dorozumievaciu úlohu medzi osadami. Bubeníci opakovaním vlastnej rytmickej štruktúry pri súčasnom hraní vytvárali svojráznu až magickú atmosféru vedúcu tanečníkov k extáze.

Po objavení Ameriky roku 1492 a postupnej násilnej deportácii černochoch na jej územie bol tanec, spev a hudba jediným prejavom emócií otrokov. Tu nastalo postupné prelínanie nielen afrického umenia rôznych kmeňov, ale aj splývanie s európskou kultúrou otrokárov. Španieli, Francúzi a ďalší otrokári katolíckeho vierovyznania podporovali udržiavanie afrického dedičstva čiernych, ktorí hľadali paralely medzi svätcami belochoch a svojimi bohmi. Protestanti odmietali akceptovať prejavy otrokov a zakazovali im hudbu a tanec v čase

oddychu. Napriek prvotnému odporu k čiernemu umeniu prenikli jeho charakteristické prvky aj do vážneho umenia a silne ho ovplyvnili hlavne v 20. storočí. Jedným príkladom tejto konfúzie je muzikál - hudobný divadelný žáner vychádzajúci z džezovej hudby a adekvátne používajúci džezový tanec.

Pohybové hudobné cítenie čiernej populácie so špecifickým temperamentom je nevyčerateľným prameňom rôznych tanečných novínok. Napríklad: charleston, rock'n roll, twist, brake dance, rap... Rovnako aj populárna hudba vyrástla z džezovej hudby a je mládeži veľmi blízka svojou dynamikou, vitalitou a možnosťou individuálneho prejavu.

Potreba systému pre výchovu tanečníkov džezového tanca viedla k vypracovaniu metodiky tohto žánru. Uplatňuje prirodzené dispozície žiakov, zlepšuje ich koordinačné schopnosti, pohybový rozsah, rozvíja tanečnosť. Tento druh tanca je vhodné vyučovať v druhej časti I. stupňa. Talentovaní žiaci majú možnosť pokračovať vo svojom umeleckom raste v amatérskych súboroch moderného a džezového tanca.

CIELE PREDMETU

- osvojiť si pohybové pravidlá techniky, princípy a ich väzby,
- rozvíjať koordinačné schopnosti žiaka,
- rozvíjať tanečnosť a individuálny prejav žiaka v tanci,
- zväčšovať pohybový rozsah,
- dosiahnuť cítenie hudby,
- vychovať kvalitných tanečníkov pre amatérske súbory a kvalitných uchádzačov pre štúdium na hudobno-dramatické konzervatóriá so študijným zameraním Tanec.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

**1. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia
základnej umeleckej školy ISCED 2 B**

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú špecifické držanie tela v džezovom tanci, ✓ aplikujú posun prízvuku na 2.dobu v pohybe, ✓ majú osvojený izolovaný pohyb jednotlivých centier a ich polyrytmický model v základnej forme, ✓ poznajú špecifické pozície horných a dolných končatín, ✓ poznajú špecifické podoby technických cvičení, ✓ využívajú koordináciu pohybov pri príprave na točenie a skoky v džezovom tanci, ✓ poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu.	<p>zahrievacie cvičenia:</p> <p>perovanie v kolenách v I. a II. par. poz. s posunom prízvuku na 2. dobu, široká II. prir. vyt. poz.</p> <p>vyťahovanie HK kolmo k stropu a uvoľnenie</p> <p>Prances (perovanie nad zem a odraz na 45°)</p> <p>Table top.</p> <p>technické cvičenia:</p> <p>Knee bend (v I. a II. prirodzene vytočenej pozícií., HK prechádzajú z neutrálnej pozície do long jazz arm, s pridaním table top)</p> <p>Brush (pridávanie jednoduchých port de bras a zachovávanie princípu opozície HK, zaraďovanie do kombinácií aj flexované chodidlo, knee bend, výpon)</p> <p>Extension (do výšky 45° vpred, bočne, vzad, bočne)</p> <p>Torso twist</p> <p>Low kick (kombinovanie aj s rôznymi pohybmi HK, krokmi cez vtočené passé a podobne)</p> <p>izolácie (zvlášť len boky, hrudník, hlavu, ramená, stavba kombinácií izolácii na 4, 2, 1 dobu, HK pevne opreté o boky, alebo v pozícii long jazz arm)</p>

	<p>polyrytmické cvičenia (spájanie len dvoch centier s rozdielnym rytmom)</p> <p>chôdza - základná džezová chôdza (obohatenie chôdze izoláciou ramien alebo hlavy)</p> <p>chôdza cez passé</p> <p>chôdza bočne</p> <p>džezové chassé</p> <p>točenie - realizácia točenia zo IV. par. poz. švihy do štvorca - realizácia švihov na knee bend, HK long jazz arm švihy po diagonále -švih zo IV. poz. prir. vyt., HK long jazz arm.</p> <p>skoky:</p> <p>Passé jumps zo IV. par. poz. nakročením na pravú DK.</p>
--	--

2. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú typické držanie tela v krátkych tanečných kombináciách, ✓ využívajú získané pohybové informácie zvyšovaním náročnosti na fyzický výkon, ✓ spájajú dve centrá v tom istom pohybe, ✓ realizujú jeden obrat točenia v džezovom tanci na jednej dolnej končatine, ✓ realizujú v kombináciách vo väčšej miere priestorové a rytmické zmeny, ✓ poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu. 	<p>zahrievacie cvičenia:</p> <p>vyťahovanie trupu s pridaním deep knee bend v prvej fáze cvičenia, realizácia cvičenia na 8, 4, 2 doby, vyťahovanie HK k stropu, ripple, table top, bounce a návrat vo VP</p> <p>Prances (kombinované s krokmi cez paralelné passé vpred, vzad).</p> <p>technické cvičenia:</p> <p>Deep knee bend (prechod do TT, podtiahnutie panvy, prehnutie, hinge)</p> <p>Brush (na 45° par. aj vyt. so zapojením HK a ďalších vhodných cvikov (ripple, 1</p>

	<p>obrat, záves, výpon))</p> <p>jednoduchý džezový flick (krížom cez stojnú, vpred, bočne, precvičovanie aj s HK</p> <p>Low kick (DK sa postupne zvyšuje 45°, 90°, nad 90°, spájanie s točením, chassé, švihmi)</p> <p>Extension (na 90°)</p> <p>Body roll (plynulá vlna telom)</p> <p>kombinácie izolácií (spájanie dvoch centier v tom istom tempe, v stojí na mieste, v chôdzi)</p> <p>pád sklzom</p> <p>džezové chassé s výskokom (kombinovanie s točením, chôdzami, izoláciami)</p> <p>džezové chôdze (použitie v chôdzi izolácie panvy, ramien, hlavy) točenie - príprava krokom do IV. par. poz. a jeden obrat en dehors</p> <p>poskoky (k poskoku pridanie torso twist, striedavo, kontra DK v polohe passé)</p> <p>obmena priameho poskoku (odtiahnutie odrazovej DK pätou pod sedacie svaly)</p> <p>polyrytmické cvičenia (spájanie dvoch pohybových centier v jednoduchej kombinácii s rôznym rytmom).</p> <p>kombinácie:</p> <p>kombinácie na 16 až 32 taktov na obidve strany (spájanie troch - štyroch zvládnutých cvičení a snaha uplatňovania v nich určitý stupeň kontrastov v pohybe, smeroch, rytme, nálade).</p>
--	--

3. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ používajú získané pohybové informácie zvyšovaním náročnosti na fyzický výkon s dôrazom na tanečnosť a výraz, ✓ aplikujú priestorové a rytmické zmeny v tanečných kombináciách, ✓ poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu, ✓ poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu.	<p>zahrievacie cvičenia:</p> <p>cvičenie v stoji na mieste alebo v chôdzi rolovanie trupu, aj s knee bend, úklony, predklony, záklony, ripple, vyťahovanie HK, table top, podťahovanie panvy, prehnutie prances (na zemi, nad zemou, 90° paralelne, vytočene spojené s krokmi, švihmi, točením)</p> <p>technické cvičenia:</p> <p>Deep knee bend (grand plié) I., II., IV., V. poz.</p> <p>Brush (paralelne, vytočene, na zemi, na 45°, 90°, priamo alebo cez passé, s prepnutím alebo flexovaným priehlavkom (v priebehu kombinácie zapájanie knee bend, relevé, točenie, závesy, torso twist, hinge ...)</p> <p>Extension (malá tanečná etuda s určitým záberom do priestoru), pózy aj z techniky klasického tanca attitudes, arabesques, z džezového tanca hip lift, body roll, úklony trupu, kontrakciu ...</p> <p>džezový flick (dvojitý (double) s izoláciami hlavy, točeniami)</p> <p>Low kick (spájanie s izoláciami, rôznymi točeniami, preskokmi, pádmi, závesmi)</p> <p>polyrytmické cvičenia (na mieste a v chôdzi, viac centier v rôznych rytmických rovinách)</p> <p>izolácie (zvládnutie pohybov dvoch centier v tom istom rytme, ale aj v rozdielnych</p>

	<p>rytmoch)</p> <p>Body roll (cvičenie má adagiový charakter, zapájanie pózy attitude, zbalenie na podlahu, zmeny tempo...)</p> <p>točenie - na mieste - zo IV. poz. prir. vyt. en dehors</p> <p style="padding-left: 40px;">- v pohybe z miesta - zo IV. poz. par. na napnutej SK</p> <p>švihy (na mieste, s postupom)</p> <p>skoky a poskoky (čerpanie inšpirácia zo športu, klasického tanca, z pozorovania zvierat).</p> <p>kombinácie:</p> <p>Dĺžka kombinácií 32 až 64 taktov, výber vhodnej hudby . Kombinácie majú vyšší stupeň náročnosti vo vertikálnom i horizontálnom členení.</p>
--	--

4. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívajú svoj individuálny tanečný prejav v tanečných kombináciách podľa požiadaviek pedagóga s dodržiavaním technických princípov realizácie pohybov, ✓ aplikujú priestorové a polyrytmické nároky v tanečných kombináciách s dôrazom na vnímanie náročnejších hudobných podkladov, ✓ poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu. 	<p>zahrievacie cvičenia, technické cvičenia:</p> <p>Výučba kombinácií v ucelených tanečných kombináciách, v dĺžke do 64 T - etudách, kde je možné využitie jednotlivých technických cvičení v rôznych obmenách so zachovaním postupnosti potrebnej pre rozohriatie tela žiaka, zároveň dôraz na technický rast využívaním maximálnych dispozícií žiaka so zameraním na tanečnosť, výraz a čistotu prevedenia. Postupnosť jednotlivých technických cvičení sa nemení, je dôležité dôrazné zachovanie charakteru techniky džezového tanca s výrazným znakom</p>

	polyrytmického a polycentrického cítienia hudby a pohybu. Kombinácie: dĺžka kombinácií je minimálne 64 taktov, Improvizácia ako jedna z charakteristických črt džezového tanca. Dôraz na individualitu žiaka v interpretácii.
--	---

Záverečná skúška

- ✓ žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách džezového tanca v scénickom prevedení v rozsahu minimálne 4 min.,
- ✓ žiaci demonštrujú tréning techniky džezového tanca spamäti.

TANEČNÁ PRAX

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Tanečná prax pre všetky učebné predmety je v prvom polroku školského roku spravidla priradená k jednotlivým predmetom (viac prevažuje technická príprava). V druhom polroku prevažuje tanečná prax, pod čím rozumieme prácu na choreografiách na verejné vystúpenie. Predmet tanečná prax vyžaduje tvorivú prácu pedagóga pri nácviku choreografií, ktoré sú komponované na základe tanečných techník z predmetov klasický tanec, ľudový tanec, kreatívny tanec, džezový tanec, moderný tanec a historický tanec.

Dôležitú úlohu hrá aj samotný výber hudobného podkladu pri tvorbe choreografií. Je nutné, aby hudobný podklad bol adekvátny veku a zodpovedal tanečným zručnostiam žiakov v jednotlivých ročníkoch. Voľbou vhodného hudobného materiálu má pedagogický zamestnanec možnosti priameho kreovania hudobného vkusu žiaka, čím umožňuje žiakovi spoznávať rôzne aj žánre hudby, s ktorými sa žiak bežne nestretáva.

Zároveň aj úlohou pedagogického zamestnanca, v tomto prípade v úlohe pedagóga-choreografa je myslieť pri tvorbe choreografií aj na výchovný moment tejto práce v súčinnosti s vekom a schopnosťami žiakov.

Predmet vychováva u žiakov schopnosť vystúpiť pred obecnstvom a dáva žiakom základy umeleckého prejavu, ktorý je okrem technickej zdatnosti žiaka v základných akademických tanečných technikách na verejnom vystúpení rovnako dôležitý. V neposlednom rade vo vyučovacom procese tohto predmetu má pedagóg možnosť žiaka ovplyvňovať v otázkach zodpovednosti, prístupu, sociálneho správania sa a sebahodnotenia žiaka, čo sú všetko atribúty, ktoré sú nesmierne dôležité pri vývoji osobnosti.

Tento predmet je náročný pre učiteľa, ktorý je v jednej osobe choreografom, návrhárom kostýmov (v mnohých prípadoch aj ich realizátorom) ako aj hudobne vzdelanou osobou, schopnou vyhľadávať vhodné hudobné skladby na choreografické spracovanie.

CIELE PREDMETU

- získať scénické skúsenosti z tanečného umenia,
- nadobudnúť zmysel pre zodpovednosť, ktorá je pri tejto činnosti nevyhnutná,
- vychovávať u žiakov schopnosť esteticky vnímať a prežívať tanečné umenie,
- formovať tanečný a hudobný vkus žiaka.

1. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Zatancujú na verejnom vystúpení choreografie na ľudovú alebo umelú hudbu v rozsahu minimálne 2 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu tanečná príprava.

2. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Zatancujú na verejnom vystúpení choreografie na ľudovú aj umelú hudbu v rozsahu minimálne 2min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu tanečná príprava.

3. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Žiaci po ukončení 3.ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, kreatívneho alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 3 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec alebo kreatívny tanec.

4. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, kreatívneho a scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 3 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetov ľudový tanec, klasický tanec a kreatívny tanec.

Záverečná skúška

Žiaci zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v rozsahu výkonového štandardu 4.ročníka prvej časti I. stupňa štúdia v tanečnom odbore ZUŠ.

1. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Zatancujú na verejnom vystúpení choreografie na ľudovú alebo umelú hudbu v rozsahu minimálne 2 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu tanečná príprava.

2. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
zatancujú na verejnom vystúpení choreografie na ľudovú aj umelú hudbu v rozsahu minimálne 2min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu tanečná príprava.

3. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Žiaci po ukončení 3.ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, kreatívneho alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 3 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec alebo kreatívny tanec.

4. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, kreatívneho a scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 3 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetov ľudový tanec, klasický tanec a kreatívny tanec.

Záverečná skúška

Žiaci zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v rozsahu výkonového štandardu 4.ročníka druhej časti I. stupňa štúdia v tanečnom odbore ZUŠ.

Druhý stupeň vzdelávania

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO 39

Druhý stupeň tanečného vzdelávania prebieha na II. stupni základného štúdia, trvá tiež 4 roky.

Po absolvovaní štúdia, v prípade mimoriadneho talentu žiaka a jeho individuálneho záujmu, je možné absolvovanie talentových prijímacích skúšok na vysoké školy umeleckého zamerania.

1. ročník II. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, džezového alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4:00 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec.

2. ročník II. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, džezového alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4:00 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec.

3. ročník II. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, džezového alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec.

4. ročník II. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
zatancujú na verejnom vystúpení skupinové alebo malé (sólo) choreografie v technike ľudového, džezového a scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec.

Záverečná skúška

Žiaci zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v rozsahu výkonového štandardu 4. ročníka II. stupňa základného štúdia v tanečnom odbore ZUŠ.

5. 4 LITERÁRNO-DRAMATICKÝ ODBOR

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Literárno-dramatický odbor je syntetizujúcim odborom, ktorý obsahuje dramatické, pohybové, rečové, prednesové a slovesné tvorivé činnosti, prostredníctvom ktorých pôsobí na celkový rozvoj myslenia, cítenia a konania žiakov. Harmonicky rozvíja osobnosť, aktívny tvorivý prístup k základným postojom a premenlivej skutočnosti, pomáha vyrovnávať sa vždy snovými situáciami, ktoré prináša hra, škola, život, práca. Učí ich vytvoriť si vlastný názor, rozvíja schopnosť myslieť empaticky a tiež prostredníctvom hry posilňuje schopnosť dieťaťa čeliť rôznym životným situáciám a správne jednať. Žiaci nadobúdajú schopnosť osobitého a kultivovaného rečového a pohybového prejavu v divadelnej, prednesovej a slovesnej oblasti. Dôležitou úlohou odboru je tiež včasné spozorovanie, podchytenie a rozvíjanie talentu u žiaka, ktoré vedie postupne až k príprave na strednú, či vysokú školu umeleckého alebo humanitného smeru.

Prípravné štúdium

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 hod.

UČEBNÝ PLÁN: č. 41

OBSAH:

Obsahom prípravného štúdia v dramatickom odbore je úspešné ukončenie prípravného štúdia 1 (PŠ1) a prípravného štúdia 2 (PŠ2) záverečnou skúškou pre postup do základného štúdia.

Žiaci v prípravnej dramatickej výchove získavajú:

- prehĺbený záujem o dramatickú hru, uplatnia pri hre overené schopnosti ich ďalšieho pohybového a rytmického vývoja, použijú schopnosť aktívne a pasívne sa uvoľniť, sústrediť sa a pohotovo reagovať, improvizujú pohyb k riekanke a piesni podľa ich obsahu, uplatnia detskú tvorivosť, použijú správnu výslovnosť v rečovom prejave, zvládnu techniku hry na Orffových hudobných nástrojoch, kráčajú pri pohybových hrách podľa rytmu piesne, ľahkou chôdzou (tanečnou, kultivovanou), sprevádzajú

rozmanité riekanky a básne hrou na tele, zdramatizujú pohybovo krátku báseň, prezentujú výstup vlastnej a skupinovej tvorby pred spolužiakmi.

Obsah prípravnej dramatickej výchovy sa zameriava na:

- Dramatická hra. Povinné hudobno-dramatické činnosti a hry.
- Uvoľňovacie a koordinačné pohybové cvičenia zamerané na uvoľnenie tela.
- Pohyb, gesto, mimika.
- Text –prirodzená detská hra. Melodizácia a rytmizácia slov, detských riekaniek a vyčítaniek.
- Názvy Orffových nástrojov: paličky, tamburína, rámový/ručný bubon, triangel, zvonček, chrastidlá (rumba guľa) a melodických hudobných nástrojov metalofón, zvonkohra.
- Chôdza a rytmus.
- Ľudová slovesnosť a detské básne.
- Dramatizácia krátkeho textu. Rečový a pohybový prejav.

Záverečná skúška na overenie spôsobilosti žiakov postúpiť do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- Žiaci sa aktívne zúčastňujú spoločnej hry, v hrách s pravidlom zvládajú základné prvky pohyblivosti, pružnosti, obratnosti, v cvičeniach a v hrách s pravidlom zvládajú základné priestorové cítenie, rešpektujú ostatných členov kolektívu, v cvičeniach a hrách s pravidlom zvládajú jednoduchý rytmus a dynamiku pohybom, zvukom -hrou na jednoduchých nástrojoch, hrou na telo, slovným a hlasovým prejavom, predviesť na primeranej úrovni pohybové, rytmické, rečové a výtvarné schopnosti, aktívne sa zapojiť do kolektívnej tvorivej činnosti.

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia

↳ **POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:** literárno-dramatický odbor je syntetizujúcim odborom, ktorý obsahuje dramatické, pohybové, rečové, prednesové a slovesné tvorivé činnosti, prostredníctvom ktorých pôsobí na celkový rozvoj myslenia, cítenia a konania žiakov. Harmonicky rozvíja osobnosť, aktívny tvorivý prístup k základným postojom a premenlivej skutočnosti, pomáha vyrovnávať sa vždy s novými situáciami, ktoré prináša hra, škola, život, práca. Učí ich vytvoriť si vlastný názor, rozvíja schopnosť myslieť empaticky a tiež prostredníctvom hry posilňuje schopnosť dieťaťa čeliť rôznym životným situáciám a správne jednať.

Žiaci nadobúdajú schopnosť osobitého a kultivovaného rečového a pohybového prejavu v divadelnej, prednesovej a slovesnej oblasti.

Dôležitou úlohou odboru je tiež včasné spozorovanie, podchytenie a rozvíjanie talentu u žiaka, ktoré vedie postupne až k príprave na strednú, či vysokú školu umeleckého alebo humanitného smeru.

1. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

↪ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 3,0 (skupinové vyučovanie) - Dramatická príprava 2,0h/týž., Prednes 1,0h./týž.

↪ **UČEBNÝ PLÁN:** č. 42

↪ **CIELE:** vytvoriť neformálnu sociálnu skupinu. Rozvíjať samostatné slovné vyjadrovanie, obohatiť slovnú zásobu, zvládnuť správne dýchanie, držanie tela, reč tela, artikuláciu, zvládnuť jednoduchý rytmus a dynamiku, zvládnuť jednoduchý dialóg s partnerom.

↪ **OBSAH:**

- artikulačné svičenia,
- pohybové skupinové cvičenia v priestore,
- jednoduchý dramatický text.

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Zvládnutie jednoduchej dramatickej hry so zástupnou rekvizitou; zvládnutie jednoduchej partnerskej hry so zástupným textom; zvládnutie správneho držania tela; zvládnutie základov temporytmického pohybu; základné smery pohybu v priestore a orientácia; v jednoduchých artikulačných cvičeniach a riekankách uvedomiť si rytmus a melódiu reči a zvládnuť vyslovovanie všetkých hlások; uplatnenie rečových schopností v individuálnom alebo kolektívnom prednese; spoznanie a pochopenie vhodných literárnych diel prostredníctvom aktívnej hry.	1 pohybová etuda, prednes krátkeho textu, ukážka rôznych nálad a emócií (zlosť, smiech, smútok, hanblivosť,...) 1 verejné vystúpenie ročne

↪ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** skupinové hry, cvičenia na zlepšenie artikulácie a pohyblivosti, či uvedomovania si vlastného tela v priestore pomocou hry; pomocou dramatického textu naučiť žiaka vnímať text a pochopiť ho. Naučiť žiaka uzatvárať študijné prvky do širších celkov. Schopnosť žiaka uzatvárať študijné prvky do širších celkov. Špecifikovať nápaditosť a improvizáciu v rôznych žánroch a typoch hudobnej formy a dôrazom na štýlovosť.

↪ **MATERIÁL:**

- výber textov z literatúry pre deti (M. R. Martáková, M. Ďuričková, D. Hevier, Ľ. Feldek, J. Mokoš, ...),
- ľahkoovládateľné nástroje, jednoduché rekvizity,
- zásobník dramatických hier a iná dostupná literatúra.

2. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

☞ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 3,0 (skupinové vyučovanie) – Dramatická príprava 2,0h./týž., Prednes 1,0h./týž.

☞ **UČEBNÝ PLÁN:** č. 42

☞ **CIELE:** pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu z prvého ročníka. Práca je rozdelená do 4 tematických celkov:

1. dramatická hra,
2. pohyb,
3. reč,
4. slovesnosť

☞ **OBSAH:**

- prehľbovať sociálne vzťahy v skupine upevňovať vzťahy jednotlivcov ku kolektívu pri plnom vzájomnom rešpektovaní sa, dbať o kultúru správania sa),
- voliť témy podnecujúce tvorivú dramatickú činnosť, vychádzať zo záujmu detí, podnecovať fantáziu, vnímavosť, predstavivosť v objavovaní sveta,
- rozvíjať zmysel pre krásu, spravodlivosť, vzťah k zemi,
- pestovať kladný vzťah ku knihe a detskej literatúre

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
<p>1. dramatická hra - zvládnutie jednoduchej charakterizácie, jednoduchého dramatického príbehu v etude,</p> <p>2. pohyb - zvládnutie základov správneho držanie tela, svalového napätia a uvoľnenia, cvičení prízemnej obratnosti, jednoduchých koordinačných dynamicko-temporytmických cvičení, základných priestorových tvarov v jednoduchých pohybových hrách, uplatnenie zvládnutých pohybových schopností v malej dramatickej akcii,</p> <p>3. reč - hlasové a artikulačné cvičenia, zvládnutie zreteľnej výslovnosti a znelosti rečového prejavu v rôznych výrazových variantoch, uplatnenie zvládnutých rečových schopností v individuálnom a skupinovom prednese,</p> <p>4. slovesnosť - zvládnuť samostatné jednoduché slovné vyjadrenie, aktívne si osvojovať vhodné literárne diela dramatickou hrou a i zoznámiť sa s autormi.</p>	<p>a) 1 - 2 pohybové etudy rôzneho charakteru,</p> <p>b) ukážka základných nálad a emócií (smiech, hnev, smútok, hamblivosť, radosť,...) a ich zmena (z hnevu do smiechu,...),</p> <p>c) prednes krátkeho textu,</p> <p>d) kolektívna ukážka (zvládnutie základných pravidiel dramatickej hry)</p> <p>1 verejné vystúpenie ročne.</p>

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** pohybové cvičenia v priestore, artikulačné cvičenia, dramatické improvizácie na rozvoj spontánnosti a schopnosti komunikácie s partnerom. Práca s dramatickým textom a kultivovanie slovného prejavu. Schopnosť syntetizovať študijné prvky a využívať ich aj v normálnom živote. Rozvíjať schopnosť empaticky myslieť a venovať pozornosť ušľachtilým činnostiam (napr. ekologická, humánna angažovanosť...), schopnosť posúdiť správne a nesprávne konanie v živote (výchovný charakter odboru). Rozvíjať predstavivosť a fantáziu, nápaditosť a v neposlednom rade aj talent žiaka.

↳ **MATERIÁL:**

- ľahkoovládateľné nástroje a jednoduché rekvizity,
- výber z textov detskej literatúry (D. Hevier, L. Feldek, J. Mokoš, Š. Moravčík, M. Ďuričková, M. Rúfus,...),
- zásobník dramatických her, metodická príručka.

3. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

☞ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 4,5, hodiny (dvakrát týždenne)

z toho 1,5 Dramatika a slovesnosť, 1,0 Pohyb, 1,0 Práca v súbore a 1,0 Umelecký prednes

☞ **UČEBNÝ PLÁN:** č. 42

CIELE: pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu z druhého ročníka. Práca je rozdelená do 5 tématických celkov:

1. Dramatika
2. Slovesnosť
3. Prednes
4. Práca v súbore
5. Pohyb

☞ **OBSAH:**

- nadviazať na prácu z druhého ročníka,
- rozvíjať cit pre krásu a vzťah k literatúre,
- rozvíjať u detí správnu výslovnosť, schopnosť sebareflexie, schopnosť fungovať v kolektíve,
- rozvoj emocionálnej inteligencie,
- zlepšiť prejav reči celkovo,
- zdokonaľiť dieťa vo verbálnej, aj neverbálnej komunikácii,
- rozvíjať schopnosti fungovať v hre improvizácii, či vymýšľaní hier,
- viesť dieťa ku lepšiemu slovnému vyjadreniu myšlienok ústne aj písomne.

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
1. Zvládnuť jednoduchú danú etudu, alebo improvizáciu a vedieť zachovať jej formu aj pri zámene postáv, 2. zvládnuť krátke pointované zážitku (hovorené aj písané), 3. vo výrazových prostriedkoch zvládnuť správnu výslovnosť a rezonanciu bránice, 4. zvládnuť cvičenia na centrálny a periférny pohyb (zbalenie a rozbalenie), uvoľnenie chrbtice a priestorového cítenia ako jednotlivcov, vo dvojiciach aj skupinovo, 5. vedieť zaujať prednesom, vyjadriť osobný vzťah k téme a literárnej predlohe, 6. zvládnuť koordináciu tela, 7. v súbore rozvíjať schopnosť improvizácie a spolupracovať ako kolektív.	a) prednes krátkeho textu, próza a poézia b) predvedenie dialógov, pohybu na javisku a emócií v postave jednoduchej divadelnej hry pre deti (ukážka rečových, pohybových daností a práce v kolektíve) 1 verejné vystúpenie ročne

↪ **MATERIÁL:**

- rekvizity primerané veku, skôr náznakové, aby tak rozvíjali detskú fantáziu časti kostýmov (klobúk, šatka,...), z ktorých si dieťa môže vytvoriť postavu podľa vlastnej fantázie,
- výber z textov detskej literatúry (D. Hevier, P. Uličiansky, K. Bendová, Ľ. Feldek, M. Rúfus, T. Janovic, Š. Moravčík...),
- zásobník dramatických her, metodická príručka.

↪ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** pomocou hier viesť žiaka k uvedomeniu si vlastných i kolektívnych tvorivých impulzov. Prijímať podnety pre fantáziu z vonkajšieho sveta a vyjadriť k nim svoje stanovisko v hre. Pomocou krátkej dramatickej hry si vyskúšať rôzne roly (úloha rodiča, dieťaťa, učiteľa, starého človeka) a charaktery (dobrý spravodlivý človek, človek prefikáný, človek hanblivý,...) Deti sa formou krátkych scénok na danú tému s určením charakteru postáv „hrajú“ na rôzne životné úlohy, čo rozširuje nie len ich fantáziu, ale i pochopenie druhého človeka. V scénke sa rozprávajú fiktívne postavičky s rôznym charakterom, čo u detí posilňuje schopnosť komunikácie a flexibility v komunikácii v reálnom živote. Využívajú sa rôzne formy dialógu (slovného, pohybového, zvukového). Deti sa učia zvládnuť jednoduchú dramatickú hru, kde sa písané slovo preniesie s pomocou pedagóga na javisko a napokon aj pred diváka. Učia sa vytvoriť jednoduchú, ale charakteristickú postavičku, ktorá postupne počas práce na div. hre oživa.

4. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

☞ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 4,5, hodiny (dvakrát týždenne)

z toho 1,5 Dramatika a slovesnosť, 1,0 Pohyb, 1,0 Práca v súbore a 1,0 Umelecký prednes

☞ **UČEBNÝ PLÁN:** č. 42

☞ **CIELE:** pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu z druhého ročníka. Práca je rozdelená do 5 tématických celkov:

1. Dramatika
2. Slovesnosť
3. Prednes
4. Práca v súbore
5. Pohyb

☞ **OBSAH:**

- nadviazať na prácu z tretieho ročníka,
- rozvíjať cit pre krásu a vzťah k literatúre,
- rozvíjať u detí správnu výslovnosť, schopnosť sebareflexie, schopnosť fungovať v kolektíve,
- zlepšiť prejav reči celkovo,
- zdokonaľiť dieťa vo verbálnej, aj neverbálnej komunikácii,
- rozvíjať schopnosti fungovať v hre improvizácii, či vymýšľaní hier, samostatne improvizovať,
- viesť dieťa ku lepšiemu slovnému vyjadreniu myšlienok ústne aj písomne,
- rozvinúť u dieťaťa emocionálnu inteligenciu,
- príprava na absolventské skúšky primárneho vzdelávania.

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
<p>1. Zvládnuť danú etudu, alebo improvizáciu a vedieť zachovať jej formu aj pri zámene postáv, situácie,</p> <p>2. zvládnuť krátke pointované zážitku (hovorené aj písané),</p> <p>3. vo výrazových prostriedkoch zvládnuť správnu výslovnosť a rezonanciu bránice,</p> <p>4. zvládnuť cvičenia na centrálny a periférny pohyb, uvoľnenie chrbtice a priestorového cítenia ako jednotliviec, vo dvojiciach aj skupinovo, prízemná akrobacia, základy ľudových tancov a moderných tanečných prvkov.</p> <p>5. vedieť zaujať prednesom, vyjadriť osobný vzťah k téme a literárnej predlohe,</p> <p>6. zvládnuť koordináciu tela,</p> <p>7. v súbore rozvíjať schopnosť improvizácie a spolupracovať ako kolektív.</p> <p>8. Rozvinut flexibilitu, fluenciu a emocionálnu inteligenciu</p>	<p>a) prednes krátkeho textu, próza a poézia, zvládnutie javiskovej reči.</p> <p>b) predvedenie dialógov, pohybu na javisku a emócií v postave jednoduchej divadelnej hry pre deti (ukážka rečových, pohybových daností a práce v kolektíve)</p> <p>1 verejné vystúpenie ročne</p> <p>Absolventské soušky -> Ddramatizácia umeleckého diela</p>

☞ MATERIÁL:

- rekvizity primerané veku, skôr náznakové, aby tak rozvíjali detskú fantáziu časti kostýmov (klobúk, šatka,...), z ktorých si dieťa môže vytvoriť postavu podľa vlastnej fantázie,
- výber z textov detskej literatúry (D. Hevier, P. Uličiansky, T. Janovic, Š. Moravčík, E. Feldek, M. Rúfus,...),
- audiovizuálne pomôcky,
- zásobník dramatických hier, metodická príručka.

☞ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** pomocou hier viesť žiaka k uvedomeniu si vlastných i kolektívnych tvorivých impulzov. Prijímať podnety pre fantáziu z vonkajšieho sveta a vyjadriť k nim svoje stanovisko v hre. Pomocou krátkej dramatickej hry si vyskúšať rôzne roly (úloha rodiča, dieťaťa, učiteľa, starého človeka) a charaktery (dobrý spravodlivý človek, človek prefikáný, človek hanblivý,...) rolové hry - Deti sa formou krátkych scénok na danú tému s určením charakteru postáv

„hrajú“ na rôzne životné úlohy, čo rozširuje nie len ich fantáziu, ale i pochopenie druhého človeka. V scénke sa rozprávajú fiktívne postavičky s rôznym charakterom, čo u detí posilňuje schopnosť komunikácie a flexibility v komunikácii v reálnom živote. Využívajú sa rôzne formy dialógu (slovného, pohybového, zvukového). Deti sa učia zvládnuť jednoduchú dramatickú hru, kde sa písané slovo prenesie s pomocou pedagóga na javisko a napokon aj pred diváka. Učia sa vytvoriť jednoduchú, ale charakteristickú postavičku, ktorá postupne počas práce na div. hre oživa. Kimové hry, metódy tvorivej dramatiky.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

1. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

☞ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 4,5, hodiny (dvakrát týždenne)

z toho 1,5 Dramatika a slovesnosť, 1,0 Pohyb, 1,0 Práca v súbore a 1,0 Umelecký prednes

☞ **UČEBNÝ PLÁN:** č. 42

☞ **CIELE:** pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu zo štvrtého ročníka. Práca je rozdelená do 5 tématických celkov:

1. Dramatika a Slovesnosť
2. Prednes
3. Práca v súbore
4. Pohyb

☞ **OBSAH:**

- nadviazať na prácu z štvrtého ročníka,
- rozvíjať cit pre krásu a vzťah k literatúre,
- rozvíjať u detí schopnosť sebareflexie, schopnosť fungovať v kolektíve,
- zlepšiť javiskovú reč,
- vnímanie priestoru, vnímanie partnera na javisku,
- schopnosť divadelne tvoriť krátke etudy (práca s rekvizitou, improvizácia, bodový scenár,..)
- rozvíjať emocionálnu inteligenciu,

- náhľad na postavu ako na charakter
- vnímanie podtextu v interpretácii prednesu, pri tvorbe etúd, predstavenia, motivácie konania
- vnímanie vlastného tela a jeho možností, správanie tela v rôznych situáciách, motiváciách, emóciách, reč tela.

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
1. Fixácia etudy a postavy 2. Vedieť rozlišovať medzi gýčom a umením 3. Schopnosť integrácie v kolektíve 4. Rozvinutá sebareflexia v reči a vyjadrovania sa. 5. Schopnosť adekvátne reagovať na podnety od partnera v danej situácii –akcia, reakci. 6. Schpnosť rozlíšenia fantázie a reality v tvorivom procese hry. 7. Schopnosť interpretácie podtextu. 8. Poznanie vlastných fyzických možností a schopnosť ich využitia.	a) prednes krátkeho textu, próza a poézia, zvládnutie javiskovej reči. b) predvedenie dialógov, pohybu na javisku a emócií v postave jednoduchej divadelnej hry pre deti (ukážka rečových, pohybových daností a práce v kolektíve) 1 verejné vystúpenie ročne

MATERIÁL:

- rekvizity primerané veku, skôr náznakové, aby tak rozvíjali detskú fantáziu časti kostýmov (klobúk, šatka,...), z ktorých si dieťa môže vytvoriť postavu podľa vlastnej fantázie,
- výber z textov detskej literatúry (D. Hevier, P. Uličiansky, Š. Moravčík, Ľ. Feldek, M. Rúfus, M. Kováč, D. Dušek, A. de S. Exupéry, M. Hlúšiková, P. Sibyla, R. Dahl...),
- audiovizuálne pomôcky,
- zásobník dramatických hier, metodická príručka.

 DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: Pomocou hier viesť žiaka k uvedomeniu si vlastných i kolektívnych tvorivých impulzov. Prijímať podnety pre fantáziu z vonkajšieho sveta a vyjadriť k nim svoje stanovisko v hre. Pomocou krátkej dramatickej hry

si vyskúšať rôzne charaktery. Deti sa učia zvládnuť dramatickú situáciu, kde si musia uvedomiť konanie a podtext. Učia sa vytvoriť charakter postavy, ktorá koná v danom čase a v priestore. Využitie metód tvorivej dramatiky, štrukturovanie hodiny rámcom EUR.

2. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

☞ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 4,5, hodiny (dvakrát týždenne)

z toho 1,5 Dramatika a slovesnosť, 1,0 Pohyb, 1,0 Práca v súbore a 1,0 Umelecký prednes

☞ **UČEBNÝ PLÁN:** č. 42

☞ **CIELE:**

- pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu z 1. ročníka nižšieho sekundárneho štúdia,
- v kolektívnej improvizácii jednoduchú dramatickú situáciu,
- v cvičeniach základné princípy stavby jednoduchého dramatického tvaru,
- v cvičeniach dialóg s predmetom ako s partnerom ,
- výrazové možnosti pri voľbe slov,
- v písanom texte vyjadrenie vzťahu,
- správne technické návyky rečového prejavu,
- náročnejšie cviky obratnosti,
- jednoduchú tanečnú hru so spevom,
- prácu na texte z hľadiska uvedomovania si a vyjadrenia podtextu s možnosťou rozdielného výkladu.

Práca je rozdelená do 5 tématických celkov : 1. Dramatika, 2. Slovesnosť, 3. Prednes, 4. Práca v súbore, 5. Pohyb.

☞ **OBSAH:**

- nadviazať na prácu z 1. ročníka nižšieho sekundárneho vzdelávania,
- na základe vytvorenia elementárnej stupnice mravných a umeleckých hodnôt učiť žiakov rešpektovať vzájomné odlišnosti, hodnotiť klady a zápory a toto hodnotenie prijímať,
- naučiť žiakov chápať funkciu tvorivej činnosti v dramatickej hre v pohybovom a slovnom prejave a viesť ich k samostatnému prístupu pri riešení daných úloh,
- uspokojovať vhodne volenými témami túžbu žiakov po romantike v hrách s veľkými konfliktami dobra so zlom,

- spoznať a vyjadriť primeraným spôsobom obsah zvolenej témy,
- utvárať podmienky pre autorský prístup žiakov k úlohám – umožňovať im zaujímať a vyjadrovať svoje stanoviská a názory rôznym riešením konfliktu, a tým aj rôznym výuštením deja výmenou rolí, zmenou daných okolností, vzájomných vzťahov a pod. naučiť žiakov chápať funkciu tvorivej činnosti v dramatickej hre.

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
<p>Kognitívna oblasť : 1.Učiť žiakov vnímať partnera v priestore, všímať si a uvedomovať si jeho konanie, vedieť postrehnúť jeho popudy, reagovať na ne citlivo, pohotovo, adresne a komunikatívne .</p> <p>2. V cvičeniach sa ďalej zameriavať na zmyslové vnímanie a uplatňovať ho:</p> <p>a) v dialógu s predmetom,</p> <p>b) pri hľadaní výrazných a čitateľných vyjadrovacích prostriedkov na vyjadrenie reakcií na zmyslové podnety, pôsobiace na cítenie partnera v dramatickej hre.</p> <p>3. Slovný prejav usmerňovať k vyjadreniu vzťahu najmä formou dialógu</p> <p>Afektívna oblasť : 1. Uvedomovať si v jednoduchej dramatickej hre partnerov v priestore a reagovať na nich.</p> <p>2.Zvládnuť jednoduchú partnerskú hru so zástupným textom, či rekvizitou.</p> <p>3.Rozvoj myslenia, cítenia a konania žiakov.</p> <p>Psychomotorická oblasť: 1. Pokračovať v dôslednom spájaní osvojených náročnejších technických prvkov s výrazom.</p> <p>2. Funkčne začleňovať hudobno-pohybový a tanečný prejav do dramatickej činnosti aj vo forme improvizácie.</p> <p>3. Využívať získanú obratnosť žiakov a ich schopnosť koordinovať pohyby k pohybovým improvizáciám, hrám a tancom funkčne používať reprodukovanosť a živú hudbu.</p> <p>4. Vo výrazových variantoch zvládnuť základné prvky prízemnej gymnastiky až akrobacie (rôzne druhy skokov, prípravu na stojky...),.</p>	<p>a) prednes krátkeho textu, próza a poézia, zvládnutie javiskovej reči pred divákmi</p> <p>b) predvedenie dialógov, pohybu na javisku a emócií v kolektívnej, skupinovej a individuálnej forme (ukážka rečových, pohybových daností a práce v kolektíve)</p> <p>1 verejné vystúpenie ročne s konfrontáciou práce celého odboru</p>

↪ **MATERIÁL:**

- rekvizity primerané veku, skôr náznakové, aby tak rozvíjali detskú fantáziu časti kostýmov (klobúk, šatka,...), z ktorých si dieťa môže vytvoriť postavu podľa vlastnej fantázie,
- výber z textov detskej literatúry (D. Hevier, P. Uličiansky, Š. Moravčík, Ľ. Feldek, M. Rúfus, M.

Kováč, D. Dušek, A. de S. Exupéry, M. Hlúšiková, P. Sibyla, R. Dahl...), rozprávky klasické, ľudové a súčasné, autorské texty žiakov

- audiovizuálne pomôcky, audio pomôcky, priestor triedy, koberec, výtvarný materiál, svetelná technika,
- Tvorivá dramatika pre Vysoké školy od PaedDr. D. Kollárovej, Zásobník dramatických hier, Dramatická výchova od E. Machkovej, Metodika dramatickej výchovy od Mgr. A. Skořepovej, Súzvuky tvorivosti od H. Zlatošovej-Bakošovej a materiál z mesačníka Tvorivá dramatika. zásobník dramatických hier, metodická príručka.

↪ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** Pomocou hier viesť žiaka k uvedomeniu si vlastných i kolektívnych tvorivých impulzov. Prijímať podnety pre fantáziu z vonkajšieho sveta a vyjadriť k nim svoje stanovisko v hre. Pomocou krátkej dramatickej hry si vyskúšať rôzne charaktery. Deti sa učia zvládnuť dramatickú situáciu, kde si musia uvědomit konanie a podtext. Učia sa vytvoriť charakter postavy, ktorá koná v danom čase a v priestore. Využitie metód tvorivej dramatiky, slovných metód, demonštračných metód, praktických metód, aktivizujúcich metód, štrukturovanie hodiny rámcom EUR.

3. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

☞ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 4,5, hodiny (dvakrát týždenne)
z toho 1,5 Dramatika a slovesnosť, 1,0 Pohyb, 1,0 Práca v súbore a 1,0 Umelecký prednes

☞ **UČEBNÝ PLÁN:** č. 42

☞ **CIELE:**

- pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu z 2. ročníka nižšieho sekundárneho štúdia,
- v kolektívnej improvizácii dramatickú situáciu s humorom a s pointou,
- vystavanie príbehu ako reťaze príčin a následkov,
- zvládnutie aplikácie náznakov scénických prvkov,
- výrazové možnosti pri voľbe slov,
- v písanom texte vyjadrenie vlastných zážitkov a predstáv,
- správne technické návyky rečového prejavu,
- náročnejšie cviky obratnosti,
- jednoduchú tanečnú hru so spevom,
- prácu na texte z hľadiska uvedomovania si a vyjadrenia podtextu s možnosťou rozdielneho výkladu

Práca je rozdelená do 5 tématických celkov : 1. Dramatika, 2. Slovesnosť, 3. Prednes, 4. Práca v súbore, 5. Pohyb.

☞ **OBSAH:**

- nadviazať na prácu z 2. ročníka nižšieho sekundárneho vzdelávania
- naučiť žiakov vytvoriť dramatickú etudu s vtípnou pointou,
- naučiť si fixovať tvar etudy s výmenou rolí v nej,
- naučiť ich reťazenie príbehu spôsobom príčin a následkov a následné vytvorenie etudy s príbehom,
- naučiť ich využívanie jednoduchých scénických princípov a prvkov,
- naučiť ich vytvoriť vlastný scenár,
- naučiť žiakov náročnejšie akrobatické cviky,
- naučiť ich koordinačným cvičeniam s predmetom,
- naučiť ich spojenie ľudového spevu s tancom,
- naučiť ich ovládanie rečových techník, kultivovanému rečovému prejavu, správnej výslovnosti, vo výrazových variantoch,
- naučiť ich cez rozbor prednesu k jeho dramaturgii a interpretácii,
- zvládnutie súborových úloh,
- spolupodieľajú sa na tvorbe súborových programov.

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
<p>Kognitívna oblasť : 1.Učiť žiakov vnímať partnera v priestore, všímať si a uvedomovať si jeho konanie, vedieť postrehnúť jeho popudy, reagovať na ne citlivo, pohotovo, adresne a komunikatívne .</p> <p>2. Zvládnu v dramatickej etude využiť humor a prácu s príčinami a následkami.</p> <p>3. Slovný prejav usmerňovať k vyjadreniu vzťahu najmä formou dialógu</p> <p>4. Aplikovať náznaky scénických prvkov.</p> <p>Afektívna oblasť : 1. Uvedomovať si v jednoduchej dramatickej hre partnerov v priestore a reagovať na nich.</p> <p>2.Zvládnuť dramtickú hru s partneom, s dôrazom na akciu a reakciu.</p> <p>3.Rozvoj myslenia, cítenia a konania žiakov.</p> <p>4. Využiť gradáciu v prednese.</p> <p>Psychomotorická oblasť: 1. Pokračovať v dôslednom spájaní osvojených náročnejších technických prvkov s výrazom.</p> <p>2. Funkčne začleňovať hudobno-pohybový a tanečný prejav do dramatickej činnosti aj vo forme improvizácie a súborovej práce.</p> <p>3. Využívať získanú obratnosť žiakov a ich schopnosť koordinovať pohyby k pohybovým improvizáciám, hrám a tancom funkčne používať reprodukovanosť a živú hudbu.</p> <p>4. Vo výrazových variantoch zvládnuť prvky prízemnej gymnastiky až akrobacie.</p> <p>5. V pohybových prejavoch využiť zmenu tempa, dynamiky, priestoru.</p>	<p>a) prednes krátkého textu, próza a poézia, zvládnutie javiskovej reči pred divákmi</p> <p>b) predvedenie dialógov, pohybu na javisku a emócií v kolektívnej, skupinovej a individuálnej forme (ukážka rečových, pohybových daností a práce v kolektíve)</p> <p>1 verejné vystúpenie ročne s konfrontáciou práce celého odboru</p>

↪ **MATERIÁL:**

- rekvizity primerané veku, skôr náznakové, aby tak rozvíjali detskú fantáziu časti kostýmov (klobúk, šatka,...), z ktorých si dieťa môže vytvoriť postavu podľa vlastnej fantázie,
- výber z textov detskej literatúry (D. Hevier, P. Uličiansky, Š. Moravčík, L. Feldek, M. Rúfus, M.

Kováč, D. Dušek, A. de S. Exupéry, M. Hlúšiková, P. Sibyla, R. Dahl...), rozprávky klasické, ľudové a súčasné, poviedky našich a svetových autorov, autorské texty žiakov

- audiovizuálne pomôcky, audio pomôcky, priestor triedy, koberec, výtvarný materiál, svetelná technika,
- Tvorivá dramatika pre Vysoké školy od PaedDr. D. Kollárovej, Zásobník dramatických hier, Dramatická výchova od E. Machkovej, Metodika dramatickej výchovy od Mgr. A. Skořepovej, Súzvuky tvorivosti od H. Zlatošovej-Bakošovej a materiál z mesačníka Tvorivá dramatika. zásobník dramatických hier, metodická príručka.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: Pomocou hier viesť žiaka k uvedomeniu si vlastných i kolektívnych tvorivých impulzov. Prijímať podnety pre fantáziu z vonkajšieho sveta a vyjadriť k nim svoje stanovisko v hre. Pomocou dramatickej hry si vyskúšať rôzne charaktery, v etudách držať linku príbehu. Deti sa učia zvládnuť dramatickú situáciu, kde si musia uvedomiť konanie, akciu a reakciu, podtext a humor. Učia sa vytvoriť charakter postavy, ktorá koná v danom čase a v priestore. Využitie metód tvorivej dramatiky, slovných metód, demonštračných metód, praktických metód, aktivizujúcich metód, štrukturovanie hodiny rámcom EUR.

4. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

☞ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 5 hodín (jedenkrát týždenne)
z toho 2 Dramatika a slovesnosť, 1,0 Pohyb, 1,0 Práca v súbore a 1,0 Umelecký prednes

☞ **UČEBNÝ PLÁN:** č. 42

☞ **CIELE:**

- pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu z 3. ročníka nižšieho sekundárneho štúdia,
- improvizovať v pohybovej etude na ľubovoľný hudobný námet,
- zvládnutie prípravy absolventského predstavenia,
- vytvoriť vlastné absolventské predstavenie,
- osvojenie kompetencií pri výbere vlastného prednesu a jeho interpretácii,
- zvládnutie aplikácie náznakov scénických prvkov,
- výrazové možnosti pri voľbe slov,
- v písanom texte vyjadrenie vlastných zážitkov a predstáv samostatne zvolenou formou,
- správne technické návyky rečového prejavu,
- náročnejšie cviky obratnosti,
- jednoduchú tanečnú hru so spevom,
- prácu na texte z hľadiska uvedomovania si a vyjadrenia podtextu s možnosťou rozdielneho výkladu

Práca je rozdelená do 5 tématických celkov : 1. Dramatika, 2. Slovesnosť, 3. Prednes, 4. Práca v súbore, 5. Pohyb.

☞ **OBSAH:**

- nadviazať na prácu z 3. ročníka nižšieho sekundárneho vzdelávania,
- naučiť si fixovať tvar etudy s výmenou rolí v nej,
- naučiť ich reťazenie príbehu spôsobom príčin a následkov a následné vytvorenie etudy s príbehom,
- naučiť ich využívanie scénických princípov a prvkov,
- naučiť ich vytvoriť vlastný scenár v absolventskom predstavení,
- naučiť žiakov náročné akrobatické cviky,
- naučiť ich koordinačným cvičeniam s predmetom,
- naučiť ich spojenie súčasného spevu s tancom,
- naučiť ich vytvoriť pohybovú etudu na rôznych hudobných námetoch,
- naučiť ich ovládanie rečových techník, kultivovanému rečovému prejavu, správnej výslovnosti, vo výrazových variantoch, samostatne viesť jazykovú rozcvičku,

- zvládnuť prirodzeným spôsobom interpretáciu absolvenského textu na prednese so spojením slova a pohybu,
- naučiť ich cez rozbor prednesu k jeho dramaturgii a interpretácii,
- zvládnuť výrazový prejav,
- spolupodieľajú sa na tvorbe súborových programov a absolventského predstavenia.

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
<p>Kognitívna oblasť : 1.Učiť žiakov vnímať partnera v priestore, všímať si a uvedomovať si jeho konanie, vedieť postrehnúť jeho popudy, reagovať na ne citlivo, pohotovo, adresne a komunikatívne .</p> <p>2. Zvládnu v dramatickej etude využiť humor, pointu, prácu s príčinami a následkami.</p> <p>3. Slovný prejav usmerňovať k vyjadreniu vzťahu najmä formou dialógu s výrazom.</p> <p>4. Aplikovať náznaky scénických prvkov v absolvenskom predstavení.</p> <p>Afektívna oblasť : 1. Uvedomovať si v dramatickej hre partnerov v priestore a reagovať na nich.</p> <p>2.Zvládnuť dramatickú hru s partnerom, s dôrazom na akciu a reakciu.</p> <p>3.Rozvoj myslenia, čítania a konania žiakov.</p> <p>4. Využiť gradáciu v prednese.</p> <p>Psychomotorická oblasť: 1. Pokračovať v dôslednom spájaní osvojených náročnejších technických prvkov s výrazom.</p> <p>2. Funkčne začleňovať hudobno-pohybový a tanečný prejav do dramatickej činnosti aj vo forme improvizácie a súborovej práce.</p> <p>3. Využívať získanú obratnosť žiakov a ich schopnosť koordinovať pohyby k pohybovým improvizáciám, hrám a tancom funkčne používať reprodukovánú a živú hudbu.</p> <p>4. Vo výrazových variantoch zvládnuť prvky prízemnej gymnastiky až akrobacie.</p> <p>5. V pohybových prejavoch využiť zmenu tempa, dynamiky, priestoru.</p>	<p>a) prednes krátkeho textu, próza a poézia s pohybom, zvládnutie javiskovej reči pred divákmi</p> <p>b) predvedenie dialógov, pohybu na javisku a emócií v kolektívnej, skupinovej a individuálnej forme (ukážka rečových, pohybových daností, práce v kolektíve)</p> <p>1 verejné vystúpenie ročne s konfrontáciou práce celého odboru</p> <p>Záverečná skúška:</p> <p>absolventské divadelné predstavenie,</p> <p>etuda podľa vylosovanej témy,</p> <p>umelecký prednes podľa samostatného výberu,</p> <p>seminárna práca z dejín dramatickej tvorby,</p> <p>2 samostatné autorské literárne práce,</p> <p>pohyb v súlade s absolventským predstavením</p>

↪ MATERIÁL:

- rekvizity primerané veku, skôr náznakové, aby tak rozvíjali fantáziu časti kostýmov (klobúk, šatka,...), z ktorých si žiak môže vytvoriť postavu podľa vlastnej fantázie,
- výber z textov mládežníckej literatúry (D. Hevier, P. Uličiansky, Š. Moravčí, M. Rúfus, M. Kováč, D. Dušek, A. de S. Exupéry, M. Hlúšiková, P. Sibyla, R. Dahl, K. Peteraj, M. Zoščenko, L.Kareta, K. D. Horváth .) poviedky našich a svetových autorov, autorské texty žiakov,
- audiovizuálne pomôcky, audio pomôcky, priestor triedy, koberec, výtvarný materiál, svetelná technika, mediálne pomôcky, jednoduché hudobné nástroje,
- Tvorivá dramatika pre Vysoké školy od PaedDr. D. Kollárovej, Zásobník dramatických hier, Dramatická výchova od E. Machkovej, Metodika dramatickej výchovy od Mgr. A. Skořepovej, Súzvuky tvorivosti od H. Zlatošovej-Bakošovej a materiál z mesačníka Tvorivá dramatika. zásobník dramatických hier, metodická príručka.

↪ DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Pomocou hier viesť žiaka k uvedomeniu si vlastných i kolektívnych tvorivých impulzov. Prijímať podnety pre fantáziu z vonkajšieho sveta a vyjadriť k nim svoje stanovisko v hre. Pomocou dramatickej hry si vyskúšať rôzne charaktery, v etudách držať linku príbehu a pointu. Žiaci sa učia zvládnuť dramatickú situáciu, kde si musia uvedomiť konanie, akciu a reakci, podtext a humor. Učia sa vytvoriť charakter postavy, ktorá koná v danom čase a v priestore. Využitie metód tvorivej dramatiky, slovných metód, demonštračných metód, praktických metód, aktivizujúcich metód, zážitkových metód, štrukturovanie hodiny rámcom EUR.

II. stupeň vzdelávania

1. ročník II. stupňa základného štúdia

↵ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 5,5 hodiny (jedenkrát týždenne)

z toho 1,5 Základy dramatickej tvorby, 1,0 Pohyb, 1,0 Práca v súbore, 0,5 Dejiny dramatickej tvorby, 0,5 Štúdium rolí a umelecký prednes, 1,0 Hudobná a hlasová príprava

↵ **UČEBNÝ PLÁN:** č. 44

↵ **CIELE:**

- pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu z 4. ročníka nižšieho sekundárneho štúdia,
- analyzovať vlastné pohybovo-výrazové prostriedky,
- definovať prirodzenú jednotu pohybových a hlasových výrazových prostriedkov s ohľadom na psychofyzický aparát,
- zdokonaľovať prirodzenú interpretáciu autorského textu cez svoj psychofyzický aparát s ohľadom na vlastné výrazové prostriedky,
- interpretovať krátku improvizáciu na ľubovoľnú tému,
- zdokonaľovať v kolektívnej dramaturgickej, režijnej a výtvarnej spolupráci ucelený tvar,
- preukázať získané odborné poznatky a skúsenosti v zhodnotení hereckej zložky videného dramatického diela,
- zvládnuť teoretické a praktické zásady slovesnej ortoepie a mimoslovné prostriedky prednesu,
- zvládnuť pohybovú realizáciu rytmu a jeho zložiek,
- preukázať ovládanie cvičení rovnováhy a rotácie,
- aplikovať získané poznatky a skúsenosti v príprave kolektívnej ročníkovej práce.

Práca je rozdelená do 7 tematických celkov : 1. Dramatická tvorba, 2. Pohyb, 3. Reč, 4. Umelecký prednes, 5. Hudobná a hlasová príprava, 6. Práca v súbore, 7. Dejiny divadla.

↪ **OBSAHOVÝ ŠTANDARD:**

- nadviazať na prácu z 4. ročníka nižšieho sekundárneho vzdelávania,
- naučiť sa fixovať tvar etudy s hereckou postavou v nej,
- naučiť sa prirodzenej interpretácii textu,
- pracovať s javiskovou rečou,
- pracovať s vecnou aj umeleckou literatúrou,
- osvojiť si dramaturgicko-režisérске vnímanie inscenácie, etudy,
- osvojiť si výrazové prostriedky v interpretácii monológu,
- vedieť dodržiavať rytmizáciu v etude, predstavení.

KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD:
<p>Kognitívna oblasť : 1.Učiť žiakov rozlišovať jednotlivé zložky inscenácií (herecká, režisérska, dramaturgická, výtvarná, hudobná,...).</p> <p>2. Spoznať zásady slovnej ortoepie.</p> <p>3. Spoznať charakteristické prvky jednotlivých divadelných epoch.</p> <p>Afektívna oblasť : 1. Využívať zásady slovnej ortoepie.</p> <p>2.Interpretácia vecného, umeleckého a dramatického textu.</p> <p>3.Použiť v prirodzenom prejave mimojazykové výrazové prostriedky.</p> <p>4.Divadelne improvizovať na ľubovoľnú tému.</p> <p>Psychomotorická oblasť: 1. Aplikovať zásady slovnej ortoepie v interpretácii rôznych textov na javisku v prednese alebo hereckej postave v etude, inscenácii.</p> <p>2.Využívať akrobatické cvičenia so zameraním na rotáciu a rovnováhu.</p> <p>3.Spájať hlas, pohyb, reč, rytmus do jedného celku.</p>	<p>prednes umeleckého a dramatického textu, zvládnutie javiskovej reči, dodržanie hereckej postavy, zásady slovnej ortoepie vytvoriť dramatickú situáciu so zreteľom na jednotlivé zložky inscenácie spájanie pohybu, reči, rytmu</p> <p>1 verejné vystúpenie polročne</p>

↪ **MATERIÁL:**

- rekvizity primerané veku a schopnostiam, náznakové, aby ďalej rozvíjali fantáziu, ale aj realistické, aby pracovali s konkrétnymi predmetmi a materiálmi, kompletný klostým,
  - výber z textov slovenskej i svetovej literatúry (M. Válek, M. Rúfus, M. Kováč, D. Dušek, R. Dahl, K. Peteraj, M. Zoščenko, L.Kareta, K. D. Horváth, U. Kovalyk, J. Juráňová...) poviedky našich a svetových autorov, autorské texty žiakov,
- audiovizuálne pomôcky, audio pomôcky, priestor triedy, koberec, výtvarný materiál, svetelná a zvuková technika, mediálne pomôcky, jednoduché hudobné nástroje,
- Tvorivá dramatika pre Vysoké školy od PaedDr. D. Kollárovej, Zásobník dramatických hier, Dramatická výchova od E. Machkovej, Metodika dramatickej výchovy od Mgr. A. Skořepovej, Súzvuky tvorivosti od H. Zlatošovej-Bakošovej a materiál z mesačníka Tvorivá dramatika. zásobník dramatických hier, metodická príručka.

↪ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:**

Pomocou cvičení nabádať žiaka k neustálemu skúmaniu vlastných i kolektívnych možností hereckej javiskovej interpretácie. Prijímať podnety každodenného života a neustále oživovať fantáziu. Prostredníctvom dramatickej hry si osvojovať rôzne charaktery postáv, v etudách vedieť pointovať. Nielen v etude stvárniť dramatickú situáciu, ale uvedomovať si aj vzťahy, konanie, emócie, nálady postáv v literatúre a v prednese. Učia sa vytvoriť charakter postavy, ktorá koná v daných okolnostiach, čase a priestore. Využitie metód tvorivej dramatiky, slovných metód, demonštračných metód, praktických metód, aktivizujúcich metód, zážitkových metód, štrukturovanie hodiny rámcom EUR.

2. ročník II. stupňa základného štúdia

☞ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 5,5 hodiny (jedenkrát týždenne)

z toho 1,5 Základy dramatickej tvorby, 1,0 Pohyb, 1,0 Práca v súbore, 0,5 Dejiny dramatickej tvorby, 0,5 Štúdium rolí a umelecký prednes, 1,0 Hudobná a hlasová príprava

☞ **UČEBNÝ PLÁN:** č. 44

☞ **CIELE:**

- pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu z 1. ročníka II. stupňa,
  - analyzovať a interpretovať nielen vlastné pohybovo-výrazové prostriedky,
  - definovať prirodzenú jednotu pohybových a hlasových výrazových prostriedkov s ohľadom na psychofyzický aparát a schopnosť nadobudnutých znalostí aplikovať v praktických cvičeniach a krátkych inscenačných tvaroch
  - nadobudnúť schopnosť interpretovať nielen vlastné autorské texty, ale aj overené literárne texty cez svoj psychofyzický aparát s ohľadom na vlastné výrazové prostriedky,
  - zvládnuť vytvoriť ucelenú miniatúru so základnými divadelnými zložkami
  - zvládnuť analyzovať videnú inscenáciu s objektívnym hodnotením
  - zvládnuť teoretické a praktické zásady slovesnej ortoepie a mimoslovné prostriedky prednesu,
  - zvládnuť pohybovú realizáciu rytmu a jeho zložiek,
  - preukázať náročnejšie akrobatické prvky v cvičeniach
  - aplikovať získané poznatky a skúsenosti v príprave kolektívnej ročníkovej práce.
- Práca je rozdelená do 7 tématických celkov : 1. Dramatická tvorba, 2. Pohyb, 3. Reč, 4. Umelecký prednes, 5. Hudobná a hlasová príprava, 6. Práca v súbore, 7. Dejiny divadla.

☞ **OBSAHOVÝ ŠTANDARD:**

- nadviazať na prácu z 1. ročníka II. stupňa,
- naučiť sa fixovať ucelený tvar miniatúry s hereckou charakterizáciou postavy v nej,
- naučiť sa prirodzenej interpretácii textu a práci s emočnou zložkou,
- pracovať s javiskovou rečou a javiskovým priestorom,
- pracovať s vecnou aj umeleckou literatúrou,
- osvojiť si dramaturgicko-režijné postupy práce pri tvorbe inscenácie,
- osvojiť si výrazové prostriedky v interpretácii monológu a dialógu
- vedieť dodržiavať rytmizáciu a dramatickosť v etude, predstavení.

KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD:
<p>analyzujú v cvičeniach fázy psychologického konania, definujú mimoslovnými prostriedkami (pohybom, zvukom) vzťah k partnerovi, zdokonaľujú herecké výrazové prostriedky na zvládnutie rovnakej situácie v tragédii, komédii, commedii dell arte, groteske, vyberajú konaním a štylizovaným prejavom vhodnú reakciu na literárne, hudobné a výtvarné podnety, interpretujú vnútorný (psychický) postoj k dramatickej činnosti a vedia ho fixovať, zdokonaľujú malý dramatický tvar s využitím princípov autorského divadla, preukážu s členmi kolektívu v krátkych cvičeniach a improvizáciách tvorivú atmosféru, aplikujú jednotlivé zložky dramatického diela, zvládnu výstavbové postupy prednesu, interpretujú samostatne umelecký prednes, využívajú mimoslovné prostriedky prednesu, aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami, interpretujú bez prípravy formou dialogického prejavu krátku správu, referát, prejav, analyzujú vzťah k priestoru a orientáciu v ňom, zvládnu zložitejšie cvičenia tempa a dynamiky, preukážu vzťah k partnerovi v náročnejších akrobatických cvičeniach, zvládnu prácu horných končatín ako základ gesta, aplikujú získané poznatky a skúsenosti v príprave vybranej kolektívnej ročníkovej práce.</p>	<p>Základy dramatickej tvorby . Herecká postava. Hlasové cvičenia – javisková reč. Prirodzená interpretácia textu. Improvizácia na ľubovoľnú tému. Tvorba divadelnej inscenácie. Herecké výrazové prostriedky a situácia. Improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety. Dramatická činnosť – postoj. Tvorba dramatického tvaru. Tvorivá atmosféra pri improvizácií. Text, réžia, scéna. Výstavba umeleckého prednesu. Interpretácia umeleckého prednesu. Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky. Jazyková rozcvička. Dialóg.</p>

	<p>Orientácia v priestore.</p> <p>Cvičenia tempa a dynamiky.</p> <p>Akrobatické cvičenia s partnerom.</p> <p>Koordinačné cvičenia horných končatín.</p> <p>Kolektívna ročníková práca – inscenácia</p>
--	--

↪ **MATERIÁL:**

- rekvizity primerané veku a schopnostiam, náznakové, aby ďalej rozvíjali fantáziu, ale aj realistické, aby pracovali s konkrétnymi predmetmi a materiálmi, kompletný klostým,
- výber z textov slovenskej i svetovej literatúry (M. Válek, M. Rúfus, M. Kováč, D. Dušek, R. Dahl, K. Peteraj, M. Zoščenko, L.Kareta, K. D. Horváth, U. Kovalyk, J. Juráňová...) poviedky našich a svetových autorov, autorské texty žiakov,
- audiovizuálne pomôcky, audio pomôcky, priestor triedy, koberec, výtvarný materiál, svetelná a zvuková technika, mediálne pomôcky, jednoduché hudobné nástroje,
- Tvorivá dramatika pre Vysoké školy od PaedDr. D. Kollárovej, Zásobník dramatických hier, Dramatická výchova od E. Machkovej, Metodika dramatickej výchovy od Mgr. A. Skořepovej, Súzvuky tvorivosti od H. Zlatošovej-Bakošovej a materiál z mesačníka Tvorivá dramatika. zásobník dramatických hier, metodická príručka.

↪ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** Pomocou cvičení nabádať žiaka k neustálemu skúmaniu vlastných i kolektívnych možností hereckej javiskovej interpretácie. Prijímať podnety každodenného života a neustále oživovať fantáziu. Prostredníctvom dramatickej hry si osvojovať rôzne charakter postáv, v etudách vedieť pointovať. Nielen v etude stvárať dramatickú situáciu, ale uvedomovať si aj vzťahy, konanie, emócie, nálady postáv v literatúre a v prednese. Učia sa vytvoriť charakter postavy, ktorá koná v daných okolnostiach, čase a priestore. Využitie metód tvorivej dramatiky, slovných metód, demonštračných metód, praktických metód, aktivizujúcich metód, zážitkových metód, štrukturovanie hodiny rámcom EUR. Využitie javiskového priestoru, práca so svetelnou a zvukovou technikou – rozvíjanie komplexného vnímania divadelného umenia.

3. ročník II. stupňa základného štúdia

☞ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 5,5 hodiny (jedenkrát týždenne)

z toho 1,5 Základy dramatickej tvorby, 1,0 Pohyb, 1,0 Práca v súbore, 0,5 Dejiny dramatickej tvorby, 0,5 Štúdium rolí a umelecký prednes, 1,0 Hudobná a hlasová príprava

☞ **UČEBNÝ PLÁN:** č. 44

☞ **CIELE:**

- pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu z 2. ročníka II. stupňa,
  - analyzovať a interpretovať nielen vlastné pohybovo-výrazové prostriedky,
  - definovať prirodzenú jednotu pohybových a hlasových výrazových prostriedkov s ohľadom na psychofyzický aparát a schopnosť nadobudnutých znalostí aplikovať v praktických cvičeniach a krátkych inscenačných tvaroch
  - nadobudnúť schopnosť interpretovať nielen vlastné autorské texty, ale aj overené literárne texty cez svoj psychofyzický aparát s ohľadom na vlastné výrazové prostriedky,
  - zvládnuť vytvoriť ucelenú miniatúru so základnými divadelnými zložkami
  - zvládnuť analyzovať videnú inscenáciu s objektívnym hodnotením
  - zvládnuť teoretické a praktické zásady slovesnej ortoepie a mimoslovné prostriedky prednesu,
  - zvládnuť pohybovú realizáciu rytmu a jeho zložiek,
  - preukázať náročnejšie akrobatické prvky v cvičeniach
  - aplikovať získané poznatky a skúsenosti v príprave kolektívnej ročníkovej práce.
- Práca je rozdelená do 7 tématických celkov : 1. Dramatická tvorba, 2. Pohyb, 3. Reč, 4. Umelecký prednes, 5. Hudobná a hlasová príprava, 6. Práca v súbore, 7. Dejiny divadla.

☞ **OBSAHOVÝ ŠTANDARD:**

- nadviazať na prácu z 2. ročníka II. stupňa,
- naučiť sa fixovať ucelený tvar miniatúry s hereckou charakterizáciou postavy v nej,
- naučiť sa prirodzenej interpretácii textu a práci s emočnou zložkou,
- pracovať s javiskovou rečou a javiskovým priestorom,
- pracovať s vecnou aj umeleckou literatúrou,
- osvojiť si dramaturgicko-režijné postupy práce pri tvorbe inscenácie,
- osvojiť si výrazové prostriedky v interpretácii monológu a dialógu
- vedieť dodržiavať rytmizáciu a dramatickosť v etude, predstavení.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY – VÝSTUPY:
<p>Podnet, zhodnotenie, reakcia. Etuda -mimoslovné prostriedky. Charakter postavy. Herecké výrazové prostriedky a situácia. Improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety. Dramatická činnosť –herecký výraz. Námet na etudu. Fixácia vnútorného postoja. Dramatický tvar. Tvorivá atmosféra pri improvizácii. Text, réžia, scéna. Výstavba umeleckého prednesu. Interpretácia umeleckého prednesu. Interpretácia súčasných aj dobových textov. Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky. Jazyková rozcvička. Dialóg. Detský a umelecký prednes –kritéria. Orientácia v priestore. Cvičenia tempa a dynamiky. Slovenské ľudové tance. Choreografia na tému ľudových tancov. Cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou. Prvky tancov iných národov. Kolektívna ročníková práca –inscenácia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzujú v cvičeniach fázy psychologického konania a slovný dynamický stereotyp ✓ zvládnu v improvizácii –etude udržať v konaní určený typ –charakter, ✓ definujú mimoslovnými prostriedkami (pohybom, zvukom) vzťah k partnerovi, ✓ zdokonaľujú herecké výrazové prostriedky na zvládnutie rovnakej situácie v tragédii, komédii, commedii dell arte, groteske, ✓ vyberajú herecký výraz nie mechanickým opakovaním dohodnutých činností, ale znovu objavovaním tvorivého procesu, ✓ zvládnu výber vhodného námetu (aj hudobného) etudy pre ostatných členov kolektívu, ✓ interpretujú vnútorný (psychický) postoj k dramatickej činnosti a vedia ho fixovať, ✓ zdokonaľujú malý dramatický tvar s využitím princípov autorského divadla, ✓ preukážu s členmi kolektívu v krátkych cvičeniach a improvizáciách tvorivú atmosféru, ✓ aplikujú jednotlivé zložky dramatického diela, ✓ zvládnu výstavbové postupy prednesu, ✓ interpretujú samostatne umelecký prednes, ✓ interpretujú rôzne súčasné aj dobové texty, využívajú mimoslovné prostriedky prednesu, ✓ aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami, ✓ interpretujú bez prípravy formou dialogického prejavu krátku správu,

	<p>referát, prejav,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ definujú rozdiel medzi detským a umeleckým prednesom a poznajú kritéria ich hodnotenia, ✓ analyzujú vzťah k priestoru a orientáciu v ňom, zvládnu zložitejšie cvičenia tempa a dynamiky, ✓ preukážu vzťah k partnerovi v náročnejších slovenských ľudových tancoch, ✓ zvládnu choreografickú kompozíciu na tému ľudových tancov, ✓ zvládnu cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou, ✓ ovládajú základné charakterotvorné prvky tancov iných národov, aplikujú získané poznatky a skúsenosti v príprave vybranej kolektívnej ročníkovej práce konanie a vývoj dramatickej postavy.
--	--

↪ **MATERIÁL:**

- rekvizity primerané veku a schopnostiam, náznakové, aby ďalej rozvíjali fantáziu, ale aj realistické, aby pracovali s konkrétnymi predmetmi a materiálmi, kompletný klostým,
- výber z textov slovenskej i svetovej literatúry (M. Válek, M. Rúfus, M. Kováč, D. Dušek, R. Dahl, K. Peteraj, M. Zoščenko, L.Kareta, K. D. Horváth, U. Kovalyk, J. Juráňová...) poviedky našich a svetových autorov, autorské texty žiakov,
- audiovizuálne pomôcky, audio pomôcky, priestor triedy, koberec, výtvarný materiál, svetelná a zvuková technika, mediálne pomôcky, jednoduché hudobné nástroje,
- Tvorivá dramatika pre Vysoké školy od PaedDr. D. Kollárovej, Zásobník dramatických hier, Dramatická výchova od E. Machkovej, Metodika dramatickej výchovy od Mgr. A. Skořepovej, Súzvuky tvorivosti od H. Zlatošovej-Bakošovej a materiál z mesačníka Tvorivá dramatika. zásobník dramatických hier, metodická príručka.

↪ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** Pomocou cvičení nabádať žiaka k neustálemu skúmaniu vlastných i kolektívnych možností hereckej javiskovej interpretácie. Prijímať podnety každodenného života a neustále oživovať fantáziu. Prostredníctvom dramatickej hry si osvojovať rôzne charaktery postáv, v etudách vedieť pointovať. Nielen v etude stvárniť dramatickú situáciu, ale uvedomovať si aj vzťahy, konanie, emócie, nálady postáv v literatúre a v prednese. Učia sa vytvoriť charakter postavy, ktorá koná v daných okolnostiach, čase a priestore. Využitie metód tvorivej dramatiky, slovných metód, demonštračných metód, praktických metód,

aktivizujúcich metód, zážitkových metód, štrukturovanie hodiny rámcom EUR. Využitie javiskového priestoru, práca so svetelnou a zvukovou technikou – rozvíjanie komplexného vnímania divadelného umenia.

4. ročník II. stupňa základného štúdia

☞ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 5,5 hodiny (jedenkrát týždenne)

z toho 1,5 Základy dramatickej tvorby, 1,0 Pohyb, 1,0 Práca v súbore, 0,5 Dejiny dramatickej tvorby, 0,5 Štúdium rolí a umelecký prednes, 1,0 Hudobná a hlasová príprava

☞ **UČEBNÝ PLÁN:** č. 44

☞ **CIELE:**

- pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu z 3. ročníka II. stupňa,
- analyzovať a interpretovať nielen vlastné pohybovo-výrazové prostriedky,
- definovať prirodzenú jednotu pohybových a hlasových výrazových prostriedkov s ohľadom na psychofyzický aparát a schopnosť nadobudnutých znalostí aplikovať v praktických cvičeniach a krátkych inscenačných tvaroch
- nadobudnúť schopnosť interpretovať nielen vlastné autorské texty, ale aj overené literárne texty cez svoj psychofyzický aparát s ohľadom na vlastné výrazové prostriedky,
- zvládnuť vytvoriť ucelenú miniatúru so základnými divadelnými zložkami
- zvládnuť analyzovať videnú inscenáciu s objektívnym hodnotením
- zvládnuť teoretické a praktické zásady slovesnej ortoepie a mimoslovné prostriedky prednesu,
- zvládnuť pohybovú realizáciu rytmu a jeho zložiek,
- preukázať náročnejšie akrobatické prvky v cvičeniach
- aplikovať získané poznatky a skúsenosti v príprave kolektívnej ročníkovej práce.

Práca je rozdelená do 7 tématických celkov : 1. Dramatická tvorba, 2. Pohyb, 3. Reč, 4. Umelecký prednes, 5. Hudobná a hlasová príprava, 6. Práca v súbore, 7. Dejiny divadla.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY – VÝSTUPY:
<p>Podnet, zhodnotenie, reakcia. Autorské divadlo. Charakter postavy. Herecké výrazové prostriedky a situácia. Absolventské predstavenie. Improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety. Dramatická činnosť –herecký výraz. Fixácia inscenačného tvaru. Inscenačný zámer. Text, réžia, scéna. Absolventské predstavenie. Výstavba umeleckého prednesu. Interpretácia umeleckého prednesu. Interpretácia súčasných aj dobových textov. Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky. Jazyková rozcvička. Rétorika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzujú v cvičeniach fázy psychologického konania a slovný dynamický stereotyp, ✓ zvládnu jednoduchý scenár – autorské divadlo, ✓ definujú mimoslovnými prostriedkami (pohybom, zvukom) vzťah k partnerovi, ✓ zdokonaľujú herecké výrazové prostriedky na zvládnutie rovnakej situácie v tragédii, komédii, commedii dell arte, groteske, ✓ vyberajú herecký výraz nie mechanickým opakovaním dohodnutých činností, ale znovu objavovaním tvorivého procesu, ✓ zvládnu výber vhodného námetu (aj hudobného) etudy pre ostatných členov kolektívu, ✓ interpretujú vnútorný (psychický) postoj k dramatickej činnosti a vedia ho fixovať, ✓ zdokonaľujú malý dramatický tvar s využitím princípov autorského divadla, ✓ preukážu s členmi kolektívu v krátkych cvičeniach a improvizáciách tvorivú atmosféru, aplikujú jednotlivé zložky dramatického diela, ✓ zvládnu svoju úlohu v absolventskom predstavení, ✓ zvládnu výstavbové postupy prednesu, ✓ interpretujú samostatne umelecký prednes, ✓ interpretujú rôzne súčasné aj dobové texty, ✓ využívajú mimoslovné prostriedky prednesu,

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami, ✓ interpretujú bez prípravy materiál k zvolenej téme a prednesú prednášku bez písomného záznamu, ✓ definujú hodnotenie umeleckého prednesu a samostatne hodnotia, ✓ analyzujú vzťah k priestoru a orientáciu v ňom, ✓ zvládnu zložitejšie cvičenia tempa a dynamiky, ✓ preukážu vzťah k partnerovi v náročnejších slovenských ľudových tancoch, ✓ zvládnu choreografickú kompozíciu na tému moderných tancov, ✓ zvládnu cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou –moderná pieseň, ✓ ovládajú základné charakterotvorné prvky tancov iných národov, ✓ zvládnu štylizáciu a umenie podriaďiť sa rôznym pedagogicko-režijným prístupom a požiadavkám v absolventskom predstavení, ✓ zvládnu princípy a zákonitosti činoherného detského a mládežníckeho divadla, divadla poézie a iných dramatických druhov a žánrov. aplikujú získané poznatky a skúsenosti v príprave vybranej kolektívnej ročníkovej práce konanie a vývoj dramatickej postavy. <p>Záverčná skúška:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatný umelecký prednes, - absolventské divadelné predstavenie, - improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety, - recenzie na divadelný alebo filmový titul.
--	--

↪ **MATERIÁL:**

- rekvizity primerané veku a schopnostiam, náznakové, aby ďalej rozvíjali fantáziu, ale aj realistické, aby pracovali s konkrétnymi predmetmi a materiálmi, kompletný klostým,
- výber z textov slovenskej i svetovej literatúry (M. Válek, M. Rúfus, M. Kováč, D. Dušek, R. Dahl, K. Peteraj, M. Zoščenko, L.Kareta, K. D. Horváth, U. Kovalyk, J. Juráňová...) poviedky našich a svetových autorov, autorské texty žiakov,
- audiovizuálne pomôcky, audio pomôcky, priestor triedy, koberec, výtvarný materiál, svetelná a zvuková technika, mediálne pomôcky, jednoduché hudobné nástroje,
- Tvorivá dramatika pre Vysoké školy od PaedDr. D. Kollárovej, Zásobník dramatických hier, Dramatická výchova od E. Machkovej, Metodika dramatickej výchovy od Mgr. A. Skořepovej, Súzvuky tvorivosti od H. Zlatošovej-Bakošovej a materiál z mesačníka Tvorivá dramatika. zásobník dramatických hier, metodická príručka.

↪ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** Pomocou cvičení nabádať žiaka k neustálemu skúmaniu vlastných i kolektívnych možností hereckej javiskovej interpretácie. Prijímať podnety každodenného života a neustále oživovať fantáziu. Prostredníctvom dramatickej hry si osvojovať rôzne charakterystiky postáv, v etudách vedieť pointovať. Nielen v etude stvárniť dramatickú situáciu, ale uvedomovať si aj vzťahy, konanie, emócie, nálady postáv v literatúre a v prednese. Učia sa vytvoriť charakter postavy, ktorá koná v daných okolnostiach, čase a priestore. Využitie metód tvorivej dramatiky, slovných metód, demonštračných metód, praktických metód, aktivizujúcich metód, zážitkových metód, štrukturovanie hodiny rámcom EUR. Využitie javiskového priestoru, práca so svetelnou a zvukovou technikou – rozvíjanie komplexného vnímania divadelného umenia.